

USBES 2016

ULUSLARARASI
SOSYAL BİLGİLER
EĞİTİMİ
SEMPOZYUMU

28/30 NİSAN 2016
Pamukkale Üniversitesi

INTERNATIONAL
SYMPOSIUM ON
SOCIAL STUDIES
EDUCATION

28/30 APRIL 2016
Pamukkale University / Denizli -TURKEY

BİLDİRİ ÖZET ve PROGRAM KİTAPÇIĞI
PROGRAM and ABSTRACT BOOK

ÖNCÜLER EKOLLER

ÇEŞİTLİLİK
NÜFUS
KÜRESELLEŞME
TEKNOLOJİ
DEĞERLER
EĞİTİMİ
ÇOCUK
ve OKUL
BEYİN DOLAŞIMI
GÜNCEL OLAYLAR
SOSYAL MEDYA
GÖÇ
ÇEŞİTLİLİK
DEMOKRASİ
KATILIMCILIK
KÜLTÜR
AVRUPA BİRLİĞİ VE
TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE
SOSYAL BİLGİLER
EĞİLİMLER

BİLDİRİ ÖZET ve PROGRAM KİTAPÇIĞI **PROGRAM and ABSTRACT BOOK**

ULUSLARARASI SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ SEMPOZYUMU
28-30 Nisan 2016, Pamukkale Üniversitesi, Denizli
INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
28-30 April 2016, Pamukkale University, Denizli / TURKEY

Anı Yayıncılık
Kızılırmak Sokak 10/A
Bakanlıklar/Ankara
Tel: 0 312 425 81 50 pbx
Faks: 0312 425 81 11
Eposta: aniyayincilik@aniyayincilik.com.tr
<http://www.aniyayincilik.com.tr>

Pamukkale Üniversitesi Yayınları No: 32

1.baskı (Nisan 2016)

ISBN 978-975-6992-67-8

Baskı yeri: Sözkese Ofset
İvedik OSB 1518.Sokak Mat.Sit.İş.Mrk.No.2/40
Yenimahalle/ANKARA

BİLDİRİ ÖZET ve PROGRAM KİTAPÇIĞI PROGRAM and ABSTRACT BOOK

ULUSLARARASI
SOSYAL BİLGİLER
EĞİTİMİ
SEMPOZYUMU
28-30 Nisan 2016, Pamukkale
Üniversitesi, Denizli

INTERNATIONAL
SYMPOSIUM ON
SOCIAL STUDIES
EDUCATION
28-30 April 2016, Pamukkale
University,
Denizli / TURKEY

Anı Yayıncılık
Ankara

İÇİNDEKİLER

Sunuş / PREFACE 5

Kurullar/ COMMITTEES 6

Düzenleme Ekibi/ ORGANIZING COMMITTEE 9

Kongre Destekçileri/ SPONSORS 10

Program Çizelgesi / TIME TABLE 11

Salon Yerleşim Krokileri/ SALOON MAPS 12

Çağrılı Konuşmacılar / KEY NOTE SPEAKERS 13

Sosyal Program/ SOCIAL PROGRAM 14

BİLİMSEL PROGRAM/ Scientific Program 15

ÖZETLER/ Abstracts 47

Sunuş/ PREFACE

Pamukkale Üniversitesi ve *Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği* işbirliğiyle V.'si yapılacak olan Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumunu duyurmaktan çok memnunuz. **28-30 Nisan 2016'da** Pamukkale Üniversitesi ev sahipliğinde yapılacak sempozyumun ana temasını, SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE AVANTGARTLAR VE EKOLLER (ÖNCÜLER VE ANA EĞİLİMLER) olarak belirledik.

Sosyal Bilgiler Eğitimi, son on yıllarda akademik alanda kendi başına yeni disiplin olarak büyümesini sürdürürken disiplinler-arası yanıyla başka alanların ilgisini her zaman çekebilmiş çoklu alanların bileşimini de anlatmaktadır. Fakat ne yazık ki, bugüne değin sosyal bilgiler eğitiminin öncü isimleri ve ekollerine yeterince eğilinmemiştir. Disiplinin ilk başlatıcısı kim olmuştur. Hangi etkenler bu disiplini gerekli kılmıştır? Hangi anlayış ve yaklaşımlar öne çıkmaktadır? Bu alana sonradan dâhil olup ilham verenler var mıdır? Kendini bir yere "konduramayıp" birkaç alanda koşturanlar olmuş mudur? Muhtemelen deneme ve tartışma içeriği taşıyacak bildirilerin hem bu sorulara cevap bulma çabasını, hem de disiplinin kendi içindeki muhasebesini yapmasına fırsat vereceğini düşünmekteyiz. Bir ölçüde arayış olacak bu sempozyumda, işte bu ana temayı kongrenin beşinci yılında belirlemeyi anlamlı ve uygun bulduk.

Sosyal Bilgiler Eğitimi, aynı zamanda doğal olarak güncel siyasi-toplumsal konulardan uzak kalamayan dahası bunları araştırma nesnesi yapan bir alanın adıdır. Bu bakımdan şu alt temalar da içine almaktadır/alacaktır. Güncel Olaylar, Sosyal Medya ve Demokrasi; Sosyal Bilgiler Bağlamında Nüfus, Beyin Dolaşımı, Çeşitlilik ve Göç; Küreselleşme ve Değerler Eğitimi; Avrupa Birliği ve Türk Eğitim Sisteminde Sosyal Bilgiler; Lisansüstü Eğitimde Sosyal Bilgiler; Sosyal Bilgiler ve Özel Eğitim; Sosyal Bilgiler ve Çocuk.

Yurt dışından da gelecek araştırmacıların katılımlarıyla sosyal bilgiler eğitimi alanında önemli paylaşımların gerçekleşeceğine inandığımız sempozyumumuz, siz değerli katılımcılarla amacına ulaşacaktır. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyor saygılarımızı sunuyoruz.

Not: Kongre dili, Türkçe ve İngilizce'dir.

Kurullar/ COMMITTEES

Onur Kurulu / Honour Committee

Prof. Dr. Nabi AVCI (Milli Eğitim Bakanı)
Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI (Pamukkale Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (SBEB Onursal Daimi Başkan)

Danışma Kurulu / Advisory Committee

Prof. Dr. Murry Nelson, Penn State University
Prof. Dr. Mustafa Safran, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. H.Ahmet Özdemir, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Linda Bennett, University of Missouri
Doç. Dr. Steven L. Miller, The Ohio State University
Prof. Dr. Ramazan Özey, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Peggy Placier, University of Missouri
Doç. Dr. Sung Choon Park, University of Arkansas
Doç. Dr. Karen Cockrell, University of Missouri
Prof. Dr. Ali Murat Sünbül, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Tuğba Yanpar-Yelken, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Selma Yel, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Refik Turan, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet Hayta, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Remzi Kılıç, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Yasemin Karaman Kepenekçi, Ankara Üniversitesi

Bilim Kurulu / Scientific Committee

Dr. Adem ÖCAL (Gazi Üniversitesi)	Dr. Adem SEZER (Uşak Üniversitesi)
Dr. Adem BAŞIBÜYÜK (Erzincan Üniversitesi)	Dr. Adnan ALTUN (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Ahmet DOĞANAY (Çukurova Üniversitesi)	Dr. Ahmet ŞİMŞEK (Sakarya Üniversitesi)
Dr. Ali MEYDAN (Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)	Dr. Ali Sinan BİLGİLİ (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Alper KESTEN (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)	Dr. Arife Figen ERSOY (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Bahri ATA (Gazi Üniversitesi)	Dr. Bayram TAY (Ahievran Üniversitesi)
Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi)	Dr. Bülent TARMAN (Gazi Üniversitesi)
Dr. Cemal AVCI (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)	Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi)
Dr. Christopher ROBBINS (Eastern Michigan University)	Dr. Duran AYDINÖZÜ (Kastamonu Üniversitesi)
Dr. Erkan DİNÇ (Uşak Üniversitesi)	Dr. Erdoğan KAYA (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Elvan GÜNEL (Anadolu Üniversitesi)	Dr. Emin KILINÇ (Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Halil İbrahim SAĞLAM (Sakarya Üniversitesi)	Dr. Hakan AKDAĞ (Gaziantep Üniversitesi)
Dr. Handan DEVECİ (Anadolu Üniversitesi)	Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN (Sakarya Üniversitesi)
Dr. Iftikhar AHMAD (Long Island University)	Dr. İ. Hakkı DEMİRCİOĞLU (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Dr. İbrahim H. ÖZTÜRK (Çanakkale Üniversitesi)	Dr. İskender DÖLEK (Muş Alparslan Üniversitesi)
Dr. İsmail ACUN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)	Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi)
Dr. Karen COCKRELL (University of Missouri)	Dr. Karen COCKRELL (University of Missouri)

Dr. Linda BENNETT (University of Missouri)	Dr. Mehmet AÇIKALIN (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Merry MERYFIELD (Ohio State University)	Dr. Michele BERTANI (University of Verona)
Dr. Mithat AYDIN (Pamukkale Üniversitesi)	Dr. Murry NELSON (The Pennsylvania State University)
Dr. Muammer DEMİREL (Uludağ Üniversitesi)	Dr. Mustafa SAFRAN (Gazi Üniversitesi)
Dr. Nihat Gürel KAHVECİ (İstanbul Üniversitesi)	Dr. Ö. Faruk SÖNMEZ (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Dr. Özlem YİĞİT (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)	Dr. Peggy PLACIER (University of Missouri, Columbia)
Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi)	Dr. Selahattin KAYMAKÇI (Kastamonu Üniversitesi)
Dr. Süleyman İNAN (Pamukkale Üniversitesi)	Dr. Selçuk ŞİMŞEK (Pamukkale Üniversitesi)
Dr. Tahir KODAL (Pamukkale Üniversitesi)	Dr. Tilman GRAMMES, (Hamburg University)
Dr. Yasemin K. KEPENEKÇİ (Ankara Üniversitesi)	Dr. Yasin DOĞAN (Adıyaman Üniversitesi)
Dr. Yaşar AKBIYIK (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)	Dr. Yücel KABAPINAR (Marmara Üniversitesi)
Dr. Zafer KUŞ (Kastamonu Üniversitesi)	

DÜZENLEME KURULU

PROF.DR. SÜLEYMAN İNAN
(DÜZ. KUR. EŞBAŞKANI)
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

DOÇ.DR. BÜLENT TARMAN
(DÜZ. KUR. EŞBAŞKANI) GAZİ ÜNİVERSİTESİ,
SBEB DERNEĞİ BAŞKANI

PROF.DR. MİTHAT AYDIN
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

DOÇ.DR. ALPER KESTEN
ONDOKUZMAYIS ÜNİVERSİTESİ

DOÇ.DR. ERKAN DİNÇ
UŞAK ÜNİVERSİTESİ

DOÇ.DR. TAHİR KODAL
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

DOÇ.DR. İSMAİL ACUN
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

DOÇ. DR. MEHMET AÇIKALIN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

DOÇ.DR. NİHAT G. KAHVECİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ.DR. KEMAL DAŞCIOĞLU
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ.DR. FEYYAZ KARACA
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ. DR. ELVAN GÜNEL
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ.DR. NURETTİN BİLGİN
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

ARAŞ.GÖR. MELEK ÖZTÜRK
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ. DR. CEMALETTİN AYAS
SİNOP ÜNİVERSİTESİ

ARAŞ.GÖR. TULAY AYGÖREN
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

ARAŞ.GÖR. MURAT TEKİROĞLU
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ. DR. AHMET BAYTAK
HARRAN ÜNİVERSİTESİ

ARAŞ.GÖR. ÖZGE TARHAN
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

ARAŞ.GÖR. KUDRET AYKIRI
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

Kongre Destekçileri/ SPONSORS

Kurumsal Destekçiler

Altın Destekçiler

Yayın Destekçileri

Yerel Organizasyon Destekçileri

Denizli'yi Tanıtım Destekçileri

Medya Destekçisi

MAC ART

Program Çizelgesi/ TIME TABLE

28 NİSAN 2016 PERŞEMBE/April 28, Thursday

8.00-9.00	KAYIT İŞLEMLERİ / Registration
9.15-10.00	AÇIŞ VE HOŞGELDİNİZ KONUŞMALARI/ Opening and Welcome Speechs
10.15- 11.15	ÇAĞRILI KONUŞMACILARLA SÖYLEŞİ/ The Conversation With Key Notes ARA / Tea-Coffee Break
11.30-12.30	ÇAĞRILI KONUŞMACI-KONFERANS/ Key Note-Conference
12.30-13.30	ÖĞLE YEMEĞİ/ Lunch
14.00-15.30	PANEL I ARA / Tea-Coffee Break
16.00-17.30	PANEL II
17.30	SERĞİ AÇILIŞ/ Painting exhibition opening (PAÜ Kongre ve Kültür Merkezi) • "Okul ve Çocuk," Kûrator: Feryal Beykal Orhun, Pamukkale Üniversitesi Öğr.Üyesi
18.00-19.00	PANEL III
20.00-22.00	GALA YEMEĞİ / Official Dinner (Sabanoglu Grill Restaurant)

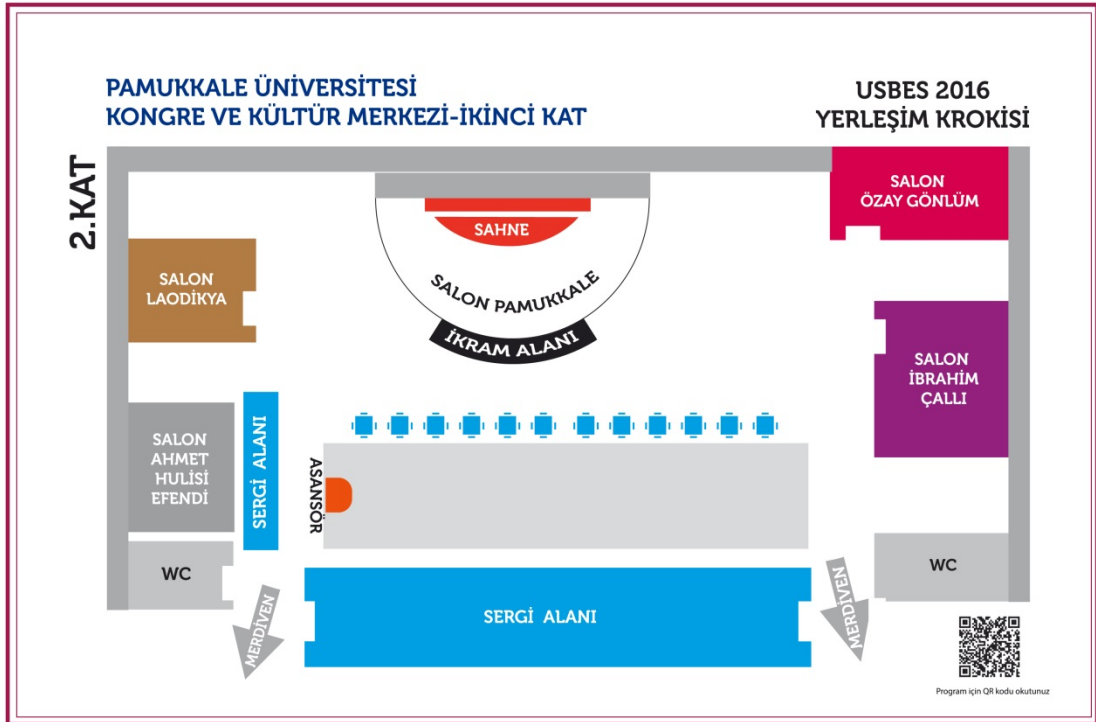
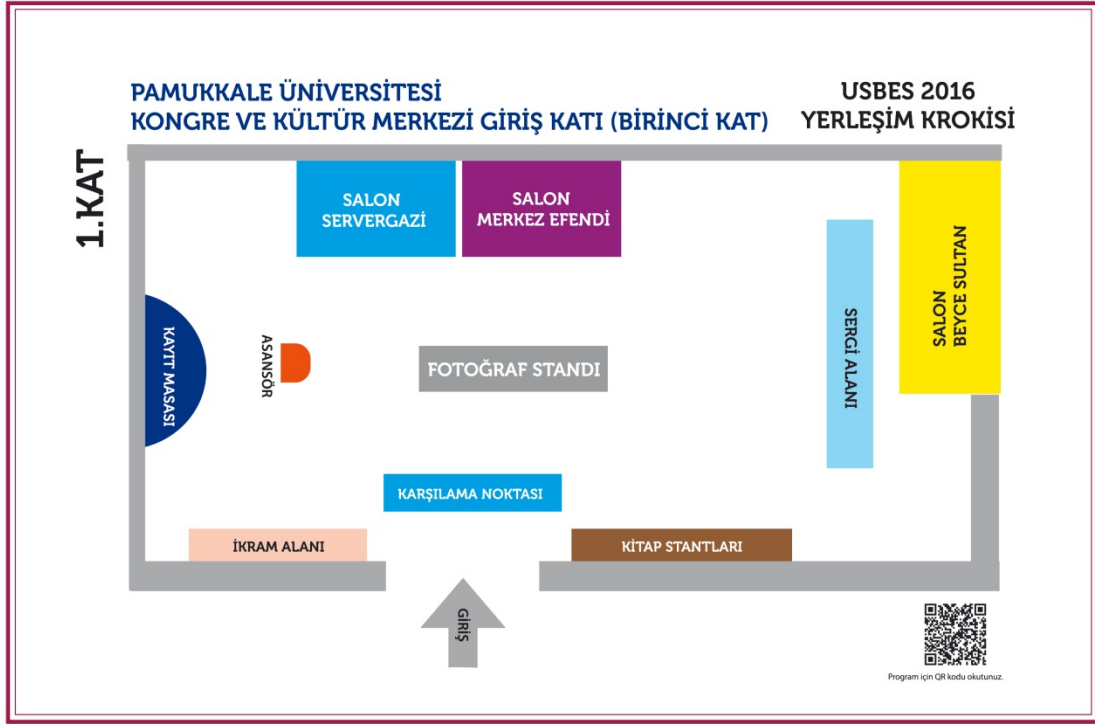
29 NİSAN 2016 CUMA/ April 29, Friday

09.00-10.30	PANEL I ARA / Tea-Coffee Break
09.00-12.00	MAXQDA ile Nitel Veri Analiz Eğitimi (PAÜ Eğitim Fakültesi, Engin Aksel Konferans Salonu)
11.00-12.30	PANEL II ARA / Tea-Coffee Break
14.00-15.30	PANEL III ARA / Tea-Coffee Break
16.00-17.30	PANEL IV ARA / Tea-Coffee Break
18.00-19.00	KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRME/ Closing Remarks and Evaluations
20.00-21.30	AKŞAM YEMEĞİ/ Dinner (PAÜ Merkez Yemekhanesi-Turuncu Salon) • Müzik Dinletisi: Anıl ÇELİK, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniv. Öğr. Üyesi • Halk Oyunları Gösterisi: Ramazan TEĞİZ, Pamukkale Üniversitesi Öğr.Gör.

30 NİSAN 2016 CUMARTESİ, April 30, Saturday

09.30-11.30	LAODİKYA GEZİSİ/ Laodicea trip
11.30-12.00	APERATİF YEMEK/ Snacks (Laodikya Ören Yeri)
12.00-15.00	PAMUKKALE GEZİSİ/Pamukkale trip

Salon Yerleşim Krokileri/ SALOON MAPS

Çağrılı Konuşmacılar / KEY NOTE SPEAKERS

Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK
Marmara Üniversitesi

Dr. Jason HARSHMAN
University of Iowa; U.S.A

Sosyal Program/ SOCIAL PROGRAM

28 NİSAN 2016 PERŞEMBE/April 28, Thursday

SERGİLER/ Painting Exhibition

- "Eğitim Tarihinden: Okul ve Çocuk" konulu resim sergisi
(Küratör: Feryal Beykal Orhun; Katkı Veren Sanatçılar: Serdal Yerli.

17.30 SERGİ AÇILIŞ/ Painting exhibition opening
(PAÜ Kongre ve Kültür Merkezi)
"Okul ve Çocuk," Küratör: Feryal Beykal Orhun,
Pamukkale Üniversitesi Öğr.Üyesi

- "Geriye Doğru Baktığımızda..." Emekli Sosyal Bilgiler Öğretmenleri" başlıklı sergi
(Haz. Melek ÖZTÜRK; Küratör: Süleyman İnan)
- İllüstrasyon sergisi (Haz. Yaşar Uslu, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
- "Okul ve Çocuk" temalı fotoğraf sergisi (Yarışmadan derece alanlar)

GALA YEMEĞİ / Official Dinner

20.00-22.00 (Sabanoglu Grill Restaurant)

29 NİSAN 2016 CUMA/ April 29, Friday

09.00-12.00 MAXQDA ile Nitel Veri Analiz Eğitimi
(Eğitmen: Zeynep Kurnaz, Hacettepe Üniversitesi)

(PAÜ Eğitim Fakültesi, Engin Aksel Konferans Salonu)

AKŞAM YEMEĞİ/ Dinner

- Klarnet Konseri: Anıl ÇELİK, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniv. Öğr. Üyesi
- Halk Oyunları Gösterisi: Ramazan TEĞİZ, Pamukkale Üniversitesi Öğr.Gör.

20.00-21.30 (PAÜ Merkez Yemekhanesi-Turuncu Salon)

30 NİSAN 2016 CUMARTESİ, April 30, Saturday

09.30-11.30 LAODİKYA GEZİSİ/ Laodicea trip
11.30-12.00 APERATİF YEMEK/ Snack (Laodikya Ören Yeri)
12.00-15.00 PAMUKKALE GEZİSİ/Pamukkale trip

BİLİMSEL PROGRAM/ Scientific Program

Program için QR kodu okutunuz.

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

08.00 – 09.00	KAYIT İŞLEMLERİ / Registration

Salon / Saloon: PAMUKKALE	
Süre/Time	AÇIŞ ve HOŞGELDİNİZ KONUŞMALARI/ Opening and Welcome Speeches
09.15 – 10.00	SÜLEYMAN İNAN, Prof.Dr. (Pamukkale Üniversitesi, Öğretim Üyesi)
	BÜLENT TARMAN, Doç.Dr. (Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi)
	MİTHAT AYDIN, Prof.Dr. (Pamukkale Üniv. Eğitim Fak. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı)
	ALİ RIZA ERDEM, Prof.Dr. (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
	HÜSEYİN BAĞCI, Prof.Dr. (Pamukkale Üniversitesi Rektörü)
10.00 – 10.15	Ara / Tea-Coffee Break (15 dk/mins)

Salon / Saloon: PAMUKKALE		
Moderatör: HANDAN DEVECİ		
Süre/Time	ÇAĞRILI KONUŞMACILARLA SÖYLEŞİ/ The Conversation with Key Note Speakers	Tema / Theme
10.15-11.00	CEMİL ÖZTÜRK, Prof.Dr. (Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi)	Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitiminin Bilimleşmesi, Gelişmesi, Yeni Alanlar ve Yönelimler-Birikim ve Tavsiyeler
11.15 – 11.30	Ara / Tea-Coffee Break (15 dk/mins)	

Süre/Time	ÇAĞRILI KONUŞMACI-KONFERANS/ Key Note Speaker-Conference	Tema / Theme
11.30-12.30	JASON HARSHMAN, Ph.D. University of Iowa; Iowa City, Iowa U.S.A.	Then, Now, and Tomorrow: Trends and Issues in Social Studies Education
12.30 – 13.30	ÖĞLE YEMEĞİ / Lunch (PAU Merkez Yemekhanesi)	

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: GÜNCEL OLAYLAR, SOSYAL MEDYA ve DEMOKRASİ

Oturum Başkan/Chair: SÜLEYMAN İNAN (Başkan)- HANDAN DEVECİ (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÜNCEL OLAYLAR VE DERSTE KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	AYŞE MENTİŞ TAŞ, TUĞBA CEVRİYE ÖZKARAL
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜLTECİ KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YARDIMIYLA ANALİZ EDİLMESİ	ESEN DÜRMÜŞ, KENAN BAŞ
	SINIF VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ARAP BAHARI KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA ANALİZ EDİLMESİ	CİHAN KARA, KENAN BAŞ
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN "MEDYA" KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA BELİRLENMESİ	BAHADIR KILCAN, UĞUR ÇAKIR
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE GÖRE TOPLUM İÇİNDE ŞİDDETİN ÖNLENMESİNDE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ÖNEMİ	MESUT AYDIN, RECEP DÜNDAR, ÖZCAN EKİCİ, FATİH KAYA

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: GÜNCEL OLAYLAR, SOSYAL MEDYA ve DEMOKRASİ

Oturum Başkan/Chair: ALİ RIZA ERDEM (Başkan)- NİHAT GÜREL KAHVECİ (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	İÇERİKSEL OLARAK SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN GÜNCELLELİK İLKESİ ÇERÇEVESİNDE ÖĞRETMEN ALGILARINA GÖRE ANALİZİ	MESUT AYDIN, EROL KOÇOĞLU, AYÇA GÜLŞAH KAYA
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE SOSYAL KATILIM	HATİCE MEMİŞOĞLU
	VIDEO VE SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ	MURAT KEÇE, HAKAN ATAÇ, EROL POLAT, ALİ POYRAZ
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TEKNOLOJİK ARAÇLARA BAKIŞ AÇISI	TEVFİK PALAZ, OSMAN ÇEPNİ, İBRAHİM AKŞİT
	İNSAN HAKLARI EĞİTİMİNDE GAZETE	NAZİKE KARAGÖZOĞLU

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: GÜNCEL OLAYLAR, SOSYAL MEDYA ve DEMOKRASİ

Oturum Başkan/Chair: EMİN KILINÇ

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL MEDYA KULLANIM DURUMLARI İLE KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	ZAFER ÇAKMAK, BİROL BULUT, CENGİZ TAŞKIRAN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ FACEBOOK PAYLAŞIMLARININ İNCELENMESİ	MİTHAT AYDIN, RAMAZAN GÜLELİ
	POTENTIALS AND LIMITATIONS OF USING TECHNOLOGY FOR TEACHING AND RESEARCH IN GLOBAL CITIZENSHIP EDUCATION	JASON HARSHMAN
	ÖĞRENCİLERİN GÖZÜNDEN SOSYAL MEDYANIN YARAR VE RİSKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	MİTHAT AYDIN, TÜRKAN ÇELİK
	DEMOKRASİ EĞİTİMİNE TEORİK BİR BAKIŞ	TUĞBA GÜLER, ÖMER GÜLER

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: GÜNCEL OLAYLAR, SOSYAL MEDYA ve DEMOKRASİ

Oturum Başkan/Chair: KENAN ARIBAŞ (Başkan)- EMİNE ÖZLEM YİĞİT (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE EKONOMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İLE İLGİLİ KONULARIN ÖĞRETİMİNDE GÜNCEL OLAYLARIN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	ERKAN DİNÇ, AYŞE ACUN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEMOKRATİK TUTUMLARI VE DEMOKRASİYE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	E. ÖZLEM YİĞİT, İSMAİL HAKKI ÇATLAK
	8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ EDİNME VE KİŞİSEL GELİŞİM SÜRECİNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ	HARUN ER, FATMA ÜNAL
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DEMOKRASİ KÜLTÜRÜNE İLİŞKİN ALGILARI	HÜLYA ÇELİK, KÜBRA GENÇ
	HARMANLANMIŞ EĞİTİM MODELİ İLE YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİ İÇİN MOBİL ÖĞRENME UYGULAMASI	KENAN ARIBAŞ

28 Nisan 2016 Perşembe

(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: GÜNCEL OLAYLAR, SOSYAL MEDYA ve DEMOKRASİ

Oturum Başkan/Chair: HAKAN AKDAĞ (Başkan)- ABDULLAH UĞUR (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAĞLAMINDA TOPLUMSAL HAFIZANIN OLUŞTURULMASI VE MEDYANIN ROLÜ	GÜL TUNCEL, HİLAL KAYIRAN
	SOSYAL BİLGİLER DESİNDE İŞLENEN TOPLUMSAL SORUNLARIN MEDYA ÜZERİNDEN İNCELENMESİ	GÜL TUNCEL, METE ARSLAN
	2015 SEÇİMLERİ İÇİN HAZIRLANAN SİYASİ PARTİ BEYANNAMELERİNE GÖRE EĞİTİM	SEVAL NACI, AHMET KATILMIŞ
	VATANDAŞLIK VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ HAKKINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İNANÇLARI	ZAFER KUŞ, AYSUN AKSU
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ OLGUSUNA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	HAKAN AKDAĞ

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: GÜNCEL OLAYLAR, SOSYAL MEDYA ve DEMOKRASİ

Oturum Başkan/Chair: MEHMET GÜLTEKİN (Başkan)- SELÇUK ŞİMŞEK (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOLOJİ KULLANIMI ÖZ-YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ	EMİN KILIÇ, ERHAN DELEN, HAFİZE ER TÜRKÜRESİN, ENİS H. BAŞER, SERAY KILIÇ, MEHMET M. KAYA, ALPER KESTEN
	SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE AKILLI TAHTAYA YÖNELİK ÖĞRENCİ TUTUMLARININ İNCELENMESİ	BÜŞRA ALTUNDAŞ, HÜSEYİN ÇALIŞKAN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SANAL MÜZE KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI	ALİ YILMAZ, VEYSİ AKTAŞ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİNE ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ İŞİĞİNDA FENEMOLOJİK BİR BAKIŞ	HALİL İBRAHİM SAĞLAM
	YAZILI, GÖRSEL VE İŞİTSEL MEDYADA YER ALAN HABERLERİN ÖĞRENCİLERİN SURIYELİLERE İLİŞKİN ALGISINA ETKİSİ	ÇAĞRI DEMİRTAŞ, FATMA TORUN

28 Nisan 2016 Perşembe

(April 28, Thursday)

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: SOSYAL BİLGİLER BAĞLAMINDA NÜFUS, BEYİN DOLAŞIMI, ÇEŞİTLİLİK VE GÖÇ

Oturum Başkan/Chair: FEYYAZ KARACA

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YAPILMASI GEREKEN DEĞİŞİKLİKLER	FATİH ÇERMİK, SUAT POLAT, SERDAR SAFALI
	İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE UYGULAMALI ETKİNLİKLERİN KULLANIMI	HÜSEYİN KAYA, NURETTİN BİLGİN, HİLMİ ŞAHİN, GURBET UYSAL
	İLKOKULLARDA YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERLE KARŞILAŞILAN SORUNLAR	EMEL SARITAŞ, ÜMRAN ŞAHİN, GÜLSÜM ÇATALBAŞ
	MALTHUS'UN NÜFUS TEORİSİ BAĞLAMINDA EĞİTİM NÜFUS İLİŞKİLERİNİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA	TURAN AKMAN ERKİLİÇ
	BAZI İLKÖĞRETİM BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN YAPILANDIRMACI İNTERAKTİF HİZMETİÇİ EĞİTİM PROGRAMINA (YİHEP) KATILIM VE BAŞARI DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	FEYYAZ KARACA

**28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)**

I. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: ÇEVRE ve EĞİTİM

Oturum Başkan/Chair: BÜLENT TARMAN (Başkan)- SACİT KÖSE (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00-15.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE BİLİNCİ VE ÇEVRESEL DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	SACİT KÖSE, TÜLAY AYGÖREN
	5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVREYE YÖNELİK SORUMLU DAVRANIŞLARI VE DUYUŞSAL EĞİMLERİ ÜZERİNE BİR DOĞA EĞİTİMİ PROJESİNİN ETKİLERİ/	SACİT KÖSE
	ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN "SEVGİ" DEĞERİ	FATMA MAZMAN BUDAK, SERTAN TALAS, YEŞİM TALAS
	TEMEL İNSANİ DEĞERLERİN FLÖRT ŞİDDETİNE ETKİSİ: YAPISAL EŞİTLİK MODELİ	FATMA BUDAK, AHMET ERDEM, ŞEFİKA ERDEM
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEMEL İNSANİ DEĞERLER HAKKINDAKİ ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA BELİRLENMESİ	FATMA BUDAK, AHMET ERDEM, ŞEFİKA ERDEM

15.30 – 16.00 Ara / Tea-Coffee Break (30 dk/mins)

**28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)**

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 - 17.30

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK ve İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ALİ SİNAN BİLGİLİ (Başkan)- EMİN KILINÇ (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 - 17.30	ÖĞRETİM ÜYELERİNİN ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	HATİCE MEMİŞOĞLU, TUĞÇE BOSTANCI
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÇOK KÜLTÜRLÜ ÖĞRETİME YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	FAZİLET KARAKUŞ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İYİ VATANDAŞ KARAKTERİNE YÜKLEDİKLERİ ANLAMLAR	ÖZGE TARHAN, RÜŞTÜ GEDİK
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERE FİNANSAL BAKIŞ	GÖKHAN TUZCU
	SOSYAL BİLGİLER VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARI	M. HANİFİ ŞAHİN, EMİN KILINÇ, MURAT AYDEMİR

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 - 17.30

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: ÖĞRETİM PROGRAMI

Oturum Başkan/Chair: ADEM BAŞIBÜYÜK (Başkan)- HÜSEYİN KAYA (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 -17.30	1948 İLKOKUL PROGRAMINDA HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE MİLLİ BAYRAMLARIN ÖNEMİ	HIZIR DİLEK, YAVUZ TOPKAYA
	TÜRKİYE'DEKİ SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA MÜFREDAT PROGRAMLARININ TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE DEĞİŞİMİ VE GELİŞİMİ	PELİN TAŞRAN, MERVE AYDİLEK
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR	FEYYAZ KARACA, İBRAHİM AKŞİT
	SOSYAL BİLGİLER 4. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI, DERS KİTAPLARI VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARINDA ORTAK MİRAS ÖGELERİ	ÜNSAL BEKDEMİR, SUAT POLAT
	HALKIN GÖZÜNDE SOSYAL BİLGİLER	SEVİN YILMAZ, DEDE YILMAZ

28 Nisan 2016 Perşembe

(April 28, Thursday)

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: YENİ YAKLAŞIMLAR

Oturum Başkan/Chair: HÜSEYİN ÇALIŞKAN(Başkan)- FEYYAZ KARACA (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE İŞBİRLİĞİNE DAYALI ÖĞRENME YAKLAŞIMLARININ ETKİLİLİĞİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI	ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR, MAHMUT BOZKURT
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİ MERKEZLİ ÖĞRETİM SÜREÇLERİNİN TUTUM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI	MEHMET GÜLTEKİN, ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR, NUR LEMAN BALBAĞ
	FİLMLE İLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ	TURGAY ATASOY, MEHMET AÇIKALIN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ	HÜSEYİN ÇALIŞKAN, KÜBRA GENÇ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN BENİMSedikLERİ YAKLAŞIMLARIN BELİRLENMESİ	MEHMET FATİH KAYA, HÜSEYİN EROL, MUZAFFER ÇATAK

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: YENİ YAKLAŞIMLAR

Oturum Başkan/Chair: İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK (Başkan)- HASAN KARA (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	K-8 CIVICS EXPECTATIONS IN A DEMOCRATIC SOCIETY: A CASE STUDY OF TWO COUNTRIES AND TWO STATES	BARRY JOYCE, İLKER DERE
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENME AMAÇLI YAZMA ETKİNLİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	ALPASLAN AY
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE EDEBİ METİN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	ELİF AKTAŞ, ADEM BELDAĞ
	DÜNYA TARİHİNİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNE NASIL ÖĞRETİYORUZ? TÜRKİYE, FRANSA VE İNGİLTERE ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN TÜKETİCİ HAKLARI KAVRAMINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ ALGILARI	TURHAN ÇETİN, BAHADIR KILCAN, RUMEYSA TEZCAN

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ALİ ÖZEL (Başkan) - SELÇUK ŞİMŞEK (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 –17.30	KARAKTER EĞİTİMİ PROGRAMININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİMSEL TUTUM VE DAVRANIŞLARINA OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	HAFİZE ER TÜRKÜRESİN, ALİ ÖZEL
	21. YÜZYIL BECERİLERİ BAĞLAMINDA SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖĞRENME VE YENİLİK BECERİLERİ	AHMET ÖZCAN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BAZI TEMEL SOSYAL BİLİM DERSLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ İLE AKADEMİK BRANŞ MEMNUNİYETLERİ	ERKAN DİNÇ, YUSUF İNEL
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARI UYGULAMALARINA İLİŞKİN ALGILARI (DENİZLİ PAMUKKALE VE MERKEZEFENDİ İLÇE ÖRNEĞİ)	ÖZGÜR ÖZGÜRAY
	SINIF ÖĞRETMENİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GELİŞTİRDİKLERİ METAFORLAR	VESİLE ALKAN, SELÇUK ŞİMŞEK, AYLİN YAZICIOĞLU

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: CEMİL ÖZTÜRK (Başkan) – MUZAFFER ÇATAK (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 –17.30	SOSYAL BİLGİLER VE TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMA GÖRE İNCELENMESİ	HANDAN ÇELİK, CEYDA NAZA
	ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK DUYUŞSAL ÖNYARGILAR	MUZAFFER ÇATAK, MEHMET FATİH KAYA, HÜSEYİN EROL
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN COĞRAFYA KONULARININ ZORLUKLARININ BELİRLENMESİ SEBEPLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	ADEM SEZER, MESUT IŞIKLI, AHMET TAŞDERE
	İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER DERSİ PROGRAMI VE DERS KİTAPLARINDA BARIŞ KAVRAMI VE ÖĞRENCİLERİN BU KAVRAMA İLİŞKİN FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ	SERAP BÜYÜK, CEMİL ÖZTÜRK
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİYASET KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ	ÖZGE TARHAN

28 Nisan 2016 Perşembe

(April 28, Thursday)

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: TARİH ÖĞRETİMİ

Oturum Başkan/Chair: GÜNGÖR KARAUĞUZ (Başkan)- KEMAL DAŞCIOĞLU (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 – 17.30	ORTAOKUL 6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE İLKÇAĞ TARİHİ KONULARINDAN HİTİTLER KONUSUNUN ÖĞRETİLMESİNDE HİTİT MASALLARININ KULLANILMASININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	GÜNGÖR KARAUĞUZ, DİLEK ÜLKÜER
	TARİH AYNASI	ÇİĞDEM ATAŞ
	TÜRKİYE’DE MİLLİ BAYRAM KUTLAMALARININ TARİHSEL AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (1923-2015)	HAMİDE KILIÇ, MEHMET AÇIKALIN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ARAŞTIRMA-SORGULAMAYA DAYALI ALTERNETİF BİR YAKLAŞIM: ARGÜMANTASYON TEMELLİ BİLİM	İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN, YAVUZ AKBAŞ ELİF MERAL

**28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)**

II. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: VATANDAŞLIK

Oturum Başkan/Chair: ADNAN ALTUN

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 – 17.30	ÖĞRETMEN ADAYLARININ ARAŞTIRMAYA YÖNELİK DİRENÇ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ	BAHADIR KILCAN, OSMAN ÇEPNİ, SELMAN ABLAK
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKTİF VATANDAŞLIK DEĞERLERİYLE İLGİLİ KAZANIMLARININ DÜZENLENMESİ: AYDIN İL ÖRNEĞİ	İREM NAMLI ALTINTAŞ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ VATANDAŞLIK KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI	DENİZ COSKUN
	ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ- MUSAHAHAT-I AHLAKİYE VE MALUMAT-I VATANİYE DERSİ	MUAMMER DEMİREL, SABRİ BECERİKLİ, SEVDA GÜLŞAH YILDIRIM
	EĞİTİMDE ALTERNATİF BİR ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UYGULAMASI: ZİP GRADE	ERHAN YAYLAK

17.30 – 18.00 Ara / Tea-Coffee Break (30 dk/mns)

**28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)**

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: TAHİR KODAL

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
18.00 - 19.00	ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER BENLİK KAVRAMI VE DÜŞÜNME BECERİLERİNİ ETKİLEYEN BAZI DEĞİŞKENLERİN İNCELENMESİ	BURAK YASİN YILMAZ
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERS BAŞARILARI, YETERLİK BEKLENTİLERİ, GÖREV DEĞERİ VE GÖREV ZORLUĞU ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN YAPISAL EŞİTLİK MODELİ İLE İNCELENMESİ	VURAL TÜNKLER, EYUP YURT
	İLKÖĞRETİM 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNE İLİŞKİN ALGILARININ İNCELENMESİ	ERKAN DİNÇ, ŞEFİKA ÇETİN

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: KAVRAM ALGILARI

Oturum Başkan/Chair: ARİFE FİGEN ERSOY

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
18.00-19.00	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ "BARIŞ " KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI	CELAL MUTLUER
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL ADALET ALGI VE DENEYİMLERİ	SERCAN BURSA, A. FİGEN ERSOY
	İLKÖĞRETİM 4.5.6. VE 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜR KAVRAMINA İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARININ İNCELENMESİ	MEHMET AKPINAR, ŞENGÜL KASIM

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: KAVRAM ÖĞRENİMİ ve ALGILARI

Oturum Başkan/Chair: MİTHAT AYDIN (Başkan)- EMEL SARITAŞ (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
18.00-19.00	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EROZYON KAVRAMINA YÖNELİK KAVRAM YANILGILARININ VE YANLIŞ ÖĞRENMELEİNİN BELİRLENMESİ	UFUK KARAKUŞ, HÜSEYİN KANAT, SELÇUK BAĞÇALAN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİVİL TOPLUM KURULUŞU KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI/	BAHADIR KILCAN, ŞEYMA ÖZELMACI
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM TARİHİ KONULARINA İLİŞKİN ALGILARI	BANU ÇULHA ÖZBAŞ KADİR CAN ERBUDAK

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: FATMA ÜNAL (Başkan)- VESİLE ALKAN (Başkan Yardımcısı)

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
18.00-19.00	OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİN VATAN KAVRAMINA YÖNELİK GELİŞTİRDİKLERİ METAFORLARIN İNCELENMESİ	FATMA ÜNAL, HARUN ER
	HARİTANIN DOĞDUĞU TOPRAKLARDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ HARİTA BİLGİLERİNİN İNCELENMESİ	GALİP ÖNER, ENSAR AYDIN, ÖZHAN CEYHAN
	SOSYAL BİLGİLER BAŞARISI İLE ÇOKLU ZEKÂ TÜRLERİNİN İNCELENMESİ	BURAK YASİN YILMAZ, ÜMMÜHAN YILMAZ, ÖZGE KÜÇÜKULAŞ

28 Nisan 2016 Perşembe

(April 28, Thursday)

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: İNCELEMELER ve GÖRÜŞLER

Oturum Başkan/Chair: FİSUN AKŞİT

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
18.00-19.00	PORTFOLYO DEĞERLENDİRME UYGULAMASINDAKİ GÜÇLÜKLER	FİSUN AKŞİT
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ZAMAN KAPSÜLÜ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	FİLİZ ZAYIMOĞLU ÖZTÜRK, TALİP ÖZTÜRK
	SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ EĞİTİMDE KARİKATÜR KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ	FİLİZ ZAYIMOĞLU ÖZTÜRK, TALİP ÖZTÜRK, ZEYNEP SUDE ÖZKAN

28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ADNAN ALTUN

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
18.00-19.00	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ İNTERNETE OLAN BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	ZAFER ÇAKMAK, CENGİZ TAŞKIRAN, BİROL BULUT
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE KULLANILAN FİLMLER: AÇIKLAMALI BİR ENVANTER ÇALIŞMASI	ADNAN ALTUN
	YOKSULLARIN AZALAN VATANDAŞLIĞI VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ	CİHAN KARA, YAVUZ TOPKAYA, İBRAHİM FERAT KAYA

28 Nisan 2016 Perşembe

(April 28, Thursday)

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Oturum Başkan/Chair: ABDULLAH UĞUR

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
18.00- 19.00	SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİMİNDE YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN BAŞARIYA ETKİSİ	FEYZULLAH EZER, ÜLKÜ ULUKAYA
	MEKÂNI ALGILAMA VE ZİHİN HARİTALARININ GELİŞTİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	HAMZA AKENGİN, YAKUP AYAYDIN
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE ALGI DÜZEYLERİNİN ANALİZİ: DENİZLİ ÖRNEĞİ	ABDULLAH UĞUR, BARBAROS HAYIRLI ÖKÜZCÜOĞLU

**28 Nisan 2016 Perşembe
(April 28, Thursday)**

III. OTURUM (1st SESSION)

18.00 - 19.00

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: KEMAL DAŞCIOĞLU

28 Nisan 2016 Perşembe (April 28, Thursday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
18.00-19.00	GERÇEK HAYATLA TANIŞMAK: PASVAK AŞEVİ PROJESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ	KEMAL DAŞCIOĞLU, KUDRET AYKIRI
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ ZÜMRE TOPLANTILARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	TAHİR KODAL, MURAT TEKİROĞLU
	EMEKLİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KULLANDIĞI YÖNTEM VE TEKNİKLER ÜZERİNE SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI	MELEK ÖZTÜRK
	SOSYAL BİLGİLERDE ÖNCÜ BİR KURULUŞ: NCSS	KUDRET AYKIRI

20.00 **Gala Yemeği/ Dinner**

**29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)**

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: ÖNCÜLER ve EKOLLER

Oturum Başkan/Chair: MİTHAT AYDIN (Başkan) - HÜSEYİN KAYA (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
09.00 – 10.30	İLKÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YER ALAN VATANDAŞLIK VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ FARKINDALIK DÜZEYİ	HACI AHMET ÖZDEMİR, BURÇİN KURAN
	XIX. YÜZYIL SONU XX. YÜZYIL BAŞLARINDA SOSYAL BİLİM ALANINDA DÜZENLENEN TOPLANTILAR	SEYİT TAŞER, NADİR BAŞTÜRK
	MEVZUATÜ'L-ULÛM VASİTASIYLA GELENEK VE MODERNİTE MEYANINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE MÜTEVAZİ BİR KATKI	İSMAİL ÇAKMAK, MELEK ÖZTÜRK
	MUSTAFA SÂTİ BEY'İN (SÂTİ EL-HUSRÎ) MA'LÛMÂT-I MEDENİYYE DERSİ ÜZERİNE DÜŞÜNCELERİ	SENA COŞĞUN
	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMEN ROL MODELİ OLARAK AHMET YESEVİ	HACI ÇOBAN

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ALİ RIZA ERDEM (Başkan)- FİSUN AKŞİT (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
09.00 – 10.30	OKUL İDARECİLERİNİN SÖZLÜ İLETİŞİM KURMADA DİKKAT ETTİKLERİ DEĞİŞKENLERİN BELİRLENMESİ	NİDA BAYINDIR, YUSUF KEMAL YALIMKILINÇ, AYNUR ÇUKURCALIOĞLU
	ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİNDEN "ÖĞRENCİYLE İLETİŞİM KURMA"YA İLİŞKİN YETERLİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	ALİ RIZA ERDEM
	ALTERNATİF ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİNE İLİŞKİN OKURYAZARLIĞIN GELİŞTİRİLMESİNDE MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	VURAL TÜNKLER, BÜLENT TARMAN, CEMAL GÜVEN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZDEĞERLENDİRMELERİ DOĞRULTUSUNDA ÖZEL ALAN YETERLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	KADİR KARATEKİN, ERSİN TOPÇU
	İNSAN İLİŞKİLERİ VE İLETİŞİM DERSİ ALAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERSTE HİKÂYE ANLATIMININ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	AYŞE MENTİŞ TAŞ

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: EMİN KILINÇ

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
09.00 – 10.30	İYİ – KÖTÜ VATANDAŞ KİMDİR? 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARI	ZAFER İBRAHİMOĞLU
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN PERSPEKTİFİNDE BİREYİN TOPLUMSALLAŞMA SÜRECİNİN ANALİZİ	EROL KOÇOĞLU, MESUT AYDIN, FATOŞ GÜVEN, EROL KOÇOĞLU, AYÇA GÜLŞAH KAYA
	SOSYAL BİLGİLER VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN TARİHSEL ANALİZ VE YORUM BECERİLERİNE YÖNELİK TUTUMLARI	CENGİZ ÖZMEN, NURGÜL KIZILAY
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ DERSİNİN OLUŞTURMACI ÖĞRENME AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	MEMET KARAKUŞ, FAZİLET KARAKUŞ
	II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA (1913 PROGRAMI) YER ALAN MALUMAT-I VATANİYE DERSİNİN İNCELENMESİ	EMİN KILINÇ, MEHMET MELİK KAYA

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: TAHİR KODAL

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
09.00 – 10.30	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	KADİR KARATEKİN, SADULLAH ÜSTÜN CEVDET UYSAL
	SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA KADIN ALGISI (2000-2014)	HATİCE GÜLER
	TEOG KAPSAMINDA DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ	MEHMET KÖÇER, UĞUR CANPOLAT
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE BİR EYLEM ARAŞTIRMASI: POTANSİYEL KATKI, ZORLUK VE FIRSATLAR	İBRAHİM AKŞİT, ERKAN DİNÇ
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE ÇÖZÜM	ZAFER ÇAKMAK, SÜLEYMAN ASLAN

29 Nisan 2016 Cuma

(April 29, Friday)

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: TEKNOLOJİ ve YENİ UYGULAMALAR

Oturum Başkan/Chair: HANDAN DEVECİ

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
09.00 – 10.30	AKILLI TELEFONLARIN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KULLANIMI: ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ	HANDAN DEVECİ, HATİCE TÜRE, UĞUR GEZER
	İLKÖĞRETİM 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARI	FEYZULLAH EZER, ÜLKÜ ULUKAYA
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİH DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ	İBRAHİM SARI, HAFİZE ER TÜRKÜRESİN, HASAN YAPICI
	ÖĞRETMEN ADAYLARI ÖĞRETMENLİK EĞİTİMİ HAKKINDA NELER DÜŞÜNÜYORLAR? SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARI	DENİZ TONGA
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL VATANDAŞLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	DÖNDÜ ÖZDEMİR ÖZDEN, YILDIRAY KARADAĞ

**29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)**

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon : İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: HÜSEYİN ÇALIŞKAN (Başkan)- FİSUN AKŞİT (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
09.00 – 10.30	ÖĞRETMENLERİN HAZIRLADIĞI SOSYAL BİLGİLER DERSİ SINAV SORULARININ TÜRLERİNE VE KAPSAM GEÇERLİĞİNE GÖRE İNCELENMESİ	HÜSEYİN ÇALIŞKAN, MEHMET UYMAZ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL PROBLEM ALGILARI	ELVAN GÜNEL, ÖNDER ERYILMAZ, AYŞEGÜL PEHLİVAN
	SOSYAL BİLGİLER VE SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GİRİŞİMCİLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	ENSAR AYDIN, ÖZHAN CEYHAN, GALİP ÖNER
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ALTERNATİF ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ALANINDA ÖZ YETERLİLİK İNANÇLARININ BELİRLENMESİ VE VAR OLAN KAVRAM YANILGILARININ TESPİT EDİLMESİ	MEHMET AKPINAR, ŞENGÜL KASIM
	8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE HARİTA ÜZERİNDE OYNANAN KUTU OYUNLARI KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	BİLAL BAYRAM, SULTAN BAYSAN

29 Nisan 2016 Cuma

(April 29, Friday)

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ADEM SEZER (Başkan)- BÜLENT TARMAN (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
09.00 – 10.30	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE VATANSEVERLİK DEĞERİNİN KAZANDIRILMASINA YÖNELİK 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	AHMET ALİ AVCI, BİLGİN ÜNAL İBRET, EMİNE KARASU AVCI
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜRE DUYARLI BİR ÖĞRETMEN OLMALARI İÇİN FARKLILIKLARIN YÖNETİMİ	GÜL TUNCEL
	HAYAT BİLGİSİ DERSLERİNDE KULLANILAN METİNLERE YÖNELİK “OKUR DOSTU” METİN DEĞERLENDİRME RUBRİĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	BERRAK KOCAMAN, GÜRBÜZ OCAK
	KALIP YARGILAR VE SOSYAL BİLGİLER: DERS KİTABI İNCELEMESİ	MÜSLİM OVALI, BÜLENT TARMAN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNİN AMACINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	BANU ÇULHA ÖZBAŞ, KADİR CAN ERBUDAK

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

I. OTURUM (1st SESSION)

09.00 – 10.30

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: HAKAN AKDAĞ (Başkan)- FEYYAZ KARACA (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
09.00 – 10.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE EMPATİ KURMA EĞİLİMLERİNİN ARAŞTIRILMASI	MURAT TARTUK, HAMZA AKENGİN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MEDYA OKURYAZARLIĞI KAVRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ	HACER DOLANBAY
	6. VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ SORULARIN TARİHSEL AKIL YÜRÜTME AÇISINDAN NİTELİKLERİ	FATMA GÜLTEKİN
	LİSE TARİH DERS KİTAPLARI HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME	TÜRKAN BİLGİLİ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMININ ÖZEL ALAN YETERLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	HAKAN AKDAĞ, MERVE KOCA

10.30 – 11.00

Ara / Tea-Coffee Break (30 dk/mins)

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 - 12.30

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: İNCELEMELER ve YENİ UYGULAMALAR

Oturum Başkan/Chair: MEHMET AÇIKALIN (Başkan)- YÜCEL KABAPINAR (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 - 12.30	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÜRÜN (SEÇKİ) DOSYASI OLUŞTURULMASINA YÖNELİK ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	YAKUP AYAYDIN, HATİCE YILDIZ AYAYDIN
	LİSE ÖĞRENCİLERİ SÖZLÜ TARİH ÇALIŞIYOR: TEKNOLOJİYE YENİK DÜŞMÜŞ BİR MESLEK OLARAK MUTEMETLİK	YÜCEL KABAPINAR, EMRE GÖFNER
	YAPILANDIRMACILIK ÖNCESİ VE SONRASI DÖNEMDE KULLANILAN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ DEMOKRASİ KONULU ÜNİTELERİN SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ	MURAT AYDIN, TURGAY ÇINKIRDAKLI
	FİZİKİ COĞRAFYA KONULARININ ÖĞRENİLMESİ ÜZERİNE FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA	NAZLI GÖKÇE
	SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE BİR MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİ OLARAK EŞYA TARİHİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA	YÜCEL KABAPINAR, AHMET SAĞLAM GÖNCÜ

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 - 12.30

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: İNCELEMELER ve KARŞILAŞTIRMALAR

Oturum Başkan/Chair: CEMALETTİN AYAS (Başkan)- NURETTİN BİLGİN (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 - 12.30	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ	OSMAN SABANCI, FATİH ÖZTÜRK, OĞUZ SEYHAN
	SOSYAL BİLGİLER VE FİNANSAL OKURYAZARLIK: DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE YÜRÜTÜLEN UYGULAMALARA KARŞILAŞTIRMALI BİR BAKIŞ	HAYATİ ADALAR
	2006 VE 2013 YILI MEDYA OKURYAZARLIĞI DERS PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	PINAR İŞKİN, ALPER KESTEN
	YEREL COĞRAFYA ÖĞRETİMİNE BİR BAKIŞ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	GALİP ÖNER, HATİCE MEMİŞOĞLU
	SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALARLA İLGİLİ İÇERİK ANALİZİ	GÜRBÜZ OCAK, HAKAN YILDIRIM BERRAK KOCAMAN

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 - 12.30

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: SELAHATTİN KAYMAKÇI (Başkan)- GÜL TUNCEL (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 - 12.30	SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK TÜRKİYE'DE YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALAR(LİTERATÜR TARAMASI ÖRNEĞİ)	ELİF AVCI, FARUK AYLAR
	SOSYAL BİLGİLER ANABİLİM DALLARININ EĞİTİM ORTAMLARI AÇISINDAN ANALİZİ	GÜL TUNCEL, TANER ŞAHİN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	KAMİL UYGUN, ALİ RAMAZAN ER
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER SERGİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	SELAHATTİN KAYMAKCI
	ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP ÖĞRENCİLERE YÖN, HARİTA VE PUSULA KAVRAMLARININ ÖĞRETİMİ	ZEYNEP YAYLACI, BÜLENT AKSOY

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 - 12.30

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: İNCELEMELER ve YENİ UYGULAMALAR

Oturum Başkan/Chair: ÖMER FARUK SÖNMEZ (Başkan) - FATMA ÜNAL (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 - 12.30	KURAM VE UYGULAMADA SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ARGÜMANTASYON TEMELLİ ÖĞRETİM	FATMA TORUN
	4. SINIF SOSYAL BİLGİLER (MEB) DERS KİTABINDA YER ALAN "YAŞADIĞIMIZ YER" ADLI ÜNİTENİN ÇEVRE EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	AYŞEGÜL ÇELİK, TURHAN ÇETİN
	ÖĞRETMEN ADAYLARININ YÖN KAVRAMLARINI KULLANMA DURUMLARI	ÜMİT ÖZER
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN PARALEL VE MERİDYEN KAVRAMLARINA İLİŞKİN ZİHİNSEL MODELLERİ	HÜSEYİN EROL, MUZAFFER ÇATAK, MEHMET FATİH KAYA
	ATASÖZLERİNDE YER ALAN DEĞERLERİN HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDA YANSITILMA DURUMU	SULTAN AKDEMİR, AHMET SABAN

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 – 12.30

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ALİ ÖZEL (Başkan) - NİHAT GÜREL KAHVECİ (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 – 12.30	KAMU SPOTLARINDA ÇOCUK İMAJI	FEYZULLAH YİĞİTOĞLU
	ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ELEŞTİREL DÜŞÜNMENİN ÖĞRETİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	NİHAT GÜREL KAHVECİ, MESUT ŞENGÜLEÇ
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EKONOMİ KAVRAMLARINI BİLME DÜZEYLERİ	SEFA SEKİN
	SCAMPER TEKNİĞİYLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: BİR DERS PLANI ÖRNEĞİ	ÜNAL ŞİMŞEK, BÜLENT TARMAN

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 – 12.30

Salon / Saloon: İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: ELVAN GÜNEL (Başkan)- EMİNE ÖZEL (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 – 12.30	SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE YARATICI DÜŞÜNCE BECERİSİNİN KAZANDIRILMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	EMİNE ÖZEL, M. HANİFİ ŞAHİN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN “ZAMAN VE KRONOLOJİYİ ALGILAMA” BECERİSİNE İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİ	MURAT AYDEMİR, M. HANİFİ ŞAHİN
	AZERBAIJAN VE TÜRKİYE’DE İLKÖĞRETİM TARİH/SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA YER VERİLEN TARİHİ ŞAHSİYETLER ÜZERİNE BİR İNCELEME	CEMİL ÖZTÜRK, SELDA ŞAN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFYA DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	RAZİYE ÇAKICIOĞLU OBAN, TÜLAY AYGÖREN
	İDEAL BİR MÜZE EĞİTİM PAKETİ NASIL OLMALIDIR?	ÖZHAN CEYHAN, GALİP ÖNER, ENSAR AYDIN

29 Nisan 2016 Cuma

(April 29, Friday)

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 – 12.30

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: KARŞILAŞTIRMALI İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: İSMAİL ACUN

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 – 12.30	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN (POLİTİK) DÜNYA GÖRÜŞLERİ, MEMLEKETLERİ VE SOSYO-EKONOMİK SEVİYELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	CEMİL YÜCEL, İSMAİL ACUN, BÜLENT TARMAN, CÜNEYT BELENKUYU, NİHAN SÖLPÜK
	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜNYA GÖRÜŞLERİ VE DEMOKRATİK SİSTEMİN İŞLEYİŞİNDEKİ KURUMLARA GÜVEN	İSMAİL ACUN, CEMİL YÜCEL, BÜLENT TARMAN, NİHAN SÖLPÜK, CÜNEYT BELENKUYU
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL SORUN ÇÖZME DÜZEYLERİ	MUSTAFA İÇEN, ÖZLEM BEKTAŞ ÖZTAŞKIN
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KUM MASASI KULLANIMININ ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ GÜNLÜKLERİNE YANSIMASI VE EĞİTİMSEL DOĞURGULARI	ZEKERYA AKKUŞ, ŞULE ERDİLME OCAK, ERSİN DURSUNLAR
	TÜRKİYE VE ABD'DEKİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ KİTAPLARININ KARŞILAŞTIRILMALI İNCELENMESİ	BAYRAM TAY

**29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)**

II. OTURUM (1st SESSION)

11.00 – 12.30

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: İNCELEMELER ve YENİ UYGULAMALAR

Oturum Başkan/Chair: YASİN DOĞAN (Başkan)- SELAHATTİN AKŞİT (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
11.00 – 12.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ VE FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİYE YÖNELİK ALGILARININ BELİRLENMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI	SERKAN SEVİM, OSMAN SİNECEN, MİTHAT AYDIN, MAHMUT SİNECEN
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN T.C. İNKILAP TARİHİ DERSİNDE GEÇEN OSMANLICA KAVRAMLARI ANLAMA DÜZEYLERİ	YASİN DOĞAN, ALİ AVCU, HİLAL DEMİREZER, MAHMUT SERKAN YERLİ, İBRAHİM HALİL ERCEMAL
	ADİL SAVAŞ KURAMI VE ÖĞRENCİ BAKIŞLARI: ÖĞRENCİLER SAVAŞIN MEŞRUIYETİNE NASIL YAKLAŞIYORLAR?	YASİN DOĞAN, ZELİHA OLAM GEZER, ZEYNEP DEMİR, SABRİ DULKADİR
	ÖĞRENME SERÜVENİNİ İZLERKEN COĞRAFYA ARAZI ÇALIŞMALARINDAN YANSIMALAR	SELAHATTİN AKŞİT, FİSUN AKŞİT
	TABLETLERİN OKULLARDAKİ KULLANIMININ TEORİK ESASLARI VE COĞRAFYA DERSİNDE UYGULANABİLECEK PRATİK OLANAKLAR	SELAHATTİN AKŞİT, GABRIELE SCHRÜFER

12.30 – 13.30

Öğle Yemeği/Lunch (PAU Merkez Yemekhanesi)

29 Nisan 2016 Cuma

(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: ÖNCÜLER ve EKOLLER

Oturum Başkan/Chair: BİLGİN ÜNAL İBRET (Başkan)- A. KİRİŞ AVAROĞULLARI (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 – 15.30	DEMOKRASİ, HÜRRİYET, ADALET, EŞİTLİK KAVRAMLARINI ALİ FUAD BAŞGİL'DEN OKUMAK	MUHAMMET AVAROĞULLARI, AYTEN KİRİŞ AVAROĞULLARI
	BİR SOSYAL YENİDEN YAPILANDIRMACININ PERSPEKTİFİNDEN SOSYAL BİLGİLERİ ANLAMAK: HAROLD O. RUGG'IN SİHİRLİ DÜNYASI	SÜMER AKTAN
	TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ YETİŞTİRMEDE İLKLERDEN BİRİ: KASTAMONU EĞİTİM FAKÜLTESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI	BİLGİN ÜNAL İBRET SELAHATTİN KAYMAKCI
	BİR ÖNCÜ İSİM: ROBERT EDWIN JEWETT	AYTEN KİRİŞ AVAROĞULLARI MUHAMMET AVAROĞULLARI
	SOSYAL VERİMLİLİK TEORİSİ SOSYAL BİLGİLERİN GELİŞİMİNİ NASIL ETKİLEDİ? MODERN SOSYAL BİLGİLERİN TARİHSEL KÖKLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	SÜMER AKTAN

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: UYGULAMADAN GELENLER

Oturum Başkan/Chair: YÜCEL KABAPINAR

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 – 15.30	SORGULAMA TEMELLİ ÖĞRENME MODELİYLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: BİR DERS PLANI ÖRNEĞİ	BÜLENT TARMAN, ÜNAL ŞİMŞEK
	7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE BAZI TARİHSEL KAVRAMLARIN (FETİH VE GAZA) ÖĞRETİMİNDE YARATICI DRAMA KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN DERSLE İLGİLİ TUTUMLARINA VE AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ	BİLAL PEKTEZEL
	NE GÖRDÜĞÜN DEĞİL, NEREDEN VE NASIL BAKTIĞIN ÖNEMLİDİR. MÜZİĞİN NAMELERİNİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRENME ORTAMLARINDA İŞE KOŞMAK: ÖRNEK BİR UYGULAMA	EBRU KÖSEOĞLU YÜCEL KABAPINAR, SERHAT AL
	SEÇMELİ DÜŞÜNME EĞİTİMİ DERSİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAŞARISINA ETKİSİNİN UYGULAMALI OLARAK BELİRLENMESİ	ALİ YILMAZ, AHMET TOKMAK

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: UYGULAMADAN GELENLER

Oturum Başkan/Chair: ÖMER FARUK SÖNMEZ (Başkan)- BANU ÇULHA ÖZBAŞ (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 - 15.30	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ŞEHİR-İNSAN MEDENİYET KÖPRÜSÜ	LEVENT YAZICI, MURAT AĞAR, NURHAN DEMİRHAN SERİNKEN
	ORTAOKUL SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ATATÜRK İLE İLGİLİ ALGI VE GÖRÜŞLERİ	CEMAL AVCI, MESUT KOT
	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ÖTESİNDE "ÇOCUKÇA" ÇOCUK HAKLARI	ÜMMÜĞÜLSÜM SARIKAYA
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNE GÖRE SOSYAL MEDYANIN DEĞERLER ÜZERİNE ETKİSİ	SİBEL OĞUZ, UFUK SÖZCÜ

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: ÇOCUK ve EĞİTİM

Oturum Başkan/Chair: SÜLEYMAN İNAN (Başkan)- FATMA ÜNAL (Başkan Yardımcısı)

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 - 15.30	ÇOCUK VE SİYASET: SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE (OKULLARDA) SİYASET EĞİTİMİ –BİR TEORİK ÇERÇEVE DENEMESİ	SÜLEYMAN İNAN
	ÇOCUK EĞİTİMİ VE FELSEFE	OYA ESRA BEKTAS
	AYŞE SİDİKA HANIM'IN OSMANLI TOPLUMSAL TARİHİNDE ÇOCUĞA MODERN BİR BAKIŞ AÇISIYLA YAKLAŞAN ESERİ: USUL-I TALİM VE TERBİYE DERSLERİ	ÜMÜT AKAGÜNDÜZ
	KIRŞEHİR VE ANKARA İLİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN OYUNSALLIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	MUHSİN HAZAR, MERYEM ALTUN OKAN BURÇAK ÇELİK, ERKAN YARIMKAYA
	RESMİ BAĞIMSIZ ANAOKULLARI İLE ANASINIFLARI BULUNAN İLKOKUL VE ORTAOKULLARIN AÇIK OYUN ALANLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ (DENİZLİ ÖRNEĞİ)	HÜLYA GÜLAY OGELMAN, HANDE GÜNGÖR, ÖZLEM KÖRÜKÇÜ, HATİCE ERTEN SARIKAYA, AHMET EROL

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: SELAHATTİN AKŞİT

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 - 15.30	SOSYAL MEDYA VATANDAŞLIK ALGISININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	ADEM BAŞIBÜYÜK, MURAT UTKU
	DEĞERLERİN KAZANILMASINDAKİ ETKİLİ FAKTÖRLER (ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ)	TEKİN ÇELİKKAYA, OSMAN SEYHAN
	ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ALDIKLARI DEĞER EĞİTİMİNİ HAYATLARINDA İÇSELLEŞTİRME DURUMLARI	ÜNSAL BEKDEMİR, SÜLEYMAN ELMACI, PINAR IŞKIN
	KÜLTÜR AKTARIMINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ROLÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN, EROL KOÇOĞLU, ÖZCAN EKİCİ, ELİF MERAL
	DEĞERLERİN KAZANDIRILMASI SÜRECİNDE AİLENİN ROLÜNE YÖNELİK SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ	AHMET KATILMIŞ, ERSİN TOPÇU

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 - 15.30

Salon / Saloon: İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: İSMAİL ACUN

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 - 15.30	TÜRKİYE'DE SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS VE BUNUN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINA YANSIMASI	DAVUT GÜREL, TURHAN ÇETİN
	GÜNDELİK YAŞAMDA DEĞERLERİN YENİDEN İNŞASI: ANTİK TOPLUMLARDAN MODERN TOPLUMLARA DEĞERLER EĞİTİMİ	GÜNGÖR KARAUĞUZ, AHMET ÖZALP
	BİR YANILSAMANIN GELECEĞİ: DEĞERLER EĞİTİMİ VE BATI'NIN YENİ İSLAM ALGISI ÜZERİNE	İHSAN ÇAPCIOĞLU, AHMET ÖZALP
	YURT BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDA YURTTAŞLIK BİLİNCİ VE AHLAKİ DEĞERLER (1924-1945)/CITIZENSHIP AWARENESS AND ETHICAL VALUES IN CIVICS TEXTBOOKS (1924-1945)	SEVAL YİNİLMEZ AKAGÜNDÜZ
	SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MİLLİ KÜLTÜR KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI	BAHADIR KILCAN, TURHAN ÇETİN, CENNET GÜNEŞ

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: HANDAN DEVECİ

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 – 15.30	ÖĞRETMEN ADAYLARINDA KÜRESEL VATANDAŞLIK İLE ÇOKKÜLTÜRLÜ KİŞİLİK VE ELEŞTİREL DÜŞÜNME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	MEHMET MELİK KAYA, HAKAN SARIÇAM
	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANINA YÖNELİK İÇERİĞİN AKTARIMINDA MEDYANIN ROLÜ	EROL KOÇOĞLU, MESUT AYDIN, SEDAT YEŞİLYURT
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ARKADAŞ VE ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA DEĞER ALGILARI	MURAT KEÇE
	SOSYAL BİLGİLER VE HAYAT BİLGİSİ PROGRAMINDA YER ALMASI GEREKEN BİR DEĞER: VİCDAN VE VİCDANLI ÖĞRENCİLER	BİLGEN KIRAL
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARIYLA DİĞER ÖĞRETMEN ADAYLARININ NİĞDE’NİN TARİHİ-KÜLTÜREL MİRASIYLA İLGİLİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	TÜLAY ÖCAL, SEHER MUSTAK

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

III. OTURUM (1st SESSION)

14.00 – 15.30

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: MİTHAT AYDIN

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
14.00 – 15.30	SOSYAL BİLGİLER DEĞERLER EĞİTİMİNDE FİLM ETKİNLİĞİ	MUSTAFA GİRGİN, CEYDA NAZA
	SOSYAL BİLGİLERDE DEĞER EĞİTİMİ KAPSAMINDA DİNİ KAYNAKLARIN KULLANIMI	DENİZ TONGA
	SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ ÖĞRENCİ VELİLERİNİN DEĞER ALGILARI	SERKAN PADEM, SİNAN BOZKURT
	ÇEVRE EĞİTİMLERİNDE EKOLOJİK OKURYAZAR OLMAK	ŞENGÜL KORKUT
	DOĞAL KAYNAKLARIN BİLİNÇLİ TÜKETİLMESİNDE DUYARLI VATANDAŞ	BÜLENT TARMAN, HÜSEYİN KANAT

15.30 – 16.00

Ara / Tea-Coffee Break (30 dk/mins)

29 Nisan 2016 Cuma

(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: ALİ SİNAN BİLGİLİ

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 – 17.30	BİLİM SANAT MERKEZİ ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER KAZANIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	ADEM BELDAĞ, SİNAN KESKİN
	KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE MİLLİ TARİH MESELESİ	ALİ SİNAN BİLGİLİ
	OKULLARDAKİ DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARINDA İLK BASAMAK: OKUL MÜDÜRLERİ	SERPİL DEMİREZEN, OSMAN AKHAN
	FRANSIZ VE TÜRK OKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER ALGILARI	CEMİL ÖZTÜRK, TUĞBA KAFADAR
	KÜLTÜR AKTARIMI BOYUTUYLA HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI	ÖMER FARUK SÖNMEZ, ESER İRŞİ, SÜMEYYE AYCIL

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: LAODİKYA

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: CEMALETİN AYAS

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/ Araştırmacılar (Researcher/ Researchers)
16.00 – 17.30	AKADEMİSYENLERİN VE ÖĞRETMENLERİN SOSYAL BİLGİLERDE KÜRESELLEŞME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	CEMALETİN AYAS
	DEĞERLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA ÂŞIK PAŞA’NIN GARİB-NAME ADLI ESERİNDEKİ “BİLİMSELLİK DEĞERİNİN” İNCELENMESİ	MUSTAFA AKKAYA, MUTLU DEMİR
	DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN ÂŞIK VEYSEL’İN BÜTÜN ŞİİRLERİNDE GEÇEN “SEVGİ DEĞERİNİN” İNCELENMESİ	MUSTAFA AKKAYA, MUTLU DEMİR
	EĞİTİM FAKÜLTESİ 1. VE 4. SINIFTA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRETMEN ADAYLARININ SCHWARTZ DEĞERLER ÖLÇEĞİNE GÖRE DEĞERLERE İLİŞKİN YÖNELİMLERİ (AMASYA İLİ ÖRNEĞİ)	DERYA ALİMCAN, EMİNE ALTUNAY ŞAM
	ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE “İNANÇ TURİZMİ VE HOŞGÖRÜ ALGISI”	TURHAN ÇETİN, SEDA ÖNGER

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: AHMET HULUSİ EFENDİ

Tema / Theme: KÜRESELLEŞME VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkan/Chair: BAYRAM TAY

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	SANAL MÜZELER YOLUYLA ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE KÜLTÜREL VE SANATSAL MİRAS BİLİNCİ OLUŞTURMA	HANDAN BÜLBÜL
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN ALGILARININ ÖĞRENİMLERİNİN İLK İKİ YILI VE SON İKİ YILI ARASINDAKİ DEĞİŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	SÜHEYLA NUR REYHANLIOĞLU
	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL DEĞERLERE YÖNELİK ALGILARI	TEVFİK PALAZ, REMZİ NAMAL
	İLKOKUL 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SEVGİ DEĞERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE EDİNİM DURUMLARI	FATMA AK TEFEK, BAYRAM TAY

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: ÖZAY GÖNLÜM

Tema / Theme: SOSYAL BİLGİLER VE ÖZEL EĞİTİM

Oturum Başkan/Chair: YÜCEL KABAPINAR

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAYNAŞTIRMAYA İLİŞKİN DUYGU, TUTUM VE KAYGILARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	TUNA ŞAHSUVAROĞLU
	MATEMATİKTE ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA İNCELENMESİ	DUYGU ÖZDEMİR, EBRU KÖSEOĞLU
	ÜSTÜN ZEKÂLI ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL YERLİLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ: ELAZIĞ BİLİM VE SANAT MERKEZİ ÖRNEĞİ	SEVAL TOPCU, AYÇA ZİŞAN ŞEKER, MERT EFE
	ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE GÖRSEL OKUMA BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA	YÜCEL KABAPINAR, BAŞAK İNCE
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAYNAŞTIRMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	SERTAN TALAS, TAMER AYDEMİR

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: SERVERGAZİ

Tema / Theme: AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE SOSYAL BİLGİLER

Oturum Başkan/Chair: İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN AB EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMI (ERASMUS+ OKUL EĞİTİM PROGRAMI) HAKKINDAKİ BİLGİ VE BİLİNÇ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (KARS İLİ ÖRNEĞİ)	MURAT KILIÇBEY
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARINDA AVRUPA ALGISI: ÇOMÜ ÖRNEĞİ	İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK, RAMAZAN GÜLELİ
	TÜRKİYE-İRAN 6. VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	NADİR BAŞTÜRK, SEYİT TAŞER
	EKONOMİ OKURYAZARLIĞININ GELİŞTİRİLMESİNDE İLK VE ORTAOKUL PROGRAMLARININ ROLÜ VE POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ	GÜLTEN YILDIRIM, CEMİL ÖZTÜRK
	8. SINIF ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FARKLILIKLARA SAYGI DEĞERİNE İLİŞKİN İMAJLARI	YUSUF İNEL, SERVET UZTEMUR, UFUK ULUÇINAR, MELEK YUMUK

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: İBRAHİM ÇALLI

Tema / Theme: LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE SOSYAL BİLGİLER

Oturum Başkan/Chair: ERKAN DİNÇ

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	HİZMET İÇİ VE HİZMET ÖNCESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN YÜKSEK LİSANS EĞİTİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	DEDE YILMAZ
	SOSYAL BİLGİLER ANABİLİM DALLARINDA GÖREV YAPAN ÖĞRETİM ÜYELERİNİN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMA KONULARINDAKİ EĞİLİMLERİ	ERKAN DİNÇ, SERKAN KOLUMAN
	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNDE SOSYAL BİLGİLER ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	NİHAN TÜRK, ELİF BÜŞRA UZUN
	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA COĞRAFYA KONULARI ÜZERİNE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	GALİP ÖNER, DEMET İRHAN, MERAL ÖNER
	TÜRKİYE'DEKİ LİSANSÜSTÜ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN GENEL ANALİZİ	YAŞAR KOP, HALDUN METE ASLAN, CANAN YURTSEVER

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: BEYCE SULTAN

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: NURETTİN BİLGİN

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YER ALAN TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN YAZILI/GÖRSEL KAYNAKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE BU KONUYA İLİŞKİN ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	ALEV ÇELİK BAYRAMOĞLU, ADİL ADNAN ÖZTÜRK
	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DEPREMDEN KORUNMA YOLLARININ ÖĞRETİMİNDE İNTERAKTİF YAZILIMIN ETKİLİLİĞİ	MUSTAFA CİN, SALIHA TOROS
	1. VE 4. SINIF (SOSYAL BİLGİLER, TÜRKÇE, FEN BİLGİSİ VE SINIF) ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRE OKURYAZARLIK FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	NURETTİN BİLGİN, HÜSEYİN KAYA, ESRA UNLU, SÜLEYMAN HİLMİ ŞAHİN
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRE SORUNLARINA İLİŞKİN DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ	MURAT TEKİROĞLU, SERKAN SAY
	SU FARKINDALIĞI EĞİTİMİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE BİLGİ VE ÇEVRESEL TUTUMLARINA ETKİSİ	M. BAHATTİN ACAT, BURAK YASİN YILMAZ, ÜMMÜHAN YILMAZ

29 Nisan 2016 Cuma
(April 29, Friday)

IV. OTURUM (1st SESSION)

16.00 – 17.30

Salon / Saloon: MERKEZ EFENDİ

Tema / Theme: İNCELEMELER

Oturum Başkan/Chair: SULTAN BAYSAN

29 Nisan 2016 Cuma (April 29, Friday)

Süre/Time	Bildiriler/Proceedings	Araştırmacı/Araştırmacılar (Researcher/Researchers)
16.00 – 17.30	SOSYAL BİLGİLER KAVRAMLARININ ZİHİNSEL SÖZLÜÇE KAZANDIRILMASINDA HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARININ ROLÜ	AYŞEGÜL TURAL, AYŞE DERYA IŞIK
	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN OKUL DIŞI ÇEVRELERE EĞİTİM AMAÇLI GEZİ DÜZENLEYEBİLME ÖZ-YETERLİK İNANÇLARI	OSMAN ÇEPNİ, BAHADIR KILCAN, TEVFİK PALAZ
	7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YARATICI DÜŞÜNME ETKİNLİKLERİNİN KULLANIMI	SULTAN BAYSAN, EYÜP AHMET ÇELİK
	7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DESİ KAZANIMLARINDA DEMOKRASİ, İNSAN HAKLARI VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ KAVRAMLARIN ÖĞRETİMİNDE ELEŞTİREL VE YANSITICI DÜŞÜNCE DESTEKLİ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNİN KULLANILMASI	MURAT TEKİROĞLU, SERPİL TEKİROĞLU

17.30 – 18.00

Ara / Tea-Coffee Break (30 dk/mins)

Salon / Saloon: PAMUKKALE

Oturum Başkan/Chair: SÜLEYMAN İNAN

Süre/Time	KAPANIŞ ve DEĞERLENDİRME/ Closing Remarks and Evaluations	Müzakereciler/ Speakers
18.00 - 19.00	CEMİL ÖZTÜRK	Müzakereciler
	BÜLENT TARMAN	
	ARİFE FİGEN ERSOY	

20.00	Akşam Yemeği / Dinner (PAU Merkez Yemekhanesi)

ÖZETLER/ ABSTRACTS

(Özetler, kongrede belirlenen temalara göre sınıflandırılmış ve kendi içinde sıralanmıştır.)

BİR SOSYAL YENİDEN YAPILANDIRMACININ PERSPEKTİFİNDEN SOSYAL BİLGİLERİ ANLAMAK: HAROLD O. RUGG'IN SİHİRLİ DÜNYASI

SÜMER AKTAN

20. yy.' ilk yirmi yıllık dönemi progressivist eğitim felsefesi için yükseliş ve farklı teorik yapıların oluştuğu bir dönem olmuştur. Kökleri Rousseau'ya kadar giden bu eğitim düşüncesi için Fransa, Almanya ve en sonunda ABD çok farklı bir teorik zemin sağlamıştır. Progressivist eğitim düşüncesinin en önemli temsilcileri arasında yer alan John Dewey Okul ve Toplum, Çocuk ve Eğitim Programı isimli eserlerinde progressivizimin temel yapısal elemanlarını tanımlarken Demokrasi ve Eğitim isimli eserinde ise bu felsefenin teorik yapısını kurgulamıştır. Yine William H. Kilpatrick eğitim felsefesi isimli yapıtında bu felsefenin temel esaslarını irdelenmiştir. Bu yoğun entelektüel faaliyetler aynı zamanda pratik yaşamda da karşılığını bulmuştur. Dewey, Kilpatrick tarafından ileri sürülen bu teorik yapı Winnetka, Pueblo gibi uygulamalarla pratiğe de aksetmiştir.

Progressivist eğitim düşüncesi fikrinsel anlamda derinleşmeye ve farklı uygulamaları felsefi ve teorik anlamda zenginleştirirken doğal olarak bazı fikrinsel ayrılıklar da beraberinde gelmiştir. Bu fikri ayrılığın temelinde ise 1929 yılında Wall Street'i sarsan ve dünyayı da etkileyen büyük ekonomik buhran yer almaktadır. Progressivist düşünce kendi içinde farklı uygulamalar ve bakış açılarına sahip olmasına karşın 1929 ve beraberinde gelen büyük iktisadi buhran bu ayrımın daha net bir şekilde belirmesine neden oldu. Progressivist hareket içinde yer alan bazı düşünür / teorisyen eğitimciler için toplumsal yaşamda ortaya çıkan bu derin krizin çözümü için eğitim sistemine ve özelde ise okullara büyük bir rol düşmekteydi. Bu progressivist eğitimcilere göre okul toplumun yeniden inşa edilmesinde etkili ve aktif bir rol oynayabilirdi.

Böyle düşünen eğitimciler içinde düşünce ve eğitim geleneği açısından çok farklı bir gelenekten gelen bir teorisyen de vardı: Harold O. Rugg. Lisans eğitimini inşaat mühendisliği alanında tamamlayan Rugg okuldan mezun olduktan sonra inşaat mühendisliği eğitimi alanında bir kariyere başlamış ve bu alanda dersler verirken öğrenme sürecinin doğasına karşı kuvvetli bir merak duymasının ardından mühendislik kariyerini bırakıp eğitim psikolojisi alanında çalışmaya başlamıştır. Doktorasını deneysel eğitim psikolojisinde tamamladıktan sonra oldukça renkli bir eğitim kariyerine başlamıştır.

Rugg için sadece eğitim bilimci demek doğru bir ifade olmaz. Eğitim felsefesi, teorisi gibi alanların yanında matematik öğretimi ve sosyal bilgiler öğretimi gibi alanlarda da çalışmış ve ders kitapları yazmıştır. Özellikle sosyal bilgiler dersi için yazdığı kitap serisi belli bir dönem ABD'de temel eserler içine girmiştir. Harold O. Rugg eğitim felsefesi bağlamında da sosyal yeniden yapılandırımcılığı savunmuştur. Eğitim toplumun yaşadığı krizden çıkış için temel bir anahtar rolünü oynamalıdır ve öğretmenler bu değişimin mimarları olmak durumundadır. Rugg için sosyal bilgiler toplumsal değişimin temelini etkilemesi açısından önemlidir.

Yukarıda verilen bağlam içinde bu çalışmanın amacı 20.yy'ın önemli eğitim teorisyeni ve pratisyeni Harold O. Rugg'ın eğitim düşüncesini, mensup olduğu eğitim felsefesini ve bu felsefe bağlamında sosyal bilgileri nasıl anladığını irdelemektir. Çalışmanın sonuçlarının ülkemizde pek de tanınmayan sosyal yeniden yapılandırımcılık felsefesinin teorik yapısının tanınmasına ve bu felsefenin önemli bir siması olan Rugg'ın düşüncelerinin sosyal bilgilere ilişkin mevcut düşüncelerimizi sorgulamamıza ve yeni bir sosyal bilgiler felsefesi geliştirilmesine ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, İlerlemeci Eğitim, Harold O. Rugg, Yeniden İnşacı Eğitim Felsefesi.

UNDERSTANDING SOCIAL STUDIES FROM THE PERSPECTIVE OF A SOCIAL RECONSTRUCTIONIST: THE MAGICAL WORLD OF HAROLD O. RUGG

SÜMER AKTAN

The first two decades of the 20th century have become a period for the rise of the progressivist education philosophy and introduction of various theoretical frameworks. France, Germany, and ultimately the USA have provided theoretical grounds for this education philosophy with roots going back to Rousseau. Among the most prominent figures of the progressivist education philosophy, John Dewey defined the basic structural elements of progressivism in his works titled *The School and Society*, and *The Child and the Curriculum* whereas he envisaged the theoretical structure of this philosophy in his work titled *Democracy and Education*. Similarly, William H. Kilpatrick discussed the basic principles of this philosophy in his work called *philosophy of education*. These intensive intellectual activities have made their way into the practical life. This theoretical structure proposed by Dewey and Kilpatrick has been reflected into practice by such plans as Pueblo and Winnetka.

Progressivist education philosophy had led to the difference of opinions due to the natural outcome of becoming intellectually more elaborate and paving the way for the philosophical and theoretical enrichment of various practices. The underlying cause of this difference of opinions was the Great Depression, which devastated the Wall Street and had a traumatic effect throughout the world in 1929. Although the progressivist philosophy had already encompassed different practices and perspectives, the great economic depression in 1929 and beyond made these differences more distinct. According to some philosophers or educational theoreticians in the progressivist movement, the education system and the school in particular had a major role for the solution of this unprecedented crisis. According to these progressivist educators, the school could play an effective and active role in the reconstruction of the society.

Among these educators, there was a theoretician named Harold O. Rugg, who came from a quite different philosophical and educational tradition. Completing his undergraduate education in the department of civil engineering, Rugg began his career in the field of civil engineering education and following his strong curiosity in the nature of the learning process while he was giving lectures in this field, he resigned from his engineering career to work in the field of educational psychology. Rugg began quite a colorful educational career after he completed his postgraduate studies in the field of experimental educational psychology.

Describing Rugg as a mere pedagogue would not be accurate. In addition to such fields as the philosophy of education and the theory of education, Rugg also worked in fields such as teaching of mathematics and social studies, and wrote a number of textbooks. Especially, the series of textbooks he wrote for social studies had found their place among the fundamental works for a period of time in the USA. Harold O. Rugg stood up for the social reconstructionism within the framework of the philosophy of education. According to Rugg, the education would play an essential role to get over the crisis suffered by the society and teachers would be in the position of the architects of this change. For Rugg, social studies were crucial for having an influence on the foundations of a social change.

The objective of this study is to discuss, within the context given above, the educational perspective of Harold O. Rugg, one of the most prominent educational theoretician and practitioner of the 20th century, his philosophy of education, and how he accounted for social studies within the framework of philosophy. The results of this study are expected to introduce the theoretical structure of social reconstructionism, which is quite an unfamiliar philosophy in Turkey, and the Rugg's viewpoints on social studies are expected to make us question our current views and to provide an insight for the development of a new philosophy of social studies.

Key Words: Social Studies, Progressivist Education, Harold O. Rugg, Reconstructionist Philosophy Of Education.

BİR ÖNCÜ İSİM: ROBERT EDWIN JEWETT

AYTEN KİRİŞ AVAROĞULLARI - MUHAMMET AVAROĞULLARI

“Sosyal Bilgilerde Yansıtıcı Uygulamalar” kitabının ilk kısmında bu kitabı gerçek anlamda yansıtıcı uygulayıcılar olarak Richard C. Phillips, M. Eugene Gilliom ve Robert E. Jewett’ e ithaf edildiği ifade edilmiştir. Buradan hareketle özellikle Sosyal Bilgiler ve yansıtıcı düşünme bağlamında Robert E. Jewett’in hayatı ve çalışmaları Sosyal Bilgilerde öncü isimler arasında yer almalıdır. Robert Edwin Jewett’in hayatı ve özellikle onun bakış açısından üniversite yaşamı sırasında etkilendiği Boyd Bode ve Griffin ile ilgili düşünceleri, ona göre öğrenci-hoca ilişkisi, öğretim deneyimleri ve yürüttüğü tezler gibi genelde eğitim özelde sosyal bilgiler öğretimi ile ilgili düşünceleri bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: Robert E. Jewett, sosyal bilgiler, Alan F. Griffin, Boyd Bode.

A PIONEER IN SOCIAL STUDIES: ROBERT EDWIN JEWETT

AYTEN KİRİŞ AVAROĞULLARI - MUHAMMET AVAROĞULLARI

In the first part of the book called “Reflective practice in social studies” it has been stated the book is dedicated to Richard C. Phillips, M. Eugene Gilliom ve Robert E. Jewett who are reflective practitioners in real terms. Accordingly Robert E. Jewett should be considered as a pioneer of the social studies in view of his life and works regarding the social studies and reflective thinking. This study discusses life of Robert E. Jewett, and his views regarding education in general and social studies education peculiarly such as his views about Boyd Bode and Alan Griffin who affected him during his academic career, teacher-student relationship from his perspective, teaching experiences and dissertations he carried out.

Key Words: Robert E. Jewett, social studies, Alan F. Griffin, Boyd Bode.

TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ YETİŞTİRMEDE İLKLERDEN BİRİ: KASTAMONU EĞİTİM FAKÜLTESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI

BİLGİN ÜNAL İBRET - SELAHATTİN KAYMAKCI

Kastamonu Eğitim Fakültesi'nin temeli 1956 yılında kurulan Kız İlköğretmen Okulu'na dayanmaktadır. Öğretim süresi üç yıl olan okul, 1975 yılında iki yıllık eğitim enstitüsüne dönüştürülmüştür. 1982 yılında Eğitim Yüksekokulu olan kurum, 1992 yılında Gazi Üniversitesi'ne, 2006 yılında ise Kastamonu Üniversitesi'ne bağlı bir eğitim fakültesi haline getirilmiştir. Bu süreçte genellikle ilkokul öğretmeni yetiştiren kurumda 1993-1994 eğitim-öğretim yılından itibaren Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı faaliyet göstermeye başlamıştır. Bu araştırmanın amacı Türkiye'de sosyal bilgiler öğretmeni yetiştirmede öncü kurumlardan biri olan Kastamonu Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı'nı farklı yönleriyle tanıtmaktır. Nitel yaklaşımın esas alındığı araştırmada doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada doküman olarak Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı'na ait arşiv belgeleri incelenmiştir. Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi aracılığıyla çözümlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Yetiştirme, Eğitim Fakültesi, Kastamonu, Türkiye

ONE OF THE PIONEERS IN TURKISH SOCIAL STUDIES TEACHER TRAINING: KASTAMONU FACULTY OF EDUCATION SOCIAL STUDIES TEACHER EDUCATION PROGRAM

BİLGİN ÜNAL İBRET - SELAHATTİN KAYMAKCI

Kastamonu Faculty of Education was founded in 1956 under the name of Primary Teacher Training School for Girls. It was a kind of 3-year school and it was changed to 2-year Institute of Education in 1975. This institute was reorganized under the name of Kastamonu Higher Education School in 1982. After 1992 this school continued its education as a faculty of education under Gazi University. In general, Kastamonu Faculty of Education had trained classroom teachers for elementary schools on those times. From 1993-1994 academic year, social studies teacher education program was opened and started to admit students. The aim of this study is to inform the different aspects of Kastamonu Faculty of Education Social Studies Teacher Education Program, one of the pioneers of Turkish social studies teacher training system. Document analysis, one of the methods of qualitative methodology, was used in the study. As data sources, Kastamonu University, Faculty of Education, Social Studies Teacher Education Program's archive documents were examined. Collected data are being analyzed toward content analysis.

Key Words: Social Studies, Teacher Training, Faculty of Education, Kastamonu, Turkey.

MEVZUATÜ'L-ULÛM VASITASIYLA GELENEK VE MODERNİTE MEYANINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE MÜTEVAZİ BİR KATKI

İSMAİL ÇAKMAK - MELEK ÖZTÜRK

Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda birçok alanda ehemmiyetli gelişmeler tezahür etmiştir. Evvelinde askeri alanda başlayan yenileşme hareketi ahirinde devletin yapısında radikal denebilecek hadiselerin meydana gelmesine ortam hazırlamıştır. Özellikle Batı tarzında açılan okullarda Batı'nın tesiri daha da aşikâr görülmeye başlanmıştır. Bu cihetten bakıldığında, yenileşme dairesinin genişleyerek daha başka alanlara sirayet etmesi 'İmparatorluğu kurtarmak' adına farklı fikir pratiklerinin ortaya çıkmasına da zemin hazırlamıştır. Fakat bu süreç içinde özellikle fikri alanda yapılan çalışmalarda düşünce rotasının batıya dönük olması "öz" kaynaklara mesafeli yaklaşılmasını beraberinde getirmiştir. Bu anlamda yenilik adına atılan adımlarda gelenek ile kendilerinin arasına ciddi mesafeler koyan aydınlar, batılı/seküler bir gidişat izlemiştir. Ayrıca yapılan yeniliklerde Osmanlı Devleti'nin sosyal/kültürel yanının ihmal edilmesi de, yenilikçileri daha jakobence kararlar almaya yönlendirmiştir.

Bütün bu gelişmeler kültür hayatının önemli bir şubesi olan eğitim hayatını da derinden etkilemiştir. Doğal olarak bu alanda Batı'dan ithal edilen, sosyolojik tabanı üzerinde umumiyetle çok az düşünülmüş fikir akımları etkili olmuş ve kadim metinler bertaraf edilerek, modern akımlar öne çıkarılmıştır. Günümüz eğitim kitaplarına da bakıldığında bu tesir çok açık bir şekilde görülecektir. Bu görüşlerin zıddına geleneksel metinlerin bize ne sunabilirliği konusunda örnek bir metin olan Taşköprülüzâde'nin eseri *Mevzuatü'l-Ulûm* çok ciddi bir araştırmaya namzettir. İki ciltten oluşan bu eser, ilk bölümünde âlim-talebe ilişkisini irdeleyerek eğitim alanına mutlak anlamda faydalı bilgiler sunmaktadır. Değerlendirmelerimiz de bu cihette olacak ve geleneksel bir metinden bu meyanda nasıl istifade edileceğine dair imkânlar aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sosyal Bilgiler, Mevzuatü'l-Ulûm, Öğretmen, Öğrenci.

A MODEST CONTRIBUTION TO SOCIAL STUDIES EDUCATION ABOUT TRADITION AND MODERNITY BY MEVZUATÜ'L-ULÛM

İSMAİL ÇAKMAK - MELEK ÖZTÜRK

There had been very important developments on 19th century, in the Ottoman Empire. Previously, the reform movement started in military and then continued to state's body as it could have been described radical events. Especially, west's effects were started to be seen clearly in schools which were opened with western impression. As it seen by this perspective, reform movements developing process through different lines caused different pratics which were aimed to save the empire. But during this process, especially opinion route's direction was in the West on studies that brought distance approach to main sources. By this approach, serious intellectuals with taken steps, among tradition and themselves in the name of innovation in this area, followed a Western / secular course. Also, on the reform movements which neglected the Ottoman Empire's social and cultural side, the reformers conducted through much more Jacobin ideas. All these improvements were effected the education life which was an important area of cultural life.

Naturally, in this area, the ideas which were imported from west and current ideas were settled on less sociological base have been effective. By temoving Ancient texts, modern trends were put forwarded. This effect will be seen clearly, when we look at education books. Against these ideas, Taskoprülüzade' s work that was named mevzuatululum is a very serious example to research on what traditional texts can be presented about. This work that has been created as two volumes, in the first part by describeing scientist- student relationship, presents important information in education area. Our analysis will be by this direction and will be researched possibilities on this kind of traditional texts how will be able to be used.

Key Words: Education, Social Sciences, Mevzuatul Ulum, Teacher, Student.

SOSYAL VERİMLİLİK TEORİSİ SOSYAL BİLGİLERİN GELİŞİMİNİ NASIL ETKİLEDİ? PROGRAM TEORİSİ BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME

SÜMER AKTAN

Sosyal eğitim düşüncesinin belli bir bilimsel perspektiften ele alınması, ABD’de 19. yy.’ın sonları ile 20. yy’ın başlarında ortaya çıkan sosyal ve ekonomik faktörlerden oldukça yüksek düzeyde etkilenmiştir. ABD’nin yaşadığı büyük dönüşüm ve değişim süreci, kapitalizm ve teknolojik gelişmelerin oldukça hızlı bir şekilde yol aldığı bu dönemde eğitime dönük bakış açıları da büyük bir değişim gözlenmiştir. Bu değişimin en belirgin şekli ise Progressivist eğitim felsefesi idi. 1880’lerin sonlarına doğru iyice güçlenen progressivist eğitim hareketi oluşturduğu kamuoyu sayesinde egemen zihni disiplin yaklaşımına meydan okuyor ve eğitim felsefesinde güçlü bir dönüşüm için ısrar ediyordu. Bu ısrarın temelinde Jean Jacques Rousseau’nun düşünceleri bağlamında gelişen ve Alman pedagoglar aracılığı şekillenen, Francis W. Parker’ın yorumu ile ABD’de yaşam bulan zengin ve entelektüel bir düşünce birikimi yatıyordu. Bu reformist eğitim düşüncesi ekseninde gelişen bir diğer düşünce de sosyal verimlilik hareketidir. Progressivist düşünce ve pedagoji ile büyük oranda uyum sağlayan bu teorik yaklaşımın temelinde ise Herbert Spencer’in Fonksiyonalist ve Charles Darwin’in Sosyal Evrimci düşünceleri yatmaktaydı. Bu teoriye göre eğitimin temel amacı bireyin toplumsal anlamda üretken bir yurttaş haline getirmektir. Okulun temel görevi bu amacı gerçekleştirmek olmalıdır.

Okulun bu amacı gerçekleştirmesinin yolu ise okullarda uygulanan eğitim programları aracılığı ile olacaktır. Eğitim programı öğretmene yol gösteren ve üretilecek ürünün nitelikleri hakkında onu aydınlatan kapsamlı bir el kitabıdır. Bu el kitabı doğrultusunda yapılacak bir üretim süreci üretken yurttaşların yetişmesine de katkı sağlayacaktır. Üretken yurttaşların yetişmesi meselesi ise doğrudan doğruya sosyal eğitimin amaçlarına yönelik bir ifade olarak dikkat çekmektedir. Sosyal verimlilik teorisine mensup düşünür ve eğitim bilimcilerin temel odaklandığı nokta toplumsal yapının dokusuna uygun ve toplumsal gelişmeyi destekleyecek bireylerin nasıl yetiştirilmesi gerektiği sorunsalı olmuştur. Bu problem üzerine yapılan tartışmalar oldukça zengin bir külliyyatın oluşmasına da katkı sağlamıştır. Bu katkının en önemli sonucu ise kuşkusuz 1916 yılında yayınlanan ve sosyal bilgileri bağımsız bir akademik disiplin olarak okul programlarına dâhil eden 1916 raporu olmuştur. Bu rapor aslında bir nokta da sosyal verimlilik hareketinin de en önemli başarılarından biri olarak tarihe geçmiştir.

Bu perspektif bağlamında bu çalışmanın amacı: sosyal verimlilik teorisinin sosyal bilgilerin tarihsel gelişimindeki rolünü betimlemek ve sosyal bilgilerin doğasını sosyal verimlilik bağlamında incelemektir. Tarihsel metodolojinin kullanıldığı bu çalışma da ilk olarak sosyal verimlilik düşüncesinin felsefi ve sosyal bağlamı incelenmiştir. Daha sonra bu bağlamın eğitim düşüncesindeki izdüşümleri izlenmiş ve ardından ABD’de modern sosyal bilgilerin gelişimine düşünceleri ile katkı sağlayan John Franklin Bobbitt ve David S. Snedden’in sosyal eğitim ve sosyal bilgiler üzerine olan düşünceleri irdelenmiş ve bu düşüncelerin 1916 raporuna etkileri incelenmiştir. Yapılan araştırmanın bulgularına göre, sosyal verimlilik hareketi sosyal bilgilerin gelişim sürecinde en önemli katkıyı yapan bir düşünce hareketi olduğu ve modern yurttaşlık eğitimi işlevinin sosyal verimlilik düşüncesi tarafından sosyal bilgilere eklemlendiği belirlenmiştir. Diğer taraftan sosyal verimlilik sadece ABD’de sosyal bilgilerin hedeflerini değiştirmemiş aynı zamanda Türkiye’deki sosyal eğitim düşüncesine de etkileri olmuştur. Makbul vatandaş yetiştirmenin temel bir hedef olduğu erken cumhuriyet döneminde ve sonraki dönemlerde sosyal verimliliğin etkisini yurttaşlık programlarında görmek mümkündür.

Sosyal bilgilerin tarihsel gelişimi ilk defa ABD’de olması ve ülkemize de gelişinin aslında ABD etkisi ile olduğu gerçeğinden hareketle alanın entelektüel gelişiminin irdelenmesi ve farklı değişkenlerin alanı ne şekilde biçimlendirdiğinin anlaşılması akademik bir disiplinin bağımsız ve müstakil bir alan olmasına önemli katkı sağlayacağı açıktır. Bir akademik alanın ilk defa geliştiği ülke de hangi etkenler ve değişkenler tarafından biçimlendiğinin bilgisi ve buna ilişkin derin bir bakış bu alanın belirli bir ülke de kurumsallaşmasına ve bağımsızlık kazanmasına katkı sağlayacağı ileri sürülebilir. Bu bağlamda tarihsel metodolojinin kullanıldığı bu çalışmanın sosyal bilgilerin tarihsel gelişim sürecinin anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Verimlilik, Program Teorisi, Sosyal Bilgiler, Herbert Spencer.

HOW DID THE SOCIAL EFFICIENCY THEORY INFLUENCE THE DEVELOPMENT OF SOCIAL STUDIES? AN ESSAY ON CONTEXT OF CURRICULUM THEORY

SÜMER AKTAN

Approach to the concept of social education from a scientific perspective has been greatly influenced by a number of social and economic factors emerging towards the end of the 19th century and in the beginning of the 20th century in the USA. In that period, in which the USA underwent a large-scale transformation as well as change whereas capitalism and technological developments came to the forefront, a significant change of perspectives towards education was also observed. The most distinct form of this change occurred in the progressivist education philosophy. Becoming even stronger towards the late 1880s due to forging a public opinion in its favor, progressivist education movement has challenged the dominant approach being in favor of disciplining the mind, and therefore insisted on a strong transformation in the philosophy of education. This insistence was based on a rich and intellectual knowledge, having developed within the context of Jean Jacques Rousseau's ideas, and formed by German pedagogues, and implemented in the USA based on the interpretations of Francis W. Parker. Another concept developed in line with this reformist education philosophy was the social productivity movement. Highly compatible with the progressivist philosophy and pedagogy, this theoretical approach was based on functionalism of Herbert Spencer and social evolutionism of Charles Darwin. Based on this theory, the main objective of education should be to transform the individual into a socially productive citizen and the primary role of the school should be to achieve this objective.

The means to achieve this objective in schools would be through the curricula adopted in schools. A curriculum is a comprehensive manual providing guidance to teachers and elaborating on the qualities of a product to be created. A production process to be carried out in line with this manual would also contribute to the cultivation of productive citizens. The emphasis on the cultivation of productive citizens is significant as it is directly associated with the objectives of social education. Education philosophers and pedagogues adopting the theory of social productivity mainly focused on the problem of means to cultivate individuals in compatible with the texture of the social structure to support social development. Discussions on this problem resulted in the accumulation of a rich literature. Undoubtedly, the most significant consequence of this contribution was the 1916 report, published in 1916, and including social studies as an independent academic discipline in the school curricula. At some point, this report was considered to be one of the most significant achievements of the social productivity movement in history.

In the context of this perspective, the aim of this study is to describe the role of social efficiency theory in the historical development of social studies, and to examine the nature of social studies within the context of social efficiency. Making use of historical methodology, this study first deals with the philosophical and social context of the concept of social efficiency. Then, the projections of this context on the philosophy of education were identified followed by a review of the ideas of John Franklin Bobbitt and David S. Snedden, whose ideas contributed to the development of social studies in the USA, on social education and social studies, and the effects of these ideas on the 1916 report were discussed. Based on the findings of the study, the social productivity movement, among other philosophical movements, contributed the most to the development process of social studies, and the function of the modern citizenship education was added to social studies by the concept of social efficiency. On the other hand, social efficiency not only modulated the objectives of social studies in the USA, but also had an influence on the philosophical foundations of social education in Turkey. In the early republican period, in which one of the main objectives was to cultivate an acceptable citizen, and in later periods, it is possible to observe the effects of social efficiency on curriculum in association with citizenship.

Based on the fact that the historical development of social studies was first introduced in the USA and that its introduction in Turkey was also as a consequence of the influence of the USA, the analysis of the intellectual development of the field and understanding how different variables shape the field would definitely make significant contributions to develop an academic discipline into an independent and individual field. It is presumed that the identification of the factors and variables instrumental in the formation of an academic field in a new country for the first time and an in-depth

perspective in this respect would contribute a field to become institutionalized and independent in a given country. In this context, this study, by means of using a historical methodology, is considered to contribute to the understanding of the process of the historical development of social studies.

Key Words: Social Efficiency, Curriculum Theory, Social Studies, Herbert Spencer.

XIX. YÜZYIL SONU XX. YÜZYIL BAŞLARINDA SOSYAL BİLİM ALANINDA DÜZENLENEN TOPLANTILAR

SEYİT TAŞER - NADİR BAŞTÜRK

Osmanlı Devleti'nin son döneminde, çeşitli tarihlerde ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel toplantılar düzenlenmiştir. Bu toplantılardan bazıları İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Bilimsel kongrelerden bir kısmı ise, Avrupa'nın çeşitli yerlerinde uluslararası olarak düzenlenmiştir.

Sosyal bilimin temelinde insan ve toplum yer alır. Bu bağlamda belirtilen dönemde düzenlenen toplantılardan biri "İlm-i Mebhasü'l Beşer" Kongresi'dir. Sosyal bilim alanı dâhilinde çok sayıda disiplin vardır. Bu alanlardan biri de coğrafyadır. Örneğin, 1908 senesinde Temmuz ayında Cenevre'de "Umumi Coğrafya" kongresi düzenlenmiştir. Kongrelerle ilgili program kitapçığı da bulunmaktadır. Osmanlı Devleti, çok farklı alanlarda düzenlenen bu kongrelere temsilci göndermiştir. Kongrelerin yapıldığı yerlere Prag, Cenevre, Paris örnek verilebilir. Konular ise, tarih, ticaret, sanayi, kütüphaneciler, eski eserler vb. şeklindedir. Bu çalışmada, Sosyal bilimler alanında tarihte yapılan kongre veya konferanslar hakkında bilgi verilecek ve bilime katkıları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kongre, Sosyal Bilim, Eğitim, Tarih.

SCIENTIFIC MEETINGS ABOUT SOCIAL SCIENCE ARRANGED AT THE END OF XIX. CENTURY AND IN THE BEGINING OF XX. CENTURY

SEYİT TAŞER - NADİR BAŞTÜRK

In the last periods of the Ottoman Empire national and international scientific meetings were held. Some of them were arranged in İstanbul. Some scientific congresses were held in some European countries on international level.

Foundation subject of social science is human and society. So, we could give this example about scientific meeting that: "Congre of Science on Human" Some international congresses were held in some of the capitals of European countries. Different issues were handled in these congresses. The most prominent one was the geography congress. For example "Common Geography" congress was held in Geneva on July in 1908. There is also a schedule booklet about the congresses. The Ottoman Empire sent representatives to these congresses on different topics. He also didn't sent any representatives which arranged on different dates. Prag, Geneva, Paris can be listed as the cities in which congresses were held. And the topics were on history, trade, industry, librarians, antiques etc. In this study, provide information about congresses and conferences held in the history of social sciences and scientific contributions will be evaluated.

Key Words: Congress, Social Scientific, History, Education.

DEMOKRASİ, HÜRRİYET, ADALET, EŞİTLİK KAVRAMLARINI ALİ FUAD BAŞGİL'DEN OKUMAK

MUHAMMET AVAROĞULLARI - AYTEN KİRİŞ AVAROĞULLARI

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil'in "Demokrasi Yolunda" isimli kitabı İlkokul İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programında yer alan "hak, özgürlük, sorumluluk" ünite ve "adalet ve eşitlik" üniteleri açısından öğretim programını hazırlayanlar, ders kitabı yazarları, bu dersi veren sınıf öğretmenleri, sınıf öğretmen adayları için başucu kitabı niteliğinde olmalıdır. Aynı şekilde 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi özellikle "Yaşayan Demokrasi" ünitesi açısından sosyal bilgiler öğretim programını hazırlayanlar, ders kitabı yazarları, sosyal bilgiler öğretmenleri ve sosyal bilgiler öğretmen adayları için mutlaka okunması gereken kitaplar listesi içerisinde yer alması gerektiği inancındayız. Bu düşünceden hareketle bu çalışmada kısaca Ali Fuad Başgil hakkında biyografik bilgi verildikten sonra özellikle "Demokrasi Yolunda" kitabı değerlendirmeye tabi tutulacak demokrasi, hürriyet, adalet, eşitlik kavramları irdelenerek bu kavramların İlkokul İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programı ve Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile nasıl ilişkilendirilebileceği örneklendirilecektir.

Yazar bu eserdeki yazılarını Demokrasi adı taşıyan cemiyet rejiminin alfabesi olarak nitelemekte ve demokrasinin her şeyden evvel bir gönül işi ve bir içtimai terbiye meselesi olduğunu vurgulamaktadır. Buradan hareketle İlkokul İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi ve Sosyal Bilgiler Dersi profesyonellerinin bu alfabeyi bilmeleri elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Hürriyet, Adalet, Eşitlik.

READING CONCEPTS OF DEMOCRACY, FREEDOM, JUSTICE, EQUALITY FROM

ALİ FUAD BAŞGİL

MUHAMMET AVAROĞULLARI - AYTEN KİRİŞ AVAROĞULLARI

"In the Way of Democracy", a book written by Distinguished Professor Dr. Ali Fuad Başgil, must be a reference book for curriculum makers, textbook writers, teachers and teacher candidates from the point of units of "right, freedom responsibility" and "justice and equality" which take place in Primary schools Human Rights, Citizenship and Democracy course curriculum. We also believe that this is a must read book for social studies curriculum makers, textbook writers, social studies teachers, and teacher candidates as well due to its connection to 7th grade social studies course, especially to the unit of "Living democracy". Based on this view, in this study, biographical information will be provided about Ali Fuad Başgil followed by evaluation of his book "In the Way of Democracy" with a special focus on the concepts of democracy, freedom, justice and equality, and how these concepts takes place in the curriculum, before giving examples of how connections can be established between the curriculum and the book.

The author characterizes his articles in this book as an alphabet of a social regime called democracy, and highlights that democracy is a matter of heart and social manners before anything else. Thus it is a requisite for professionals who teach Primary school Human Rights, Citizenship and Democracy course and Social Studies course to know this alphabet.

Key Words: Democracy, Freedom, Justice, Equality.

MUSTAFA SÂTI BEY'İN (SÂTI EL-HUSRÎ) MA'LÛMÂT-I MEDENÎYYE DERSİ ÜZERİNE DÜŞÜNCELERİ

SENA COŞĞUN

Sâti Bey Türk eğitim tarihinin en dikkat çekici simâlarından biridir. Eğitim, toplum, siyâset, bilim gibi pek çok konuda çalışmış ve eser üretmiştir. Bu eserler içerisinde vatandaşlık eğitimine özel bir yer ayırmıştır. Sâti Bey, vatandaşlık eğitiminin ahlak eğitimi ile ilintili olduğuna dikkat çekmiş ve vatan sevgisini anne sevgisine benzetmiştir. O'na göre insanın vatanını sevmesi bir muhabbet meselesidir. Ancak bu sevginin oluşması için çocuğun öncelikle vatanını tanıması lâzımdır. Bu sebeple çocuğa, öncelikle vatanın tarihi ve coğrafyası, ardından *Ma'lûmât-ı Medenîyye* dersleri ile devletin işleyişi, bu işleyiş için gerekli olan unsurlar anlatılmalı ve bunların önemi öğretilmelidir. Ancak bu öğretim esnasında dersin konularının büyük kısmı soyut fikirlerden oluştuğu için onları somutlaştırılmalı, konuları, çocuğun çevresinden örneklerle anlatılmalıdır. Buradaki en önemli husus, köy ve şehirli çocuklarının kendi yaşam biçimlerine göre uygun örnekler seçilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Vatandaşlık Eğitimi, Yurd Bilgisi, Eğitim Tarihi, II. Meşrutiyet.

OPINIONS OF MUSTAFA SATI BEY (SÂTI EL-HUSRÎ) OVER THE COURSE OF "MA'LÛMÂT-I MEDENÎYYE"

SENA COŞĞUN

Sati Bey is one of the most remarkable people in the Turkish history of education. He has worked on many subjects including education, society, politics, and science and has produced many works. Among these works, he has given a special place to citizenship education. Sati Bey has underlined the fact that citizenship education is related to morality and has associated homeland love to mother love. According to him, loving the homeland is affection. But in order that this love is formed, the child must first know his/her homeland well. Thus, first the history and geography, than the process of government with *Ma'lûmât-ı Medenîyye* courses and the factors necessary for them and their importance shall be taught. But since during this teaching most of the subjects are discrete, we have to make them concrete and give examples from the environment of the child. The most important point here is to select the appropriate examples for children living in villages and cities.

Key Words: Citizenship Education, Homeland Knowledge, History of Education, Second Constitutional Period.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMEN ROL MODELİ OLARAK AHMET YESEVİ

HACI ÇOBAN

Dünyada meydana gelen sosyal, kültürel, ekonomik gelişmeler ve teknolojik değişimler eğitimi en öncelikli konu haline getirmiştir. Çünkü değişmelere ve gelişmelere uyum sağlayabilen donanımlı bireyler ancak eğitim yoluyla yetiştirilebilir.

Genel manasıyla bireyde davranış değiştirme süreci olarak tarif edilen eğitim insanın iyi davranış kazanması ve sosyalleşmesi için yapılan tüm çabalaradır. Bir eğitim düşüncesi, yöntemi ya da uygulaması ele alınırken eğitimin felsefesi, ilkeleri, amaçları, bilginin içeriği, seçilen yöntem ve uygulanan politikalar, araç ve gereçler, eğitim ve öğretim organizasyonu ve bunların ana unsurları inceleme öğeleri olarak değerlendirilir. Eğitimde temel hedef kaliteyi yakalamaktır. Eğitimde kalite denince ise eğitimden hizmet bekleyen kesimlerin ihtiyaçlarına uygunluk akla gelmektedir. Eğitim kalitesinin belirlenmesinde öğretmenlerin etkisi büyüktür.

Eğitim-öğretim sürecinde Öğrencilerin kalitesi ve yetiştirme düzeyi doğrudan öğretmenlerin yetiştirme düzeyine bağlıdır. Bir öğretim kurumunda çalışan öğretmenler gerekli niteliğe ve standartlara sahip değillerse, öğretimden beklenen verim ve kalite sağlanamaz. Dolayısıyla öğretim kurumunun başarısı öğretmenlerin meslek öncesinde nitelikli olarak eğitilmelerine, meslek içinde de kendilerini geliştirmelerine bağlıdır.

Ahmed Yesevî yaşadığı dönemin şartları gereğince halkın aydınlatılması için çalışan ve yetiştirdiği öğrencilerini farklı coğrafyalara göndererek eğitim-öğretim faaliyetlerinde bulunan önemli bir öğretmen yetiştiricisi ve iyi bir öğretmen örneği olduğunu göstermiştir.

Ahmed Yesevî'nin insan eğitimi anlayışında önem verdiği konuların başında, kişiler arası etkileşim ve toplumsal bütünleşme gelmektedir. O; öğretici çalışmalarında; millî, dinî motif ve değerler, bunlarla ilgili bilgiler, deyim, atasözü ve menkıbeler aracılığı ile toplumsal bilincin canlı tutulmasına katkıda bulunmuştur. Ahmed Yesevî; karmaşık ifadelerden, özellikle felsefî değerlendirmelerden uzak durmaya çaba göstermiştir. Günümüz pedagojisinde önemli yer tutan; yakından uzağa, bilinenden bilinmeyene ve basitten karmaşığa ilkelerini, o dönemde en güzel şekilde uygulamıştır. Herkesin bildiği basit ve sade bilgilerden yola çıkarak, üst seviyeli kavram ve değerlere ulaşmak istemiştir. Bu bildirimizde temel amaç Ahmet Yesevî'nin eğitimci yönü ele alınarak öğretmenlerimiz ve sosyal bilgiler eğitimi açısından örnek alınabilecek yönleri üzerinde durmaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sosyal Bilgiler, Ahmet Yesevi, Öğretmen, Rol Model.

AHMET YESEVI AS A ROLE MODEL TEACHER IN TEACHING AND EDUCATION OF SOCIAL SCIENCES

HACI ÇOBAN

Social, cultural, economic developments and technological changes in the World made the education a priority subject as equipped individuals who can adopt themselves to changes and developments can only be raised via education. In general, education is described as a process of changing one's attitude and it includes all efforts for gaining good behaviors and socializing.

When thought, method or practice of education is concerned such elements of education as philosophy, principles, goals, content of knowledge, chosen method, applied policies, equipments, organization of teaching are also taken into consideration. The main goal in education is to catch the quality. And when we talk about the quality of education we mean that education should be in accordance with the needs of people who demands education. The influence of teachers is significant in the determination of education's quality.

Students' quality and the level of their training in the process education-teaching is directly connected to the level of teachers. If the teachers working in any given educational institutions do not have required quality and standards it is not possible get expected quality and outcomes from education. Consequently, successes of educational institutions depend on teachers' qualified training prior to their profession and improvement of their skills during the profession.

Ahmed Yesevi, as a result of conditions of his time, worked for enlightening people and sent his students to different regions. This proved that he was an important trainer of teachers and a good example of teacher.

Among the main concerns of Ahmed Yesevi's educational understanding, there were interaction among people and social cohesion. In his teaching, he used national and religious motifs and values and by using information, proverbs and epic stories related to these values he contributed to keep alive social consciousness. Ahmed Yesevi avoided from complicated expressions and especially from philosophical evaluations. He successfully applied some methods of current pedagogy like from close to distant; from known to unknown; from simple to complicate. He wanted to reach high level of concepts and values by using well-known simple and easy knowledge. This paper aims at evaluating Ahmed Yesevi as an instructor and showing his peculiarities to be inspired by teachers of social sciences.

Key Words: Education, Social sciences, Ahmed Yesevi, Teacher, Role Model.

SOSYAL BİLGİLERDE ÖNCÜ BİR KURULUŞ: NCSS

KUDRET AYKIRI

1921 yılında ABD’de kurulmuş olan National Council for the Social Studies (NCSS) sosyal bilgiler eğitimi için ilk ve en büyük kuruluştur. İsminde “Ulusal” kavramı taşımasına rağmen ABD’nin 50 eyaletinin yanı sıra 69 ülkeden üyesi olan uluslararası etkiye sahip bir kuruluştur. Bu çalışmanın amacı öncü ve etkili olan bu kuruluşu tanıtmaktır. Bu amaç çerçevesinde NCSS’den önce bir kuruluş var mıydı, böyle bir kurumsallaşmaya niçin ihtiyaç duyuldu, tarih içerisinde nasıl bir gelişim gösterdi, sosyal bilgiler için önemi nedir, Türkiye için önemi nedir, Türkiye’de böyle bir kuruluş var mı sorularına da cevap aranacaktır. Böyle etkili bir kuruluşun derinlemesine ele alınmasının, sosyal bilgiler eğitimcilerine rehberlik edeceği düşünüldüğü için bu çalışma önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: NCSS, Öncü, Kuruluş, Sosyal Bilgiler

A LEADING ORGANIZATIONS IN SOCIAL STUDIES: NCSS

KUDRET AYKIRI

Founded in 1921 in USA, National Council for the Social Studies (NCSS) is the first and largest organization for social studies education. It is a foundation has international influence with members from all 50 states of USA as well as 69 countries although its name has "national" term. The aim of this study is to introduce this pioneering and effective organization. For this aim, answer will be sought to the questions “Was there an organization before NCSS?” Why did need like this institutionalization?” How did development in history?”, “What is the significance for social studies” , “What is the significance for Turkey?” , “Is there such an organization in Turkey?”. This study is considered important because it believed would guide the social studies educators about this foundation.

Key Words: NCSS, Leading, Foundations, Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÜNCEL OLAYLAR ve DERSTE KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

AYŞE MENTİŞ TAŞ - TUĞBA CEVRİYE ÖZKARAL

Sosyal bilgiler, birden fazla disiplinle ve disiplinler arası bir anlayışla ilköğretim düzeyindeki öğrencilere toplumsal olayları bir bütün halinde açıklamayı amaçlayan yaşamla iç içe bir derstir. Bu nedenle sosyal bilgiler dersinde yaşamın içinden güncel olayların kullanımı dersin etkili ve verimli olmasını sağlayan etmenlerden biridir. Dolayısı ile Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımı oldukça önemlidir. Bu noktadan hareketle araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının güncel olaylar ve derste kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2015-2016 eğitim öğretim yılında “Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi İlköğretim Sosyal Bilgiler Eğitimi” anabilim dalında öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmaya 45’i bayan, 27’si erkek olmak üzere toplam 72 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerini almak amacıyla, araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan bir anket formu kullanılmıştır.

Açık uçlu sorulardan oluşan anket formu ile toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Verilerin analizine başlamadan önce her öğrencinin anket formu incelenmiş ve formlar numaralandırılmıştır (ÖA1,ÖA2,ÖA3...).İkinci aşamada elde edilen veriler kodlanmıştır. Daha sonra kodlanan verileri belli kategoriler altında toplayan temalar bulunmuştur.

Elde edilen temalar şöyledir:

Güncel Olaylara Yüklenen Anlamlar: Dünyayı ve Ülkemizi Etkileyen; Toplumu İlgilendiren; Yaşadığımız, İçinde Bulunduğumuz Anda veya Yakın Zamanda Gündemde Olan Gelişme ve Durumlar

Güncel Olayları Takip Etmenin En Kolay, Hızlı ve Pratik Yolları: İnternet ve Televizyon

İç İçe Geçen ve Birbirini Tamamlayan İki Öge: Sosyal Bilgiler ve Güncel Olaylar

Güncel Olayları Kullanmanın Sosyal Bilgiler Dersine Yapabileceği Katkıları: Dikkat Çekme, Pekiştirme, Somutlaştırma, Kalıcılık Sağlama ve Geçmiş ile Günümüz Arasında Bağ Kurma

Derslerde Güncel Olayları Kullanırken Dikkat Edilecek Durumlar: Siyaset ve Siyasi Görüşten Uzak Durmak; Öğrenci Seviyesi ve Yaş Grubunu Göz Önünde Bulundurmak

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Güncel Olaylar, Öğretmen Adayları.

PRESERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS' VIEWS ON CURRENT EVENTS AND USING THEM IN CLASS

AYŞE MENTİŞ TAŞ - TUĞBA CEVRİYE ÖZKARAL

Social Studies is a course that is closely in touch with life and that aims at explaining the social events to primary school students as a whole, with multiple disciplines and with an interdisciplinary approach. Therefore, using current events from life in Social Studies class is one of the factors that makes the lesson effective and efficient. Thus, using current events in Social Studies class is relatively important. From this viewpoint, the aim of the study was to determine the views of preservice Social Studies teachers on current events and using them in class.

In the study, a qualitative research method was used. The study group was composed of the students attending the Department of Primary Education on Social Studies in Ahmet Keleşoglu Education Faculty, Necmettin Erbakan University, Konya, during the education year of 2015-2016. Seventy-two preservice teachers, including 45 females and 27 males, participated in the study. In order to obtain the views of the preservice Social Studies teachers, a survey form developed by the researchers with open-ended questions was used. The data collected through the survey form with open-ended questions, were analyzed through the content analysis method. Before beginning the analysis of the data, each student's survey form was examined and each form was designated with a number (e.g., PT1, PT2, PT3, etc.). In the second stage, the collected data were encoded. Then, themes that categorize the encoded data under certain categories, were determined. The themes determined are as follows:

Meanings Attributed to Current Events: Current or Recent Developments and Situations Concerning the World, Our Country and the Society We Live In

The Easiest, Fastest and Most Practical Ways of Following Current Events: the Internet and Television

Two Close and Mutually Complementary Elements: Social Studies and Current Events

Possible Contributions of Using Current Events to Social Studies Class: Raising Awareness, Reinforcement, Concretization, Providing Persistency, and Establishing a Connection between Past and Present

Points to Consider While Using Current Events in Class: Staying Away From Politics and Any Political View; Considering the Student Level and Age Group

Key Words: Social Studies, Current Events, Preservice Teachers.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜLTECİ KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YARDIMIYLA ANALİZ EDİLMESİ

ESEN DURMUŞ - KENAN BAŞ

Bu çalışmanın amacı Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının “mülteci” kavramına ilişkin görüşlerini metaforlar yoluyla belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (Fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim güz yarıyılında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 1,2,3 ve 4.sınıf öğrencileri içinden toplam 150 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmaya katılmada gönüllülük esası dikkate alınmıştır. Araştırmada veriler, “Mülteci” ya / ye benzer; Çünkü..... ” biçiminde yarım bırakılmış bir cümlede bulunan formüllerle toplanmıştır. Elde edilen veriler ışığında Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, mülteci kavramına ilişkin 62 geçerli metafor ürettikleri tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarından elde edilen bu veriler nitel (içerik analizi) veri çözümleme tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda belirlenen metaforlar ile bunlara bağlı oluşturulan kategorilerin doğruluğunun belirlenebilmesi amacıyla metafor ve kategori listeleri, çalışma alanında uzman 2 öğretim üyesi ile paylaşılmıştır. Uzman görüşleri sonrasında, ilgisiz metaforlar üzerinde tartışılarak çalışmada kullanılan metafor ve kategorilere son şekli verilmiştir. Çalışma sonucunda mülteci kavramına ilişkin 13 ayrı kavramsal kategori elde edilmiştir. Bunlar: Zorunluluk, Belirsizlik, Vatansız Olma, Çaresizlik, Mücadele, Kısıtlı Olma, Özgürlük, Değişkenlik, Ait Olma, Yardımlaşma, Dağınık Olma, Sorun, Çeşitlilik şeklinde adlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mülteci, Metafor, Sosyal bilgiler, Kategori

ANALYSIS OF THE PERCEPTIONS OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS ON THE CONCEPT OF REFUGEES USING METHAPHORS

ESEN DURMUŞ - KENAN BAŞ

The objective of the study is to determine the views of pre-service social studies teachers on the concept of “refugee” using metaphors. Phenomenology design, a qualitative research method, was utilized in the study. Study group included total 150 pre-service teachers attending freshmen, sophomore, junior and senior classes at Fırat University, Faculty of Education, Social Studies teaching Department in 2015 – 2016 academic year fall semester. Only volunteers participated in the study. Data was collected by completing a sentence found in the questionnaires in the following form: “A refugee is similar to _____, because _____.” Findings demonstrated that pre-service social studies teachers developed 62 valid metaphors for the concept of refugee. Data collected was analyzed using qualitative (content analysis) data analysis technique. To determine the accuracy of determined metaphors and the categories formed based on these metaphors, metaphors and category lists were shared with 2 expert scholars. Following the expert views, a discussion was conducted on unrelated metaphors and study metaphors and categories were finalized. As a result 13 different conceptual categories were obtained on the concept of refugees. These were; *Necessity, Uncertainty, Statelessness, Despair, Struggle, Limitations, Freedom, Variability, Belongingness, Cooperation, Disarray, Problem, and Diversity.*

Key Words: Refugee, Metaphor, Social Studies, Category.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN “MEDYA” KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA BELİRLENMESİ

BAHADIR KILCAN - UĞUR ÇAKIR

Bu çalışma, ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin medya kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla tespit etmek ve incelemek amacıyla planlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim öğretim bahar döneminde Tekirdağ ili Kapaklı İlçesinde öğrenim gören 342 (164 kız - 178 erkek) sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin Sosyal Bilgiler 4, 5, 6 ve 7. sınıf Öğretim Programında yer alan medya kavramına yükledikleri anlamlara ilişkin metaforları (mecaz) tespit etmek amacıyla mecazlar yoluyla veri toplama formu kullanılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında katılımcılardan “Medya.....gibidir. Çünkü,.....” cümlesini tamamlamaları istenmiş ve medya kavramına yönelik resim/karikatür çizimleri istenmiştir. Araştırma nitel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Verilerin analiz edilmesinde nitel analiz yöntemlerinden, içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler MS Excel programına aktarılmış, oluşturulan metaforlar yüzde/frekans dağılımları ve metaforlara uygun geliştirilen kategoriler ile değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan 342 öğrenci toplam 80 geçerli metafor geliştirmiştir. Bu metaforlar daha sonra ortak özellikleri bakımından incelenerek olumlu algılanan metaforlar başlığı altında 5 farklı kavramsal kategori ve olumsuz algılanan metaforlar başlığı altında 5 farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Bu kategorilerden, medya kavramını olumlu anlam yükleyen öğrencilerin çoğunluğunun “yarar sağlayan” şeklinde algıladıkları belirlenmiştir. Medya kavramına olumsuz anlam yükleyen öğrencilerin çoğunluğunun ise “zarar veren” şeklinde algıladıkları belirlenmiştir. Araştırmanın sonucuna bakıldığında, öğrencilerin medya kavramına ilişkin oluşturdukları metaforların genel olarak olumlu olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Medya Algısı, Metafor.

DETERMINATION OF THE PERCEPTION OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS REGARDING THE CONCEPT OF "MEDIA" BY WAY OF METAPHORS

BAHADIR KILCAN - UĞUR ÇAKIR

This study was planned to identify and study the perception of eighth grade students regarding the concept of media through metaphors. Working group of the study is composed of 342 (164 female - 178 males) eighth grade students who receive education in 2014-2015 spring education period in Kapaklı, Tekirdağ. During the data-gathering stage, the participants were asked to complete the sentence "Media is like..... Because, ..." and to draw pictures/cartoons in relation to the concept of media. The study was designed in the qualitative research design. In the analysis of the data, content analysis method was used as analysis method. The gathered data were transferred into the software MS Excel, and the composed metaphors were evaluated with their percentage/frequency distribution and categories developed in accordance with the metaphors.

According to the collected findings, 342 students who participated in the study developed a total of 80 valid metaphors. These metaphors then were examined in terms of their mutual properties and they were gathered under 5 different conceptual category under the title of positively-perceived metaphors and under 5 different conceptual category under the title of negatively-perceived metaphors. By means of these categories, it was determined that the majority of students who assign a positive meaning to media perceive it as a "benefit provider". And the majority of students who assign a negative meaning to media perceive it as a "damaging". When the results of the study is considered, it was determined that the metaphors of students regarding the concept of media are generally positive.

Keywords: Social Studies, Perception of Media, Metaphor.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE GÖRE TOPLUM İÇİNDE ŞİDDETİN ÖNLENMESİNDE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

MESUT AYDIN - RECEP DÜNDAR - ÖZCAN EKİCİ- FATİH KAYA

Ortak bir coğrafi mekânda belirli bir insan kitlesinin ortak hedefler çerçevesinde yaşamasıyla toplum meydana gelir. Bir toplumda farklı kültür, inanç, dil ve eğitime sahip bireyler yer alabilir. Toplumun var olup devam etmesi, toplum içindeki bireylerin uyumu, birbirlerine karşı hoşgörüsü ve toplum içindeki kurallara uymasına bağlıdır. Toplum içinde ortaya çıkacak şiddet olayları bireyler arasındaki güveni azaltarak toplumsal huzursuzluğa yol açacaktır. Bireylerin yaşamış oldukları toplumda bilinçli olarak kişi veya kişilere, kurum ve ya kuruluşlara ve diğer canlı varlıklar olan bitki ve hayvanlara uygulayacakları şiddet tüm toplumu etkileyecektir. Şiddet olayları toplum içi çatışmaları artırarak bireylerin bir arada yaşamasını zorlaştıracak ve toplumun devamını tehlikeye sokacaktır. Şiddetin önlenmesi, bireylerin demokratik değerlere sahip olarak bilinçlenmesi ile oluşur. Değerlerin kazandırılmasında eğitim sistemine önemli görevler düşmektedir. Eğitim sisteminde Sosyal bilgiler eğitimi hoşgörü, farklılıklara saygı, yardımseverlik, barış, duyarlılık, dürüstlük, dayanışma gibi demokratik değerlerle donatılmış etkili vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlayan bir çalışma alanıdır. Bu çalışma ile toplum içinde şiddetin önlenmesinde sosyal bilgiler eğitiminin önemine ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Bu araştırma, toplum içinde şiddetin önlenmesinde sosyal bilgiler eğitiminin yerini belirlemek için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır il merkezinde bulunan ve ilköğretim kurumlarında görev yapmakta olan 35 Sosyal Bilgiler Öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada verilerin elde edilmesi için araştırmacılar tarafından uzman görüşleri olarak geliştirilen katılımcılara ait bilgilerin yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi için nitel araştırma tekniklerinden içerik analizi kullanılacaktır. Analiz sonunda belirlenen temalar çözümlenecek ve yorumlanacaktır. Araştırma sonucunda, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır'da görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri tespit edilmeye çalışılacaktır. Araştırma devam ettiğinden, sonuçlara ilişkin bulgu ve önerilere tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplum, Şiddet, Sosyal Bilgiler Eğitimi.

THE IMPORTANCE OF SOCIAL STUDIES EDUCATION IN THE PREVENTION OF VIOLENCE IN COMMUNITY ACCORDING TO SOCIAL STUDIES TEACHER

MESUT AYDIN - RECEP DÜNDAR - ÖZCAN EKİCİ- FATİH KAYA

Community, a common geographical space to occur with people living in the framework of the common objectives of a particular audience. In a society of different cultures, beliefs, languages and individuals with training can take place. The continuing presence of the community, integration of individuals in society is dependent on compliance with the rules of tolerance and communities against each other. Violence will occur in the community will lead to social unrest reducing trust between individuals. Inhabited by the person or persons in society as conscious individuals, institutions and organizations and other living beings or plants that are to be applied to animals and violence will affect the entire society. The violence will complicate the coexistence of individuals increasing conflicts within society and will jeopardize the community's progress. Prevention of violence, as occurs with the awareness of individuals with democratic values. important role in the education system, the value of the gain is reduced. Social studies education in the educational system of tolerance, respect for diversity, solidarity, peace, sensitivity, honesty, equipped with effective democratic values such as solidarity is a field which aims to educate citizens. This social information in working with the community to prevent violence is intended to reveal the views of social studies teachers about the importance of education. The survey was carried out on the basis of case study of qualitative research designs. This study group of the research encompasses the social science teachers located in the centre of the Diyarbakır province in the academic year of 2015-2016 with a total of 35 teachers. The study group was selected by easily accessible sampling. Research in the semi-structured interview form developed by taking expert opinions, which includes the information of participants and researchers to obtain the data is used. This research content analysis of qualitative research techniques to the analysis of the data will be used. Themes identified by analyzing the end analysis will be reviewed. As a result, the opinions of the 2015-2016 academic year in social studies teachers who served in Diyarbakır tried to be determined.

Key Words: Social Studies, Community, Violence.

İÇERİKSEL OLARAK SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN GÜNCELLİK İLKESİ ÇERÇEVESİNDE ÖĞRETMEN ALGILARINA GÖRE ANALİZİ

MESUT AYDIN - EROL KOÇOĞLU - AYÇA GÜLŞAH KAYA

Sosyal bilgiler; tarih, coğrafya, felsefe, antropoloji, arkeoloji, psikoloji, sosyoloji, hukuk gibi sosyal bilimlere ait disiplinlerden meydana gelmiş, bilgilerin disiplinlerarası bir anlayışla, ilköğretim seviyesindeki çocukların algılama düzeylerine uygun duruma getirildiği çalışma alanıdır. Yaşadığı toplumda demokratik, etkili ve duyarlı vatandaş yetiştirmeyi hedefleyen sosyal bilgiler çalışma alanının amacı amacı, gerçek hayat şartlarına suyum sağlamış, farklılıklara saygı göstererek birlikte yaşama kültürü kazanmış, çağın gerektirdiği bilgi ve beceriler noktasında donanımlı, mantıklı düşünerek objektif kararlar alabilme kabiliyetine sahip bireyler yetiştirmektir. Buna göre sosyal bilgiler dersi, sadece sosyal bilimlere ait disiplinlerin bir potada eritilerek dizayn edildiği bir ders değil aynı zamanda öğrencilerin sosyal beceri ve yeterliklerini kazandığı bir öğrenme alanıdır. Bu beceri ve yeterlilikleri kazandırmayı hedefleyen sosyal bilgiler dersinde, beceri ve yeterliliklere dayalı içeriğin oluşturulup aktarılmasında aktüalite ilkesinden yararlanılması öğrencilerin dikkat ve motivasyon anlamında üst düzey bir katılım göstermelerini sağlayabilir. Bu ilkenin etkilik düzeyini belirlemeyi amaç edinen bu çalışmada “ sosyal bilgiler dersinin içeriksel olarak dizayn edilmesinde güncellik ilkesinin öğretmen algılarına göre etkisi”ni belirlemeye yönelik hazırlanan bu çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla öğretmen görüşleri alınmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup; veri analizinde içerik ve betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Dersi, Güncellik, Öğretmen, Algı, İçerik.

SOCIAL STUDIES COURSE CONTEXTUALLY IN THE TIMELINESS POLICY FRAMEWORK ANALYSIS OF PERCEPTION BY TEACHERS

MESUT AYDIN - EROL KOÇOĞLU - AYÇA GÜLŞAH KAYA

Social studies; history, geography, philosophy, anthropology, archeology, psychology, sociology, interdisciplinary information occurred from the disciplines of the social sciences like law approach, the work area is made suitable to children's detection level, primary level. Current democratic society, effective and responsive national training targeting social studies objective The purpose of the study area, which provides real-life conditions from the water, winning the culture of living together while respecting differences, equipped in the era of the necessary knowledge and skills point is to educate individuals with the ability to take objective decisions by thinking logically. According to social studies, only one has been designed in a melting pot of disciplines of the social sciences course, but also a learning space where students' social skills and competencies gained. This skills and social studies aimed at gaining qualification course, this study aims to determine the level efficiencies level of may offer. The principles demonstrate a contribution in terms of skills and the transfer generated content based on qualification attention of benefiting students from the actuality principles and motivation "to date for designing a contextual social studies course according to the principle of teachers 'perceptions of the effects "of these studies in order to determine teachers' views are taken with semi-structured interview form prepared by the researchers. The study is a qualitative research method used; content and descriptive analysis data analysis techniques were used..

Key Words: Social Studies, Timeliness, Teachers, Perception, Content.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE SOSYAL KATILIM

HATİCE MEMİŞOĞLU

Demokratik, modern toplumlarda eğitimin en önemli amaçlarından birisi kendisine çevresindeki kişilere ve doğaya değer veren, yaşadığı toplumun ve dünyanın bir parçası olarak kendine güvenen ve topluma katkıda bulunabilme bilincine sahip bireyler yetiştirmektir.. Öğrenciler, toplumsal olaylara ilgi duymalı, sorunların farkında olmalı, gerektiğinde hem kendi hem de başkalarının iyiliği için harekete geçebilmelidir. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları, yaşadıkları toplumun sosyo-ekonomik durumu, sosyal katılımı etkileyen faktörlerdir.

Sosyal katılım becerisinin temel amacı; öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel alanlar ile sanat ve spor alanlarında okul içi ve dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak, öğrencide kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmektir. Bu amaçla öğrencilere; insan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme, kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme, aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme, bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme, grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır.

Toplum hizmeti olarak, bağımsız ya da bir grubun üyesi olarak gönüllü hizmet faaliyetlerine katılma, burada aktif olarak tek başına ya da başkaları ile uyum içinde çalışmadır. Kollektif bir eylem olarak, insanların bir araya gelerek vatandaşlık rollerini yerine getirebilecekleri aktivitelere katılmalarıdır. Siyasi bir eylem olarak, siyasi süreçte sorunların çözümünde yurttaş katılımıdır. Burada toplumun yararı için diğerleri ile uyum içinde bir çalışma söz konusudur. Toplum hizmetlerinde bireylerin ihtiyaçları söz konusu iken siyasi boyutunda kamunun sorunları ya da kamuda bazı işlerin değiştirilmesi gibi konular ön plandadır. Sosyal değişim olarak, toplumun geleceğinin şekillendirilmesine yardımcı olacak katılım şeklidir. Toplumsal değişimin boyutlarını kapsar. Sosyal bilgiler dersi açısından önemli bir beceri olan sosyal katılım vatandaşlık boyutu açısından önemlidir.

Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sosyal katılıma ilişkin görüşlerini incelemektir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesinde nitel araştırma yaklaşımı kullanılarak veriler toplanmış ve verilerin analizinde betimsel analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 30 Sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin elde edilmesinde görüşme tekniği kullanılarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, sosyal bilgiler öğretmenleri sosyal katılımı toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlama olarak tanımlarken; katılım haklarında, seçme -seçilme ve düşünce-ifade özgürlüğü en fazla belirtilen haklar olarak belirtilmiştir. Sosyal Bilgiler dersi açısından önemini aktif ve duyarlı vatandaşlar yetiştirmek olarak vurgularken, programın bilgi düzeyinde yeterli olduğu ancak etkinlik açısından yetersizliği belirtilmiştir. Öğretmenler sosyal katılımı daha çok gönüllülük ve medya aracı ile gerçekleştirirken; sosyal katılımı gerçekleştirmede zaman yetersizliği, konu yoğunluğu, bilgi eksikliği, ekonomik nedenler, prosedür, aile ve yaş- cinsiyet faktörleri karşılaşılan sorunlar olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Katılım, Sosyal Bilgiler, Öğretmen.

SOCIAL PARTICIPATION FROM THE POINT OF VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

HATİCE MEMİŞOĞLU

One of the most important objectives of education in modern democratic societies is to raise individuals who have self-respect; appreciate the nature and people surrounding them; have self-confidence as member of the society and the world where they live; and who have conscious to make contribution into their society. Students are required to pay attention to social incidents; to be aware of current problems; and to take action for their and others sake when it is necessary. Interests and needs of students and their socio-economic status of their society are the factors influent on social participation.

Essential purpose of social participation skill is to ensure that students participate in intramural and extrascholastic activities in scientific, social, cultural, art and sport major along their education life; and to develop self-confidence and responsibility. To that end, the effort is spent to allow students to gain attitude, behavior and skills such as showing respect toward human rights and democratic principles, self-knowledge, ability to determine personal goals, acknowledging personal differences, tolerating different vies, opinions, beliefs, understanding and cultural values, performing assigned task willingly, capability to undertake responsibility, ability to develop interest in social issues and to develop and execute solutions for these problems either personally or cooperatively with others, having interest to work for contributing tasks maintained by team work and feeling responsibility toward group.

Social service is considered as participation in volunteer service activities either individually or being member of a group and to work in these services in person actively or with others in harmony. It is participating activities collectively in which individuals can fulfill their citizenship obligations as a collective action. As a political action, it can be considered as participation of citizens into solutions of problems in the political system. At this point, it is matter of working with others in step with others for benefit of society. While personal needs come into the question in social services, public problems or amendment of some operations come to the question in political dimension. Social change is way of participation to contribute into outlining future of society. It includes dimensions of social change. Social participation, an important skill for social sciences course, is essential for citizenship aspect.

Purpose of the present study is opinions of Social Sciences teachers regarding social participation. Utilizing from qualitative research approach in determination of opinions of Social Sciences teachers, the relevant data was collected; and then, descriptive analysis method was utilized in analysis of collected data. Study group is consisted of 30 Social Sciences teachers. In acquisition of data, semi-structured interview form developed by the researcher was used.

According to study findings, whereas social sciences teachers describe social participation as contribution into resolution of social problems, in terms of participation rights, right to elect and be elected and freedoms of taught and expression were reported as the ones most referred. Whereas purpose of Social Sciences course was indicated as raising active and sensitive citizens, it was reported that the program was sufficient in terms of theoretical aspect but not satisfactory in terms of activities. While teachers realize social participation mostly through volunteer-based and media, the prominent problems encountered during social participation were reported as lack of sufficient time, intensity of course content, lack of knowledge, economic disadvantages, procedures, family-age-gender factors.

Key Words: Social Participation, Social Sciences, Teacher

VİDEO VE SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

MURAT KEÇE - HAKAN ATAÇ - EROL POLAT - ALİ POYRAZ

Sosyal medya en genel anlatımla yeni nesil web teknolojilerinin bilgisayar veya ileri teknoloji mobil bir cihaz kullanan kişilerin internet üzerinden oluşturabilecekleri her türlü yazılı, sesli ve görüntülü iletişimi ve paylaşımı sağlayan getirdiği kullanıcı kolaylığı, iletişim hızıyla yakalanan eş zamanlı bilgi paylaşımının takip edildiği dijital platformdur. Sosyal medya gazete, televizyon ve film gibi geleneksel olan medyadan bir takım farklılıklar içerir. Sayılan medya tipinde bilgi ve iletişimin yayılması için belirli kaynaklara ihtiyaç duyulurken, sosyal medyada göreceli olarak daha az kaynağa ihtiyaç duyulur ve masrafsızdır. Bunun için gerekli olan tek şey, bir internet bağlantısı ile bilgisayar veya mobil cihazdır. Bu durum sosyal medyanın kullanım alanının hızla genişlemesine ve neredeyse toplumun bütün kesimleri tarafından kullanılmasına önemli bir katkı sağlamaktadır. Sosyal medya kullanımında yer tutan faaliyet alanlarından önemli biride eğitim süreçleridir. Bilindiği gibi günümüzde sosyal medyanın eğitim süreçlerine etkisi oldukça artmış sosyal medya eğitim süreçlerinde faydalanan ve eğitim süreçlerine katkı sağlayacak birçok uygulamayı kapsar hale gelmiştir. Sosyal medyanın gelişmesiyle eğitim ve öğretim alanlarında da yenilikler yapılması zorunlu hale gelmiştir. Yeni web teknolojilerinin kullanıldığı bu çağda yeni doğan çocukların eğitilebilmesi için yeni yöntemler oluşturulması ve bu yöntemlerin fayda sağlaması gereksinimi doğmuştur. Sosyal medyanın eğitimde kullanılması ile geleneksel eğitimin sisteminin yanına teknolojik araçların kullanımı eklenerek bunların birlikte harmanlanması sonucu daha etkili ve öğrenmeyi daha kolay hale getiren bir eğitim sistemi oluşmuştur. Bilindiği gibi günümüzde birbirine benzer veya farklı amaçlarla kullanılan birçok sosyal paylaşım sitesi bulunmaktadır. Bu siteler insanların etkileşimini sağlamakta ve öğrenme sürecini yeniden şekillendirmektedir. Ayrıca yine sosyal paylaşım siteleri yardımıyla birçok faydalı bilginin yanı sıra yanlış ve kullanıcıları değişik amaçlarla yönlendiren bilgilerde hızlı yayılmaktadır. Bu durum sosyal medyanın günümüz toplumlarının ve eğitim süreçlerinin üzerinde ne denli önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Youtube, Facebook, Twitter ve Instagram gibi video ve sosyal paylaşım sitelerine yönelik öğretmen görüş ve düşüncelerinin belirlemektir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinin esas alındığı betimsel bir alan araştırmasıdır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen “Video ve sosyal paylaşım sitelerine yönelik görüş formu” aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi ve betimsel analiz tekniklerinden yararlanılmıştır. Çalışma Isparta ve Konya ilinde görev yapan toplam 44 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğretmenlerin 22’si fen bilgisi öğretmeni 21’i sosyal bilgiler öğretmeni. Çalışmaya katılan öğretmenlerden 1’i ise branşını belirtmemiştir.

Sosyal medyaya ilişkin yapılan bu araştırmaya katılan bu öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde pasif kullanıcıym şeklinde cevap veren öğretmenlerin sayısı daha fazladır. Çalışmaya katılan öğretmenlere nedeni sorulduğunda ise zaman kaybı olduğunu düşünen öğretmen sayısı çoğunluktadır. Pasif kullanıcıym şeklinde cevap veren öğretmenlerin çoğunluğu fen bilgisi öğretmenleridir. Ayrıca çalışmaya katılan öğretmenlerin video ve sosyal paylaşım sitelerinin kullanım amaçlarına ilişkin görüşlerine bakıldığında eğitim ve bilgi amaçlı kullanıyorum cevabını veren öğretmenlerin daha fazla olduğu ve bu cevaplar arasında fen bilgisi öğretmenlerinin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlere sosyal medyanın toplumsal hayata olumlu ve olumsuz etkileri sorulduğunda olumlu cevabı veren öğretmen sayısı daha fazladır. Bu cevabı verenlerin branş dağılımları arasında önemli bir fark bulunmamaktadır. Öğretmenlere sosyal medya erişiminin sınırlandırılmasına ilişkin görüşleri sorulduğunda ise sınırlandırılmasını ve sınırlandırılmamasını isteyen öğretmen sayısı birbirine yakındır.

Sonuç olarak geçen zaman içinde teknolojinin hızla gelişmesi ve hayatın ayrılmaz bir parçası olması ile birlikte öğretmenlerin tutumlarında olumlu yönde değişikliklerin olduğu söylenebilir. Ayrıca araştırma sonuçlarına göre öğretimin daha etkili olması için sosyal paylaşım uygulamalarının gerekli olduğuna inandıkları belirlenmiştir. Dünya çapında en yaygın olan sosyal ağın Facebook olması sebebiyle eğitim ve öğretim ortamı olarak da çoğunlukla Facebook’un tercih edildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya kullanımı, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği.

IDENTIFYING TEACHER OPINIONS ON VIDEO AND SOCIAL SHARING SITES

MURAT KEÇE - HAKAN ATAÇ - EROL POLAT - ALİ POYRAZ

In the most general terms, social media is the digital platform which enables users, who have new generation web technologies such as personal computer of advanced mobile devices, to communicate and share their written, audio, and video contents on the Internet, and it also provides real-time information sharing with its user friendliness, communication speed and other features. Social media contains some differences from traditional media such as newspaper, television and film. While some resources are necessary for the dissemination of information and communication in those traditional media tools, relatively less resources are needed in social media and it is free of charge. The only thing necessary for social media is a computer or a mobile device connected to the Internet. This provides a significant contribution to the rapid expansion of social media usage and to be used by almost all sections of the society. One of the most important activities of social media usage is in the discipline of educational processes. As known, the effects of social media on education has increased in today's world, and it has become a platform which covers various applications that can contribute to the educational processes. With advent of social media, making innovations in education and training has become a necessity. In this age, where new web technologies are used, creating new ways to educate the newborn children and utilizing from these methods is getting more and more necessary. With the use of social media in education, more effective and making the learning easier education system was formed as a result of the blending together of the traditional education system and the use of technological tools. As is known, there are many social networking sites nowadays used for similar or different purposes. These sites enable people to interact and are re-shaping the learning process. Moreover, with the help of social networking sites, false information guiding users for different purposes also spreads rapidly. This reveals how significant impact the social media has on today's society and education process.

The purpose of this study is to identify teachers' opinions and reviews on social and video sharing sites such as YouTube, Facebook, Twitter, and Instagram. The study was based on the field research of a descriptive qualitative research methods. Research data was collected through "Feedback form for video and social networking sites" which was developed by researchers. In analyzing the data, content analysis and descriptive analysis techniques were utilized. The study was conducted with a total of 44 teachers working in Isparta and Konya provinces. 22 of these teachers are Science teachers, while 21 of them are Social Studies teachers. One of the teachers who participated in the study did not mention the subject.

When the opinions of the teachers who participated in this survey on social media were examined, the number of teachers who stated that they are passive users are more than the others. When the reason of this was questioned, most of the teachers shared that it is a loss of time. The majority of teachers who responded as being passive users are Science teachers. Furthermore, when we look at the opinions of research participant teachers on the uses of video and social sharing sites, the number of teachers who responded as using these sites with educational and informative purposes predominate the others and Science teachers are in majority in that answer. When research participant teachers were questioned on the positive and negative effects of social media on social life, the number of teachers who responded as being positive is in majority. There is no significant difference in the subject distribution of those who responded to this question. When the teachers were asked about their ideas about social media restriction, the number of supporters and the opposed are close to one another.

Consequently, with rapid technological developments and being an integral part of life over time, it is possible to suggest that teacher's attitudes has changed towards positive direction. Also according to the research results, it was determined that they believe social sharing sites are needed in order for the teaching to be more effective. Because the most common social network worldwide is Facebook, it is popularly preferred for education and learning environment.

Key Words: Social media usage, Social Sciences Teaching, Science Teaching.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TEKNOLOJİK ARAÇLARA BAKIŞ AÇISI

TEVFİK PALAZ - OSMAN ÇEPNİ - İBRAHİM AKŞİT

Eğitimciler, özellikle öğretmenler öğrencilerin ders çalışmasını olumsuz etkiledikleri düşündüklerinden TV, cep telefonu, internet gibi günlük hayatta iç içe yaşadığımız teknolojilerden uzak olmasını istemektedir. Bu durumdan velilerinde şikâyetçi olduğu ve bu teknolojik araçları sınırlamaya çalıştıkları gözlemlenmiştir. Öğretmenlerin ve velilerin bu teknolojik araçlara karşı olumsuz bakışından çok, öğrencilerin bu teknolojileri doğru ve yerinde kullanmadıklarından şikâyetçi oldukları söylemek daha doğru olur. Öğrenciler ise bu teknolojik araçlardan uzak kalmak istememektedir. Buradan hareketle onların teknolojik araçları nasıl anlamlandırdıklarını ortaya koymak gerekir. Bu araştırmaya öğrencilerin günlük hayatta sık kullandıkları bazı teknolojik ürünler onları nasıl etkilemektedir? sorusundan yola çıkılmıştır. Öğrencilerin günlük hayatında önemli rol oynayan, onları etkileyen televizyon, cep telefonu ve internet (tablet-bilgisayar) gibi teknolojik araçlar hakkında algılarının ne olduğu ortaya koymak bu araştırmanın amacıdır. Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması ile yapılandırılmıştır. Veri toplama araçları olarak metafor ve zihin haritası formları kullanılmıştır. Katılımcıları Denizli ilinden belirlenen bir ortaokul öğrencileri oluşturmuştur. Elde edilen veriler kelimeye dayalı içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulardan yola çıkılarak öğrencilerin bahsedilen teknolojik araçları nasıl anlamlandırdıkları ve onlara bakış açıları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Teknoloji, Televizyon, İnternet, Cep Telefonu, Algı.

ATTITUDE OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS TO TECHNOLOGICAL DEVICES

TEVFİK PALAZ - OSMAN ÇEPNİ - İBRAHİM AKŞİT

Educators, especially teachers, want that students stay away from the technology that we live intertwined in daily life such as TV, mobile phone, internet, because they thought that these technological vehicles adversely affect to the students' study. In this case, it is observed that the parents complained and attempts to limit these technological devices. It would be more accurate to say that teachers and parents complain about incorrect and inappropriate usage of these technological devices by students rather than negative attitude towards these technological tools. But students do not want to stay away from these technological devices. Hence, it has to demonstrate how they make sense of the technological devices. This reseach is developed based on the following question: how do some technological products which students use in their daily life affect them? The aim of this reseach is to reveal students' perception about technological devices which play an important role in thair daily life and influence them such as television, mobile phone and the internet (tablet-computer). This study is configured with case study that is one of the qualitative research patterns. Metaphor and mind map forms are used as the data collection tools. Participants are constituted with students from middle (secondary) school who are determined from Denizli. The obtained data are subjected to word-based content analysis. Based on the results obtained from this research, it will be tried to reveal how students make sense about mentioned technological devices and introduced their viewpoints.

Key Words: Social Studies, Technology, Television, Internet, Mobile Phone, Perception.

İNSAN HAKLARI EĞİTİMİNDE GAZETE

NAZİKE KARAGÖZOĞLU

İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi ders içeriğinde yer alan insan haklarına ilişkin kazanımların güncel olaylarla ilişkilendirilmesinde gazeteler, öğretim aracı olarak kullanılabilir. Bu araştırmanın amacı 4.sınıfta İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi öğretim etkinliklerinde gazete kullanımının derse yönelik tutum ve başarı üzerindeki etkisini belirlemektir. Araştırmada, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Deney grubunda beş hafta süre ile gazete kullanımına dayalı öğretim etkinlikleri kullanılmış, kontrol grubunda ise mevcut öğretim programı çerçevesinde öğretim yapılmıştır. Araştırma, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Ankara Keçiören İlçesindeki bir ilkokulun 4. sınıflarında öğrenim gören 60 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin derse yönelik tutumlarını belirlemek için “İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Tutum Ölçeği” ve başarı düzeylerini belirlemek için “İnsan Hakları Başarı Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ortalama, standart sapma ve bağımlı ve bağımsız gruplar için t testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin insan hakları başarı düzeyi ve derse ilişkin tutumları açısından deney ve kontrol grubu arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: İnsan Hakları, Gazete Kullanımı, Tutum, Başarı.

NEWSPAPERS IN EDUCATION HUMAN RIGHTS

NAZİKE KARAGÖZOĞLU

Newspapers can be used as a teaching instrument in correlating attainments related to human rights taking place in Human Rights Citizenship and Democracy course content. The aim of this research is to determine the effect of newspaper usage on attitude and achievement related to the course in Human Rights Citizenship and Democracy course educational activities in 4th grade. Pre-test-last test, control grouped experimental figure have been used in the research. Teaching activities based on newspaper usage for five weeks in the experimental group have been used, in the control group teaching has been realized in the frame of existing curriculum. The research has been carried out with 60 students having education in the 4th grade of an elementary school in Keçiören district of Ankara. “Human Rights Citizenship and Democracy Course Attitude Scale “ to determine the attitudes of students towards the course and “Human Rights Achievement Scale” to determine the achievement levels of the students have been used. Means, standard deviation and t test for dependent and independent groups have been used in the analysis of obtained data. At the result of the research, it has been reached that there is a meaningful result between the control group and experimental group in favor of experimental group in the frame of human rights achievement level of students and their attitudes towards the course.

Key Words: Human Rights, Newspaper Usage, Attitude, Achievement.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL MEDYA KULLANIM DURUMLARI İLE KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ZAFER ÇAKMAK - BİROL BULUT - CENGİZ TAŞKIRAN

Son zamanlarda sıkça duyar olduğumuz küreselleşme kavramı, yeryüzünde meydana gelen hızlı dönüşümlerin ve muazzam hayat akışının izahını yüklenen yaygın bir kelime halini aldı. Küreselleşme tanım olarak; yeryüzünde insan ve insan elindeki varlıkların her türlü sınırı aşarak uluslararası dolaşımının kolaylaştığı, insan ve toplumlar arası ilişkilerin de daha hızlı ve daha sık yaşandığı bir süreci ifade eden bir kavram olarak ifade edilir. Dolayısıyla bu hızı oluşturan temel güç ise bilgi iletişim teknolojileri olarak görülmektedir. Teknoloji adeta değişimin birer itici gücü, insanlar ve toplumlar arasındaki etkileşimin ise temel beşiği olarak görülmektedir. Bütün bu gelişmeler neticesinde insanın daha çok insanlara ulaşması, farklı kimlikleri ve kültürleri tanıması kolaylaşmıştır. Bu çalışma ile katılımcıların sosyal medya kullanım durumları ve kültürlere arası duyarlılık arasındaki ilişki incelenmiştir.

Araştırma tarama modeli çeşitlerinden genel tarama modelinde yürütülmüştür. Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Araştırmada Fırat Üniversitesi ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının “Sosyal Medya Kullanım Durumları ile Kültürlerarası Duyarlılıkları” belirlemek amacıyla 2016 bahar döneminde okuyan toplam 320 katılımcıya ait veri üzerinden yürütülmüştür.

Verilerin analizi çalışmasında t-testi, ANOVA ve korelasyon analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verileri Çalışmada SPSS 21.0 yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Medya, Kültürlerarası Duyarlılık.

A RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL MEDIA USE OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS AND THEIR INTERCULTURAL SENSIBILITIES

ZAFER ÇAKMAK - BİROL BULUT - CENGİZ TAŞKIRAN

The concept of globalization that we frequently hear during recent years, became a prevalent word, which shoulders the explanation of rapid transformations and incredible flow of life in the world. Globalization is defined as the process where the international circulation of individuals and assets is facilitated, overcoming all obstacles, and the relationships between individuals and societies are experienced at a rapid pace and more frequently. Thus, the basic power that fuels this pace is considered as the information and communication technologies. Technology is perceived as the driving force of change and the main cradle of the interaction between individuals and societies. As a result of these advances, it became easy for the individuals to reach more people and to familiarize with different identities and cultures. The present study aimed to scrutinize the relationship between social media use of the participants and intercultural sensibility.

General scanning model was used to conduct the present study. General scanning models are conducted on the whole universe or a group, sample, or sampling taken from that universe to arrive at a general judgment about the universe. The study was conducted using the data obtained from 320 participants attending faculties of education in Fırat University and Muğla Sıtkı Koçman University in Spring 2016 semester to determine “social media use and intercultural sensibilities” of pre-service social studies teachers.

Data were analyzed using t-test, ANOVA and correlation analysis. Analyses were conducted with SPSS 21.0 statistics software.

Key Works: Social Studies, Social Media, Intercultural Sensibilities.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ FACEBOOK PAYLAŞIMLARININ İNCELENMESİ

MİTHAT AYDIN - RAMAZAN GÜLELİ

Günümüzün en çok ziyaret edilen sosyal medya araçlarından biri kuşkusuz Facebook'tur. Ülkemizde de son derece yaygın bir kullanıcı kitlesine sahip olan bu sosyal ağ, her kesimden ve her yaştan insanın uğrak yeridir. İnsanlar burada çokça zaman geçirmekte ve diğer insanlarla sanal bir etkileşim içine girmektedir. Her gün milyonlarca kullanıcı milyonlarca içerik paylaşmaktadır. Bu çalışmada da, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Facebook'taki paylaşımlarının alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür temelinde incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Çalışmanın katılımcı grubunu Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi lisans programında okuyan üçüncü ve dördüncü sınıfta okuyan on sekiz öğretmen adayı oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen "Facebook Paylaşım Sınıflandırma" formu kullanılmış ve öğrencilerle 4-5 kişilik gruplar halinde odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Verilerin analizi içerik analizi tekniği ile gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Sosyal Medya, Facebook, Odak Grup.

INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' SHARES ON FACEBOOK

MİTHAT AYDIN - RAMAZAN GÜLELİ

One of today's most frequently visited social media today is undoubtedly Facebook. This social network which has extremely common users in our country is a haunted place for people from all walks and ages. People spend a lot of time here and enter a virtual interaction with other people. Millions of users share millions of contents each day. In this study, it is aimed to investigate the shares of Social Studies Teacher candidates in Facebook in terms of field knowledge, professional knowledge and general culture. In order to reach this goal case study pattern one of the qualitative research methods is preferred. Participants of the study group are composed of eighteen teacher candidates studying in third and fourth year of Social Studies Education degree program in the Faculty of Education, Canakkale Onsekiz Mart University. For accumulating the data, "Facebook Sharing Classification" form developed by the researchers was used and interviews with the students in groups of 4-5 people are performed. Data analysis was carried out by content analysis technique.

Key Words: Social Studies, Teacher Candidates, Social Media, Facebook, Focus Group.

DEMOKRASİ EĞİTİMİNE TEORİK BİR BAKIŞ

TUĞBA GÜLER - ÖMER GÜLER

İnsan haklarına saygılı, temel hak ve hürriyetlere önem veren, vatandaşlık bilincine sahip bireyler, demokrasinin vazgeçilmez unsurlarındandır. Bireylerin söz konusu temel değerleri kazanması, demokratik bir bilinç edinmesi, eğitimle mümkün olmaktadır. Bu da demokrasi eğitiminin önemini ortaya koymaktadır. Bireylerin küçük yaşlarda aldığı demokrasi eğitimi, bireyin demokratik değerleri daha iyi özümsemesini ve onun toplumla olan ilişkilerinde daha aktif olmasını sağlamaktadır. Böylece, ileriki dönemlerde bireyin çevresi ile olan etkileşimi daha kolay olmaktadır.

Çalışmanın amacı, yerli ve yabancı literatürde, demokrasi eğitimi ile ilgili çalışmaların sonuçlarından hareketle, teorik bir çerçeve çizmektir. Bu amaçla, giriş bölümünde demokrasi eğitime ve önemine değinilecek, ardından demokrasi eğitimi ile ilgili olarak yerli ve yabancı çalışmaların sonuçları ortaya konulacaktır. Sonuç bölümünde ise elde edilen bulgulardan hareketle, bir takım öneri ve değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Demokrasi Eğitimi, Vatandaşlık, Temel Değerler

A THEORIC VIEW TO DEMOCRACY EDUCATION

TUĞBA GÜLER - ÖMER GÜLER

Persons who are respected to human rights, fundamental rights and freedoms are indispensable for democracy. And these persons have awareness of citizenship, too. Education is a tool for getting core values in question and democratic consciousness. So, these reasons expose importance of democracy education. Democracy education which is taken in early ages, allows for espousing democratic values and being more active in society. Therefore, in the coming years, peoples interaction with their environment will be more easily.

Aim of the this study is putting a framework from domestic and foreign studies' outcomes which is about democracy education. For this purpose, firstly democracy education and its importance will be told, then domestic and foreign literatures' outcomes which is about democracy education will be introduced. Finally, in the conclusion part, some assesments and advices will be submitted.

Key Words: Democracy, Democracy Education, Citizenship, Core Values.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE EKONOMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İLE İLGİLİ KONULARIN ÖĞRETİMİNDE GÜNCEL OLAYLARIN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ERKAN DİNÇ - AYŞE ACUN

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler dersinde ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma ile ilgili konuların öğretiminde güncel olayların hangi amaçlarla ve nasıl kullanılabileceğine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bilindiği üzere hâlihazırda uygulanmakta olan 2005 tarihli sosyal bilgiler öğretim programının giriş kısmında söz konusu programın vatandaşlık aktarımı olarak sosyal bilgiler, sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler ve yansıtıcı düşünme olarak sosyal bilgiler olarak adlandırılan bu üç yaklaşımın birbirleriyle harmanlanmış bir biçimde ele alınıp benimsendiğine değinilmiştir. Bu ifadenin yanı sıra programda sosyal bilgiler öğretiminin amaçları olarak dile getirilen ifadeler ile ortaya konulan tematik yapı ve içerik, eşit ağırlıkta olmasa bile programda her üç yaklaşıma yer verildiğini göstermektedir.

Bu yaklaşımlardan biri olan sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler öğretimi yaklaşımı çeşitli sosyal bilim disiplinlerinden seçilen bilgilerin bir araya getirilip yoğrularak öğrencilere sunulmasını ve bu sayede onlarda temel bir sosyal bilim anlayışı geliştirilmesini öngörür. Bu kapsamda programa dâhil edilen disiplinlerden biri de geçmişte ve günümüzde insan hayatında önemli bir yeri olan ekonomidir. Program, ekonomi biliminden seçilen bazı temel konuların öğretilmesi suretiyle öğrencilerde günlük yaşamlarıyla doğrudan ve yakından ilgilendiren ihtiyaç, para, mal, hizmet, sanayi, üretim, tüketim, kaynak, gelir, gider, bütçe, ihracat, ithalat, kalkınma, sürdürülebilir kalkınma vb. çeşitli kavram ve durumları hakkında bilgiler verilerek farkındalık ve duyarlılık oluşturulması hedeflenmiştir. Burada sıralan konu ve kavramlardan biri olan sürdürülebilir kalkınma gelecek kuşakların kendi ihtiyaçlarını karşılama imkânlarından ödün vermeksizin bugünün ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ekonomik faaliyetler ve kalkınma girişimleri olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla, sosyal bilgiler dersinde ekonomi bilimi ile ilgili bilgilere yer verilmesinin en önemli gerekçelerinden biri de onlara sürdürülebilir kalkınma kavramını kazandırarak bu hususta bir duyarlılık geliştirmelerini sağlamaktır.

Sosyal bilgiler öğretim programında ekonomi konuları “Üretim Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanında 4. sınıfta ‘ Üretimden Tüketime’, 5. sınıfta ‘Ürettiklerimiz’, 6. sınıfta ‘Ülkemizin Kaynakları’, 7. sınıfta ‘ Ekonomi ve Sosyal Hayat’ ünitelerinde yer alırken; sürdürülebilir kalkınma ile ilgili konuları ise 6. sınıfta ‘Yeryüzünde Yaşam’, ‘Ülkemiz ve Dünya’, ‘Ülkemizin Kaynakları’ ; 7. sınıfta; ‘Ülkeler Arası Köprüler’ ünitelerinde yer almaktadır. Bu ünitelerde verilmeye çalışılan ekonomi kazanımları ile öğrenci kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda seçmek istediği mesleğin şartlarını öğrenecek doğada var olan kaynakların sınırsız olmadığına farkına varacak ekonomik kaynakların ülke içindeki önemini kavrayacaklardır.

Sosyal bilgiler dersinin amaçlarından biri öğrencinin çevresinde, içinde yaşadığı toplumda ve dünyada olan biten olaylara karşı öğrencide farkındalık sağlamaktır. Bu noktada sosyal bilgiler dersinde güncel olay kullanımının hem dersin kolay anlaşılması hem de öğrenilen bilgilerin hatırlanma düzeyi üzerinde olumlu bir etkisi olduğu daha önce yapılan çalışmalarda ortaya konmuştur. Bu çalışmayla sosyal bilgiler öğretmenlerinin ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma konularını işlerken güncel olaylardan faydalanıp faydalanmadıkları, faydalanıyorsa hangi amaçlarla ve nasıl faydalandıkları ve bu hususta atılabilecek adımlarla ilgili görüş ve önerileri ortaya konulacaktır.

Sosyal bilgiler dersinde ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma ile ilgili konuların öğretiminde güncel olayların hangi amaçlarla ve nasıl kullanılabileceğine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma nitel araştırma yaklaşımına göre tasarlanan betimsel bir tarama çalışmasıdır. Uşak ve Aydın illerindeki çeşitli ortaokullarda görev yapan ve gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 12 sosyal bilgiler öğretmeni çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışma verileri adı geçen katılımcılardan yarı-yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanacak ve betimsel içerik analizine tabi tutulacaktır.

Araştırma sonunda ulaşılabilecek bulguların sosyal bilgiler dersinde ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma ile ilgili konuların öğretiminde ne tür etkinlikler yapıldığı, hangi kaynak ve örneklerin kullanıldığı belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Çalışma sonuçlarının ele alınan hususlarda neler yapılabileceği hakkında öğretmenlerin görüş ve önerilerini ortaya koyarak hem eğitim politikalarını hazırlayanlara hem de öğretmenlerin kendilerine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Ekonomi Ve Sürdürülebilir Kalkınma, Güncel Olaylar, Öğretmen Görüşleri.

TEACHERS' VIEWPOINTS ON USING CURRENT EVENTS TO TEACH TOPICS RELATED TO ECONOMY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN SOCIAL STUDIES

ERKAN DİNÇ - AYŞE ACUN

This study aims to identify teachers' viewpoints on how and for which aims current events could be used to teach topics related to economy and sustainable development in social studies. As it is very well known, the current social studies curriculum issued in 2005 asserts that it blends three main approaches to social studies, namely social studies as citizenship transmission, social studies as social sciences and social studies as reflective thinking, into one pot and adopts them as its main perspectives. Additionally, the aims and objectives of teaching social studies and the structure and content located in the social studies curriculum strengthen the validity of the above assertion. In other words, the curriculum gives place to the above mentioned three approaches, though not blending them equally.

One of the above given approaches, social studies as social sciences, foresees the development of students' understanding and comprehension of social sciences by means of introducing them a combined and integrated version of knowledge or information selected from the contents of various social science disciplines. Economy is one of those social sciences included into the social studies curriculum. In order to develop students awareness and sensitivity of economical dimensions of their daily lives, the curriculum aims to teach particular topics or concepts directly related to economy, such as needs, money, goods, services, industry, production, consumption, sources, income, spending, budget, importing, exporting, development, sustainable development and etc. One of the above mentioned concepts, sustainable development could be described as implementing economical activities or development attempts aiming to meet the current needs while not causing or constituting any impediment for the next generations to meet their needs. As a result, one reason for including topics taken from the discipline of economy in social studies is to teach students the concept of sustainable development and to enable them to develop an awareness or sensitivity in relation with this concept.

These study units included in social studies curriculum covers topics related to economy: 'Production, delivery and consumption' in grade 4, 'From production to consumption' in grade 5, 'Sources (economical) of our country' in grade 6 and 'Economy and social life' in grade 7. Study units 'Life on earth' and 'Our country and the world' in grade 6 and 'Bridges amongst countries' in grade 7 covers topics and issues related to sustainable development. By means of introducing students the above given topics it is proposed to teach students the preconditions and requirements of the profession compatible with their interests and abilities and to make them aware of the reality that natural resources are not limitless that are very important for the future of our country and the World.

Social studies education also proposes to provide students with the awareness and sensitivity towards the events occurring in their immediate environment, in the society they belong to and in the world. It has been proven that utilising current events, news or developments in teaching of social studies lessons help students make sense of the course content as well as increasing the durability of learning outcomes in their memories. The aims of the current study are twofold. One is to find out whether teachers utilise current events in teaching of social studies courses. The second aim is to reveal how and for which purposes teachers utilise current events in social studies teaching, if they do so and to put forward their viewpoints and suggestions on the relevant issues.

Adapting a qualitative approach, this study designed to find out social studies teachers' experiences, viewpoints and suggestions on using current events to teach topics related to economy and sustainable development in social studies lessons. It proposes to utilise a semi-structured interview protocol as its data collection tool to reveal teachers' experiences and viewpoints. The study group is going to be formed from 12 social studies teachers working in various public middle schools in Aydın and Uşak provinces on the basis of willingness. The interview data to be collected from the above mentioned study group will be descriptively analysed and interpreted later on.

The proposed findings are expected to present the activities practiced and sources used by social studies teachers to teach topics on economy and sustainable development. By means of introducing teachers' viewpoints and suggestions on the relevant issues, the findings may also be helpful for educational policy makers as well as teachers themselves.

Key Words: Social Studies Teaching, Economy and Sustainable Development, Current Events, Teacher Viewpoints.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEMOKRATİK TUTUMLARI VE DEMOKRASİYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

E. ÖZLEM YİĞİT - İSMAİL HAKKI ÇATLAK

Demokrasi, insanların yönetimi olarak tanımlanabilir ve insanlar tarafından yine insanlar için uygulanan bir sistemdir (Becker ve Raveloson, 2008). Özgürlük ve temel haklar, özgür seçimler, hukukun üstünlüğü, güçler ayrılığı, parlamento, demokratik çoğulculuk, hükümet ve muhalefet, kamuoyu ve özgü medya demokrasinin temel ilkeleridir. Demokrasi hepimizin bildiği bir kavram olmakla birlikte hala yanlış anlaşılmakta ve yanlış kullanılmaktadır. Demokrasi sadece yöneticilerin seçimle belirlendiği bir yönetim biçimi değil, aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Kendi yaşamlarına demokrasiyi aktarmamış olan insanların ülkelerin demokratik bir biçimde yönetebilmeleri olası değildir. Bu nedenle, insanlara demokrasiyi nasıl yaşayacaklarının ve nasıl demokratik davranacaklarının öğretilmesi gerekir. Bu da karar almanın demokratik biçimlerinin korunmasına ve güçlendirilmesine yönelik sürekli çabayı gerekli kılar.

Sosyal bilgiler, geçmişten bu yana, vatandaşların demokrasiye hazırlanmaları ile ilişkilendirilir (Lybarger, 1991). 20. yüzyıl boyunca, birçok bilim insanı sosyal bilgilerin temel amacının demokratik anlayışın gelişmesi ve demokrasinin sürdürülmesi için gereken bilgi, beceri ve değerlerin sunulması olduğu yönünde fikir birliğine varmıştır (Hertzberg, 1981). Bu amaca ulaşmak için, sosyal bilgiler öğretmenlerinin demokratik yollarla eğitilmeleri ve gerek okulda gerekse kendi yaşamlarında demokrasiyi içselleştirmeleri gerekir. Dolayısıyla, hem bir vatandaş hem de geleceğin vatandaşlık eğitimcileri olarak öğretmen adaylarının eğitim süreçleri ön plana çıkmakta ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının demokratik tutumları ve demokrasiye yönelik görüşleri önem kazanmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının demokratik tutumları ve demokrasiye yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, karma araştırma desenlerinden biri olan açıklayıcı sıralı desenden yararlanılmıştır. Karma araştırma deseni genellikle, verilerin elde edilmesi, analizi ve yorumlanmasında hem nicel hem de nitel tekniklerin bir arada kullanılmasını ifade eder (Leech ve Onwuegbuzie, 2009, s. 267). Açıklayıcı sıralı desen nicel aşama ile başlayan ve ardından derinlemesine ve ayrıntılı sonuçların ortaya konulmasına yönelik ikinci bir aşamanın gerçekleştirildiği karma bir tekniktir (Creswell ve Plano Clark, 2011, çev. Delice, 2014, s. 90). Bu çalışmada açıklayıcı sıralı desenden öğretmen adaylarının demokratik tutumlarının ve demokrasiye yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yararlanılmıştır. Nitel aşamada öğretmen adaylarının demokrasiye yönelik görüşleri görüşmeler yoluyla elde edilmiş ve analize tabi tutulmuştur. Çalışma grubu Türkiye'deki bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Birinci sınıfta dördüncü sınıfa tüm öğretmen adayları karşılaştırma yapılabilmesi için çalışma grubuna dahil edilmiştir. Çalışma grubu tüm sınıf düzeylerindeki 180 sosyal bilgiler öğretmen adayından oluşmaktadır. Tutum Araştırmaları Laboratuvarı tarafından geliştirilmiş ve Gözütok (1995) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış olan Demokrastik tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 50 maddeden oluşmaktadır ve güvenilirliği .87'dir. Buna ek olarak 20 katılımcı ile görüşmeler yapılmıştır. Her bir sınıf düzeyinden 5'er öğretmen adayı demokrasiye yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla seçilmiştir. Elde edilen nicel verilerin analizinde ANAVO'dan yararlanılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi aracılığı ile görüşmeler kodlanmış ve kategorilere ulaşılmıştır. Bu süreçte önce elde edilen veriler okunarak incelenmiş ve her bir soruya verilen yanıtlar doğrultusunda bir matrise ulaşılmıştır. Genel kategorinin anlaşılması için açık kodlamadan yararlanılmıştır. Bununla birlikte, ilgili alt kategorilerin görülmesi için eksensel kodlama yapılmıştır. Buradan elde edilen kategoriler ve alt kategoriler bulgular kısmında ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Demokrasi, Demokratik Tutum.

DEMOCRATIC ATTITUDES OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS AND THEIR VIEWS ABOUT DEMOCRACY

E. ÖZLEM YİĞİT - İSMAİL HAKKI ÇATLAK

Democracy can be described as a government of people and is exercised by the people for the purpose of the people's own interest (Becker and Raveloson, 2008). Fundamental freedom and fundamental rights, free elections, rule of law, separation of powers, the parliament, democratic pluralism, the government and the opposition, public opinion and freedom of the media are the key principles of democracy. Although democracy may be a word familiar to most, but it is a concept still misunderstood and misused. Democracy is not only a form of government in which the rulers are elected by the people, it is also a life style and a life form. People who don't live democracy in their own lives also can not govern their states in a democratic way. Thus, we teach how do people live democracy and how do they behave in a democratic way. This requires a constant effort to save and strengthen democratic forms of decision-making.

Social studies have been associated with the preparation of citizens to democracy since the times in the distant past (Lybarger, 1991). Throughout the 20th century, many scientists have agreed that the primary goal of social studies is to supply the knowledge, capacity, and values required to develop the democratic understanding and maintain democracy (Hertzberg, 1981). To reach that aim social studies teachers are educated in a democratic way and they must internalize democracy both in school and in their own lives. Thus, the education process of the pre-service teachers step forward and both as citizens and also citizenship teachers of the future, the social studies pre-service teachers' attitudes towards democracy and views about democracy gain importance. In this research it was aimed to determine their democratic attitudes and views on democracy.

The research is done as exploratory serial design which is among mixed research designs. Mixed technique researches generally means as usage of both quantitative and qualitative techniques in data collection, analyse and interpretation processes of a research (Leech and Onwuegbuzie, 2009, p. 267). Exploratory serial design is a mixed technique design in which research starts with a quantitative step and then in depth and detailed results are asked by a second step (Creswell and Plano Clark, 2011, translated by Delice, 2014, p. 90). In this research exploratory serial design was used to determine democratic attitudes of pre-service social studies teachers and their views on democracy. In qualitative phase, pre-service teachers views about democracy analysed in depth through interviews. The sample of the study consisted of pre-service social studies teachers studying at a state university in Turkey. All levels from juniors to seniors were selected for the sample group to make comparison between them. Sample group is consisted of 180 social studies student teachers from all grades. A democratic Attitude Scale, developed by the Attitude Research Laboratory adapted into Turkish by Gözütok (1995), was used in this research. The scale is formed of 50 items and it is reliability is .87. In addition, interviews were done with 20 participants. 5 social studies pre-service teachers are selected from each grades to determine their views about democracy. ANOVA was used for the data gathered from the subjects. Qualitative data were analyzed through content analysis. By using the content analysis, the discourse was systematically observed based on various coding categories. While doing content analysis, first, data were read many times to ascertain any patterns. A matrix was developed according to the given answers to each question. In order to understand the general category, open coding was used. Furthermore, in order to see the related subcategories, axial coding was applied. These categories and their sub-categories emerged from axial coding are presented as data display in the findings section.

Key Words: Social Studies, Pre-Service Teacher, Democracy, Democratic Attitude.

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ EDİNME VE KİŞİSEL GELİŞİM SÜRECİNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ

HARUN ER - FATMA ÜNAL

Sosyal medya kavramı günümüzde bilgi, düşünce ve deneyimlerin karşılıklı etkileşim içinde web siteleri aracılığıyla paylaşıldığı kapsamlı bir uygulama alanı olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda çağımızın en gelişmiş iletişim araçlarından birisi olarak kabul edilen sosyal medyanın, bireylerin eğilimlerini, tüketim alışkanlıklarını, yaşam biçimlerini, toplumsal hayata bakışlarını ve gündeme ilişkin fikirlerini belirleyen önemli bir unsur olduğu düşünülmektedir. Bu yönüyle sosyal medya eğitim süreçlerinde, öğrenci ve öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmek, işbirliğine dayalı öğrenmenin gerçekleşmesine, bilgi edinme ve kişisel gelişim süreçlerine katkı sağlamak amacıyla kullanılabilir. Bu araştırma ile ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin bilgi edinme ve kişisel gelişim sürecinde sosyal medyanın rolünün belirlenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma deseninde yapılan araştırmanın çalışma grubunu, Bartın İl merkezinde bulunan ortaokul 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri demografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analiz süreci devam ettiğinden bulgulara ve sonuçlara burada yer verilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Bilgi Edinme, Kişisel Gelişim, Sosyal Bilgiler.

THE ROLE OF SOCIAL MEDIA IN THE LEARNING AND PERSONAL DEVELOPMENT OF 8TH GRADE STUDENTS

HARUN ER - FATMA ÜNAL

The concept of social media is defined as a comprehensive area of practice where knowledge, ideas and experiences are shared in an interactive way through the web pages. Social media, which is also considered as one of the most developed communication tools of the present day, is believed to be an important factor effecting people's tendencies, consumption habits, lifestyles, points of view regarding social life and the agenda. In this respect, social media can be used in education in terms of developing communication skills among teachers and students and contributing to collaborative learning, learning and personal development processes. The purpose of this study is to determine the role of social media in learning and personal development processes among 8th grade secondary school students. The study group of this qualitative research is 8th grade secondary school students in Bartın city center. The data in the study are collected through demographic information form and semi-structured interview form. Content analysis is used in analysing the data. Since the data analysis is ongoing, findings and results are not included here.

Key Words: Social Media, Learning, Personal Development, Social Studies.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DEMOKRASİ KÜLTÜRÜNE İLİŞKİN ALGILARI

HÜLYA ÇELİK - KÜBRA GENÇ

Demokrasi kültürü, demokrasinin bir yönetim biçimi olduğu kadar bir yaşam tarzı olarak da benimsenmesini esas alan kazanımları içerir. Demokrasi kültürünü içselleştiren bireyler etkin ve sorumlu vatandaş özellikleri gösterirler. Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini bilirler. Ayrımcılık yapmama konusunda duyarlıdırlar. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında sorumluluk alırlar. Karşılaştıkları sorunları demokratik yollarla çözerler. Diyalog, etkili iletişim, işbölümü ve işbirliğinin önemini farkındadırlar. Bireylerin demokrasi kültürünü benimsemelerinde kişilik özelliklerinin yanı sıra bulundukları sosyal çevre ve aldıkları eğitim en belirleyici unsurlardır. Demokrasi eğitimi her sınıf düzeyinde ilkokuldan itibaren ortaokula kadar özellikle Sosyal Bilgiler derslerinde vurgulanmaktadır. Ayrıca öğrenciler sınıf başkanı ve okul meclisi seçimleriyle demokrasi deneyimini yaşamaktadırlar. Dolayısıyla öğrencilerde demokrasi kültürüne ilişkin genel bir kanı oluşmaktadır.

Ortaokul öğrencilerinin demokrasi kültürüne ilişkin algılarını ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik desene uygun olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilirlik örneklemesine göre belirlenmiştir. Demokrasi kültürüne ilişkin sorulardan oluşan yapılandırılmış görüşme formu 2014-2015 öğretim yılında Sakarya ilindeki farklı okullardan 56 ortaokul öğrencisine uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Buna göre öğrencilerin demokrasi kültürünü en çok seçimle ilişkilendirerek açıkladıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi Kültürü, Ortaokul Öğrencileri, Demokratik Davranış

MIDDLE SCHOOL STUDENTS' PERCEPTION ON DEMOCRACY CULTURE

HÜLYA ÇELİK - KÜBRA GENÇ

Democracy Culture includes democracy as a style of governance and the gains based on the acceptance of a way of life as well. Individuals internalizing the democracy culture have the characters of active and responsible citizens. They know that different ideas, thoughts, beliefs and cultural values enrich the social life. They are liable not to make discrimination. They take responsibility to make gender equality. They solve the problems they faced through democratic ways. They are aware of the importance of dialog, effective communication, work sharing and cooperation. Besides the characteristic features of the individuals, the social environment they are in and the education they have are the most determinative element for their acceptance of democracy culture. Democracy education is emphasized at each level from primary school to the middle school especially in social studies lessons. Students also experience the democracy through elections of class president and school council. Thus the students gain a general notion on the democracy culture.

The paper which aims to express the middle school students' perception on democracy culture is designed according to the phenomenologic pattern from the qualitative research method. The sampling of the research is defined according to the easily accessibility sampling from the aimed sampling. The structured interview form consisting of the questions on the democracy culture is implemented to 56 middle school students from different schools in Sakarya in 2014-2015 school year. The gained data is subjected to the descriptive analysis. Accordingly it is found out that the students explain the democracy culture by identifying most with the election.

Key Words: Democracy Culture, Middle School Students, Democratic Behavior

SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAĞLAMINDA TOPLUMSAL HAFIZANIN OLUŞTURULMASI VE MEDYANIN ROLÜ

GÜL TUNCEL - HİLAL KAYIRAN

Toplumsal hafıza, toplumda bireylerin kültür etkileşimi sonucu bireysel hafızalarında ortak bir geçmiş algısı oluşturulmasıdır. Geçmişle bugün arasında kurulan bir köprü gibi olan toplumsal hafıza kültürel, siyasal, sosyal ya da ekonomik alanlarda görülen değişimlerin sonraki kuşaklara aktarılmasında aracı işlevi görmektedir. Toplumsal hafızanın oluşabilmesi için ortak bir kültür ve ortak yaşantılar olması gerekmektedir. Bireylerin bu ortak yaşantılar ile ilgili ne bildikleri değil onlara bu yaşantıların nasıl aksettirildiği önemlidir, dolayısıyla toplumsal hafıza oluşturulabilmesi için ortak yaşantılar yeniden şekillendirilmektedir. Bu yeniden şekillendirmede medya araçlarının da önemli rolü bulunmaktadır. Sosyal Bilgiler dersi öğretimi geleneklerinden birinin “vatandaşlık aktarımı olarak sosyal bilgiler öğretimi” olduğu düşünüldüğünde, bu dersin de toplumsal hafızanın oluşmasındaki etkisi kaçınılmazdır. Bu bağlamda araştırmanın problemi “Sosyal Bilgiler dersi aracılığıyla toplumsal hafızanın oluşturulmasında medyanın rolü nedir?” sorusu teşkil etmektedir. Bu araştırmanın amacı problem cümlesi doğrultusunda Gezi Parkı olayları örneği üzerinden medyanın toplumsal hafızanın oluşturulmasındaki etkisini incelemektir. Araştırmanın modeli söylem analizi olarak tasarlanmıştır. Çalışma grubu kapsamında Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos 2013’te Gezi Parkı olaylarına dair Milliyet, Sabah ve Zaman gazetelerinin internet haberleri ve yorumları ile çeşitli sosyal medya hesapları analiz edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analize tabi tutularak toplumsal hafızanın inşası açısından yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Medya, Toplumsal Hafıza.

ON THE CONTEXT OF SOCIAL SCIENCES, FORMING THE COLLECTIVE MEMORY AND THE ROLE OF THE MEDIA

GÜL TUNCEL - HİLAL KAYIRAN

Collective memory is constituting a sense of common past as a result of individuals’ interaction of culture on society. Like a bridge between past and now, collective memory is an intermediary in transferring the changings on cultural, social, political, and economic zones to the next generations. A common culture and common experiences is necessary, so that collective memory can be formed. It is important that, not what individuals know about these common experiences, how these common experiences are reflected to them. So, the common experiences has been being formed again so that collective memory can be formed. In this again shaping, media tools have an important role. When it is considered, one of the traditions of the Social Studies teaching is ‘Social Studies teaching as the transmission of the citizenship’, effects of this subject is inevitable on forming collective memory, too. In this context, the problem of research is the question that “What is the role of the media on creating the collective memory through Social Studies?” The aim of the research is that, to view the effect of the media on forming the collective memory with the example of Gezi Park events in accordance with the sentence of the problem. The model of the research has been designed as a discourse analysis. Within the scope of study group, online news and comments and various accounts of social media of Journals such as Milliyet, Sabah and Zaman has been analyzed in the months of May, June, July, August in 2013. Acquired data has been commented by being subjected to descriptive analysis in terms of construction of collective memory.

Key Words: Social Studies, Media, Collective Memory.

SOSYAL BİLGİLER DESİNDE İŞLENEN TOPLUMSAL SORUNLARIN MEDYA ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

GÜL TUNCEL - METE ARSLAN

Medya toplumun görüş ve alışkanlıklarını etkilemesi, insanları bilinçlendirmesi, toplumdaki değerlere olumlu veya olumsuz etki etmesi açısından oldukça önemli bir faktördür. Bundan dolayı toplumsal sorunların analizinde, toplumsal sorunlar hakkında insanların bilgilendirilmesinde ve gerekse sorunlara yönelik ortaya atılan çözüm önerilerinin irdelenmesinde medyaya önemli görevler düşmektedir. Etkin vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan Sosyal Bilgiler dersi de toplumsal sorunların tartışılmasında önemli rol oynamaktadır. Öğrenciler Sosyal Bilgiler dersinde sosyal yaşam bilgi ve becerileri kazanırken içerisinde yaşadıkları toplumun sorunlarına da değinmektedirler. Bu bağlamda araştırmanın problemi “Sosyal Bilgiler dersinde toplumsal sorunların incelenmesinde medyadan nasıl yararlanılabilir?” sorusu teşkil etmektedir. Bu araştırma çeşitli medyaya yayınlarının analizine dayandığından araştırma yöntemi olarak doküman analizi seçilmiştir. Çalışmada incelenen dokümanlar haberler, kamu spotları, televizyon dizileri olduğundan çalışma grubu da bu medya yayınlarından toplumsal sorunlar bağlamında seçilerek oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular betimsel analize tabi tutularak toplumsal sorunların Sosyal Bilgiler dersi konularıyla bağlantılı olarak öğretilmesi boyutunda tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Toplumsal Sorunlar, Medya

ANALYSING OF SOCIAL PROBLEMS DISCUSSED IN SOCIAL STUDIES ON THE MEDIA

GÜL TUNCEL - METE ARSLAN

Media is a considerably substantial factor in terms of its impressing vision and habit of society, raising awareness among people, affecting social values in a positive or negative way. Therefore, media takes a vital role in the analysing of social problems, informing people about social problems and evaluating solutions offered towards problems. Social Studies aiming at bringing up social citizen also plays a fundamental role in the discussion of social problems. While gaining information and skills about social life in Social Studies, students also touch on the problems of society in which they live. In this regard, the problem of survey is based on the question “ How can be made use of media for the study of social problems in Social Studies?” As this survey hinged on analysing of various media releases, document analysing was preferred as research method. Studying group was formed by being selected of this media releases within the context of social problems inasmuch as documents examined in study are news, public service ads, television serials. The findings obtained by descriptive analysis were argued about taught of social problems in conjunction with the topics of Social Studies.

Key Words: Social Studies, Social Problems, Media

2015 SEÇİMLERİ İÇİN HAZIRLANAN SİYASİ PARTİ BEYANNAMELERİNE GÖRE EĞİTİM

SEVAL NACİ - AHMET KATILMIŞ

Seçimlere katılan siyasal partiler iktidara sahip olabilmek amacıyla siyasal iletişim stratejilerini kullanarak kendilerini iyi ifade edebilecekleri etkili politikalar üretirler ve siyasal, ekonomik, toplumsal, kültürel ve benzeri birçok alanda söylemler geliştirirler. Bu söylemler arasında eğitim ile ilgili konular da yer almaktadır. İktidara gelmek amacıyla faaliyet gösteren siyasi partilerin iktidar oldukları zaman eğitime yönelik hangi uygulamaları gerçekleştireceklerinin tespit edilmesi önemlidir. Çünkü nihayetinde ülkedeki eğitim uygulamaları iktidara gelen siyasi partinin programına göre şekillenecektir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki siyasal partilerin eğitimle ilgili planlarını ve görüşlerini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yönteminde gerçekleştirilen bu araştırma için gerekli veriler, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan (Yıldırım ve Şimşek, 2013) doküman analizi ile elde edilmiştir. Bu çerçevede veri kaynağı olarak parti programları ve seçim bildirgeleri kullanılmıştır. Türkiye'de yasal olarak faaliyet gösteren bütün siyasi partiler araştırmanın çalışma kapsamına girmesine rağmen bu çalışmada % 1 ve üstü oy oranına sahip olma kriterine göre çalışma grubu belirlenmiştir. Buna göre 2011 Genel Seçimlerinde %1 ve üstü oy oranına sahip olup 2015 Genel Seçimleri için hazırlanan partiler araştırmanın çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Bu çerçevede; Türkiye'nin İktidar partisi olan Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), Ana Muhalefet partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), diğer partileri; Milliyetçi Hareket Partisi (MHP), Hakların Demokrasisi Partisi (HDP) , Saadet Partisi (SP) ve Büyük Birlik Partisi (BBP) araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Öte yandan 7 Haziran 2015 tarihinde yapılan seçim neticesinde hükümet kurulamayınca 1 Kasım 2015 tarihinde erken seçim yapılmıştır. Bu nedenle çalışmada her iki seçim için hazırlanan parti beyannameleri eğitim boyutunda ayrı ayrı incelenmiştir. Ayrıca 7 Haziran 2015 tarihinde yapılan seçime Milli İttifak adıyla birlikte giren Saadet Partisi ve Büyük Birlik Partisi Kasım 1 Kasım 2015 seçimlerine ayrı ayrı girdikleri için her iki partinin de seçim beyannameleri ayrı ayrı incelenmiştir.

Araştırmada siyasi partilerin, öğretmen hakları (maaş, atama, çalışma koşulları), eğitim süresi, eğitim sistemi, eğitimde fırsat eşitliği, din eğitimi, Türkçe öğretimi, yabancı dil eğitimi, okul öncesi eğitim, engelli öğrenciler ve üstün zekâlı öğrencilere verilecek özel eğitim imkânları, YÖK, üniversiteler, vb. konulara programlarında veya seçim beyannamelerinde değindikleri saptanmıştır. Yine ulaşılan sonuçlara göre siyasal partilerin eğitime yönelik görüşlerinde, savundukları siyasal ideolojilerinin ve parti kimliklerine ait özelliklerinin ön plana çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca çoğu partinin sorunlara derinlemesine inmediği, sorunlara çözüm üretmek, ayrıntılı bir şekilde açıklama yapmak yerine genel ve soyut ifadeler kullandığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Siyasal Partiler, Eğitim, Seçim Bildirgeleri.

EDUCATION ACCORDING TO THE POLITICAL PARTY BULLETINS PREPARED FOR THE ELECTIONS OF 2015

SEVAL NACİ - AHMET KATILMIŞ

In order to access power, political parties which participate in elections produce effective policies through which they can express themselves well by using political communication strategies, and they develop discourses in many fields including political, economic, social, cultural, etc. These discourses also include such topics as education. Striving to come into power, it is important to determine which educational implementations political parties will make when they actually accede to power because educational implementations in a nation will be shaped according to the program of the political party which come into power. The purpose of this study in this context is to reveal the educational plans and opinions of the political parties in Turkey. The data of the qualitative research were obtained by a document analysis that covered written materials providing information about the issue or issues relating to the research (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Party programs and election bulletins were used as a data source in this frame. Although all the political parties which operate legally in Turkey were within the scope of the study, our study group was determined according to the criterion of having a vote rate of 1% or above. Accordingly, those parties which had 1% or above vote rate in the general elections of 2011 and which currently prepare for the general elections of 2015 were included in the study group of the research. In this frame, the Justice and Development Party (AKP), which is the ruling party in Turkey, the Republican People's Party (CHP), the main opposition party, and Nationalist Movement Party (MHP), People's Democratic Party (HDP), Felicity Party (SP) and Great Union Party (BBP) formed the study group of the research. On the other hand, as no government was formed as a result of the election dated 7 June 2015, an early election was made on 1 November 2015. Therefore, the party bulletins prepared for both elections were examined separately within the perspective of education. Besides, as the Felicity Party (SP) and the Great Union Party (BBP) participated in the election of 7 June 2015 together under the name National Alliance but then participated in the election of 1 November 2015 separately, the election bulletins of these parties were examined separately.

The research determined that the political parties addressed in their programs or election bulletins such issues as teacher rights (salaries, assignments, working conditions), duration of education, educational system, equal opportunity in education, religious education, teaching of Turkish language, teaching of foreign languages, preschool education, special educational opportunities for disabled students and also students with superior intelligence, the Council of Higher Education (YOK), and universities. Another finding was that the educational perspectives of the political parties were mainly driven by their political ideologies and their party identity characteristics. It was concluded that most of the parties did not address the related problems in an in-depth way but used general and abstract expressions instead of making elaborate analyses.

Key Words: Political Parties, Education, Election Bulletins.

VATANDAŞLIK VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ HAKKINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İNANÇLARI

ZAFER KUŞ - AYSUN AKSU

Vatandaşlık eğitimi ve bu eğitimin sonucunda iyi vatandaş yetiştirmek, genel olarak sosyal bilgilerin en önemli amacı olarak kabul edilir. Ülkemizde bu doğrultuda yeniden yapılandırılan son sosyal bilgiler programında, demokratik, aktif, temel değerlere ve becerilere sahip, bilimsel düşünebilen, girişimci, milli değerlere sahip, evrensel değerlere saygı duyan, vatandaşlar yetiştirmek hedeflenmiştir. Öğretim programında yer alan bu hedeflere ulaşmada programın uygulayıcısı olan öğretmen en önemli bileşenlerden biridir.

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sosyal bilgiler eğitiminin doğasına, vatandaşlık, vatandaşlık eğitimi ve demokrasi eğitime ilişkin inançlarını ve rollerini analiz etmek amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımı ile yapılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunda yer alacak 12 sosyal bilgiler öğretmeni ile bire bir görüşmeler yapılacak ve elde edilen bulgular nitel analiz yöntemi ile çözümlenecektir. Elde edilen sonuçlar ilgili literatür ile tartışılacaktır.

SOCIAL STUDIES TEACHERS BELIEFS ON CITIZENSHIP AND CITIZENSHIP EDUCATION

ZAFER KUŞ - AYSUN AKSU

Citizenship education and raising an ideal citizen at the end of this education is commonly accepted as the most important goal of social studies. In the last restructuring of the social studies curriculum in Turkey emphasis democratic, active, he/she has basic values and skills, can be considered scientific, entrepreneurial, with national values, while respecting universal values, citizens are targeted to train.

This study explores secondary social studies teachers' beliefs and roles on the nature of social studies, citizenship, citizenship education and democracy education. In this study qualitative method will be used. Twelve social studies teachers in study group will be interviewed and content analyses will be used.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ OLGUSUNA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

HAKAN AKDAĞ

Bu çalışma, ortaokul sosyal bilgiler derslerinin hedef kitlesi açısından insan hakları ve demokrasi olgusuna yönelik olarak sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeye yöneliktir. İnsan hakları ve demokrasi eğitiminin bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme boyutlarında öğretmenlerin görüşlerinin önemli olduğu söylenebilir. Sosyal bilgiler 4., 5., 6. ve 7. sınıf programlarında ara disiplin kazanımları kapsamında ele alınan insan hakları ve demokrasi olgusunun uygulama boyutunda öğretmenlerin bu konularda neler yaptıkları ve özellikle neler yapılabileceği konusunda görüşleri alınmaya çalışılmıştır. Araştırma 2015-2016 eğiti-öğretim yılı birinci döneminde Gaziantep ili, Nizip İlçesi Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi okullarda görevli sosyal bilgiler öğretmenleri ile yapılmıştır. Söz konusu okullarda görevli 56 öğretmene “İnsan Hakları ve Demokrasi Olgusuna Yönelik Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşleri” adlı açık-uçlu soru formu uygulanmıştır. Belirlenen temaların yüzdelik ve frekansları alınmıştır. Elde edilen sonuçlar neticesinde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, İnsan Hakları ve Demokrasi, Olgu, Görüş.

SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS ABOUT HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY FACT

HAKAN AKDAĞ

This study is to determine opinions of the social studies teachers regarding human rights and democracy fact in terms of target group of social studies lessons in secondary school. It can be said that opinions of teachers are important for knowledge, comprehension, application, analysis, synthesis and evaluation aspects of human rights and democracy education. In the application of human rights and democracy fact, which is considered as a part of interdisciplinary achievements in 4th, 5th, 6th and 7th grade programs of social studies, teachers' opinions about what they do and especially what they can do, were tried to be taken. The research was conducted in the first semester of 2015-2016 academic year with social studies teachers who worked in official schools under National Education Directorate in Nizip District of Gaziantep Province. Open-ended questionnaire named "Social Studies Teachers' Opinions about Human Rights and Democracy Fact" was applied to 56 teachers in related schools. Percentage and frequency of determined themes were obtained. Suggestions were made as a result of results that were received.

Key Words: Social Studies, Human Rights and Democracy, Fact, Opinion.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOLOJİ KULLANIMI ÖZ-YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

EMİN KILINÇ - ERHAN DELEN - HAFİZE ER TÜRKÜRESİN - ENİS H. BAŞER - SERAY KILINÇ - MEHMET M. KAYA - ALPER KESTEN

Bilim ve teknoloji alanında meydana gelen gelişmeler, hayatın tüm alanlarını etkilediği gibi eğitim anlayışını da etkilemiştir. Gelişen ülkeler başta olmak üzere birçok ülke büyük bütçeli projeler ile teknolojiyi eğitim sistemlerine entegre etmeye çalışmıştır. Nitekim ülkemizde de Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi ile 620.000 dersliğin teknolojik aletlerle donatılması hedeflenmiş ve Aralık 2010 tarihinden itibaren de çalışmalar başlatılmıştır. Bu araştırmanın hedef kitlesini oluşturan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin eğitim teknolojilerinden yeterince yararlanmaları için öncelikle kendilerine olan yeterlilik düzeylerini bilmeleri ve bu doğrultuda bir planlamaya gitmeleri gerekmektedir. Günümüzde büyük öneme sahip olan eğitim- öğretim teknolojilerinden yararlanma konusunda Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin öz-yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi eğitim- öğretimin daha verimli hale getirilmesi açısından gereklidir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler konularının öğretiminde teknoloji kullanımı öz-yeterliliklerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre desenlenmiştir. Araştırmanın örneklemi, uygun örnekleme yolu ile belirlenmiş ve toplam 171 sosyal bilgiler öğretmeni araştırmaya katılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknoloji Kullanımı Öz-yeterlilik Ölçeği” kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS programında betimsel analiz, bağımsız örneklem için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yardımıyla çözümlenmiştir. Analizler sonucunda ölçeğin hazırlanışluk boyutunda cinsiyet, hizmet-içi eğitim alma ve hizmet içi eğitimleri yeterli bulma değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, günlük internet kullanım süresi ele alındığında eylem boyutunda anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Öz-Yeterlilik, Sosyal Bilgiler.

INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS' SELF-EFFICACY OF TECHNOLOGY USE DURING THEIR TEACHING

EMİN KILINÇ - ERHAN DELEN - HAFİZE ER TÜRKÜRESİN - ENİS H. BAŞER - SERAY KILINÇ - MEHMET M. KAYA - ALPER KESTEN

The purpose of this research is to investigate social studies teachers' self-efficacy of technology use during their teaching by considering several variables. The authors applied quantitative survey method. This study was carried out with 171 social studies teachers, who are working in public schools in Turkey. To collect data, “Self-efficacy Scale of Using Technology in Social Studies Teaching” which was developed by the authors, was used. The data were analyzed through descriptive analysis, independent sample t test and one-way ANOVA in SPSS 20.0 statistical package program. The results of the study showed that there were significant difference on readiness subscale by considering gender, attending in-service training, and thinking that in-service training is adequate. Also, there was a significant difference on action subscale by considering daily internet usage.

SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE ÖĞRENCİLERİN AKILLI TAHTAYA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

BÜŞRA ALTUNDAŞ - HÜSEYİN ÇALIŞKAN

Gelişmiş birçok ülkede olduğu gibi 2011 yılından itibaren ülkemiz ortaöğretim kurumlarında da yerini almaya başlayan akıllı tahtaların genel olarak öğrenme-öğretme sürecine olumlu katkı sağlaması eğitimdeki beklentilerimizdendir. Bu çerçevede bilişim teknolojisi ürünlerinden olan akıllı tahtalar hemen hemen her derste önem teşkil etmektedir nitekim Ortaöğretim Sosyal Bilgiler dersi de bu dersler arasında yerini almaktadır. Öğrenme-öğretme sürecinde akıllı tahtaların kullanımında en önemli görev onları eğitim için en verimli şekilde kullanacak olan öğretmenlere aittir. Yapılan bu çalışma, Ortaöğretim Sosyal Bilgiler derslerinde (5,6,ve7.sınıf seviyeleri) öğrencilerin akıllı tahta kullanımına yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada yaş, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri ele alınmıştır. Araştırma modeli olarak tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmış ve araştırmanın çalışma grubunu Ortaöğretim 5,6 ve 7. Sınıf seviyelerinde öğrenim görmekte olan 300 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Erduran ve Tataroğlu (2010) tarafından geliştirilmiş olan tutum ölçeği uzman görüşü dâhilinde Sosyal Bilgiler derslerine uygun olmayan iki maddesi çıkarılarak uygulanmıştır. Öğrencilerden elde edilen veriler SPSS 21 paket programı ile analiz edilerek değerlendirilecektir. Yapılan çözümlemeler sonucunda ortaya çıkan bulgular ve sonuçlar çerçevesinde gerekli tartışmalar yapılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, Akıllı Tahta, Tutum.

EXAMINING THE ATTITUDES OF STUDENTS IN SOCIAL STUDIES SMART BOARD

BÜŞRA ALTUNDAŞ - HÜSEYİN ÇALIŞKAN

Smart boards, which, as in many developed countries, have begun to take its place since 2011 in higher education institutions of our country, are supposed to contribute positively to the process of teaching-learning in general. For this reason, one of the information technology smart board is important in each course. Secondary social studies is one of these courses. The most important task in the use of interactive whiteboards in the process of learning and teaching by the teachers. Secondary social studies carried out in this study (5.6 and 7 levels) to determine the attitude of the students is a primary factor in use of smart boards made the clipboard. In this research age, gender and grade level are considered variables, models of the study is correlational model of quantitative screening model. The study group consisted of 300 students. The attitude scale developed by Erduran and Tataroğlu (2010) as a data collection tool was used to fit the social studies. The data obtained from the students will be evaluated analyzed with SPSS 21 software package. The analysis necessary discussion within the framework of the findings and conclusions will be made as a result.

Key Words: Social Studies, Smart Boards, Attitude.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SANAL MÜZE KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI

ALİ YILMAZ - VEYSİ AKTAŞ

2005 yılı itibarıyla Sosyal Bilgiler dersinde kullanılmaya başlanan öğretim yöntem ve tekniklerden biri de Sanal Müzecilik etkinliği olmuştur. Okullarda modern eğitim anlayışına adapte olmak ve öğrencilere yaşamsal deneyimler kazandırmak için Sanal Müze Etkinliği uygulaması yapılmaya başlandı. Bu araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler dersinde sanal müze kullanımı düzeyini belirlemek ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde sanal müze kullanımına yönelik tutumlarını belirlemektir.

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sanal müze kullanımına yönelik tutumlarının belirleneceği bu araştırma karma yöntemle gerçekleştirilmiştir. Karma yöntem araştırması, hem felsefi varsayımları olan bir araştırma deseni hem de bir araştırma yöntemidir. Çalışmada karma yöntem, açıklayıcı desene göre gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı desende, araştırmacı, nicel verileri açıklanması veya genişletilmesi amacıyla nitel verilere ihtiyaç duyar. Ayrıca, açıklayıcı desen, nicel veriler doğrudan nitel verileri elde etmek için katılımcılara gereksinim duyuyorsa kullanılır. Nicel araştırma kısmı tarama modelinde, İstanbul Avrupa yakasında yer alan devlet kurumlarında görev yapan öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde sanal müze kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla, Peker (2014) tarafından hazırlanan “Sanal Müze Tutum Ölçeği” kullanılmıştır.

Nitel araştırma kısmında, nicel verilerden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin sanal müze kullanımına yönelik tutumlarını derinlemesine tespit etmek amacıyla yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Yapılan araştırmada ikili değişkenlere göre farklılıkları belirlemek amacıyla t-testi, üç ve daha fazla değişkenlere göre farklılıkları belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizlerinde bulunan farklılıkların kaynağını belirlemek amacıyla Tukey testi uygulanmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda sanal müze kullanım düzeyi temel alındığında eğitim durumları, bilgisayar kullanım düzeyleri ve internete erişim düzeyleri değişkenleri arasında anlamlı düzeyde farkın ortaya çıktığı görülmektedir. Nitel veriler göz önüne alındığında genel olarak öğretmenlerin sanal müze kullanımının verimli olarak yapılabilmesi için müzeler ile ilgili bilgi sahibi olunması ve bilgisayar kullanımına hâkim olunması gerektiğini bildirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Müze Kullanımı, Öğretmen Görüşleri, Sosyal Bilgiler Öğretimi.

THE ATTITUDES INTENDED TO USING VIRTUAL MUSEUM OF SOCIAL STUDIES TEACHERS'

ALİ YILMAZ - VEYSİ AKTAŞ

Beginning from 2005, Virtual museology activity has been one of the teaching method and techniques that began to be used in Social studies lesson. In order to adapt modern educational approach in schools and to gain vital experiences, Virtual museum activity application has been started to carry out.

The aim of this research is to specify the level of using virtual museum in social studies lessons and to determine the manners in tended to using virtual museum in social studies lessons of social sciences teacher.

This research, determined the manners intended tousing virtual museums of social taeacher', comes true with mixed methods.

The research of mixed methods is both research design which has philosophical assumption, and a research method. İn this studying, mixed method takes shape as to explanatory design. İn this design, it needs qualitative datas to research, explain quantitative datas or extend them. Also, explonatory model can be used if the participants are needed to obtain qualitative datas with quantitative datas directly.

In survey model of research partial's, attitude scale was used in 2014 by PEKER to specify the attitudes intended to using virtual museums of social studies teacher's in social studies lessons who work in state-owned companies in İstanbul European Side.

In the part of quantative research, according to results acquiring of quantitative datas, structured contact method was used to establish the attitudes intended to using virtual museum of social studies teachers deeply.

In committed research, according to dual variables, T-test was used to identify differences. Also, for 3 and more variables to identify differences, the analysis of variance vith are way was used. Tukey testing was performed to identify the source differences in the analysis of variance.

In the result of progressed research, when the level of using virtual museum based on, we can see the differences among aducational background, level of using computer and the level of internet Access. As the qualitative datas are examined; generally.

It is reported that teachers should have necessary information about museums and be master about using computer to utilize virtual museums efficiently.

Key Words: Virtual Museum Using, Teachers' Ideas, Teaching Methods Of Social Studies Lesson.

YOKSULLARIN AZALAN VATANDAŞLIĞI VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ

CİHAN KARA - YAVUZ TOPKAYA - İBRAHİM FERAT KAYA

Bu çalışmada yoksulluk olgusunun sosyal haklardan yararlanamayan vatandaşların, özgür, demokratik, onurlu vatandaşlar olarak demokratik kurumlara ve süreçlere katılım haklarını da içeren bir dizi siyasal hakların kullanımını nasıl olumsuz etkilediği tartışılmaktadır. Bundan maksat sosyal ve siyasal hakların; hukuk devleti ve sosyal devlet kavramlarının; demokratik siyasal sistem ve demokratik vatandaşlığın kuramsal ve pratik bütünlüğünün ortaya konması ve söz konusu bütünlüğün vazgeçilmez bir temelini oluşturan etkin demokratik vatandaşlık eğitimine ve eğitimcilerine yeni bir perspektif zenginliği sunma çabasıdır. Zira dünyayı algılamamız sahip olduğumuz kavramlar repertuarına bağlıdır (Balcı, 2007: 32). Araştırmacılar konuyla ilgili alan yazı taraması yapılmış, kuramsal spekülasyon yoluyla tartışılmıştır. Ayrıca bu çalışmada literatürdeki eleştirel teori yaklaşımına uygun olarak araştırmacılar sosyal ve sistemsel ilişkileri kavramanın yanında bazı durumlarda sosyal hayatın temel dinamiklerini dönüştürme gibi bir amaç da taşımaktadırlar (Morrow, Brown, 1994; Fay, 1987; Creswell, 2007: 27)

Yoksulluk başta maddi olmak üzere insanın yaşadığı zamana göre belirlenen asgari ihtiyaçlarının karşılanamaması demektir. Yoksulluk modern çağla birlikte kullanılan sosyal bir tanımlamadır. Yoksulluğun en doğrudan sonucu açlıktır. Fakat yoksulluk bu sonuçtan ibaret değildir. Yoksulluğu Mahatma Gandhi “*şiddetin en kötü formudur*” diye tanımlamıştır. Gandhi’nin bahsettiği şiddet yalnızca fiziksel veya hormonal değildir. *Yoksul madurlar, yalnızca açlık, hastalık değil aynı zamanda onurlarına, özsaygılarına ve özgüvenlerine yönelen bir tehditle, sembolik şiddetle karşı karşıyadırlar*” Neticede yoksulluk; fiziksel, ruhsal ve toplumsal bir engellilik halidir ve çok kalorili bisküvi meselesine indirgenip geçştirilemez.

II. Dünya Savaşı’ndan sonra yaygınlık kazanan sosyal refah devleti, bireyin barınma, sağlık, eğitim vb. gereksinimlerinin karşılanması sorumluluğunu üstlendiğinden yoksulluk yoksunluğa dönüşmemekteydi. Mesela Marshall’ın sosyal yurttaşlık adını verdiği modelde, yurttaşlar için toplumdaki konumları ne olursa olsun, asgari yaşam koşullarının sağlanması demokrasinin gereği idi. Bugün “Hukuk Devleti” kavramıyla gölgelenmeye çalışılan veya önemsizleştirilen Sosyal Devlet aslında esas olarak hukuk devletinin de varlığının garantisidir. Çünkü son iki yüz yıldır Batı, kendi ürettiği kavramları da birer hegemonya aracı olarak kullanmayı iyi öğrenmiştir. Hukuk devleti teorik ve normatif olarak ne kadar “özgürlük” ve “eşitlik” doğrultusunda düşünülmüş olursa olsun son iki yüz elli yılın yaşananlarının açıkça gösterdiği gibi kapitalizmin eşitsizlikçi yapısının şatafatlı bir örtüsü olmaktan öteye geçememiştir. Hukuksal eşitlik ekonomik ve sosyal eşitlikle tanımlanmadığı yani bir sosyal hukuk devleti amaç edinilmediği müddetçe kurulu kapitalist düzene örtü olmaya devam edecektir. Kısacası farklı sınıf, tabaka ve gruplar arasındaki karşıtlıkları sosyal entegrasyon yoluyla gidermeye çalışan sosyal devlet tarafından sağlanan bir asgari sosyal güvenlik ortamının bulunmadığı yerde hukuk devletinin de kendi başına bir değeri olmayacaktır. Bununla birlikte Kymlicka ve Norman’ın söylediği gibi “modern demokrasinin sağlıklı ve istikrarlı olması, sadece onun ‘temel yapısının’ adil olmasına değil, yurttaşlarının niteliklerine ve tavırlarına da bağlıdır”. Kuşku götürmez bir gerçektir ki yurttaşların nitelikleri de genelde aldıkları tüm eğitime, özelde ise vatandaşlık ve demokrasi eğitimine bağlıdır. Türkiye’de vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersi demokratik bir toplumun oluşabilmesi için öğrencileri gerekli bilgi, beceri ve değerlerle donatmayı hedeflemektedir. Zira 2010’da revize edilen programa göre öğrenciler hak ve sorumluluklarını öğrenirlerken demokrasiyi de öğrendikleri varsayılmaktadır.

Türkiye 1961 yılından beri anayasal bir sosyal devlet olmasına rağmen, kronikleşen ve yaygınlaşan yoksulluk sorununa karşı kalıcı bir çözüm oluşturamamıştır. Üstelik Türkiye’de yoksullukla mücadelenin durumu oldukça karmaşık bir idari yapı ve anlayışa sahiptir. Çalışan ve prim ödeyerek sosyal haklardan yararlanan “gerçek vatandaş” kesimiyle sosyal yardımlardan yararlanan “muhtaç” kesiminin birbirinden ayrılmış olduğunu görüyoruz. Gerçek vatandaşların haklarıyla ilgili işlemler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yürütülürken, dul-yetim-gazi engelli- muhtaç durumundaki yaşlı ve genel olarak fakir fukaraya verilen destek Aile Bakanlığı’na havale edilmiş durumdadır.

Buğra'nın da vurguladığı gibi Türkiye'nin sosyal haklarla siyasi hakların ne ölçüde birbirlerini tamamlayan haklar olduklarını, bu haklardan birinin yokluğunda ötekinin içinin nasıl boşalacağını göstermek açısından gayet iyi bir örnek olduğunu söyleyebiliriz.

Sosyal haklar ile siyasal haklar etkileşimi yalnızca Türkiye veya Türk seçmen davranışlarıyla ilgili değildir. Aynı zamanda bu etkileşimin demokratik siyasete olan tesirleri çok daha önemlidir. Mesela ABD sosyal haklar bakımından Avrupa ülkelerine göre oldukça az gelişmiş bir ülke. Gelir eşitsizliği ise Avrupa ülkelerinin tamamından fazla. Bu vaziyetin siyaset alanına da yansıdığı görülmektedir. Çünkü Avrupa ile mukayese kabul etmez derecede Amerikan siyasetine para karışmaktadır. Dolayısıyla belli diyet borçlarının güdümündeki bir siyasetin sosyal hakların genişlemesine müsaade etmeyeceği açıktır. Son zamanlarda ABD'de yılan hikâyesine dönen sağlık reformu buna iyi bir örnek teşkil edebilir. Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi programında belirtildiği gibi bireyler hak ve özgürlüklerini kullandıkları ölçüde demokrasi eğitimi amacına ulaşmış olur. Hak tahakkuk etmediği sürece bir ideal olarak kalır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Sosyal Haklar, Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi,

DESCENDING CITIZENSHIP OF THE POOR AND DEMOCRACY EDUCATION

CİHAN KARA - YAVUZ TOPKAYA - İBRAHİM FERAT KAYA

In this study it was discussed that how poverty negatively influenced set of political rights which includes set participation of democratic institute and process . For this reason it was aimed to introduce perspective richness about theoretical- practical integration of social and political rights, concepts of the social state and law state, democratic political system democratic citizenship the way we perceive depends on concepts of repertoire that we have (Balci, 2007: 32) literature review was conducted, the topic was discussed through theoretical speculation by the researchers (Morrow, Brown, 1994; Fay, 1987; Creswell, 2007: 27)

Poverty means that person can not meet his basic needs. The poverty is a description which has been used since the modern times. Famine is explicit result of the poverty. However the poverty solely is composed of the famine. Mohandas Gandhi defined the poverty as the worst form of violation. The violation, explained by Gandhi includes only physical or hormonal violation. Not only poor victims encounter famine, illness but also they face symbolic threat to their honour, self respect, self-confidence? As result the poverty is a physical, spiritual and social disability it can not be dodged by reducing high calory biscuit.

The poverty has not been turned into deprivation because of the fact that social welfare state took the responsibility of meeting sheltering, health, education so on. For poor people after The II. World War. For example in The social citizenship model developed by Marshall, the fact basic needs is met by the state for poor people whatever their social status, is necessity for democracy. Today, the social state which is now being shading an mode unimportant, is a guarantee of the law state. Because the west has learnt how to use the concepts as hegemony instrument for the last 200 years.

No matter the law state is organized in accordance with freedom and equality, experience for 250 years indicates that it has not been able to go beyond gaudy cover of the capitalism. As long as lawful equality is not described with social and economic equality, the law state will be continue to be cover of the capitalist organisation. Briefly the law state doesn't have any use when there is no social state which remove contrasts among different social layers. In addition to that, healthy and stable modern democracy depends on duties and manners of citizens not justice construct of the democracy depends on qualities and manners of citizens not justice construct of the democracy as Kymlicka and Norman stated. It is not doubtful, duties of citizens depends on the education in general, citizenship education in specific. Citizenship and Democracy Education aim to equip students with necessary knowledge and skills to constitute a democratic society. Because it is assumed that students learn democracy while they learn their rights and responsibilities.

Turkey has not formed a permanent solution against the poverty even though it has been low social state since 1961. Furthermore condition of struggling with the poverty has too complicated administrative construct and understanding. We observe that red citizens utilizing social rights by working and paying premium, and destitute parts those differentiated each other. While process of real citizens has been conducted by the Ministry of Working and Social Security, supports for poor has been reputbed by the Ministry of Family .

As Bugra stated, we can emphasize that social rights and political rights are complimentary for each other, when absence of one of them the other will be eviscerated.

Interraction between social rights and political rights is not confined to voting behaviour among Turkish citizens. Impact of this interaction on democratic politics is more important. For example the USA is undeveloped country according to European Union Countries. Income inequality is bigger than total European Countries. It has been abused that this condition reflects on the politics. Because the money has intervened much to the american politics. It is clear that the politics under certain obligations won't permit social rights to expand. Health reform in the USA can be good example for

this. As stated in the citizenship and democracy curriculum, democracy education can reach its aims the extent individuals can use rights and freedoms. Rights remain as ideal as long as they come true.

Key Words: Poverty, Social Rights, Citizenship and Democracy Education.

YAZILI, GÖRSEL VE İŞİTSEL MEDYADA YER ALAN HABERLERİN ÖĞRENCİLERİN SURIYELİLERE İLİŞKİN ALGISINA ETKİSİ

ÇAĞRI DEMİRTAŞ - FATMA TORUN

Günümüzde yazılı, görsel ve işitsel medyanın hayatın her alanında yer aldığı görülmektedir. Medyanın hayatımızın her alanında yer alması ulusal veya uluslararası arenada meydana gelen her türlü olaya anında ulaşmayı mümkün hale getirmiştir. 2011 yılında ülkelerinde çıkan iç savaş nedeniyle milyonlarca Suriyeli başta Türkiye olmak üzere sınır komşularına ve diğer ülkelere sığınmış durumdadırlar. Uluslararası medyada gerekse ülkemizin ulusal ve yerel medyasında Suriyeli sığınmacılar hakkında sıkça haber yapılmaktadır. Medyada yer alan bu haberler tarafsız olabileceği gibi bazen yanlı olabilmektedir. Ancak medyada yer alan bu haberler ister tarafsız ister taraflı olsun bireylerin algısına etki ettiği bir gerçektir. Bu durumdan hareketle hazırlanan bu çalışmanın amacı yazılı, görsel ve işitsel medyada yer alan haberlerin öğretmen adaylarının ülkemizde yaşayan Suriyeli sığınmacılara ilişkin algılarına etkisini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 akademik yılında Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenimlerine devam etmekte olan 50 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiş olup, öğrenci ifadeleri ile örneklendirilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin Suriyelilere ilişkin algılarının medyada yer alan olumlu ve olumsuz haberlerden etkilendiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda özellikle sosyal bilgiler eğitiminde medya okuryazarlığına daha fazla yer verilmesi gerektiği şeklinde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Medya, Algı, Suriyeli, Mülteci, İçerik Analizi

THE IMPACT OF NEWS TAKING PART ON VISUAL AND AUDITORY MEDIA UPON THE STUDENTS' PERCEPTIONS ABOUT SYRIANS

ÇAĞRI DEMİRTAŞ - FATMA TORUN

In our day, it is seen that visual and auditory media take place in every area of our life. The existence of media in every area of our life has made possible to immediately reach all kind of events occurring in national and international arenas. Because of the war started at their country in 2011, millions of Syrians have taken refuge in their border countries and other countries, especially in Turkey. News is frequently reported about Syrian refugees on both international media and also on national and local media of our country. As the news taking place on media can be objective, some of them can be non-objective. But it is a reality that, whether objective or not, this news taking place on the media creates an impact on individual's perceptions. Based on this situation, the aim of this study is to identify the impact of the news taking place on printed, visual and auditory media on prospective teachers' perceptions about Syrian refugees. The study has been conducted with the case study method, which is one of the qualitative research methods. The working group of the study is composed of 50 prospective teachers who are continuing their education at Adıyaman University Education Faculty in the academic year of 2015-2016. The data of the study has been gathered via semi-structured interview forms composed by the researchers. The gathered data has been analyzed with content analysis and students' statements have been exemplified. As a result of the gathered data, it is detected that the students' perceptions about Syrians are affected from negative or positive news taking place at the media. In direction of these results, proposals have been done such as media literacy subject should be included more especially in social sciences lesson.

Key Words: Media, Perception, Syrian, Refugee, Content Analysis.

POTENTIALS AND LIMITATIONS OF USING TECHNOLOGY FOR TEACHING AND RESEARCH IN GLOBAL CITIZENSHIP EDUCATION

JASON HARSHMAN

This paper examines current practices and next steps for the place of technology in research and teaching in global citizenship education. Qualitative research findings focus on the democratic and transformative nature of online experiences, how these experiences affect the process by which participants develop as globally minded individuals, and the impact of the digital divide upon such development. In addition to theoretical and research based findings, the presenter will look to engage audience members in discussion about the state of global education at their respective institutions and proposals for continuing the conversation and opportunities to collaborate beyond the end of the conference.

A. Background

Recognizing that there has been “little work to date on understanding what impact global citizenship education programs have actually had on students’ perceptions of their roles and responsibilities as global citizens” (Richardson, De Fabrizio, & Ansu-Kyeremeh, 2011, p. 96), this chapter brings literature and pedagogy together to highlight practices used to teach for global citizenship in higher education. Attention is given to the perceptual dimension of global citizenship education, which involves helping students to develop a more broad-minded rather than parochial perspective of the world in order to “formulate opinions about the world on the basis of extensive, open-minded inquiry” and through the promotion of “rational reflection” (Case, 1993, p. 320). The pedagogical strategies and concepts discussed in the chapter assist in the on-going work of answering two questions: How can we develop a more globally minded approach to higher education and what does this pedagogical approach mean for fostering global mindedness among pre-service teachers and graduate students? The learning activities described align with the tenets of global education because they are not specific to one discipline or content area but rather focus on ways to develop habits of mind, perspective consciousness, cross-cultural learning opportunities, and a sense of responsibility as aspiring educators that are applicable across the sciences, arts, and humanities (Hanvey, 1976; Kirkwood, 2001; Merryfield, 1998).

As aspiring educators, students in a teacher education classroom learn about national and state standards, content area curricula, and establishing learning objectives as part of lesson planning. Recognizing that global education is not an add-on aspect of teaching content and perspective building but should be integrated throughout (Bond, 2003), teacher educators worked with global competency matrices (Masilla & Jackson, 2011) and state standards to create learning opportunities that would help students develop perspective consciousness and global mindedness (Case, 1993; Hanvey, 1976; Merryfield, 1999). However, in order to teach about perspective consciousness, pre-service teachers need opportunities to reflect on what informs their own perspectives and engage in the very learning exercises they would look to create in their own classrooms. During a semester long course for Master’s of Education students who were also seeking their teaching license, class sessions were held at off campus sites so that students could meet business owners, community leaders, parents, and restaurant owners who lived in the district where they would student teach and who had immigrated to the United States.

B. Methodology

Qualitative researchers, according to Denzin and Lincoln (2000), seek understanding of phenomena or processes based in the meanings people bring to them through the employment of multiple methods of data collection such as interviews, case studies, and observations. This six-month qualitative project used online discussion forums, document analysis, and individual reflections to collect data on how pre-service teachers engage in cross-cultural learning and their reflections on their perspective consciousness during and after those experiences (Harshman & Augustine, 2013). Twelve pre-service teachers—8 men and 4 women—in the United States who were enrolled in a Master’s of Education

degree program, and seeking licensure in social studies education, and fifteen students—13 women and 3 men—enrolled in a Master’s degree program in South Africa, participated in the study.

During the study, each participant posted in a discussion forum organized by topics—global citizenship, global issues, and classroom teaching—and could create new forums when they wanted to discuss new topics. This freedom within the space is essential to working with technology because it is important that participants feel comfortable with the platform in which they will be working and communicating (Gaiser, 2008). As with all research studies, issues of power and how those participating in the study perceive the researcher are key components of online data collection. For this reason, the decision was made to use a web-based discussion forum detached from either major University involved in the study to create a neutral space for communicating. The discussion forum was not associated with any specific course assignment to avoid the limitations of grade-based participation and course related reflections. Participants in the U.S. and South Africa were also partnered for private discussions that were conducted via email and outside of the discussion forums.

C. Data Analysis

Triangulation, or the use of different sources of information during research, enhances the validity of the research as well as the accuracy with which the participants’ descriptions of their lived experiences is represented (Moustakis, 1990). As themes emerged during the data collection process, it was deemed beneficial to pursue them so that “voices and ideas are neither muffled or dismissed” since the “researcher cannot separate the gathering from the continuing interpretation” (Okely, 1994, p. 20). Recognizing the collection and analysis of data as simultaneous endeavors, I employed a bracketing technique during the process (Janesick, 2000, p. 390). Data was coded based on themes and patterns that emerged from interviews with participants and their written reflections. An interpretive framework was utilized (Lincoln & Guba, 1985) to map the ways participants discusses issues, reflected on experiences, and discussed topics with peers via email and in group discussions.

D. Findings

Across the more than three hundred discussion forum posts and two hundred email messages exchanged by pre-service teachers in the United States and Graduate students in South Africa, data revealed: (1) Conceptualizations about global citizenship and personal characteristics around being a global citizen shifted as participants engaged in the very practices they included in the definition of what it means to be a global citizen; (2) the digital divide is not a “here” and “there issue, but always local and transnational, and (3) teaching with and about global and multiple perspectives is more complicated than originally thought, with issues of access and privilege being new ways of thinking about who and what is included.

The findings reveal the importance of discussing the issues and engaging in the very practices that critical global citizenship education (Andreotti, 2006) identifies as important when teaching about and for global citizenship: inequality of access, cross-cultural learning, critical self-reflection, power dynamics, and interconnectedness, to name a few. Findings also inform the work of teacher educators who value teaching about global education and providing pre-service educators with the type of learning experiences deemed important to K-12 classrooms.

E. Overview of the Presentation

1. Provide a conceptual and theoretical framework based on foundational principles of global education, as well as work on more critical approaches pertaining to the role played by technology in connecting students to places and people around the world.
2. Examine research-based findings drawn from qualitative research with K-12 educators in more than 30 countries about the impact of asynchronous online discussions on conceptualizing and teaching global citizenship.
3. Discuss the limitations and opportunities of using technologies to develop globally minded individuals.
4. Facilitate small group discussions with audience members about the state of global education in their respective institutions and opportunities for collaboration beyond the end of the conference.

ÖĞRENCİLERİN GÖZÜNDEN SOSYAL MEDYANIN YARAR VE RİSKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

MİTHAT AYDIN - TÜRKAN ÇELİK

Günümüzde teknoloji kullanımı hayatımızın her alanında kendini göstermektedir. Teknoloji kullanımı o kadar yaygınlaşmıştır ki, statüsü ne olursa olsun her kesimden geniş kitleleri kapsamıştır. Gruplar tarafından kullanılmaktadır. Öyle ki, internetin teknolojiyle buluşması, bilginin hızlı bir şekilde herkes tarafından yayılmasını gerekli kılmış ve insanların yaşam biçimini derinden etkilemiştir. “Sosyal medya” da bu sürecin önemli unsurlarından biri olmuştur. Şimdi merak edilen konu, Sosyal medyanın gelecek kuşaklar üzerindeki etkisinin nasıl ve hangi boyutta olacağıdır.

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin gözünden sosyal medyanın yarar ve risklerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim yılı Denizli merkez ortaokullarında öğrenim gören toplamda elli ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Öğrencilerle bireysel olarak yapılan görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmış olup, Word ortamına aktarılmıştır. Toplanan veriler içerik analizine göre çözümlenmiş ve ulaşılan bulgulara göre öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Denizli, Sosyal Medya, Ortaokul Öğrencileri, Yarar ve Riskler.

THE RESEARCH ABOUT THE RISKS AND ADVANTAGES OF SOCIAL MEDIA IN STUDENTS' EYES

MİTHAT AYDIN - TÜRKAN ÇELİK

Nowadays, using technology stands out in all aspects of our lives. Using technology is so common that it involves large mass from all walks of life. It is used by groups. In fact, that internet got together technology has necessiated that information spread rapidly by everybody and it has dramatically affected the life style of people. “social media” has become one of the most important elements of this period. The subject which is wondered now is how and what aspect the effect on future generations of the social media will be.

The purpose of this research is to investigate the risks and advantages of social media in middle-school students' eyes. In accordance with this purpose, qualitative method of research was used in the research. The sample of the research was constituted by fifty middle-school students from different secondary schools at the center of Denizli in 2014-2015 academic year. The interviews done with students individually was recorded with tape recorder and converted into word document. The gathered data were analyzed according to content and the proposals were presented according to the findings attained.

Key Words: Denizli, Social Media, Middle-School Students, Advantages and Risks.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YAPILMASI GEREKEN DEĞİŞİKLİKLER

FATİH ÇERMİK - SUAT POLAT - SERDAR SAFALI

Günümüzde uygulanan Sosyal Bilgiler Öğretim Programları, 2005-2006 eğitim öğretim yılında yürürlüğe konulmuştur. Geçen zaman içerisinde MEB bazı derslerin öğretim programlarında güncellemeler yapmış olup Sosyal Bilgiler dersi programları üzerindeki çalışmalar ise devam etmektedir. Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre Sosyal Bilgiler Programlarında yapılması gereken değişikliklerin neler olduğunu belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda Ağrı İli'nde görev yapmakta olan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri alınacaktır. Bu çalışma, nitel bir araştırma olup araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenecektir. Araştırmanın verileri, açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu ile toplanacaktır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın bulguları frekans ve yüzde değerlerinin yer aldığı tablolarla sunulacaktır. Araştırma sonucunda programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin program değişikliği hakkındaki görüşleri belirlenerek karar vericilere çeşitli öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı, Sosyal Bilgiler Öğretmeni.

ACCORDING TO THE OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS, CHANGES THAT MUST BE MADE IN SOCIAL STUDIES CURRICULUM

FATİH ÇERMİK - SUAT POLAT - SERDAR SAFALI

Social Science Curriculum is used today, was put into effect in the 2005-2006 academic year. From 2005-2006 academic year to present, Ministry of Education has made some updates to the some lessons' curriculums and The work on the social studies program continues. The purpose of this study is to determine the needs that must be changed in the social studies curriculum by using the ideas of social studies teachers ideas. In accordance with this purpose, ideas of social science teachers' opinions will be taken. This study is a qualitative study and sample of this study will be determined by maximum diversity sampling method from purposive sampling methods. The data of this research will be collected by using the interview form includes open-ended questions. Content analysis method will be used in analyzing the data. The findings of the research will be presented at the table with the frequency and percentage values. In the results of the study, the ideas of the teachers who use the program during the education, about changes in curriculum will be identified and various proposals will be presented to decision makers.

Key Words: Social Studies, Curriculum, Social Studies Teachers.

İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE UYGULAMALI ETKİNLİKLERİN KULLANIMI

HÜSEYİN KAYA - NURETTİN BİLGİN - S.HİLMİ ŞAHİN - GURBET UYSAL

Yenilikçi yaklaşımlar ve öğrenci merkezli öğrenme son yıllarda oldukça önem kazanmış ve bu kapsamda öğretim programları, kullanılan öğretim stratejileri, yöntem ve teknikler sürekli bir gelişim trendine girmiştir. Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler eğitiminde yer alabilecek çeşitli uygulamalı etkinliklerin ortaya konması, öğrencilerin bilimsel bakış açısıyla tarihsel süreçleri anlamlandırmalarına yardımcı olmak, öğrencileri, izleyici ve dinleyici konumundan çıkararak, aktif öğrenme ortamlarında aktif görevler alarak, yaparak yaşayarak öğrenmelerini ve edindikleri bilgilerin kalıcı olmasını sağlamaktır. Çalışmaya Karabük İli'nde yer alan üç ilköğretim okulunda olan 6, 7 ve 8. Sınıflarda öğrenim görmekte olan 100 öğrenci katılmıştır. Uygulamalı etkinlikler, bir proje kapsamında gezi-gözlem yöntemi, yaparak-yşayarak öğrenme, drama, atölye çalışmaları, grup çalışmaları, afiş çalışmaları, sanat ve sportif etkinliklerin kullanılması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Resim çizme, maket yapma, demirciler, bakırcılar ve yemeniciler çarşılarında etkinliklere katılma, fotoğraf çekme, yöreye ait müzik, folklor vb. aktiviteler hakkında bilgi sahibi olma gibi etkinlikler öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirme açısından önem taşımaktadır. Katılımcıların çalışma sahamız olan Safranbolu ve civarının tarihi ve coğrafi yönden ne kadar tanıdıklarını eğitim ve uygulama döneminde proje süresince gözlemlenmiş ve anlatım ve etkinliklerde öğrencilerin sık sık görüşlerini, duygu ve düşüncelerini anlatmaları istenmiştir. Proje sonrasında, öğrencilerde hedeflenen sahip olunan zenginliklerin ve değerlerin farkına varma, sahip çıkma ve yaşamlarının parçası haline getirme, tarihi ve kültürel değerlere bilimsel açılardan bakabilme ve araştırma ruhu kazanma, bilimsel düşünme becerileri geliştirme, tüm yaşamları boyunca bu becerileri kullanma, proje çıktılarını arkadaşları ve yakın çevreleri ile paylaşma gibi hususları ömür boyu sürdürmeleri beklenmektedir. Projeyi sürdürülebilir hale getirmek ve paylaşımlarını sürekli kılmak için, bilgisayar ve internet teknolojileri kullanılmıştır.

Proje sonucunda; başta Karabük Üniversitesi ve Karabük Valiliği olmak üzere, belediyeler, kaymakamlıklar, Milli eğitim müdürlükleri, il turizm müdürlüğü, basın ve diğer kurumların katılacağı proje sonuç toplantısı yapılmış ve proje başlangıcından sonuna kadar yaşanan tüm süreç katılımcılara anlatılmıştır. Bu toplantıda, proje katılımcılarının da fikir ve görüşlerini, yaşadıkları iyi ve kötü tecrübelerini, duygu ve düşünceleri ayrıca paylaşılmıştır. Proje sonunda katılımcıların oldukça eğlenceli bir uygulama dönemi geçirdikleri, hedeflenen becerileri kazandıkları, etkinlikler sürecinde maketler, resim, şiir, hikaye, oyun vb. çıktılar elde ettikleri ve ayrıca internet ortamında bunları paylaştıkları müşahede edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uygulamalı Etkinlikler, Proje, Katılımcılar, Sosyal Bilgiler Eğitimi

THE USE OF APPLIED ACTIVITIES IN PRIMARY SOCIAL STUDIES EDUCATION

HÜSEYİN KAYA - NURETTİN BİLGİN - S.HİLMİ ŞAHİN - GURBET UYSAL

Innovational approaches and student centered learning have been so significant recently and curriculum, teaching strategies method and techniques were shaped accordingly. The purpose of this study to put forth some applied activities in social studies, providing students with the comprehension of historical process with a scientific perspective and having them learn permanently by preparing active learning atmosphere. The content and targetted audience of the Project is consisted of 100 Primary 6,7,8th grade students in Karabük and the cities around. In the Project, applied activities were consisted of sightseeing and observation method, tests related to evaluating students before and after the educational periods, workshops, groupwork, drawings, arts and sports activities. Some activities as drawing, model making, observing handcraft workplaces, taking photos, learning about some cultural values about music, folk dance of the local areas have been important in improving students social skills. With this planned Project, touristic areas and historical, cultural values of Safranbolu are aimed to be known by the students throughout the neighbouring cities, having them realizing these potential, finding out historical and cultural values that are not evaluated in terms of touristic potential, getting the use of these values in tourism and developing activities related to all the touristic resources were targetted in the Project. In this Project, cultural heritage in Safranbolu district of Karabük was also targetted to be well known by the primary schools and help them in getting the use of these facilities. In order to carry these values to the future, young generations' learning about historical and cultural heritage is very crucial. With the planned activities, cultural values that are about to be forgotten, social issues, architectural structures, local vocational features will be tried to be taught and acquired to the participants. By the end of the Project, a final workshop was organized with the contributions of Karabük university, Karabük governership, municipalities in the region, educational Office, tourism directorate and pres and all the Project process was shared with the audience. In this workshop, Project participants' thoughts and feelings, experience were also shared. The participants stated that they had a entertaining and instructive Project experience, they made models, wrote poems, stories, played entertainig games and shared all these output using internet.

Keywords: Applied Activities, Project, Participants, Social Studies Education

İLKOKULLARDA YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLERLE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

EMEL SARITAŞ - ÜMRAN ŞAHİN - GÜLSÜM ÇATALBAŞ

Türkiye, son yıllarda Orta Doğu'da yaşanan savaşlardan kaçan sığınmacılar ve batı ülkelerine yönelik göçmen akımında bir geçiş ülkesi olmasından dolayı önemli bir sorunla karşı karşıya gelmiştir. "Sığınmacı, mülteci ve göçmen sorunu". Birleşmiş Milletler mülteci örgütünün 2015 verilerine göre tüm dünyada 4.013.000 Suriyeli mülteci bulunmaktadır. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi verilerine göre de Türkiye'de kayıtlı 1.905.980 Suriyeli göçmenin olduğunu belirtilmiştir. Ayrıca İstanbul Ticaret Odası tarafından yapılan araştırmaya göre tahminen her yıl 200-300 bin arası Afganistan, İran, Irak, Ukrayna, Gürcistan ve birçok Afrika ülkelerinden vatandaşlar Türkiye'ye giriş yapmaktadır. Bu durum beraberinde birçok sorunu da getirmektedir. Bu araştırmada, mülteci, sığınmacı ya da göçmen olarak gelen Denizli'de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerle, öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Denizli il merkezinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin bulunduğu okullardaki öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma modelinde olup olgu bilim deseniyle gerçekleştirilecektir. Veriler, okullarında yabancı uyruklu öğrenci olan öğretmenler ve idarecilerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanacaktır. Elde edilen verilerin çözümlemesinde içerik analizi tekniği uygulanacaktır.

PROBLEMS ABOUT FOREIGN STUDENTS IN PRIMARY SCHOOLS

EMEL SARITAŞ - ÜMRAN ŞAHİN - GÜLSÜM ÇATALBAŞ

Turkey faces with an important problem because of being a transit country through which many refugees running away from the war in Middle East and migration to western countries: refugee and immigrant issue". According to the 2015 data of the UN Refugee Agency, there are 4.013.00 Syrian refugees all around the world. The data from the Ministry of Interior Directorate General of Migration Management state 1.905.980 recorded Syrian refugees in Turkey. Moreover, according to a research conducted by İstanbul Chamber of Commerce, approximately 200-300 thousands of people from Afghanistan, Iran, Iraq, Ukraine, Georgia and many of the African countries enter Türkiye. This situation may cause many complexities. This study is aimed to determine the problems of teachers and administrators with foreign students who has come Denizli as a refugee or immigrant and offer solutions. The study group will consist of teacher and administrators at schools in Denizli where foreign students are attending. As a qualitative study, phenomenology will be used for the study. Data will be collected by semi-structured interviews with teachers and administrators at school where there are foreign students. Content analysis will be used to analyze the data.

MALTHUS'UN NÜFUS TEORİSİ BAĞLAMINDA EĞİTİM NÜFUS İLİŞKİLERİNİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA

TURAN AKMAN ERKİLİÇ

Nüfus eğitim ilişkilerinin irdelenmesi önemli bir sorun alanı olarak kendini gösterir. Sayısal ve niteliksel yönleriyle nüfus sermaye kaynaklarının kullanımı ile yatırımlarının dağılımını ve düzeyini etkiler (Kepenek ve Yentürk, 2000). Nitekim eğitimden asgari düzeyde yararlanılması, eğitim hizmetinin niteliği, hizmet sunulan hedef kitlenin sosyal, ekonomik ve kültürel nitelikleri nüfus eğitim ilişkisi bağlamında kimi sorunlardır.

Nüfus artışının gelişme ve değişime etkisine ilişkin görüşler şu biçimdedir. Artan nüfus ekonomik fırsat ve avantajlar yaratabilir. Güç edinme, işbölümü, tüketici ve üreticilerin ihtiyaçların artmasına neden olup ekonomik canlanmaya neden olabilir. Sermaye birikimi artabilir, eğitim talebi ve rekabeti yükseltilir. Nüfus uyarılarak teknik yenileşme ve büyüme eğilimi artar (Dülgerlioğlu, 2000). Nüfus artışına ilişkin kötümser görüşler ise şu biçimdedir: Artan nüfus, fazla sermaye kullanımını gerektirir. Yetersiz tasarruf, yatırım ve gelir artışlarının azalışı işsizlik ve yoksullaşmaya neden olabilir. Eğitim, kültür, sağlık, sosyal güvenlik gibi kimi yarı kamusal mal ve hizmetler nicel ve nitel olarak olumsuz etkilenir (Özgüven, 2011).

Thomas Robert Malthus (1766-1834) nüfus geometrik yani katlanarak artarken, kitlelerin gereksinimlerinin karşılayan mal ve hizmetlerin artışı aritmetiktir. Özellikle tarım alanlarının kıtlığı nedeniyle insanların beslenme gereksinimlerinin yeterince karşılanamama olasılığı yüksektir. Ülkeler ve halklar geç evlilik, doğum kontrolü, cinsel ilişkiden kaçınma gibi yollarla nüfusun azalmasını sağlamalıdır (Macdonis ve Plummer, 2008).

Nüfus eğitim ilişkileri bağlamında şu sorular önemli sayılabilir: Malthus'un Nüfus Teorisi bağlamında eğitim nüfus ilişkileri nasıl bakılmalıdır? Artan nüfusun eğitim gereksinimlerinin karşılanması sorunun var mıdır? Modern dünyada Malthus'un görüşlerinin eğitim alanında geçerliliği var mıdır? Bu tür sorular genişletilebilir. Bu sorulara akademik yanıtlar bulmak ve bir bakış geliştirmek gerekliliktir.

Araştırmanın amacı, Malthus'un Nüfus Teorisi nasıl değerlendirilmekte olduğu ve Malthus'un Nüfus Teorisi bağlamında nüfus eğitim ilişkisi alanına hangi sorunların taşındığını tartışmaktır

Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Malthus'un Nüfus Teorisi farklı yaklaşımlar tarafından nasıl yorumlanmaktadır?
2. Malthus'un Nüfus Teorisi bağlamında farklı yaklaşımlar tarafından yapılan yorumlar eğitim alanına nasıl yansımakta ve hangi sorunları taşımaktadır?

Araştırmada nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak toplanmıştır. Doküman incelemesi araştırması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizi kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005) Doküman incelemesinin içerik analizi ve genel tarama olmak üzere iki ayrı amaçlı türü bulunmaktadır (Karasar, 2005). Bu çalışmada nüfus eğitim ilişkilerinin incelendiği eğitim sosyolojisi, sosyoloji ve iktisat kitap, makale incelenerek Malthus'un nüfus teorisi bağlamında eğitim nüfus ilişkileri çözümlenmiştir.

A DISCUSSION ON THE RELATIONSHIP BETWEEN POPULATION AND EDUCATION WITHIN THE CONTEXT OF THE POPULATION THEORY OF MALTHUS

TURAN AKMAN ERKILIÇ

It is an important research question to examine the relationship between population and education. Population, with its quantitative and qualitative aspects, affects the use of capital resources, level and distribution of the investments (Kepenek ve Yentürk, 2000). As a matter of fact, taking advantage of education at a minimum level, quality of education service; social, economical and cultural characteristics of the population which is provided with the education can be considered to be some issues within the context of the relationship between education and population.

Arguments on the effect of population growth on change and development are as the following: Increasing population may create advantages and opportunities. Power gaining may lead to economic recovery inducing increase in needs of producers and consumers. Capital accumulation may accelerate; demand and competition for education may increase. Technical improvement and growth tendency may improve through population stimulation (Dülgerlioğlu, 2000). Pessimistic views on population increase are as the following: Increasing population requires the use of extra capital. Insufficient amount of savings; deceleration of the increase in investments and income may cause unemployment and impoverishment. Such semi-public goods as education, culture, health and social security are negatively affected both quantitatively and qualitatively (Özgüven, 2011).

According to Thomas Robert Malthus (1766-1834), while population increase is incremental, the increase of the goods and services which meet masses' needs is arithmetic. Particularly, the possibility of insufficient food supply due to the scarcity of agricultural lands is quite high. Countries and nations should ensure the population decrease through certain methods such as late marriage, birth control and sexual abstinence (Macionis ve Plummer, 2008).

Following questions may be considered to be significant within the context of the relationship between education and population: How should the relationship between education and population be approached within the context of Malthus's Population Theory? Is it a real issue to meet the educational needs of increasing population? Are Malthus's views valid for education in modern world? These questions may be extended. These questions are required to be responded academically and a certain point of view needs developing.

Main purpose of this study is to discuss the considerations of Malthus's Population Theory and the problems related to the relationship between education and population within the context of Malthus's Population Theory

Based on the mentioned purpose, following questions are approached.

1. How is Malthus's Population Theory interpreted by different approaches?
2. How are the interpretations by different approaches within the context of Malthus's Population Theory reflected on education and what kind of problems are experienced?

In this study, document review technique, which is one of the qualitative research data gathering methods, is utilized. Document review includes the analysis of written materials which include information about the intended phenomena and events (Yıldırım ve Şimşek, 2005) Document review consists of two different types including content analysis and general screening (Karasar, 2005). In this study, the relationship between education and population is analyzed within the context of Malthus's population theory by examining various sociology, educational sociology and economics books and studies in which the relationship between education and population is approached.

BAZI İLKÖĞRETİM BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN YAPILANDIRMACI İNTERAKTİF HİZMETİÇİ EĞİTİM PROGRAMINA (YİHEP) KATILIM VE BAŞARI DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

FEYYAZ KARACA

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin interaktif yapılandırmacı hizmet içi eğitim programları (YİHEP) yoluyla mesleki ve teknik bilgilerinin geliştirilmesi konusunu ele almaktadır. Projeye Denizli, İzmir ve Afyon illerinde MEB'e bağlı ilköğretim okullarında çalışan I. ve II. kademedeki görev yapan Anasınıfı, Sınıf öğretmenliği, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji ve Sosyal Bilgiler alanlarında 2581 ilköğretim öğretmeni katılmıştır. Proje çerçevesinde ihtiyaç analizi ve pilot çalışma yapılmış ve bu doğrultuda YİHEP eğitim içerikleri oluşturulmuştur. Deneysel araştırma yöntemi kullanılarak, tamamıyla online olarak verilen YİHEP eğitimlerinin etkililiği katılımcı öğretmenlere ön ve son testler uygulanarak saptanmıştır. Proje sonucunda YİHEP eğitimlerinden yararlanan ilköğretim öğretmenlerinin yapılandırmacı eğitim ile ilgili başarı düzeylerinin arttığı saptanmıştır. Ama bu başarı düzeylerinin değişik branşlarda farklılıklar gösterdiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapılandırmacı Eğitim, İnteraktif Eğitim, İlköğretim Öğretmenleri, Sosyal Bilgiler Öğretmeni.

THE COMPARISON OF THE PARTICIPATION AND ACHIEVEMENT LEVELS OF SOME PRIMARY SCHOOL SUBJECT TEACHERS IN AN INTERACTIVE CONSTRUCTIVIST IN-SERVICE TRAINING PROGRAM (ICISTP)

FEYYAZ KARACA

The aim of this study is to develop the occupational and technical information of primary school teachers through an interactive constructivist in-service training programs (ICISTP). A total of the 2581 primary school teachers participated in these programs who are working for the state primary schools in Denizli, Izmir and Afyon provinces. Teachers' specialty areas consist of the kindergarten level, class teacher, Turkish, Mathematics, Science and Technology, and Social Studies areas. After a needs assessment and a pilot study were conducted within the framework of the project, educational content of ICISTP was constructed. Using experimental research method, the effectiveness of an interactive constructivist in-service training programs (ICISTP) was examined by teachers' participation in pre-and post tests. As a result, primary school teachers' educational success level increased after taking interactive constructivist in-service training programs (ICISTP), but teachers' educational success level changed based on their specialty areas.

Key Words: Constructivist Education, Interactive Education, Primary School Teachers, Social Studies Teachers.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN AB EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMI (ERASMUS+ OKUL EĞİTİM PROGRAMI) HAKKINDAKİ BİLGİ VE BİLİNÇ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (KARS İLİ ÖRNEĞİ)

MURAT KILIÇBEY

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenlerinin AB eğitim ve gençlik programı Erasmus+ okul eğitim programı hakkındaki bilgi ve bilinç düzeylerini belirlemektir. Erasmus+ Programı, Okul eğitim alanına özel olarak eğitimde kaliteyi artırmayı, Program Ülkelerindeki okullar ve eğitim personeli arasında işbirliğini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Erasmus+ Okul Eğitimi faaliyetlerinin hedef kitleleri en genel anlamıyla, okul eğitimine taraf olan kamu ya da özel kurum ve kuruluşlar ile bu kurumlardaki idareciler, eğitimciler/öğretmenler ve öğrencileri kapsamaktadır. Araştırmada problem çözümü için öğretmen görüşlerini almak üzere önce tarama modeli, daha sonra anket yöntemi uygulanacaktır. Anketten elde edilen veriler, SPSS 17.0 programında analiz edilip sonuçlar ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Erasmus+, Eğitim,

ANALYSIS OF AWARENESS AND KNOWLEDGE LEVELS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ON EU EDUCATION AND YOUTH PROGRAM (ERASMUS + SCHOOL CURRICULUM) (THE CASE OF KARS CITY)

MURAT KILIÇBEY

The purpose of this study is to determine awareness and knowledge levels of social studies teachers on EU education and youth program Erasmus + school education program. Erasmus + Program aims to increase the quality in the education specific to school education field and to strengthen cooperation between the training staff and the schools in the Program Countries. Target audience of Erasmus + School Education activities in the most general sense is public or private institutions that are the party to school education and managers, educators / teachers and students in these institutions. In order to get the opinions of teachers for problem solving in the research, first screening model and then, survey method will be implemented. The data obtained from the survey will be analyzed in SPSS 17.0 software and the results will be presented.

Key Words: Social studies, Erasmus+, Education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARINDA AVRUPA ALGISI: ÇOMÜ ÖRNEĞİ

İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK - RAMAZAN GÜLELİ

Bu çalışmanın amacı Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Avrupa hakkındaki algılarını incelemektir. Avrupa coğrafi bir birim olmanın ötesinde, siyasal, ekonomik, tarihsel ve kültürel olarak diğer kıtalardan ayrılan bir bütündür. Her ne kadar kendi içerisinde çok büyük farklılıklar barındırsa ve siyasi bütünleşme çabalarında çok önemli sorunlarla yüz yüze olsa da, siyasal, tarihsel ve kültürel olarak bazı ortak özellikler taşımaktadır. Türkiye'nin coğrafi konumu, tarihsel gelişimi, günümüzdeki siyasi, ekonomik ve kültürel özellikleri ve eğilimleri, uluslararası ilişkileri, yurt dışına göç, spor ilişkileri gibi birçok faktör Avrupa kavramını Sosyal Bilgiler eğitimindeki temel kavramlardan birisi haline getirmektedir. Avrupa farklı veçheleriyle Sosyal Bilgiler dersi içeriklerinde sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenlerin ders konuları hakkındaki algı, inanç ve tutumları onların öğretim etkinliklerini etkileyen en önemli faktörlerden birisidir. Bu açıdan Avrupa gibi öğretim içeriğinin anahtar kavramları hakkında öğretmenlerin algı, inanç ve tutumlarının incelenmesi önem arz etmektedir. Araştırmanın örneklemini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi lisans programı 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Öğretmen Adayları, Avrupa, Algı, Yapılandırılmış Görüşme.

EUROPEAN PERCEPTION OF PROSPECTIVE SOCIAL STUDIES TEACHERS: COMU EXAMPLE

İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK - RAMAZAN GÜLELİ

The aim of this study is to evaluate the prospective Social Studies teachers' perceptions on Europe. Beyond that Europe is a geographical unit; it is whole differing from other continents in terms of political, economic, historical and cultural aspects. Although it holds great differences in itself and faces to serious problems in political integration efforts, it carries some common characteristics in terms of political, historical and cultural means. Turkey's geographical location, historical developments, current political, economic and cultural characteristic and trends, international relations, international migrations, sporting relations type factors make Europe concept as one of the main concepts in Social Studies education. We see Europe frequently in the contents of Social Studies classes in its different aspects. Teachers' perception, beliefs and attitudes about the class subjects are some of the most important factors affecting their teaching activities. In this context, investigating teachers' perceptions, beliefs and attitudes on key concept of teaching content like Europe is important. Sample of the research is composed of 1., 2., 3. and 4. year students in bachelor's degree program of Social Studies Education in the Faculty of Education, Canakkale Onsekiz Mart University. As the data collecting tool, structured interview form is used and the data were analyzed by content analysis technique.

Key Words: Social Studies Education, Prospective Teachers, Europe, Perception, Structured Interview.

TÜRKİYE-İRAN 6. ve 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

NADİR BAŞTÜRK - SEYİT TAŞER

Bu araştırmada, İran'da yürürlükte olan ve uygulanan 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler eğitim-öğretim programı tanıtılacak ve bu program Türkiye'de yürürlükte olan ve uygulanan 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler eğitim-öğretim programıyla karşılaştırılacaktır. Her iki programın yapı ve içerik açısından karşılaştırılması sonucunda, ortaya çıkan benzerlik ve farklılıklar tespit edilmeye çalışılacaktır.

Bu çalışma, nitel araştırma modellerinden doküman incelemesi yöntemiyle hazırlanacaktır. Doküman incelemesi metodu, araştırmanın amacına uygunluğu sebebiyle resim, film, belgesel gibi yapıtlar yanında, yayınlanmış kitap, dergi, çeşitli dokümanlar vb. birtakım yazılı materyalleri analiz etmek için de kullanılan bir yöntemdir. Durum araştırması özelliği de taşıyacak olan bu çalışmayla, var olan durumun tespiti amaçlanacak ve her iki ülkenin Sosyal Bilgiler Eğitim-Öğretim Programları karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.

Türkiye'de, İran'daki Sosyal Bilgiler eğitimiyle ilgili hiçbir çalışmanın olmadığı görülmektedir. Bu açıdan elde edilen sonuçların ilk ve faydalı olacağı kanısındayım.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Eğitim-Öğretim Programı, Türkiye-İran.

THE COMPARISON OF THE CURRICULUM OF 6th AND 7th GRADE CLASSES' SOCIAL STUDIES

NADİR BAŞTÜRK - SEYİT TAŞER

In this study, the applied curriculum of the 6th and 7th grade classes' social studies courses will be introduced and this programme will be compared and contrasted with the one applied in Turkey. The similarities and differences between these two programmes will be identified after the results are obtained by comparing structure and content of both of the programmes.

This study will be conducted with the document examination method, which is considered as one of the qualitative research methods. Document examination method is a method that is used for analysing some written documents including pictures, films, documentaries as well as published books, journals and various documents etc. With this study which also includes the general characteristics of a case study, it will be attempted to investigate the existing case and both of the country's Social Studies curriculum will be revealed comparatively.

The literature reviewed indicates that there is no study in Turkey on the education system of Social Sciences courses in Iran. In this respect, this study will be a unique and valuable one.

Key Words: Social Studies Education, Education Programme, Turkey- Iran.

EKONOMİ OKURYAZARLIĞININ GELİŞTİRİLMESİNDE İLK VE ORTAOKUL PROGRAMLARININ ROLÜ VE POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ

GÜLTEN YILDIRIM - CEMİL ÖZTÜRK

Ekonomi okuryazarlığı, özellikle modern dünya için gerekli temel yeterliklerden birisi olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda ekonomi öğretimi, bu yetkinliğin kazanılmasında önemli bir uğraş alanı olarak görülmektedir. Sosyal bilgiler, geleneksel olarak ilköğretim öğrencilerine bu yetkinliği kazandırmada temel rolü oynamakla birlikte, ekonominin tüm yaşamı tümüyle kapsayan doğası nedeniyle sosyal bilgiler kadar diğer derslerin de bu eğitimde belirli bir rolü ve potansiyeli olmalıdır. Fakat farklı öğretim programlarının ekonomi öğretimindeki rolüne ve potansiyeline odaklanan yeterli sayıda çalışma mevcut değildir. Bu çerçevede bu araştırmanın amacı, ilk ve ortaokul öğretim programlarının ekonomi okuryazarlığı yetkinliğine ulaşılmasındaki rolünü ve katkısını belirlemektir. Betimsel tarama modelinde tasarlanan araştırmanın verileri doküman incelemesi tekniğine uygun olarak toplanmış ve analiz edilmiştir. Doküman incelemesi ilk ve ortaokul kademesindeki zorunlu derslerin öğretim programları ile sınırlandırılmıştır. Bu süreçte ilk ve ortaokul kademelerinde yer alan 17 zorunlu derse ve 79 sınıf düzeyine ait 21 öğretim programı üzerinde inceleme yapılmıştır. Veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Bu aşamada Ortaokul Ekonomi Öğretimi Standartları çerçevesi kodlama formu olarak kullanılmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirliği sağlamak üzere ikinci bir araştırmacı üç öğretim programını kodlamış ve iki uzman arasındaki kodlama sonuçları karşılaştırılarak kodlama stratejisi teyit edilmiştir. Analiz sırasında öğretim programları Tanıtım ve Program Çizelgeleri olarak iki temel analiz kategorisi altında incelenmiştir.

Mevcut ilk ve ortaokul programlarının, ortaokul ekonomi öğretimi standartları açısından analizi sonucunda ulaşılan sonuçlara göre Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları, Katılım boyutundaki iki ölçütü destekleyecek bir içeriğe sahiptir ve özellikle meslek kazanma ve toplumsal refaha katkıda bulunma konusuna önem verildiği anlaşılmaktadır. Sosyal Bilgiler 4-5 ve 6-7, Rehberlik ve Kariyer Planlama, Fen Bilimleri, Beden Eğitimi, Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve Hayat Bilgisi programlarının tanıtım bölümlerinde, standartlara katkıda bulunacak bir içeriğin var olduğu ve farklı programların tanıtım bölümlerinde farklı konuların ön plana çıktığı tespit edilmiştir. Programların çizelgeler bölümünde, özellikle Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilimleri programlarında, standartların önemli bir bölümüne ulaşılmasına katkı yapacak bir içeriğin mevcut olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Girişimcilik ile İnsan Hakları ve Demokrasi ara disiplinlerinin ekonomi öğretiminde önemli rol oynadığı anlaşılmıştır. Ekonomi öğretimiyle ilgili tutum ve değer açısından en sık vurgulanan içeriğin kaynakları etkin kullanma bilinci ve tutumluluk olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın temel bulguları, ekonomi öğretimi açısından öğretim programlarına daha bütüncül bir bakış açısı kazanmamıza ve bu konudaki temel boşlukları görmemize imkan sunmaktadır. Ulaşılan sonuçlar ekonomi boyutuyla vatandaşlık yeterlikleri ve program geliştirme çalışmaları açısından ele alınıp tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi Okuryazarlığı, Ekonomi Öğretimi, İlkokul Programları, Ortaokul Programları

DETERMINATION OF THE ROLE OF THE ELEMENTARY AND MIDDLE SCHOOL CURRICULA ON IMPROVING ECONOMIC LITERACY

GÜLTEN YILDIRIM - CEMİL ÖZTÜRK

Economic literacy is widely accepted as one of the main competencies especially in the modern world. Therefore economics teaching is an important effort for reaching this competency. While social studies courses traditionally lift the burden of teaching this discipline to primary school children; other courses also should have a role for improving this competency of children because economics covers our lives wholly. But there are very few studies yet focusing on the role and potential of other courses on economics teaching. In this context the aim of this study is to determine the role and potential contribution of elementary and middle school curricula for reaching economic literacy competencies. This descriptive study was conducted with survey methodology. Data were collected by document analyzing technique within general context of survey methodology. Curricula were analyzed in terms of their contribution for reaching those standards. 21 curricula which belong to 17 compulsory lessons and 79 class levels were analyzed to find out their potential contribution in reaching these competencies. Middle School Economics Teaching Standards Framework was used as the coding list. The second researcher coded three curricula to ensure the dependability of the study. According to results of this co-coding process, coding strategy was clarified. Curricula were analyzed in two basic analysis categories as introductory parts and program charts.

According to document analysis results, General Aims of Turkish National Education support the two criteria in the Participation standard. It is understood that those aims refer especially gaining an occupation and contribution to the social welfare in this way. Social Studies 4th-5th and 6th-7th grades, Guidance and Career Planning, Science and Technology, Physical Education, Visual Arts, Information Technology and Software, Religion and Ethics, and Life Sciences curriculums have some attributions in their Introductory parts related to standards, and each curriculum has some different highlights about economics teaching. In the program charts sections, it is revealed that especially Life Science, Social Studies, and Science and Technology curriculums make significant contributions in reaching the standards. In addition, Entrepreneurship and Human Rights and Democracy cross curriculum areas have an important role in economics teaching. The most stressed attitudes/values in the curricula are awareness of efficient usage of resources and frugality. The main results enable us to have holistic view to economics teaching in the curricula and see some gaps about improving this competency. The results of the study will be discussed in terms of citizenship competencies about economics and implications for curriculum development efforts.

Key Words: Economic Literacy, Economics Teaching, Elementary School Curricula, Middle School Curricula.

8. SINIF ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FARKLILIKLARA SAYGI DEĞERİNE İLİŞKİN İMAJLARI

YUSUF İNEL - SERVET UZTEMUR - UFUK ULUÇINAR - MELEK YUMUK

Türk Milli Eğitim sisteminin genel amaçlarından birisi de bilindiği üzere demokratik değerlerle donanmış vatandaşlar yetiştirmektir ve bu amaçlara öğretim programları vasıtasıyla ulaşmaya çalışır. Tüm bireylere kazandırmaya çalışılan bu değerler, özellikle iyi vatandaş yetiştirme misyonu yüklenen sosyal bilgiler dersi programı vasıtasıyla yoğun bir şekilde ele alınarak, üniteler içerisinde "doğrudan verilecek değer" olarak yerini bulmuştur.

Ortaokul 7. sınıf "Birey ve Toplum" öğrenme alanı, "iletişim ve İnsan ilişkileri" ünitesinde demokrasinin temel ilkelerinden de sayılan farklılıklara saygı değeri "doğrudan verilecek değer" olarak yer almaktadır. Dolayısıyla, 7. sınıfı tamamlayan her öğrencinin farklılıklara saygı değerini kazanarak, davranışa dönüştürmesi beklenmektedir. Öğrenci davranışlarının gözlemlenerek istedik yönde değer kazanımının sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesi, bu beklentinin gerçekleşme düzeyi hakkında fikir verecektir. Ancak, sosyal ve okul ortamında tek tek öğrencilerin gözlenmesi yoluyla değer kazanımını tespit etmek oldukça güç ve maliyetli bir durumdur. Bilginin öğrenci zihninde şemalar / imajlar şeklinde yapılandırıldığı ve davranışı yönlendirdiği (Çakıcı, 2011) düşünüldüğünde, öğrencilerin zihinsel imajlarının ortaya çıkarılması değer kazanımlarının göstergesi olarak kabul edilebilecek bir durumdur. Aynı zamanda bu imajlar, kazanılması beklenen değer, öğrencinin zihninde hangi özelliğini önemseydiği ve yöneldiğini de ortaya koyabilecek olması açısından önem arz etmektedir.

Bahsedilen bağlamdan hareketle, 8. sınıf öğrencilerinin farklılıklara saygı değerine ilişkin imajlarının tespiti bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Nitel araştırma desenlerinden fenomenografik desene uygun olarak gerçekleştirilen araştırmanın, çalışma grubunu 2015 - 2016 Eğitim Öğretim yılında Manisa Görgülüler Ortaokulunda öğrenim gören 8. sınıf toplam 169 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aşamasında öğrencilere A4 kâğıdı dağıtılmış ve farklılıklara saygı değerine ilişkin ne algıladıklarını resmetmeleri istenmiştir. Araştırmanın veri toplama aşaması tamamlanmış olup, analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farklılıklara Saygı, Değer, İmaj.

8TH CLASS STUDENTS' IMAGES ABOUT VALUE 'THE RESPECT FOR DIFFERENCES

YUSUF İNEL - SERVET UZTEMUR - UFUK ULUÇINAR - MELEK YUMUK

As it is known that one of the general aims of Turkish Educational Systems is training the citizens furnished with democratic values. It try to reach these purposes through curricula. These values which have been thought to imbue all the people, especially have comprehensively have been emphasised via social studies curriculum which has the mission to training good citizens. Democratic values have been expressed as “a value type which is required to imbue immediately” in this curriculum units.

In 7th class social studies curriculum, the respect for differences which are regarded as the principles of democracy appear in ‘communication and human relations’ unit at Individual and Society learning area. Every student passing at 7th class is accepted to has the value ‘the respect for differences’ by transforming values into behavior in their daily life. Determining whether these values have been internalized as targeted by observing students behaviors, it will inform us regarding that curriculum objectives works well. But, to prove that values have been adopted observing each student is a challenging and difficult job. when it is considered that knowledge is built as shema / images in human mind (Çakıcı, 2011), we can form a hypothesis about that they have adopted them by revealing students’ cognitive images. These images also show what characteristics of ‘the respect for difference’ on which students give importance.

In the light of problem situation above, the purpose of this study is to find out the cognitive images of 8th class students about ‘the respect for differences’. The study group consists of totally 169 secondary school students studying at Manisa Görgülüler Secondary School and phenomenographic design was used to reveal students’ cognitive images about ‘the respect for differences’. a blank white paper (A4) were distributed to students and asked to draw what they perceive the value ‘the respect for differences’. The data collection stage is finished and the analysis is in process.

Key Words. Respect For Differences, Value, Image.

SOSYAL MEDYA (SOSYAL AĞ) VATANDAŞLIK ALGISININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

ADEM BAŞIBÜYÜK - MURAT UTKU

Bilişim teknolojilerindeki hızlı değişimle birlikte sosyal medya her geçen gün daha fazla zaman ayrılan bir alan haline gelmektedir. Saatte iki milyondan fazla paylaşım yapılması değişimin hızını ve kullanıcı yoğunluğunu göstermektedir. Sosyal medyada gerçek hayattaki konular üzerine sanal gruplar oluşturulmakta ve bazı gruplar kuruluş amaçları için gerçek hayatta da bir araya gelebilmektedirler. Çalışmamızın amacı, yaş sınırı olmadan kazanılan, yer ve mekân sınırı olmadan sergilenen sosyal medya vatandaşlık davranışlarını gizil şekilde yönlendiren algının çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir.

Nicel araştırma kapsamında tarama modelinde betimsel yöntem kullanılacak, ölçme aracı olarak bilimsel süreçler sonucunda "Sosyal Medya Vatandaşlık Algı Ölçeği" 5'li likert olarak (hiç yapmam-hep yaparım) hazırlanacaktır.

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde, betimsel istatistiklerin (katılımcı sayısı, aritmetik ortalama, standart sapma) yanı sıra, karşılaştırmalarda bağımlı değişkenin sürekli olduğu durumlarda bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü ANOVA testi kullanılacaktır.

Örneklem olarak Erzincan Üniversitesinin İİBF, Hukuk, Eğitim, Mühendislik ve İlahiyat Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerden yararlanılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık, Sosyal Medya Vatandaşlık, İnternet.

DEĞERLERİN KAZANILMASINDAKİ ETKİLİ FAKTÖRLER (ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ)

TEKİN ÇELİKKAYA - OSMAN SEYHAN

İlköğretim çağındaki çocukları etkin ve sorumlu vatandaşlar olarak yetiştirmeyi hedef alan Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı, çocukları toplumsal yaşama hazırlamaktadır. Bu doğrultuda Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında yer alan değerler bireylere kazandırma hedeflenmiştir. Bu hedefi gerçekleştirirken değerleri kazandıracak olan öğretmen, okul, aile, medya, çevre gibi faktörlerin etkisinin yanında değerleri kazanması gereken yarının büyükleri olan çocukların görüşleri, beklentileri ve önerileri de önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler dersi programı çerçevesinde doğrudan kazandırılması hedeflenen değerlerin kazanıp kazanmamalarında etkili olan faktörleri öğrenci görüşleri ile belirlemektir. Bu amaçla öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşme yapılarak kazandırılmak istenilen değerlerden haberdar olup olmadıkları, bunları kazanmalarında etkili olan faktörleri, bu faktörlerin nasıl etkili olduğunu (örnek uygulamalar), bu değerlerin dışında kazanılması gereken değerlerin neler olduğunu, değerlerin kazanılması için başta bireyin kendisine, ailesine, öğretmen, okul ve çevre gibi etkili faktörlere düşen görevlerin neler olduğu ve neler yapılması gerektiğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Olgü Bilim niteliğindeki bu araştırma ile Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında yer alan 20 değere ilişkin ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin görüşleri ortaya konmaya çalışılacaktır. 8.sınıf öğrencilerinin seçilmesinin nedeni programda var olan değerlerin 7.sınıfın sonuna kadar öğrenciler tarafından kazanılmış olmasıdır. Araştırmanın görüşme verileri, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenecektir.

Katılımcılar okuldaki sosyal bilgiler öğretmenlerinin tavsiyeleri dikkate alınarak her sınıftan en iyi cevap vermesi beklenen ikisi erkek ikisi kız olmak üzere seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değer Eğitimi, Sosyal Bilgiler Dersi, Öğrenci Görüşleri.

EFFECTIVE FACTORS FOR GAINING THE VALUES (THE STUDENTS' OPINIONS)

TEKİN ÇELİKKAYA - OSMAN SEYHAN

The Social Studies Curriculum whose aim is to raise the children as responsible citizens in the age of primary schools has prepared the children to the social life. In this respect, the values of the Social Studies curriculum is targeted to give individuals. While carrying out this target, it is important to have the opinions, expectations and suggestions of the children who will be great asset for the future besides the teacher, school, media, environment and other relevant factors.

The purpose of this study is to define the factors that are effective for gaining the values directly within the the Social Studies curriculum by means of the students' opinions. For this purpose, it is targeted to define which they are aware about the values or not, the effective factors to acquire them, how is effective of these factors (model practice), what should be done apart from these values, the duties about what are the roles of the important factors such as individuals, families, teachers, schools and environment to gain value by the semi-structured interview with the students.

In this study have used phenomenology that one interpretation of the data collection process in qualitative research methods. Phenomenology pattern focuses on the cases that we are aware of in daily life but we do not have in-depth and detailed understanding. (Patton, 2014: 104; Yıldırım ve Simsek, 2013: 78).

By means of this research will be revealed the students' opinions who are in the 8th class about 20 values in the the Social Studies curriculum. The reason of the selection of 8th class students is to gain the values available in the program until the end of 7th class. The interview data obtained will be analyzed through descriptive analysis technique. Participants who respond best advice for social studies teachers from different schools considering students at the school were selected from a total of 40 expected.

Key Words: Value, Value Education, Social Studies, Students' Opinions.

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ALDIKLARI DEĞER EĞİTİMİNİ HAYATLARINDA İÇSELLEŞTİRME DURUMLARI

ÜNSAL BEKDEMİR - SÜLEYMAN ELMACI - PINAR IŞKIN

Değer eğitimi uygulamaları üzerine çalışmalar dünyada giderek yoğunlaşmaktadır. Buna karşılık ülkemizde daha çok akademik başarının önemsendiği görülmektedir. Buradan hareketle sınavlarda başarı sağlamanın değer eğitimi uygulamalarına göre daha fazla ön planda tutulduğu söylenebilir. Bu durum, çocukların kendilerini akademik başarı sağlamak için zorlamasıyla birlikte, gerek öğretmen ve öğrencilerin gerekse velilerin zaman zaman değer eğitimi göz ardı etmesine neden olmaktadır. Oysa değer eğitimi, çocukların kimliğinin ve kişiliğinin gelişiminde çok önemli olan ve üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu aynı zamanda geleceğin düzenlenmesi açısından zorunlu olan bir durumdur.

Bu çalışmanın amacı öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde aldıkları değer eğitimi hayatları ile bağdaştırabilme durumunu ve değer eğitimi almaya başladıktan sonra günlük hayatlarında değerlere attettikleri önemin değişip değişmediğini tespit etmektir. Bu amaçla Samsun'da bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir Ortaokul'da 7. ve 8. sınıf düzeyinde toplam on öğrenci ile görüşmeler yapılmıştır. Hazırlanan görüşme formu ile toplanan veriler betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Araştırmada öğrencilerin değerler hakkında bilgi sahibi oldukları ve bunların hayatta çok önemli bir yerinin olduğunu vurguladıkları görülmüştür. Öğrencilerin tamamı öğrendikleri değerleri günlük hayatlarında kullandıklarını ifade etmişlerdir. Buna karşılık hayatta gerekli bazı durumlarda değerlerin farkında oldukları halde gerektirdiği gibi davranışlar sergilemediklerini aktaran öğrenciler de olmuştur. Öğrencilerin daha çok İstiklâl Marşı ve bayrağa saygı, sorumluluk, doğal çevreye duyarlılık, dürüstlük, tarihsel mirasa duyarlılık, yardımseverlik, saygı ve hoşgörü gibi değerleri benimsedikleri tespit edilmiştir. Sosyal Bilgiler dersinde değer öğrenimi gerçekleştirdikten sonra çevreye daha duyarlı bireyler olduklarını belirten öğrenciler değer eğitimi almanın hayatlarında olumlu yönde gelişmeler sağladığını da açıklamışlardır.

Araştırmanın sonucunda öğrencilerin değerler adına öğrendiklerinin sınıf içerisinde kalmadığı, öğrenilen değerlerin öğrenciler tarafından içselleştirildiği tespit edilmiş buna bağlı olarak öğrencilerin gündelik hayatlarında, Sosyal Bilgiler dersinde aldıkları değer eğitimine uygun şekilde davrandıkları belirlenmiştir. Bu durum okullarda Sosyal Bilgiler dersinde değer eğitimi verilmesinin önemini ve gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değer Eğitimi, İçselleştirme, Ortaokul.

STUDENTS' INTERNALIZATION OF VALUES EDUCATION TAUGHT IN THEIR SOCIAL STUDIES CLASSES

ÜNSAL BEKDEMİR - SÜLEYMAN ELMACI - PINAR IŞKIN

More and more research is conducted on the applications of values education all over the world. In our country, however, the focus tends to be on academic performance, which may suggest that examination scores are put before values education applications. This creates a situation where students force themselves for higher academic performance, with the teachers and students, as well as the parents, disregarding values education at times. Values education is in fact crucially important for the development of children's identities and personalities, and therefore calls for wider attention. At the same time, this is inevitable for the organization of the future.

This study aims to reveal learners' ability to relate to their lives the values education subject taught in their Social Studies classes, and to detect any change in the amount of importance that they attach to values in their daily lives following this education. To this end, interviews were conducted with a total of 10 pupils in seventh and eighth grades at a Ministry of National Education Secondary School in Samsun. The data collected by means of a purpose-designed interview form was analysed descriptively.

Among the findings of the study is that students know about values and that they emphasize their importance in life. All of the pupils stated that they used in their daily lives the values that they learnt. Some of them, however, admitted in certain circumstances to behaviour that was out of line with the values that they were aware of. The pupils were mostly found to adopt the values relating to the National Anthem and respect for the flag, responsibility, care for the natural environment, honesty, sensitivity to historical heritage, helpfulness, respect, and tolerance. The pupils also stated that they became more conscious of the environment following values education in their Social Studies classes, and that this education brought about a positive change in their lives.

The study concludes that pupils internalize the values that they learn about in the classroom and, in their daily lives, behave in line with the values education taught in their Social Studies classes. This, in turn, underlines the significance and necessity of values education in Social Studies classes in schools.

Key Words: Values Education, Internalization, Secondary School.

KÜLTÜR AKTARIMINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ROLÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN - EROL KOÇOĞLU - ÖZCAN EKİCİ - ELİF MERAL

Belirli bir zaman içinde, insanların birbirleriyle etkileşimi sonucu oluşturmuş oldukları maddi ve manevi özelliklerin tümü kültürü oluşturmaktadır. Gelenek – görenekler, inançlar, normlar, düşünce ve yaşam biçimleri kültürel öğelerdir. Her toplumun kendine özgü bir kültürü vardır. Bir toplumun varlığını sürdürebilmesi, kendi kültürünü koruması ve yeni nesillere aktarması ile mümkündür. Birey de içinde doğduğu toplumun kültürel özelliklerini aileden, çevreden ve en önemlisi eğitim yoluyla öğrenir. Eğitimin en temel işlevi toplumsal yaşamın ürünü olan kültürü yeni nesillere aktarmaktır. En başta ağırlıklı olarak Türkçe, Tarih ve Sosyal Bilgiler dersi olmak üzere, örgün eğitimde okutulan tüm derslerde kültür aktarımında katkı ve payı vardır. Bu derslerden sosyal bilgilerin genel amaçlarına bakıldığında, bireye kültürel değerler kazandırılarak toplumsallaşması hedeflenmektedir. Bu çalışma ile kültür aktarımında sosyal bilgiler eğitiminin önemine ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Bu araştırma, kültür aktarımında sosyal bilgiler eğitiminin yerini belirlemek için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır ve Malatya il merkezinde bulunan ve ilköğretim kurumlarında görev yapmakta olan 40 Sosyal Bilgiler Öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu amaçlı ölçüt örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada verilerin elde edilmesi için araştırmacılar tarafından uzman görüşleri olarak geliştirilen katılımcılara ait bilgilerin yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi için nitel araştırma tekniklerinden betimsel analizi kullanılacaktır. Analiz sonunda belirlenen temalar çözümlenecek ve yorumlanacaktır. Araştırma sonucunda, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ve Malatya’da görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri tespit edilmeye çalışılacaktır. Araştırma devam ettiğinden, sonuçlara ilişkin bulgu ve önerilere tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Kültür, Kültür Aktarımı.

THE IMPORTANCE OF SOCIAL STUDIES ON THE CULTURES TRANSMISSION ACCORDING TO TEACHERS

İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN - EROL KOÇOĞLU - ÖZCAN EKİCİ - ELİF MERAL

Within a certain time, people constitute the material and spiritual properties of all cultures they have created as a result of interaction with each other. Tradition - customs, beliefs, norms, ideas and lifestyles are cultural items. Every society has its own culture. The survival of a society, its culture and the protection it is possible to transfer to a new generation of individuals born within the society's cultural characteristics of the family, the environment, and most importantly, learn through training. The most basic function of education is to convey the culture as a product of social life to new generations. At first mainly Turkish, including history and social studies in all courses taught in formal education has to contribute and share in cultural transmission. Considering the social sciences, the overall objective of this course is aimed imparting cultural values of individual socialization. This study aims to transfer the culture of social studies reveal the views of social studies teachers about the importance of education. The survey was carried out on the basis of case study of qualitative research designs. This study group of the research encompasses the social science teachers located in the centre of the Diyarbakır and Malatya province in the academic year of 2015-2016 with a total of 40 teachers. The study group was selected by easily accessible sampling. Research in the semi-structured interview form developed by taking expert opinions, which includes the information of participants and researchers to obtain the data is used. This research content analysis of qualitative research techniques to the analysis of the data will be used. Themes identified by analyzing the end analysis will be reviewed. As a result, the opinions of the 2015-2016 academic year in social studies teachers who served in Diyarbakir and Malatya tried to be determined.

Key Words: Social Studies, Culture, Cultural Transmission.

DEĞERLERİN KAZANDIRILMASI SÜRECİNDE AİLENİN ROLÜNE YÖNELİK SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ

AHMET KATILMIŞ - ERSİN TOPÇU

Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler dersi programında yer alan değerleri öğrencilere daha etkili bir şekilde kazandırmak amacıyla gerçekleştirilecek faaliyetlerde okul aile birlikteliğini sağlamak için nelerin yapılması gerektiğini saptamak amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim kullanılmıştır. Araştırmada, Manisa, Kastamonu ve İstanbul il merkezlerindeki milli eğitim bakanlığına bağlı ortaokullarda görev yapan 12 sosyal bilgiler öğretmeni katılımcı olarak yer almıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Formun uygulanması 2015-2016 eğitim öğretim yılı güz dönemi Aralık ayında gerçekleşmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin değerler eğitimi hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları, buna rağmen okullarda verilen değerler eğitiminin nitelik olarak yetersiz olduğunu ve ayrıca değerlerin kazandırılma sürecinde çevresel faktörlerin (aile, internet, medya ve arkadaş ortamlarının) etkili olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bununla birlikte katılımcılar, velilerin bu konuya oldukça fazla önem verdiklerini buna rağmen bu konuda okul ile yeterince işbirliği yapmadıkları ifade etmişlerdir. Ayrıca okulda verilen bu eğitimin kalıcı ve daha etkili olabilmesi için hazırlanacak projelerle velilere de, okullar ve dini mekânlar gibi yüz yüze iletişimin gerçekleşebileceği mekânlarda konu ile ilgili eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Öğrenci Velisi.

VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ABOUT THE ROLE OF FAMILIES IN THE PROCESS OF ADDING VALUE

AHMET KATILMIŞ - ERSİN TOPÇU

In this study, it was aimed to determine the things to be done for providing the parent-teacher association in activities to be conducted for the purpose of bringing the values in the Social Studies curriculum in students more efficiently. In the study, we used phenomenology, which is among the qualitative research patterns. Working at secondary schools of the ministry of national education in the city centers of Manisa, Kastamonu and İstanbul; 12 social studies teachers participated in the study. A semi-structured interview form was used as data collection tool in the study. The form was applied in the fall term of the school year of 2015-2016 in December and the acquired data were analyzed via the descriptive analysis method. As a result of the study, it was observed that even though teachers had sufficient information about the values education; the values education being taught at schools was insufficient in quality and environmental factors (family, internet, media and circle of friends) were effective upon the process of adding values. Additionally, the participants stated that even though the parents attached a great importance to this issue, they failed in associating with school in this issue. They also emphasized the necessity for providing relevant trainings for parents via projects that would make education at schools more permanent and efficient in places like schools and religious places, where face-to-face communication could be realized.

Key Words: Values Education, Social Studies Teacher, Student's Parents.

TÜRKİYE'DE SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS VE BUNUN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINA YANSIMASI

DAVUT GÜREL - TURHAN ÇETİN

Eğitimin temel amaçlarından birisi de Milli Eğitim Temel Kanunu 2. Maddesinde belirtildiği üzere “... Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren...” bireyler yetiştirilmesi ve kültürün yeni kuşaklara aktarımının sağlanmasıdır (<http://mevzuat.meb.gov.tr>). Sosyal bilgiler dersi milli değerlerin aktarımını sağlayan ilköğretim düzeyinde verilen en önemli derslerden biridir. Bu çalışmada kültürün bir parçası olan somut olmayan kültürel miras (SOKÜM) ve sosyal bilgiler ders kitaplarının SOKÜM açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada nitel betimsel araştırma yaklaşımına dayalı olarak “doküman incelemesi” kullanılmıştır. Araştırmada veri kaynağı olarak uygulanmakta olan İlköğretim 4,5, 6 ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları (MEB, 2012) temel alınmıştır.

Araştırma bulgularına göre, 4., 5. ve 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında SOKÜM öğelerine daha çok 2. üniteye yer verilmiştir. 7. Sınıf ders kitabında ise 3. Üniteye yoğun olarak ele alınmıştır. Sınıflar düzeyinde somut olmayan SOKÜM konularına yer verme durumları açısından ders kitapları incelendiğinde en zengin içeriğe 5.sınıf ders kitabının sahibi olduğu görülmektedir. Buna göre 5. Sınıf ders kitabı 21, 4. ve 7. Sınıf ders kitabı 15, 6. Sınıf ders kitabı ise 11 SOKÜM ögesi ile ilgili bilgi vermektedir. Ünitelere göre içerik dağılımına bakıldığında ise 4. ve 5. Sınıflarda 2. Ünite, 6. ve 7. Sınıfta ise 3. ünitelerin SOKÜM öğelerine yoğun olarak yer verdiği görülmektedir. Tüm ders kitaplarının bazı ünitelerinde ise hiçbir SOKÜM ögesine yer verilmemiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, somut olmayan kültürel mirasla ilişkili kazanımların toplam kazanım sayısına oranına bakıldığında kazanımların %20'sinin somut olmayan kültürel mirasla ilişkili olduğu görülmüştür. Bu bağlamda Sosyal Bilgiler Öğretim Programının öğrencilerin gelişim düzeyine uygun biçimde somut olmayan kültürel mirasın öğretimine katkı sağlamayı amaçladığı söylenebilir. Sosyal bilgiler ders kitapları, SOKÜM öğelerine yer verilme durumu açısından değerlendirildiğinde ise SOKÜM öğelerinden bazılarında hiç yer verilmediği görülmektedir. Bazılarına ise çok az değinilmiştir. Örneğin, 4., 6., ve 7. Sınıf ders kitaplarında Doğa ve Evren Üzerine Uygulamalar kategorisinde hiçbir kültürel öğeye yer verilmemiştir. Bu açıdan değerlendirildiğinde alt sınıflarda öğrenilen bazı konuların üst sınıflarda pekiştirilmediği görülmektedir. Bu konuyla ilgili kazanımların elde edilmesinde olumsuz bir durum olarak değerlendirilebilir. Çalışmaya ait bulgu ve sonuçların tamamına tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kavramlar: Somut Olmayan Kültürel Miras, Kültür, Sosyal Bilgiler, Ders Kitabı.

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE IN TURKEY AND TO BE REFLECTED IN THE SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS

DAVUT GÜREL - TURHAN ÇETİN

One of the basic goals of education, National Education Basic Law as stated on 2. İtem "...*Turkish nation's national, moral, humanitarian, adopting the spiritual and cultural values, it protecting and devoloped...*" to bring up individuals and it is hand on transmission of the culture to new generation. (<http://mevzuat.meb.gov.tr>). Social studies is one of the most important lessons at primary level that enables the transmission of national values. The aim of in this study, intangible cultural heritage which is part of the culture (ICH) and the social studies textbooks is to investigate in terms of ICH.

The study is a qualitative research and employs screening model. Data were collected by document analysi. As data source being implemented primary 4, 5, 6, and 7th grade social studies lesson teaching programs (MEB, 2012) have been examined.

Some of the findings on the study: 4., 5. and 6th grade book of social studies ICH elements gave place to furthest in the 2rd unit. 7th grade textbooks were extensively contextualization in the 3rd unit. To the accordingly level of classes ICH, which is owner the richest content fifth-grade textbook. Accordingly, about with ICH items 5th grade in textbook 21, 4. and 7th grade in textbook 15, 6th grade textbook 11 items provides information. When looking at the content distribution according to unit, 2nd unit in grades 4 and 5th, but it is seen intensively that gave place to 6 and 7th grades in the 3rd unit. In some units of the textbook does not give place to any IHC items.

According to some of the study results, the intangible cultural heritage in terms of the ratio of the total number of acquisition-related gains of 20% of the gains were found to be associated with intangible cultural heritage. In this context, the Social Studies Curriculum according to the level of students ' development intangible cultural heritage can be said to be intended to contribute to the teaching. Social studies textbooks, when IHC was evaluated in terms of the situation not included elements of the SIHC do not place some of the elements can be seen. Some of elements so little have been mentioned. For example, 4th, 6th, and 7th grade textbook on the Nature and the Universe Applications categories not included in any cultural item. In this respect, some of the topics learned in the lower grades seen that has not been consolidated in the upper grades. To obtain the gains on this topic it can be considered as a negative state. All of the findings and conclusions of the study will be given in full text.

Key Words: Intangible Cultural Heritage, Culture, Social Studies, Textbook.

GÜNDELİK YAŞAMDA DEĞERLERİN YENİDEN İNŞASI: ANTİK TOPLUMLARDAN MODERN TOPLUMLARA DEĞERLER EĞİTİMİ

GÜNGÖR KARAUĞUZ - AHMET ÖZALP

Araştırmanın konusunu, kadim toplumlardan modern toplumları değerlerin ve kültürün öğretilme sürecinde değerler eğitiminde meydana gelen değişimler, farklılaşmalar ve benzerlikler oluşturmaktadır. Araştırmada, eski tarım kabilelerinden başlayarak kronolojik bir seyir içerisinde modern devletlerde kültürün ve değerlerin aktarılma şeklinin nasıl değiştiğini ve bu değişim sürecinde meydana gelen olaylar ile eğitimdeki değişiklikleri, uygarlıkların inandıkları değerlerin yine onların eğitimleri üzerindeki etkisini incelemektedir. Bu bağlamda, 19. yüzyıl'ın ikinci yarısından itibaren çalışmalarında konu üzerinde temel verilere rastlanılan ve metodolojik açıdan değerler olgusuna yönelik çalışmalara değerler-kültür ilintisi bağlamında değişik perspektifler sunan Bachofen, Bastian, Mauss/Hubert, Goldenweiser, Freud, Marett, Durkheim, Boas, Frazer, Malinowski, Preuss, Benedict, Dawson, Radeğerler, Radcliffe-Brown, Spiro, Evans-Pritchard, Schmitz, Lévi-Strauss, Lenski, Gulick, Willems, Bourguignon, Tokarew, Campbell, Ehrenreich, Schmidt gibi bilim adamlarının çalışmaları üzerinde durulacak ve bu bağlamda sosyal/kültürel antropolojinin yanı sıra, değerler antropolojisine katkılar yapan bireylerin çalışmaları da literatür ile birlikte analiz edilerek değerlerin ve kültürün eğitime nasıl etkide bulunduğu incelenecektir. Çalışmamız, tarım toplumlarından oradan ise modern toplumlarla sınırlı olacaktır. Bu sınırlamalar içinde M. Ö. 8000' den itibaren ilk tarım kabileleri birlikte ise Sümerler, Akad, Babil ve Hititler dönemi, modern toplumlarda ise günümüz Türkiye ve İngiltere örnekleri karşılaştırılıp değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Eğitim, Gündelik Yaşam, Antik Toplamlar.

RECONSTRUCTION OF VALUES IN DAILY LIFE: VALUES EDUCATION FROM ANTIQUE SOCIETIES TO MODERN SOCIETIES

GÜNGÖR KARAUĞUZ - AHMET ÖZALP

The context of the study is based on the changes, differances and similarities occurred during the process of teaching inherited values and culture from ancient societies. In this study, in a chronological way from farm clans to the modern countries, we mentioned the change in the transmission of culture to the next generations and the ones occurred during this transmission period with their influence on the education. The studies which are belong to Bachofen, Bastian, Mauss/Hubert, Goldenweiser, Freud, Marett, Durkheim, Boas, Frazer, Malinowski, Preuss, Benedict, Dawson, Redegerler, Radcliffe-Brown, Spiro, Evans- Pritchard, Schmitz, Levi-Strauss, Lenski, Gulick, Willems, Bourguignon, Tokarew, Campbell, Ehrenreich, Schmidt and similiar scientist who made the researchs in the second half of 19th centuary and had the basic meterials in their studies, will be discussed and besides social/cultural antropology, the people who have contributed to the values antropology will be studied and by all this means, the effects on values and education will be analysed. Our study will be restrited between farm clans and modern societies. In this restrictions will be as; 8000, BC, with the first farm clans to Sumerians, Akadians, Babylon and Hittite and to modern societies with Turkey and Englang samples.

Key Words: Values, Education, Daily Life, Ancient

YURT BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDA YURTTAŞLIK BİLİNCİ VE AHLAKİ DEĞERLER (1924-1945)

SEVAL YİNİLMEZ AKAGÜNDÜZ

Ders kitapları, bir ülkede eğitim öğretim sürecinin önemli ve vazgeçilmez materyallerindendir. Çünkü ders kitapları, bir ülkenin özelde eğitim felsefesi geleneğini ve genelde de toplumsal, ideolojik ve kültürel kodlarını temele alarak hazırlanan öğretim programlarının somut bir gerçekliğidir. Ders kitapları öğrencilerin zihinsel gelişim ve dönüşümünde, öz varlıklarını açığa çıkartmalarında ve kişiliklerinin gelişiminde göz ardı edilemez bir paydaya sahiptir. Bu bağlamda iyi nesiller yetiştirmede ve bu nesillerde ahlaki değerlerin oluşturulmasında “Yurt Bilgisi” ders kitaplarının önemi göz ardı edilemez. Çünkü Türkiye’de her ne kadar tüm derslerin genel amacı iyi ve ahlaklı yurttaş yetiştirmek olsa da, bu amaç “Ahlak” dersinin özel amacını oluşturmaktadır. Ancak 1975 yılında toplanan IX. Milli Eğitim Şurası’nda alınan karara kadar bağımsız bir ahlak dersi öğrenim programlarında yer almamıştır. Bundan dolayı da ahlak dersiyle hedeflenen, ahlaki değerlerin bilincinde olan, iyi, erdemli, çağdaş, aklını kullanan, hoşgörülü ve özgür bilinçli bireyler yetiştirme işlevi “Yurt Bilgisi” derslerinde verilmiştir. Bu çerçevede bildiride öncelikli amaç 1924-1945 yılları arasında yazılmış ve örneklemimizi oluşturan on tane “Yurt Bilgisi” ders kitabında yurttaşlık bilincinin yeri ve önemini dönemin toplumsal, siyasal ve kültürel atmosferini dikkate alarak belirlemektir. İkincil amaç ise, 1924-1945 yılları arasında kaleme alınan “Yurt Bilgisi” ders kitabı aracılığıyla kurgulanan iyi yurttaşta bulunan ahlaki değerleri, önceden kitaplar incelenerek oluşturulan temalar etrafında felsefi bir sorgulamadan geçirmektir. Bu çalışmada yöntem olarak tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya ilişkin veriler belgesel tarama modeli ile elde edilmiştir. Çalışmanın evreni 1924-1945 yılları arasında yazılan “Yurt Bilgisi” ders kitaplarıdır. Ancak dönem aralığının uzunluğundan dolayı belgesel tarama modeliyle elde edilen “Yurt Bilgisi” ders kitaplarından amaçlı örneklem yöntemiyle on tane ders kitabı seçilmiştir ve bu kitaptaki verilerde önceden belirlenen temalar etrafında incelenmiştir. Bildirinin örneklemine oluşturan kitaplar şunlardır: Mehmet Emin, “Malumat-ı Vataniye”, İstanbul 1924, Matbuat-ı Amire. Muslihiddin Adil, “Malumat-ı Vataniye”, İstanbul 1924, Osmaniye Matbaası. Mithat Sadullah, “Yurt Bilgisi”, İstanbul 1927-1928, Hilal Matbaası. Afet İnan, “Vatandaş İçin Medeni Bilgiler (Yurt Bilgisi Notlarından)”, İstanbul 1931, Devlet Matbaası. Ali Seydi, “Yurt Bilgisi”, İstanbul 1932-1933, Burhaneddin Matbaası. Maarif Vekaleti, “İlk Mektep Kitapları: Yurt Bilgisi V. Sınıf”, İstanbul 1933, Devlet Basımevi. Maarif Vekaleti, “İlk Mektep Kitapları: Yurt Bilgisi, V. Sınıf”, İstanbul 1938, Devlet Basımevi. Tevfik Tarık Danışman, “Yurt Bilgisi”, İstanbul 1939, Mustafa Asım Matbaası. Bedia Ermat-Kemal Ermat, “Yurt Bilgisi Dersleri”, İstanbul 1942, Meb. Tarık Rona, “Yurt Bilgisi Dersler, Ankara 1945, Çankaya Matbaası.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitapları, Yurt Bilgisi, Yurttaşlık Bilinci, Ahlak Eğitimi, Değerler Eğitimi.

CITIZENSHIP AWARENESS AND ETHICAL VALUES IN CIVICS TEXTBOOKS (1924-1945)

SEVAL YİNİLMEZ AKAGÜNDÜZ

Textbooks are important and indispensable materials in the education and learning process of a country. The reason for this is that the tradition of the educational philosophy of a country in particular and the social, ideological and cultural codes in general on which the learning programs are based and prepared are the concrete reality of such learning programs. Textbooks have a share in the mental development and conversion of students, the revelation of their worth and development of their personalities which cannot be ignored. In this context the importance of 'Civics' textbooks in terms of raising decent generations as well as establishing the ethical values of these generations is non-negligible. Although the overall objective of all subjects is to raise good and ethical citizens in Turkey this objective established the special aim of the 'Ethics' course. However, an independent ethics course was not included in the learning programs until a decision was made when the IXth National Education Council convened in 1975. Therefore the objective of the ethics course which consists of raising individuals who are aware of ethical values and who are good, virtuous, modern, use their minds, are tolerant and liberal has been included in the 'Civics' course. Within this framework the primary objective of the paper has been to determine the place and importance of citizenship awareness in ten 'Civics' textbooks written between the years 1924-1945 and which comprise our samples taking into consideration the social, political and cultural atmosphere of the era. The second objective was to carry out a philosophical query on the ethical values found in good citizens according to the example structured through the 'Civics' textbooks written between the years 1924-1945 around themes established by examining the books. The survey model has been used as a method in this study. The data for the study have been acquired with the documentary survey model. The target of the study consists of the 'Civics' textbooks written between the years 1924-1945. However, due to the length of the term interval period ten textbooks were selected with purposeful sampling method from among the 'Civics' textbooks acquired with the documentary survey model and the data in these books was examined around the predetermined themes in these books. The sampling of the paper comprised of the following books: Mehmet Emin, "Malumat-ı Vataniye", İstanbul 1924, Matbuat-ı Amire. Muslihiddin Adil, "Malumat-ı Vataniye", İstanbul 1924, Osmaniye Printing house. Mithat Sadullah, "Yurt Bilgisi", İstanbul 1927-1928, Hilal Printing house. Afet İnan, "Vatandaş İçin Medeni Bilgiler (Yurt Bilgisi Notlarından)", İstanbul 1931, State Printing house. Ali Seydi, "Yurt Bilgisi", İstanbul 1932-1933, Burhaneddin Printing house. Maarif Vekaleti, "İlk Mektep Kitapları: Yurt Bilgisi V. Sınıf", İstanbul 1933, Devlet Basımevi. Maarif Vekaleti, "İlk Mektep Kitapları: Yurt Bilgisi, V. Sınıf", İstanbul 1938, Devlet Basımevi. Tevfik Tarık Danışman, "Yurt Bilgisi", İstanbul 1939, Mustafa Asım Printing house. Bedi Ermat-Kemal Ermat, "Yurt Bilgisi Dersleri", İstanbul 1942, Meb. Tarık Rona, "Yurt Bilgisi Dersler, Ankara 1945, Çankaya Printing house.

Key Words: Textbooks, Civics, Citizen Consciousness, Moral Education, Values Education.

SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MİLLİ KÜLTÜR KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI

BAHADIR KILCAN - TURHAN ÇETİN - CENNET GÜNEŞ

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler 6 ve 7. sınıf öğretim programında yer alan milli kültür kavramının sekizinci sınıf öğrencileri tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; öğrencilerin ilgili kavrama ilişkin geliştirdikleri metaforlar ve çizdikleri resim/karikatürler incelenecektir.

Nitel araştırma deseninde tarama modelinde gerçekleştirilecek olan araştırmada, üçgenleme şeklinde veri toplamaya uygun olarak nitelendirilen nitel araştırma teknikleri (mecazlar yoluyla veri toplama ve doküman analizi) birlikte kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubu; 2014-2015 eğitim-öğretim yılı güz döneminde amaçlı örnekleme yöntemine uygun olarak random seçilmiş Ankara ilinde yer alan bir ortaokulda öğrenim gören sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ve yorumlanmasında içerik analizi kullanılacaktır. Araştırma sonucunda, elde edilen bulgulardan yola çıkılarak Sosyal Bilgiler 6 ve 7. sınıf dersi öğretim programında yer alan milli kültür kavramına ilişkin çalışma grubundaki öğrencilerin ilgili kavramı nasıl algıladıklarına ilişkin sonuçlar ortaya konulacaktır. Bu sonuçlar doğrultusunda Milli kültür kavramının öğretiminde öğretmenlere yönelik önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Milli Kültür, Ortaokul, Metafor, Nitel Araştırma.

PERCEPTIONS OF THE 8TH GRADE STUDENTS ON THE CONCEPT OF NATIONAL CULTURE

BAHADIR KILCAN - TURHAN ÇETİN - CENNET GÜNEŞ

This study aims at determining the way of perception of the national culture concept in the Social Studies syllabus of the 6th and 7th grade year by the eighth grade students. In line with this goal, the metaphors developed and paintings/caricatures drawn by the students on the concerned concept.

This study will be conducted by the survey model in qualitative research design and the qualitative research techniques in line with data collection in triangulation will be used together (data collection and document analysis through metaphors). The study group of the study consists of the randomly selected eight grade students studying in a secondary school in line with the purposeful sampling in the fall semester of the academic year of 2014-2015. Content analysis will be used in the analysis and interpretation of the data obtained from the participants. In the end of the study, the findings will be used to reveal the way of perception of the students in the study group regarding the concept of national culture in the Social Studies syllabus of the 6th and 7th grade year. There will be recommendations for teachers in teaching the concept of the national culture in line with these results.

Key Words: Social Studies, National Culture, Secondary School, Metaphor, Qualitative Study.

ÖĞRETMEN ADAYLARINDA KÜRESEL VATANDAŞLIK İLE ÇOKKÜLTÜRLÜ KİŞİLİK VE ELEŞTİREL DÜŞÜNME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

MEHMET MELİK KAYA - HAKAN SARIÇAM

Çokkültürlülük özellikle gelişen ve gelişmekte olan ülkeler için önemli bir sosyolojik olgu olmasının yanı sıra ekonomi, eğitim ve psikoloji gibi disiplinler için de dikkate değer bir kavramdır. Çokkültürlülük eskiden beri göçmen ülkeleri olarak adlandırılan ve yaşanan göçler nedeniyle ulusal devlet kimliğine bürünemeyen Amerika, Kanada ve Avustralya gibi ülkelerde var olan bir durumdur. Bunların yanında Özellikle iletişim ve ulaşım teknolojisinde gelişmeler, ulus devletlerin ömürlerini doldurduğu tezleri, ulusal kimliğin erozyona uğraması ve küresel insan söylemleri son dönemlerde iyice artmaya başlamıştır. Bu söylemlerin temelini de turistler, göçmenler, mülteciler, sürgünler ve işçiler oluşturmaktadır. Bütün bu gelişmeler çok kültürlülüğün temelini oluşturarak toplumdaki her türlü ayrımcılığa ve tekdüzeliğe karşı olan çokkültürlülük kavramını ortaya çıkmasını sağlamıştır. Çokkültürlülüğün ortaya çıkışı ve dünyanın küresel bir köy haline gelmesi artık sadece kendi ülkesine değil bütün dünyaya karşı duyarlı olan bir vatandaş portresinin ortaya çıkmasını zaruri hale getirmiştir. Bu portre de küresel vatandaş olarak karşımıza çıkmıştır. Evrensel vatandaş ulusal kimliğin yanında üst bir kimlik oluşturarak dünya vatandaşlığı oluşturmayı hedefleyerek, dünyadaki gelişmelere insanlık ve evrensel değerler gözüyle bakabilen kimseler yetiştirmeyi amaçlar. Eleştirel düşünme; akıl yürütme, analiz ve değerlendirme gibi zihinsel süreçlerden oluşan bir düşünme biçimidir. Küreselleşen, karasızlaşan ve sorunların çoğaldığı bir dünyada eleştirel bakabilmek çok önemlidir. Eleştirel düşünme ile sürdürülebilir bir toplum yapısı için makul vatandaşlar yetiştirmek çok önemlidir. İyi insanlar, iyi yurttaşlar, iyi ebeveynler, iyi idareciler yetiştirmede eleştirel düşünmenin çok önemli bir işlevi vardır. Eleştirel düşünme, bu yönüyle, demokrasi, hoşgörü, evrensel değerler ve evrensel değerleri benimseyen yurttaşların ortaya çıkmasında önemli katkı sağlar; Çünkü demokrasi de hoşgörü de, ancak, eleştirel düşünebilen makul yurttaşlardan oluşan bir toplumda, yani eleştirel bir kamuoyunun var olduğu yerde tam olarak gerçekleşebilir.

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarında evrensel vatandaşlık, çokkültürlü kişilik ve eleştirel düşünme arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışma grubunu Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde farklı bölümlerde okuyan 363 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Evrensel Vatandaşlık Ölçeği, Çokkültürlü Kişilik Ölçeği ve Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan ön analizler sonucu veriler normal dağılım sergilediğinden, veri analizleri için parametrik testlerden Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi ile çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre küresel vatandaşlık ile çokkültürlü kişilik ve eleştirel düşünce eğilimleri arasında pozitif ilişkiler vardır. Başka bir ifadeyle çokkültürlü kişilik puanları arttıkça evrensel vatandaşlık düzeyi de artmaktadır. Ya da eleştirel düşünce eğilimleri azaldıkça evrensel vatandaşlık düzeyi de azalmaktadır. Evrensel değerleri benimseyen ve eleştirel düşünebilen bir toplumda, demokrasi, adalet ve hoşgörü egemen olur. Eleştirel bir kamuoyunun olmadığı küreselleşen bir dünyada ise yanlış düşünmenin ve yanlış kararlar vermenin sonuçları, küresel çapta şiddet, hoşgörüsüzlük, adaletsizlik ve tahrip gücü yüksek savaşlar olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Küresel Vatandaşlık, Çokkültürlülük, Eleştirel Düşünme.

THE STUDY OF RELATIONSHIP BETWEEN GLOBAL CITIZENSHIP AND MULTICULTURAL PERSONALITY AND CRITICAL THINKING IN PRESERVICE TEACHERS

MEHMET MELİK KAYA - HAKAN SARIÇAM

Multiculturalism is a remarkable concept for disciplines like the economy, education and psychology, as well as being an important sociological phenomenon particularly for the countries which are developed and developing. Multiculturalism always exists in countries referred to as immigrant countries such as the USA, Canada and Australia which cannot assume the identity of the national state due to the immigrations. Furthermore, advances in communication and transportation technologies in particular, the argument that national states reach the end of their lifespan, the erosion of national identity and global human discourses have begun to increase in recent years well. And also, tourists, immigrants, refugees, exiles and workers have formed the basis of these discourses. All these developments has led to the emergence of multiculturalism concept that is against all forms of discrimination and uniformity in society by creating the basis of multiculturalism. The emergence of multiculturalism and the situation of the world that becomes a global village have become essential to emerge a portrait of a citizen who is sensitive not only to his country but also to the whole world. It emerged as a global citizen in this portrait. The global citizen aims to educate people who can look through the eyes of mankind and universal values by aiming to create global citizenship besides creating a sura-national identity. Critical thinking is a type of thinking that consists of mental processes such as reasoning, analysis and evaluation. It is important to be able to look critically in a world where it has become globalized, unstable and the problems have increased. It is crucial to educate reasonable citizens for a sustainable society by critical thinking. It has a very important function in educating good people, good citizens, good parents and good managers. By this aspect, critical thinking make a significant contribution to emergence of democracy, tolerance, universal values and citizens who adopt universal values. Because both democracy and tolerance can only fully come true in a society where reasonable citizens can think critically, that is in an area where there is a public opinion.

The purpose of this study is to examine the relationship between global citizenship and multicultural personality and critical thinking in preservice teachers. The study group consisted of 363 preservice teachers who attend different departments of Faculty of Education at Dumlupınar University. Data collection was done through Scale Universal Citizenship, Multicultural Personality Questionnaire and Critical Thinking Disposition Scale. Because the data exhibited a normal distribution as a result of preliminary analysis, Pearson product-moment correlation analysis of parametric tests and multiple regression analysis were used for data analysis. According to the findings, there is positive relationship between critical thinking and multicultural personality trends and global citizenship. In other words, as multicultural personality scores increased, level of global citizenship also increased. Or as critical thinking tendencies decreased, the level of universal citizenship decreased. In a society where people adopt universal values and can think critically, democracy, justice and tolerance become dominant. And in a globalized world where there is no critical thinking, consequences of wrong thinking and wrong decisions will end up with global violence, intolerance, injustice and war that has high destructive power.

Key Words: Global Citizenship, Multiculturalism and Critical Thinking.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANINA YÖNELİK İÇERİĞİN AKTARIMINDA MEDYANIN ROLÜ

EROL KOÇOĞLU - MESUT AYDIN - SEDAT YEŞİLYURT

Sosyal bilgiler eğitimi çalışma alanında birçok disiplin yer aldığından dolayı bu disiplinlere yönelik içeriğin belirlenip öğrenciye görelilik ilkesine göre düzenlenmesinde öğrenme alanları belirlenmiştir. Bu öğrenme alanlarından biri de kültür ve miras öğrenme alanıdır. Bu öğrenme alanı öğrencilerin, kültürel değerleri algılayarak değişim ve sürekliliği fark edebilmeleri, kültürün zaman ve mekâna bağlı olarak değiştiğini kavramları, bugün sahip olduğumuz kültürün derin bir geçmişe sahip olduğunu ve Türk kültürünü oluşturan temel öğeleri öğrenmelerini sağlamak için oluşturulmuştur. Bu öğrenmelerin gerçekleştirilmesi sosyal bilgiler eğitiminde okul sınıf içi, okul sınıf dışı ve inceleme geziler yoluyla gerçekleştirilebileceği gibi yazılı ve görsel medya yoluyla da gerçekleştirilebilir. Bu çalışmanın da amacı bu öğrenme alanına yönelik gerçekleşen öğrenmelerde medyanın rolünün etkisini belirlemek amacıyla sosyal bilgiler öğretmenlerinin algıları belirlemektir.

“Kültür ve miras öğrenme alanına yönelik içeriğin aktarımında medyanın rolüne ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin algılarının” belirlenmesine yönelik hazırlanan bu çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla öğretmen görüşleri alınmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup; veri analizinde içerik ve betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda medyanın kültür ve miras öğrenme alanına yönelik içeriğin aktarımına ilişkin farklı algılara sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Medya, Kültür Ve Miras, Algı.

LEARNING CONTENT FOR CULTURE AND HERITAGE EDUCATION IN THE FIELD OF SOCIAL INFORMATION TRANSFER THE MEDIA'S ROLE

EROL KOÇOĞLU - MESUT AYDIN - SEDAT YEŞİLYURT

Social studies education work in the learning areas have been identified in many disciplines involved identified because the content for students in these disciplines organized according to the principle of relativity. One of these areas of learning is learning the culture and heritage of the area. This learning area students, be able to recognize change and continuity by detecting cultural values, concepts of the culture of the time and space depending on the change of culture that we have today that he has a deep history and has been created to enable them to learn the basic elements of Turkish culture. This is the realization of the in-school learning social studies class education can take place through written and visual media can be achieved through school trips and study outside the classroom. The objective of this study was to determine perceptions of social studies teachers in order to determine the impact of the role of the media in the learning that occurs for this learning area. "Culture and heritage learning social information on the role of media for the transmission of content area teachers' perceptions of" semi-structured interviews with teachers prepared form prepared by the researchers in this study to determine views were taken.

The study is a qualitative research method used; content and descriptive analysis data analysis techniques were used. As a result of having different perceptions regarding the transmission of content for the media, culture and heritage areas of learning that has emerged.

Key Words: Social Studies, Media, Culture And Heritage, Perception.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ARKADAŞ VE ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA DEĞER ALGILARI

MURAT KEÇE

Sosyal bir varlık olan insanı içinde yaşadığı toplumsal çevreden ayrı olarak düşünmek mümkün değildir. Birey, sürekli olarak etkileşim içinde olacak birilerine ihtiyaç duyar. İşte bu noktada arkadaşlık birey için büyük bir sığınaktır. Arkadaşlık nedir sorusu her insanın sahip olduğu kültür, inanç ve yaşadığı duygusal atmosfere göre farklılık arz eder. Arkadaşlıkları kaybetmek ve değiştirmekle başa çıkmayı öğrenmek, arkadaşlık edinin sürdürmeyi öğrenme sürecini tamamlayan bir aşamadır. Arkadaşlar ve arkadaşlık çocukların sosyal, ruhsal, bilişsel ve toplumsal gelişimleri açısından çok önemlidir. Arkadaşlık kurma ve arkadaşlık ilişkilerini sürdürme yeteneklerinin temelleri, çocuklarda yaşamın çok erken dönemlerinde oluşturulur. Arkadaşlık ilişkilerinin oluşturulması ve sağlamlaştırılmasında ailenin desteğinin ve yönlendirmesinin önemi büyüktür. Çocuklarda arkadaşlık ilişkileri okul döneminde özellikle artar. Okul dönemindeki çocukların arkadaşlıktan beklentileri, ilgi alanları, kiminle paylaşımcı olunacağı gibi kriterlerle arkadaş seçtikleri görülür.

Çocuklar, arkadaşlarını beraber iyi vakit geçirdikleri, ortak oyunlar oynadıkları ve yardımlaşmaya açık olan yaşlılarından seçerler. Başka bir anlatımla daha çok menfaatlerini gözeterek hareket ederler. Büyüdükçe arkadaş seçiminde daha başka kriterler aramaya başlarlar. Sadakat, dürüstlük, anlayış, vefa ve güvenilirlik gibi manevi değerler kendisi için önem kazanmaya başlar. Hem seçtiği arkadaşlarında bu özellikleri arar hem de arkadaşlarına bakarak eksik olan yönlerini geliştirmeye çalışırlar. Böylelikle arkadaşlıkları menfaat ilişkisinden sıyrılıp muhabbetleri derinleşebilir. Ayrıca toplumsallaşma sürecinde arkadaş grubu önemli bir rol oynamaktadır. Arkadaş grubu, yapı itibarıyla aile ve okuldan önemli farklılıklar gösterir. Örneğin, ailede anne, baba ve çocukların statüleri aynı olmadığı gibi okullarda idareci, öğretmen, öğrenci ve memurların statüleri de benzer özellikler göstermez. Oysa arkadaş grubu üyeleri rol ve statü bakımından benzer özellikler göstermesi nedeniyle arkadaş grubundaki iletişim süreci, karşılıklı etkileşim çerçevesinde gerçekleşir. Öğrenciler bu etkileşim sürecinde hangi tavır ve davranışları sergileyeceklerini ise okul yaşantılarında çeşitli dersler aracılığıyla formal ve informallar şekilde öğrenmektedirler.

Öğrencilerin içinde yaşadığı topluma ait norm ve değerleri benimseyerek toplumsallaşmalarının sağlanması, ilköğretim dersleri içinde sosyal bilgilerin misyonu olarak görülmektedir. Bu anlamda öğrencilerin sosyalleşmeleri sürecinde kurdukları arkadaşlık ilişkilerinde hangi değer yargılarını temel alacakları bu ders kapsamında yer alan dürüstlük, yardımseverlik, hoşgörü, saygı, sevgi ve vatanseverlik gibi değerlerin etkili bir şekilde kazandırılması ile mümkün olabilir. Adı geçen değerlerin gerektirdiği tutum ve davranışların neler olduğunu ve bu davranışların günlük yaşantılarına yansıyan olumlu etkilerini fark eden bireyler kendilerini bu yönde değiştirmenin yanında arkadaşlık ilişkilerini de buna göre düzenleyebilirler.

Ortaokul öğrencilerinin arkadaşlık ilişkilerinden beklentilerini ve arkadaşlık kurma sürecini hangi değerlere dayandırdıklarının tespiti bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Çalışmada yer alan katılımcılardan ulaşılan verilerin cinsiyet, sınıf düzeyi ve akademik not ortalamasına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek ise alt amaçları oluşturmaktadır. Nicel araştırma yöntemine göre olarak tasarlanan çalışma, ilişkisel tarama türündedir. 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeyindeki Isparta il merkezindeki 4 farklı ortaokulda öğrenim görmektedir olan 428 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada veri toplama aracı olarak çoktan seçmeli test tekniği ile hazırlanmış 10 maddeden oluşan “arkadaş ve arkadaşlık algı ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde parametrik test tekniklerinden yararlanılmıştır.

Ulaşılan veriler analiz edildiğinde öğrencilerin genel olarak arkadaş kavramına yükledikleri anlamlar ve arkadaşlık ilişkileri üzerinden farklı değer algılarına sahip oldukları bulgusuna ulaşılmıştır. Cinsiyet, sınıf düzeyi ve akademik not ortalama değişkenlerine göre farklı tabloların ortaya çıktığı görülmüştür. Örneğin arkadaşlarına karşı nasıl davranırsın sorusu karşısında kız öğrencilerin %32’si anlayışlı olurum seçeneğini işaretlerken erkek öğrencilerin ise % 41’lik bir oranla dostça davranırım seçeneğini işaretledikleri görülmüştür. Bu kapsamda kız öğrencilerin erkek öğrencilere 8. sınıf

öğrencilerinin de sınıf düzeylerindeki öğrencilere nispeten farklı düşünceler öne sürdükleri bulgusuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak öğrenciler açısından bir sosyalleşme unsuru olan arkadaşlık ilişkileri kapsamında öğrencilerin birbirinden beklentilerinin bilinmesi yoluyla değer eğitiminde nasıl bir yol izleneceğine ilişkin kapsamlı araştırmalara yol açması noktasında ulaşılan bulgular dikkat değerlidir. Çalışmada ulaşılan diğer önemli bulgu ve yorumlara tam metinde yer verilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arkadaş, Arkadaşlık, Değer Algısı, Nicel Araştırma.

VALUE PERCEPTIONS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN THE CONTEXT OF FRIENDS AND FRIENDSHIP RELATIONS

MURAT KEÇE

As a social being, it is not possible to regard humans separately from the social environment in which they live. Individuals need someone to constantly interact. At this point, friendship is a great retreat for individuals. The meaning of friendship varies according to each person's culture, belief and the experienced emotional atmosphere. Learning to cope with losing and changing friends is a complementary step for the process of learning to have sustainable friendship. Friends and friendship are significant in the children's social, emotional, cognitive and social development. The basis of ability to establish and maintain their friendships are formed very early in children's lives. In the creation and consolidation of friendly relationships, family support and guidance is of high importance. Children's friendship relations increase especially in school period. It is observed that children in school period choose their friends based on their expectations from friendship, mutual likes and being collaborative.

Children select their friends when they spend good time together, play mutual games, and are open to sharing. In other words, they act more mindful of their interests. As they grow up, they begin to look for other criteria in choosing friends. Moral values such as loyalty, honesty, understanding, faithfulness, and reliability gain importance for them. They both look for those features in their friends and try to develop missing aspects of themselves looking up to their friends. Thus, their affection might get deeper by standing out from the interest relations. In addition, peer groups play an important role in the process of socialization. Friends group, in terms of structure, varies greatly from school and family. For example, the family's mother, father and children are not in the same status just like managers, teachers, students and school officials differ from one another in their status. However, as the roles and status in friend groups are similar to each other, the communication process takes place within the framework of interaction. In this interaction process, students learn which type of behavior they will have in their school experiences through various formal and informal lessons.

Enabling students to socialize by adopting the norms and values of the society they live in is regarded as the main mission of Social Studies lesson at elementary school level. In this sense, determining which values the students will base their friendship relationships established in the socialization process of students can only be possible effectively helping them gain the values covered in this lesson such as honesty, benevolence, tolerance, respect, love and patriotism. Individuals, who know of attitudes and behaviors required by these values and the positive effects of these behaviors reflected in their daily lives, can organize their friendship relations based on this in addition to changing themselves in this direction too. Identifying the secondary school students' expectations of the friendship relations and on which value they base their friendship-building process is the main purpose of this study. Check whether the data obtained through research participants may differ meaningfully based on gender, classroom level, and academic success is the sub-objective of this research. This study, which was designed by quantitative research method, is in the relational screening model. 428 5th, 6th, 7th, and 8th grader students studying at 4 different secondary schools in Isparta city center participated in the research and "friend and friendship perception scale", which is consisting of 10 items and was prepared as multiple-choice test technique for data collection, was used. Parametric testing techniques were used to analyze the data.

When the obtained data was analyzed, it was found out that students usually refer different meanings to friend concept as a general and they have different value perceptions on friendship relations. It was observed that there are different scenarios for the variable of gender, classroom level, and academic success. To give an example, when asked how they behave towards their friends, 32% of female subjects selected the option of being tactful, while 41% of male subjects marked the option of being easy-going. Within this context, it can be stated that compared to male students, 8th grader female students suggest different thoughts in the same classroom level. Consequently in the context of friendship relations as a socialization element from the perspective of students, findings regarding the

comprehensive studies on how to lead values education by knowing students' expectations from one another are significant. Other important findings of the study and reviews are planned to be included in full text.

Key Words: Friend, Friendship, Value Perception, Quantitative Research.

SOSYAL BİLGİLER VE HAYAT BİLGİSİ PROGRAMINDA YER ALMASI GEREKEN BİR DEĞER: VİCDAN VE VİCDANLI ÖĞRENCİLER

BİLGEN KIRAL

Vicdan kelimesi incelendiğinde çoğu insan vicdanı, iç ses olarak algılamaktadır. Kişinin yapmak veya yapmamak durumunda kalması sebebiyle kendisini rahatsız hissetmesi de vicdan kavramını en güzel şekilde açıklamaktadır. Vicdanın temelinde bireyin ahlaki ve dini değerlerinin olduğu görülmektedir. Vicdan, doğuştan gelebileceği gibi, sonradan içinde bulunulan topluma göre de şekil almaktadır. Vicdan duygusu alınan eğitimle birlikte geliştirilebilmektedir. Bu sebeple okul eğitiminde erken yaşlarda öğretmenlerin vicdan eğitimine başlaması ve bunu da ailenin desteklemesi çok önemlidir. Hayat Bilgisi (1-3. Sınıf) ve Sosyal Bilgiler (4-7. Sınıf) programları incelendiğinde değerler eğitimi kapsamında vicdan kavramının göz ardı edildiği görülmektedir. Bu sebeple Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinde değerler eğitimi kapsamında vicdan eğitiminin de eklenmesi gereklidir. Yapılan çalışmada öncelikle vicdan kavramının anlamı, insan yaşamındaki önemi, oluşumu, gelişimi, uygulanışını açıklanmış; ardından vicdanlı öğrenci ve vicdanı zayıf öğrencilerin davranışlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı ikinci yarıyılında Aydın ilinde bir ilkokulda görevli sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma halen devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Değerler Eğitimi, Vicdan, Hayat Bilgisi Programı, Sosyal Bilgiler Programı

THE VALUE SHOULD TAKE PLACE IN SOCIAL STUDIES AND LIFE SCIENCE PROGRAMS: CONSCIENCE AND CONSCIENTIOUSNESS STUDENTS

BİLGEN KIRAL

When the word conscience is examined, most people perceive the conscience as the inner voice. It is the best explains to the concept of conscience that the person do the work or not. It seems to be the basis of the conscience individual's moral and religious values. Conscience, as can be innate, is also made according to the shape of society afterwards. A sense of conscience is being developed in conjunction with education. Therefore, to begin training at an early age in school education, teacher of conscience in support of the family and it is very important. When the programs of Life Science (1-3 Class) and Social Studies (4-7 Class) are examined that it seems to be ignoring the concept of conscience within the scope of education. Therefore, The Life Science and social studies education conscience of values education have to be added. In this research, firstly the meaning of conscience, the importance of human life, formation, development, described in the application, and then it is aimed to conscience and conscientiousness students' behavior. The studying group of the survey, 2015-2016 academic year second term in city of Aydın, the class teachers who works in the primary school. This study, the qualitative research methods were used in survey interviews. The research is still going on.

Key Words: Values Education, Conscience, Life Science Program, Social Studies Program

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE VATANSEVERLİK DEĞERİNİN KAZANDIRILMASINA YÖNELİK 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

AHMET ALİ AVCI - BİLGİN ÜNAL İBRET - EMİNE KARASU AVCI

Bu çalışma, 7.sınıf öğrencilerinin vatanseverlik değerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Kastamonu il merkezinde belirlenen A, B, C okullarının 7.sınıflarından seçilen 125 öğrenci ile bu okullar arasından birer şube seçilerek gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veriler öğrencilere kompozisyon yazdırarak, resim ve karikatür çizdirilerek toplanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Vatanseverlik değerine yönelik görüşlerini tüm okullardaki öğrenciler *"vatanımı ve milletini sevmek"* olarak ifade etmişlerdir. Üç okulun (A, B, C) öğrencileri vatanseverlik değerini en fazla *"fedakârlık, çalışkanlık ve bayrağa ve İstiklal Marşı'na saygı"* değerleri ile ilişkilendirmişlerdir. Bu değerlerden fedakârlık değerinin, Sosyal Bilgiler Öğretim Programında doğrudan verilecek değerler arasında yer almadığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin çizmiş oldukları resim ve karikatürlerinin ve ifadelerinin daha çok yapıcı- demokratik- ılımlı- aktif vatanseverlik tutumlarına sahip oldukları görülmektedir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, fedakârlık değerinin Sosyal Bilgiler Öğretim Programında doğrudan verilecek değerler arasına eklenmesi gerektiği, vatanseverlik değerinin günlük hayat ile ilişkilendirilerek ve somut örnekler verilerek kazandırılması gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değer Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Vatanseverlik, Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.

THE TEACHER AND STUDENT'S VIEWS RELATED WITH THE VALUE OF THE PATRIOTISM IS GIVEN AT SOCIAL SCIENCES LESSON

AHMET ALİ AVCI - BİLGİN ÜNAL İBRET - EMİNE KARASU AVCI

This study, with the aim of determining the 125 students' views about patriotism, has been carry out with one for each branches of selected grades 7 of A, B, C schools determined in the center of Kastamonu city during 2014-2015 Education Year. In this study, the method of [qualitative research](#) has been used. The data have been collected from write essays, paint and cartoon of students. The data have been analyzed with the content analysis method. The students have expressed their views to the patriotism as loving the nation and the country at all schools. These three schools' (A, B, C) students have mostly associated the value of the patriotism with the sacrifice, diligence and the values of the respect to our flag and Turkish National Anthem. There is no establishing about value of sacrifice as a directly taught of value in Social Sciences Program. In addition, it is seems that the students' paints and cartoons' statements have mostly constructive, democratic, moderate and active patriotism attitudes. In the light of this study, there are two suggestions of researches: firstly, value of sacrifice will be addable in Social Sciences Program as a directly taught of value and secondly, patriotism should be related with daily life experiences with tangible examples.

Key Words: Social Sciences, The Value Of The Patriotism, The Teachers And The Students' Views.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN ALGILARININ ÖĞRENİMLERİNİN İLK İKİ YILI VE SON İKİ YILI ARASINDAKİ DEĞİŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

SÜHEYLA NUR REYHANLIOĞLU

Bireylerin dağarcığında var olan değerler, günlük hayattaki seçimlerine yön verir. Sosyal bilgiler dersi, değer eğitiminde ve evrensel değerlere ilişkin kazanımlarda önemlidir. Bir toplumun geleceği ancak her yönüyle iyi bir şekilde yetişmiş, birtakım değerlere sahip donanımlı bireyler tarafından inşa edilir (Yel Ve Aladağ, 2009). Değerler eğitimi kapsamında yeni yetişen genç nesle hangi değerlerin nasıl öğretilmesine yönelik tartışmalar güncelliğini korumaktadır. Öğrencileri hayata duyarlı bireyler olarak yetiştirecek olan yer, aile kurumundan sonra, okuldur. Bu nedenle öğretim süresi boyunca öğrencinin seçtiği meslek doğrultusunda kendisini geliştirmesi ve bu öz veri ile gelecek nesillere karşı kendini sorumlu hissetmesi sebebiyle konu hakkındaki görüşleri önemlidir.

Araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değerler eğitimi yöntemlerine ilişkin algılarının öğrenimlerinin ilk iki yılı ve son iki yılı arasındaki değişiminin değerlendirilmesidir. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemine göre desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, 2013-2016 öğretim yılları arasında Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde öğrenim gören öğrenciler arasından amaçlı örnekleme göre seçilmiştir. Araştırma verileri ise çalışmaya gönüllü katılan, her sınıftan 20 öğrenci olmak üzere, toplam 80 öğrenciye yöneltilen “Öğrenim döneminizde değerler kavramı hakkında düşünceleriniz nelerdir? Öğretmen olduğunuzda öğrencilerinize kazandırmak istediğiniz değerleri düşündünüz mü? Bu değerleri niçin seçtiniz? Seçtiğiniz değerleri hangi yöntemler ile kalıcı hale getirmeyi planlıyorsunuz? Sorularından oluşan bir form hazırlanmıştır. Araştırma bulgularını, katılımcı görüşlerinin doğrudan alıntı olarak verilmesi oluşturmuştur. Bu süreçte katılımcı güvenliğini sağlamak amacıyla görüşü alıntılananlara farklı kodlar verilmiştir. Araştırma bulgularına göre katılımcıların öğrencilerine kazandırmak istedikleri değerler ile sosyal bilgiler dersi öğretim programında doğrudan verilecek değerler arasındaki ilişkiye yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Değerler, Değişim.

EVALUATION OF VARIATION IN THE PERCEPTION ABOUT THE VALUE EDUCATION METHODS OF SOCIAL SCIENCES TEACHER CANDIDATES BETWEEN THE FIRST TWO YEARS AND THE LAST TWO YEARS OF THEIR EDUCATION

SÜHEYLA NUR REYHANLIOĞLU

Values that are in the memory of individuals gives direction to they are choices in daily life. Social studies, value educations and universal volues is important in acquisition. The future of a society can only be constructed by someone who is well brought up, having some definite values and sophisticated (Yel and Akçadağ, 2009). Discussion on how the teach values to young generation under traning are still under discussion. School is the second plays, after the family intutions, to grow students as in the vicuals sensitive to life. Where students will grow as individuals sensitive to life, after the family institution, the school. The opinions of the students about the issue is important throughout the entire education time because the students will develop themselves according to their proffesion choices and they will feel themselves responsible for the next generations with this motivation.

The purpose of the research is to evaluate the change between the first two years and the last two years of the education of social studies candidate teachers perceptions of the value of the training method. This study was designed according to qualitative research method. Work group of the study has been choosen from among the students in Social Studies Education at Aksaray University Faculty of Education, between 2013-2016 academic year, and has been determined according to purposed sampling. The study data is collected from 20 students from each class, and 80 students in total, which are voluntarily participated in the study. A form containing the following questions has been prepared: "What is your opininon about the value concept for your learning period?"; "Did you planned the values that you want to give to your students when you became a teacher?"; "Why did you choose these values?"; "With which methods you plan to make these values permanent?". Research findings are formed as a direct quote of the opinions of the participants. In this process different codes has been given to the people whom opinions has been received to ensure their security. According to research findings some suggestions has been made about the relationship between the values that participants wanted to give to their students and the values to be given directly according to the social sciences education program syllabus.

Key Words: Social Sciences, Teacher Candidates, Values, Variation.

SOSYAL BİLGİLERDE DEĞER EĞİTİMİ KAPSAMINDA DİNİ KAYNAKLARIN KULLANIMI

DENİZ TONGA

2005 yılında yeni sosyal bilgiler programının yürürlüğe girmesi ile beraber “Değer” ve “Değer Eğitimi” programın önemli bir parçası haline gelmiştir. Ardında sosyal bilgiler eğitiminde yapılan bilimsel çalışmalarda değer ve değer eğitiminde büyük bir artış yaşanmıştır. Değer aynı zamanda dinin de kapsamında yer alır. Nitekim İslam Dini açısından düşünüldüğünde amaç, güzel ahlaklı bireyler yetiştirmektir. Sosyal bilgiler dersini oluşturan unsurlardan biri de dindir. Bununla beraber yurt dışında özellikle değer eğitimi kapsamında sosyal bilgiler derslerinde dini kavramlar ve dini kaynaklar kullanılırken, bu çalışma, Türkiye’de henüz sosyal bilgiler eğitimi kapsamında dini kaynakların kullanımına ilişkin yeterince çalışma yapılmadığına vurgu yapmaktadır. Oysa din, insan hayatında önemli bir kavramdır. Türkiye’de İslam Dini açısından düşünüldüğünde bayramlar ve dini günler ile renkli bir din atmosferi bulunmaktadır. Örneğin Ramazan ayında ve Kurban Bayramı’nda sosyal dayanışma oldukça artmaktadır. Bu sebeple çalışmanın amacı, sosyal bilgiler derslerinde değer eğitimi kapsamında doğrudan verilecek değerlerin öğretiminde İslami kaynakların nasıl kullanılabileceğini örneklerle ortaya koymaktır. Bu amaçla sosyal bilgiler dersinde doğrudan verilecek değerlerden misafirseverlik, temizlik ve sağlıklı olmaya önem verme, sorumluluk, çalışkanlık, hak ve özgürlüklere saygı, bilimsellik, adil olma ve dürüstlük örnek değerler olarak seçilmiş ve bunlara ilişkin ayetler ve hadisler ve Hz. Muhammed (sav) zamanında yaşanmış örnek olaylara yer verilmiştir. Sonuç olarak iyi insan, iyi vatandaş yetiştirme hedefini kendisine temel amaç kabul eden sosyal bilgiler eğitiminde dini kaynakların kullanımının, hem belirlenen değerlerin kazanılmasına hem de etkili vatandaş yetiştirmeye yardımcı olacağına inanılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler, Değerler, İslam Dini, İslami Kaynaklar.

UTILIZATION OF RELIGIOUS RESOURCES WITHIN THE SCOPE OF VALUES EDUCATION IN SOCIAL STUDIES

DENİZ TONGA

Upon introduction of new social studies program in 2005, “Value” and “Value Education” have been essential element of the program. Afterwards, numbers of studies on value and value education in social studies major have significantly increased. Value also is included in domain of religion. Hence, if it is considered from the angle of Islam, the purpose is to raise individuals with high moral values. One of the elements composing social studies course is religion. Additionally, whereas religious concepts and resources are included in social studies courses within the scope of value education in abroad, the present study emphasizes that there is no sufficient studies conducted on utilization of religious resources in the scope of social studies in Turkey. Nevertheless, religion is an important concept in human life. When religion is considered in terms of Islam in Turkey, there is quite vivacious atmosphere owing to religious holidays and sacred days. For example, social collaboration intensifies remarkably during Ramadan and Eid al Adha. Therefore, the purpose of the study is to reveal how to use Islamic resources in teaching of values that will be given directly within the scope of value education in social studies courses by means of examples. To that end, values that could be given directly in social studies course were determined as hospitality, importance of hygiene and health, responsibility, hardworking, respecting rights and freedom, studies, justice and honesty as example values; and relevant verses of Holy Quran, discourse of Muhammad (P.B.H) and example incidents experienced in the era of Muhammad (P.B.H) were presented. Finally, it is concluded that utilization of religious resources in social studies courses which perceives raising a good individual and good citizen as a fundamental aim would be helpful in both acquisition of determined targets and raising efficient citizens.

Key Words: Social Studies, Values, Islam, Islamic Resources.

SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ ÖĞRENCİ VELİLERİNİN DEĞER ALGILARI

SERKAN PADEM - SİNAN BOZKURT

Değerler, toplumun soya-kültürel yapısına anlam veren temel ölçütlerdir. Hızlı değişme ve farklılaşmaların yaşandığı günümüzde teknolojinin ilerlemesi ve küreselleşme gibi olgular nedeniyle toplumsal değerlerin değişmeden kalması ve değişmeden aktarılması neredeyse imkânsızdır. Son yıllarda kaybolmaya yüz tutmuş değerlerimizi koruma ve yaşatma konusu çocuk ve ergen psikolojisi ve eğitimi ile yakından ilgilenen veli ve eğitimcileri ciddi olarak düşünmeye sevk etmiştir. Ahlaki kişiliğin oluşmasında oldukça belirleyici olan sosyal ve kültürel çevre ve bu çevrede hâkim olan değerlere sahip olan toplumların kimliklerini korudukları gözlenmiştir. Günümüz eğitim sistemimi öncelikle iyi insan, sağlam karakterli bireyler yetiştirmeyi hedef almalıdır. Bunun için her şeyden önce öğretmenlerin eğitimin, ahlaki ya da değer boyutunu anlama, içselleştirme ve bunları öğrencilere aktarabilme yeterliliğini taşıyabilmeleri gerekmektedir. Değerleri tanımak ve anlamak için de bütün derslerin üstünde özel bir eğitim dili geliştirme ihtiyacı söz konusudur. Okulların da bireylere olumlu davranış eğilimlerinin kazandırılması, geliştirilmesi ve sürdürülmesinde önemli bir görevi bulunmaktadır. Bu nedenle çalışmamızın amacı da Sosyal Bilimler Liselerinde okuyan öğrencilerin okuldan kazandıkları değerleri incelemektir.

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analizin uygulandığı araştırmada veriler görüşme formları tekniğiyle toplanmış ve doküman analizi yapılmıştır. 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Akçakoca Sosyal Bilimler Lisesinde okuyan öğrenci velilerine açık uçlu yarı yapılandırılmış formlar verilerek çocuklarında gözlemledikleri davranış değişikliklerini yazmaları istenmiştir. Velilerin gönüllü katılımını sağlamak için isteyen velilerin soruları cevaplamaları istenmiş, sonucunda 85 öğrenci velisinden veriler toplanmıştır. Araştırma sonunda ulaşılan bulgular tema halinde düzenlenerek, velilerinin görüşleri alt gruplar halinde değerlendirilecek ve yorumlanacaktır. Temaların açıklanması ve yorumlanmasında doğrudan alıntılara yer verilecek, alan yazında yer alan çalışmalarla ilişkilendirilecek ve bulgulardan hareketle velilerin çocuklarını gönderdikleri okulla ilgili ne tür değer beklentisi içerisinde oldukları belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilimler, Değerler, Veli Beklentisi.

PERCEPTIONS OF MORALS FOR PARENTS OF SOCIAL SCIENCES HIGH SCHOOL STUDENTS

SERKAN PADEM - SİNAN BOZKURT

Morals are the basic criteria that make the basic socio-cultural structure of a society meaningful. In today's world where rapid changes differences are happening, it is almost impossible for moral to remain unchanged and pass down on other generations due to the phenomena such as progress of technology and globalization. The issue of protecting and keeping the morals that are in danger of disappearing has led the educators and parent who are closely interested in child and adolescent education and psychology to think seriously. The aim of this study is to investigate the moral values that are obtained by students of Social Sciences High schools. In this study, descriptive analysis model has been utilized and data has been collected via semi-structured interview forms. The parents of the students studying at Akçakoca Social Sciences High school were asked to write about the changes they saw in their children's behaviors. 85 interview forms have been obtained from volunteer parents. The findings of the study will be arranged according to the themes that have been acquired and the ideas of the parents will be evaluated and presented in a logical manner. The findings will be supported by direct quotations and the findings of the previous related studies.

Key Words: Social Sciences, Moral Values, Perceptions.

TEMEL İNSANİ DEĞERLERİN FLÖRT ŞİDDETİNE ETKİSİ: YAPISAL EŞİTLİK MODELİ

ŞEFİKA ERDEM - FATMA BUDAK - AHMET ERDEM

Değerler kültürel yapının bir parçasıdır, insan çevreyi algılamaya başladıktan sonra içinde bulunduğu toplumun hangi davranışı iyi ve doğru ya da kötü ve yanlış olarak değerlendirdiğini öğrenmeye başlar (Mazman Budak, 2012). Sosyal Bilgiler eğitimi kapsamında değerler eğitimi çok önemli bir yere sahiptir. Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı'nda öğrencilere kazandırılması öngörülen değerler adil olma, aile birliğine önem verme, bağımsızlık, barış, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, hoşgörü, misafirperverlik, özgürlük, sağlıklı olmaya önem verme, saygı, sevgi, sorumluluk, temizlik, vatanseverlik ve yardımseverlik biçiminde sıralanmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009). Değerler toplumun huzur ve güven içinde birarada yaşamasını sağlayan ilkelerdir. Son zamanlarda toplumsal olarak kadına, çocuğa hatta hayvanlara şiddet olaylarında artış görülmektedir. Bu artışın en büyük nedeni de değerlerin yok oluşu olarak gösterilebilir. Bu kapsamda düşünüldüğünde toplumsal olaylardan birisi de flört şiddetidir ve günden güne bireyler arasında artış göstermektedir. Dolayısıyla değerlere verilen önemin azalması ile flört şiddetindeki artış arasında bir ilişki olabileceği düşünülerek temel insani değerlerden olan saygı, hoşgörü, aile birliğine önem verme, sorumluluk ve adil olma değerleri flört şiddetine yönelik tutum ölçeklerinin maddeleriyle karşılaştırılarak seçilmiştir. Flört şiddeti, şiddetin kişilerarası türlerinden biri olup, çiftlerin flört sırasında birbirlerine sözel, cinsel, duygusal ve fiziksel şiddet ya da şiddet içeren davranışlar uygulaması ve sosyal kısıtlamalar getirmesidir (Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel, 2008). Flört şiddetinin fiziksel, psikolojik ve seksüel olarak üç türü vardır (Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999). Bu üç şiddet türüne neden olan bazı etmenlerin varlığı yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur. Kıskançlık, alkol ve cinsel ilişkiye karşı koyma (Makepeace, 1981) gibi nedenlerinin dışında aile içi şiddeti meydana getiren sebepler (Marshall & Rose, 1988; Rozen & Bezold, 1996; Jackson, Cram & Seymour, 2000), toplumsal, hukuki, siyasal, ekonomik ve eğitimsel açıdan kadın ve erkek arasında ayrımı ortaya koyan ve kadını erkeğe bağımlı kılan yapılar da flört şiddetine neden olabilir (Aslan ve ark, 2008). Alanyazında değerlerle flört şiddeti arasındaki ilişkiye bakan çalışmalar olmasa da, ilgili çalışmalar değerler eğitiminin içerisinde yer alan kavramlarla benzeşmektedir.

Yapılacak olan çalışmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarından temel insani değerlerden, saygı, hoşgörü, aile birliğine önem verme, sorumluluk ve adil olma değerlerini sıraya koymaları istenecektir. Sonrasında Yumuşak ve Şahin (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan "Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri"nden elde edilen puanlara olan etkisi araştırılacaktır. Yapılacak analiz sonucunda genel olarak değerler puanları yüksek olan öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumlarının düşük olması beklenmektedir. Ayrıca çalışma sonucunda bu beş değerden en çok hangisinin flört şiddeti üzerinde yüksek etkiye sahip olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Değerler Eğitimi, Flört Şiddeti, Yapısal Eşitlik Modeli.

THE IMPACT OF BASIC HUMAN VALUES ON DATING VIOLENCE: A STRUCTURAL EQUATION MODEL

ŞEFİKA ERDEM - FATMA BUDAK - AHMET ERDEM

Values are the parts of a cultural structure. People start to learn which behavior is considered right or wrong by the society once they begin to perceive the environment (Mazman Budak, 2012). Values education has an important place within scope of Social Studies Education. The values that are taught to students are listed in Social Studies Education Curriculum as being fair, giving importance to family unity, independence, peace, being scientific, hardworking, solidarity, sensibility, honesty, aesthetic, tolerance, hospitality, freedom, giving importance to being healthy, respect, love, responsibility, hygiene, patriotism and helpfulness (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009). Values are the principles that help the society live in unity with peace and safety. Recently, there has been an increase in violence towards women, children and even animals. The destruction of the values might be the biggest cause behind this situation. Within this context, one of these social issues is the dating violence. Therefore, depending on the idea that there could be a relation between the decrease in the importance given to the values and the increase in dating violence, the values of respect, tolerance, giving importance to family unity, responsibility and being fair were selected to be compared with the dating violence. Dating violence is a type of interpersonal violence and manifest itself in the verbal, sexual, emotional and physical violence behaviors demonstrated by one of the couples (Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost, & Temel, 2008). Dating violence has three types; physical, psychological and sexual (Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999). Literature suggests some factors leading to these dating violence types. Apart from jealousy, alcohol and resistance to sexual intercourse (Makepeace, 1981), reasons causing to interfamilial violence (Marshall & Rose, 1988; Rozen & Bezold, 1996; Jackson, Cram & Seymour, 2000) and structures that discriminate between man and woman in terms of society, law, politics, economy and education may cause dating violence (Aslan et al, 2008). Although there is no study investigating the relationship between dating violence and values, the relevant studies are similar to the concepts in values education.

In this study, the participants will be asked to rank the values of respect, tolerance, giving importance to family unity, responsibility and being fair. Then, their impact on participants' scores obtained through "Attitude towards Dating Violence Scales" which were adapted into Turkish culture by Yumuşak and Şahin (2014). As a result of the analyses, participants who have higher value scores are expected to have lower attitudes towards dating violence. Moreover, it will be tried to reveal which value has the highest impact on dating violence.

Key Words: Values, Values Education, Dating Violence, Structural Equation Model.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEMEL İNSANİ DEĞERLER HAKKINDAKİ ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA BELİRLENMESİ

FATMA BUDAK - AHMET ERDEM- ŞEFİKA ERDEM

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “sorumluluk, barışçı olma, saygı, dürüstlük, hoşgörü, aile birliğine önem verme” değerlerine ilişkin algılarını metaforlar aracılığı ile ortaya çıkarmaktır. Metafor en genel anlamıyla bir düşünce malzemesi, insan kavrayışının bir şekli ve sadece bir söz figürü değil aynı zamanda bir düşünce figürü olarak tanımlamıştır (Lakoff ve Johnson ,2005;25). Araştırmanın çalışma grubunu Gaziosmanpaşa üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim gören ve “Değerler Eğitimi” dersine kayıtlı 55 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada metafor kullanımının nedeni söz konusu dersi alan öğrencilerin belirlenen değerleri ne ölçüde içselleştirdiğinin ve bu değerlere ilişkin algılarının belirlenmesidir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış açık uçlu soru formu aracılığı ile toplanacaktır. Soru formunda her bir değer için “(değer ismi).....benzer, çünkü.....” sorusu yöneltilecek ve değerler hakkında metafor geliştirerek gerekçelerini açıklamaları istenecektir. Ayrıca bu çalışma ile değerler eğitiminde bir ölçme aracı olarak metafor kullanımının etkililiği de sınanmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Değerler Eğitimi, Metafor.

INVESTIGATION OF THE PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ABOUT THE BASIC HUMAN VALUES THROUGH METAPHORS

FATMA BUDAK - AHMET ERDEM- ŞEFİKA ERDEM

The aim of this study is to determine the perceptions of social studies teacher candidates about the values of “responsibility, being peaceful, respect, honesty, tolerance, giving importance to the family unity” through metaphors. Metaphor is defined as a thought material, a form of human understanding and a thought figure (Lakoff, & Johnson ,2005;25). The participants were composed of 55 social studies teacher candidates, who study at Gaziosmanpaşa University and enrolled in “Values Education” course. The metaphors were used in order to determine to what extent the students internalized the values discussed during the courses and to determine their perceptions about them. The data of the study will be collected through a semi-structured interview form. The items in the form are as “(name of the value) is similar to because.....” and the participants are asked to rationale their answers. Moreover, in this study, the efficiency of metaphor usage in the values education will be tested.

Key Words: Values, Values Education, Metaphor.

BİLİM SANAT MERKEZİ ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER KAZANIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ADEM BELDAĞ - SİNAN KESKİN

Üstün beyin gücüne sahip olan kişiler tarih boyunca insanlığa yön vermiştir. Toplum içinde farklı rollerle karşımıza çıkan bu bireyler akranlarından farklı özelliklere sahiptirler. Sahip oldukları farklı özellikleri bakımından insanlık için büyük bir kazanım olabileceği gibi bir kayıp hatta önemli bir sorun da olabilirler. Bu doğrultuda aldıkları ve alacakları eğitim çok önemlidir. Ülkemiz açısından incelendiğinde ilk olarak 1995 yılında Ankara'da Yasemin Karakaya Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) açılmış ve bu sayı 2015-2016 eğitim-öğretim yılında 69 ilde 83 BİLSEM'e ulaşmıştır. Özel yetenekli olarak tanımlanan bu öğrencilerin BİLSEM'lerde aracılığıyla bireysel yeteneklerinin farkına varmaları ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmaları amaçlanmaktadır. Alanyazın incelendiğinde bu öğrencilerin sahip oldukları değerler bakımından akranlarından farklılık gösterdikleri görülmektedir. Bu doğrultuda özel yetenekli öğrencilerin değer kazanımına etki eden değişkenlerin belirlenmesi önemlidir.

Bu araştırmanın amacı, BİLSEM'de öğrenim gören üstün yetenekli öğrencilerin değer kazanımlarının farklı değişkenler açısından incelemektir. Çalışma tarama modelinde olup nicel yönetime göre tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini Karadeniz Bölgesi'nde yer alan 15 BİLSEM ve BİLSEM'lerde öğrenim gören 3.053 üstün yetenekli öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma da amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yönteminde yararlanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Beldağ (2012) tarafından geliştirilen "Değerler Eğitimi Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizi tamamlandığında elde edilen bulgulara göre sonuçlar yazılarak önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenekli Öğrenciler, Bilim Ve Sanat Merkezi, Değerler Eğitimi.

EXAMINATION OF VALUE ACQUISITIONS OF SCIENCE AND ART CENTER STUDENTS AGAINST VARIOUS VARIABLES

ADEM BELDAĞ - SİNAN KESKİN

The people who have superior brain power have given direction to humanity throughout the history. Those people assume various roles in the society and they have different characteristics than their peers. Due to their distinct characteristics, on one hand, they could be a great achievement for humanity. On the other hand, they could be such a loss, or even a major problem. In this connection, the education offered and to be offered to those people is very important. In our country, first the Yasemin Karakaya Science and Arts Center (BİLSEM) was opened in Ankara. Then, the number reached 83 centers in 69 provinces in the 2015-2016 academic year. The purpose of the BİLSEM centers is to help such students, who are defined as gifted students, notice their individual talents and develop and realize their capacities at the highest level through BİLSEM centers. An analysis of the literature shows that these students differ from their peers in terms of values they possess. Therefore, it is thought important to find out the variables which have an effect on gifted students' achievements.

The aim of this study is to identify value acquisition of gifted students studying at BİLSEM in relation with several variables. The study was designed as a survey designed based on quantitative methods. Population of the study consists of the 15 BİLSEM centers and 3,053 gifted students studying in those centers in the Black Sea Region in the north of Turkey. Study sample was selected by using the criteria sampling as a type of purpose sampling. For data collection, the "Values Education Scale" developed by Beldağ (2012) was used in the study. Once data analysis is complete, results will be reported and recommendations will be made accordingly.

Key Words: Gifted Students, Science and Art Centre, Values Education.

KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE MİLLİ TARİH MESELESİ

ALİ SİNAN BİLGİLİ

Günümüzde küreselleşme olgusu tüm dünyayı kapsamış ve toplumlarda hızlı bir sosyal değişme yaratmıştır. Bu değişme beraberinde pek çok toplumsal sorun doğurmuştur. Şimdi sorunları çözmek için tarihe ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak bu tarihin karakteri büyük öneme haizdir. Bu noktada tarih anlayışı milli değerler düzeyinde mi? yoksa evrensel değerler çerçevesinde mi? olmalıdır sorusu akla gelmektedir. Toplamların milli değerleri ile evrensel değerler arasında bütüncül anlamda bir örtüşme olması beklenemez. Buna karşılık çok karmaşık ve pek çok noktada uyumsuzluk olabileceği de düşünülemez. Zira küreselleşme milletlerin değerlerini evrensel değerlere benzetme yolunda önemli mesafe almıştır. Bu da küreselleşmenin, arzu ettiği dünya milletlerinin birbirine benzemesine ve hedefine ulaşmasına zemin hazırlamaktadır. Bu durum milli kimliğin ve milli kültürün erozyona uğramasına yol açmaktadır. Bu değerleri muhafaza etmenin yolu ise milli tarihtir. Ancak nasıl bir milli tarih? Tarihte değil de bu günde yaşadığımızı, dolayısıyla ortaya çıkan sorunları ancak bu gün geçerli olabilecek bilgi ve teçhizatla çözülebileceğinin dikkate alınması gerekliliği, beraberinde milli tarih sorunu yaratmaktadır. Bunun üstüne küreselleşme realitesi, evrensel değerlerin hareketliliği ve Türk toplumunun uygarlık pozisyonu gibi etkenler konulduğunda milli tarih meselesinde çok farklı boyutların ele alınması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

İşte bu bildiride küreselleşme sürecinde milli tarih anlayışının bu çok boyutlu meseleleri işlenmeye çalışılacaktır. Çalışmanın yöntemini, mevcut durumun betimlenmesi ve öneriler oluşturmaktadır.

NATIONAL HISTORY QUESTION THE PROCESS OF GLOBALIZATION

ALİ SİNAN BİLGİLİ

Today, globalization in the context of the whole world and society has created rapid social change. This change has created many social problems with it. Now history is needed to solve the problem. However, this historical character is of great importance. Is it at the level of national values and sense of history at this point? in the framework of universal values or not? The question is should come to mind. It is not expected to be an overlap in the holistic sense of universal values and national values of society. However, very complex and that it may be unthinkable in many conflict points. Because the values of the nation analogy towards globalization has made important progress on universal values. This globalization is preparing the ground to reach and target dissimilar desires of the nations of the world. This situation leads to the erosion of national identity and national culture. If this is the way to maintain the value of the national history. But how a national history? On this day that we live not in history, but these days due to emerging issues that might apply knowledge and consideration could be solved with equipment requirement creates problems in the national history together. On top of this the reality of globalization, mobility and universal values of Turkish society as agents of civilization when placed position of addressing issues of national history in many different sizes necessity arises.

That understanding of national history that in the globalization process in this paper will attempt to process multi-dimensional issues. The method of the study are describing the current situation and recommendations.

OKULLARDAKİ DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARINDA İLK BASAMAK: OKUL MÜDÜRLERİ

SERPİL DEMİREZEN - OSMAN AKHAN

2010 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı'nın gündeminde olan Değerler Eğitimi uygulamaları, İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından yayımlanan Değerler Eğitimi yönergelerine uygun olarak okullarda yürütülmektedir. Söz konusu yönergelerde Değerler Eğitimi Okul/Kurum Yürütme Kurulu Başkanı olarak okul müdürleri gösterilmekte, yürütme kurulunun uygulamada yönetim ve organizasyon görevini üstleneceği belirtilmektedir. Dolayısı ile okul müdürleri, okullarda uygulanacak olan değerler eğitimi çalışmalarının planlı ve düzenli bir şekilde yürütülmesinden birinci derecede sorumludurlar. Bu bakımdan, okul müdürlerinin değerler eğitimi uygulamalarının gerekliliğine ve işlevselliğine ilişkin düşünceleri son derece önemlidir. Bu araştırmada 2014/2015 eğitim öğretim yılında Ankara il merkezindeki okullarda görev yapmakta olan 66 okul müdürünün, mevcut değerler eğitimi uygulamalarını okullarında nasıl bir planlama dâhilinde yürüttükleri, mevcut uygulamalara ilişkin kişisel görüşleri ve değerler eğitimi uygulamalarının daha verimli hale getirilmesine yönelik önerileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca okul müdürlerinin öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin hangi temel değerlere sahip olmaları gerektiği hakkındaki görüşleri de alınmıştır. Araştırma verileri, açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu ile toplanmış, elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, okullarda yürütülen çalışmaların kurul ve komisyonlar tarafından haftalık ya da aylık planlama dâhilinde belirlenen değerlere ilişkin faaliyetler çerçevesinde yürütülmekte olduğu, okul müdürlerinin mevcut uygulamaları genel olarak yeterli buldukları ancak geliştirilmesine yönelik bir takım önerilerde de bulundukları, özellikle öğretmenlerin bu konuda eğitilmesi, veli katılımının artırılması ve değerlerin somutlaştırılarak yaşantı yoluyla öğrencilere aktarılması yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra okul müdürleri öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin sahip olması gereken temel değerlerin genel olarak sevgi, saygı, hoşgörü, dürüstlük ve adalet başta olmak üzere, milli ve manevi değerler olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Değerler Eğitimi, Okul Müdürleri.

THE FIRST STEP IN THE PRACTICES OF VALUES EDUCATION IN SCHOOLS: SCHOOL DIRECTORS

SERPİL DEMİREZEN - OSMAN AKHAN

The practices of values education, which Ministry of National Education has promoted since 2010, have been realized in schools in accordance with the values education instructions published by National Education Directories. According to these instructions, the school directors are considered as the chairman of Values Education Executive Committee and they undertake the tasks of management and organization. Therefore, the school directors are highly responsible that the practices of values education be carried out in schools in a planned and organized way. Thus, the thoughts of the school directors about the necessity and functionality of the practices of values education are very important. The aim of this research was to analyse how 66 school directors working in the centre of Ankara in the 2014-2015 educational years planned the practices of values education, their opinions on these practices and also their suggestions on how the practices of values education can be more effective and productive. In addition, the school directors ideas on which basic values the students, the teachers and the principals should have were also analysed. The research data were collected with the interview form consisting of open-ended questions and the content analysis was done. According to the results of the research, it was found out that the practices done in the schools were carried out within the frame of the actions related to the values determined beforehand in weekly or monthly scheduling by the councils or committees, that the school directors found the present practices enough in general and also made some suggestions that especially teacher be trained in this subject, the parents participation be promoted and the values be conveyed to the students by making them concrete with experiences. In addition to this, the school directors asserted that the basic values that students, teachers and managers should have consist of national and moral values, especially including love, respect, tolerance, honesty and justice.

Key Words: Values, Values Education, School Directors.

FRANSIZ VE TÜRK OKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER ALGILARI

CEMİL ÖZTÜRK - TUĞBA KAFADAR

Bu araştırmanın amacı; Fransız ve Türk okullarında okuyan 6 ve 7. sınıf öğrencilerin değer algılarını belirlemek ve iki ülke okulları öğrencilerinin değer algıları arasında karşılaştırma yapmaktır. Araştırma nitel araştırma tasarımlarından durum çalışması niteliğindedir. Durum çalışması; (1) güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi (içeriği) içinde çalışan, (2) olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve (3) birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir (Yin, 1984; akt: Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.277).

Araştırma katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemesine göre belirlenmiştir. Araştırmada veriler açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırma verileri toplanmış olup analiz sürecine başlanmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen veriler ise içerik analizi tekniği ile analiz edilmektedir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 227). Elde edilen sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler Eğitimi, Türkiye, Fransa.

FRENCH AND TURKIS SCHOOL'S STUDENT'S PERCEPTION OF VALUES

CEMİL ÖZTÜRK - TUĞBA KAFADAR

This study's objective is to define 6th and 7th grade students' perception values, in French and Turkish schools and to compare these two country's students' perception values at school. This is study has the characteristics of case study from qualitative research methods. Case study is an empirical research method, which (1) studies a contemporary phenomenon in its living space, (2) the borders between phenomenon and the context which includes case study are not clear cut and, (3) it is used when more than one proof or source data doesn't exist. (Yin, 1984 akt: Yıldırım and Şimşek, 2011, s. 277).

Research participants are determined according to criterion sampling from sampling methods. In research, data are acquired via semi-structured interview form which consists of open ended questions. The research has collected data and began analysis process.

The data acquired during the research are analyzed via content analysis method. The main objective of content analysis is to attain concept and relations which define collected data. (Yıldırım and Şimşek 2011, s.277) Suggestions will be made in accordance with the results obtained.

Key Words: Values, Values education, France, Turkey.

ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN “SEVGİ” DEĞERİ

FATMA MAZMAN BUDAK - SERTAN TALAS - YEŞİM TALAS

Değer, Bir sosyal grubun veya toplumun kendi varlık, birlik, işleyiş ve devamlılığını sağlamak ve sürdürmek için üyelerinin büyük çoğunluğunca doğru olarak kabul edilen; duygu, düşünce, amaçlarını yansıtan genelleştirilmiş temel ahlaki ilkeler ve inançlardır. (Kızılçelik ve Erjem, 1992). İnsanların bir arada yaşamaları için öncelikle birbirilerine karşı sevgi saygı beslemeleri gerekmektedir. Özel eğitime muhtaç çocuklarda hem diğer bireylere besledikleri sevgi ve saygı açısından hem de kendilerine gösterilen sevgi ve saygı açısından normal gelişim gösteren insanlardan farklı değillerdir. Özel eğitime muhtaç çocukların değerler ile ilgili algılarını belirlemeye yönelik ilgili alanyazınında ki çalışmalar oldukça sınırlı kalmaktadır. Oysa özel eğitime muhtaç bireylerde toplumu oluşturan katmanlardan biridir ve değerler onların gözünden de incelenmeli ve değerlendirilmelidir.

Bu araştırmanın amacı, özel eğitime muhtaç çocukların sevgi değerine ilişkin algılarını görsel metaforlar aracılığı ile ortaya koymaktır. Çalışmada görsel metafor kullanılımasının nedeni özel eğitime muhtaç çocukların kendilerini çizimlerle (resim) daha kolay ifade edebilecekleri düşüncesidir. Görsel malzemeler özellikle sosyal içerikli değer, norm ve kurallara ilişkin kazanımlarda bir durum belirleme aracı olarak kullanılabilir (Ersoy, 2010). Araştırmada nitel desen kullanılacak, öğrencilerin çizimleri kategorileştirilerek içerik analizi yapılacaktır. Çalışma grubunu 5., 6. ve 7. sınıfa devam etmekte olan zihin engelli tanısı bulunan öğrencilerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Sevgi Değeri, Özel Eğitim.

LOVE VALUE OF STUDENTS WHO NEED SPECIAL EDUCATION

FATMA MAZMAN BUDAK - SERTAN TALAS - YEŞİM TALAS

Value is beliefs and generalized basic moral principles that considered to be accurate to the majority of its members and reflects the feeling, thoughts, for maintaining unity, existence and ensure the continuity of itself (Kızılçelik ve Erjem, 1992). People must firstly feed love and respect towards each other for living together. Students who need special education are not different from normally developed students both their respect and love to others and the others' respect and love to them. There are limited studies about determining the perceptions of the students who need special education. Infact students who need special education are one of the layer of community so that values must be examined and evaluated by the view of them.

The aim of this study, determining students perceptions who need special education according to value of love by using visual metaphors. The reason of using visual metaphor in this study is the idea about students who need special education can express state themselves by drawings. Visual materials can be used as means of the situation in the acquisition of norms and rules (Ersoy, 2010). In the study qualitative design will be used and content analysis will be done by categorisation of students drawings. Study group will be consisted of 5th, 6th and 7th grades students who are diagnosed mental retardation.

AKADEMİSYENLERİN VE ÖĞRETMENLERİN SOSYAL BİLGİLERDE KÜRESELLEŞME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

CEMALETTİN AYAS

Bu çalışmanın amacı akademisyenlerin ve öğretmenlerin sosyal bilgilerde küreselleşme ile ilgili görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaçla nitel bir araştırma olarak düzenlenen çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya 5 akademisyen ve 10 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Oluşturulan görüşme formu ilk önce 3 akademisyen ve 5 öğretmenden alınan geri bildirimlere göre tekrar düzenlenmiştir. Çalışmada veri analizi olarak betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Ortaya çıkan bulgulara göre 4 kategori tespit edilmiştir: 1) Küreselleşmenin anlamı, 2) Küreselleşmenin etkisi, 3) Sosyal bilgilerde küreselleşmenin yeri ve 4) Sosyal bilgilerde küreselleşmenin öğretimi.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Akademisyenler, Öğretmenler

OPINIONS OF ACADEMICIANS AND TEACHERS ON GLOBALIZATION IN THE SOCIAL STUDIES

CEMALETTİN AYAS

The aim of this study is to elicit the situation of globalization in the Turkish social studies education from professors' and teachers' points of views. For this purpose, in the study, which was designed as a qualitative study, a semi-structured interview protocol was used as the data collection method. The study participants composed of 5 academicians and 10 teachers. The semi-structured interview protocol was re-organized based on the feedback received from 3 academicians and 5 teachers. The study employed a descriptive approach as the data analysis method. There are four categories found according to findings: 1) Meaning of Globalization, 2) Impact of Globalization, 3) Place of Globalization in Social Studies, and 4) Instruction of Globalization in Social Studies.

Keywords: Globalization, Social Studies Education, Academicians, Teachers

DEĞERLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA ÂŞIK PAŞA'NIN GARİB-NAME ADLI ESERİNDEKİ "BİLİMSELLİK DEĞERİNİN" İNCELENMESİ

MUSTAFA AKKAYA - MUTLU DEMİR

Değerler, insanın yaşamını yönlendirmede etkili olan ve hayatının şekillenmesinde önemli rol oynayan davranış öğeleridir. Bundan dolayı, insan davranışlarını açıklamada öneme sahip olduğu için birçok sosyal bilimci tarafından ilgi konusu olmuştur. Bu araştırmada, Türk kültürünün edebi ürünlerinden olan Âşık Paşa'nın Garib-nâme adlı eserindeki *bilimsellik* değeri, Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı'nda yer alan *bilimsellik* değerine göre incelenecektir.

Yeni Sosyal Bilgiler Programının en önemli öğelerinden biri de değerlerdir. Programda değer "*Bir sosyal grup veya toplumun kendi varlık, birlik, işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli oldukları kabul edilen ortak düşünce, amaç, temel ahlaki ilke ya da inançlar*" olarak tanımlanmaktadır. Yeni Sosyal Bilgiler Öğretimi Programına 2005 yılında yeni değerler dâhil edilmiştir. Bu değerler; adil olma, aile birliğine önem verme, bağımsızlık, barış, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, hoşgörü, misafirperverlik, sağlıklı olmaya önem verme, saygı, sevgi, sorumluluk, temizlik, vatanseverlik ve yardımseverliktir.

Asıl adı Ali olan, 1272'de Kırşehir'de doğan ve yine 1332'de Kırşehir'de vefat eden, 10.613 beyitten oluşan, Âşık Paşa'nın Garib-nâme adlı eserinde *bilimsellik* değerine birçok beyitte yer verilmiştir. Spranger tarafından oluşturulan ve daha sonra Allport ve arkadaşları tarafından ölçeğe dönüştürülen altı değer sınıflamasından biri olan bilimsellik değerine sahip olan birinin, gerçeğe, bilgiye, muhakemeye ve eleştirel düşünceye önem verdiği, bilimsel değerleri olan insanın deneysel, eleştirici, akılcı ve entelektüel olduğu ifade edilmektedir. Burada görülüyor ki Âşık Paşa'nın 14. yüzyılda kaleme aldığı Garib-nâme adlı eserinde *bilimsellik* değeri ile 21. yüzyılda Sosyal Bilgiler Dersi Programı'nın öğrencilere kazandırılmak istenilen *bilimsellik* değeri ile örtüşmektedir. Çünkü değerler hangi çağda olursa olsun insanın en iyi taraflarını ortaya çıkarma ve onun kişiliğini bütünüyle geliştirerek, insanın mükemmelliğe erişmesine amaçlamaktadır.

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme modeli kullanılacaktır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Araştırmada izlenecek aşamalar; (1) dokümanlara ulaşma, (2) orijinalliğin kontrol edilmesi, (3) dokümanların anlaşılması, (4) verinin analiz edilmesi ve (5) verinin kullanılması şeklinde olacaktır. Bu araştırma kapsamında veri kaynağı olarak Âşık Paşa'nın Garib-nâme adlı eseri bu araştırmanın dokümanını oluşturmaktadır. Bu bağlamda bu araştırmada, Âşık Paşa'nın Garib-nâme adlı eserindeki *bilimsellik* değeri elde edilen bulgularla incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Garib-Nâme, Değerler Eğitimi, Bilimsellik.

THE INVESTIGATION OF "SCIENCE VALUE" IN THE BOOK CALLED GARİB-NAME BY ÂŞIK PAŞA WITHIN THE CONTEXT OF VALUE EDUCATION

MUSTAFA AKKAYA - MUTLU DEMİR

Values, which are effective in guiding people's life and behavior, are elements that play an important role in shaping his life. Therefore, the explanation of human behavior has been the subject of interest by many social scientists because of its significance. In this study, the scientific value of the book called Garib-name, one of the literary works of Turkish culture, by Asik Pasha is investigated according to the scientific value taking place in Social Sciences Education Program.

One of the most important elements of the new social studies curriculum is values too. Value in the program is "In order to provide and sustain a social group or community's own existence, unity, functioning and continuity, the thoughts, objectives, basic moral principles and beliefs that are accepted to be accurate and necessary by the majority of the society's members". Social Studies Teaching Program in 2005 were included in the new values. These values; fairness, giving importance to family unity, independence, peace, science, hard work, solidarity, sensitivity, integrity, aesthetics, tolerance, hospitality, concern for being healthy, respect, love, responsibility, cleanliness, helpfulness and patriotism.

His real name is Ali, born in 1272 and again, who died in 1332 in Kırşehir, consisting of 10 613 couplets, Asik Pasha Garib-name scientific value nâme are set out in several verses. Created by Spranger and then Allport and colleagues who have by scale converted six values, one of the classifications of the scientific value of one, truth, knowledge, judgment and given the importance of critical thinking, which is the scientific value of human experimental, critical, is said to be rational and intellectual. Here it seems that coincides with Asik Pasha in the 14th century with the scientific value in his Garib-name 21st Century Social Studies Program of the course required students to gain scientific value. That's why, no matter what age the values are at, they aim to bring out the best side of people and develop his personality fully, and thus, aim to reach human perfection.

In this research, document review model of qualitative research methods will be used. Document review includes the analysis of written materials containing information about the targeted case or cases to be investigated. Steps that are to be followed in the study; (1) reach documents, (2) to check the authenticity, (3) the documents understanding, (4) and analyzing the data (5) data use. Within the context of the study, data source as part of the research work Asik Pasha called Garib-name form of the documents from this research. In this context, this research will be examined by Asik Pasha Garib-name his work in the scientific value of the findings.

Key Words: Garib-Name, Value Education, Science.

DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN ÂŞIK VEYSEL'İN BÜTÜN ŞİİRLERİNDE GEÇEN “SEVGİ DEĞERİNİN” İNCELENMESİ

MUSTAFA AKKAYA - MUTLU DEMİR

Bu araştırmada, Türk kültürünün edebi ürünlerinden olan Âşık Veysel'in bütün şiirlerinde geçen *sevgi* değeri ile Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı'nda yer alan *sevgi* değeri incelenmiştir. Araştırma kapsamında, Âşık Veysel'in bütün şiirleri çeşitli kaynaklardan yararlanılmış ve konuyla ilgili *sevgi* değere çalışmada yer verilmiştir.

Yeni Sosyal Bilgiler Programının en önemli öğelerinden biri de değerlerdir. Programda değer “*Bir sosyal grup veya toplumun kendi varlık, birlik, işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli oldukları kabul edilen ortak düşünce, amaç, temel ahlaki ilke ya da inançlar*” olarak tanımlanmaktadır. Yeni Sosyal Bilgiler Öğretimi Programına 2005 yılında yeni değerler dâhil edilmiştir. Bu değerler; adil olma, aile birliğine önem verme, bağımsızlık, barış, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, hoşgörü, misafirperverlik, sağlıklı olmaya önem verme, saygı, sevgi, sorumluluk, temizlik, vatanseverlik ve yardımseverliktir.

1310(1894/95) yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesinin Sivrialan köyünde doğan ve 21 Mart 1973'te aynı köyde vefat eden Âşık Veysel 20. yüzyılda yetişen önemli halk şairlerindendir. Türk Dil Kurumu sözlüğünde *sevgi*; insanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu anlamına gelmektedir. Âşık Veysel'in bütün şiirlerinde geçen *sevgi* değeri; sevgiye yol açan en güzel vesile olarak yapılacak olan karşılıksız iyilik ve yardımlardır. *Sevgi* değeri şiirlerde; Allah sevgisi, dost sevgisi vb. olarak geçmektedir. Burada görülüyor ki Âşık Veysel'in 20. yüzyılda kaleme aldığı *sevgi* değeri, 2005 yılında yenilenen İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Müfredatı'nda öğrencilere kazandırılmak istenilen *sevgi* değeri ile örtüşmektedir. Çünkü değerler; hangi çağda olursa olsun insanın en iyi taraflarını ortaya çıkarma ve onun kişiliğini bütünüyle gelişmesini amaçlamaktadır.

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme modeli kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Araştırmada izlenecek aşamalar; (1) dokümanlara ulaşma, (2) orijinalliğin kontrol edilmesi, (3) dokümanların anlaşılması, (4) verinin analiz edilmesi ve (5) verinin kullanılması şeklinde olacaktır. Bu araştırma kapsamında veri kaynağı olarak Dr. Doğan KAYA'nın “*Âşık Veysel*” adlı eseri bu araştırmanın dokümanını oluşturmaktadır. Çalışma sonucunda Âşık Veysel'in pek çok şiirinin değer öğretiminde kullanılabilecek olduğu tespit edilmiş ve onun bu şiirlerinden öğretimde yararlanılması konusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Âşık Veysel, Değerler Eğitimi, Sevgi Değeri.

THE INVESTIGATION OF "LOVE VALUE" IN ALL PREVIOUS POEMS OF ÂŞIK VEYSEL IN TERMS OF VALUE EDUCATION

MUSTAFA AKKAYA - MUTLU DEMİR

In this study, one of the literary value of the Turkish culture in love with love situated in Social Studies Education Program with all the love value in Veyssel's poems are studied. This survey work is given in love with the place to which all poems about Veyssel examined use of various resources and matter.

One of the most important elements of the new social studies curriculum is values too. Value in the program is "In order to provide and sustain a social group or community's own existence, unity, functioning and continuity, the thoughts, objectives, basic moral principles and beliefs that are accepted to be accurate and necessary by the majority of the society's members". Social Studies Teaching Program in 2005 were included in the new values. These values; fairness, giving importance to family unity, independence, peace, science, hard work, solidarity, sensitivity, integrity, aesthetics, tolerance, hospitality, concern for being healthy, respect, love, responsibility, cleanliness, helpfulness and patriotism.

Asik Veyssel, who was born in the village in 1310 (1894/95) in the district of Sivas Şarkışla Sivrialan, 21 March 1973, and died in the same village, is important folk poet who grew up in the 20th century. In the Turkish Language Institution dictionary; human love means feeling anything or anyone to pay close attention and led to commit. Asik Veyssel's poems in all of the value of love; unrequited kindness and assistance are to be made as the most beautiful occasion that leads to love. Love value in poetry; God's love, friendly love and so on. Here it seems that Asik Veyssel's love value penned in the 20th century, renovated in 2005 to gain Elementary students in social studies curriculum of the course coincides with the desired value of love. Because values; no matter what age it is, the people aim to put forward the best parts of human and full develop of his personality.

In this research, from the qualitative research methods, document analysis model is used. Document review includes the analysis of written materials containing information about the targeted case or cases to be investigated. Steps that are to be followed in the study; (1) reach documents, (2) to check the authenticity, (3) the documents understanding, (4) and analyzing the data (5) data use. Within the context of this research, the book of Dr. Doğan Kaya called Âşık Veyssel is used as the data source. As a result of the study, it is determined that most of Asik Veyssel's poems can be used in the teaching of values and suggestions are proposed in terms of benefiting from his poems in education.

Key Words: Âşık Veyssel, Values Education, Love Value.

EĞİTİM FAKÜLTESİ 1. VE 4. SINIFTA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRETMEN ADAYLARININ SCHWARTZ DEĞERLER ÖLÇEĞİNE GÖRE DEĞERLERE İLİŞKİN YÖNELİMLERİ (AMASYA İLİ ÖRNEĞİ)

DERYA ALİMCAN - ALTUNAY ŞAM

Bireylerin bir arada huzurla yaşamasını sağlayan, toplumu ayakta tutan ve bireylere davranış örüntüsü kazandıran norm ve kurallar o toplumun sahip olduğu değerleri oluşturmaktadır. Kişilerin neyin doğru, neyin yanlış olduğunun ayırımını yapabilecek düzeye gelmesinde ve sağlıklı bir karaktere sahip olmasında değerler eğitimi oldukça önemlidir. Değerler eğitimi öncelikle ailede başlar ve ilerleyen yıllarda okullarda devam eder. Okul çatısı altında bu değerleri kazandıracak olan öğretmenlerin öncelikle bu değerleri özümsemiş olması gerekmektedir.

Bu araştırma, öğretmen adaylarının değer yönelimlerinin çeşitli değişkenler açısından tespiti için gerçekleştirilmiştir. Nicel bir çalışma olan araştırma, mevcut durumu tespit etmeyi amaçladığı için betimsel tarama modelindedir. Durum tespiti için Schwartz ve arkadaşları tarafından 2001 yılında geliştirilen, Demirutku tarafından Türkçeye uyarlanan(2001) Portre Değerler Anketi (PDA) kullanılmıştır. Verilerin çözümünde İlişkisiz Örneklemeler t Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanmıştır.

Çalışma grubu, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği bölümlerinde, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında 1. ve 4. sınıfta öğrenim gören 665 öğretmen adayından oluşmaktadır.

Öğretmen adaylarının değer yönelimleri cinsiyet, sınıf düzeyleri, öğrenim görmekte olduğu bölüm, sosyo-ekonomik durumu ve ailede kaçınıcı çocuk olduklarına göre incelenmiştir. Bulgular değerlendirildiğinde cinsiyete göre; Yaşamdan Haz Alma, Uyma ve Güvenlik değerlerinde, öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyine göre; Güç, Yardımseverlik, Geleneksellik ve Uyma değerlerinde, öğrenim görmekte oldukları bölüme göre; Başarı ve Geleneksellik değerlerinde, sosyo-ekonomik durumlarına göre; Güç, Yardımseverlik, Geleneksellik ve Uyma değerlerinde anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Ailede kaçınıcı çocuk olduklarına göre öğretmen adaylarının değer yönelimlerinde herhangi bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Öğretmen Adayları, Schwartz Değer Anketi.

**THE TRENDS OF THE PROSPECTIVE TEACHERS ATTENDING TO THE 1ST AND 4TH
GRADE AT EDUCATION FACULTY RELATED TO THE SCHWARTZ VALUES SCALE
(AMASYA CITY SAMPLE)**

DERYA ALİMCAN - ALTUNAY ŞAM

The norms and the rules occur the values of the society to live and to keep up them in peace and together. The value education is important for the individuals to have a strong character and to evaluate what is right and what is wrong. Value education starts from the family and in following years continues at schools. The teachers working at schools should know the value education.

This research was carried on to determine the trends of prospective teachers related to the different variables. The study was a qualitative and it is aimed to determine the present status and it is survey model. To determine the present status, Portrait value Questionnaire developed by Schwartz et al in 2001 and translated into Turkish by Demirutku was used. To analyse the data, unillustrated sample t-test, One way Variance Analyses were used.

The study group consists of 665 students attending to the Social Sciences, Class teacher, Mathematics, Pre-school, Guidance and Physiological Counseling, Computer and Teaching Technologies and Turkish Departments at 1st and 4th grades in 2014-2015 academic year.

The value trends of the prospective teachers were investigated related to their gender, class levels, departments, socio-economical levels and their order in the family. When the data evaluated, it was observed that there was a meaningful differences related to their gender value: enjoy the life, obedience and security, related to their class level value: difficulty, hospitality, being traditional and obedience, related to their departments value: success and being traditional, related to their socio-economical status value: difficulty, hospitality, being traditional and obedience. There was no difference among the prospective teachers on their trend values related to their order in the family.

Key Words: Values, Prospective Teachers, Schwartz Value Questionnaire

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE “İNANÇ TURİZMİ VE HOŞGÖRÜ ALGISI”

TURHAN ÇETİN - SEDA ÖNGER

Turizm kavramı ve hoşgörü değeri sosyal bilgiler derslerinde kazandırılması gereken iki önemli kavram ve değerdir. Turizm kavramı ve hoşgörü değeri, Sosyal Bilgiler öğretim programında da yer almaktadır. Bu doğrultuda araştırma, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin inanç turizmi ve hoşgörü ile ilgili algılarını tespit etmek amacı ile yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında, İstanbul, Konya, Eskişehir illerinde yer alan ortaokullarda eğitim gören toplam 75 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır ve olgu-bilim (fenomenoloji) araştırma deseni kullanılmış. Verileri elde etmede araştırmanın amacına uygun olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, inanç turizmi ve hoşgörüye ilişkin veriler incelendiğinde, öğrenciler inanç turizmini en çok hoşgörü değeriyle, hoşgörü değerindeki önemli şahsiyetleri ise Mevlana ile ilişkilendirmiştir. Bu sonuçlar çerçevesinde çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, Değer Öğretimi, İnanç Turizmi, Hoşgörü.

PERCEPTIONS ABOUT “FAITH TOURISM AND TOLERANCE” BY 8TH GRADE SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN SOCIAL STUDIES CLASSES

TURHAN ÇETİN - SEDA ÖNGER

The concept of tourism and the value of tolerance in social studies are two important concepts and values. The concept of tourism and the value of tolerance is located in social studies education program. Accordingly, the purpose of this study is to determine the perceptions 8th grade students about faith tourism and tolerance. The population of the study consists of 75 secondary school students who studying in the city centers of İstanbul, Konya, Eskişehir in the school year of 2014-2015. Semi-structured interview is used as the data collection tool. The data is analyzed using content analysis techniques. According to the findings obtained, when analysed of data on tolerance and faith tourism, students are most associated with tolerance values of faith tourism and are associated with Mevlana for important figures that are the value of tolerance. Some suggestions are made within these results.

Key Words: Social Studies, Value Education, Faith Tourism, Tolerance.

SANAL MÜZELER YOLUYLA ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE KÜLTÜREL VE SANATSAL MİRAS BİLİNCİ OLUŞTURMA

HANDAN BÜLBÜL

Amaç

Kültür ve sanat, toplumların biriktirdiği tüm maddi ve manevi değerleri içeren bir olgudur. Bireyin var olduğu dündeki ve bugündeki kültürünü anlaması, anlamlandırması ve var olanın üzerine yeni şeyler eklenmesi ancak kültürün aktarımı ile mümkün olabilmektedir. Kültürün aktarımında en etkili unsurlardan birisi ise müzelerdir. Kar amacı gütmeyen insanoğlunun biriktirdiği tüm maddi değerlerin korunduğu ve sergilendiği kurumlar olan müzeler, toplumların belleğinin en somutlaştırılmış biçimleridir.

Müzeciliğin başlangıcında sergileme işlevinin ön planda olmasına karşın müzeler, bugün için birer eğitim aracı olarak da görülmektedir. Müzelerin eğitim işlevi, onu okul programlarının bir parçası haline getirmiştir. Türkiye'deki ortaokul ders programlarında da müze ile eğitim konularına yer verilerek müzeler yoluyla öğrenmeyi sağlama yoluna gidilmiştir.

Bilgisayar destekli teknolojik gelişmeler, bu gün için pek çok müzenin sanal ortamda gezilmesini olanaklı kılmaktadır. Böylelikle, gerçek ortamda gezme olanağının olmadığı durumlarda sanal ortamlar, dünyanın herhangi bir yerindeki müzeye ulaşmayı sağlamaktadır. Bu çalışmada, disiplinler arası bir yaklaşımla sanal müzelerden yararlanılarak ortaokul öğrencilerinde kültürel ve sanatsal miras bilinci oluşturmayı sağlayıcı bir etkinlik önerisi hazırlamak amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada tarama modelinden yararlanılmış, basılı ve internet kaynaklı doküman ve videolara yönelik bilgiler incelenmiştir. Çalışmanın, görsel sanatlar ve sosyal bilgiler dersini içeren disiplinler arası bir yaklaşım olması nedeniyle öncelikle her iki dersin ortaokul öğretim programları incelenmiştir. Sonraki aşamada ise önerilen etkinlik planına uygun müze ve müzenin sanal ortamdaki videosu belirlenmiştir. Çalışma kapsamında, ortaokul 7. sınıf görsel sanatlar dersi "sanat eleştirisi ve estetik" öğrenme alanı ve 7. sınıf sosyal bilgiler dersi "ülkeler arası köprüler" ünitesi örneklem olarak belirlenmiştir. "Ülkeler arası köprüler" ünitesinin içeriğine uygun olması nedeniyle müze olarak da Metropolitan Sanat Müzesi örnek olarak seçilmiştir.

Bulgular

Örnek etkinlik planının sosyal bilgiler dersi boyutunda:

Youtube'da Metropolitan müzesi ve envanterindeki eserleri gösterir bir video bulma, etkinlik öncesinde okuldaki İngilizce öğretmeninin yardımıyla videodaki anlatımların Türkçeye çevrilmesini sağlama, öğrencilere video izletilirken, Türkçeye çevrilmiş metin ile müzedeki eserlere ilişkin bilgiler verme, edinilen bilgilerden yola çıkarak, kültür ve sanata dair ortak miras öğelerinin olarak yaşatılmasında insanlığın sorumluluğunun farkına varmalarını sağlayıcı tartışma ortamı hazırlama şeklinde planlama yapılmıştır.

Örnek etkinlik planının görsel sanatlar dersi boyutunda:

Müzedeki sergilenen farklı kültürleri gösterir eserleri seçme, eğitsel eleştiri formu kullanarak öğrencilerin bu eserlerin eleştirisini yapılmasını sağlama, eserlerin değerine ilişkin öğrencilerin düşüncelerini ortaya çıkaran tartışma ortamı sağlama şeklinde planlama yapılmıştır.

Sonuç

Hazırlanan bu etkinlik planı ile öğrencilerin gezme olanağının zor olduğu bir müzedeki eserleri görüp inceleyebilme fırsatı bulacakları ve farklı kültürlerle ait sanat eserlerine değer verecekleri öngörülmektedir. Böylelikle öğrencilerde, insanlığın ortak mirasının yaşatılması gerekliliğine dair değer takdir duygusunun geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Disiplinler Arası Yaklaşım, Kültür Ve Sanat Bilinci, Sanal Ortamda Müze.

CREATING ART CONSCIOUSNESS ON MIDDLE SCHOOL STUDENTS THROUGH VIRTUAL MUSEUMS

HANDAN BÜLBÜL

Purpose

Culture and art are the fact that includes all material and nonmaterial values accumulated by societies. For an individual to understand, make sense of the culture that existed in the past and still exists today and to add more to what exists now is possible only through transfer of culture. One of the most important factors in transfer of culture is museums. Museums, institutions that protect and exhibit all material values accumulated by humankind without any profit motive, are the most objectified form of society memory.

At the beginning museums were seen as the places which paid the most attention to displays; however, today they are also seen as an educational tool. The education function of the museums has made them a part of school programs. By adding subjects of education through museums to secondary school programs in Turkey, learning through museums has been achieved.

Computerized technological developments enable many museums to be virtually visited. Therefore, when the real visits are not possible, virtual settings enable access to any museum all around the world. In this study, it is aimed to prepare an activity suggestion which creates cultural and artistic heritage consciousness on secondary school students by using virtual museums through an interdisciplinary approach.

Method

A survey model was used in the study and the knowledge through published and interned based documents and videos was analyzed. As the study is an interdisciplinary approach that includes visual arts and social studies, first, the secondary school curriculums of both lessons were analysed. In the next stage, the museums and virtual videos of the museums that were related to the recommended activity plan were determined. Within the scope of the study, secondary school 7th graders art lesson "Art criticism and esthetics" learning area and 7th graders social studies lesson "Bridges between countries" unit were determined as the samples. Metropolitan Art Museum was chosen as the sample museum as it was suitable to the content of "Bridges between countries" unit.

Findings

In terms of social studies perspective of the sample activity plan, the plan was designed as the following:

Finding a video on Youtube that shows Metropolitan museum and inventory, translating the videos into Turkish with the help of English teachers at school before the activity, giving information about the pieces in the museum to the students as they are watching the video, creating a discussion environment by using the gained information in order to remind the students of the responsibility of the humankind in preserving culture and art.

In terms of art lesson perspective of the sample activity plan, the plan was designed as the following:

Choosing the pieces that show different cultures displayed in the museum, make students criticize these pieces by using educational criticism forms, creating a discussion environment that brings students thoughts about the values of pieces into open.

Conclusion

In this activity plan, it is predicted that the students will have the opportunity to see and analyze the pieces in a museum which is difficult to visit and value the artworks of different cultures. Therefore, it is aimed to develop the feeling of value appreciation in students that is necessary to preserve common heritage of humankind.

Key Words: Interdisciplinary Approach, Arts And Culture Awareness, Museu

SOSYAL BİLGİLER DEĞERLER EĞİTİMİNDE FİLM ETKİNLİĞİ

MUSTAFA GİRĞİN - CEYDA NAZA

Sosyal bilgiler dersinin temel görevi, bireyin sosyalleşmesini ve içinde yaşadığı topluma uyumunu sağlayarak onu yaşama hazırlamaktır. Bu doğrultuda sosyal bilgiler dersinde öğrencilere değerler kazandırılarak onların toplumla uyumlu olmaları sağlanır. 2005 yılındaki müfredat değişikliği ile değerler, sosyal bilgiler programında ayrı bir başlık altında ele alınmış, öğrenciye verilmesi gereken değerler belirlenerek bu değerlerin öğretiminde neler yapılması gerektiği açıklanmıştır.

Araştırmada değerler eğitimine farklı bir bakış açısı geliştirmek amacı ile eğitim filmleri ve film etkinliği önerisi sunulmuştur. Soyut kavramlar olan değerlerin, bu değerleri somutlaştıracak filmler vasıtasıyla öğretimi daha etkili olacaktır. Öyle ki eskiden beri edebiyat ve sinema, son yıllarda isososyal medya alternatif eğitimin dikkatini çekmiş alanlardır. Biyografi, roman, anı, şiir, hikâye, belgesel ve sinema filmleri, sosyal medyanın paylaştığı belgeler arasında önemli bir yer tutar. Sinemanın eğitimdeki yeri edebiyata göre çok yeni olmasına rağmen popüler gücü çok etkileyicidir. Öğrencilerin hayal gücünü teşvik eden filmler, önceki bilgileri düzenleyip, basitleştirirken ders kitaplarında bulunmayan noktaları öne çıkarır. Öğrencilerin bilgileri akılda tutmasını kolaylaştırır, dersi zevkli ve ilginç hale getirir. Derse ilgiyi artıran filmlerin, akıl yürütmeden eleştirel düşünmeye kadar pek çok yararı vardır. Hatırlamayı kolaylaştırdığı gibi analiz ve problem çözme becerilerine katkısı da büyüktür. Konuyla ilgili araştırmalara göre, okulda ve okul dışında sağlanamayan birtakım kazanımlar sinema filmleriyle rahatlıkla elde edilebilir.

Bu nedenle araştırmada sosyal bilgiler 6 ve 7. Sınıf programında yer alan doğrudan verilecek her bir değer için eğitim filmi önerisi sunulmuştur. Önerilen filmler tanıtıldıktan sonra son aşamada izleme öncesi, film gösterimisi sırasında ve film sonrası etkinlik örneği oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Değerler Eğitimi, Eğitim Filmleri.

FILM ACTIVITY OF VALUES EDUCATION IN SOCIAL STUDIES

MUSTAFA GİRĞİN - CEYDA NAZA

Primary function of Social Studies is socialization of the individual and to prepare him/her to life in compliance with the community. In this direction, those students in social studies are provided with values to ensure the integration into community. In 2005 with the curriculum change, values were taken up under a separate topic in the Social Studies curriculum; required values to students in the teaching of these values were determined and explained what needed to be done.

To develop a different perspective on values education in research, training films and film activities have been submitted with the proposal. Values as abstract concepts will be embodied through film teaching which got more effective. Previously literature and cinema, in recent years, social media has attracted the attention of alternative education areas. Biography, fiction, memoir, poetry, story, documentary and cinema films hold an important place among the Shared Documents of social media. The cinema in education when compared to the literature, although it is very new, is popular power and very impressive. Student films, which encourage imagination, while organizing previous knowledge and simplifying, highlights the points that are not available in the textbooks. In addition it helps students keep the information in mind, and makes the course enjoyable and interesting. The films that increase the attention to lesson have many benefits to reasoning and critical thinking. It also has greater contribution to remember and analysis and problem-solving skills. According to research on the subject, some of the gains which cannot be achieved inside or outside of the school can be obtained through cinema films.

For this reason, in the research an educational film as a proposal for each value in Social Studies 6th and 7th grade curriculum is submitted. After introducing the recommended films, at the final stage pre, while and post monitoring activity instances were developed.

Key Words: Social Science, Values Education, Training Films.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL DEĞERLERE YÖNELİK ALGILARI

TEVFİK PALAZ - REMZİ NAMAL

Değerler belirli toplumsal destekler var olduğu sürece nesilden nesile aktarılır. Bu aktarım sürecinde eğitim önemli bir yer teşkil etmektedirler. Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin toplumsal değerlere yönelik algılarını çeşitli değişkenlere göre tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Ankara ili Mamak Kocaeli ili Darıca ilçelerinden random yolu ile seçilmiş ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Nicel araştırma deseninde gerçekleştirilecek olan çalışmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmada veri toplamak amacıyla; Bakaç (2013) tarafından geliştirilen, güvenirlik katsayısı 0.86 olarak bulunan “Toplumsal Değerlere Yönelik Algı Ölçeği” kullanılacaktır. Uygulama sonrasında elde edilen veriler SPSS 17 paket programı yardımıyla t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Değer, Toplum, Ortaokul, Öğrenci.

PRIMARY SCHOOL STUDENTS' PERCEPTIONS OF SOCIAL VALUES

TEVFİK PALAZ - REMZİ NAMAL

Values are transferred from generation to generation as long as there are social supports. Education plays an important part in this transfer process. The purpose of this study is to determine middle school students' perceptions of social values in terms of various variables. The study group consists of randomly selected students attending middle schools in Darıca district of Kocaeli and Mamak district of Ankara province in the spring semester of the 2015-2016 academic year. Quantitative research design will be employed, and survey model will be used. Data will be collected via “Perception Scale of Social Values”, which was developed by Bakaç (2013) and whose reliability coefficient was found to be 0.86. The data to be obtained will be subjected to t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) through SPSS 17 package.

Key Words: Value, Society, Middle School, Student

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DESİ KAZANIMLARINDA DEMOKRASİ, İNSAN HAKLARI VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ KAVRAMLARIN ÖĞRETİMİNDE ELEŞTİREL VE YANSITICI DÜŞÜNCE DESTEKLİ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNİN KULLANILMASI

MURAT TEKİROĞLU - SERPİL TEKİROĞLU

Eğitim sisteminde öğretici açısından kavram öğretimi ve öğrenci açısından da kavram öğrenimi önemli unsurlardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kavramların öğrenciler açısından düzgün, anlamına uygun olarak öğrenilmesi, ilgili konunun daha iyi anlaşılması açısından önem arz etmektedir. Sosyal Bilgiler Programı'nın alanı geniş olduğu için, kavram çeşitliliği bakımından da zenginlik göstermektedir. Özellikle demokrasi, insan hakları ve vatandaşlık ile ilgili kavramların öğretimi ve öğreniminde zorluklar yaşanmaktadır. Öğrenciler bu kavramları kitle iletişim araçlarında sık sık duymakta, fakat bu kavramlara anlam yükleme de sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu çalışmanın amacı özellikle bu kavramların öğretiminde eleştirel ve yansıtıcı düşünme destekli öğretim etkinlikleri kullanılarak, kavramların öğreniminde farklılık olup olmadığını ortaya koymaktır. Çalışmada gerçek deneme modellerinden ön test – son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırmanın, çalışma gurubunu, 2015-2016 eğitim öğretim yılında İzmir Karabağlar İlçesindeki Eserkent Ortaokulda eğitim-öğretim gören 7. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Çalışmanın örneklemini ise, adı geçen okulda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerden akademik başarı düzeyleri birbirine yakın öğrenciler arasından random atamayla oluşturulan 30 kişiden oluşan deney grubu ile 30 kişiden oluşan kontrol grubu olarak oluşturulmuştur. Çalışma sonuçları deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test sonuçları birbirleriyle ve aynı zamanda karşılıklı olarak analiz edilmiştir. Analiz işleminde SPSS 23 kullanılmıştır. Çalışma verileri normal dağılım gösterdiğinden parametrik testlerden One Sample t testi ve Independent t testi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda deney grubu ile kontrol grubu arasında deney grubu lehinde anlamlı fark bulunmuştur.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Demokrasi, İnsan Hakları, Vatandaşlık, Eleştirel Düşünme, Yansıtıcı Düşünme.

ADOPTING CRITICAL AND REFLECTIVE THINKING INSTRUCTIONAL ACTIVITIES IN 7TH GRADE SOCIAL STUDIES' ATTAINMENTS RELATED TO DEMOCRACY, HUMAN RIGHTS AND CITIZENSHIP CONCEPTS

MURAT TEKİROĞLU - SERPİL TEKİROĞLU

Teaching concepts and concept learning by students are considered to be fundamental elements of an educational curriculum. Concept acquisition is important for students in order to comprehend a course subject. Social studies instructional program has wideness in terms of concept variety. Particularly, concepts that are related to democracy, human rights and citizenship embody some challenges. Students hear these concepts on mass media frequently. But they have problem on ascribing a meaning to these concepts. The purpose of this study to investigate effect of critical and reflective instructional activities on learning these concepts. Pretest-posttest of true-experimental model was applied as a research design. The study group was composed of 7th grade students of İzmir-Karabağlar Eserkent Secondary School in 2015-2016 season. The sample of study includes 30 students in the experimental group and 30 students in the control group that have close academic achievement levels. They were assigned to these group randomly. Pretest-posttest scores of experimental and control group were analyzed within and between groups. SPSS 23 package software was used to analyze the data. One sample t test and independent t test are applied because of having normally distributed data. The result of the study indicates that there is statistically significant difference between two groups on behalf of the experimental group.

Key Words: Social Studies, Democracy, Human Rights, Citizenship, Critical Thinking, Reflective Thinking

ÇOCUK VE SİYASET: SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE (OKULLARDA) SİYASET EĞİTİMİ -BİR TEORİK ÇERÇEVE DENEMESİ-

SÜLEYMAN İNAN

"Siyaset, fizikten zordur" demiştir ünlü fizikçi Einstein. Bu sözle siyasetin hem bir bilim olarak zorluğuna işaret etmiş hem de toplum için vazgeçilmez gerekliliğine zımnen vurgu yapmıştır. Herhangi bir bilimin yapılabilirliği, yönetilebilir bir ortamla (ülke-dünya) doğrudan ilişkilidir. Ayrıca bilim insanının "ölçsüz" hırsı, içinde yaşattığı iktidar (başkasına hükmetme) ihtirasıyla birlikte gittiğinde, insanlık ve tabiat için feci sonuçlar doğurabilir. Dolayısıyla siyasetin (siyaset biliminin) daha çocukken verilecek bir eğitimle/farkındalıkla "doğru" anlaşılması sağlanabilir. Bu çalışma ile siyasetin insanların "mutluluğunu" sağlamanın gerekli bir aracı olduğu gösterilmeye çalışılacaktır. Ayrıca, siyaset bilim konularının sosyal bilgiler dersinin içeriği ilgili bağlantılarına değinilecektir. Nihayet literatürde henüz karşılık bulmayan bu konuyla ilgili teorik bir çerçeve oluşturulmaya denenecektir.

Anahtar Kavramlar: Çocuk Ve Siyaset, Çocuklar İçin Siyaset, Siyaset Okulu, Politik Eğitim, Politik Okuryazarlık.

CHILDREN AND POLITICS: POLITICAL EDUCATION IN SOCIAL STUDIES CLASSES AT SCHOOLS -A THEORETICAL FRAMEWORK-

SÜLEYMAN İNAN

"Politics is harder than physics," said the famous physicist Einstein. With this he has both pointed out the difficult aspects of politics as a science and has also implicitly emphasized on the indispensable necessity of it for society. Feasibility of any science is directly related to a manageable medium (country-world). In addition, when "disproportionate" ambition of scientist goes hand in hand with his ambition of governing others this could have disastrous consequences for humans and nature. Therefore, the awareness of "correct" understanding of politics can be achieved during childhood by education. This study tries to demonstrate that politics is a necessary tool to provide people with "happiness". Furthermore, the relevant links between political science topics and the content of social studies will be discussed. Finally, we will try to create a theoretical framework on this issue that has not yet found a solid ground in literature.

ÇOCUK EĞİTİMİ VE FELSEFE

OYA ESRA BEKTAŞ

Aristoteles felsefenin merakla başladığını söyler. Kendimize ve kendi dışımızda bulunan şeylere ilişkin merakımızın sonucu olan soru sorma etkinliğimiz, felsefe olarak adlandırılan düşünsel sürecin doğmasını sağlamıştır. Bu yüzden felsefe yanıtlardan çok soruların önemli olduğu bir alandır. Bir filozofu filozof yapan da her şeyden önce sorduğu sorulardır. Bu anlamda dünyanın en önemli filozofları çocuklardır aslında. Çünkü meraklıdırlar ve çok soru sorarlar. Merak ettikleri öyle çok şey vardır ki, sorularının sonu gelmez. Bu nedir? Peki niçin? sorularını o kadar çok nesne ve olaya yönelterek sorarlar ki, artık biz de cevaplamaktan yorulur ve bir süre sonra sorularını yanıtlamaktan vazgeçeriz.

İşte bizim yanıtlarımızın tükendiği bu noktada onların filozoflukları da maalesef sona ermektedir. Öyle ki felsefe sadece bir soru sorma etkinliği değildir. Yeni bir soru sorabilmek için ilk soruya verilen yanıtla gereksinim vardır. Eğer çocukların birer filozof olarak yaşamaya devam etmelerini, sorgulayan bir yaşam sürmelerini istiyorsak, onların sorularını yanıtsız bırakmamalıyız. Sorgulamanın neden bu kadar önemli olduğuna gelince, Sokratesçi bir bakış açısından sorgulanmayan bir hayat yaşamaya değmez.

Ailelerin bir ömür boyu çocuklarının sorularına yanıt vermesi beklenemez. Zaten verilen yanıtlar da her zaman doğru ve sistematik bir yapıda olmayabilir. Bu yüzden okul yoluyla sürdürülen bir felsefe eğitimi çocuğun merakının sürdürülebilirliği açısından çok önemlidir. Ancak bilindiği gibi felsefe eğitimi ile çocuklar ancak lisede karşılaşmaktadır. Oysa felsefe söz konusu olduğunda eğitimin daha erken başlaması gerekmektedir. Çünkü merakın korunumu bu eğitim sürecinin anahtarıdır. Bu yüzden bir insanın çocuk yaşta başladığı felsefe okul öncesi dönemin başlangıcıyla birlikte sürdürülebilir hale getirilmeli, bunun yanı sıra çocuklara felsefe değil, Kant'ın da vurguladığı gibi felsefe yapmanın yolu öğretilmelidir.

Bu öğretim süreci hem okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarının katkısıyla hem de üniversiteler aracılığıyla hayata geçirilebilir. Bu bağlamda öncelikle eğitim-öğretim kurumlarındaki öğretmenlerin felsefi düşünme biçimini kazanmış olması çocuklara bunların aktarılması bakımından önem arz etmektedir. Bu formasyona sahip öğretmenler ailelerden sonra çocukların felsefe ile aktif tanışıklığını sürdürebilmenin ilk araçlarıdır. Çocukların felsefe ile olan ilişkileri bir de çocuk üniversitesi aracılığıyla sürdürülebilir. Batı üniversitelerinde oldukça yaygın olan, ülkemizde ise son zamanlarda varlık kazanmaya başlayan çocuk üniversitesinin temel programlarından biri olan felsefe, çocuklara üniversite düzeyinde konunun uzmanları tarafından sunulabilmektedir. Bu iki öğretim sürecinin paralel olarak yürütülmesinin bir sonucu olarak çocuklar hem filozof rollerinden vazgeçmemiş olacak, hem de felsefe, eğitimin tüm süreçlerine yayılmış bir etkinliğe dönüşme fırsatı bulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Çocuk, Eğitim, Çocuk Üniversitesi.

CHILDREN EDUCATION AND PHILOSOPHY

OYA ESRA BEKTAŞ

Aristoteles states that philosophy starts with curiosity. Asking questions which is the result of our curiosity about ourselves and things outside us cause birth of cognitive process which is named as philosophy. Therefore philosophy is a field in which questions are more important than answers. Also which makes a philosopher a philosopher is his/her asked questions. In this manner children are the most important philosophers of the world. They are curious and asking a lot of questions. They have so many things to ask that their questions never end. What is this? So, why? They ask their questions while aiming to many objects and events that we become tired of answering and after a while quit answering their questions.

Unfortunately this is the point where we are out of answers and their philosophy ends. Indeed philosophy is not just an activity of asking questions. In order to ask a new question, there is a need for the answer of the previously asked question. If we want the children to live as a philosopher and want them to live a life fulfilled with critical thinking we shouldn't let their questions without an answer. If it comes to ask why critical thinking is this much important, according to a Socrates like scope, a life without critical thinking is not worth living.

It cannot be expected from families to answer questions of their children lifetime. In addition, given answers may not be true all the time and in a systematic manner. Thus, a school supported philosophy education is important for sustainability of curiosity of children. However, as it is known children encounter with philosophy only when they are at high school. But when the subject is philosophy, education should start much earlier, because persistence of curiosity is the key for this education. Therefore, philosophy which starts with childhood should become sustainable with the start of pre-school education and in addition to philosophy how to make philosophy should be also given to children as Kant mentioned.

This education process can be achieved both by pre-school education and primary school education institutions and universities. In this context, first of all philosophical way of thinking must be acquired by teachers in education institutions and this is important for transfer of them to children. Following teachers, families which have such a formation are first mediators of sustaining active acquaintance of children with philosophy. Interrelationship of children with philosophy can be sustained with the presence of a children university. Philosophy which is among basic programs of children universities which are common in western universities and getting presence in our country, can be presented to children at university level by experts of the field. As a result of executing those two education processes in parallel, children do not give up their philosopher role and also philosophy finds a way to transform into an activity which encompasses throughout the whole education processes.

Keywords: Philosophy, Children, Education, Children University

AYŞE SIDIKA HANIM'IN OSMANLI TOPLUMSAL TARİHİNDE ÇOCUĞA MODERN BİR BAKIŞ AÇISIYLA YAKLAŞAN ESERİ: USUL-I TALİM VE TERBİYE DERSLERİ

ÜMÜT AKAGÜNDÜZ

Selim Sabit Efendi, Emrullah Efendi, Satı Bey ve İsmail Hakkı gibi eğitim tarihimizin belirleyici simalarının çalışmalarını yeniden irdelemek onların fikirlerinin arkasında yer edinen toplumsal, kültürel ve ahlaki değerleri anlamamızı sağlayıp bugünün eğitiminin dinamiklerini analiz etmemize yardımcı olmaktadır. Bir başka önemli simanın da Osmanlı toplumsal yaşamında bir kadın olarak yazdıklarıyla yer edinmiş olan Ayşe Sıdika Hanım olduğu unutulmamalıdır. Batı kültürü ile içinden çıktığı kültürü özenli bir şekilde sentezleyen Ayşe Sıdika Hanım “*Dârülmualimât’ta*” okuttuğu “*Fenn-i Terbiye ve Usul-i Tedris*” adlı ders sayesinde eğitim ve öğretimin teorik altyapısında uzmanlaşarak 1897’de eğitim tarihimizin ilk pedagoji eserlerinden birisi olan “*Usul-i Talim ve Terbiye Dersleri*” adlı kitabı yayımlamıştır. Eğitimde teorik bilgi ihtiyacının önemine dikkat çeken Ayşe Sıdika Hanım eserinde ezberciliğin zararlarına odaklanıp psikoloji, biyoloji, botanik, jeoloji ve fizikten örnekler vermiştir. Bedensel yeterliliğe ve yeteneğe göre tasarlanmış eğitimin gerekliliğine işaret eden yazarımız, toplumsal değerler ve ahlaki kaidelerle bütünleşmiş eğitime duyulan ihtiyacı eserinin her noktasında somutlaştırmıştır. Çocuk ise Ayşe Sıdika Hanım’ın eserinin şüphesiz ki ana karakteridir. Ayşe Sıdika Hanım’a göre çocuk yaşayarak, gözlemleyerek öğrenen bir varlık olduğundan eğiticiler teorik ve pratik bilgilerini onun üzerinde gerçekçi yöntemlerle uygulamalıdır. Örneğin, kavrayışın çocuktan çocuğa değiştiğinin bilincinde olması gereken eğitmen, matematik öğrenirken herkesin aynı zekâyâ sahip olmadığını unutmamalıdır. Öyle ki çocuğa eğitim verilirken yaş ile hafıza-hayal gücü arasındaki kuvvetli bağlantı gözden kaçırılmamalı on beş yaşına kadar çocuktan karmaşık matematik problemleri çözmesi beklenmemelidir. Çocukların ancak düşünsel ve bedensel yeterliliğe ulaştıktan sonra yaptıklarından sorumlu tutulabileceklerini belirten Ayşe Sıdika Hanım’a göre çocukta merhamet ve şefkat duyguları sonradan gelişmektedir. Bu nedenle ondan ilk yaşlarında katıksız bir saygı beklenmemeli, sık sık sevgi gösterilmelidir. Özellikle toplumsal bir yara olan öksüz çocuklara davranış biçimi düşünürre göre insanlığın değerini belirleyen en keskin ölçüttür. Çocuğun ahlaki eğitimini de irdeleyen Ayşe Sıdika Hanım, ahlak eğitiminde dengenin önemine işaret ederek yalan söyleyen bir çocuğun bu alışkanlığını dayak ve tehdit ile düzeltmeye çalışmak ya da bir çocuğa kötü davranırken diğerine yüz vermek kışkanç, ikiyüzlü, hain çocukların yetişmesine yol açabilir. Bu bağlamda bildirinin amacı, Ayşe Sıdika Hanım’ın, bilimsel pedagoji yöntemleri sayesinde güçlü değerlendirmeler yaptığı “*Usul-i Talim ve Terbiye Dersleri*” adlı eserinde, çocuk yetiştirmenin bedensel, zihinsel, toplumsal ve ahlaki önemini tespit ederek irdelemektir. Bu çalışmada yöntem olarak tarama modeliyle Ayşe Sıdika Hanım’ın 205 sayfadan oluşan eseri bulunarak, Osmanlıcadan transkripsiyonu ve günümüz Türkçesine sadeleştirilmesi gerçekleştirilmiştir. Sonraki süreçte ise söz konusu eserde çocuk temasına ilişkin veriler değerlendirilerek, günümüzle bağlantısı açığa çıkartılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitapları, Çocuk, Pedagoji, Toplum, Ahlak, Eğitim, Öğretim Yöntemleri.

THE WORK OF AYŞE SIDIKA HANIM'S APPROACH TO CHILDREN IN OTTOMAN SOCIAL HISTORY WITH A MODERN PERSPECTIVE: PROCEDURE IN TEACHING AND EDUCATION COURSES

ÜMÜT AKAGÜNDÜZ

Determining figures in the our educational history such as Selim Sabit Efendi, Emrullah Efendi, Satı Bey and İsmail Hakkı help us analyze the dynamics of current education by enabling us to understand the social, cultural and ethical values behind their ideas. Another significant figure to be remembered as a woman in Ottoman social life who left her mark with her writings is Ayşe Sıdika Hanım. Ayşe Sıdika Hanım synthesizes Western culture diligently with the her own culture to become an expert in the theoretical infrastructure of education and learning by means of the "*Fenn-i Terbiye ve Usul-i Tedris*" (pedagogical formation in the Tanzimat and Mesrutiyet periods) course she taught in the "*Dârülmualimât'ta*" (School for girls to become educators) and published "*Usul-i Talim ve Terbiye Dersleri*" (Education and Learning Course) one of the first pedagogical works in our educational history in 1897. In her work Ayşe Sıdika Hanım drew attention to the importance of the need for theoretical knowledge in education and focused on the harmfulness of rote learning and gave examples from psychology, biology, phytology, geology and physics. Our author has underlined the necessity for education designed according to physical competency and skills and has embodied the need for education which has integrated with social values and ethical rules throughout the work. There is no question that the child is the main character in the work of Ayşe Sıdika Hanım. According to Ayşe Sıdika Hanım a child is an entity who learns by living, observing and therefore educators should apply their theoretical and practical knowledge on a child with realistic methods. For example an educator who should be aware that comprehension varies from child to child should not overlook the fact that everyone does not have the same capacity of intelligence when learning mathematics. In fact the strong connection between age and memory-imagination must not be overlooked when teaching a child and a child should not be expected to solve complicated mathematical problems before the age of fifteen. Ayşe Sıdika Hanım indicates that children can only be held responsible for their actions after they have reached mental and physical competence and according to her feelings of mercy and compassion develop later. Therefore, pure respect should not expected from a child during the first years while affection should be displayed often. According to the philosopher the most accurate criterion which determines the value of humanity is the treatment of orphans in particular which is a social wound. Ayşe Sıdika Hanım also examines the ethics education of children and underlines the importance of balance in ethics education and points out that trying to correct the behavior of a child who lies with physical punishment and threats or treating one child badly while indulging another may lead to raising jealous, dishonest, treacherous children. In this context the objective of the paper is to analyze and determine the physical, mental, social and ethical importance of raising children by means of her work "*Usul-i Talim ve Terbiye Dersleri*" and her scientific pedagogical methods. In this study the survey method was used to find the 205 page work of Ayşe Sıdika Hanım which was transcribed from the Ottoman language and simplified into contemporary Turkish. In the subsequent process the data pertaining to children in the aforementioned works were assessed together with secondary sources to disclose its contemporary connection.

Key Words: Textbooks, Child, Pedagogy, Community, Ethics, Education, Learning Methods.

KIRŞEHİR VE ANKARA İLİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN OYUNSALLIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

MUHSİN HAZAR - MERYEM ALTUN - OKAN BURÇAK ÇELİK - ERKAN YARIMKAYA

Ankara ile Kırşehir ilindeki 11-14 yaş grubu ortaokul öğrencilerinin fiziksel aktivite içeren oyunları oynamaya yönelik oynunsallık düzeylerinin bazı değişkenler bakımından incelenmiştir. Bu doğrultuda; 1. İllerin oynunsallık düzeyleri nedir? 2. İllere göre oynunsallık düzeyleri anlamlı farklılık göstermekte midir? 3. İllere göre kız ve erkek öğrencilerin oynunsallık düzeyleri anlamlı farklılık var mıdır? 4. 11, 12, 13 ve 14 yaş gruplarının oynunsallık düzeyleri arasında anlamlı farklılık var mıdır? sorularına cevap aranmıştır. 2014-2015 eğitim öğretim yılında öğrenim gören Ankara'dan 311, Kırşehir'den 229 olmak üzere toplam 540 öğrencinin katıldığı araştırmada tarama modeli uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında Hazar (2014) tarafından geliştirilen "10-14 yaş grubu çocukların fiziksel aktivite içeren oyunları oynamaya yönelik oynunsallık ölçeği" kullanılmıştır.

SPSS 22.00 paket programının kullanıldığı araştırmada, çalışma grubunun sayısı 29'dan fazla olduğu için Kolmogorov-Siminov testi yapılmıştır. Bu işlem sonucunda; genel olarak oynunsallık düzeyinde $p=0,10$, cinsiyette $p=0,84$ ve yaş değişkeninde (Levene testinde) $p=0,49$ olduğu gözlenmiştir ($p>0,05$) ve verilerin çözümlenmesinde parametrik istatistik tekniklerinin uygulanmasına karar verilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin kendi içinde karşılaştırılmasında $p=0,00$ olduğu ve 11-14 yaş grubunun kendi içinde değerlendirilmesinde $p=0,00$ olduğu ve bu değerlerin $p<0,05$ 'ten küçük olduğu tespit edilerek bu değişkenlerin karşılaştırılmasında non-parametrik istatistik tekniklerinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Alt problemler doğrultusunda; öğrencilerin oynunsallık düzeylerinin belirlenmesinde betimsel tekniklerden aritmetik ortalama ve standart sapmadan yararlanılmıştır. Bununla birlikte çözümlemeye; normal dağılımlar için iki değişkenlerde parametrik istatistik tekniklerinden bağımsız gruplar t testi ile ikiden fazla değişkenin karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi ve bu analiz sonucu farklılık çıkan durumlarda post hoc tekniklerinden Tukey testinden yararlanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen verilerin çözümlenmesinde ise parametrik olmayan testlerden Mann Whitney-U ve ikiden fazla değişkenlerin karşılaştırılmasında ise Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Bu test sonucunda fark çıkan durumlarda farkın kaynağını tespit etmek amacıyla Mann Whitney-U testi yapılmıştır. Ayrıca Hazar (2014) tarafından geliştirilen 10-14 yaş grubu öğrenciler için oynunsallık ölçeğinin alfa değeri 0,82'dir. Bu araştırmada ise ölçeğin güvenirliği 0,78 olup yüksek güvenirliğe sahiptir.

Elde edilen bulgularda İl değişkenine göre; oyun tutkusu ($t_{(538)}=2,096$, $p<0,05$), oyun isteği ($t_{(538)}=2,611$, $p<0,05$) ve risk alma boyutlarında ($t_{(538)}=2,146$, $p<0,05$) Ankara ve Kırşehir'deki öğrencilerin oynunsallık puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Bu farklılık, oyun tutkusu ($=2,99$) ve oyun isteği ($=3,64$) boyutlarında Kırşehir'deki öğrencilerin lehine iken risk alma boyutunda ($=3,38$) Ankara'daki öğrencilerin lehinedir. Elde edilen bu bulguya göre, Kırşehir'deki öğrenciler Ankara'daki öğrencilere göre daha istekli ve tutkulu oynunsallığa sahiptir. Diğer taraftan Ankara'daki öğrenciler Kırşehir'deki öğrencilere göre oyunda daha fazla risk almaktadırlar. Cinsiyet değişkenine göre; öğrencilerin oyun tutkusu, sosyal uyum, oyun isteği, risk alma boyutlarında ve genelde oynunsallık puanları arasında anlamlı farklılık olmadığı gözlenmektedir ($p>0,05$). Bununla birlikte kazanma arzusu boyutunda erkek ve kız öğrencilerin oynunsallık puanları arasında kız öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur ($t_{(538)}=2,337$, $p<0,05$). Bu bulguya dayalı olarak oynunsallıkta erkek öğrencilere göre kız öğrencilerin daha fazla kazanma arzusunu taşıdıkları ifade edilebilir. Yaş değişkenine göre; öğrencilerin oynunsallık puanları arasındaki fark tüm boyutlarda ve ölçeğin genelinde 0,05 düzeyinde anlamlıdır. Öğrencilerin oynunsallık düzeyleri; "oyun tutkusu" ($F_{(3,536)}=53,453$, $p<0,05$), "sosyal uyum" ($F_{(3,536)}=23,794$, $p<0,05$), "oyun isteği" ($F_{(3,536)}=38,932$, $p<0,05$), "kazanma arzusu" ($F_{(3,536)}=4,973$, $p<0,05$), "risk alma" ($F_{(3,536)}=23,856$, $p<0,05$), ve genel de anlamlı farklılık göstermektedir ($F_{(3,536)}=67,205$, $p<0,05$).

Sonuç olarak; 11-14 yaş grubu öğrencilerin oyunsallık düzeylerinin iyi çıkması beklenen bir sonuçtur. Ancak sosyal uyumun ve kazanma arzusunun yüksek, oyun tutkusu ve risk almanın orta düzeyde olmasının ergenlik dönemine geçişten kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda yaş değişkeninin öğrencilerin oyunsallık düzeyinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir. Kırşehir’deki öğrenciler Ankara’daki öğrencilere göre daha istekli ve tutkulu oyunsallığa sahiptir. Diğer taraftan Ankara’daki öğrenciler Kırşehir’deki öğrencilere göre oyunda daha fazla risk almaktadırlar. Kırşehir’deki kız öğrenciler Ankara’daki kız öğrencilere göre oyunsallık bakımından daha istekli ve tutkuludur. Ankara ve Kırşehir’deki erkek öğrencilerin oyun tutkusunun, sosyal uyumun, oyun isteğinin ve kazanma arzusunun aynı ancak Ankara’daki erkek öğrencilerin Kırşehir’deki öğrencilere göre oyunsallıkta daha fazla risk aldıkları gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyunsallık, 11-14 Yaş, Fiziksel Aktivite Oyunu.

A COMPARISON OF PLAYFULNESS LEVELS OF THE STUDENTS IN KIRŞEHİR AND ANKARA CITIES

MUHSİN HAZAR - MERYEM ALTUN - OKAN BURÇAK ÇELİK - ERKAN YARIMKAYA

Levels of playfulness for playing games that comprise of physical activity of secondary school students of 11-14 years of age in Ankara and Kırşehir cities were scrutinized in terms of some variables. Accordingly, answers were searched to the questions; 1.What is the playfulness levels of the cities? 2.Do playfulness levels differ according to the cities? 3.Are there significant differences between the female and male students in terms of playfulness levels according to the cities? 4.Are there significant differences between the age groups of 11, 12, 13 and 14 in terms of playfulness levels? A screening model was applied in the research conducted on a total of 540 students, as 311 students in Ankara and 229 students in Kırşehir, attending 2014-2015 academic year. "Playfulness scale for playing games that consist of physical activity of children of 10-14 age group" that was developed by Hazar (2014) was used in data collection.

SPSS 22.00 package program was used in the research and Kolmogorov-Siminov test was conducted since the study group number was over 29. As a result of this process; it was observed in general that $p=0,10$ in the playfulness level, $p=0,84$ in gender, and $p=0,49$ in age variable (in Levene test) ($p>0.05$) and it was decided that parametric statistical techniques would be used in data interpretation. It was determined in the comparison of the female and male students within themselves that $p=0,00$ and these values were $p<0,05$, and it was considered that utilization of non-parametric statistical techniques in the comparison of these variables would be appropriate.

In accordance with the sub problems; arithmetic average and standard deviation among descriptive techniques was used to determine playfulness levels of the students. Furthermore, in interpretations; independent groups t-test in paired variables for normal distribution among parametric statistical techniques was used and in the comparison of more than two variables, single direction variance analysis was used and Tukey test was used among post hoc techniques in situations where difference occurs as a result of this analysis. In the interpretation of the data which did not show normal distribution, Mann Whithney-U test was used among non-parametric tests and Kruskal-Wallis test was used in the comparison of more than two variables. In situations that show difference as a result of this test, Mann Whitney-U test was used to determine the source of the difference. Moreover, alpha value of the playfulness scale for the students of 10-14 age group that was developed by Hazar (2014) was 0,82. Reliability of the scale in this research was 0,78 and it had high reliability.

According to the city variable in the obtained results; there was statistically significant difference between the playfulness scores of the students in Ankara and Kırşehir in the dimensions of play passion ($t_{(538)}=2,096$, $p<0.05$), play eagerness ($t_{(538)}=2,611$, $p<0.05$) and risk taking ($t_{(538)}=2,146$, $p<0.05$). This difference was in favor of the students in Kırşehir in the dimension of play passion ($=2,99$) and play eagerness ($=3,64$), and it was in favor of the students in Ankara in the dimension of risk taking ($=3,38$). According to this finding, the students in Kırşehir were playful more eagerly and passionately in comparison to the students in Ankara. On the other hand, the students in Ankara took more risk in play in comparison to the students in Kırşehir. Based on the gender variable; there was no significant difference in play passion, social adaptation, play eagerness and risk taking dimension and in general in the playfulness scores of the students ($p>0.05$). Nevertheless, there was significant difference in favor of female students in the dimension of winning desire in the playfulness scores of the female and male students ($t_{(538)}=2,337$, $p<0.05$). Based on this finding, it can be stated that the female students had more winning desire in playfulness in comparison to the male students. According to the age variable; the difference between the playfulness scores of the students was significant in all dimensions in the scale in general at the 0,05 level. Playfulness levels of the students; showed significant difference in; "play passion" ($F_{(3,536)}=53,453$ $p<0.05$), "social adaptation" ($F_{(3,536)}=23,794$, $p<0.05$), "play eagerness" ($F_{(3,536)}=38,932$, $p<0.05$), "winning desire" ($F_{(3,536)}=4,973$ $p<0.05$), "risk taking" ($F_{(3,536)}=23,856$ $p<0.05$), and in general ($F_{(3,536)}=67,205$, $p<0.05$).

In conclusion; good results of the playfulness levels of the students of 11-14 years of age is an expected result. However, it is thought that high level of social adaptation and winning desire and average level of play passion and risk taking stems from the transition to adolescence period. Based on these findings, it can be stated that the age variable is a factor effective on the playfulness level of the students. The students in Kırşehir were more eager and passionate in playfulness in comparison to the students in Ankara. On the other hand, the students in Ankara took more risks in play in comparison to the students in Kırşehir. It was observed that play passion, social adaptation, play eagerness and winning desire of the male students in Ankara and Kırşehir were the same however the male students in Ankara took more risk in playfulness.

Key Words: Playfulness, 11-14 Years of Age, Physical Activity Play.

RESMİ BAĞIMSIZ ANAOKULLARI İLE ANASINIFLARI BULUNAN İLKOKUL VE ORTAOKULLARIN AÇIK OYUN ALANLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ (DENİZLİ ÖRNEĞİ)

HÜLYA GÜLAY OGELMAN- HANDE GÜNGÖR - ÖZLEM KÖRÜKÇÜ

HATİCE ERTEN SARIKAYA - AHMET EROL

Günümüzde, büyük kentlerde çarpık ve plansız yapılaşma sonucu olarak güvenli açık alanların (park, oyun alanı, kent ormanı, meydan, vb.) sayıca azalmıştır. Yeterli sayıda açık alanın olmaması ve teknolojik araçların kullanımının da yaygınlaşması ile çocuklar açık alanlara göre kapalı alanlarda oyun oynamaktadırlar. Okul öncesi dönemin yaşamdaki uzun süreli etkileri düşünüldüğünde, özgürce kendilerini ifade edebilecekleri, öğrenme deneyimleri gerçekleştirebilecekleri donanımına sahip açık ve kapalı oyun alanları büyük önem taşımaktadır. Araştırmalar, açık alan oyunlarının, çocukların duygusal, akademik ve sosyal becerileri ile ilişkili olabileceğini, fiziksel gelişimi açısından birçok becerinin kazanılmasını sağladığını göstermektedir. Bu nedenle, bir okul öncesi kurumun, okul bahçesi ve donanımının, okuldaki iç mekan ve donanımı kadar önemli olduğu söylenebilir.

Özellikle büyük şehirlerde, çocuklara evde sağlanamayan ve onların gelişimi için önemli olan hareket imkanlarının okul öncesi kurumlarında sağlanması gerekmektedir. Bunun için sadece kapalı alanların iyi organize edilmiş olması yeterli değildir. Unutulmamalıdır ki kapalı alanları çok iyi hazırlanmış, ama bahçesi olmayan veya oyun materyalleri bulunmayan bir okul öncesi kurum, amaçlarının bir kısmını gerçekleştiremiyor demektir. Bunun için, açık oyun alanlarının uygun büyüklükte olması, çocukların gelişimlerini destekleyecek, onların rahat, özgürce oynayabilecekleri materyallerin bulunmasına özen gösterilmelidir. Ayrıca, bahçenin güvenliği de çok önemlidir. Bu nedenle bahçe, iyi düzenlenmeli ve donatılmalıdır. Bahçede çocukların koşup oynayacağı çimenli alanlar, bisikletleriyle gezebileceği sert zeminli yollar, kum ve su havuzları bulunmalıdır. Çocukların tırmanabilecekleri aynı zamanda gölge veren ağaçlar, bahçeyi daha çekici kılar. Çeşitli toprak tepelikler, mümkünse küçük bir açık hava tiyatrosu, küçük bir ev, basit bitkiler yetiştirmek için bir bahçe, küçük bir hayvan besleme yeri, çocuklar için çok idealdir. Bu özellikleri kapsayan okul bahçelerinin oluşturulabilmesi için öncelikle okul öncesi sınıflarının olduğu okullarda, açık alanların etkin kullanıma yönelik iyi bir planlamanın yapılması, mevcut durumu ve sorunların saptanması çok önemlidir.

Araştırmanın amacı, Denizli ili Pamukkale ve Merkezefendi ilçelerinde yer alan resmi bağımsız anaokulları, içerisinde anasınıfı bulunan ilkokul ve ortaokulların bahçelerinin açık oyun alanlarının fiziksel özellik ve donanım açısından bir karşılaştırılmasının yapılmasıdır. Araştırmada, açık oyun alanlarının fiziksel özellikleri ve donanımı açısından, durum analizi gerçekleştirilmeye çalışıldığından, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı güz yarısında Denizli ili Pamukkale ve Merkezefendi İlçeleri'nde faaliyet gösteren 12 resmi bağımsız anaokulu, içerisinde anasınıfları bulunan 13 ilkokul ve 3 ortaokul olmak üzere toplam 28 okul oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, örneklem grubundaki açık oyun alanlarının gözlemlenerek; Açık Oyun Alanları Kontrol Listesinin doldurulması ve okul bahçesinin alan ölçümü, öğrenci sayısı gibi bilgiler konusunda okul yöneticileri ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, resmi bağımsız anaokullarının açık oyun alanlarının fiziksel özellikler ve materyal olarak ilkokul ve ortaokullardaki anasınıflarına göre materyal ve ekipman açısından daha donanımlı ve büyük bir alana sahip olduklarının belirlenmesine karşılık, her üç okul öncesi eğitim kurumunun açık oyun alanlarının yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyun Alanları, Okul Öncesi Dönem Çocukları, Okul Öncesi Eğitim Kurumları.

COMPARATIVE EXAMINATION OF OPEN PLAYGROUNDS IN OFFICIAL INDEPENDENT KINDERGARTENS AND PRIMARY AND SECONDARY SCHOOLS WITH KINDERGARTEN CLASSES (CASE OF DENİZLİ)

HÜLYA GÜLAY OGELMAN- HANDE GÜNGÖR - ÖZLEM KÖRÜKÇÜ

HATİCE ERTEN SARIKAYA - AHMET EROL

Today, there has been a decrease in the number of safe open spaces (parks, playgrounds, urban forests, squares etc) in large cities due to irregular and unplanned housing. Lack of open spaces and common use of technological devices have caused children to play in closed spaces instead of open spaces. Considering the long-term effects of preschool period in life; open and closed playgrounds where children could freely express themselves and experience learning have a great importance. The studies have showed that open-space games could be associated with emotional, academic and social skills of children and enable them to acquire many skills in terms of their physical development. Thus, we could suggest that schoolyard and equipment of a preschool institution are as important as the indoor and equipment of that school.

Especially in large cities, kindergartens are required to provide movement opportunities for children as it is not provided at home and is important for their development. In order to do this, it is not enough to have well-organized closed spaces. It should not be forgotten that a kindergarten with well-organized closed spaces, but without a schoolyard or game materials apparently fails in accomplishing some of their goals. For that purpose, it is paid attention to have proper-sized open playgrounds and materials that would support the development of children and enable them to play comfortably and freely. Besides, the security of the schoolyard is also very important. Thus, schoolyards should be organized and equipped well. They should contain grassy fields where children could run and play, firm-soil tracks where they could ride their bicycles, as well as sandpits and water pools. Trees where children could climb and benefit from shadows make schoolyards more attractive. Various earthen hills, a small open-air theatre -if possible, a small house, a garden to grow simple plants and a small area to keep animals are very ideal for children. In order to construct schoolyards involving these features, it is very important to primarily make a good plan for the efficient use of open spaces at schools with preschool classes and determine the present condition and problems.

The aim of this study is to compare the open playgrounds in the schoolyards of official independent kindergartens and primary and secondary schools with kindergarten classes, which are located in Pamukkale and Merkezefendi districts of Denizli province, in terms of their physical properties and equipment. As this study endeavoured to perform a situation analysis in terms of physical properties and equipment of open playgrounds; a descriptive survey model was used. The sample group of the study consisted of totally 30 schools including 13 official independent kindergartens and 13 primary and 4 secondary schools with kindergarten classes that operate in Pamukkale and Merkezefendi districts of Denizli province in the fall term of the school year of 2015-2016. The study data were obtained by observing the open playgrounds in the sample group and as a result of filling the Check List of Open Playgrounds, measuring the schoolyards and interviewing with school heads concerning information like the number of students.

According to the results obtained from the study; even though it was determined that open playgrounds of official independent kindergartens were more equipped and larger than kindergarten classes in primary and secondary schools in terms of physical properties and equipment, it was found that every three preschool institutions had insufficient open playgrounds.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFYA DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

RAZİYE ÇAKICIOĞLU OBAN - TÜLAY AYGÖREN

Öğrenci başarısı, öğretmenin özelliklerine, kullanılan yöntem-teknikler ile araç- gereçlere, öğrenme ortamlarına ve öğrencinin özelliklerine göre farklılık gösterebilmektedir. Ancak bu öğrenme farklılığının olduğunu söyleyebilmek için öncelikle öğrencinin o derse karşı tutumunun belirlenmesi gerekir. Öğrencinin geliştirdiği olumlu ya da olumsuz tutum biz eğitimcilerle sorunun kaynağını tespit etmede ve çözüm geliştirmede yol gösterici olur. Bu da eğitimde kalitenin artırılmasına katkı sağlar.

Bu çalışma, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 1-2-3 ve 4. Sınıf öğrencilerinin coğrafya derslerine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tesadüfi (random) yöntem ile belirlenen 250 öğretmen adayına 31 maddeden oluşan likert tipi coğrafya tutum ölçeği uygulanmıştır. Ölçekte Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin coğrafya derslerine karşı tutumlarında “cinsiyet ve sınıf düzeyi” ne göre bir farklılık olup olmadığı ölçülmüştür. Anket sonuçları SPSS 15.0 programında independent t testi gibi demografik analizlerle değerlendirilmiştir. Araştırmanın geçerlilik güvenirliği için Cronbach Alfa testinden yararlanılmıştır. Değerlendirme sonuçları, ilgili bölümlerde tablo ve grafiklerle açıklanmıştır.

Çalışma, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin coğrafya derslerine karşı tutumlarını etkileyen etmenlerin belirlenmesine yönelik sonraki araştırmamızın gerekliliğini ortaya koyması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Öğrenci, Coğrafya Dersi, Tutum

THE EVALUATION OF THE SOCIAL SCIENCES TEACHING STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS TO THE GEOGRAPHY LESSONS: An Example from Pamukkale University

RAZİYE ÇAKICIOĞLU OBAN - TÜLAY AYGÖREN

Student achievement may vary according to teacher characteristics, teaching method-techniques, tools, learning environments and students' characteristics. However, in order to be able to say that the diversity of this learning, the students position against that course must be determined at first. That positive or negative attitudes have developed by students will provide guidance to educators to identify the source of the problem and develop solutions. This also contributes to improving the quality of education.

This study is intended to determine the attitudes of the Social Sciences Teaching Students - in 1-2-3 and 4th graders who studying in Pamukkale University, Faculty of education- towards geography lessons. The type of survey is the 5 point Likert geography attitude scale that consist of 31 questions was applied to the 250 candidate teachers who were determined by using random process. In this study were measured the attitudes differences to the geography lessons of Social Sciences Teaching Students according to the “gender and class level”. The results were analyzed by using SPSS 15.0 program with some demographic analyzes like independent t test. For the validity and reliability of the research was used Cronbach's alpha test. The findings converted into tables according to the above mentioned criteria and have been interpreted the corresponding sections.

The study is important to demonstrates the necessity of our further research related to determine the factors which affect their attitudes to the geography lessons of Social Sciences Teaching Students.

Key Words: Social Sciences Teaching, Students, Geography Lesson, Attitudes

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAYNAŞTIRMAYA İLİŞKİN DUYGU, TUTUM VE KAYGILARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

TUNA ŞAHSUVAROĞLU

Bu araştırma, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kaynaştırmaya ilişkin duygu, tutum ve kaygılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan, sosyal bilgiler öğretmeni adayları oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, ChrisForlin, ChrisEarle, Tim Loreman ve UmeshSharma (2011) tarafından geliştirilen ve geçerlik ve güvenirlik çalışması ise Bayar, Özaşkın, Bardak (2015) tarafından yapılan "Kaynaştırma Eğitimi İle İlgili Duygular, Tutumlar ve Kaygılar Ölçeği (KEİDTKÖ)" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ilgili alanyazın bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adayları, Kaynaştırmaya İlişkin Duygu, Tutum Ve Kaygılar.

INVESTIGATION OF SOCIAL SCIENCES CANDIDATE TEACHERS' SENTIMENTS, ATTITUDES AND CONCERNS ABOUT INCLUSIVE EDUCATION IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

TUNA ŞAHSUVAROĞLU

This study aims to investigate the sentiments, attitudes and anxieties of candidate social sciences teachers about inclusive education. The participants of the study are candidate social sciences teachers enrolled at the Social Sciences Teaching Department of Atatürk Faculty of Education, Marmara University in the 2014-2015 academic years. ChrisForlin, ChrisEarle, Tim Loreman and Umesh Sharma's (2011) "Sentiments, Attitudes and Concerns about Inclusive Education Scale" whose validity and reliability study was carried out by Bayar, Özaşkın, Bardak (2015) was used as the data collection instrument. The findings of the study are discussed in relation to the relevant literature.

Key Words: Inclusive Education, Attitude, Concerns, Social Sciences Candidate Teachers.

MATEMATİKTE ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA İNCELENMESİ

DUYGU ÖZDEMİR - EBRU KÖSEOĞLU

Bilindiği gibi, üstün yetenekli öğrenciler ve eğitimleri son yıllarda dikkatle üzerine durulması gereken bir konu olarak ele alınmaktadır. Özellikle matematikte üstün yetenekli öğrenciler ülkeleri etkileyebilecek ve yüksek seviyelere çıkarabilecek insan potansiyelini oluşturdıkları için, ülkelerin bu potansiyelleri açığa çıkarmaları ve gerekli hizmetleri onlara sağlama konusunda donanımlı olmaları çok önemlidir. Matematikte üstün yetenekli öğrenciler dünyayı matematik gözüyle görerek her olayı, nesneyi matematiksel düşüncü ile ortaya koymakta ve ilişkilendirmektedirler. Ayrıca, bu öğrenciler matematiksel muhakememe yönünden güçlü, yaşlarına göre daha karmaşık konuları anlamlandırabilen, matematiksel yaratıcılığı gelişmiş ve matematiksel problemleri beklenmedik bir hızda ve doğrulukla yapabilmektedirler. Ancak şu da bir gerçektir ki günümüzde matematikte ileri seviyede olan çocukların sayısal derslerin dışında, sözel derslerde de farklılıklarının olabileceği göz ardı edilmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada matematikte üstün yetenekli öğrencilerin sosyal bilgiler dersi kapsamında da incelenmesi hedeflenmiştir. Diğer bir deyişle; bu çalışmanın amacı matematikte üstün yetenekli öğrencilerin sosyal bilgiler dersi kapsamında; farklı bakış açılarından görebilme anlamlandırabilme ve yorumlama yeteneği incelenerek, bilgiler dersi ve sosyal beceriler bakımından da diğer çocuklardan farklılık gösterdiklerini ortaya çıkarmaktır. Bu bağlamda, Marmaris'te özel bir okula devam eden 53 öğrenciden, Test of Mathematical Abilities for Gifted Students (TOMAGS) testi yardımıyla matematikte üstün yetenekli olma olasılığı yüksek ve çok yüksek olan çocuklar belirlenerek bir grup oluşturuldu. Ardından, matematikte üstün yetenekli çocuklar ve diğerlerinin bulunduğu tüm gruba 5 adet sosyal bilgiler etkinliği uygulandı. İki ayrı grubun etkinliklerdeki bakış açıları, yorumlamaları ve problem durumlarını ele alışları incelendi. Öğrenci etkinlik kâğıtlarının incelenmesi ve yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilerek nitel yöntemlerle yorumlandı. Elde edilen bulgular üstün yetenekli öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki etkinliklerde de belirgin farklılıklarının bulunduğunu göstermiştir. Bu çalışma günümüzde keskin çizgilerle birbirinden ayrılan matematik ve sosyal bilgiler derslerinin ilişkisini ve üstün yetenekli çocukların becerilerindeki benzerliklerin ortaya konması adına uygulama alanına ve teoriye önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Sosyal Bilgiler, Üstün Yetenek.

AN INVESTIGATION OF MATEHMATICALLY GIFTED STDUENTS IN TERMS OF SOCIAL SCIENCES LESSON

DUYGU ÖZDEMİR - EBRU KÖSEOĞLU

Nowadays, gifted students and their educations have been worth stressing issue. Especially mathematically gifted students have the potential to effect and develop the countries; hence, it is crucial to provide opportunities to these students in order to reveal and develop these potential. Mathematically gifted students explain and relate everything by seeing their mathematical eyes. Moreover, these students are powerful in terms of mathematical reasoning; creativeness and they could understand complicated issues in a quicker and logical way when compared to their peers. On the other hand, it should not be ignored that the students gifted in mathematics could have differentiated characteristics in social sciences lesson. By this reason, this study aims at investigation of mathematically gifted students in terms of their social sciences lessons. In other words, the students' differences regarding social sciences lesson and social abilities were revealed by examining their comprehension and interpretation skills as well as their ability to think from different perspectives. Based on this, among 53 students attending in a private school in Marmaris, the ones who have the highest possibility of mathematical gifted students were determined by means of Test of Mathematical Abilities for Gifted Students (TOMAGS). Then, 5 social science lesson activities were applied to all students including both gifted and regular students in the classrooms. The students' sheets were divided into two groups as regular and gifted ones and their perspectives, interpretation and approaches to the problems were analyzed. The data obtained from students' activity sheets and semi structured interviews were interpreted by means of the content analysis. The findings reflected that mathematically gifted students also showed significant differences in their social sciences activities. This study could provide important contributions in order to reveal the similarities in the students' abilities in mathematics and social sciences lessons as well to reveal the relationship between these lessons, which are separated as two distinct lessons by sharp limits.

Key Words: Mathematics, Social Sciences, Gifted.

ÜSTÜN ZEKÂLI ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL YERLİLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ: ELAZIĞ BİLİM VE SANAT MERKEZİ ÖRNEĞİ

SEVAL TOPCU - AYÇA ZİŞAN ŞEKER - MERT EFE

Bu araştırmada, Elazığ Bilim ve Sanat Merkezine devam eden öğrencilerin dijital yerlilik özellikleri ve bu özelliklere sahip olma durumları ele alınmıştır. Ayrıca katılımcıların internet ve bilgisayar kullanma amacıyla bu teknolojileri kullanma süreleri incelenmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın %53,6'sını kadın %46,4'ünü erkek katılımcılar oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan veriler anket yoluyla 75 öğrenciden toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel ve anlam çıkarıcı istatistik yöntemlerinden faydalanılmıştır. Çalışma verilerine göre, öğrencilerin % 10,1'i 1990+ doğumlu, % 89,9' u da 2000+ doğumludur. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin bilgisayar kullanımında zorlanmadıkları(% 89,9),bilgisayarı kendi kendilerine (% 81,2) öğrendikleri görülmektedir. Bilgisayarı derslerle ilgili olarak kullanma oranı ise haftada 2-3 kez (% 39,1) olarak gerçekleşmektedir. Dijital yerlilerin % 60,9'u bilgisayarda oyun oynamayı uygun bulurken, katılımcıların % 60,8'inin de strateji oyunu oynadığı gözlenmektedir.

İnternette aradığını kolaylıkla bulan (% 86,9) öğrencilerin birden fazla siteye bağlanıp hepsini aynı anda takip ettikleri (% 62,3) anlaşılmaktadır. Katılımcıların, internete erişim sağladıkları yer incelendiğinde çoğunluğunun (% 85,5) bulunduğu yerden, % 26,1'lik bir bölümün de cafeden erişim sağladıkları gözlenmektedir. Katılımcıların en fazla (% 91,3) youtube, (% 87) Google,(% 76,8) whatsapp ve (% 63,8) e posta gibi internet teknolojilerini kullandıkları gözlenmektedir. %52'sinin birden fazla e postaya sahip olduğu görülmektedir. Yine en fazla (% 79,7) akıllı telefon,(% 75,4) dizüstü bilgisayar, tablet (%72,5) ve (%72,5) cep telefonu gibi bilgi ve iletişim teknolojilerini kullandığı gözlenmektedir. İnternetin mesaj göndermek(% 75,3)suretiyle iletişim aracı olarak kullanıldığı da görülmektedir, Dijital yerlilerin (%89,8) internette konu araştırması yaparken birçok kaynaktan yararlandığı anlaşılmaktadır. Merak ettikleri konuları araştırarak kendilerinin öğrendiği (% 82,6) anlaşılan dijital yerliler, bilgi kaynağı olarak kitap yerine interneti tercih etmektedir (% 55,1). Ödev konusunda da önceliğin (%53,6) internet kullanımında olduğu anlaşılmaktadır.

Dijital yerliler birden fazla işi aynı anda yapabildiklerini (% 57,9) ifade etmişlerdir. Dijital yerliler cep telefonunda mesaj yazarken kısaltmayı (% 47,8) uygun bulurken ödev yazımında (%75,3) kısaltmayı uygun bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Üstün yetenekli ve dijital yerli olan öğrencilerin çoğunluğu bilgi ve iletişim teknolojilerini kendi kendine öğrenmekte, öğrenme süreçlerinde de yeni teknolojileri ve sosyal medyayı kullanmayı tercih etmektedir. Bir anlamda kendisinin öğretmeni olma özelliğini yaşamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Dijital Göçmen, Dijital Yerli, Üstün Yetenekli Öğrenci.

A SURVEY ON DIGITAL NATIVE FEATURE OF GIFTED STUDENTS: ELAZIĞ ART AND SCIENCE CENTER EXAMPLE

SEVAL TOPCU - AYÇA ZİŞAN ŞEKER - MERT EFE

Purpose of this study is to examine digital native feature of gifted students' attending science and education center and to the extent they have digital native. This study also investigated participants' frequency usage of this technology. General survey model as a quantitative research method was utilized in this research. 75 gifted students were participated this study, 53, 6 % of which are gifted male students and 46.4 % which are gifted male students. Descriptive and inferential statistical methods were used to analyze data. According to research data, 10.1 % of students were born 1990+ and 89.9 % were born after 2000. According to results, the students have no difficulty the use the computer (89, 9%). They are able to learn it by themselves (81, 2%) The average of using the computer in a week is 2-3 times (39, 1%). 60, 9% of the digital locals are playing games. 60, 8 % of the participants are playing strategic games.

It was revealed that students found easily what they searched in internet (86, 9%) with connecting more than two website at the same time (62, 3 %). When participants were asked where they mostly connected internet, majority of participants (85, 5 %) connected internet places where they are, 26, 1% which are connected from internet café. It was observed that participants mostly used (91, 3 %) YouTube, (87 %) goggle, (76, 8%) what sap and (63, 8%) e-mails as internet technology. Moreover, they mostly use (% 79, 7) smart phones, (% 75, 4) laptop, tablet (72, 5%) and (72, 5%) mobile phone. It was seen that internet used as communication tool by sending message (75, 3%). It was revealed that digital native use various resource as to review topic in internet. It was understood that digital native gifted students learn through searching the topics they are curious, they select internet as information source, rather than books. It was revealed that internet has priority (53, 6%) in preparing homework assignment

They expressed that they might make various task at the same time (57, 9%). Digital native students (47, 8%) approved reduction in wring text message, but 75, 3% of digital native students (75, 3%) do not approve reduction in writing homework assignments.

Majority of both gifted and native students learn information and communication technology by themselves and they chose new technology and social media tools in learning process. In this sense, they experience to be their teacher in learning process. Implication of findings was discussed.

Key Words: Digital Native Feature, Digital İmmigrant, Gifted Student.

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE GÖRSEL OKUMA BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

YÜCEL KABAPINAR - BAŞAK İNCE

Fotoğraflar, karikatürler, afişler, filmler, resimler gibi pek çok görsel unsur sosyal bilimlerde/bilgilerde veri kaynağı olarak kullanılabilir. Görsel okuma, görsellere eleştirel bakabilme, görsel unsurları analiz edebilme ve değerlendirebilme becerisiyle ilgilidir. Görsel unsurlarla her yerde karşılaştığımız bir dünyada yaşadığımız gerçeğinden hareketle, görsel okuma becerisini öğrencilerimizde geliştirmenin bir zorunluluk olduğu söylenebilir. Görsellere eleştirel bakan öğrenci; görsellerle ilgili farklı ve çoklu bakış açıları geliştirerek “olaylara dengeli bakabilir” duruma gelebilir.

Bu çalışmada, görsellere eleştirel bakabilme becerisi kazandırılmaya çalışılmaktadır. Çalışmanın amacı, farklı sınıf seviyelerindeki özel yetenekli öğrencilerin görsellere bakmaya ilişkin beceriler açısından uygulama öncesi ve uygulama sonrası durumlarını belirlemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması şeklinde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi'ne (BİLSEM) devam eden; aynı zamanda özel okulda öğrenci olan farklı sınıf seviyelerindeki (3., 4. ve 5. sınıf) 21 öğrenci oluşturmaktadır. Uygulamalar İstanbul BİLSEM'de gerçekleştirilmiştir. Görseller aracılığıyla 9 ders saati boyunca etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak; öğrenci etkinlik formları, ön test-son test ve araştırmacı günlükleri kullanılmıştır. Veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Analizlerde öğrencilerin görsellere eleştirel bakabilme becerileri açısından olası farklılaşmalar belirlenmeye çalışılmıştır. Verilerin analizi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Görsel Okuma, Çoklu Bakış Açısı, Empati.

AN IMPLEMENTATION FOR DEVELOPING VISUAL READING SKILLS IN GIFTED STUDENTS

YÜCEL KABAPINAR - BAŞAK İNCE

Visuals such as photographs, caricatures, posters, movies and pictures can be benefitted as a means of data gathering tools in Social Sciences/Studies. Visual reading involves making critics, analysis and evaluation of visual aids. It is crucial to reading visual as we are surrounded by visual in our everyday life. Critical analysis of visuals might help students to develop different and multiple viewpoints about the issue handled in the visual. This might render a more balanced way towards social or socio-cultural events. Thus, the present study aims to develop visual skills of students. In the study a teaching intervention was designed so as to develop visual reading skills in gifted students. The effectiveness of the theoretically designed intervention was investigated via prior and post questions. The present study was planned in the line of qualitative paradigm where action research was the main research design. Twenty one students who are 3., 4. and 5th graders of different private schools and also attending Istanbul Science and Art Center (BİLSEM) participated in this study. The teaching intervention was conducted in BİLSEM. Students were asked to respond open ended questions prior to and at the completion of intervention. Teaching involved visual reading activities and follow up questions and lasted 9 teaching hours. Instructional activity sheets, pre and post questions and researcher field notes were instruments of the study. In analyzing the data content analyses was benefitted with a special focus on changes in students' visual reading skills. Content analysis is still in progress.

Key Words: Social Studies, Visual Reading, Multiple Viewpoints, Empathy.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAYNAŞTIRMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

SERTAN TALAS - TAMER AYDEMİR

Özel gereksinimli öğrencilerin en az kısıtlayıcı ortamda normal gelişim gösteren akranları ile birlikte eğitim öğretim faaliyetlerine katılması olarak ifade edilen kaynaştırma eğitimi, gelişen sosyal devlet anlayışı ile birlikte eğitim öğretim sistemimizin tüm kademelerinde uygulanmaktadır. Kaynaştırma öğrencilerinin örgün eğitim kurumlarında akranları ile birlikte katıldıkları derslerden bir tanesi de Sosyal Bilgiler dersi. Tüm derslerde olduğu gibi sosyal bilgiler dersinde de kaynaştırma öğrencilerinin başarısını etkileyen en önemli etmenlerden birisi sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik tutumlarıdır. Bu tutumların temellerinin ise öğretmenlik eğitimi sürecinde atıldığı düşünülmektedir.

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı farklı üniversitelerde öğretmenlik eğitimi almakta olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitime ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla çalışmada Stoiber, Gettinger ve Goetz (1998) tarafından geliştirilen ve Dalğar (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış "Kaynaştırma Hakkında Düşüncelerim/KHD" ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmış ve elde edilen veriler istatistiksel analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitime ilişkin görüşleri yaş, cinsiyet, üniversite gibi farklı değişkenler açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Kaynaştırma, Tutum

ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' VIEW ABOUT INCLUSION

SERTAN TALAS - TAMER AYDEMİR

Inclusion education, expressed as, participating education and training activities of individuals, who need special education and normally developed peers together, is being implemented in all stages of education system by the developing social government consciousness. Social studies course is one of the less on that the inclusive students take part with their peers in formal educational institutions. As all courses, in social studies courses, the most important factors affecting the inclusive students' success is attitudes of social studies course teacher against the students. It is believed that the basis of this attitude is founded in process of teacher education.

In this context, the purpose of this study is determining the views of the social studies teacher candidates from different universities according to inclusion education. According to this aim "My Thinking About Inclusion Scale / MTAI" developed by Stoiber, Gettinger ve Goetz (1998) and adapted to Turkish by Dalğar (2011) was used in this study. The study was designed in descriptive survey model and collected data was analyzed by using by statistical analysis methods. In this study views of the social studies teacher candidates was analyzed in terms of different variables such as age, gender and the university.

Key Words: Special Education, Social Studies Teachers Candidates, Inclusions, Attitude.

HİZMET-İÇİ VE HİZMET ÖNCESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN YÜKSEK LİSANS EĞİTİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

DEDE YILMAZ

Gelişen ve değişen dünyanın ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına lisans(yetkinlik) mezunu olmanın bile yetmediği günümüzde yüksek lisans eğitiminin önemi gittikçe artmaktadır. Bu araştırmada amaç akademisyenliğe ilk adım olarak kabul edilen yüksek lisans eğitimi almak isteyen veya hali hazırda bu eğitimi almakta olan hizmet içi ve hizmet öncesi sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu eğitime yönelik tutumlarını irdelemektir. Araştırma nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenen 2015-2016 akademik yılı ve daha önceki yıllarda Pamukkale Üniversitesinde yüksek lisans eğitimi almış ve almakta olan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Katılımcılarla yürütülen yapılandırılmamış görüşmeler ile araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırma halen devam eden bir araştırma olduğundan henüz bir sonuca ulaşamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Lisans, Öğretmen Görüşleri

PRE-SERVICE AND IN-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS OPINIONS ON MASTER EDUCATION

DEDE YILMAZ

To fulfill the needs of World that keeps changing and developing importance of master education has been increasing nowadays even the Licensing (competency) graduate is not enough. Main purpose of this research is examining the pre-service and in-service social studies teachers attitudes towards the master education. The method of the study was designed as a qualitative phenomenological research model. Participants were determined through teachers who taking master education at Pamukkale University by easy reachable sampling from 2015-2016 academic year or past academic years. Data were collected from participants by using unstructured interviews. We haven't got any conclusion from research yet because it is still an ongoing research.

Key Words; Master Education, Teacher Opinions.

SOSYAL BİLGİLER ANABİLİM DALLARINDA GÖREV YAPAN ÖĞRETİM ÜYELERİNİN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMA KONULARINDAKİ EĞİLİMLERİ

ERKAN DİNÇ - SERKAN KOLUMAN

Bu çalışma Türkiye'deki devlet üniversitelerinin eğitim fakültelerinde bulunan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında çalışan öğretim üyelerinin üniversitelere ve mezuniyet alanlarına ilişkin dağılımı ve alandaki öğretim üyelerinin lisansüstü çalışma konularındaki eğilimlerini betimlemeyi amaçlamaktadır. Sosyal bilgiler alanında çalışan araştırmacıların lisansüstü çalışma konularındaki eğilimlerinin belirlenmesi ve sosyal bilgiler ile ilgili çalışmaların konu seçiminde yol gösterici olmayı amaçlayan araştırmanın verileri YÖK veri tabanındaki yüksek lisans ve doktora tezlerinden, üniversitelerin internet sitelerinden, öğretim üyelerinin kişisel web siteleri ve öğretim üyelerine mail yolu ile ulaştırılan 'Akademik Personel Bilgi Formu' aracılığı ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yapılarak araştırmanın bulgularına ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları sosyal bilgiler öğretmenliği anabilim dalında görev yapan öğretim üyelerinin lisansüstü çalışma konularında sosyal bilgilerle ilişkili bazı disiplinlerde yoğunlaştığını göstermektedir. Bu durumun sosyal bilgiler alan eğitiminde yeterince uzmanlaşmaya gidilememesine ve alan eğitime yönelik çalışmaların azlığına yol açtığı görülmektedir. Türkiye'de sosyal bilgiler alanında çalışan öğretim üyelerinin üniversitelere ve ünvanlarına göre dağılımları da araştırma sonuçları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Üyeleri, Üniversiteler

GRADUATE WORK TRENDS OF TITLE OF FACULTY MEMBERS WORKING in SOCIAL STUDIES DEPARTMENT

ERKAN DİNÇ - SERKAN KOLUMAN

The aim of this study is determine the behavior of social stuyd's lecturer in state universities on seperation of graduation and the studies on social sudies of sociel studies in postgraduate. The defermination of studies of social studies lecturer in state universities are found via thesis in YÖK database, the website of universities, the personal blog of lecturer, and 'academic information form' which was sent to the lecturer of state universities. The data obtained from the research findings were reached by content analysis. Research results in social studies education department faculty members who work in postgraduate studies show that social issues associated with the information concentrated in some disciplines. In this case, the social studies education is seen enough to lead to a lack of work for not being able to specialize and field training. According to the title of social sciences in universities and faculty members working in Turkey distributions it is among the results of the research.

Key Words: Social Studies, Faculty Members, University

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA COĞRAFYA KONULARI ÜZERİNE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

GALİP ÖNER - DEMET İRHAN - MERAL ÖNER

Sosyal bilgiler farklı disiplinleri bünyesinde barındıran bir çalışma alanıdır. Bu disiplinler içerisinde Tarih ve Coğrafya başta olmak üzere, Vatandaşlık, Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji, Ekonomi, Arkeoloji, Antropoloji, Siyaset ve Sanat gibi daha birçok bilim yer almaktadır. Yapılan alanyazın araştırmalarında da sosyal bilgiler içerisinde Tarih konularının ağırlıklı olması nedeniyle yapılan araştırmalarda da bu ağırlık kendini göstermektedir. Ancak coğrafya konuları açısından ise durum farklıdır. Türkiye’de YÖK Ulusal Tez Veri Tabanında *sosyal bilgiler* adıyla 1000’i aşkın tez bulunmaktadır. Bu tezler içerisinde 2005-2015 tarihleri arasında sosyal bilgiler eğitimi alanında coğrafya konuları üzerine yapılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenerek lisansüstü araştırma eğilimlerinin belirlenmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, tezler yayınlandığı yıla, yöntemine, veri toplama araçlarına, örneklem özelliklerine, veri analiz tekniklerine, konu alanlarına, tezlerin danışman unvanlarına, tezlerin Üniversiteleri, Enstitüleri ve Anabilim Dallarına göre gruplandırılarak incelenecektir. Çalışmanın diğer bir boyutu ise 2005-2015 yılları arasında sosyal bilgilerde coğrafya konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin bir bibliyografyasını oluşturmaktır.

Araştırmada tarama modeline dayalı Nitel Araştırma deseni kullanılmıştır. Lisansüstü tezler Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) “Ulusal Tez Merkezi” adlı internet veri tabanından taranarak ulaşılmıştır. Ulaşılan tezler Doküman İncelemesi tekniği kullanılarak incelenmektedir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler eğitimi alanında coğrafya konularına ilişkin yapılmış lisansüstü tezler farklı açılardan gruplandırılarak incelenecek ve bu konuda araştırma eğilimlerinin hangi yönde olduğu belirlenerek yorum ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Coğrafya Konuları, Lisansüstü Tezler, Bibliyografya.

AN EXAMINATION OF THE THESIS ON THE GEOGRAPHY SUBJECTS IN THE FIELD OF SOCIAL STUDIES EDUCATION

GALİP ÖNER - DEMET İRHAN - MERAL ÖNER

Social studies are a research field contains different disciplines. There are a number of sciences such as History and Geography, as in the first place, then Citizenship, Philosophy, Sociology, psychology, Economy, Archeology, Anthropology, Policy and Art. As a result of the literature review, History subjects have an important place in the social studies. However; it is different for geography subjects. In Turkey there are more than 1000 under the name of *social studies* in the National Thesis Data Base of the Council of Higher Education. Determining the post graduate research tendencies by examining the post graduate and doctorate theses on the geography subjects in the field of social studies between the years 2005-2015 within these theses constitutes the aim of this research. Within the direction of this aim, the theses are going to be examined by grouping in accordance with the year of publishing, method, data collection tools, sampling features, data analysis techniques, subject fields, titles of the supervisors, the Universities, Institutes and departments of the theses. Another dimension of the study is to make a bibliography of the post graduate theses studied on the geography subjects in social studies between the years of 2005-2015.

In the study, the Qualitative Research model based on scanning model was used. The theses were reached by scanning from the internet data base named “National Thesis Center” of Council of Higher Education (YOK). The theses reached are being analyzed by using the Document Analysis Technique. As a result of the research, the post graduate theses related to geography subjects on the social studies education are going to be studied by grouping regarding their different aspects and comments and suggestions will be made after determining the research tendencies on this subject.

Key Words: Social Studies Education, Geography Subjects, Postgraduate Thesis, Bibliography.

TÜRKİYE'DEKİ LİSANSÜSTÜ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN GENEL ANALİZİ

YAŞAR KOP - HALDUN METE ASLAN - CANAN YURTSEVER

Toplum, sahip olduğu kültürel kodlarla ve yaşam tarzıyla bireyleri etkileme gücüne sahiptir. Hatta bazı toplumlar sadece kendi bireylerini etkilemekle kalmayarak başka toplumlardaki bireyler üzerinde de büyük bir etki gücünü elinde tutmaktadır. Günümüz dünyasında bu tür baskın toplumların bilime ve eğitime önem veren toplumlar olması ise şaşırtıcı değildir. Bilgiye ulaşan ve bilgi üreten toplumların diğer toplumlar üzerinde kültürel, siyasi ve ekonomik olarak baskın olması kaçınılmazdır. Etkin ve bilgili vatandaşlar yetiştiren toplumlar dünyanın geri kalanı üzerinde popülerliğini ve baskısını hissettirecektir. Bu açıdan baktığımızda birey hem kendini hem içinde yaşadığı toplumu hem de diğer toplumları yakından tanıyarak sadece etkilenen değil aynı zamanda etkin bir vatandaş olma yolunda yetişebilmelidir. Bireylere bu kazanımı sağlayacak olan sosyal bilgiler eğitimi alanı üzerinde önemle durmak gerekmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi alanının gelişiminde ise nitelikli bir lisansüstü eğitime ihtiyaç vardır. Söz konusu alanın Türkiye'deki lisansüstü durumu üzerine yapılmış olan bu çalışma bir bakıma Türk toplumunda yetişen bireylerin ne ölçüde etkin vatandaş olarak yetiştikleri üzerinde de düşünmemize vesile olabilir.

Türkiye'de lisansüstü sosyal bilgiler eğitime genel bir çerçeveden bakış niteliğinde hazırlanan bu çalışmada bilgisayar destekli araştırma yöntemi yoğun olarak kullanılmıştır. Bu konu hakkında yayınlanmış olan önceki çalışmalar ışığında literatüre yeni ve güncel veriler kazandırılmasına gayret gösterilmiştir. Ulaşılan bulgulara göre Türkiye'de sosyal bilgiler alanında lisansüstü eğitim veren üniversite sayı toplam üniversite sayının üçte birinden daha az olduğu görülmüştür. Yüksek lisans ve doktora alanındaki tez çalışmalarının büyük kısmı birkaç üniversite tarafından yürütüldüğü görülmüştür. Bu da birçok üniversitede sosyal bilgilerin lisansüstü boyutunun yeterince aktif işlemediği anlamına gelebilir. Tez konularının dağılımına bakıldığında yüksek oranda eğitim ve öğretim konusunun araştırıldığı görülmüştür. Bu konuyu tarih ve coğrafya ile ilgili konular takip etmiştir. Sosyal bilgiler gibi geniş bir kapsama sahip olan bir alanda işlenen konuların belli disiplinler üzerine yoğunlaşmış olması bu alanla ilgili çalışmalarda bir kısır döngü olduğunu gösterebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Lisansüstü Eğitim, Eğitim ve Öğretim, Türk Toplum.

THE GENERAL ANALYSIS OF POSTGRADUATE SOCIAL SCIENCES EDUCATION IN TURKEY

YAŞAR KOP - HALDUN METE ASLAN - CANAN YURTSEVER

Society, with its cultural codes and its life style, has the power of affecting individuals. Even some societies not only affect their individuals but also monopolize most of the people in other societies. In today's world, it is not surprising that these kind of dominant societies are the ones giving importance to education and science. It is inevitable that the societies accessing and producing information are dominant in other societies culturally, politically and economically. The societies raising active and knowledgeable citizens will show their popularity and pressure on the rest of the world. In this regard, by recognizing both himself and the society in which he lives and also by recognizing the other societies closely, the individual should grow not only being affected but also on the way to become an active citizen at the same time. It should be put emphasis on social sciences education field through which individuals will get this aim. There is a need for qualified postgraduate education in the development of social sciences education field. This study, dealing with the mentioned field's postgraduate status in Turkey, may lead us to think about in a way to what extent the individuals grow up in Turkish society are raised as active citizens.

In this study, which is prepared as a general point of view of the postgraduate social sciences education in Turkey, a computer assisted research has been mostly used. It is endeavored to bring new and contemporary data in the literature with the light of previous studies published in this subject. According to the findings, the number of universities giving education in the social sciences field is less than the one third of the total number of universities. It is seen that most of the thesis studies in postgraduate and doctorate degrees are mostly conducted by few universities. This may mean that in several universities the postgraduate aspect of social sciences does not work effectively. Considering the range of thesis topics, it is seen that education and instruction topics are mostly studied. The topics about history and geography follow these topics. Having focused on particular disciplines, the topics studied in a field which has a wide scope as social sciences may show that there is a vicious circle in the studies of this field.

Key Words: Social Sciences Education, Postgraduate Education, Education and Instruction, Turkish Society.

HARMANLANMIŞ EĞİTİM MODELİ İLE YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİ İÇİN MOBİL ÖĞRENME UYGULAMASI

KENAN ARIBAŞ

Bu çalışma özellikle öğretmenlik görevi yapan yüksek lisans öğrencilerinin giremedikleri derslerin, kapalı devre sistemi ve internet ağı üzerinden cep telefonu ve tabletlerinden takip ederek, eksiklerini tamamlama da yeni bir uygulamayı ortaya koymayı amaçlamaktadır. Günümüzde öğrencilerin neredeyse cep telefonu, bilgisayar veya tablete sahip olduğu dikkate alındığında, eldeki teknolojik donanımın, ders takibinde kullanılması gereklidir. Bu çerçevede Okullarda bir radyo yayını veya web tabanlı üzerinden yayın yapan sistemin kurulması ile öğrencilerin ders takibine motivasyonları sağlanabilir. Okullarda, İsteyen eğitmen dersliklere yerleştirilen verici sistemi açarak öğrencilerin derslerini bilişim teknolojilerindeki radyo kanalından dinlemesi sağlanacaktır. Öğrenciler, eğitim öğretim başlama döneminde yayınları dinlemek için her ders için bir şifre alacaktır. Bu yayınlar ilgili okulun temin edeceği vericinin teknolojik seviyesine göre, il geneli veya okul içinde banttan veya canlı yayın yapılabilir. Bu uygulama ile uzaktan eğitim ve birebir eğitim modelleri birleşerek harmanlanmış eğitim modeli ile dersler verilerek eğitimdeki kalite artacaktır.

Anahtar Kelimeler: Harmanlanmış Eğitim, Mobil Öğrenme, Uzaktan Öğrenme

BLENDED TRAINING MODEL FOR GRADUATE STUDENTS WITH MOBILE LEARNING APPLICATION

KENAN ARIBAŞ

This work is particularly engaged in the task of teaching graduate students were not able to enter classes, closed-circuit system and internet network via mobile phone and tablet, and the missing of a new application aims to complete. Nowadays students almost mobile phone, computer or tablet which has taken into consideration the use of technological equipment on hand, of course, is required. In this context, in schools, to broadcast on a radio broadcast or web base system with the establishment of monitoring students ' lessons can be provided in the motivations. Placed in schools, classrooms that Want instructor transmitter system by opening the students to listen to a radio channel in information technology courses will be provided. Students can listen to the broadcast period of education for each course will receive a password. These publications are available about the school's technological level of the transmitter will, according to the province-wide or school can live or tape in it. With this application, distance learning and one-to-one training models combine blended training model will increase the quality of education by giving lectures with.

Key Words: Blended Training, Mobile Learning, Remote Learning

SORGULAMA TEMELLİ ÖĞRENME MODELİYLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: BİR DERS PLANI ÖRNEĞİ

BÜLENT TARMAN - ÜNAL ŞİMŞEK

Sorgulama temelli öğrenme modeli; bir sistematik süreç içerisinde sorunlara, konulara düşünme ve sorgulama yoluyla farklı çözüm getirmeyi amaçlayan bir öğrenme modelidir. Bu öğrenme modelinin amacı, bilgidan ziyade öğrencilerin merak duygularını uyandırarak konuyu derinlemesine incelemesi ve sorgulayıcı bir bakış geliştirmesidir. Bu araştırmada 6.sınıf sosyal bilgiler öğretim programındaki "Güç, Yönetim ve Toplum" öğrenme Alanı, "Demokrasinin Serüveni" ünitesinde yer alan, "Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır" kazanımına yönelik sorgulama temelli öğrenme modeli kullanılarak örnek bir ders planı hazırlanmıştır. Bu araştırma, öğrencilere demokrasinin temel ilkelerinden hareketle yönetim biçimlerini, sorgulama bakış açısıyla inceleyip karşılaştırma yapabilmeleri amacıyla yapılmıştır. Araştırma ünitelendirilmiş yıllık plan göz önünde bulundurularak hazırlandığı için uygulama süreci henüz bitmemiştir. Bundan dolayı bulgulara henüz yer verilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Sorgulama Temelli Öğrenme Modeli, Demokrasinin İlkeleri, Yönetim Biçimleri

TEACHING SOCIAL STUDIES WITH THE INQUIRY-BASED LEARNING: A TEACHING PLAN

BÜLENT TARMAN - ÜNAL ŞİMŞEK

Inquiry-based learning is a teaching model which aims to bring different solutions to the problems and subjects through thinking and questioning within a systematical process. The goal of this learning model, rather than knowledge is to make the students' analyse the topic profoundly and make their interrogator perspective improve by arousing their sense of wonder. In this research, an example of teaching plan is prepared by using inquiry-based learning aimed at the gain of "compare the different regimes in terms of the ultimate principles of democracy" which takes place in the unit of "the Adventure of Democracy" which is within the learning domain of "Power, Administration and Society". This research is done in an attempt to make the students analyze the regimes with inquiry perspective and make them do comparison from the point of view of ultimate principles of democracy. Since the research is prepared by taking into consideration the categorized annual plan, the implementation process is still not done. For this reason, the findings cannot be included yet.

Key Words: Inquiry-Based Learning, The Principles Of Democracy, Regimes.

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE BAZI TARİHSEL KAVRAMLARIN (FETİH VE GAZA) ÖĞRETİMİNDE YARATICI DRAMA KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN DERSLE İLGİLİ TUTUMLARINA VE AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

BİLAL PEKTEZEL

Günümüz eğitim anlayışında geleneksel öğretim yöntemleri yerini öğrencinin eğitim-öğretim sürecinde daha aktif olduğu, kendisini daha iyi ifade edebildiği yöntem ve tekniklere bırakmıştır. Drama, öğrencinin eğitim-öğretim sürecinde etkin şekilde katılımını sağlayan, öğretimi daha etkili kılan yöntemlerden biridir. Okulun en büyük amaçlarından biri öğrencinin akademik başarısını arttırmaktır. Ancak son yıllarda bunun yanında öğrencinin sosyalleşmesi, bilgilerinin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi, öğretim faaliyetlerinin bireysel farklılıklara göre düzenlenmesi gibi kavramlar oldukça önem kazanmıştır. Çağdaş eğitim anlayışına göre öğrenilen bilgilerin kalıcı olması, bu bilgilerin günlük hayata aktarılması, yaşamla ilişkilendirilmesi eğitimin etkililiğini göstermektedir.

Drama yöntemi birçok araştırmacı tarafından bu amaca hizmet eden en etkili öğretim yöntemlerinden biri olarak görülmekte ve yine bu araştırmacılar tarafından bütün eğitim kademelerinde bu yönteme yer verilmesi gerekliliği belirtilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığının hazırladığı öğretmen kılavuz kitaplarında da drama yöntemine sık sık yer verdiği görülmektedir. Soyut kavramların yoğunlukta olduğu Sosyal Bilgiler dersinde birçok konuda drama yönteminin kullanılması başarıyı arttırmada önemli bir etkiye sahiptir. Sosyal hayatta karşılaşılan durumları drama ile istenilen anda yeniden canlandırmak mümkündür. Bununla birlikte drama, öğrencilerde bulunan düşünme, yorumlama, algılama, dinleme ve konuşma yeteneklerinin de etkili bir şekilde gelişmesi açısından onlara olumlu faydalar sağlar.

Bu çalışmada İlköğretim 7.sınıf Sosyal Bilgiler dersinde yer alan Tarih konularında Yaratıcı Drama kullanımının öğrencilerin dersle ilgili tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi incelenmiştir. Yöntem olarak Nicel bir çalışma olan DeneySEL Yöntem kullanılmıştır. Deney ve Kontrol grupları oluşturularak drama yönteminin uygulandığı ve uygulanmadığı grupların akademik başarı ve tutumlarında bir farklılığın olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma verileri analiz edilip değerlendirildiğinde Drama Yönteminin olumlu yönde etkililiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Dersi, Drama Yöntemi, Tutum, Akademik Başarı.

STUDYING THE EFFECTS OF USING DRAMA TECHNIQUE WHILE TEACHING SOME HISTORICAL CONCEPTS (CONQUEST, HOLY WAR (ON BEHALF OF ISLAM)) AND HOW IT AFFECT THE STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS TO THE LESSON AND THEIR ACADEMIC ACHIEVEMENTS IN SEVENTH GRADE SOCIAL SCIENCES LESSON

BİLAL PEKTEZEL

In modern education approaches, traditional teaching methods gave their way to the system and techniques in which students are more active and express themselves better. Drama is one of the methods which helps the students be more active in educational teaching process and makes the teaching more effective. The most important aim of the school is to improve the academic achievements of the students. Besides that, in recent years concepts such as; socialising between students, relating the informations to the daily life and organizing the teaching activities according to the individual differences, have gained importance considerably. Accordding to the modern education approach, making the learned informations permanent, relating them to daily life and using them there effectively show the efficiency of the the education.

Drama technigue is seen one of the most effective ways to serve this aim by most of the researchers and they think this technique should be in every education levels. Also the ministry of national education use drama technique in guide books they publish. Drama technique has an important effect on improving the success in many topics of social sciences lesson in which there are many abstract concepts. It's possible to reanimate the events in social life with drama anytime we want or need. Besides, this technique has positive effects on students abilities such as; thinking, evaluating, perception, listening and speaking.

In this resaerch, the effects of using creative drama while teaching history topics in seventh grade social sciences lesson and its result on students attitudes towards to the topics and their academic achievements, were studied. As a technique experimental method, which is more quantitive, was used. Experimental and control groups were formed and the differences (if any) between their attitudes and academic achievements were studied.

AS a result of the research it has been seen that drama has positive effects on teaching.

Key Words: Social Sciences Lesson, Drama Technique.

NE GÖRDÜĞÜN DEĞİL, NEREDEN VE NASIL BAKTIĞIN ÖNEMLİDİR

EBRU KÖSOĞLU

Uygulamanın Amacı: Öğrencilere farklı bakış açıları kazandırarak empati becerisini vermek, öğrencilerin olaylara çok yönlü bakabilip yorum yapabilmesini sağlamak ve olayların birden fazla nedeni ve sonucu olduğunu göstermek.

Günümüzde pek çok insan birbirini anlamıyor, dinlemiyor, empati kuramıyor, olayın başka nedenlerini göremiyor. Peki sonuç ne? Çatışma, birbirini anlamama...

Bir olayın tek bir nedeni olmadığı gibi tek bir sonucu da yoktur. Olayların sadece tek bir kişiyi etkilediğini de düşünemeyiz. İşte bizler bu nedenle Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerde farklı bakış açıları geliştirmek, olayların tek yönlü değil çok boyutlu olduğunu aktarabilmek için dersimizde drama ve rol kartları etkinliği çalışmasını yaptık.

Peki bu çalışmayı nasıl yaptık?

Sınıfın ortasına bir adet sandalye konur. Sandalyenin çeşitli ve farklı yerlerine eşyalar bırakılır veya asılır. Sandalyenin etrafına onu çevreleyecek şekilde minderler konur ve öğrencilerden bu minderlere oturmaları istenir. Ardından öğretmen sandalyenin en önünde, çaprazında, sağında, solunda, arkasında oturan öğrencilere sandalye üzerinde ve çevresinde neler gördüğünü vb sorular sorar. Sandalyenin farklı yerlerinde oturan öğrencilerden farklı cevaplar geldiğinde sandalye üzerinde ve etrafındaki hiçbir şeyin değiştirilmediği hatırlatılır. Ardından öğrencilerin yerlerinin değiştirilmesi istenir ve yine öğrencilere ne gördükleri sorulur. Sonuç olarak olayın aynı ve tek kaldığını ancak bizim bakış açımızı ve yönümüzü değiştirdiğimizde olayların bambaşka yönlerini de fark ediyor ve bizlerin görmediği arkadaşımızın sandalye arkasında var olduğunu iddia ettiği malzemeyi de görebiliyoruz.

Çalışmanın devamında öğrencilere rol kağıtları dağıtılır. Rol kağıtlarında bir olay karşısında yer alacağı kişi veya meslek grubu yer almaktadır. Durum (olay) tahtaya yazılır. Örnek: “Çiçekli mahallesinde kentsel dönüşüm yapılacaktır. Bu nedenle gecekondular yerine artık yüksek katlı apartmanlar inşa edilecektir.” Bu olay karşısında öğrencilerin rolleri gereği durumu kendi açılardan yorumlaması beklenir. Böylelikle öğrenciler empati kurabiliyor, olayları farklı kişilerin gözüyle de görebiliyorlar.

Sonuç olarak öğrenciler bu çalışmayla olayların herkesi aynı oranda etkilemediğini, farklı durumlarda neden ve sonuçların değişebileceğini görmektedir. Ayrıca bu uygulama, öğrencilerin empati kurma, yorumlama ve analiz becerilerinin gelişmesini sağlayarak verimli ve etkili bir ders ortamı içerisinde daha anlayışlı bireylerin yetişmesine olanak sağlayacak örnek uygulamalar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çok Boyutluluk, Empati, Bakış Açısı, Yorumlama, Rol Kartları.

IT IS NOT MATTER WHAT YOU SEE, BUT FROM WHERE AND HOW YOU LOOK AT IT

EBRU KÖSOĞLU

The purpose of the Study: The study aims for students at up skilling and developing their' empathy skills by providing them different perspectives, impetrating the cases in different perspectives and showing the multiple reasons and results of the cases.

Nowadays, many people do not listen, empathy and understand each other. On the contrary, they can't see the other reasons of the cases. Well, what is the conclusion? Don't understanding each other, troubles.

There is not an only conclusion for a case as not having only one reason. Moreover, we cannot think that an event affect only one person. Therefore, the activities by means of drama and role cards were carried out in Social Sciences lesson in order to develop students' ability to see the cases from different perspectives and to show them multiple dimensions of the events.

The application of the study was conducted in such a way...

A chair was putted at the middle of the classroom. Then, some objects were putted or hanged in different parts of the classroom. The students sit on the cushions around the chair. Then, the teachers ask about what they see around the chair to the students sitting in the right, left, behind or front of the chair. As the different answers come from the students, they are reminded that nothing was changed around the chair. After that, the students are wanted to change their sits and they are again asked about what they see. At the conclusion, they realize that we can see the objects that we couldn't see but our friends could see when we look from different perspectives. Hence, they aware the various points when they change their perspectives although the events do not change.

In the following part of the study, the role cards having the properties and job of the person were given to students. The case is written on the blackboard. For example, Urban transformation will be conducted in the neighborhood of Çiçekli. So, high-rise apartment block will be built instead of shanty houses. The students were expected to interpret the cases from their own points based on their role cards. By this way, the students could show empathy and see the cases from different perspectives.

In conclusion, the students can see that events do not evenly affect everybody and of reason and results of the events can change in accordance with the different cases. Furthermore, this study provides exemplary applications to raise a sympathizer child in an effective classroom environment by developing their empathy, analysis and interpretation skills.

Key Words: Multi-Dimensional, Perspective, Interpretation, Role Cards.

MÜZİĞİN NAMELERİNİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRENME ORTAMLARINDA İŞE KOŞMAK: ÖRNEK BİR UYGULAMA

YÜCEL KABAPINAR - SERHAT AL

2005 yılında yapılandırmacı öğrenme anlayışı doğrultusunda yeni öğretim programları oluşturuldu. Yapılandırmacılık ekseninde şekillenen yeni Sosyal Bilgiler Öğretim Programı bu çerçevede yeni bir vizyona kavuşmuş oldu. Yeni programda öğrencilerin, bireysel özelliklerinin bulunduğu ve bilgiyi yeteneklerine göre yapılandırdıkları vurgusu yapıldı. Yapılan değişiklikler Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasını zorunlu hale getirdi. Dönemin gazetelerinde bundan sonra öğrencilerin şarkılar söyleyerek, oyunlar oynayarak öğretim göreceklrine vurgular yapıldı. Çoklu Zekâ Kuramı etkinliklerinin yeni Sosyal Bilgiler Öğretim Programının kazanımlarına uygun niteliklere sahip olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada Çoklu Zekâ Kuramındaki Müzik Zekâsı temelinde hazırlanan etkinliklerin sınıf içerisindeki uygulamada ne derece etkili olduğunun ortaya konulması amaçlanmıştır.

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması kullanılmıştır. Bu çerçevede 7. sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda "İletişim ve İnsan İlişkileri Ünitesi" içerisinde yer alan "İletişim Sanatı" ile "Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Kitle İletişimi" konuları öğrencilerle müzikal zekâ etkinlikleriyle beraber işlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Avrupa yakasındaki bir devlet okulunun 7. sınıfa devam eden 32 öğrenci oluşturmuştur. Hazırlanan öğretim süreci iki ana bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde, sözleri kazanıma uygun olarak değiştirilmiş güncel şarkılar öğrencilerle beraber söylenmiş devamında ise kazanım temelindeki sorularla konu analiz edilmeye çalışılmıştır. Dersin ikinci bölümünde ise önceden hazırlanmış Çoklu Zekâ etkinlikleri öğrencilere dağıtılmış bu etkinlikler sınıfta yapılarak ürünler sınıfa sunulmuştur. Çalışmalar süresince elde edilen veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda öğrenciler, dersin eğlenceli bir şekilde geçtiğini belirtmişlerdir. Öğrenciler, gelecek dersleri merakla bekledikleri vurgusunu yapmışlardır. Öğrenciler, Sosyal Bilgiler dersini öğrenmede güvenlerinin arttığını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Müzikal Zekâ, Çoklu Zekâ Etkinlikleri, Sosyal Bilgiler Öğretimi.

EMPLOYING MUSICAL TUNE IN SOCIAL STUDIES LESSON DURING LEARNING: A MODEL PRACTICE

YÜCEL KABAPINAR - SERHAT AL

In 2005, new teaching programmes were formed in the frame of constructivist learning method. In this context, the new Social Studies Teaching Programme that is formed with the ideas of Constructivism has reached a new vision. In the new programme, it has been emphasized that the students have their own individual qualities and they construct the new information depending upon their abilities. After such changes, it has been a necessity to apply new methods and techniques in Social Studies teaching process. On contemporary newspapers, it has been published that students are going to achieve learning through singing and playing educative games. Multiple Intelligence Theory activities are thought to have the qualities that are required by social Studies Teaching Programme. In this very study, it is aimed to evaluate how effective the Musical Intelligence (in Multiple Intelligence Theory) activities are in the exercises that are used within the classroom.

In this study, one of the qualitative research patterns; action research has been used. In that frame, for the 7th grade of Social Studies Programme, "The unit of Communication and Human Affairs" which involves "The Art of Communication" and "Freedom of Speech and Massive Communication" topics are treated with the activities of Musical Intelligence. This study group consists of 32 students who are registered to a public school in the European side of Istanbul Province. The process of teaching is formed in two main parts. In the first part, some popular and well-known songs of which lyrics are adjusted have been sung along with students and after that, the topic is tried to be analysed by the help of the questions which are prepared efficaciously. In the second part of the lesson, students have been supplied with the multiple intelligence activities, which are prepared beforehand, done throughout the lesson and the products have been presented to the class. The data that are gained with the research have been analysed with the qualitative data analysis methods. At the end of the research, the students stated that the lesson has been accomplished enjoyably. Students emphasized that they are looking forward to the next lessons. They indicated that they built a self-confidence in the lesson of Social Studies.

Key Words: Musical Intelligence, Multiple Intelligence Activities, Teaching Methods of Social Studies Lesson.

SEÇMELİ DÜŞÜNME EĞİTİMİ DERSİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAŞARISINA ETKİSİNİN UYGULAMALI OLARAK BELİRLENMESİ

ALİ YILMAZ - AHMET TOKMAK

Günümüzde en çok kabul gören tanımı ile düşünme; bir sonuca varmak amacıyla bilgileri, kavramları inceleme, karşılaştırma ve aralarında ilişkiler kurarak başka düşünceler üretmek işlemidir. Bu işlemlerin neticesinde ortaya çıkan zihinsel ürüne de “düşünce” denir. Yıllar içerisinde düşünme eğitiminin önemi anlaşılmış ve bu konuda seminerler ve konunun uzmanları tarafından konferanslar düzenlenmeye başlamış, düşünmenin önemi üzerine pek çok kitap yazılmıştır. Düşünme eğitimiyle ilgili yapılan pek çok çalışmanın sonucunda düşünme eğitimi çerçevesinde değerlendirilen problem çözme ve karar verme becerileriyle ilgili kısımların ilköğretim müfredatına katılmasıyla ilgili ortak karar alınmıştır. Eğitim sistemi içerisinde öğrencilerin maruz kaldığı çok fazla uyarıcı öğrencilerin düşünmek üzerine deneyim kazanmaları gerektiğini ortaya çıkarmıştır diyebiliriz.

Sosyal bilgiler dersi fazlasıyla hayatın içinden konuları derse taşıdığı için düşünme eğitimi dersi içeriğiyle öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki başarıları üzerinde etkisinin ne olacağı merak konusudur.

Çalışmada, literatürde geçen 24 düşünme becerisinin kazandırılmaya çalışıldığı düşünme eğitimi dersini gören öğrencilerin bu dersin Sosyal Bilgiler başarılarını nasıl etkilediği araştırılacak ve elde edilen sonuçlar yorumlanarak iki ders arasındaki ilişki ve benzerlikler kazanım boyutunda incelenecektir.

Araştırmada deneme modellerinden gerçek deneme modeli kullanılmış olup, gerçek deneme modellerinden “öntest – son test kontrol gruplu desen” kullanılmıştır. Bu amaçla deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin akademik başarılarını ölçmek üzere hem deney grubu öğrencilerine hem de kontrol grubu öğrencilerine “Akademik Başarı Testi” öntest ve son test olarak uygulanmıştır.

Öğretim safhasında deney grubu öğrencilerinin bulunduğu sınıfta haftada 2 ders olmak üzere 12 hafta düşünme eğitimi dersi verilmiş, kontrol grubu öğrencilerinin bulunduğu sınıfta ise düşünme eğitimi dersi işlenmemiş normal olarak haftalık 3 saat sosyal bilgiler dersine devam edilmiştir. Uygulamalar neticesinde öğrencilerden edinilen nicel verilerin analizinde SPSS 16 programından faydalanılacaktır. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin akademik başarı testine ait ön test puanları arasında ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesinde “İlişkisiz Örneklem T-Testi” kullanılacaktır. Her iki grubun kendi içerisinde ön test ve son test puanları arasındaki değişimi incelemek için ise “İlişkili Örneklem T-Testi” kullanılacak olup elde edilen sonuçlar tablolastırılıp ifadelendirilecektir.

Elde edilen nitel ve nicel veriler ışığında düşünme eğitimi dersinin sosyal bilgiler başarısına etkisi ortaya konulmuştur. Sonuçlara yönelik olarak sosyal bilgiler programının düşünme eğitimi dersiyle nasıl ilişkilendirileceği ve derse katkısının nasıl sağlanabileceği konusunda öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Düşünme Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Gerçek Deneme, Öntest-Son test.

PRACTICAL DETERMINATION OF THE INFLUENCE OF SOCIAL STUDIES COURSE ON ELECTIVE MENTATION TRAINING COURSE

ALİ YILMAZ - AHMET TOKMAK

According to the most widely-accepted definition, mentation is a process of producing different thoughts through analyzing, comparing and associating information and concepts in order to get to a result. The mental product produced as a result of these processes is called “thought”. Over the years, the importance of mentation training is discovered on this issue; seminars and conferences started to be organized by specialists, many books have been written on the importance of mentation. As a consequence of the many studies carried out on mentation training, a co-decision is made on integrating the problem-solving and decision-making skills, which are valued within the frame of mentation training, into primary school curriculum. It can be said that various stimulants that students are exposed to within education system revealed the need of students for experience on mentation.

Since social studies course brings up so many life-related topics into lessons, it is an issue of concern what influence the context of mentation training course will have on the skills in Social Studies course.

Various mentation methods which are also used in Social Studies course will be analyzed in its effects on the Social Studies successes of students who are expected to acquire 24 mentation skills in the literature and the relation and similarities of the two lessons will be scrutinized in the extent of acquisition through interpreting the obtained results.

In the study, true experimental method is used as an experimental method, and of the true experimental methods, “pretest – posttest control group design” is applied. For this purpose, experiment and control groups are created. In this context, in order to measure the academic achievements of students, “Academic Achievement Test” is applied as pretest and posttest both on experiment group students and control group students.

During the education phase, mentation training course is given for 12 weeks as 2 lessons per week in the class of experiment group students and in the class of control groups students mentation training course is not taught but 3 hours of social studies course is given as usual. SPSS 16 program will be used in the analysis of the quantitative data acquired from the students as a result of these practices. “Unrelated Samples T-Test” will be used in the determination whether there is a significant difference between the pretest and posttest points of academic achievement test of the experiment and control group students. “Related Samples T-Test” will be used in order to analyze the change between pretest and posttest points within each group itself and the results will be expressed by tabulating.

Through qualitative and quantitative data obtained, It was demonstrated the effects of thinking training lesson to social studies. For the results, recommendations have been developed on how to social studies would be associated with the thinking training lesson.

Key Words: Mentation Training Course, Social Studies, True Experimental Method, Pretest-Posttest.

İLKOKUL 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SEVGİ DEĞERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE EDİNİM DURUMLARI

FATMA AK TEFEK - BAYRAM TAY

Bu çalışma, Hayat Bilgisi Dersinde kazandırılan sevgi değerine yönelik öğrenci görüşlerini belirlemek ve edinim durumlarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu amaca ulaşmak için 2014-2015 eğitim-öğretim yılı içerisinde Kırşehir İli Kaman ilçesinde bulunan 5 ilkokulun 3. Sınıflarında öğrenim görmekte olan 166 öğrenci ile araştırma gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada betimsel yöntem kullanılmış ve veriler sevgi değeri ile ilgili bir adet açık uçlu soru ve bu soru ile ilgili resim çiziminden oluşan veri toplama formu ile toplanmıştır. Toplanan verilerin analizinde içerik analizi ve görsel analiz tekniği işe koşulmuştur. Öğrencilerin sevgi değeri ile ilgili görüşleri içerik analizine tabi tutulurken, söz konusu değer ile ilgili olarak çizilen resimler görsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir.

Araştırma verilerine göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. “Sevgi denilince aklınıza gelenleri yazınız.” sorusuna öğrenciler en çok, “insan sevmek (birini sevmek, arkadaş sevmek)”, “aileden olanları sevmek (anne, baba, kardeş, amca, teyze vb.)” ve “hayvan sevmek” cevaplarını vermişlerdir.
2. “Sevgi denilince aklınıza gelenlerin resmini çiziniz.” sorusuna öğrenciler en çok, “sarılmak, kucaklaşmak, el ele tutuşmak” , “insan sevmek (arkadaş sevmek)” ve aileden olanları sevmek (anne, baba, kardeş vb.)” ile ilgili resimler çizmişlerdir.
3. Öğrencilerin hem yazılı ifadeleri hem resimli betimlemeleri incelendiğinde sevgi değeri ile ilgili Hayat Bilgisi Öğretim Programında yer alan edinimler karşılaştırıldığında; programda yer alan 11 alt kategoriden 8 kategorinin öğrenciler tarafından edinildiği, 3 kategorinin ise edinilmediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler Eğitimi, Hayat Bilgisi Dersi.

ACQUISITION OF SITUATIONS AND VIEWS ABOUT THE LOVE VALUE OF THIRD CLASS PRIMARY SCHOOL STUDENTS

FATMA AK TEFEK - BAYRAM TAY

This study has been done for determining the acquisition of situations and students' views about love value which is taught in life science lesson. To achieve for this aim, the survey was done by 166 students who are attending at the third class of elementary school in Kaman Province, Kırşehir City at 5 different schools at 2014-2015 education term.

Descriptive research was used and data was collected with a form which has 4 open-ended questions and 4 pictures related to the questions. Techniques of content and visual analyses were set to work. While the views of the students related to love value were exposed to content analysis, drawn pictures related to personal properties were solved by visual analysis technique.

The following results were obtained as a result of the survey:

1. As a response to a question of "Please write what comes to your mind as you hear the love", the students were replied mostly "loving a person (loving someone, loving a friend", "loving someone from family (mother, father, brother or sister, uncle, aunt etc.)" and "loving animals".
2. As a response to a question of "Please draw the pictures what comes to your mind as you hear the love", the students were drawn the pictures mostly related to "hugging, cuddling, holding hands", "loving a person (loving a friend)" and loving someone from family (mother, father, brother or sister etc.)".
3. While the depositions and descriptions with pictures are analyzed and the love value and acquisitions in life science teaching program are compared, it is determined that the students have gained the 8 of 11 sub-categories and they doesn't have 3 of 11 sub-categories which are found in the life science education program.

Key Words: Value, Values Education, Life Sciences Lesson

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ŞEHİR-İNSAN MEDENİYET KÖPRÜSÜ

LEVENT YAZICI - MURAT AĞAR - NURHAN DEMİRHAN SERİNKEN

Tokat Valiliği öncülüğünde, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi personellerinden oluşturulan ekip tarafından Şubat-Haziran 2015 tarihleri arasında hazırlanan, ortaokul 7. sınıflar için 10 temada, haftalık 2 saat olarak planlanan “Şehir-İnsan Medeniyet Köprüsü” dersi öğretim programı pilot uygulaması ilimizde 3 merkez, 1 belde ve 1 köy okulunda toplam 255 öğrenciyle uygulanmaktadır. Çıkış noktası ve ana hedefi, öğrencilerin memleket değerini hissetmeleri, sahiplenmeleri ve bu değeri koruyup geliştirme sorumluluğunu taşıma bilinci edinmeleridir. Bu çerçevede öğrencilerin içinde yaşadıkları çevrenin bir parçası olduğunu fark etmelerini sağlayacak bilgi ve becerileri kazandırmaya yönelik içeriğe yer verilerek “Şehir-İnsan Medeniyet Köprüsü” adıyla Sosyal Bilgiler Eğitimi kapsamında değerlendirilen ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerince okutulmak üzere bir öğretim programı hazırlanmıştır. Oluşturulan program Temmuz 2015’te Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’na ön inceleme için gönderilmiş ve program geliştirme uzmanları tarafından program tekniğinin uygun bulunduğu belirtilmiştir. Bu çalışma öğretim programının etkililiğinin tespit edilerek şehir temelinde bir dersin öğretmenler ve öğrenci velilerince uygulamadaki değerlendirmelerini belirlemek üzere yapılmıştır.

Çalışma, temel tanımlayıcı olup; tarama modeli tercih edilmiştir. Bilgi toplama araçları (anketler ve bilgi formları) Milli Eğitim Bakanlığımızın daha önce gerçekleştirdiği, öğretim programları pilot uygulamalarının değerlendirme formları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Bilgi toplama araçları, 4-10 Ocak 2016 tarihinde tüm pilot okullarımızdaki 6 Sosyal Bilgiler Öğretmenine (yarı yapılandırılmış görüşme formu ve ölçme-değerlendirmeler sonucu kazanımlara ulaşma oranları çizelgesi) ve 123 öğrenci velisine (anket) uygulanmıştır. Toplanan veriler SPSS programı yolu ile analiz edilmiş, nitel veriler de ayrıca değerlendirilmiştir. Görüşme analizi nitel olarak yapılmış; anket sorularının analizinde frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır. Boş veya kural dışı cevaplar istatistiklerin dışında tutulmuştur.

Sosyal Bilgiler Öğretmenleri (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6) ile görüşme sonuçlarına göre öğretim programı; “açık ve anlaşılır”, “kazanımlar seviye ve gerekçelere uygun”, “program için planlanan zaman yeterli” ve “temalar yeterli” şeklindedir. Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme sonuç analizlerine göre, I. Eğitim-Öğretim Dönemi için program çerçevesinde belirlenen kazanımlara (ilk 5 tema) ulaşma oranları %85 ile %100 arasındadır. Bu bağlamda kazanımların seviyeye ve programın da kazanımlara uygun olarak hazırlandığı söylenebilmektedir. Öğrenci velilerine uygulanan anket formu sonuçlarına göre ise; öğrencilerin “şehir konularında daha aktif olma; merak duygusu ve şehir-memleket ile ilgili daha fazla gözlem yapma/sorular sorma” gibi yönlerden değerlendirilen tutumlarının oranlarında ciddi artışlar tespit edilmiştir. Şehir-İnsan Medeniyet Köprüsünün kurulmasında Sosyal Bilgiler alanı ile etkileşimli bir öğretim programının bu alanda önemli bir araç olarak kullanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Şehir Bilinci, Öğretim Programı, Sosyal Bilgiler Eğitimi.

CITY-HUMAN CIVILIZATION BRIDGE IN SOCIAL STUDIES EDUCATION

LEVENT YAZICI - MURAT AĞAR - NURHAN DEMİRHAN SERİNKEN

Under the leadership of Tokat Governorship, prepared between February and June 2015, by a team composed of Tokat Provincial Directorate of National Education, Culture and Tourism Provincial Directorate and Gaziosmanpaşa University, for junior high school 7 classes in 10 themes, weekly planned as a 2 hour “Şehir-İnsan Medeniyet Köprüsü” (City-Human Civilization Bridge) curriculum. For pilot implementation, 3 centers, 1 waist and 1 village school implemented a total of 255 students in our city. The main goal for students is to feel the value of the land, protect the value of their ownership and the awareness of responsibility to develop their environment. In this context, in the area of Social Studies Education a curriculum taught and assessed by social studies teachers as under the name of "Şehir-İnsan Medeniyet Köprüsü", for the students that will allow them to realize that they live a piece of environment. This curriculum July 2015 submitted for preliminary examination and noted that the program is suitable for the technical of curriculum development by the experts of Head Council of Education and Morality. This study is prepared for determination of the effectiveness of the curriculum a course on the basis of the city on teachers and students.

Being the main identifier; screening model is preferred for this study. Data collection tools (surveys and data sheets) has been prepared taking into consideration the evaluation form of the pilot curriculum which previously performed by The Ministry of Education. Data collection tools was conducted on 6 Social Studies Teachers (semi -structured interview and assessment charts rates reach conclusions gains) and 123 parents of students (survey) in all pilot schools on 4-10 January 2016. Collected data were analyzed with SPSS, qualitative data were also evaluated. Semi -structured interview made a qualitative analysis; frequency (f) and percentage (%) distribution analysis of survey questions is calculated. Empty or unstructured answers are excluded from the statistics.

Based on results of the analysis, Social Studies Teachers (T1, T2, T3, T4, T5, T6) says that; curriculum is "clear and understandable", "gains levels and appropriate justification", "schedule planned for sufficient time" and "themes enough". According to the assessment results of the analysis which is made by The Social Studies Teachers, for the first period of Education, for determining the entitlements under the program (the first 5 themes) reaching rates of between 85 % and 100%. In this regard, can be said the program level and the gains are prepared in accordance with the gain. According to the parents of students, their childs' attitude is significant increase; about "to be more active in urban issues; curiosity and make more observations about the city-country/ask questions". The establishment of a bridge between the City and the Human Civilization, has seen a curriculum can be used as an important and interactive tool in social studies area.

Key Words: City Consciousness, Curriculum, Social Education.

ORTAOKUL SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ATATÜRK İLE İLGİLİ ALGI VE GÖRÜŞLERİ

CEMAL AVCI - MESUT KOT

Tarih genellikle liderlerin başarıları ya da başarısızlıkları ile doludur. Uluslar da liderlerinin kapasiteleri oranında tarihte yerlerini alırlar. Bazı liderler, faaliyetleri ile uluslarının kaderlerini belirlemişlerdir. Bu liderlerden biri olan Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve fikri temellerinin sahibidir. Bu nedenle, her Türk vatandaşının Atatürk hakkında bir düşüncesi vardır. Bu araştırmanın amacı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Atatürk ile ilgili algı ve görüşlerinin tespit edilmesi ve bu görüşlerin nedenlerinin ortaya konulmasıdır.

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını Kahramanmaraş ili Elbistan ilçesinde bulunan iki ortaokuldan toplamda 20 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler nitel veri toplama yöntemlerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre; katılımcıların çoğunluğu Atatürk'e minnet duyduğunu, Atatürk'ü tarihi bir lider olarak örnek aldığını ve yaptığı inkılapları doğru bulduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar dâhilinde katılımcıların büyük çoğunluğunun Atatürk hakkında olumlu bir algıya sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Algı, Tarih.

8TH GRADE STUDENTS' PERCEPTIONS AND THOUGHTS ABOUT ATATURK

CEMAL AVCI - MESUT KOT

History is usually filled with successes or failures of leaders. Nations take their place in history in proportion to capacity of leaders. Some leaders have determined the fate of the nation with their actions. One such leader Ataturk is the founder and owner of the intellectual foundation of the Republic of Turkey. Therefore, every Turkish citizen has an opinion about Ataturk. The aim of this study is to determine perceptions of 8th grade students and opinions about Ataturk and to clarify the reasons for this opinion.

In this research, case study research design which is among the qualitative research methods was used. For this research, totally 20 participants were chosen from two secondary schools in Elbistan, Kahramanmaraş. The random sampling method was used to determine these participants. The datas were obtained by semi-structured interviews which is among one of the ways of qualitative data collection. Datas obtained were analyzed by content analysis technique.

The data obtained from this research is that most of the participants feel gratitude to Atatürk and they think he is a pacemaker. And they also stated that his revolutions were admirable. As a conclusion, nearly all of the participants have positive feelings and thoughts about Atatürk.

Key Words: Atatürk, Perception, History.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ÖTESİNDE “ÇOCUKÇA” ÇOCUK HAKLARI

ÜMMÜGÜLSÜM SARIKAYA

Günümüzde; fikirlerin özgürce ifade edilmesi, bireylerin yaşantılarıyla ilgili kararlarını baskı altında kalmadan alabilmeleri, inançların yaşam tarzlarına yansımaya saygı duyulması ve insanlığı tehdit eden sorunların minimal düzeye indirilmesi en önemli çağdaşlık ölçütleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir ülkede demokrasi ve insan hakları olarak ifade edebileceğimiz bu ölçütlere verilen değer ne kadar fazlaysa, o ülkenin diğer dünya ülkeleri arasındaki saygınlığı da o kadar artmaktadır. Bu olumlu gelişmelere rağmen; nüfusun artması, gelir dağılımındaki dengesizlik, ülke yönetimlerinden kaynaklanan sorunlar, toplumsal yozlaşmalar ve bireysel düzeyde etik çizgiden sapan uygulamalar yüzünden genelde insan hakları ve özelde çocuk hakları konusunda ihlaller de olabilmektedir.

Yaşanan hak ihlallerine karşı çocuğu korumak amacıyla yapılan yasal düzenlemeler uluslararası hukukta geliştirilerek devam etmektedir. Türkiye’de de çocuk hakları konusundaki gelişmeler dünya ile paralellik göstermekte, çocuk sorunları bir yanda varlığını nitelik değiştirerek devam ettirirken, öbür yandan çocukların hakları ve korunmaları ön plana çıkmakta, hak ihlallerine tedbir olması amaçlanan uygulamalar önemini ve popülerliğini artırmaktadır.

Çocuk hakları konusunda şimdiye kadar yapılan çalışmalar konunun hukuksal boyutuyla ilgili olduğundan çocukların gözünden “çocuk hakkı” kavramı üzerinde durulmamıştır. Toplumun gelecek teminatı ve korunmaya muhtaç küçük varlıkları olan çocuklar tarafından çocuk sorunlarının nasıl algılandığının ortaya koyulması, onların hamisi olan büyükler, öğretmenler ve yasa koyucular için hak ihlallerini önleme çalışmalarında yol gösterici olması bakımından önemlidir.

Çalışmada eğitim sistemimiz içinde ortaokul öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler dersinin konusu olmanın ötesinde “çocuk hakları” kavramıyla ilgili algıları ve farkındalık düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda yürütülmüştür. Verilerin toplanması aşamasında, Denizli’nin merkez ilçelerindeki ortaokullarda eğitim gören 8. sınıf öğrencilerinden öğretmen görüşleri alınarak belirlenen 10 öğrenci ile görüşmeler yapılmış, öğrencilere açık uçlu sorular sorulmuştur. Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizinden geçirilmiştir.

Çalışma sonucunda görülmüştür ki, çocuklar “çocuk hakkı” kavramını, kendilerinin konusu olduğu bir durumdan ziyade öğrenilmesi gereken nesnel bir bilgi olarak algılamaktadırlar. “Çocuk hakları ihlali”ni açlık, yoksulluk, kimsesizlik gibi uç örneklerle somutlaştırmakta ve kendi dışlarında görmektedirler. Çocuk haklarıyla ilgili düzenleme ve iyileştirme çalışmalarını yerine getirilmesi gereken, kendilerini ilgilendiren bir hak koruma çalışması olmaktan çok, dezavantajlı çocukları korumaya yönelik bir tedbir olarak ifade etmektedirler. Hak ihlaliyle karşılaşabileceklerini düşündüklerinde polis, öğretmen, anne, baba gibi koruyucu otoriteye güvenmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hakları, Demokrasi, Nitel Araştırma, Sosyal Bilgiler Eğitimi.

“CHILDISH” CHILD RIGHTS BEYOND SOCIAL STUDIES EDUCATION

ÜMMÜGÜLSÜM SARIKAYA

Today, expression of opinions in freedom, providing the individuals to take their decisions concerning their life without being under pressure, respecting the reflection of beliefs to life style, and minimization of the problems which threat humankind confront us as the most important modernity criteria. How much is the value assigned to this criteria which we may state as democracy and human rights in a country, the prestige of a country becomes too much among the other countries of the world. Despite such positive developments, there may occur violations on the matter of human rights in general and child rights specifically because of population increase, the unbalance in income distribution, the problems arising from the countries' managements, social corruption and applications deviating from ethical line in individual level.

Legal regulations are developed and made in the international law for the purpose of protecting the child against the right violations. Also in Turkey, the developments about child rights go in parallel with the world and while the problems concerning children continue to exist by changes in nature, the rights and protection of the children come to the forefront and the importance and popularity of the applications which goal is to be precautions against violations of rights increase.

Since the studies made about child rights up to now is related with the legal dimension of the subject, the concept of “child right” from the view of children is not considered. Putting forth the way of perception of child problems by the children who are the future security and little beings of the society who should be protected is important in terms of guidance for the elders, teachers and law makers who are their guardians in the studies of preventing the violations of right.

In the study, the perceptions and awareness levels of the secondary school students within our education system concerning the concept “child rights” beyond being a topic of Social Studies course is tried to be determined. The study is carried out in the direction of qualitative research approach. In the stage of gathering the data, interviews are made with 10 students who are determined by taking the opinions of teachers from among grade 8 students who are educating in the secondary schools of the central districts of Denizli and the students are asked open ended questions. The data obtained from the interviews are passed from content analysis.

It is seen as a result of the study that the children perceive the concept “child right” as an objective information which should be learned rather than a case of which they are a subject. They embody “violation of child rights” with extreme examples such as hunger, poverty and orphanage and feel out of it. They express the regulation and improvement studies concerning child rights as a precaution directed to protect the disadvantageous children rather than being a study which should be performed to protect their rights. When they consider that they may meet a violation of right, they entrust a protective authority such as police, teacher, mother, father.

Key Words: Child Rights, Democracy, Qualitative Research, Social Studies Education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNE GÖRE SOSYAL MEDYANIN DEĞERLER ÜZERİNE ETKİSİ

SİBEL OĞUZ - UFUK SÖZCÜ

Bu araştırmanın amacı sosyal medyanın değerlerin etkilenmesine yönelik sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim dalında öğrenim gören 254 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Sosyal medyanın hangi değerlerin önemini kaybettiği ve hangi değerlerin yozlaştığına yönelik sorular sorulmuştur. Elde edilen nitel veriler içerik analizi ile analiz yapıp kodlama yapılarak temalar ve kategoriler oluşturulacaktır. Araştırma tamamlandıktan sonra verilere ilişkin bulgulara ve sonuçlara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Değer, Sosyal Bilgiler.

THE INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON VALUES FROM THE SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

SİBEL OĞUZ - UFUK SÖZCÜ

The aim of this study is to reveal the perceptions of teacher candidates regarding the influence of social media on their values. The sample is constituted by 254 students of the University of Kastamonu, Faculty of Education, Social Studies Teaching. The research employed semi-structured interview method. The interview included questions about the values that lose importance or become corrupted by social media. Qualitative findings will be analyzed by coding and forming themes and categories. Findings and results will be presented after the research is completed.

Key Words: Social Media, Values, Social Studies.

SU FARKINDALIĞI EĞİTİMİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE BİLGİ ve ÇEVRESEL TUTUMLARINA ETKİSİ

M. BAHADDİN ACAT - BURAK YASİN YILMAZ - ÜMMÜHAN YILMAZ

Suya dayalı çevre sorunlarının kalıcı çözümleri arasında eğitim faaliyetlerinin önemli bir yere sahip olduğu bilinen bir gerçektir. Su kaynaklarının korunması ve tasarruflu kullanımı konusunda bilinçli ve duyarlı bireyler yetiştirmek, bu sorunların çözümünde atılacak en önemli adımlardan biridir. Bu bağlamda, bireyleri su kaynakları ve durumu hakkında bilgilendirme ve onlara su tasarrufu çerçevesinde olumlu tutumlar kazandırarak davranış değişikliği oluşturmak gerekmektedir.

Bu noktada, su eğitiminin amaçlarına göz atmak yararlı olacaktır. Auriault (1998)'a göre su eğitiminin amaçları:

- Su kaynakları, su kullanımı, su kirliliği, suyun korunması ve yönetimi gibi konularda bilgi kazandırmak,
- Suyun tasarruflu kullanımı ve su kaynaklarının korunması üzerine tutum ve davranışlar kazandırmak,
- Su kaynaklarının korunması ve kirliliğin azaltılması üzerine kişisel ve toplumsal sorumluluk kazandırmak ve bireylerin katılımını sağlamak olmalıdır.

Su kaynaklarının korunması ve bilinçli kullanımı üzerine verilecek bir eğitim, genel anlamda çevre bilincini artırarak bireylerin ve toplumun çevreye ve çevrenin en önemli elamanlarından su kaynaklarının korunmasına karşı duyarlı davranmalarını sağlayacaktır. Ülkemizde de su ve suya bağlı olarak çevre ile ilgili problemler, su kaynaklarının kullanımı ve suya bağlı çevre problemlerine karşı toplumun farkındalığının artırılmasının önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Bu bağlamda araştırmamızın problem cümlesini “Su farkındalığı eğitimi alan ortaokul öğrencileri ile bu eğitimi almayan öğrencilerin çevreye ait bilgi erişim düzeyleri anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?” sorusu oluşturmaktadır. Bu probleme bağlı olarak araştırmada şu alt problemlere cevap aranacaktır:

- Su farkındalığı eğitimi alan ortaokul öğrencileri ile bu eğitimi almayan öğrencilerin çevreye ait bilgi erişim düzeyleri anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- Su farkındalığı eğitimi alan ortaokul öğrencileri ile bu eğitimi almayan öğrencilerin çevresel tutum erişim düzeyleri anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Su farkındalığı eğitiminin ortaokul öğrencilerinin çevreye ait bilgi ve çevresel tutum erişimlerine etkisini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada öntest son test eşleştirilmiş kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Eskişehir İlinde öğrenim görmekte olan ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise 2015-2016 eğitim öğretim yılında Eskişehir İli Merkezinde yer alan bir ortaokulda öğrenim görmekte olan olasılık dışı örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiş 49 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin tanımlayıcı bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilere ait demografik özellikler

Sınıf	Yaş	Cinsiyet	Toplam
6-B (K)	23	11	16
		E	9
6-E (D)	26	12	7
		K	14
		E	12
		K	14

Çalışmada ortaokul öğrencilerinin çevreye ait bilgilerini belirlemek için Atasoy (2005) tarafından hazırlanan Çevre Bilgi Testi, çevresel tutumlarını belirlemek için ise Çevresel Tutum Ölçeği kullanılacaktır. Ayrıca öğrencilere ait sınıf, yaş ve cinsiyet gibi kişisel bilgileri de toplanacaktır.

Araştırma için belirlenen gruplara ilk olarak Çevre Bilgi Testi ve Çevresel Tutum Ölçeği uygulanmış ve öğrencilerin çevre bilgi ve çevresel tutum düzeyleri belirlenmiştir. Ardından diğer çalışmalar için hazırlanan “Su Farkındalığı Eğitimi” gerekli izinler alınarak deney grubuna haftada ikişer saat olmak üzere iki hafta boyunca ortaokul altıncı sınıf öğrencilerine aynı Sosyal Bilgiler Öğretmeni tarafından verilmiştir. Bu süreçte kontrol grubuna bu konuyla ilgili herhangi bir işlem uygulanmazken, bu durumdan onların haberdar olmaması için gayret edilmiştir. Toplam dört saatten oluşan Su Farkındalığı Eğitimi ile gerçekleştirilen çevre eğitimi sonucunda her iki gruba da Çevre Bilgi Testi ve Çevresel Tutum Ölçeği tekrar uygulanmıştır.

Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Öntest, son testten alınan çevresel tutum ve bilgi testi puanlarının önemli ölçüde farklılık gösterip göstermediği karışık ölçümler için iki faktörlü ANOVA ile hesaplanmıştır.

1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 2. Öğrencilerin Çevre Bilgileri için Karışık Ölçümler için İki Faktörlü ANOVA

Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	P
Gruplararası					
Sınıf	15.628	1	15.628	.772	.384
Hata	950.862	47	20.231		
Gruplar İçi					
Sufarkındalığı	28.001	1	28.001	1.165	.286
Sufarkındalığı*sınıf	6.246	1	6.246	.260	.613
Hata	1129.999	47	24.043		

Uygulanan su farkındalığı eğitiminin öğrencilerin çevreye ait bilgileri üzerindeki etkisini belirlemek için yapılan karma desenli ANOVA analizi sonucunda bu eğitimi almayan öğrencilerin çevre bilgileri ile bu eğitimi alan öğrencilerin uygulama öncesindeki ve sonrasındaki çevre bilgileri arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur ($F=.26$, $p<.61$).

2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 3. Öğrencilerin Çevre Tutumları için Karışık Ölçümler için İki Faktörlü ANOVA

Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	P
Gruplararası					
Sınıf	.720	1	.720	3,603	.071
Hata	9.399	47	.200		
Gruplar İçi					
Sufarkındalığı	.247	1	.247	.734	.396
Sufarkındalığı*sınıf	.293	1	.293	.872	.355
Hata	15.806	47	.336		

Uygulanan su farkındalığı eğitiminin öğrencilerin çevre tutumları üzerindeki etkisini belirlemek için yapılan karma desenli ANOVA analizi sonucunda bu eğitimi almayan öğrencilerin çevre tutumları ile bu eğitimi alan öğrencilerin uygulama öncesindeki ve sonrasındaki çevre tutumları arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur ($F=.87$ $p<.35$).

Bu kısımda Su farkındalığı eğitiminin ortaokul öğrencilerinin çevreye ait bilgi ve çevresel tutum erişmelerine etkisini ortaya koymak amacıyla öntest son test eşleştirilmiş kontrol gruplu deneysel desende gerçekleştirilen bu araştırmaya ilişkin bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlar üzerinde kısaca durulacaktır.

Ortaokul öğrencilerinin çevreye ati bilgi ve çevresel tutum açısından yeterli düzeyde olmadıkları görülmektedir. Bu sonuç Atasoy ve Ertürk'ün 2008 yılında gerçekleştirdikleri çalışmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin çevreye ait bilgileri açısından eşit düzeyde olan iki gruptan Su farkındalığı eğitimi alan grubun çevreye ait bilgilerinde anlamlı düzeyde artış meydana gelirken bu eğitimi almayan grupta bu artış çok sınırlı düzeyde kalmıştır.

İkinci alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin çevresel tutumları açısından eşit düzeyde olan iki gruptan Su farkındalığı eğitimi alan grubun çevresel tutumlarında anlamlı düzeyde artış meydana gelirken bu eğitimi almayan grupta bu artış sınırlı düzeyde kalmıştır. Bu eğitimi almayan gruptaki artışın sebebi olarak çevreye yönelik böyle bir araştırma içlerinde olmaları gösterilebilir.

Su farkındalığı eğitiminin ortaokul öğrencilerinin çevreye ait bilgi ve çevresel tutum erişelerine etkisini ortaya koymak amacıyla öntest sontest eşleştirilmiş kontrol gruplu deneysel desende gerçekleştirilen bu araştırmaya ilişkin sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

- Su farkındalığı eğitimi gibi diğer çevre eğitime yönelik uygulamalar artırılarak öğrencilerin çevreye ait bilgileri ve çevresel tutumları artırılabilir.
- Çevre eğitime ilişkin uygulamalar ilköğretim programlarında daha fazla yer almalı ve bu eğitimlerin uygulanmasına özen gösterilmelidir.
- Ortaokul öğrencilerinin çevreye ait bilgilerinin ve çevresel tutumlarının artırılmasına özen gösterilmelidir.
- Bu tür çevre eğitimi araştırmaları ortaokul gibi diğer eğitim-öğretim düzeylerinde de gerçekleştirilmelidir.
- Bu tür çevre eğitimleri ortaokul gibi diğer eğitim-öğretim düzeylerinde de gerçekleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Eğitimi, Su Farkındalığı, Çevresel Tutum, Ortaokul.

THE EFFECT OF WATER AWARENESS EDUCATION ON ENVIRONMENTAL KNOWLEDGE AND ATTITUDES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

M. BAHADDİN ACAT - BURAK YASİN YILMAZ - ÜMMÜHAN YILMAZ

This study was conducted to determine the effect of water awareness education on environmental knowledge and attitudes of secondary school students. Pretest posttest with matched control group experimental design used in this study. The study was conducted with 49 sixth grade students a secondary school in Eskisehir. Environment Knowledge Test and Environmental Attitude Scale that prepared by Atasoy (2005) was used in the study. Datas was analyzed with two way ANOVA for mixed measures. There is significant increase in the environmental knowledges of the group of water awareness training. There is significant increase in the environmental attitudes of the group of water awareness training too. So students' environmental knowledges and attitudes can be improved with other environmental training applications like water awareness training.

Key Words: Environmental Education, Water awareness, environmental attitudes, secondary school.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE BİLİNCİ VE ÇEVRESEL DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

SACİT KÖSE - TÜLAY AYGÖREN

Günümüzde insanoğlunun yaşam standartlarının giderek yükselmesi ve nüfusun hızla artması, doğal kaynakların aşırı kullanımını hızlandırmış ve beraberinde ciddi çevre sorunlarını meydana getirmiştir. Ülkelerin sınırlarını aşan boyutlara ulaşan bazı çevre sorunları olarak; küresel ısınma, radyoaktif kirlilik, hava kirliliği, su kıtlığı, biyolojik çeşitliliğin yok olması, küresel hastalıklar, beslenme vb. sayılabilir. Tüm bu sorunların ortaya çıkmasında en önemli etken insan davranışlarıdır. İnsanların bireysel ve toplumsal olarak içinde yaşadığı ortamda karşılaştığı bu sorunları fark etmeleri ve belli ölçüde çözüm üretmeleri gerekmektedir. Çevre sorunlarının önlenmesi, çevrenin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi ancak bu konuda çevre bilinci ve duyarlılığı kazanmış bireylerin yetiştirilmesiyle mümkündür. Bu da bireylere daha çocukluk döneminde verilecek etkili bir çevre eğitimi ile söz konusu olabilir. Çevre eğitiminin okullarda başarılı bir şekilde yürütülmesinde hiç şüphesiz en önemli rol öğretmenlere düşmektedir. Dolayısıyla okullarda uygulanacak çevre eğitiminin başarısı öğretmenlerin daha adayken veya önceki öğrenim dönemlerinde sahip oldukları çevre bilinci ve çevresel duyarlılıkları ile doğrudan ilgilidir.

Bütün bunlar dikkate alındığında, bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çevre bilinci ve çevresel duyarlılıklarını sınıf ve cinsiyet değişkenlerine göre karşılaştırmaktır.

Araştırmada betimsel araştırma türlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, 2015- 2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında 1., 2., 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören tesadüfi (random) yöntemle belirlenmiş 250 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri Yeşilyurt, Gül ve Demir (2013) tarafından geliştirilen “Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarlılık Ölçeği” kullanılarak elde edilmiştir. Bu ölçek, iki alt boyut ve 5’li Likert tipinde olup toplam 37 davranış sözcüğünden oluşmaktadır. Birinci boyut çevre bilincine (15 madde), ikinci boyut ise çevresel duyarlılığa (22 madde) ilişkin görüşleri yansıtmaktadır. Elde edilen veriler, istatistik paket programı (SPSS 16) kullanılarak analiz edilmektedir. Çalışmanın sonuçları kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çevresel duyarlılıklarının yüksek olması, çevre sorunlarının çözümü açısından önemlidir. Bu nedenle üniversitelerde çevre eğitime daha fazla yer veren planlamalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Çevre Sorunları, Çevre Bilinci, Çevresel Duyarlılık, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları.

EXAMINATION OF ENVIRONMENTAL CONSCIOUSNESS AND SENSITIVITY OF STUDENTS OF SOCIAL STUDIES TEACHING: CASE OF PAMUKKALE UNIVERSITY

SACİT KÖSE - TÜLAY AYGÖREN

Nowadays, ever increasing life standards of humankind and rapid increase of population have accelerated excessive utilization of natural resources and brought along serious environmental problems. Global warming, radioactive pollution, air pollution, lack of water, extinction of biological diversity, global diseases, nutrition etc. can be regarded as some environmental problems exceeding the boundaries of countries. The most important factor in occurrence of all these problems is the human behaviors. People need to recognize these problems they encounter individually and socially in their living environment and produce solutions to some extent. Prevention of environmental problems, and protection, development, and improvement of environment are possible only by raising individuals with environmental consciousness and sensitivity regarding this matter. This may be in question with an efficient environmental education to be provided to individuals in their childhood. No doubt, the most important role for successfully conducting environmental education at schools belongs to teachers. Therefore, success of environmental education to be applied at schools is directly related to environmental consciousness and sensitivity of teachers when they are candidates or in their previous educational periods.

When all of these are considered, the purpose of this study is to compare environmental consciousness and sensitivity of teacher candidates of social studies in terms of variables of the year and gender. In the study, screening model from descriptive research types was used. The study was conducted with 250 teacher candidates, who were studying at years 1, 2, 3, and 4, Pamukkale University Faculty of Education, Department of Social Sciences Education in spring term of 2015-2016 academic year and determined by using random method. The data of the study were obtained by using "Environmental Consciousness and Sensitivity Scale" developed by Yeşilyurt, Gül, and Demir (2013). Having two subscales, this scale is 5-point Likert type involving 37 behavior words. The first subscale reflects opinions regarding environmental consciousness (15 items), and the second subscale reflects opinions regarding environmental sensitivity (22 items). The data were analyzed by using statistical packaged program (SPSS 16). The results of the study will be shared with participants in the congress. It is important for teacher candidates of social studies to have high environmental consciousness in terms of solving environmental problems. Thus, plannings including more environmental education at universities should be made.

Key Words: Environment, Environmental Problems, Environmental Consciousness, Environmental Sensitivity, Teacher Candidates Of Social Studies

ÇEVRE EĞİTİMLERİNDE EKOLOJİK OKUR-YAZAR OLMAK

ŞENGÜL KORKUT

Sağlıklı, barış içinde, mutlu yaşamın yollarından en önemlisi sağlıklı bir çevrede yaşayabilmektir. Bunun için birçok dünya ülkesinde çevre eğitim programları yapılmakta ve uygulanmaktadır. Çevre eğitimlerinde ekolojik okur yazar olan birey yetiştirmek eğitimin ilk basamağını oluşturmaktadır. Ekolojik okur-yazar olmak demek, doğanın dilini bilmek, bu dili konuşmak ve doğaya uyumlu yaşayabilmeyi tercih etmektir. Doğanın diliyle yaşamak için çevresel problemlerin farkında olunması ve bu problemlere çözüm üretilmesi öncelikli bir farkındalık eğitimi öngörmektedir. Ekolojik okur-yazarlık bir başka deyişle doğayı fark etmek ve doğada oluşan olumsuzluklara çözüm üretmeye çalışmaktır. Bunun için okullarda verilen çevre eğitimlerinin yanında doğanın içinde sosyal yaşantılarla çok küçük yaşlarda bu eğitimin verilmesi doğru bir çevre eğitiminin başlangıcı olabilir. Sağlıklı, barış içinde, mutlu yaşamın yollarından biri ve en önemlisi sağlıklı bir çevrede yaşayabilmektir. Bunun için birçok dünya ülkesinde çevre eğitim programları yapılmakta ve uygulanmaktadır. Çevre eğitimlerinde ekolojik okur yazar olan birey yetiştirmek eğitimin ilk basamağını oluşturmaktadır. Ekolojik okur-yazar olmak demek, doğanın dilini bilmek, bu dili konuşmak ve doğaya uyumlu yaşayabilmeyi tercih etmektir. Doğanın diliyle yaşamak için çevresel problemlerin farkında olunması ve bu problemlere çözüm üretilmesi öncelikli bir farkındalık eğitimi öngörmektedir. Ekolojik okur-yazarlık bir başka deyişle doğayı fark etmek ve doğada oluşan olumsuzluklara çözüm üretmeye çalışmaktır. Bunun için okullarda verilen çevre eğitimlerinin yanında doğanın içinde sosyal yaşantılarla çok küçük yaşlarda bu eğitimin verilmesi doğru bir çevre eğitiminin başlangıcı olabilir. Bu eğitimin amacı, çevresel kaliteyi artırmak ve sürdürmek, gelecekteki çevresel problemleri önlemek için çözümler üretmek ve sürdürülebilir sağlıklı yaşam koşullarının bilincine vararak doğanın ilkelerini ve sınırlarını bilen, doğayla uyumlu yaşamayı ilke edinmiş birey yetiştirmektir. Öğrencilerin ekolojik okur yazar olması onlara çok önemli rolleri de öğretir. Bu çalışma özellikle bu roller üzerinde durmaktadır ve yaşam içerisinde ısınma, katı atıklar ve diğer çevresel problemlerin farkında olunması gibi konularda bilinçli olmanın öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Çevre Eğitimi, Ekolojik Okur Yazarlık, Toprak, Su, Hava.

BEİNG AN ECOLOGİCAL LİTERATE İN ENVIROMENTAL EDUCATION

ŞENGÜL KORKUT

One of the most significant ways of living in health, peace and happiness is to live in a healthy enviornment. For this reason, environmental educational programmes are held and applied in many world countries. An ecological literate knows how to speak the language of nature and knows how to collaborate with nature. To live with natural language requires to be familiar with environmental problems and necessitates the education of the ways to solve them. In other words, an ecological literate notices nature and tries to produce the solution of the natural problems. Thus, in addition to the environmental educational phases, starting ecological education in smaller ages through social lives can be a strong way of education. The aim of this education is to increase and continue the quality of the environment, to produce solutions to prevent the environmental problems in the future, to train individuals that are in conscious of the healthy life conditions of the factors for being in collaboration with nature. While being ecologically literate, students gain important roles. This study primalirly focuses on these roles and aims to train individuals towards being aware of heating, solid waste, and other environmental problems.

Key Words: Environmental Training, Ecological Literacy, Soil, Water, Weather.

5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVREYE YÖNELİK SORUMLU DAVRANIŞLARI VE DUYUŞSAL EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR DOĞA EĞİTİMİ PROJESİNİN ETKİLERİ

SACİT KÖSE

İçinde bulunduğumuz yüzyıla damgasını vuran en önemli olgulardan biri de, insan ile doğa arasındaki dengenin bozulması sonucunda ortaya çıkan ve küresel boyutlara ulaşan çevre sorunlarıdır. Günümüzde domuz gribi olarak adlandırılan bir virüs, kısa sürede kıtadan kıtaya geçerek bir küresel salgın meydana getirebilmekte, bir nükleer reaktöründe meydana gelen patlama ve sonucunda yayılan radyoaktif madde tüm dünya ülkelerini etkileyebilmektedir. Küresel hastalıklar, radyoaktif kirlilik, su kıtlığı, beslenme sorunları, orman yangınları, volkanik patlamalar, seller, kuraklık, erozyon, biyolojik türlerin yok olması, küresel ısınma, ozon tabakasının incelmeye, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, gürültü kirliliği, ışık kirliliği, besin kirliliği gibi sorunlar yaşadığımız dünyada sıklıkla meydana gelmekte ve çevrenin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Yeryüzünde karşı karşıya gelinen bu sorunların büyük çoğunluğunun insan davranışlarına dayandığı görülmektedir. Çevre sorunlarının ortadan kaldırılması, önlemler alınması, çevrenin korunması ve geliştirilmesi ancak erken yaşlarda bireylere bu konularda çevre bilinci ve duyarlılığının kazandırılmasıyla mümkündür. Bu da okullarda verilecek etkili bir çevre eğitimi ile yanında verilecek sınıf dışı etkinliklerle sağlanabilir.

Bu çalışma; TÜBİTAK 4004 - Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları proje grubunda yer alan 115B051 nolu “Çevre Dedektifi Horoz İş Başında - 4” isimli projenin, 5. sınıf öğrencilerinin içinde yaşadıkları çevre ve çevre problemlerine dikkat çekme, farkındalık oluşturma ve çevreye yönelik sorumlu davranışları ile duyuşsal eğilimleri üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Çalışmada deneysel yöntemlerden “Tek grup ön test-son test modeli” kullanılmıştır. Çalışma grubunda, Denizli - Pamukkale İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı sosyo-ekonomik düzeyi düşük semtlerde yer alan bir ortaokulda 5. sınıfta öğrenim gören 20 kişilik öğrenci grubu, 42 veli ve 3 fen bilimleri öğretmeni yer almıştır. Öğrencilerin çevreye yönelik sorumlu davranışlarını belirlemek amacıyla Erdoğan (2009) tarafından geliştirilen proje öncesi ve sonrası uygulanan “Çevreye Yönelik Sorumlu Davranış Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek, 4 alt boyut (*Fiziksel Koruma Davranışı, Tüketim ve Ekonomi Davranışı, Kişisel ve Genel İkna Davranışı, Politik Davranış*) ve 7’li likertten (*hiç, bir, iki, üç, dört, beş ve beşten fazla*) oluşan toplam 28 davranış sözcüğünden oluşmaktadır. Öğrencilerden alt boyutlarda yer alan her bir davranış son bir yıl içerisinde kaç kez gerçekleştirdikleri sorulmuştur. Öğrencilerin çevreye yönelik duygu ve düşüncelerini belirlemek amacıyla yine Erdoğan (2009) tarafından geliştirilen “Çevreye Yönelik Duyuşsal Eğilimler” ölçeği proje öncesinde ve sonrasında kullanılmıştır. Bu ölçek 4’lü likert tipte (*Katılıyorum, Biraz katılıyorum, Katılmıyorum, Biraz Katılmıyorum*) 14 farklı cümleden oluşmaktadır. Öğrencilerin çevreye yönelik geliştirdikleri değerler, çevre duyarlılıkları, çevreye yönelik tutumları, kontrol odakları, çevreye yönelik sorumlulukları ve çevre korumaya gönüllü katılmayı isteyip istemedikleri ölçülmeye çalışılmıştır. Projede öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve eğlenerek öğrenmelerini sağlamak amacıyla, seviyelerine uygun olarak hazırlanmış çevre ve çevre sorunları ile çözüm yollarına yönelik 55 etkinlik farklı öğretim yöntemleri (senaryo, oyun, gezi-gözlem, deney) kullanılarak 12 günde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular; öğrencilerin son test ortalamalarının ön teste göre daha yüksek olduğunu, yani çevreye yönelik sorumlu davranışlarda bulunma ve duyuşsal eğilimlerinin arttığını göstermektedir (ÇYSDÖ: $X_{ön}:55$, $X_{son}:89$; ÇYDEÖ: $X_{ön}:43$, $X_{son}:48$). Bu sonuç, proje katılan öğrencilerin çevreyi koruma ve çevre problemlerini çözmek için yapmış oldukları eylemlerinin ve çevreye yönelik duygu ve düşüncelerinin projeye katılmadan önceki durumlarına göre arttığını ve daha duyarlı olduklarını göstermektedir.

Özellikle projeye katılan öğrencilerde hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, geri dönüşüm, erozyon, sera etkisi, yenilenebilir enerji (jeotermal, güneş, hidrolik) gibi temel kavramlarda duyarlılığın artmasında proje kapsamında yürütülen gezi-gözlem etkinliklerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Hava kalitesi izleme istasyonu, katı ve sıvı atık tesisleri, geri dönüşüm tesisleri, jeotermal-güneş-hidroelektrik enerji santralleri, deprem ve yer dinamiği laboratuvarı vb. gezilmesi

sonucu öğrencilerin bu konulardaki duyarlılıklarında son test lehine farklılıklar meydana geldiği belirlenmiştir. “Çevreye Yönelik Sorumlu Davranış Ölçeği” frekans ortalamalarından politik davranışlar, fiziksel koruma davranışları, kişisel ve genel ikna davranışları boyutlarındaki ön test-son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Tüketim ve ekonomi davranışı alt boyutundaki ön-test son-test arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. “Çevreye Yönelik Duyuşsal Eğilimler Ölçeği” ön test-son test sonuçları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Sorunları, Proje, Çevreye Yönelik Sorumlu Davranış, Çevreye Yönelik Duyuşsal Eğilim, 5. Sınıf Öğrencileri.

THE EFFECTS OF A NATURE EDUCATION PROJECT¹ ON THE FIFTH GRADE STUDENTS' RESPONSIBLE ENVIRONMENTAL BEHAVIOR AND ENVIRONMENTAL THE AFFECTIVE DISPOSITION TOWARD ENVIRONMENT

SACİT KÖSE

One of the most important facts which leaves its mark on current century is environmental problems generated by the the imbalance between man and nature and global dimensions of these problems. Today, a virus called swine flu can cause a global epidemic from one continent to the others in a short time and likewise the explosion of a nuclear reactor and its diffusing radioactive material can affect all countries in the world. Problems such as global diseases, radioactive pollution, water scarcity, nutrition problems, forest fires, volcanic eruptions, floods, drought, erosion, destruction of biological species, global warming, depletion of the ozone layer, air pollution, water pollution, soil pollution, noise pollution, light pollution, food pollution can occur frequently the our world and they threaten the sustainability of the environment. These problems faced the Earth are mostly based on human behavior. Eliminating environmental problems, taking precautions against them, protecting and improving the environment can only be possible by gaining insight into these issues with environmental awareness and sensetivity at an early age. This can be provided by an effective enviromental education together with non-classroom activities in schools.

This study - “Environment Detective Cock At Work-4”, with the number of 115B051, is in the project group of Nature Education and Science Schools of TUBITAK 4004 (The Scientific and Technological Research Council of Turkey) - has been conducted for the fifth grade students with a view to drawing their attention to the environment and environmental problems, to creating awareness to these problems and to examining the effect of responsible behavior and environmental affect.

“Single group pretest-posttest model” has been used as the experimental method in this study. 20 students of the fifth grade of a low socio-economic level secondary school of Denizli-Pamukkale District National Education Directorate, 42 parents and 3 science teachers have been the sample of this study group. In order to determine the students’ responsible behavior for the environment, a scale named “Responsible Environmental Behavior Scale” which was developed by Erdoğan (2009) was used before and after the project. This scale is composed of totally 28 behavioral words which include 4 subscales (Physical Protection Behavior, Consumption and Economic Behavior, Personal and General Persuasion Behavior, Political Behavior) and 7 point Likert (never, one, two, three, four, five and more than five). The students were asked how many times they performed each behavior of the subscale in the past year. In order to determine the students’ environmental feeling and thoughts a scale named “The Affective Disposition toward Environment Scale” which was again developed by Erdoğan (2009) was used before and after the project. This scale is composed of 14 different sentences which include 4 point Likert (I agree, I disagree, I agree somewhat, I disagree somewhat). An attempt has been made to measure the students’ environmental values, sensitivities, attitudes, control focuses, responsibilities and whether they are willing to protect the environment. In this project, in order to ensure students learn by doing and having fun, 55 activities regarding environment, environmental problems and solutions were prepared in accordance with students’ levels and different teaching methods (scenario, game, observation trip, and experiment) were used in 12 days. The findings obtained from this study indicate that the students’ post-test averages are higher than the pre-tests namely responsible environmental behavior and environmental affect have increased (REBS: X_{pre} : 55,

X_{post} : 89; ADTE: X_{pre} : 43, X_{post} : 48). This result indicates the students who participated in the project have increased their actions to protect environment and to solve environmental problems with environmental feelings and thoughts thus they have become more sensitive when compared to their conditions before the project.

Observation trips which were carried out within the scope of the project are thought to be efficient at increasing the awareness of the student participants of the project at basic concepts like air pollution, water pollution, soil pollution, recycling, erosion, greenhouse effect, renewable energy (geothermal, sun, hydraulic). As a result of visiting air quality monitoring station, solid and liquid waste facilities, recycling facilities, geothermal-sun-hydroelectric power stations, earthquake and geodynamics laboratories, the students' awareness were determined to bring about differences in favor of post-test in these issues. From the "Responsible Environment Behavior Scale" frequency averages; political behavior, physical protection behavior, personal and general persuasion behavior aspects, no significant effect was observed among the results of pre-test- post-test. A significant effect was observed between the subscale of pre-test – post-test in terms of consumption and economic behavior. No significant effect was observed among the results of the pre-test – post-test of the "Environmental Affect Scale".

Key Words: Environmental Problems, Project, Responsible Environmental Behavior, Environmental Affect, The Fifth Graders.

DOĞAL KAYNAKLARIN BİLİNÇLİ TÜKETİLMESİNDE DUYARLI VATANDAŞ

BÜLENT TARMAN - HÜSEYİN KANAT

Bu çalışma ile her yıl güncellenmeyen sosyal bilgiler programının içeriğinin zenginleştirilmesi ve özellikle kazanımlara ilişkin özgün etkinlikler geliştirilerek ve yaygınlaştırarak öğretmenlerinde kullanabileceği şekilde etkinliklerin hazırlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda öğrencilerin doğal kaynakları kullanma konusundaki bilgi, beceri ve değerlerini en üst düzeye çıkarmak ve bunları yaygınlaştırmak amacıyla da sosyal bilgiler 6. Sınıf “Ülkemizin Kaynakları” ünitesi “Üretim, Dağıtım Ve Tüketim” öğrenme alanında yer alan “Doğal Kaynakların Bilinçsizce Tüketilmesinin İnsan Yaşamına Etkilerini Tartışır” kazanımına yönelik özgün etkinlikler hazırlanmıştır. Bu özgün etkinlikler ile aktif öğrenme yöntemleri kullanılarak öğrencinin derse katılımlarını artırmak ve grup çalışmalarıyla anlamlı ve kalıcı öğrenmenin sağlanması hedeflenmiştir. Etkinlikler kazanımla doğrudan ilgili olup öğrencinin de konuya ilgisini en üst düzeyde tutabilecek şekilde planlanmış ve oluşturulmuştur. Araştırmanın uygulaması yapıldıktan sonra sonuçları paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Etkinlik, Duyarlı Vatandaş.

A RESPONSIVE CITIZEN REGARDING THE CONSUMPTION OF THE NATURAL RESOURCES IN A SENSIBLE WAY

BÜLENT TARMAN - HÜSEYİN KANAT

This study aimed to enrich the content of the social studies program which is not updated every year and to prepare such activities that can also made use of by the teachers by creating and disseminating authentic activities based on the objectives. For this aim, in order to enhance the students' knowledge, skills, and values regarding the use of natural resources and as well as to promote these knowledge, skills, and values, authentic activities were created toward the objective of “he/she discusses the effects of consuming the natural resources in a insensible way on human life” which takes place in the learning domain of “Production, Distribution, and Consumption” in the social studies sixty graders' unit named “Resources of Our Country”. Through these authentic activities, it was aimed to improve learner attendance to lesson and to ensure meaningful and permanent learning through group works. The activities are directly related with the objectives and these activities were designed in such a way to keep learners' attention levels high. As soon as the study is conducted, the results will be shared.

Key Words: Social Studies, Activity, Responsive Citizen.

ÖĞRETİM ÜYELERİNİN ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

HATİCE MEMİŞOĞLU - TUĞÇE BOSTANCI

Çok kültürlülük; farklı yaşam uygulamaları sonucu ortaya çıkan farklı kültürlerin devlet düzeyinde tanınması ve aynı zamanda bu kültürlerle eşit oranda değer verilip saygı gösterilmesi esasına dayanır. Günümüzde küreselleşmenin de etkisiyle insanlar başka kültürden, dilden, etnik kökenden insanlarla geçmişte olduğundan çok daha fazla yüz yüze gelip muhatap olmakta, birlikte aynı mekânları paylaşmaktadır. Bu durum tüm insanların farklılıklarıyla kabul edildiği toplumların oluşmasını gerekli kılmakta ve bu da çok kültürlülük politikalarını gündeme getirmektedir.

Çok kültürlülük ırk, dil, cinsel tercih, dinsel yönelim, eğitim gibi kültürel boyutların farkındalığı olarak tanımlanmaktadır. Çoğulcu demokrasi anlayışı, bir toplum içerisinde farklı alt kimlik, grup ve toplulukların olabileceğini, bunların kendi kültürel kimliklerini koruyarak birlikte yönetilebileceğini öngörmektedir. Ancak bu çerçevede, farklılığını ayrıcalık haline getirmek isteyebilecek alt kimlik gruplarının yaratacağı gerginlik alanları demokrasinin sorunu olarak ortaya çıkabilmektedir. Çok kültürlülük, farklılıkları bir arada yaşatmak ve birlikte yaşamayı yönetmektir.

Çok kültürlü eğitim, çok kültürlülüğün eğitim boyutunu ifade eder ve en temel anlamıyla, tüm öğrencilerin din, dil, ırk, cinsiyet, yaş, sosyal sınıf, ekonomik düzey gibi farklılıklarına bakılmadan, eğitimden eşit şekilde faydalanmayı sağlayacak bir eğitim reformudur. Çok kültürlü eğitimimin temel amacı bütün öğrencilere kendi toplumlarında, hâkim kültür içinde ve diğer etnik kültürler içinde iletişim kurmak için ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve yaklaşımları kazandırmaktır.

Öğrencilere toplumsal yaşamla ilgili bilgi, beceri ve değerlerin önemli kısmı Sosyal Bilgiler dersi yoluyla kazandırılmaya çalışılmaktadır. Vatandaşlık eğitiminde bir araç olarak görülen bu dersin en önemli görevlerinden biri çok kültürlü dünyada etkin vatandaş yetiştirmek üzere gençlere eğitim vermektir. Sosyal Bilgiler doğrudan vatandaşlık eğitimi üzerine odaklanmanın yanı sıra, değişen dünya ve toplumda kültür çeşitliğinin nasıl olduğu bilgi ve anlayışının geliştirilmesi de amaçlamaktadır.

Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler alan eğitimcilerinin çok kültürlülük ve eğitime ilişkin görüşlerini incelemektir. Öğretim üyelerinin görüşlerinin belirlenmesinde nitel araştırma yaklaşımı kullanılarak veriler toplanmış ve verilerin analizinde betimsel analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu farklı üniversitelerin Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Ana Bilim Dalında görev yapmakta olan 17 öğretim üyesi oluşturmaktadır. Verilerin elde edilmesinde görüşme tekniği kullanılarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır.

Sosyal Bilgiler alan eğitimcilerinin belirttiği görüşlere göre çok kültürlülük; dil, ırk, ideoloji, hayat tarzı, gelenek-görenekleri farklı toplulukların sevgi ve saygı çerçevesinde bir arada yaşamasıdır. Çok kültürlü eğitim; bileştirici ve bütünleştirici olmalıdır, farklılıklara saygı ile yaklaşmayı öğretmelidir, hoşgörülü olmayı öğretmelidir. Sosyal Bilgiler derslerinde çok kültürlülük bağlamında hoşgörü, saygı, sevgi, barış, yardım severlik gibi değerler ve empati, iletişim, gözlem gibi becerilerin kazandırılmasına dikkat edilmelidir. Çok kültürlü eğitimin uygulanmasında önyargıların, bilgi ve tecrübe yetersizliğinin, devlet politikalarının, bireysel veya toplumsal farklılıklara olumsuz yaklaşımın pek çok soruna yol açtığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çok kültürlülük, Çok Kültürlü Eğitim, Sosyal Bilgiler, Öğretim Üyeleri.

FACULTY MEMBERS OF MULTICULTURAL EDUCATION RELATED OPINION

HATİCE MEMİŞOĞLU - TUĞÇE BOSTANCI

Multiculturalism is based on the principle of recognition of different cultures that arise as a result of various life practices by government and on treating and showing respect these various cultures equally. Under the influence increasing globalization today, human beings face and interact with others from various cultures and ethnicities who might speak their individual languages more frequently than the past; and they might need to share same surroundings. These circumstances require establishment of societies in which all members are to be recognized with their unique characteristics; and this eventually bring multiculturalism policies into the agenda.

Multiculturalism is described as awareness toward cultural dimensions such as ethnicity, language, sexual preference, religious orientation and education. Pluralistic democracy understanding anticipates existence of different sub-identities, groups and sects within a society, and all these can be administered jointly by conserving their individual cultural identities. However, within this outline, tension domains that could be caused by sub-identity groups who want to take advantage of their differences as their privileges might arise as problem of democracy. Multiculturalism can be considered as surviving differences together and managing ongoing mutual life.

Multicultural education refers educational aspect of multiculturalism; and at the most basic meaning, it constitutes an educational reform that allows all students to utilize from the education system regardless of their differences such as their religion, language, ethnicity, gender, age, social class, and economic level. Essential purpose of multicultural education is to ensure that all students to gain knowledge, skill and approaches necessary for establishing communication within dominant culture and other ethnic culture.

Majority of knowledge, skill and values about the social life are provided to students within the scope of the Social Science course. While this course is viewed as a tool in citizenship education, one of the most important tasks of this course is to provide education to youth to raise efficient citizens in multicultural world. Besides orienting citizenship education, Social Science is also oriented on developing knowledge and understanding of how cultural diversity occurs within the evolving society and the world.

The purpose of the present study is to investigate opinions of educators from the Social Sciences major regarding multiculturalism and the relevant education on this topic. Adopting quantitative research approach in determination of opinions of faculty members, necessary study data was collected; and descriptive method was utilized in analysis of collected data. The study group is consisted of 17 faculty members from Social Sciences Department of Educational Sciences Faculties of different universities. Semi-structured interview form developed by researchers was employed in data collection process.

According to the opinions of lecturers from the Social Sciences Department, multiculturalism is different societies with different language, religion, ethnicity, ideology, life style, and tradition living mutually within framework of love and respect. Multicultural education must be unifying and integrative; and to teach approaching differences with respect and toleration. In Social Sciences courses, it must be specially paid attention to gain knowledge of toleration, respect, love, peace, beneficence, and skills of empathy, communication and observation in terms of multiculturalism. It was observed that prejudice, lack of knowledge and experience, public policies, negative approaches to individual or social differences in practice of multicultural education have resulted in numerous problems.

Key Words: Multiculturalism, Multicultural Education, Social Sciences, Faculty Members.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÇOK KÜLTÜRLÜ ÖĞRETİME YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

FAZİLET KARAKUŞ

İnsanları ve yaşamlarını konu alan sosyal bilgiler, insanın kendisini ve çevresindekileri daha iyi anlamasına yardımcı olacak bir derstir. Sosyal bilgilere ilişkin birçok tanım yapılmaktadır. Barr, Barth ve Shermis (1997; 69) sosyal bilgileri şöyle tanımlamaktadır; “Sosyal bilgiler vatandaşlık eğitimi amacıyla insan ilişkileriyle ilgili bilgi ve deneyimlerin birleştirilmesidir. Barth ve Demirtaş (1997;6), Türkiye için sosyal bilgilerin tanımını “Hayat bilgisi/ sosyal bilgiler vatandaşlık eğitimi programı, Türk demokratik toplumundaki sorumluluk sahibi vatandaşların görevlerine uygun amaçlar üreten, içeriğini tarih, coğrafya ve vatandaşlık bilgisi konularını ilişkilendirerek oluşturan ve yaşam boyu sürecek vatandaşlık becerileri sunan bir eğitim planıdır.” biçiminde yapmaktadır. Doğanay (2002; 17) ise, “sosyal ve insanla ilgili diğer bilimlerin içerik ve yöntemlerinden yararlanarak, insanın fiziksel ve sosyal çevresiyle etkileşimini zaman boyutu içinde disiplinler arası bir yaklaşımla ele alan ve küreselleşen dünyada yaşam ile ilgili temel demokratik değerlerle donatılmış, düşünen ve becerili demokratik vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlayan bir çalışma alanı” olarak tanımlamaktadır. Tanımların amaç ve içerik kapsamında demokratik vatandaşlık boyutunda birleştiği görülmektedir.

Diğer taraftan sosyal bilgiler programlarında yer alan amaçların bilgi, beceri ve değerler boyutlarında temellendirildiği görülmektedir. Demokratik değer ve inanışlar sosyal bilgilerin ikinci amaç kategorisini oluşturur. Değerler bireysel ya da grup davranışlarının değerlendirildiği ölçüt ya da standartları oluşturur. İnanışlar ise, bu değerlere bağlılığı ifade eder. Sosyal bilgiler programları, İnsan Hakları Bildirgesi’nde yer alan fikirleri öğrencilerin gözü kapalı olarak kabul etmelerini telkin etmemeli, öğrencilerin tarihsel kökenlerini öğrenmelerini sağlamalı ve çağdaş uygulamaları kapsamalıdır. Bu fikirler, güncel etkileri ve çalışılan konularla ilgili olarak içerikte analiz edilmeli, okulun günlük süreçlerine yansıtılmalı ve öğretmenler sınıflarında model olmalıdır. Demokratik süreçlere kaynaklık eden adalet, insan onuru, eşitlik, hakkaniyet, sorumluluk, doğruluk, dürüstlük, çeşitlilik, bağlılık, özgürlük, gizlilik, uluslararası insan hakları, yetkililik gibi değerler demokratik süreçler, vatandaş katılımı ve eşitliği koruma gibi süreçleri içerir (NCSS, 1990; 21-22).

Çevresiyle etkileşimi sonucunda biçimlenen insanı ve toplumu konu alan sosyal bilgiler programlarının insanın içinde yaşadığı topluma ilişkin değişkenleri göz önünde bulundurma zorunluluğu kendini göstermektedir. Sahip olduğu toplumsal ve kültürel özelliklere bağlı olarak bireylerin okul ya da toplumda dezavantajlı duruma düşmemesi gerektiği ilkesinden hareketle ortaya çıkan çok kültürlü eğitim yaklaşımının sosyal bilgiler öğretimi açısından önemi açıktır.

Parekh (2002) çok kültürlü eğitimi entelektüel merak, özeleştir, savları ve kanıtları değerlendirip bağımsız bir karar oluşturabilme, başkalarına saygı, farklı düşünce ve yaşam biçimlerine duyarlı olma ve etnik merkezci bir anlayıştan uzaklaşma amacına yönelik yürütülen faaliyetler olarak tanımlamaktadır. Gorski (2004) çok kültürlü eğitimi bütün öğrencilerin eğitimsel ve kültürel gereksinimlerini karşılama potansiyeli olan ve demokratik vatandaşlar yetiştirmek için tasarlanan bir program olarak tanımlamaktadır. Halvorsen ve Wilson (2010) öğrencilerin demokratik topluma katılabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve davranışları edinmelerine ve farklı kültürlerden gelenlerin eşit eğitim olanağı yakalamaları açısından bütün öğrencilere yönelik bir çalışma alanı olarak tanımlamaktadır.

Parekh’e (2002) göre iki veya daha fazla kültürel topluluğu barındıran toplumlar çok kültürlüdür. Bu tanımdan hareketle ırk, etnik yapı, dil, cinsel yönelim, cinsiyet, yaş, engelli olma, sosyal sınıf, dinsel yönelim ve diğer kültürel boyutları bakımından birçok farklılığı barındıran Türkiye’nin çok kültürlü bir yapıya sahip olduğu ileri sürülebilir.

Sosyal bilgiler programları ile etkili ve demokratik değerlere sahip bireyler yetiştirmek için eğitimde çok kültürlülüğün temel ilkelerinin sosyal bilgiler programlarında işlevsel olarak yer alması önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada sınıf öğretmeni ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek önemli görülmektedir.

Araştırmanın Amacı: Araştırmanın genel amacı sınıf öğretmenleri ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin çok kültürlü öğretime yönelik görüşlerini incelemektir.

Araştırmanın Modeli: Çalışmada sınıf öğretmenleri ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin çok kültürlü öğretime yönelik görüşleri belirleneceğinden, bu çalışma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Tarama modelleri, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, nesne ya da birey, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar,2003). Araştırmada nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılacaktır.

Çalışma Grubu: Araştırmada Adana Merkez ilçelerindeki ilköğretim okullarında görev yapan ilkokul dördüncü sınıf öğretmeni ve sosyal bilgiler öğretmenleri ile görüşme yapılacaktır. Araştırmada öğretmenler amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesiyle seçilecektir. Maksimum örneklemede amaç, çeşitliliği sağlamak yoluyla evrene genelleme yapmak değil, çeşitlilik arz eden durumlar arasında ne tür ortaklıkların ve benzerliklerin var olduğunu bulmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Maksimum çeşitliliği sağlayabilmek için öğretmenler alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki okullardan seçilecektir.

Veri Toplama Araçları: Çalışmada öğretmenlerin görüşlerini incelemek için nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme kullanılacaktır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacı tarafından ilgili literatür incelenerek oluşturulmuştur. Görüşmelerin öğretmenlerin bulunduğu okullara gidilerek yapılması planlanmaktadır.

Verilerin Analizi: Yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanan verilerin analizinde nitel araştırma veri analizi yöntemi olan içerik analizi kullanılacaktır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler, Eğitimde Çok Kültürlülük.

TEACHERS' VIEWS ABOUT MULTICULTURAL INSTRUCTION IN SOCIAL STUDIES COURSE

FAZİLET KARAKUŞ

Social studies, which is about people and their lives, is a course that help people to better understand themselves and those around them. There are many definitions of social studies. Barr, Barth and Shermis (1997; 69) define social studies as follows: "Social studies is the integration of knowledge and experiences about human relationships, with the purpose of citizenship education. Barth and Demirtaş (1997;6), defines social studies for Turkey as life knowledge / social studies citizenship education program; an education plan which establishes suitable aims for responsible citizens in democratic Turkish society, constitutes its content by relating history, geography and citizenship knowledge and presents life-long citizenship skills. According to Doğanay (2002; 17) social studies is "a study field which deals with the interaction of people with their physical and social environment in the dimension of time, in an interdisciplinary way, benefitting from the content and methods of other sciences related with society and people and which aims to raise citizens who are equipped with main democratic values, who think and who are skilful about life in the globalizing world. In the scope of these purposes and content, the definitions seem to unite in the democratic citizenship dimension.

On the other hand, goals in the social studies programs seem to be based on knowledge, skills and values dimensions. Democratic values and beliefs form the secondary purpose category of social studies. Values create criteria or standards where individual or group behaviours are evaluated. As for beliefs, they express commitment to these values. Social studies programs should not indicate that students accept the ideas in the Declaration of Human Rights without questioning. It should rather make them learn its origins and encompass modern practices as well. These ideas should be analysed in terms of their content with their temporary effects and the topics studied, reflected on the daily processes of the school, and used as a model by teachers in their classes. Democratic processes, citizen participation and protection of equality processes encompass values such as justice, human dignity, equality, fairness, responsibility, faithfulness, honesty, diversity, commitment, independence, confidentiality, international human rights, and authoritativeness which form base for democratic processes (NCSS, 1990; 21-22). Social studies program has to consider variables in relation to the society in which people live because social studies is about people and society that is shaped by the interaction with the environment. With reference to the principle of preventing individuals from becoming disadvantaged in school or society, based on the social and cultural features it has, the importance of multicultural education approach is evident in terms of the instruction of social studies. Parekh (2002) defines multicultural education as activities that target intellectual curiosity, self-criticism, making an independent decision by using hypothesis and evidence, respecting others, being aware towards different thoughts and life styles, and avoiding ethnocentrism. According to Gorski (2004) multicultural education is a program that has the potential to meet all students' educational and cultural needs and that is designed with a view to raising democratic citizens. Halvorsen and Wilson (2010) define multicultural education as a study field that enables those coming from different cultures to gain the required knowledge, skills and behaviours and try to enhance equal education opportunities to all students. According to Parekh (2002), societies that have two or more cultures are multicultural. With reference to this definition, Turkey is multicultural in nature because it encompasses much diversity in terms of race, ethnicity, language, sexual orientation, gender, age, disability, social class, religious orientation, and other cultural aspects. Including the basic principles of multicultural education in social studies program functionally is of great importance with a view to raising individuals who have effective and democratic values. At this point, it is important to identify views of classroom and social studies teachers on the issue.

Purpose of the Study: The general purpose of this study is to analyse classroom and social studies teachers' views about multicultural instruction.

Study Design: The study aims to analyse classroom and social studies teachers' views about multicultural instruction, thus it is descriptive survey model in nature. Survey models aim to describe existing situations as they are. Occasions, objects or individuals which are discussed in the study are described within their own conditions and as they are (Karasar, 2003). The study will utilize qualitative research methods and techniques.

Participants: 4th grade classroom teachers and Social Studies course teachers working in center towns of Adana will be interviewed. The teachers will be selected using maximum variation sampling method, one of the purposeful sampling methods. The purpose in maximum variation is to find out common and similar points in cases with diversity, rather than making generalizations to the whole population by enabling diversity (Yıldırım and Şimşek, 2003). To enhance maximum variation, the teachers will be selected from schools with low, middle, and high socio-economic levels.

Data Collection tools: The teachers' views will be identified through a semi-structured interview, which is one of the qualitative data collection tools. Semi-structured interview form was formed by the researcher in line with the related literature. The interviews will be conducted in the schools where the teachers work.

Analysis of the Data: The data collected through the semi-structured interview forms will be analysed using content analysis methods, which is a qualitative data analysis method.

Key Words: Social Studies, Multiculturalism In Education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İYİ VATANDAŞ KARAKTERİNE YÜKLEDİKLERİ ANLAMLAR

ÖZGE TARHAN - RÜŞTÜ GEDİK

Sosyal bilgiler eğitiminin temel amaçlarından birisi de yeni yetişen bireylere gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri benimsetip bireyleri etkili vatandaşlar olarak topluma kazandırmaktır. Öğrencileri iyi vatandaşlar olarak yetiştirmede Sosyal Bilgiler öğretmenleri önemli bir yere sahip olmasından hareketle bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin tamamı Denizli ilinde görev yapmaktadır. Çalışma grubu, 37'si kadın, 42'si erkek olmak üzere toplam 79 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlere “ İyi vatandaş denince aklınıza ne/neler gelmektedir? şeklinde açık uçlu bir soru sorulmuştur. Öğretmenlerden alınan yanıtlar, içerik analizi yöntemiyle hem geçerlik çalışmasını gerçekleştirmek, hem de boyut oluşturmak amacıyla iki farklı uzman tarafından kodlanmıştır. Araştırmacılar tarafından yapılan kodlar karşılaştırılarak boyutlar belirlenmiştir.

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde elde edilen veriler incelendiğinde, Araştırma sonunda, öğretmenlerin iyi vatandaş karakterine yükledikleri anlamlar ışığında “Topluma Karşı Görev Boyutu”, “Siyasi Bilgi Boyutu”, “Topluma Uyum Boyutu”, “Ortak Paydada Buluşma Boyutu” ve “Duygusal Boyutu” olmak üzere beş farklı boyutun ortaya çıktığı görülmüştür. Sonuçlar, vatandaşlık eğitiminde çocukların/ergenlerin eğitim sürecine ilişkin önemli öneriler sunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Vatandaşlık, Sosyal Bilgiler Öğretmenleri, Nitel Araştırma.

MEANINGS THAT SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ATTACH TO BEING A GOOD CITIZEN

ÖZGE TARHAN - RÜŞTÜ GEDİK

One of the primary aims of social studies education is to introduce individuals to the society as active citizens by equipping them with the necessary knowledge, skills, attitudes and values. Based on the fact that social studies teachers have an important role in training students as good citizens, this study was carried out. All teachers in the sample work in Denizli province. The participants consisted of 79 teachers, 32 female and 42 male. The teachers were asked an open-ended question, which was "What do you think about being a good citizen?". The responses received from the teachers were coded by two different experts to ensure the validity and also form dimensions. The dimensions were determined after the codes of the researchers were compared.

As a result, the data obtained from the teachers revealed five different dimensions, which were “Duty Towards the Society”, “Political Knowledge”, “Adaptation to the Society”, “Finding a Common Ground” and “Emotional Dimension”. The results offer important suggestions regarding the education process of children/adolescents in citizenship education.

Key Words: Citizenship, Social Studies Teachers, Qualitative Research.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARIYLA DİĞER ÖĞRETMEN ADAYLARININ NİĞDE’NİN TARİHİ-KÜLTÜREL MİRASIYLA İLGİLİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

TÜLAY ÖCAL - SEHER MUSTAK

Beşeriyetin tarihi süreç içinde öğrenerek birbirine aktardığı ortak yaşam tarzı olan tarihi kültürel miraslar maddi ve manevi değerler olarak günümüze kadar gelmiştir. Bu tarihi-kültürel miraslar geçmişle gelecek arasında bağ kuran, kuşaklararası iletişimi sağlayan yenilenemez, sınırlı kaynaklar özelliği olan değerlerdir. Bunlar geçmiş medeniyetlerin ve geçmiş çağların yaşayan kültürel tarihi maddi kalıntılarıdır. Üç kıtanın birleşme noktasında yer alan Anadolu, dünyadaki ender tarihi kültür birikiminin beşiği olmuştur. Bu miraslar tarihi, arkeolojik, kentsel ve doğal sit, ören yeri, höyük, tümülüs, cami, kilise, manastır gibi maddesel kültür kalıntıları olarak kültürel mirasımızı oluşturan unsurlardır.

Anadolu’nun ortasında yer alan Niğde’deki miraslar, Paleolitik Çağ’dan itibaren, Neolitik, Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Geç Hitit, Demir Çağı, Frig, Hellenistik, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Dönemleri’nden kalma tarihi kültürel birikimleridir. Bunlar geçmiş medeniyetlerin maddi kültür ürünleri olarak, geçmişten bize aktarılan ve bizimde gelecek kuşaklara aktarmamız gereken tarihi kültürel miraslardır. Ancak bu miraslar güümüz kuşakları tarafından farkına varılmayan ve ortadan kaldırılan mekânlardır. Bunların korunması ve gelecek nesillere aktarılması ancak genç kuşakta farkındalık yaratılmasıyla mümkündür. Bu farkındalığın yaratılması geleceğin nesillerini yetiştiren öğretmen adaylarının görevidir.

Bu öğretmen adaylarını ülkemizde Eğitim Fakülteleri yetiştirmektedir. Fakat Eğitim Fakülteleri’ndeki her anabilim dalının ders müfredatları farklıdır. Bu farklılık da tarihi kültürel mirasa karşı farkındalıklarına yansımaktadır. Bunlar içinde sosyal bilgiler öğretmenliği insanı, içinde yaşadığı toplumu ve yaşamı ele alan tarih, coğrafya ve arkeoloji gibi tarihi kültürel miras konularını kapsayan bir alandır. Ancak Eğitim Fakülteleri’nin sınıf öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, matematik öğretmenliği ve müzik öğretmenliği ders müfredatları farklı alanları oluşturmakta ve tarihi kültürel miraslar ya belirli düzeylerde ya da hiç verilmemektedir. Bundan dolayı tarihi kültürel miraslara karşı farkındalıklarda bu anabilim dallarında farklı düzeylerde olduğu ön görülmektedir.

Bu araştırmayla Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sosyal bilgiler, Türkçe, matematik, müzik ve Sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adaylarının okudukları ilde bulunan tarihi kültürel miraslarıyla ilgili farkındalık düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Bu çalışma tarama modelinde yapılmış betimsel nicel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma evrenini 2015-2016 akademik yılı bahar dönemi Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarıdır. Amaçlı örnekleme tekniği kullanılarak 3. Sınıf 200 öğretmen adaylarından oluşturulmuştur.

Öğretmen adaylarının farkındalık düzeylerinin karşılaştırılmak amacıyla Dinç, Erdil ve Keçe ile Erhan Metin’in ve ayrıca Aktın, Karakuş ve Sağlam’ın (2013) Sinop ilinin tarihi kültürel mirası hakkındaki farkındalık düzeylerinin belirlenmesine yönelik araştırmalarından faydalanılarak bölüm ve sınıf düzeyini belirlemeye yönelik 2 tanımlayıcı soru ve 20 farkındalığı ortaya çıkaran 3’lü likert sorudan oluşan toplam 22 maddelik bir ölçek geliştirilmiştir.

Uygulana ölçekten elde edilen veriler SPSS²² paket programıyla çözümlenerek sayısal veriler haline getirilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre Niğde ilinin ait tarihi ve kültürel miras eserleri hakkında farkındalık düzeyinin karşılaştırılması bölüm ve anabilim dallarına göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür. Araştırmamızda sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalı öğretmen adaylarının tarihi kültürel mirasa karşı farkındalık düzeylerinin diğer öğretmen adaylarından yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

COMPARING THE LEVEL OF AWARENESS OF CANDIDATES OF SOCIAL SCIENCES TEACHER AND OF THE OTHER BRANCHES ABOUT HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE OF NIĞDE

TÜLAY ÖCAL - SEHER MUSTAK

The history of the humankind has come today as material and nonmaterial values which is a way of life by learned within the process. This historical and cultural heritages are the values which have restricted resource properties, cannot be overcome, provide the communication between generations, establish a bond between the past and the future. They are the material marks of the past ages and civilizations. Anatolia which is located as joint point of the three continent has been one of the precious cradle of civilization of historical and cultural reserves.

These heritages are the elements that consist of our material cultural heritage as material cultural reserves such as, historical, archaeological, urban and natural sites, ruins, mounds, tumuli, mosques, churches, monasteries. Heritages located in the middle of Anatolia in Niğde are the cultural accumulations remaining beginning from the Paleolithic Age, Neolithic, Chalcolithic, Old Bronze, Hittite, Late Hittite, Iron Age, Phrygian, Hellenistic, Roman, Byzantine, Seljuk and Ottoman periods. These are the historical and the cultural heritages as material culture that have been transferred from past and that we should transmit to future generations. However, these heritages are the sites which are removed and are not been aware of by the current generations. Protection and transfer of them to future generations is possible only with creating awareness in younger generation. Creating this awareness is the duty of the teacher candidates which will raise the future generations. Faculty of Educations raise these teacher candidates in our country. But, the curriculums of the departments in these Faculty of Educations are different. This differences have effect on their awareness of historical and cultural heritage. Among these departments, social sciences teaching department is an area which contains the historical and cultural heritages themes such as history, geography and archeology that deal with the human and the society in which they live and their lives.

However, the curriculums of Turkish, math, music and primary school teaching consist of different areas and the historical and the cultural heritage is not included any or it is included to a certain extent. Because of that, it is predicted that the awareness of the historical and cultural heritages is in different levels in this departments.

With this study it is aimed to compare the level of awareness of teacher candidates of which are student at the departments of social sciences, Turkish, math, music and primary school teaching in Niğde University about historical and cultural heritage of Niğde.

This study is a descriptive quantitative analysis that is held as descriptive survey model. The target population of the study is the teacher candidate students who are studying at the department of Education in Niğde University in spring term of 2015-2016. Study is consisting of 300 students from 3rd grade who were chosen with the purposeful sampling.

To compare the level of awareness of the students, Dinç, Erdil, Keçe and Erhan has developed a scale which contains 22 articles that are 2 modifier, 20 awareness uncovering, and 3 likert scale questions that are devoted to determine the department and class level. These questions were prepared with the help of the study of awareness of Metin, Aktın, Karakuş and Sağlam (2013) which is devoted to determining the level of awareness of the historical and cultural heritage of Sinop.

The data that are gotten from the carried out scale were turned into numeric data analyzed in SPSS²². According to the study the level of awareness of historical and cultural artifacts in Niğde shows significant difference in accordance with the departments. The study has come up with the conclusion that the level of awareness of historical and cultural heritage of teacher candidates in department of social sciences education is higher than other teacher candidates in other departments.

SOSYAL BİLGİLER VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARI

M. HANİFİ ŞAHİN - EMİN KILINÇ - MURAT AYDEMİR

Bu çalışma, Sosyal Bilgiler ve Sınıf öğretmenlerinin çokkültürlü eğitime yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Farklı kültürel değerlere sahip bireylerin bir arada yaşadığı çokkültürlü toplumlarda eğitim sisteminin de buna göre düzenlenmesi gerekmektedir. Öğretim programlarının uygulayıcısı öğretmenlerin çokkültürlü eğitime yönelik tutumlarının pozitif yönde olması öğrencilerin bir arada yaşaması ve başarılı olması açısından önem taşımaktadır. Nicel araştırma desenlerinden tarama yönteminin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu 2015 - 2016 öğretim yılında Isparta'da görev yapan Sosyal Bilgiler ve Sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Seçkisiz örnekleme yöntemlerinden tesadüfi örnekleme yönteminin kullanıldığı araştırmaya 160 Sosyal Bilgiler 160 da Sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Ponterotto, Baluch, Greig, ve Rivera (1998) tarafından geliştirilen ve Yazıcı, Başol, Toprak (2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgu çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelime: Sosyal Bilgiler Öğretmenleri, Sınıf Öğretmenleri, Çokkültürlülük

SOCIAL STUDIES AND CLASSROOM TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS A MULTICULTURAL EDUCATION

M. HANİFİ ŞAHİN - EMİN KILINÇ - MURAT AYDEMİR

This study was conducted with the purpose of researching the attitudes of Social Studies and Classroom teachers towards a multicultural education. In multicultural societies where individuals with different cultural values, education system must be designed based on these values. The positive attitude of teachers, who are the conductors of the curriculum in multicultural education, is of high significance in terms of the coexistence of students and their achievement. The study group of this research, which uses the screening method of quantitative research design, is consisted of Social Studies and Classroom teachers who are working in Isparta in the academic year of 2015 - 2016. 160 Social Studies and 160 Classroom teachers participated in this research in which random sampling method was used. Research data was collected by the researcher using the "Personal Information Form" and "Multicultural Attitudes of Teachers" scale which was developed by Ponterotto, Baluch, Greig, and Rivera (1998), and adapted to Turkish by Yazıcı, Başol, and Toprak (2009). Study data was analyzed with SPSS 22.0 program. The process of the research findings is ongoing.

Key Word: Social Studies Teachers, Elementary School Teachers, Multiculturalism.

1948 İLKOKUL PROGRAMINDA HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE MİLLİ BAYRAMLARIN ÖNEMİ

HIZIR DİLEK - YAVUZ TOPKAYA

Bir ülkenin kalkınması o ülke halkının kişisel ve toplumsal gelişimlerine bağlı olarak değişir. Eğitim kanalıyla kişisel ve toplumsal davranışlar geliştirilirken kalkınmaya yönelik yeni değer yargılarının oluşturulması ekonomik kalkınmayı hızlandırmak açısından önem arz etmektedir(Kalaycı, 2004:17). Yeni inşa edilen her yeni devlet, her yeni rejim varlığını devam edebilmek için kendine bağlı zihniyetle yetiştirilecek yeni nesile ihtiyaç duyar(Aytaç, 1984:10). Bu bağlamda cumhuriyet döneminde yeni oluşan devlet yapısının topluma benimsetilmesi için en çok üzerinde durulacak konu ilköğretim olacaktır(Güven, 2014: s.258).

İlkokul milli bir eğitim öğretim kurumudur. İlkokullarda çocuklara milli kültürü aşlamak milli eğitimin en önemli görevidir. İlkokullara devam eden bütün vatandaşlara aynı milli ülküleri, aynı milli amaçları vermek için gereken bütün bilgileri, alışkanlıkları, ilgileri vs. verimli bir şekilde kazandırmak ilkokulların ödevidir(İlkokul Programı, 1948:3). İlkokullarda milli kültürün öğretimde bayramlar önemli yer tutar. Bayramlar, bir toplumun ortak üstün değerlerinin ve davranış ölçülerinin bireylerce bilinçli olarak gerekçeleriyle birlikte kavranıp benimsenmesi, yeni kuşaklara aktarılması bakımından temel işlev görevi görür. Bayramlar toplum yaşamının temel alanlarının kurumsallaşmasının ve sağlamlaştırılmasının ana yolları arasında yer alır. Bu aynı zamanda toplumsal bütünleşme ve dayanışma ortamının oluşup pekişmesi demektir. Bu bağlamda ulusal bayramlar özel bir önem arz eder(Ozankaya, 1989:541).

Bu çalışmanın amacı 1948 İlkokul programında yer alan Hayat Bilgisi dersinin konuları arasında yer alan ulusal bayramların öğrenciye verilme şeklinin incelenmesidir. Çalışmada 1948 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından basılmış olan “*İlkokul Programı*” kitabını kapsamaktadır.

1948 İlkokul Programı içinde yer alan Hayat Bilgisi bölümünde yer alan konu başlıkları tarama modeli ile tespit edilerek doküman analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Bu konu başlıkları “*Ulusal Bayram*” çerçevesinde değerlendirilmiştir.

1948 İlköğretim Programında Hayat Bilgisi’nin bayramlar konusuyla sınırlı olup sadece ilkokulların ilk üç sınıfında okutulan Hayat Bilgisi konuları arasında yer alan Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Bayramı ve 19 Mayıs Bayramları incelemeye alınmıştır. 1948 İlkokul Programı Hayat Bilgisi 1,2 ve 3. Sınıf Hayat Bilgisinde bayram konusunda şunlara dikkat edilmiştir:

- 1) Cumhuriyet Bayramı 23 Nisan Bayramlarında sınıf, okul ve dışarıda bayram hazırlıkları özellikle de sınıfın süslenmesi.
- 2) Bayramı nerede ve nasıl geçirildiği, bayramdan izlenimler, Türk Bayrağı ve bayrağa saygı şekilleri.
- 3) Bayrağa saygı töreninde kimsenin itilip kakılmasına dikkat edilmesi.
- 4) Gençlik ve Spor Bayramı için hazırlanan büyüklerin durumları.
- 5) İyi hava ve sporun faydaları.
- 6) Bir yıl içinde kutlanan ulusal bayramlar.
- 7) Cumhuriyet Bayramlarında öğrencilerin Atatürk ve İnönü hakkında bilgi almasını ve bunlar hakkına ilgili kitap ve yazıların okunması istenmiştir?
- 8) Cumhuriyet Bayramlarında özellikle her yıl cumhuriyetin kaçınıcı yılının olduğunun ve çocukların kendi yaşlarıyla büyüklerin yaşlarını karşılaştırması beklenmiştir.

Çalışmanın neticesinde 1948 İlkokul Programında Hayat Bilgisi 1, 2 ve 3. Sınıflarda öğretilmesi gereken konular arasında yer alan Cumhuriyet, 23 Nisan ve 19 Mayıs Bayramlarının milli kültür ve değerlerinin benimsetilmesi dikkat çekicidir. Programın içinde yer alan başlıklar sayesinde günün şartlarına göre kutlanacak bayramlar teorikte kalması istenilmemiştir. Öğrencilerin uygulamalı bir şekilde bayramları takip etmesi ve araştırmalarına dikkat edilmesi istenilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, 1948, Milli Bayram, Milli Eğitim.

THE IMPORTANCE OF NATIONAL DAYS IN LIFE SCIENCE COURSES IN 1948 PRIMARY SCHOOL CURRICULUM

HIZIR DİLEK - YAVUZ TOPKAYA

A country's progress mainly depends on personal and social developments of country's population. While improving personal and social behavior through education, it is crucial to create new values for development in order to boost economic growth (Kalaycı, 2004: 17). Each newly founded state or government needs a new generation on their own state of mind to continue their existence (Aytac, 1984: 10). In this context, during the republic period, primary school education is considered to be the primary subject to impose the structure of new state to the public (Güven, 2014: s.258).

Primary education is a national educational institution. The main objective of primary education is to impose national culture to children. The main objective of the primary education is to give all information, habits, interests etc. in an efficient manner, which are necessary to impose same national goals and ideals (Primary Education Program, 1948: 3). National festivals hold an important place in teaching national culture in primary schools. Festivals function as the key component in understanding and adopting common values and behavioral patterns of a society; and in transferring these to new generation. Festivals are among the main ways of institutionalizing and consolidating the key areas of public life. This also means valuable social strength and integration. In this context, national festivals hold a special place (Ozankaya, 1989: 541).

The aim of this research is to examine the ways national holidays are taught as part of the primary school Life Science curriculum in 1948. The study will be covering "Primary School Program" booklet published by the Ministry of Education in 1948.

All topics covered in the Life Sciences section of the booklet were identified and analyzed. These topics were evaluated within the context of "National Festivals."

The study is limited to the topic of festivals in life Sciences program in 1948 and the Republic Day, The Children's Day and May 19th, which were taught only in the first three levels of primary education, were considered for the study. The following parts were regarded for the Life Sciences course in 148 Primary School Program:

- 1) Preparing for the Republic Day and April 23rd in class, school and outside; decorating the class in particular.
- 2) Things done during the festivals, Turkish flag and showing respect to the flag.
- 3) Avoiding hustle during flag raising ceremony.
- 4) The progress of older students preparing for Youth and Sports Festival.
- 5) Benefits of fine weather and sport.
- 6) National holidays taking place in a year.
- 7) In the Republic Day, students were asked to be informed on Atatürk and İnönü and read books and articles on them.
- 8) In the Republic Day students were instructed to learn which anniversary of the festival they are celebrating and compare their age to the older students.

At the end of the study, it is striking to observe that the Republic Day, April 23rd and May 19th, which were among the topics to be taught in the first three years of education according to Primary School Life Sciences curriculum in 1948, were important to adopt national culture and values. Thanks to the topics covered in the program, the festivals were ensured to be celebrated in practice according to the conditions of the period.

Key Words: Primary School, 1948, National Days, National Education.

TÜRKİYE'DEKİ SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA MÜFREDAT PROGRAMLARININ TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE DEĞİŞİMİ VE GELİŞİMİ

PELİN TAŞRAN - MERVE AYDİLEK

Müfredat programları her ülkede olduğu gibi ülkemizde de farklı gelişim ve değişimler göstermiştir. Bu düzeyde pek çok ders çağın gereklerine göre güncellenmiş, değişmiş ve farklı bir form kazanmıştır. Bu derslerden biri ise sosyal bilgilerdir. Sosyal bilgiler dersi gerek dünyada gerek ülkemizde farklı gelişim süreçleri içerisinde gelişmiştir. İlk olarak Amerika Birleşik Devleti'nde karşımıza çıkan bu kavram iyi bir vatandaş yetiştirme hususunda bir amaç edinmiştir. Amerika Birleşik Devleti'ni çok uluslu yapısı göz önüne alındığında program bu ulusu bir arada tutma ve temel vatandaşlık bilgisi, bilinci kazandırma başarılı olmuştur. Sosyal Bilgiler bu bağlamda toplumların hafızalarını oluşturmaktadır. Sosyal bilgiler, toplumsal gerçekle kanıtlanmaya dayalı bağ kurma süreci ve bunun sonunda elde edinilen bilgilerdir. Türkiye'de sosyal bilgiler ise ilk olarak 1968 müfredatı ile karşımıza çıkmaktadır. Bu yıla kadar dersler Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık bilgisi olarak verilmekteydi. Sosyal bilgiler dersi ile bu sosyal bilimlere tek ders bünyesinde toplanmış ve basitten karmaşığa doğru ilerleyen sarmal bir yapı kazanılmıştır. Bu dersle birlikte vatandaşlık ve toplum bilinci, ortak geçmiş ve tarih bilinci işlenmeye başlanmıştır. 1968 programından sonra sosyal bilgiler dersinin 1990, 1997, ve 2005 yılları arasında amaçlarının değişikliğe uğradığı saptanmıştır. Özellikle 2005 sonrası modern eğitim özelliklerini bünyesinde toplamayı amaçlamış ve yapılandırmacı yaklaşım programda benimsenmiştir. Bu yaklaşımla birlikte bireyi temel alan bir bakış açısı gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müfredat, Sosyal Bilgiler Dersi, Yapılandırmacılık, Sosyal Bilgiler Müfredatı.

HISTORICAL PROCESS IN THE ACQUISITION AND DEVELOPMENT OF CURRICULUM WORDS IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS IN TURKEY

PELİN TAŞRAN - MERVE AYDİLEK

As well as in the other countries, the curriculum showed various improvements and developments in our country. Many courses are updated, changed and given a new form according to the necessities of the time. One of these courses is the Social Studies. The Social studies has improved in different development processes both in the world and in our country. First emerging in the United States of America, this notion aimed at growing a fine citizen. When considering the multinational structure of the United States, the program was successful at keeping the nation together and giving the basic citizenship consciousness. In this aspect, the Social Sciences creates the memories of the society. The Social Sciences is the evidence based process of bonding with the social reality and as a consequence, an obtained knowledge. In Turkey, we confront with the Social Studies with the 1968 curriculum first. Until this year, the courses were given in three groups as Geography, History and Information of Citizenship. With the Social Sciences course, these courses were gathered under one name and gained a form progressing from basic to complex. With this course, citizenship and public consciousness, common history and historical awareness were started to be processed. After the 1968 programme, it was detected that the aim at the Social Studies course was exposed to some changes in 1990, 1997 and 2005. Especially after 2005, it was aimed to gather the modern education features in its structure and to have a constructivist approach. With this approach, an individual based perspective was monitored.

Key Words: Curriculum, Social Studies, Constructivism, Social Studies Curriculum.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

FEYYAZ KARACA - İBRAHİM AKŞİT

Eğitim, kısaca bireyin davranışında istendik yönde değişim edindirme olarak tanımlanabilir. Planlı eğitim özellikle okullarda gerçekleştirilir. Eğitim sürecini öğretim programı, yöneticiler, öğrenci, veli, öğretmen, okulun bulunduğu çevre gibi birçok değişken etkilemektedir. Okullarda eğitim-öğretim, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan merkezi öğretim programları üzerinden şekillenmektedir. Bu öğretim programları, çoğu zaman sorunsuz ve uygun görünebilir ancak teoride fark edilmeyen fakat uygulamada ortaya çıkan birçok sorun karşımıza çıkabilmektedir. Buradan hareketle öğretim programının uygulayıcısı ve eğitim sürecinde etkin rol üstlenen öğretmen, bu araştırmanın odak noktasıdır. *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim-öğretim sürecinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?* sorusundan yola çıkılarak bu çalışmada Denizli ve Erzurum il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretiminde karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel yöntemlerden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Denizli ve Erzurum il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan bütün sosyal bilgiler öğretmenleri araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Evrenin tamamına ulaşıldığından dolayı örneklem alınmamıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ile toplanmıştır. Araştırmada betimsel istatistik teknikleri kullanılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme aracındaki kişisel bilgilerin frekans ve yüzdelik dağılımları ile karşılaşılan sorunlara verdikleri cevapların da aritmetik ortalamaları bulunmuştur. Betimsel istatistik teknikleriyle elde edilen veriler SPSS 15 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen cevaplarda ise genel eğilimler ve benzerliklere göre nitel olarak analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulardan yola çıkılarak sosyal bilgiler öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar öğretmen, öğrenci, SBS-dershane, yöntem ve teknikler ile müfredat programı olmak üzere beş grupta sonuçlar ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen, Sorun, Müfredat, Öğrenci, SBS, Dershane, Yöntem Ve Teknik.

ENCOUNTERED PROBLEMS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

FEYYAZ KARACA - İBRAHİM AKŞİT

Education in short can be defined as adding changes on individual's attitudes in a desired way. Planned education is carried out especially in the schools. Several variables such as; education program, administrators, student, parent, teacher, neighborhood of the school are effective elements of education process. Education and training on the schools are shaped on central education programs which are arranged by Ministry of National Education. Most of the time those education programs can be seen as unproblematic and suitable, however a lots of errors may encounter which are not observable in theory but in implementation. Thus the teacher who is the implementer of education process and who is confronting an active role in this process is the focus point. Inspired by the question "*what are the encountered problems of social studies teachers on the education and training process?*" is intended to identify the problems that are encountered on the social study education to whom the social studies teachers in the elementary school in province centers of Denizli and Erzurum. In this research descriptive survey modal of quantitative methods is used .All elementary school teachers in Denizli and Erzurum became the subject point of this research. Ease of Access to the subjects caused to avoid taking of samples. Data is collected by survey forms that are developed by researchers. In the research, descriptive statistic techniques are used. Frequency and percentage distribution of personal information and the average of the responses that are given to the encountered problems of social studies teachers on the survey device has been found. Data collected by descriptive statistic techniques is analyzed using SPSS 15 pack program and the responses that are given to the open ended questions are analyzed qualitatively according to general bias and similarities. Inspired of the findings of the research, the problems that social studies teachers are encountered will be resulted in five groups: teacher, student, SBS-school-support, form and techniques, and syllabus.

Key Words: Social Studies, Teacher, Problem, Syllabus, Students, SBS, School-Support, Form and Techniques.

SOSYAL BİLGİLER 4. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI, DERS KİTAPLARI ve ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARINDA ORTAK MİRAS ÖĞELERİ

ÜNSAL BEKDEMİR - SUAT POLAT

Ortak miras öğeleri geçmişte kendiliğinden oluşmuş veya insanlar tarafından oluşturulmuş olup günümüze kadar gelen önemli zenginlik kaynaklarındandır. Bu kaynaklar bulundukları alanları güzelleştirip o alanlara önemli sosyal, kültürel ve ekonomik kazançlar sağlamaktadır. Dolayısıyla geçmişte oluşturulup günümüze kadar gelen bu miras öğelerinin insanlar tarafından korunup gelecek kuşaklara aktarılması büyük önem arz etmektedir. Ortak miras öğelerini koruyup geleceğe taşımak sadece devlet ile değil ayrıca bilinçli insanlar vasıtası ile mümkün olacaktır. Bilinçli insan yetiştirmek ise ancak sağlam temelleri olan bir eğitim süreci ile mümkün olabilir. Sosyal Bilgiler dersinin genel amaçları incelendiğinde konu ile ilgili önemli görevlerden birisinin de Sosyal Bilgiler dersine düştüğü görülmektedir. Sosyal Bilgiler dersi ortak miras öğeleri ile ilgili eğitimin aktif olarak verileceği önemli derslerden biridir. Bu çalışmanın amacı, 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programı, ders kitapları ve öğrenci çalışma kitaplarında ortak miras öğelerini incelemektir. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılacaktır. Çalışmanın verileri doküman incelemesi yoluyla toplanacaktır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılacaktır. Bulguların sunumunda tablolardan faydalanılacaktır. Çalışmada elde edilen bulgularla 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programı, ders kitapları ve öğrenci çalışma kitaplarında ortak miras öğeleri değerlendirilecek ve çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ders Kitabı, Öğretim Programı, Çalışma Kitabı, Ortak Miras Öğeleri.

COMMON HERITAGE ITEMS IN THE SOCIAL STUDIES 4. CLASS CURRICULUM, LESSON BOOKS AND STUDENTS' WORK BOOKS

ÜNSAL BEKDEMİR - SUAT POLAT

Common heritage elements formed spontaneously in the past or it has been one of the major sources of wealth that created by the people, until today. These sources embellish and provide important social, cultural and economic benefits to their areas. Therefore, these heritage elements preserved until today, must be preserved and passed on to future generations. Preserving and carrying common heritage elements to the future will be able with not only government but also deliberate people. Growing the conscious people is only possible with an educational process that has solid foundation. When the overall objective of the course is searched, One of the important tasks on the subject seems to fall into the Social Studies course. Social Studies is one of the important lessons to be active in the education of the common heritage elements. Purpose of this study is to examine the common heritage elements in the 4th grade social studies curriculum, textbooks and students' workbook. In this study, science case pattern one of the qualitative research design will be used and data of this study will be collected through document review. Content analysis will be used for analysis of the data and table will be used in the presentation of findings. With finding obtained by study, common heritage elements will be evaluated and given some suggestions.

Key Words: Social Studies, Textbooks, Curriculum, Workbook, Common Heritage Elements.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALARLA İLGİLİ BİR İÇERİK ANALİZİ

GÜRBÜZ OCAK - HAKAN YILDIRIM - BERRAK KOCAMAN

Bu çalışma, 2005 yılından itibaren yenilenen Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının değerlendirilmesi ile ilgili olarak 2006-2015 yılları arasındaki yayınlanan Türkçe tez ve makalelerin içerik analizi yapılması amacıyla yapılmıştır. Araştırmada literatür taranarak konu ile ilgili ölçütler belirlenmiştir. Bu ölçütler doğrultusunda araştırmanın amacı ile ilgili olduğu tespit edilen 34 makale ve 23 tez analize alınmıştır. Veriler analiz edilirken araştırmanın güvenilirliği için Miles ve Huberman'ın güvenilirlik formülü kullanılarak güvenilirlik katsayısı 0,94 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada en fazla çalışmanın yayınlandığı yıl 2011 ve 2012 yılları olarak belirlenmiştir. Çalışmalarda nicel araştırma yöntemleri ile ilgili olarak en fazla betimsel araştırma yöntemleri, nitel araştırmalarda kullanılan yöntemlerden en fazla doküman incelemesi kullanılmıştır. Programın değerlendirilmesi için çalışmalarda en fazla kullanılan örneklem öğretmenlerdir. Araştırmalarda kullanılan örneklem büyüklüklerine bakıldığında en fazla kullanılan örneklem büyüklüğü 101-300 arasında, en fazla örnekleme türü Rastgele/Seçkisiz örnekleme yöntemi, en fazla kullanılan veri toplama araçları anket/ölçektir ve veri analiz yöntemlerinden en fazla yüzde ve frekans tabloları kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programlama, İçerik Analizi, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Program Değerlendirme, Miles Ve Huberman Güvenirlik Formülü.

CONTENT ANALYSIS OF STUDIES ON CURRICULUM OF SOCIAL STUDIES LESSON

GÜRBÜZ OCAK - HAKAN YILDIRIM - BERRAK KOCAMAN

This study has been conducted in order to make content analysis of Turkish theses and articles between 2006 and 2015 to evaluate Social Studies lesson since 2005. In the study, criteria have been identified on the subject. On the basis of these criteria, 34 articles and 23 theses have been analyzed related to the object of the study. Reliability coefficient has been found as 0.94 by using Miles and Huberman reliability formulas in the study while analyzing data. The year that many articles have been published has been determined as 2011 and 2012. Descriptive research method as quantitative research method and document review method as qualitative research method have been used in the study. The sample that has been used in the study is teacher. The most greatness of sample that has been used in the study is between 101 and 300. The type of sampling is Random Sampling Method and data collection tool is survey/ scale. Frequency and percentage tables have been used in the study.

Key Words: Curriculum, Content Analysis, Social Studies, Program Evaluation, Miles And Huberman Reliability Formulas.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE İŞBİRLİĞİNE DAYALI ÖĞRENME YAKLAŞIMLARININ ETKİLİLİĞİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI

ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR - MAHMUT BOZKURT

İşbirliğine dayalı öğrenme öğrencilere işbirliği yapma, sorumluluk alma, demokratik tutumlar sergileme, planlı çalışmalar yürütme becerileri kazandıran bir öğretim yaklaşımıdır. İşbirliğine dayalı öğrenme yaklaşımı doğası gereği Sosyal Bilgiler dersinde kazandırılması gereken becerilerin öğretiminde kullanılan bir yaklaşımdır. Alanyazında Sosyal Bilgiler öğretiminde işbirliğine dayalı öğrenme yaklaşımının kullanılmasına ilişkin araştırmalar bulunmaktadır. Ancak Sosyal Bilgiler derslerinde gerçekleştirilen işbirliğine dayalı öğretim yaklaşımlarının etkililiğinin incelendiği bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma sözü edilen gereksinimden yola çıkılarak desenlenmiştir. Bu bağlamda, araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler derslerinde işbirliğine dayalı öğrenme yaklaşımının öğrenci başarısındaki etkililiğinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda meta-analiz yöntemi işe koşulacaktır. Araştırma verilerini Türkiye’de yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturacaktır. Bu kapsamda belirlenen anahtar kavramlar Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezinden araştırılacak ve belirlenen dahil edilme ve hariç tutulma kriterleri doğrultusunda derlenecektir. 2004-2015 yılları arasında yapılmış olan araştırmalar, deneysel yöntemlerin kullanılması, ön testlerde anlamlı farklılığın bulunmaması gibi ölçütler dahil edilme kriterleri olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamına dahil edilen tezler çalışmanın yazarı, yılı, hangi üniversitede yapıldığı, hangi sınıf düzeyinde gerçekleştirildiği, yöntemi, deney ve kontrol grubundaki örneklem büyüklükleri, son test puanları ve standart sapmalarının yer alacağı kodlama formuna kodlanacaktır. Verilerin analizinde Comprehensive Meta Analysis (CMA) programı kullanılacaktır. Verilerin analizinde işlem etkisi meta-analizi kullanılacaktır. Bu çalışmada etki büyüklüğü hesaplamada “Hedge’s g” kullanılacaktır. Etki büyüklüklerinin yorumlanmasında -0.15-0.15 önemsiz, 0.15-0.40 küçük, 0.40 -0.75 orta, 0.75 -1.10 geniş, 1.10 -1.45 çok geniş ve 1.45 - mükemmel düzeyde sınıflamasından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, İşbirliğine Dayalı Öğretim Yaklaşımı, Öğrenci Başarısı, Akademik Başarı, Meta Analiz.

THE EFFECTIVENESS OF COOPERATIVE LEARNING APPROACH IN SOCIAL STUDIES COURSE: A META-ANALYSIS STUDY

ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR - MAHMUT BOZKURT

Cooperative learning is a teaching approach which allow the students to gain some skills like cooperation, taking responsibility, exhibit democratic attitudes, implementing planned works. Cooperative learning approach, as a course of its nature, have been employed for teaching the required skills which must be gained in the social studies course. In the literature there has been researches related with utilizing cooperative learning approach in social studies teaching. However, any research can be found about investigating the effectiveness of cooperative learning approaches in the social studies courses. Thus, this study is designed for this mentioned necessity. In this sense, purpose of the study is to investigate the effectiveness of cooperative learning approach on student success in social studies courses. Meta-analysis method will be adopted in parallel with this purpose. The data will be consisted of master thesis and doctoral dissertations in Turkey. In this scope, determined keywords will be searched in The Council of Higher Education Thesis Center and the data will be compiled according to the determined inclusion and exclusion criterias. The criterias such as researches during the 2004-2015 period, using experimental designs, no meaningful differences in pre-tests were determined as inclusion criterias. Included thesis will be codified in a form which include the thesis writer, year, university, practiced class level, method, sample sizes of both experiment and control groups, post test scores and standard deviation. Comprehensive Meta Analysis (CMA) will be adopted to analyze the data. Study effect meta-analysis will be used to analyze the data. "Hedge's g" will be used to calculate the effect size. The classification of -0.15-0.15 at insignificant level, 0.40-0.75 at medium level, 0.75-1.10 at large level, 1.10-1.45 at very large level, and 1.45 at excellent level will be utilized in order to interpret the effect sizes.

Key Words: Social Studies, Cooperative Learning Approach, Student Success, Academic Achievement, Meta-Analysis

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİ MERKEZLİ ÖĞRETİM SÜREÇLERİNİN TUTUM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI

MEHMET GÜLTEKİN - ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR - NUR LEMAN BALBAĞ

Sosyal Bilgiler öğrencilere toplumsal yaşamında gereksinim duyacağı temel bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandıran bir derstir. Farklı disiplinlerin ilkökul düzeyinde öğretilmesine olanak sağlayan bu ders, içeriği gereği ve öğretim süreçlerindeki öğretmen merkezli yaklaşımlar nedeniyle kimi öğrenciler tarafından ezbere dayalı bir ders olarak algılanabilmektedir. Öğrencilerin bu algısı, onların derse ilişkin olumsuz tutumlar sergilemesine yol açmaktadır. Bu nedenle, Sosyal Bilgiler dersinde öğrenci merkezli yaklaşımların kullanılması onların derse olan tutumlarını etkileyebilir. Alanyazında Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan bu yaklaşımların öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına etkisini ortaya koyan araştırmalar bulunmaktadır. Ancak alanyazında bu çalışmaların birlikte incelendiği bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma sözü edilen gereksinimden yola çıkarak desenlenmiştir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, meta analiz yöntemiyle, Sosyal Bilgiler derslerinde kullanılan öğrenci merkezli öğretim sürecinin öğrenci tutumuna etkisini ortaya koymaktır. Araştırma, konuya ilişkin yeterince araştırma bulunması nedeniyle meta analiz yöntemi benimsenerek gerçekleştirilecektir. Araştırmanın verilerini Türkiye’de bu konuda yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturacaktır. Yüksek lisans ve doktora tezlerine ulaşmak için Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nin gelişmiş arama bölümüne “Sosyal Bilgiler” ve “Tutum” sözcükleri yazılacaktır. Bu kapsamda ulaşılan tezler, 2005’ten sonra yapılmış olması, deneysel yöntemlerin kullanılması, ön testlerde anlamlı farklılığın bulunmaması ölçütlerine göre araştırmaya dahil edilecektir. Tezler, çalışmanın yazarı, yılı, hangi üniversitede yapıldığı, hangi sınıf düzeyinde gerçekleştirildiği, çalışmada kullanılan yöntem, deney ve kontrol grubundaki örneklem büyüklüğü, son test puanları ve standart sapmaları başlıklarının bulunduğu kodlama formuna göre kodlanacaktır. Verilerin analizinde Comprehensive Meta Analysis (CMA) programından yararlanılacaktır. Verilerin analizinde işlem etkisi meta-analizi kullanılacak, etki büyüklüğünü hesaplamada “Hedge’s g” kullanılacaktır. Araştırmada etki büyüklüklerinin yorumlanmasında -0.15-0.15 önemsiz düzeyde, 0.15-0.40 küçük düzeyde, 0.40 -0.75 orta düzeyde , 0.75 -1.10 geniş düzeyde, 1.10 -1.45 çok geniş düzeyde ve 1.45 - mükemmel düzeyde sınıflamasından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğrenci Tutumu, Meta Analiz.

THE IMPACT OF STUDENT-CENTERED TEACHING PROCESSES IN SOCIAL STUDIES ON ATTITUDE: A META-ANALYSIS

MEHMET GÜLTEKİN - ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR - NUR LEMAN BALBAĞ

Social Studies is a course which gives students the basic knowledge, skills, values and attitudes that they will need in social life. The course which allows to be taught the different disciplines at the elementary school level; due to its content and the teacher-centered approaches of the teaching process it can be perceived by some students as a course based on memorization. Students' this perception causes them exhibit negative attitudes toward the course. Therefore, the use of student-centered approaches in social studies course can affect their attitudes toward to the course. In the literature, there are studies that demonstrate the effect of these approaches used in social studies course on students' attitudes towards the course. However, there has been no research about combining both of studies.

This study was designed based on the requirements mentioned. In this context, the aim of the study is to determine the impact of student-centered teaching process used in social studies course on students' attitudes by meta-analysis. In the study will be adopted because of there are enough researches on the subject. The master theses and doctoral dissertations on this subject in Turkey will be the data of the study. "Social Studies" and "Attitude" will be written on the advanced search section of the National Council of Higher Education Center to reach the master theses and doctoral dissertations. Theses reached in this context will be included in the study according to the criteria of to be written after 2005, the use of experimental methods and the absence of significant differences in pre-test.

Theses will be coded according to the coding form that have the titles of the author and the year of the study, the university at which the study was done, the grade level at which the study was carried out, the methods used in the study, the sample size in the experimental and control group, posttest scores and standard deviations. Comprehensive Meta Analysis (CMA) program will be used to analyze the data. Study effect meta-analysis will be used to analyze the data and "Hedge's g" will be used to calculate the effect size. The classification of -0.15-0.15 at insignificant level, 0.40-0.75 at medium level, 0.75-1.10 at large level, 1.10-1.45 at very large level, and 1.45 at excellent level will be used in order to interpret the effect sizes.

Key Words: Social Studies, Student Attitude, Meta-Analysis.

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE HARİTA ÜZERİNDE OYNANAN KUTU OYUNLARI KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

BİLAL BAYRAM - SULTAN BAYSAN

Günümüzde farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin öğrenme üzerindeki önemi hakkında birçok çalışma vardır. Bunların yanında farklı materyallerin öğretim sürecinde kullanımı da önem taşımaktadır. Bu araştırma, 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde hazırlanan harita üzerinde oynanan kutu oyunlarına yönelik öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma ile aynı zamanda öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olduğu bir öğrenme ortamı oluşturulmasında kuralları önceden belirlenmiş ve kazanımlar doğrultusunda hazırlanmış kutu oyunlarının etkili ve eğlenceli bir materyal olabileceğine dikkat çekmek amaçlanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını 2014-2015 eğitim öğretim yılında bir devlet okulundaki 8. sınıfta öğrenim gören 15 öğrenci oluşturmaktadır. Öncelikle eğitim ya da eğlence amaçlı kullanılan birçok oyun incelenmiştir. Daha sonra kazanımlar ve ders kitabı doğrultusunda hazırlanan kutu oyunu son halini aldıktan sonra 8. sınıf öğrencilerine oynatılmıştır. Hazırlanan kutu oyunu, Atatürk'ün doğum yeri olan Selanik'ten Kurtuluş Savaşı'nın başladığı yere kadar olan olayları sıralayan bir harita içermekte ve bu oyunda öğrencilere haritada gösterilen yolda meydana gelen olaylarla ilgili soruları cevaplaması istenmektedir. Çalışma nitel araştırma yöntemi ile hazırlanmıştır. Oynanan kutu oyunlarından sonra katılımcılara görüşlerini almak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak öğrencilerin kutu oyunları hakkındaki düşünceleri öğrenilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile yorumlanmıştır. Çalışma sonunda haritalı kutu oyununun öğrencilerin derse karşı ilgisini arttırdığı bulunmuştur. Oyun aynı zamanda öğrenciler için eğlenceli bir öğrenme ortamı sağlamıştır. Böylelikle öğrencilerin dikkati oyunlar aracılığıyla konulara çekilerek güdülenmişlik seviyeleri artmıştır. Oyunlar öğrencilerde hoşgörü, özgüven, işbirliği gibi kavramların gelişmesine de katkıda bulunmuştur. Sonuç olarak T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Sosyal Bilgiler derslerinde birçok beceri ve kazanıma hizmet edebilecek olan harita üzerinde oynanan eğitici kutu oyunları, farklı yöntem ve tekniklere ihtiyaç duyulan bu derslerde alternatif bir materyal olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitici Kutu Oyunları, İnkılap Tarihi Öğretimi.

STUDENT VIEWS ABOUT THE USAGE OF EDUCATIONAL MAPPED BOARD GAMES IN THE 8TH GRADE HISTORY OF REVOLUTION AND KEMALISM LESSONS

BİLAL BAYRAM - SULTAN BAYSAN

There are many studies about the importance of different teaching methods and techniques on learning process today. Besides the use of different materials in the teaching process is also important. This research was conducted to reveal 8th grade students' views about the use of educational/mapped board games in the Revolution History and Kemalism lessons. In this study, it was also aimed at drawing attention to the educational mapped board games that were prepared in accordance with the targeted achievements given by the Ministry of Education as an effective and entertaining material in a learning environment that had predetermined rules and the students were responsible of their learning. First, a number of board games used for entertainment or training purposes were examined. Then, the 8th grade students played the final version of the board game that was prepared with consideration to the achievements and directives. The board game included a map of Atatürk's way from his birthplace Selanik to Samsun where the War of Independence for Turkey had been started. The students were asked what happened on the way which was in chronological order. The study was prepared by the qualitative research methods. A semi-structured interview form was applied to the participants in order to learn their thoughts about the mapped board game and its effects. The obtained data were interpreted by content analysis. According to the data the board game increased students' interests towards the lesson. It also provided a fun learning environment for students. Thus, their motivation levels increased by drawing their attention to the subjects. The game also contributed to the development and enthusiasm of the students' tolerance, self-confidence, and cooperation. In conclusion, educational mapped board games can be used as an alternative material in Revolution History and Kemalism and Social Studies lectures that need different teaching techniques and materials rather than conventional methods.

Key Words: Educational Mapped Board Games, Teaching Revolution History.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN BİLGİ ve YETERLİK DÜZEYLERİ

HÜSEYİN ÇALIŞKAN - KÜBRA GENÇ

Sosyal bilgiler, sosyal çevre ve insan ilişkilerini disiplinler arası yöntemlerle ele alan, küreselleşen dünyada aktif ve etkili vatandaş yetiştirme amacıyla ilerleyen bir çalışma alanıdır. Buna bağlı olarak sosyal bilgiler öğretim programı ise ortaokul düzeyinde çeşitli sınıflarda belirli kazanımları, stratejileri, yöntemleri ve teknikleri var olan sosyal bilgiler amaçları doğrultusunda kullanımı gösteren bir rehberdir. Sosyal bilgiler öğretim programı kendi dinamiklerine sahip olan ve sürekli gelişime açık bir özellik taşımaktadır. Farklı disiplinlerden beslenen sosyal bilgiler öğretim programı amaç, içerik, öğretme-öğrenme durumları, ölçme ve değerlendirme boyutlarıyla ile kendine özgü bir yapıya sahiptir. Bu bağlamda yarının programı uygulayıcılar olan öğretmen adaylarının programlara yönelik bilgi ve yeterlikleri oldukça önemli bir husustur. Bu araştırmanın temel amacı üçüncü ve dördüncü sınıf sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretim programına ilişkin bilgi ve yeterlilik düzeylerini genel hatları ile ortaya çıkarmaktır. Araştırma nicel bir araştırma olup, araştırmada genel tarama modeli kullanılmış ve araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket aracılığı toplanmış ve üç farklı üniversiteden 221 sosyal bilgiler öğretmen adayına uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel istatistik bağlamında SPSS 21 paket programı ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğrenme alanı, ünite ve kazanım bilgileri açısından yeterli oldukları ve uygulamaya yönelik kendilerini yeterli hissettikleri sonucu elde edilmiştir. Ancak bazı öğrenme alanlarının sosyal bilgileri oluşturan disiplinlerden hangisini temsil ettiği ile ilgili bilgi düzeylerinin eksik olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı, Bilgi, Yeterlik.

ABSTRACT

HÜSEYİN ÇALIŞKAN - KÜBRA GENÇ

Social studies is a field, which contextualise social environment and human relations with interdisciplinary method, with intent to educate active and influential citizens. Consequently social studies education programs are the guides that shows how to use various acquisitions, strategies, methods and technics towards the current social studies objectives. Therefore social studies educations program has its own dynamics and a structure that is always open to advance. Social studies that is cherished by other disciplines has a genuine structure with its objective, content assesment and evaluation aspects. The main aim of this research is to reveal the knowledge and sufficiency of third and fourth grade social studies teacher candidates about social studies teaching programs in general terms. Being a quantitative research, general scanning model is used the data of the research is gathered with the survey developed by researchers and applied to 221 social studies teacher candidates from 3 different universities. Gathered data was resolved in descriptive context with SPSS 21 packet program. As a result of the research we see that social studies teacher candidates are sufficient in learning fields, units and acquisition knowledge and that they feel ready to application. However it is revealed that their knowledge about some learning fields and the disciplines, which creates social studies, they represent is deficient.

Key Words: Social Studies, Education Program, Knowledge, Sufficiency.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN BENİMSEDİKLERİ YAKLAŞIMLARIN BELİRLENMESİ

MEHMET FATİH KAYA - HÜSEYİN EROL - MUZAFFER ÇATAK

Çalışmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin karşılaştıkları sorunların, sınıf yönetimini nasıl sağladıklarının ve bu konudaki önerilerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, çalışma nitel araştırma yaklaşımına uygun olgubilim desenine sahiptir. Çalışma grubunu, kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniğine uygun olarak 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Siirt il merkezinde ortaokulda görev yapan 12 sosyal bilgiler öğretmenleri seçilmiş ve bu araştırma çerçevesinde seçilen bu öğretmenlerle görüşülmüştür. Hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile önce 4 öğretmenle pilot uygulama yapılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda görüşme formu üzerinde gerekli değişiklikler yapılarak, sorular yeniden yapılandırılmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşme sonucunda elde edilen veriler betimsel analiz yaklaşımına uygun olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sınıf Yönetimi, Sınıf Yönetimi Yaklaşımları, Sosyal Bilgiler Öğretmenleri.

DETERMINING THE APPROACHES ADOPTED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS REGARDING CLASSROOM MANAGEMENT

MEHMET FATİH KAYA - HÜSEYİN EROL - MUZAFFER ÇATAK

This study aims to determine the problems social studies teachers experience regarding classroom management, to reveal how they perceive 'classroom management' and their suggestions and recommendations. In this regard, this study has 'phenomenological design', appropriate for the qualitative research. The working group is comprised of 12 social studies teachers, selected in accordance with the convenience sampling technique, working in secondary schools in Siirt in the 2015-2016 academic year, and these teachers were interviewed within the framework of this research. Using the semi-structured interview form prepared, a pilot study was administered on 4 teachers first. In accordance with the data obtained, necessary changes were made on the interview form and the questions were restructured. The data obtained through interviews with teachers were analyzed in accordance with the descriptive analysis approach.

Key Words: Classroom Management, Classroom Management Approaches, Social Studies Teachers.

K-8 CIVICS EXPECTATIONS IN A DEMOCRATIC SOCIETY: A CASE STUDY OF TWO COUNTRIES AND TWO STATES

BARRY JOYCE - İLKER DERE

Our research project compares K-8 social studies national standards and curriculum pertaining to civics instruction from Turkey with the Civics-related Social Studies standards and curriculum adopted in two American states--Delaware and Maryland. We chose to compare Turkey's National standards with US state standards and curriculum, instead of an American national set of standards such as those composed by the National Council for the Social Studies (NCSS), because of the primacy of state standards over national standards in the US. We will analyze both standards and recommended/required curriculum from Turkey, Delaware and Maryland in order to address the following research questions:

- How much weight is given to Civics (a) content, (b) skills, and (c) values in the K-8 standards and related curriculum of these three regions?
- To what extent does the concept of civic engagement appear in the K-8 standards and curriculum?
- What is the relationship between teaching civics-related content, skills, values, and engagement and the three social realms of civic life: family/community, state/national, and global?
- *Where* in the K-8 learning continuum are the above content, skills and concepts taught?

Research design and methods

Over the past decade, educational researchers have conducted numerous studies in Turkish classrooms seeking to understand how teachers, students, and even parents perceive the concept of citizenship. Their latest standards, along with the curriculum developed around them, reflect a desire for maintaining a secular and tolerant society within their uniquely Turkish democratic political system. Their social studies standards, adopted in the mid-2000s, were modeled in part on American (NCSS), Australian and British standards. It is interesting, however, that Turkey was not included in either the 1999 or 2009 International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) *Report on Civic Knowledge, Attitudes and Engagement among Lower Secondary School Students*. While the United States was a part of this study in 1999, they did not participate in 2009.

Delaware and Maryland are valuable case studies for differing reasons. Delaware's civics standards were created by a consortium of state educators in the mid-1990s post-Cold War era. Other than the release of "clarification" documents, they have remained unchanged until now. Maryland's civics standards are more recent (2006), with its related curriculum being revised to reflect the new C-3 national social studies frameworks, with its focus on "Civic Life." While no studies exist on the quality of civics education in Delaware and Maryland, national studies by educational researchers have been critical of the absence of civics engagement in American schools, as well as student deficiencies in civic skills and knowledge. Our research aims to provide data on civics education at the state level, in order to compare the results with existing national data, as well as an international comparison (Turkey).

We are conducting two types of text analysis in order to address our four research questions:

1. Each Turkish, Delaware and Maryland K-8 Social Studies Standards item related to civics will be coded for multiple measures:
 - Its primary focus: (a) content, (b) skills or (c) values.
 - The extent that the item promotes civics engagement
 - Where each item appears in the K-8 grade level continuum
 - Which of the three realms of civic life--family/community, state/national, or global—that the item is contextualized
2. In addition, we are using Voyant data and text mining tools to analyze both the standards, indicators and recommended curriculum for K-8 civics in Turkey, Maryland and Delaware.

We will map keywords and word trends both for frequency as well as context within their documents.

Results

Concerning Turkey, our preliminary findings are in agreement with Merey, Kus, and Karatekin's 2012 findings that Turkish standards stress values as an essential component of civic education. However, civic engagement is lacking in the K-8 documents. Data analysis shows that Maryland appears to follow closely the findings of the IEA report on Civics education, which placed the United States highly in terms of civics content. Values, however, were not addressed to any great degree. Delaware scored lowest on every category measured, especially those of civic skills, values, and developmentally appropriate context. Turkey, Delaware and Maryland, all scored low in regards to encouraging civic engagement in either their standards or their curriculum.

Key Words: Civics Education, Social Studies, Civic Engagement, Civics Standards, Delaware, Maryland, Turkey

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENME AMAÇLI YAZMA ETKİNLİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

ALPASLAN AY

Bu araştırma sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğrenme amaçlı yazma etkinlikleri hakkında düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada nitel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal bilgiler eğitiminde son sınıfta öğrenim gören 52 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Öğretmen adaylarına ilk aşamada seçmeli bir derste öğrenme amaçlı yazma etkinlikleri uygulanmıştır. İkinci aşamada ise öğretmen adaylarından öğrenme amaçlı yazma etkinlikleri hakkında görüş alınmıştır. Araştırma sonucunda; sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğrenme amaçlı yazma etkinlikleri hakkında yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları, öğrenme ortamlarında yazma etkinliklerine yer verilmesinin bilginin daha anlamlı öğrenilmesine ve öğrenilen bilginin daha kalıcı olmasına etkisine yer verilecektir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğrenme amaçlı yazma etkinlikleri ile hatırlama, iletişim kurma ve yaratıcılık gibi yeteneklerinin geliştiği düşünülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda; öğretmen adaylarının öğretmen olduklarında öğrenme amaçlı yazma etkinliklerini öğrenme ortamlarında kullanacakları düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğrenme Amaçlı Yazma Etkinlikleri, Öğretmen Adayı Görüşleri.

ABSTRACT

ALPASLAN AY

This research was conducted to determine the social studies teacher candidates about their ideas for writing learning activities. Qualitative methods were used in this study. The sample of the study, 2015-2016 academic year spring semester studying in Erzincan University Faculty of Education last class in social studies education consists of 52 teachers. The data are used to collect data and semi-structured interview form obtained from the study were analyzed using content analysis. Writing teacher candidates for an elective course in the first stage of learning activities have been implemented. In the second stage has been writing opinion on learning activities for their teachers. Research; social studies teacher candidates learn whether they have enough information about the purpose of writing activities, writing activities to be included in the learning environment more meaningful information to be learned and the knowledge learned will be included to the effect to be more permanent. Also remember learning for teachers of writing activities, it is considered to develop their skills, such as communication and creativity. Based on this information; It is thought to be used by teachers for prospective teachers when they learn writing activities in learning environments.

Key Words: Social Studies, Writing Purpose Learning Events, Teachers' Views.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE EDEBİ METİN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ELİF AKTAŞ - ADEM BELDAĞ

Duygu, düşünce ve hayallerin sözlü ya da yazılı olarak sanatsal bir şekilde anlatıldığı edebî eserler, eğitim-öğretim sürecinde bir ders materyali olarak kullanılmaktadır. Sosyal bilgiler öğretiminde edebî ürünlerin ders aracı olarak kullanılması ise, son zamanlarda giderek yaygınlaşmaya başlamıştır. Yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak hazırlanan Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında da (2005) edebî metin kullanımına vurgu yapıldığı dikkat çekmektedir. Bu kapsamda söz konusu programda, öğrencilerin sosyal bilgiler derslerinde anı, biyografi, destan, efsane, gezi yazısı, günlük, hikâye, makale, masal, mektup, menkıbe, roman, siyasetname, söylev, şiir ve tiyatro türlerine ait edebî eserler okumaya teşvik edilmesi beklenmektedir. Bu çalışmada öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde edebî metin kullanımına ilişkin görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel yaklaşıma uygun olarak doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Rize ilindeki çeşitli ilköğretim okullarında görev yapan 15 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Toplanan verilerin çözümlemesinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin analizi tamamlandığında araştırma sonuçlarına ilişkin bulgular, tablolar hâlinde sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal bilgiler, edebî metin, içerik analizi.

TEACHERS 'VIEWS ON THE USE OF LITERARY TEXTS IN SOCIAL STUDIES COURSE

ELİF AKTAŞ - ADEM BELDAĞ

Literary works depict in an artistic manner the feelings, thoughts and dreams by oral or written means. They are used as teaching materials in the process of education and instruction. The use of literary texts as a teaching tool in social studies classes has begun to become widespread in recent years. It is also notable that emphasis is placed on the use of literary texts in the social studies curriculum (2005), which was developed on the basis of the constructivist approach. As a part of the curriculum, it is required to encourage students to read literary texts such as memoirs, biographies, legends, myths, travel notes, diaries, stories, article, tales, letters, anecdotes, novels, politics, orations, poems and plays in social studies classes. In this study, it is aimed to determine views of teachers on the use of literary texts in social studies course. Study group was comprised of 15 social studies teachers working in various primary schools in the province of Rize. Study data was collected using a semi-structured interview form. For data analysis, document analysis was used as a method of qualitative research. Once the data analysis is complete, research findings and results will be presented in tables.

Key Words: Social Studies, Literary Text, Content Analysis.

DÜNYA TARİHİNİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNE NASIL ÖĞRETİYORUZ? TÜRKİYE, FRANSA VE İNGİLTERE ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK

Bu çalışma Türkiye’de ortaokul düzeyinde öğretim programlarında ön görülen dünya tarihi öğretimiyle ilgili amaç ve içerikleri, Fransa ve İngiltere örnekleriyle karşılaştırarak incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma Türkiye’de ortaokul düzeyindeki tarihle ilgili konuları içeren dersleri (Sosyal Bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük) kapsamaktadır. Fransa’da ve İngiltere’de ise ortaöğretimin ilk kademesindeki (Fransa’da dört, İngiltere’de üç yıl) tarih dersi öğretim programlarını kapsamaktadır. Sonuçlar dünya tarihi öğretiminin amaç ve içeriklerinin her ülkenin kendi eğitim geleneği ve tarih öğretimi yaklaşımı çerçevesinde şekillendiğini ve ülkeler arasında önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir. Ancak temel soru üç ülkede de benzerlik göstermektedir: Tarih öğretiminde yerel, ulusal, bölgesel (Avrupa) ve küresel boyutlar arasında nasıl bir denge ve ilişki kurulacaktır?

Anahtar Kelimeler: Tarih öğretimi, Sosyal bilgiler öğretimi, Dünya tarihi, Türkiye, Fransa, İngiltere.

HOW WE TEACH THE WORLD HISTORY TO MIDDLE SCHOOL STUDENTS? A COMPARATIVE ANALYSIS OF TURKISH, FRENCH AND ENGLISH CURRICULUMS

İBRAHİM HAKKI ÖZTÜRK

This study aims to examine world history education in Turkish middle school curriculum comparing with French and English cases. The study covers Social Studies and History of Turkish Revolution and Kemalism curriculum’s in the middle school stage in Turkey and History curriculum in the first stage of the secondary education in France and England. The finding show that objectives and content relating world history vary considerably between countries. But the basic question is similar in all three countries: How it will establish a balance between the local, national, regional (European) and global dimensions of history teaching?

Key Words: History Education, Social Studies Education, World History, Turkey, France, England.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN TÜKETİCİ HAKLARI KAVRAMINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ ALGILARI

TURAN ÇETİN - BAHADIR KILCAN- RUMEYSA TEZCAN

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler 4. sınıf öğretim programında yer alan “tüketici hakları” kavramının 8. sınıf öğrencileri tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; öğrencilerin ilgili kavrama ilişkin geliştirdikleri metaforlar, çizdikleri resim/karikatürler incelenmiştir.

Nitel araştırma deseninde tarama modelinde gerçekleştirilmiş olan araştırmada, üçgenleme şeklinde veri toplamaya uygun olarak nitelendirilen nitel araştırma teknikleri (mecazlar yoluyla veri toplama ve doküman analizi) birlikte kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubu; Türkiye İstatistik Kurumu’nun (2014) sosyoekonomik düzey (SED) verileri göz önünde bulundurularak, 2014-2015 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Ankara ili merkez ilçelerden üst, orta ve alt SED’e sahip yerleşim yerlerinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle seçilmiş olan üç ortaokul da (Anıttepe (Ü-135), Özkent Akbilek (O-180), (Şükufe Nihal (A-175)) çalışmaya katılım gösteren toplam 490 sekizinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ve yorumlanmasında içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda;

SED farkı gözetilmeksizin katılımcıların büyük bir çoğunluğunun Tüketici haklarını; “vazgeçilmez olan”, “koruyan kollayan” ve “önemli olan” şeklinde algıladıkları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici Hakları, Resim/Karikatür, Metafor, Nitel Araştırma, Sosyal Bilgiler.

ABSTRACT

TURAN ÇETİN - BAHADIR KILCAN- RUMEYSA TEZCAN

This study investigates the perspective of 8th gradestudents on consumer right that is one of the concepts in the curriculum of Social Studiesprogram for 4th grade students. Metaphors, paints and cartoonscreatedby students are investigated. Survey model was used as a qualitative research method in this study. Document analysis under triangulation method is also used for analysis.

In order to build the study group,490 8th graders in 2014-2015 spring termwere chosen by maximum variation sampling method from 3 primary schools ((Ü-135), (O-180), (A-175)) located in low, middle, and high socio-economical areas of central districts of Ankara. The data from students and data from Turkish Statistical Institute (TES) about Socio- Economic Status (SES) are considered together. Content analysis was conducted to analyse and interpret those datasets. The results of analysis show that most of the participants marked that they perceived consumer rights as ‘indispensable’, ‘protective’, and ‘important’ regardless to the differences of their SES.

Key Words: Consumer Rights, Cartoon, Metaphor, Quantitative Research, Social Studies.

KARAKTER EĞİTİMİ PROGRAMININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİMSEL TUTUM VE DAVRANIŞLARINA OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

HAFİZE ER TÜRKÜRESİN - ALİ ÖZEL

Karakter eğitimi temel insani değerlere sahip, davranışlarını bu değerlere göre düzenleyen ve aynı zamanda akademik olarak da başarılı bireyler yetiştirmeyi amaçlayan eğitimin genel adı olarak ifade edilmektedir. Karakter eğitiminde amaç hem ahlaklı hem de akademik olarak başarılı bireyler yetiştirmektir. Bu araştırmanın amacı karakter eğitimi programının sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel tutum ve davranışlarına olan etkisini incelemektir. Eylem araştırması modelinde düzenlenen bu araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 21 öğretmen adayı ve 8 odak öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri görüşmeler, araştırmacı ve öğrenci günlükleri ve Katılmış (2010) tarafından geliştirilen "*Bilimsellik Değeri Ölçeği*" ile toplanmıştır. Araştırmanın nicel verileri Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile nitel verileri NVivo9.0 paket programı kullanılarak betimsel analiz yaklaşımıyla analiz edilmiştir. Analizler sonucunda karakter eğitimi programının sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel tutum ve davranışlarına olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karakter Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Bilimsellik.

THE INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF A CHARACTER EDUCATION PROGRAM'S ON SOCIAL STUDIES STUDENT TEACHERS' BEHAVIORS AND ATTITUDES TOWARDS SCIENCE

HAFİZE ER TÜRKÜRESİN - ALİ ÖZEL

Character education aims to develop main humanistic values for individuals who behaves in accordance with these values and to develop academically successful individuals. Moral and academically successful individuals are the ultimate goal of all character education programs. The purpose of this study is to investigate the effects of an character education program's on social science student teachers' behaviors and their attitudes towards science. Action research method is used and 21 student teachers who were students in Kütahya Dumlupınar University, Social Studies Teaching Department in 2015-2016 school year. 8 of them were focus students. Data gathered through Student and Researcher journals, interviews and "Being scientific value scale", developed by Katılmış (2010). Quantitative data analyzed using Wilcoxon signed ranks test and qualitative data analyzed with the aid of NVivo9.0 using descriptive analysis method. The results yield that the character education program has helped students to develop positive attitudes towards science and to develop positive behaviors.

Key Words: Character Education, Social Studies, Being Scientific.

21. YÜZYIL BECERİLERİ BAĞLAMINDA SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖĞRENME VE YENİLİK BECERİLERİ

AHMET ÖZCAN

Son yıllarda her alanda hızlı bir değişim ve dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Özellikle bilgi ve teknoloji alanında takip etmesi oldukça zor hale gelen yenilik ve değişimler, bireylerin öncekilerden farklı bir takım becerilere sahip olmalarını gerektirmektedir. Bu bağlamda, 21. yüzyıl becerileri son zamanlarda oldukça öne çıkmaktadır. Literatürde çeşitli sınıflandırmalar olmakla beraber, bu beceriler; (1) öğrenme ve yenilik, (2) bilgi, medya ve teknoloji ve (3) yaşam ve kariyer temaları altında sınıflandırılabilir. Öğrenme ve yenilik teması; yaratıcılık, yenilik, eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim ve işbirliği becerilerinden oluşmaktadır. Bu becerileri öğrencilere kazandırmak amacıyla bütün derslerde çeşitli etkinlikler düzenlenebilir, bu derslerden birisi de sosyal bilgilerdir. Bu çalışmanın amacı, öğrenme ve yenilik becerileri bağlamında sosyal bilgiler eğitimi programlarını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda; 4, 5, 6 ve 7. sınıflar sosyal bilgiler dersi öğretim programları nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniğiyle incelenecektir. Araştırma bulguları tablolar ve şekiller halinde sunulacak ve sosyal bilgiler dersi paydaşlarına yönelik önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl Becerileri, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı, Öğrenme Ve Yenilik Becerileri.

LEARNING AND INNOVATION SKILLS IN SOCIAL SCIENCES CURRICULUM WITHIN THE CONTEXT OF 21st CENTURY SKILLS

AHMET ÖZCAN

In recent years, a rapid change and transition period has been experienced in all areas. It has become rather difficult to follow the innovations and changes especially in information and technology, and this has led individuals to have various skills different from past years. Within this context, 21st century skills have recently come to the forefront. However, there are different classification about them in the literature, these skills can be classified under the following themes: (1) learning and innovation skills, (2) information, media and technology skills, and (3) life and career skills. Learning and innovation theme is comprised of creativity, innovation, critical thinking, problem solving, communication and collaboration skills. In order to have students gain these skills, various activities can be designed in all courses, and social sciences course is one of them. The aim of this study is to investigate social sciences curriculum within the context of learning and innovation skills. For this aim, fourth, fifth, sixth and seventh grade's social sciences curriculum will be analysed with document analysis technique, which is a method of qualitative research. The findings of the study will be presented in tables and figures, and suggestions will be made for the stakeholders of social sciences course.

Key Words: 21st Century Skills, Social Sciences Curriculum, Learning And Innovation Skills.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BAZI TEMEL SOSYAL BİLİM DERSLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ İLE AKADEMİK BRANŞ MEMNUNİYETLERİ

ERKAN DİNÇ - YUSUF İNEL

Bilindiği üzere eğitim fakültelerinde kurulu olan öğretmen yetiştirme lisans programlarında hâlihazırda okutulan dersler alan, meslek bilgisi ve genel kültür dersleri olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. Alan bilgisi dersler, doğrudan öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri alanla ilgili olup ilgili disiplinin ya da bütünleştirilmiş alan yapısının kuramsal bilgi temeli ile çoğunlukla giriş düzeyindeki uygulamalarını kapsar. Meslek bilgisi dersleri ise genel anlamda planlanmış olup hemen hemen bütün öğretmenlik alanlarına okuyan öğrencilerin aynı meslek bilgisi derslerini alması uygun görülmüştür. Ancak her ne kadar adları aynı olsa da 'Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı' ile 'Özel Öğretim Yöntemleri I ve II' derslerinin kapsam ve içeriği alana özgüdür. Bir bölümü YÖK tarafından bütün lisans programları için belirlenen genel kültür derslerinin, diğer bir kısmı ise yine YÖK tarafından öğretmen yetiştirme programları için tasarlanmıştır. Geriye kalan genel kültür derslerinin amaç ve içeriği ise sahip oldukları insan kaynakları ve diğer kapasiteler göz önünde bulundurularak ilgili fakülte bölüm ve anabilim dallarına bırakılmıştır.

Bu kapsamda Türkiye'deki bütün fakülte ve anabilim dalları için YÖK tarafından belirlenen sosyal bilgiler lisans programları da bu üç kategorideki derslerden oluşmaktadır. Programın arka planını ya da teorik çerçevesini oluşturan başlıca üç sosyal bilgiler yaklaşımından biri olan 'sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler öğretimi' anlayışı çerçevesinde sosyal bilgiler derslerinin içeriğinin bütün sosyal bilim disiplinlerini kapsaması gerektiği düşüncesinden hareketle söz konusu lisans programlarında tarih, coğrafya ve vatandaşlık öğretimi merkeze alan eski anlayışın ötesine geçilerek sosyoloji, arkeoloji, sosyal psikoloji, felsefe, antropoloji, temel hukuk, ekonomi, siyaset bilimine giriş gibi mümkün olduğunca çeşitli sosyal bilim derslerine yer verilmiştir. Ancak lisans programlarında bu derslerin birçoğuna yalnızca haftada 2 saatlik bir yer verilebilmiştir. Ayrıca birçok üniversite ve fakültede bu dersleri okutacak nitelikte öğretim elemanı bulunmaması nedeniyle adı geçen derslerin verimli olarak işlendiğini ve amacına hizmet ettiğini söylemek mümkün değildir.

Bu saptamadan yola çıkılarak tasarlanan bu çalışmanın amacı; sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans öğrenimi süresince aldıkları bazı temel sosyal bilim derslerine ilişkin görüşleri ile akademik branşlarına ilişkin memnuniyet düzeylerini ortaya koymaktır.

Tarama modelinde desenlenen bu araştırmanın evrenini sosyal bilgiler öğretmen adayları, örneklemi ise Pamukkale Üniversitesi ve Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesinde okuyan üçüncü ve dördüncü sınıf toplam 183 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, yazarlar tarafından hazırlanan lisans derslerine ilişkin (Sosyoloji, Arkeoloji, Sosyal Psikoloji, Felsefe, Antropoloji, Temel Hukuk, Ekonomi, Siyaset Bilimine Giriş) görüş anketi ile Nauta (2007) tarafından geliştirilen ve Akın, Uğur, Odabaşı, Kaya, Başören ve Özçelik (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan "Akademik Branş Memnuniyet Ölçeği" kullanılmıştır. Lisans derslerine ilişkin görüş anketi 18 maddeden; akademik branş memnuniyet ölçeği ise 6 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama süreci bitmiş olup, veri analizleri halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Sosyal Bilimler, Akademik Branş Memnuniyeti, Lisans Dersleri.

SOCIAL STUDIES STUDENTS TEACHERS' VIEWS ON SOME BASIC SOCIAL SCIENCE COURSES AND THEIR SATISFACTION LEVEL OF ACADEMIC MAJOR

ERKAN DİNÇ - YUSUF İNEL

As it is known to the board of directors of the school of education teacher license programs currently the curricula of the courses and the general culture of the vocational information including the courses are divided into three categories. The field information courses directly to the teacher candidates were areas of education and the relevant discipline or integrated on the basis of the structure of the transaction information and often includes the entry-level applications Professional information if the courses are scheduled in general teaching areas of almost all students receive the same vocational information has been deemed appropriate courses. But how much each although the names of the 'Instructional Technology and Material Design' and 'Special Teaching Methods I and II courses are specific to the area of coverage and content. A portion of all the undergraduate programs by the YOK is specified for the general culture courses if a section of the other again by the YOK orphanage programs are designed for teachers. The culture of the remaining general purpose and content of the courses they have if human resources and other capacities in mind only the section and the related faculty branches has been disabled.

In this context all the faculty in Turkey and the major branches in education for social information as determined by the undergraduate programs in this category consists of three courses. Plan for the rear of the program or the theoretical frame of the three major social information is one of the approach of the social sciences osyal teaching' information within the framework of the approach and the content of the social information courses must cover all the social science disciplines such as thought movement license programs date, geography and citizenship lessons to the center of the former pass beyond the understanding of sociology, archeology, social psychology, philosophy, Anthropology, basic law, economy, play with politics as far as possible such as access to a variety of social science classes are a. But most of these courses in the programs of the license is only a 2 hour of the week verilebilmiştir. As well as the faculty of the university and the teaching of these courses okutacak element due to the absence of the last name of the courses are rendered as efficient and for its intended purpose it is not possible to say that the service.

Designed to take the road that have been reversed the purpose of this work to the social information teacher candidates during their undergraduate program some basic social science courses with the views of the academic branşlarına satisfaction levels for consideration.

This study desenlenen scan model population social information if the teacher candidates, örneklemini Pamukkale University and Butler University Social Information reading öğretmenliğinde third and fourth class of the total 183 students Study the data collection tool was prepared by the authors of the license classes (Sociology, Archeology, Social Psychology, philosophy, Anthropology, Basic Law, Economy, Politics Play With view of the survey and the input) Nauta (2007) and developed by the flock, Ugur, Odabasi, Rock, Başören and Ozcelik (2015) "adapts to the current by the Academic Knowledge of the satisfaction scale" is used. Survey of the field of view the license courses; 18 material is pleased with the academic knowledge of the scale of the 6 material Research data collection process is finished and the data analysis is still in progress.

Anahtar Kelimeler: Student Teachers, Social Studies, Akademiz Major Satisfaction, Undergraduate Courses.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARI UYGULAMALARINA İLİŞKİN ALGILARI (DENİZLİ PAMUKKALE VE MERKEZEFENDİ İLÇE ÖRNEĞİ)

ÖZGÜR ÖZGÜRAY

GİRİŞ-AMAÇ: Sosyal Bilgiler, bütün çeşitliliğiyle yeryüzüne bağlı olayları tanıtan, bunların oluş sebeplerini ve sonuçlarını açıklayan, vatandaşlık hak ve ödevlerinin, sorumluluklarının neler olduğunu belirten, kısaca insan ve onun sosyal ve fiziki çevresiyle geçmişte, günümüzde ve gelecekteki etkileşimini ortaya koyan bilgilerdir.

İlköğretim kurumlarının 2. Kademesi olan ortaokullarda sosyal bilgiler ve TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersleri TEOG sisteminde önemli bir yer almaktadır. Bu çalışmayla Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler öğretim programları uygulamalarına ilişkin algılarının incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM: Çalışma 2015-2016 Eğitim Öğretim yılında Denizli merkez ilçeleri olan Pamukkale ve Merkezefendi ilçelerinde sosyal bilgiler öğretmeni olarak görev yapan toplam 63 öğretmen tarafından doldurulan ve araştırmacı tarafından oluşturulmuş anket formu uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin SPSS 20,0 istatistik programı ile yüzde dağılım analizi yapılmış ve anlamlılıkları değerlendirilmiştir. İstatistiksel yöntemlerden referans dağılımları, korelasyon, t-testleri kullanılmış, sonuçlar tablolarla ifade edilmiştir.

BULGULAR: Katılımcıların büyük kısmı sosyal bilgiler öğretim programı uygulamalarında sosyal bilgiler dersi ve özellikle de TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi haftalık ders saati süresinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcı öğretmenlerin ölçme değerlendirme araçlarından daha çok yazılı yoklama ve ders içi performans araçlarının kullandığı farklı ve alternatif araçların çok fazla kullanılmadığı görülmüştür. Kazanımların gerçekleşmesinde program içeriği, ders ve çalışma kitaplarının yeterli olmadığı görüşünün yaygın olduğu görülmüştür.

SONUÇ: Haftalık ders saati sayısının artırılması, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmalarının sağlanması, ders kitapları ve çalışma kitaplarıyla alternatif ders içeriklerinin kullanılması için etkinlikler ve çalışmaların yapılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Programları, Öğretmen Algıları, Uygulamalar, Denizli.

SOCIAL SCIENCES TEACHERS' PERCEPTIONS RELATING TO PRACTICES OF SOCIAL SCIENCES CURRICULUM

ÖZGÜR ÖZGÜRAY

INTRODUCTION-AIM: Social Sciences, which defines the events that related to the earth with its all variety, which explains the occurrence reasons and results of these, which indicates what the civil right and duties, responsibilities are, is the information which reveals the interaction of human and with his social and physical environment which is in the past, present and future.

In the secondary schools which are the second level of primary institutions and Revolution History of Turkish Republic and Atatürkism lessons take an important part. The purpose of this study is social sciences teachers' perceptions relating to practices of social science curriculum to be examined and evaluated.

MATERIALS AND METHODS: The study was actualised by applying the survey form prepared by the researcher and by total 63 teachers who filled it, work as social sciences teachers in the counties of Pamukkale and Merkezefendi which are the central counties of Denizli in 2015-2016 education and training year. The percentage distribution with its statistical programme SPSS 20.0 of data was analysed and its meaningfulness was evaluated. T-tests, correlation, the distribution of reference from statistical methods were used and the results were stated with the tables.

FINDINGS: Most of the participants indicated that social sciences curriculum in implementation social sciences lesson and especially Revolution History of Turkish Republic and Atatürkism lessons' weekly course hours are inadequate. It was observed that the participant teachers use written examination and performance evaluation during the lesson more than testing appliances and it was also observed that different and alternative appliances are not used much. It was observed that the content of curriculum, course books and work books are not enough for actualization of the acquisition.

RESULT: It is thought that it is necessary to increase the weekly course hours of Social Sciences lesson and especially Revolution History of Turkish Republic lessons, to ensure of using alternative testing methods for teachers, to do studies and activities for using alternative lesson contents with course books and work books.

Key Words: Social Sciences, Curriculum, Teachers' Perceptions, Applications, Denizli.

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GELİŞTİRDİKLERİ METAFORLAR

VESİLE ALKAN - SELÇUK ŞİMŞEK - AYLİN YAZICIOĞLU

Bireysel ve toplumsal gelişimin sağlanmasında önemli rol üstlenen Sosyal Bilgiler dersi, öğrencilere, yaşadıkları toplumu tanımasından sosyalleşmesine, yaşadığı çevreye karşı duyarlı olmasından olayları kavramasına, eleştirel bakış açılarının gelişmesinden öğrendiklerini yaşantılarına aktarabilmesine kadar birçok niteliği kazandıran bir disiplindir. Bu niteliklerin etkin bir şekilde kazandırılmasında Sosyal Bilgiler dersinin öğretimi ve bu dersin öğrenme öğretme sürecinde rol oynayan öğretmenler önemli yer tutmaktadır. Öğretmen adaylarının hizmet öncesinde Sosyal Bilgiler dersinin öğretimine yönelik algıları hizmet sırasında onların uygulamalarına yön verebilecektir. Bu yüzden bu araştırmada öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler dersi öğretimine yönelik geliştirdikleri metaforların tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Bu amaca ulaşabilmek için araştırma nitel araştırma yöntemine göre desenlendirilmiştir. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği öğrencilerinden oluşan evrenden öncelikle Hayat Bilgisi Öğretimi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi derslerini almış olan öğrenciler belirlenmiştir. Daha sonra bu belirlenen öğrenciler arasından basit tesadüfî örnekleme yoluyla 111 sınıf öğretmenliği öğrencisi seçilerek araştırmanın örnekleme oluşturulmuştur. Bu örnekleme türünde evrendeki eleman türlerinden her birinden örnekleme girenlerin sayısı tümü ile şansa bırakılmıştır (Karasar, 2004: 113). Ancak veriler toplanıp analiz edilirken araştırmanın örnekleme 96 öğretmen adayına düşmüştür.

Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim dalı öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler dersi öğretimine ilişkin geliştirdikleri metaforları ortaya çıkarmak amacıyla yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır. Bu form iki bölümden oluşmuştur. Formun ilk kısmında araştırmaya katılan sınıf öğretmenliği ana bilim dalı öğretmen adaylarının cinsiyetlerini belirlemeye yönelik madde yer almıştır, ikinci kısmında ise öğretmen adaylarınca cevaplanması istenilen “*Sosyal bilgiler dersinde öğretim hizmetine rehberlik etmek bence.....benzer, çünkü.....*” şeklinde soru yer almıştır.

Elde edilen verilerin analizi için betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Analiz sırasında eksik veri ve verilen cevaplar içinde benzetilen- benzetme yönü arasında bağlantının olmaması sebebiyle 15 form elenmiştir. Verilerin çözümlenme sürecinde, var olan durumu ortaya koymak ve açıklamak için betimsel analiz, daha detaylı bilgileri elde etmek ve bunları yorumlamak için ise içerik analizi kullanılmıştır. Betimsel analiz yaklaşımına göre elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. İçerik analizi sürecinde, sözcükler ve cümleler organize edilerek ve yorumlanarak kodlara ulaşılmış, bunlar arasındaki ilişkiler ise yorumlanarak ve yapılandırarak temalar oluşturulmuştur. Oluşturulan temalar doğrultusunda metaforlara ait somut ve soyut kavramlar belirlenmiştir.

Bulguların sonucunda formlara cevap veren 96 sınıf öğretmeni adayının 62’sinin kadın 34’ünün erkek olduğu görülmüştür. Analiz sonucunda toplam 96 metaforun, 49’unun somut, 47’sinin ise soyut kavram içerdiği ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının geliştirdikleri metaforlar 5 tema altında toplanmıştır. Bu temalar; 1. Rehber olma, kılavuz, kaynaklık etme, 2. Dikkatli ve özenli davranma, 3. Toplumsal olma, sosyal yapı, 4. Tecrübe ve donanım kazanma, 5. Hizmet etme, görev anlayışı şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Öğretmen Adayları, Metafor.

PRE-SERVICE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' METAPHORS ABOUT TEACHING SOCIAL STUDIES

VESİLE ALKAN - SELÇUK ŞİMŞEK - AYLİN YAZICIOĞLU

Social Studies has a significant role in the development of an individual and the society. By Social Studies, students can gain wide range of information from their society to socialization, being sensitive to their surroundings to recognizing events in that society and being critical to transferring the knowledge to their lives. In order to help students to gain these qualifications effectively Social studies and Social Studies teachers play important roles. Pre-service teachers' views about teaching Social Studies may direct their teaching practices during their in-service teaching. Therefore, it is aimed to find out pre-service teachers' metaphors about teaching Social Studies in this study.

In order to do this study, qualitative research design was selected. Sampling was selected in two phases. Firstly, undergraduate students who attended the courses as Teaching Life Studies and Teaching Social Studies was selected from the undergraduate students from Primary Education Department at Pamukkale University. Secondly, by the rules of basic random sampling method, 111 undergraduate students from Primary Education Department was chosen. With this sampling method, students were chosen by chance (Karasar, 2004). During the analysis the number of students in this sampling was deducted to 96.

For data collection, a semi-structured form designed to get metaphors of pre-service teachers about teaching Social Studies. This form was comprised of two sections. In the first section there was a question to get the gender issue of participant and in the second section there was a question as *"To me teaching Social Studies looks like, because....."* to be answered by pre-service teachers.

The data analysis was done in terms of the ruler of descriptive and content analysis. During analysis process, 15 forms were taken out due to the data including incomplete answers and having no connection between metaphor and its description. Descriptive analysis helped to put the data into identified themes and content analysis helped to interpret the data and re-construct the themes. After thematizing, metaphors were grouped as concrete and abstract concepts.

According to the results, it was seen that 62 of 96 pre-service primary school teachers were girls and 34 of them were boys. The results showed that 49 metaphors of 96 metaphors were concrete and 47 metaphors of them were abstract. The metaphors created by pre-service primary school teachers were grouped into five themes. These themes are; 1) Being a guidance, 2) Being attentive, 3) Sociality, 4) Gaining experience and 5) Duty sense.

Key Words: Teaching Social Studies, Pre-Service Teachers, Metaphor.

SOSYAL BİLGİLER VE TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMA GÖRE İNCELENMESİ

HANDAN ÇELİK - CEYDA NAZA

Sosyal bilgiler (çalışmalar), vatandaşlık yeterliklerini kazandırmak ve geliştirmek için sosyal ve beşeri bilimlerin entegre edilmesinden doğmuş bir çalışma alanıdır. Sosyal bilgiler, okul müfredat programı içerisinde; tarih, coğrafya, ekonomi, psikoloji, sosyoloji, felsefe, din, siyasal bilimler, hukuk, antropoloji, arekeoloji gibi sosyal bilimlerin yanı sıra edebiyat, sanat gibi beşeri bilimlerle matematik gibi fen bilimlerinden uygun olan içeriği seçerek disiplinler arası çalışmalarla desteklendiğinde sistemli ve koordineli bir çalışma alanı tedarik eder. Disiplinlerarasılık, günümüz sosyal bilimleri için bir gerekliliktir. Çoğu kez, herhangi bir soruna bir tek disiplinin çerçevesinden bakmak yetersiz olabilir. Disiplinlerarası araştırmalar, bilgiye farklı bakış açıları sunar. Ayrıca bu yaklaşım sayesinde öğretmenler birbirlerinin alanlarının özelliklerini, ihtiyaçlarını daha iyi tanıyabilirler ve etkili ve anlamlı öğrenmeyi oluşturma yönünde nasıl birlikte çalışabileceklerini keşfedebilirler. Artık sık sık telaffuz edilmeye başlanan "birlikte öğretme" kavramı, aslında disiplinlerarası öğretimin önemli sonuçlarından birini oluşturmaktadır.

Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan edebî ürünler ve yazılı materyallerden (efsaneler, destanlar, masallar, atasözleri, halk hikâyeleri, türküler ve şiirler vb.) yararlanılarak, sosyal bilgiler, Türkçe dersleriyle kaynaştırılmalı, öğrencilere vatan sevgisi kazandırılmalıdır ifadesi de disiplinlerarası anlayışın önemini vurgulamaktadır. Türkçe öğretim programında da benzer şekilde sosyal bilgiler derslerinden yararlanılmasına dair ifadeler yer almaktadır.

Bu çalışmada sosyal bilgiler ve Türkçe dersi öğretim programlarında yer alan kazanımlar, verilmesi istenen değerler ve temalar benzerlikleri açısından incelenecektir. Çalışmada bu benzerliklerin tespit edilmesi için doküman analizi kullanılmıştır. Ulaşılan bulgulara göre, sosyal bilgiler ve Türkçe müfredat programlarında bulunan kazanımların, değerlerin ve temaların birbirleriyle ilişkilendirilebilir yanlarının olduğu görülmektedir. Disiplinler arası anlayışın bu iki ders arasında daha fazla uygulanması kalıcı ve etkili öğrenmelerin sağlanmasına katkıda bulunacak, öğrencilerin çok yönlü düşünme becerisi kazanmalarını sağlayacaktır. Her iki dersin öğretmenlerinin işbirliği yaparak öğrencilerin kendini belirli bir disiplinin düşünme biçimiyle sınırlı hissetmeyen, aksine disiplinlere bağlı bilgileri kendi amaçlarına ulaşmada ya da karşılaştığı problemlerin çözümünde bir araç olarak algılamalarına katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Türkçe Dersi Öğretim Programı, Disiplinlerarası Yaklaşım, Değerler, Kazanımlar

RESEARCH ON CURRICULUM OF SOCIAL STUDIES AND TURKISH LESSON ACCORDING TO INTERDISCIPLINARY APPROACH

HANDAN ÇELİK - CEYDA NAZA

Social studies (sciences) is a studying area integrated with social and human sciences to gain and improve citizenship duties. Social studies supply a systematic and coordinated studying area when supported by interdisciplinary studies picking up the lessons including history, geography, economy, psychology, sociology, philosophy, religion, political science, law, anthropology, archaeology, literature, art and mathematics. Interdisciplinarity is a necessity for today's social sciences. Most of the times, it can be insufficient to try to solve a problem with an aspect of just one discipline. Interdisciplinary studies supply different kind of aspects towards information. Also, thanks to this approach, teachers can know more about characteristics and needs of each others field and also they can explore how to get together to make efficient and meaningful learning. The concept of 'learning together' which is widely spoken is actually a part of significant consequence of interdisciplinary teaching.

Students should be gained love of homeland, Social Studies should be integrated with Turkish lessons with the help of literary works and written materials like legends, epics, tales, proverbs, folk tales, songs and poems etc. These expressions emphasize the importance of interdisciplinary understanding. Also Turkish lessons should benefit from Social Studies.

In this research, acquisition that take part in Social Studies and Turkish lesson curriculum, the values and themes will be studied in terms of similarities. In the research document analysis is used in order to identify these similarities. According to the results, the acquisitions, values and themes in the Social Studies and Turkish lesson curriculum are related to each other. Using this approach more between these two lessons will provide students to learn effectively and permanently and also it will help students to gain versatile skills. This approach will provide students to use these informations for their goals or to handle a problem not thinking over just one discipline but integrating these two disciplines with cooperation of both the teachers of these lessons.

Key Words: Social Studies Curriculum, Turkish Lesson Curriculum, Interdisciplinary Approach, Values, Acquisitions.

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK DUYUŞSAL ÖNYARGILARI

MUZAFFER ÇATAK - MEHMET FATİH KAYA - HÜSEYİN EROL

Önyargı, insanlığın farklı alanlarda gelişimini olumsuz yönde etkilemekte ve etkilemeye devam etmektedir. Bu alanlardan biride eğitim ve öğretimdir. Özellikle önyargıların kaldırılması veya en aza indirgenmesi eğitim ve öğretimin başarıya ulaşma şartlarının başında gelmektedir. Derse karşı ön yargıların büyük bir kısmı ise ilkokul döneminde oluşmaktadır. Bu önyargılar programdan, öğretmenden, aileden veya öğrencinin kendi kuruntularından. Kaynaklı olabilmektedir. Bu durum öğretim açısından değerlendirildiğinde, önyargılarla mücadelenin şansa bırakılmama zorunluluğunu da ortaya koymaktadır. Öğrencilerin derslere yönelik önyargıları erken dönemde tespit edilip, öğretmenler tarafından gerekli önlemlerin acil olarak alınması gerekmektedir. Yukarıda verilen açıklamalar doğrultusunda, bu araştırmanın amacı, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik duyuşsal önyargıları belirlenerek, belirlenen önyargıların çözümüne yönelik olarak önerilerin geliştirilmesidir.

Bu çalışma nitel bir araştırma olup, nitel araştırma desenlerinden “olgubilim deseni” kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu ise seçkisiz örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Seçkisiz örnekleme Siirt İl'i ile sınırlı tutulmuştur. Öğrencilerin önyargılarını ortaya çıkarmak amacıyla, öğrencilere görüş bildirme formu dağıtılmış olup, elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilip, yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Önyargı, Bilişsel, Duyuşsal.

STUDENTS' AFFECTIVE PREJUDICES TOWARDS SOCIAL STUDIES COURSE

MUZAFFER ÇATAK - MEHMET FATİH KAYA - HÜSEYİN EROL

Prejudice has adversely affected and continues to affect the development of humankind in different domain. One of these domains is education and teaching. The most important and leading conditions for education and teaching to succeed is that prejudice should especially be eliminated or at least reduced. A great deal of students' prejudices towards the courses, however, is developed in the primary school period. These prejudices can stem from the curriculum, teacher, student's family or his/her own delusions. This case, when analyzed in terms of teaching, also reveals that the fight against prejudices may not be left up to chance. Students' prejudices towards courses should be detected in earlier periods and necessary measures should be immediately taken by educators/teachers. In line with the explanations given above, the purpose of this study is to determine students' affective prejudices towards social studies course and to develop recommendations regarding the solution of the prejudices specified.

This study is a qualitative research and utilizes 'phenomenological design', one of the qualitative research designs. The working group was selected and determined using stratified sampling technique, an example of random sampling methods. Random sampling was limited to the province of Siirt. In order to reveal students' prejudices, students were delivered a self-report form and the data obtained are analyzed and reviewed by using descriptive analysis technique.

Key Words: Social Studies, Prejudice, Cognitive, Affective.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN COĞRAFYA KONULARININ ZORLUKLARININ BELİRLENMESİ SEBEPLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

ADEM SEZER - MESUT IŞIKLI - AHMET TAŞDERE

Bu çalışmanın amacı; Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda yer alan Coğrafya konularından zor olarak algılanan konuları belirlemek ve bu zorlukların altında yatan sebepleri ortaya çıkartmak ve bunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Bu amaçla Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda 5. 6. ve 7. sınıflarda yer alan Coğrafya Konuları başlıklar halinde listelenmiştir. Coğrafya Konularının zorluklarının belirlenmesi için listelenmiş bu maddelerden, Bahar (2007) tarafından kullanılmış olan Konu Zorluk Belirleme Anketi oluşturulmuştur.

Bu çalışmada Nitel ve Nicel araştırma yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Çalışmanın birinci aşamasında Konu Zorluk Belirleme Anketi kullanılarak konuların zorluk dereceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın ikinci aşamasında, birinci aşamada "zor olarak" belirlenmiş olan konuları işaretlemiş olan öğrenciler arasından seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenmiş olan 10 öğrenci ile Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılarak zor olarak algılanan konular hakkında görüşmeler yapılmış ve elde edilen veriler içerik analizine tabi tutularak zor olarak algılanma sebepleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma 2015-2016 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Döneminde Uşak'ta bulunan 33 Ortaokulda, 500 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Konu Zorluk Belirleme Anketi kullanılarak elde edilen verilerin analiz süreci halen devam etmekte olup, sonuçları Bildiri Sunumu ve Tam metni ile paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Coğrafya Konu Zorlukları, Konu Zorluk İndeksi, Düşünme Becerisi

THE GEOGRAPHY TOPICS PERCEIVED DIFFICULT BY SECONDARY SCHOOL STUDENTS: DIAGNOSING THE PROBLEMS AND REMEDY SUGGESTIONS

ADEM SEZER - MESUT IŞIKLI - AHMET TAŞDERE

Purpose of this study, to diagnose the topics that are perceived as difficult at the level of 5,6 and 7 geography classes, find out the reasons behind of these difficulties and to develop suggestions about these difficulties. For this reason, geography topics were listed as a title which was to take part of Social Studies Curriculum.

Qualitative and quantitative methods were used for geography topics were listed to diagnose the topics that are perceived as difficult. Participants were noted their ideas regarding the topics as "easy", "moderate" and "difficult." Topic difficulty index (TDI) was used to determine the level of difficulty. For noting their ideas Topic Difficulty Index (TDI) was used contained geography topics. TDI was used by Bahar, Johnson and Hansell(1999) for university student's learning difficulties about biology topics. In this study, we adapted TDI for geography topics 5,6 and 7 classes in light of Social Studies Curriculum. First level of the study, it was determined topics that are perceived as difficult and at the second level, to find out the reasons behind the difficulties, 10 pupils who indicated the geography topics of the highest difficulties were semi structural interviewed. Data was obtained from interviews was examined by content analysis for determine reasons behind of perceived difficulties.

This study was implemented in 2015-2016 autumn period towards 500 secondary school students enrolled 33 different school to be sited Uşak. Data analysis was obtained from TDI still continue and all data will presented after interviewed.

Key Words: Social Science Education, Geography Topics, Learning Difficulties.

İLKÖĞRETİM SOSYALBİLGİLER DERSİ PROGRAMI VE DERS KİTAPLARINDA BARIŞ KAVRAMI VE ÖĞRENCİLERİN BU KAVRAMA İLİŞKİN FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ

SERAP BÜYÜK - CEMİL ÖZTÜRK

Eğitim insanoğlunun doğuşundan beri daima olagelmıştır; günümüzde de uygarlık düzeyi ne olursa olsun her toplumda bazı değişimler yaşayarak yarına kalacaktır. Nüfusu sınırlı ilkel bir kabileden insanoğlu, bir taraftan temel ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı araçları geliştirmeye çalışmış, bir taraftan da toplumdaki çocuk, genç ve diğer yetişkinlere örgün olmayan bir eğitim vermiştir (Varış, 88: 12). Bu açıklamadan da anlaşılacağı üzere eğitim, sonradan meydana gelmiş bir olgu değil, yaşamda sürekli var olmuş ve olacak bir olgudur. Ülkemizde, öğrencilere toplumsal yaşamla ilgili bilgi, beceri ve değerlerin önemli bir kısmı ilköğretim okullarında okutulan, Sosyal Bilgiler ve Hayat Bilgisi dersleri yoluyla kazandırılmaktadır. Bu nedenle Sosyal Bilgiler dersi, ilköğretim okullarında yer alan en önemli derslerden biridir (Erden,2000). Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Sosyal Bilgiler dersi geçmişten günümüze vatandaşlık aktarımında kullanılan bir araç olarak görülmüştür. Değerler bireyin amacına ulaşmasındaki davranış biçiminde etkili olmaktadır (Çetin, 2004). Sosyal Bilgiler öğrencilere toplumsal yaşamın bilgi, beceri, tutum ve değerlerini kazandırmayı amaçlayan bir ders olarak değerler eğitiminde önemli görev ve roller üstlenmektedir Öztürk (2009: 10). Araştırmanın Önemi, Türkiye’de Sosyal Bilgiler Öğretim Programında öğrencilere kazandırılması gereken bazı değerler vardır. Bu değerlerden biri de barış değeridir. Sosyal Bilgilerin nihai amaçlarından biri olan etkin ve üretken vatandaşlar yetiştirmek için bu değerleri öğrencilerin anlamlı bir şekilde kazanmaları gerekmektedir. Fakat literatür incelemeleri yapıldığında bu değerlerin hangi yöntemlerle kazandırıldığı ya da öğrencilerin bu değeri ne kadar kazandıkları konusunda çalışmalarda sınırlılık olduğu görülmüştür. Bunun yanında günümüzde yetişen neslin ve gelecek nesillerin toplum ahlakını, olumlu davranış niteliklerini, toplumun değerlerini kazanmaları ve bunun yanında kazanımların tespiti için okullara ve okulların rehberleri olan öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Araştırmanın Amacı, alan yazından anlaşıldığı üzere değerler eğitimi sosyal bilgiler programlarının olmazsa olmazlarından. Bu nedenle bu değerlerden biri olan barış değeri üzerine öğrenciler ne kadar farkındalar? Barış kavramı öğrencilere göre ne ifade ediyor? Bu sorulara çeşitli yöntem ve tekniklerle cevaplar aranacaktır.

Bu çalışmada, ilköğretim 7 ve 8.sınıf sosyal bilgiler dersinde verilen değerlerden biri olan barış değerinin öğrenciler için ne ifade ettiği, öğrencilerin bu değerin ne kadar farkında oldukları, bu değeri somut veya soyut şekilde nasıl ele aldıklarını tespit etmek amaçlanmıştır. Ayrıca 7 ve 8. Sınıf ders kitapları barış değerinin sorgulanması açısından da incelenmiştir. Araştırmanın modeli karma yapıdır. Araştırmada nicel araştırma yönteminden anket veri toplama aracı kullanılmış, nitel araştırma yönteminden ise yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış, ders içi çeşitli etkinlikler uygulanmıştır.

Karma yöntem araştırmaları, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanır (Creswell, 2003; Tashakkori ve Teddlie, 1998; Johnson ve Onwuegbuzie, 2004). Karma yöntemle araştırma yapmak ise çeşitli yöntemler kullanarak olayları bir çerçeve içerisinde sunma, analiz etme ve bir araya getirmektir. Johnson ve Turner (2003) karma araştırmanın temel ilkesini, “araştırmacı farklı strateji, yöntem ve yaklaşımları kullanarak çoklu veriler toplamalı” diye ifade etmektedir. Öte yandan, Creswell (2006) karma yaklaşımın temel önermesini “nicel ve nitel yaklaşımları birlikte kullanmak, her iki yaklaşımı tek başına kullanmaya oranla araştırma problemlerini daha iyi anlamamızı sağlar.” şeklinde vermektedir. Araştırma uygulama aşamasında olduğu için bulgulara yer verilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Değerler Eğitimi, Barış.

PRIMARY EDUCATION SOCIAL STUDIES SCHEDULE AND PEACE NOTION IN SCHOOL BOOKS AND EXAMINATION OF STUDENTS OF AWARENESS RELATION WITH THIS SUBJECT

SERAP BÜYÜK - CEMİL ÖZTÜRK

Education has always existed since earthing was borned; nowadays, it will hand down the next generation to change in every society regardless to level of civilization.

Human being in primitive tribe which is limited civilization worked to develop tools that use community on one hand and on the other hand they have given non-formal education to children, youth and the other adults in society. (Varış, 88: 12). As it is seen from that examination, the education, is not a fact to occur afterwards, was a fact to always exist in past and will exist in the future.

In our country, it is trained to students as an important part of knowledge, skills and values about communal living through Social Studies and Life Science to be taught in grade school. For this reason, Social Studies is one of the most important lessons in grade school. (Erden, 2000).

Social Studies is seen as a tool to use citizenship transfer from past to present in as if all over the world, also our country.

The values are an efficient in course of action to reach for the individual's aim (Çetin, 2004).

Social Studies play important role and duty as a lesson in value education aiming to provide the social life of students knowledge, skills, attitudes and values (2009: 10).

The Important of the Investigation

The Training Program of the Social Studies have some values that students need to learn in Turkey. One of them is the value of peace. These values for one of the ultimate goals of social studies which is to raise active and productive citizens need to get meaningfully. But it is seen to limitedness in studies about how much or which methods of earning that value to students when it makes an examination. Besides that, today, the schools and teachers who is the guide of the school have a great duty for acquiring the values of society, social ethics, positive attitude, attributes of the growing generation and the future generations and determination of the gains.

The Aim of the Investigation

As it is understood from that text, the values education is the cornerstone of the social sciences program. For this reason, how much are students aware of the peace value which is one of that values? What does the peace value mean according to students? It will seek answers to these questions with various methods and techniques.

The aim of this investigation determines what the peace value means, how much the students are aware of these values, and how this value approaches by means of concrete or abstract for students of the peace value which is one of the values to be given in social studies of the 7th and 8th grade. And also 7th and 8th grade's text books are examined in terms of being interrogated of the peace value.

The Model of the Investigation

The model of the investigation is composite structure. It is used survey data collection tool which is one of the quantitative research methods and as qualitative research method, it is being semi-structured interviews and implemented various activities in the course in investigation.

Mixed-method research is defined as compounded qualitative and quantitative methods, and, approaches and concepts within a study or consecutive studies (Creswell, 2003; Tashakkori and Teddlie, 1998; Johnson ve Onwuegbuzie, 2004). To research with the mixed method present, analyze, and bring together within a framework of events by using a variety of methods. Johnson and Turner (2003) said that, "The researcher needs to gather multiple data by using different strategies, methods and approaches". On the other hand, Creswell said that "To use together of the quantitative and qualitative approaches provide that it provides more a better understanding to research problems". Findings are not included because investigation is the implementation phase.

İLKÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YER ALAN VATANDAŞLIK VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ FARKINDALIK DÜZEYİ

HACI AHMET ÖZDEMİR - BURÇİN KURAN

Bu araştırma, Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi dersi için belirlenen öğretim programının içeriğine ilişkin, öğretmen adaylarının farkındalık düzeyini ölçmek amacıyla oluşturulmuştur.

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Öncelikle ilköğretim 8. Sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi dersi öğretim programı incelenmiştir. Daha sonra Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersi öğretim programındaki kazanımlarla ilgili bir anket geliştirilmiştir. Bu anketteki maddeler programda yer alan amaçlar, programın uygulanması, programda yer alan beceriler ve değerler şeklinde 4 ayrı tema altında toplanmıştır. Bu anket için 3 uzman görüşü alınmıştır. Bunun yanı sıra Cronbach Alpha içsel güvenirlik indeksi kullanılmıştır. 0,873 güvenirlik katsayısı ile ölçek güvenilir bulunmuştur.

Araştırmanın örneklemini Necmettin Erbakan Üniversitesi, Kafkas Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi eğitim fakültelerinde öğrenim gören, toplam 449 kişiden oluşan, 3. ve 4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır.

Verilerin analizi SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 17.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart sapma), niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı t testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının farkındalık düzeyi ortalama puanlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca farkındalık düzeyleri üniversite, cinsiyet ve sınıf değişkenine göre incelenmiştir. Üniversite, cinsiyet ve sınıf değişkenleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Sözcükler: Vatandaşlık, Demokrasi Eğitimi, Öğretmen Adayları, Farkındalık Düzeyi.

This research has been created to measure the level of awareness of candidate teachers about the determined curriculum content of Citizenship and Democracy Education cours.

In the research, descriptive methods were used. Firstly, the curriculum of the primary school (8th grade) course of 'Citizenship and Democracy Education' was examined. Afterwards, questionnarie about the benefits in the curriculum of Citizenship and Democracy course has been developed. The items in the questionnarie, the aims in the curriculum, the application of the curriculum, the skills in the curriculum is located into four seperate themes. Three of experts have slated their point of views for this questionnarie. Also, Cronbach Alpha reliability of the index has been used. The scale is determined to be reliable with the reliability coefficent of 0.873.

The sample of the research are the teacher candidates who educate in the 3rd and 4th grades of education faculties of universty of Necmettin Erbakan, University of Kafkas and Universtiy of Marmara, whose total numbers are exactly 449.

The analysis of data was made by using SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 17.0 programme. While the data was been evaluating, descriptive statistical methods (number, percentage, average, standard variation), t test in the determination of the difference of two groups' comparisons of quantitative data, one way analysis of variance in the comparison of parameters of groups in the case of their being more than two were used.

According to the results that have been received after the research, it is determind that the average scores of the level of awareness are at high level. Also the level of awareness, university, gender and class variables according to difference levels have been researched. But, there isn't any meaningful difference between all variable exemined.

Key Words: Citizenship, Democracy Education, Teacher Candidates, Level Of Awareness.

ORTAOKUL 6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE İLKÇAĞ TARİHİ KONULARINDAN HİTİTLER KONUSUNUN ÖĞRETİLMESİNDE HİTİT MASALLARININ KULLANILMASININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

GÜNGÖR KARAUĞUZ - DİLEK ÜLKER

Bu araştırmanın amacı Ortaokul 6. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi İlkçağ tarihi konularından Hititler konusunun öğretilmesinde Hitit Masallarının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Araştırma 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Konya ili Bozkır ilçesi Kildere Ortaokulu ve Armutlu Ayşe-Veli Demiröz Ortaokulu 6. Sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu 17 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. 6. sınıf öğrencilerinin görüşlerini almak için öncelikle araştırmacı tarafından geliştirilen Hitit masalı (Appu ve İki Oğlu) anlatılmış daha sonra, yine araştırmacı tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Bu anket formu öğrencilere uygulanmış ve öğrenci görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda Hititler konusunun bir Hitit masalı ile anlatılması öğrencilerin hoşuna gitmiş ve öğrenciler masalı çok beğenmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Hititler, Hitit Masalları, Öğrenci Görüşleri.

THE EVALUATION OF STUDENTS' OPINIONS ABOUT THE USAGE OF HITTITE TALES IN TEACHING THE SUBJECT OF HITTITES WHICH IS A SUBJECT OF ANCIENT HISTORY IN 6TH GRADE SOCIAL STUDIES COURSE

GÜNGÖR KARAUĞUZ - DİLEK ÜLKER

The aim of this research is to investigate the evaluation of students' opinions about the usage of Hittite Tales in teaching the subject of Hittites which is a subject of Ancient History. The study was carried out during 2014-2015 Educational Year, at the Konya Bozkır Armutlu Ayşe Veli Demiröz Secondary School and Konya Bozkır Kildere Secondary School on the 6th grade with 17 students. In this research, qualitative research method was used. To take the opinions of 6th grade students; firstly Hittite Tale (Appu and His Two Sons) which was improved by the investigator, was told to the students and then the questionnaire which was prepared by the investigator and consisting of open-ended questions was used. This questionnaire was carried out to the students and students' opinions were evaluated.

At the end of the research, findings showed that students enjoyed that the subject of Hittite was told by a Hittite Tale and students liked Hittite Tale.

Key Words: Social Studies, Hittites, Hittite Tales, Students' Opinions.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİH DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

İBRAHİM SARI - HAFİZE ER TÜRKÜRESİN - HASAN YAPICI

Vatandaşlık yeterliliklerini geliştirmek amacıyla sosyal ve beşeri bilimlerin kaynaştırılması olarak adlandırılan Sosyal Bilgiler disiplinlerarası bir çalışma alanıdır. Öğrencilerin vatandaşlık yeterlilikleri kazanmaları noktasında özellikle Tarih dersinin ayrı bir önemi bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Tarih Dersine Yönelik Tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelenmektedir. Betimsel tarama modeline dayalı olarak gerçekleştirilen bu araştırmanın örneklemini 2015-2016 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 230 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verileri Safran (1993) tarafından geliştirilen "Tarih Dersi Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Tarih dersi tutum ölçeğinin test tekrar test güvenirliği, 83'tür ve tek boyuttan oluşmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde betimsel istatistikler, iki grup arasındaki farkı betimlemede t-testi, üç ve daha fazla grup arasındaki farkı belirleme ise ANOVA analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının tarih dersine yönelik tutumlarının sınıf değişkenine göre farklılaştığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Tarih Dersi, Tutum.

THE INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' ATTITUDES TOWARDS HISTORY CLASSES

İBRAHİM SARI - HAFİZE ER TÜRKÜRESİN - HASAN YAPICI

Social studies is interdisciplinary study field due to it is nature which aims to develop citizenship competencies through social sciences and humanities. History classes are crucial for students to gain citizenship competencies. The purpose of this study is to investigate the attitudes of social science teacher candidates towards history classes according to some variables. Descriptive survey model is used in this study. 230 student candidates of from a public university in 2015-2016 school year are chosen for sample. Safran's (1993) "Attitudes towards History Classes" survey is used as data gathering tool. This survey has one dimension and it has .83 reliability according to test-retest results. Descriptive statistics, t-tests for comparison of two groups and ANOVA for comparison of three and more groups are used for analysis. Results showed that student candidates attitudes varies according to grade levels.

Key Words: Social Studies, History Classes, Attitudes.

TARİH AYNASI

ÇİĞDEM ATAŞ

Sınıf Düzeyi: 6. Sınıf

Ünite Adı: Yeryüzünde Yaşam

Konu Adı: Uygarlıkların Beşiği

Kazanım: Anadolu ve Mezopotamya’da yaşamış ilk uygarlıkların yerleşme ve ekonomik faaliyetleri ile sosyal yapıları arasındaki etkileşimleri fark eder. (7. Kazanım)

Uygulamanın Amacı: Anadolu ve Mezopotamya, üzerinde kurulan uygarlıklarla birlikte zengin kültürlerle yataklık etmiştir. Bu coğrafyalardan günümüze kalan sosyal, kültürel ve ekonomik mirasların anlaşılabilmesi önemlidir.

Öyküleme yöntemiyle bu eski çağ uygarlıklarının nerelerde kuruldukları, sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamları, bu yaşantıların günümüze yansımaları anlatıldı. Böylece öğrencilerin ilgileri, merak duygularını harekete geçirerek sürekli uyanık tutuldu.

Sekiz kitaplık dizinin sonunda hedeflenen yaş kitlesinin eski çağ Anadolu ve Mezopotamya uygarlıkları hakkında bilgi sahibi oldukları, bu süreçte eğlenceli zaman geçirdikleri, diğer coğrafyaları da merak ettikleri ve bu konuda araştırma hevesi içinde oldukları, bulundukları illerdeki öğrenim yerlerini ve müzeleri ziyaret ettikleri gelen dönütler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Çağ, Ortak Miras, Uygarlık, Öyküleme.

TÜRKİYE' DE MİLLÎ BAYRAM KUTLAMALARININ TARİHSEL AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (1923-2015)

HAMİDE KILIÇ - MEHMET AÇIKALIN

Ülkemizde önemli gün ve haftalar sosyal yaşamda önemli bir yer tutmaktadır. Kimi zaman bu önemli tarihler halk tarafından büyük bir ilgi görürken kimi zaman da bu günler sönük kutlamalarla geçmektedir. Dönem toplumunun eğilimine göre millî ve dinî bayramlar, kandiller, Anneler Günü, Öğretmenler günü gibi tarihler ülkemizde kutlanmaya devam etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren millî bayramlar devlet eliyle oluşturulmuş ve zaman içerisinde de bu bayramlara millî ve kutsî değerler eklenerek kutlanmaya devam etmiştir. Bu çalışmada Türkiye Cumhuriyeti devletinin icat ettiği ve kutladığı millî bayramlar hakkında bilgi verilecek ve bu bayramların kutlanmasında zaman faktörü ile birlikte bir değişim olup olmadığı ele alınacaktır. Bu bayramlardan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı hakkında bilgi verilmiş olsa da bu bayramın kutlanması lise düzeyindeki okullara bırakıldığından ve incelenen ilköğretim programlarında yer bulmadığından dolayı incelenmeyecektir. Bu amaçla 1923-2015 tarihlerinde yayınlanan Cumhuriyet gazetesinde yer alan 23 Nisan ve Cumhuriyet Bayramı ile ilgili haberler incelenmiş ve bu haber içeriklerine dayanarak 1923'den 2015'e kadar geçen sürede yaşanan değişimler kronolojik olarak belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca incelenen dönem çerçevesinde yer alan ilköğretim programlarında millî bayramlarla ilgili yer alan bilgilere de yer verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarından itibaren kutlanılmaya başlanan millî bayramların ana program yapısı şu şekilde oluşturulmuştur:

- Bir gün önceden saat öğlen saat 12.00'dan itibaren resmi tatil kabul edilir.
- 24 saat boyunca günün anlam ve önemine uygun olarak faaliyetler yapılır.
- Devlet başkanı ya da o yerin mülki amiri resmi kabul töreni düzenler ve ev sahipliği bu kişiye aittir.
- Atatürk Anıtı'na çelenk bırakma ve günün anlam ve önemine uygun konuşmalar-şiiirler yapılır.
- İstiklal Marşı okunur ve saygı duruşu gerçekleşir.
- Resmi geçit yapılır.
- Akşam balo/resepsiyon ve fener alayı gerçekleşir.

Çalışma sonucunda devletin kuruluş yıllarında millî bir ülkü oluşturmak amacıyla devlet eliyle icad edilen millî bayramların zaman içerisinde değişimler gösterdiği belirlenmiştir. Gazetelerde yer alan haberler eşliğinde bayram kutlamaları dört ana başlık altında toplanabilir:

- 1) Devletin kurulduğu ve millî bayramların benimsetildiği dönem (1923-1938)
- 2) Atatürk'ün liderliğinin yanı sıra diğer devlet adamlarının da lider kabul edildiği dönem (1940-1960)
- 3) Millî bayramların askerî yapıya büründüğü dönem (1960-1985)
- 4) Millî bayramların sivilleştiği dönem (1985-...)

İlk dönemlerde bayram kutlamalarında yer alan argümanlar (zafer takı, zafer perisi gibi) zaman içerisinde kaybolursa da ilk dönemden itibaren yer alan resmigeçit, İstiklal Marşı, saygı duruşu ve resepsiyonlar devam etmektedir. Bayram kutlamalarının başkahramanları askerler ve öğrencilerdir. Millî bayramların kutlanmaya başlandığı yıllardan itibaren bayram kutlamalarında vurgulanan temalar "cumhuriyet, demokratik yaşam, egemenlik, vatan, milliyetçilik, Atatürk ilke ve inkılapları" olarak sıralanabilir. İlk dönemlerde benimsetilmeye çalışılan kavramlar zaman içerisinde kutsallaştırılmıştır. Öyle ki, günümüz bayram kutlamalarında halkın kendi iradesiyle elinde bayrak ve Atatürk posterleriyle yanında çocuklarıyla beraber Anıtkabir'i ziyaretleri 1920'lerde amaçlanan ülkünün benimsendiği ve kutsallaştığının göstergesidir.

Anahtar Sözcükler: Ritüel, Millî Bayram, Bayram Kutlaması, Resmi Geçit, 23 Nisan, Cumhuriyet Bayramı.

AN EVALUATION OF NATIONAL DAYS CEREMONIES IN TURKEY FROM A HISTORICAL PERSPECTIVE (1923-2015)

HAMİDE KILIÇ - MEHMET AÇIKALIN

Special days and weeks such as national and religious days, Mother's Day, Teacher's Day, take important parts of social life in the Turkish society. As well as all over the world, these special days, national and religious holidays have been celebrated in Turkey according to social and national norms of each and every times.

Since the foundation of the Republic of Turkey, national days were created by the state itself and have been continued to celebrated as feasts with adding national and spiritual values from time to time. The purpose of this study is to give information about these national days and explore that if there is any change in celebrations of these national days from the day they had been founded to the present. Document analyzing approach was used in this study. Thus, the prominent journals such as Cumhuriyet (Republic), primary school curriculum, and other related documents such as protocols about the celebration of Republic Day and National Sovereignty and Children's Day were reviewed and analyzed.

Since the early years of the Turkish Republic, these national holidays have very similiar celebration programs repeated every year:

- All state offices are closed at 12:00 pm, just one day before the national holiday.
- Activities related to the national holiday are done for 24 periods by the state officials.
- The highest official person in a city, governor or mayor, is responsible to organize all program and s/he is considered as the host of the organization.
- Putting flower to Atatürk's monuments in the city center, and giving speeches that emphasize the historical importance of the day.
- Singing the national anthem and a minute of silence.
- Official parade ceremony.
- Evening reception for the high level officials and night torchlight parade by the army and citizens.

The document analysis indicated that there have been some changes regarding the meaning and purpose of the celebrations of these national days from time to time. We can grouped these times under four main periods.

- 1) The period of founding the state and adopting national days (1923-1938)
- 2) The period of accepting other founding fathers as leaders as well as Atatürk's leadership (1940-1960)
- 3) The period of militarization of the national holidays (1960-1985)
- 4) The period of demilitarization of the national holidays (1985-..)

Although there have been few changes in the ceremonial programs of these national days since the early years of the Republic, the general structure of these ceremonies, has not been changed. For instance, singing national anthem, parade, a minute of silence, and receptions are still the essential parts of the program. The fundamental figures of these national holiday celebration always have been soldiers and students. The general themes of these celebrations from the beginning to present can be listed as: "republic, democratic life, sovereignty, patriotism, nationalism, Atatürk's principles and reforms." These themes had had been internalized by community at the early years of the Republic and they become sacred concepts over the years. Ever year having large crowds composed by families and kids who carry flags and Atatürk's posters visiting Atatürk's Mausoleum (Anıtkabir) is the proof how much these themes have been internalized by Turkish society.

Key Words: Ritual, National Days, Celebration, Parade, 23rd April National Sovereignty and Children's Day, Republic Day.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YER ALAN TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN YAZILI/GÖRSEL KAYNAKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE BU KONUYA İLİŞKİN ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

ALEV ÇELİK BAYRAMOĞLU - ADİL ADNAN ÖZTÜRK

Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının öğretiminde kullanılan yazılı ve görsel kaynakları inceleyerek, bu kaynaklara ilişkin öğretmen-öğrenci görüşlerini değerlendirmektir. Türkiye’de Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde niteliğin artırılması açısından, yazılı ve görsel kaynakların kullanımının önemli bir nokta olduğu düşünülmektedir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme ve gözlem tekniği kullanılmıştır. Araştırma verilerinden hareketle, konuya ilişkin olarak oluşturulan tema başlıkları altında, görüşme ve gözlem analizlerinden elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilecektir. Araştırmanın sonucunda sınıflarda kullanılan yazılı ve görsel kaynakların kullanılmasında henüz istenilen düzeye gelinemediği açıkça görülmektedir.

ABSTRACT

ALEV ÇELİK BAYRAMOĞLU ADİL ADNAN ÖZTÜRK

The aim of this study is to examine the written and visual resources used in the teaching of history contents in social studies subject with the view of teachers and students. In terms of improving the quality of teaching social studies in Turkey. It can be said that using written and visual sources are vital for teaching history contents in social studies subjects. In data gathering and analysis process, after getting individual permission, semi-structured interviews and observations were carried out and examined. Verbatim manuscripts were composed through interview recordings and then manuscripts were coded by the researchers individually to strengthen reliability of the research. The categories will be ultimately generated after all data analysis, and relevant categories were organized under the research questions. Literature was reviewed at the all stages of the research. Results revealed that written and visual resources are used in the social studies courses were not adequate level.

Key Words: Teaching History, Visual And Written Resources, Social Studies Subject, Qualitative Research.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKTİF VATANDAŞLIK DEĞERLERİYLE İLGİLİ KAZANIMLARININ DÜZENLENMESİ: AYDIN İL ÖRNEĞİ¹

İREM NAMLI ALTINTAŞ

Vatandaşlık bilgisi dersi alan sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin aktif vatandaşlıkla ilgili değer konusundaki kazanımları nasıl düzenlenmelidir?

Çalışma 2014-2015 Bahar Döneminde Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Çalışma, nitel olarak devam edeceği ve değer yargılarının çok kalabalık bir gruba belirlenmesinin zor olacağı için grubun tamamıyla çalışılmaması uygun görülmüştür. Çalışma grubu, araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testiyle seçilen 24 kişilik heterojen bir gruptur.

Çalışma, nitel deney türündedir (Mayring, 2011:63). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarıyla araştırmacı eşliğinde 9 haftalık aktif vatandaşlık eğitim süreci yapılmıştır.

Öğrencilerin aktif vatandaşlıkla ilgili değer yargılarını öğrenmek ve eksikliklerini tespit edip değer öğretimi yapmak üzere hazırlanmış bu çalışmada oturumlar süreç içerisinde üç kısma ayrılmıştır;

- **Tanıma Oturumu**
- **Tartışma Oturumu**
- **Yönlendirme Oturumu**

Tanıma Oturumu: Aktif vatandaşlık değerlerinin tanıtıldığı, katılımcıların kendi değer yargılarını tanıttıkları, ülke sorunlarına aktif vatandaş gözüyle toplumsal duyarlılık geliştirip geliştirmediklerinin incelendiği ilk üç oturum bu çalışmada aktif vatandaşlık değeri açısından tanıma oturumu olarak kabul edilmiştir.

Tartışma Oturumu: Aktif vatandaşlık değerleri olarak tanıtılan değerlerin katılımcılar tarafından tartışılmasına izin verildiği dördüncü, beşinci, altıncı oturum bu çalışmada aktif vatandaşlık değeri açısından tartışma oturumu olarak kabul edilmiştir.

Yönlendirme Oturumu: Tartışma oturumunda ele alınan aktif vatandaşlık değerlerinin kökeninin araştırmacı rehberliğinde katılımcıların araştırmalarıyla tartışıldığı; yedinci, sekizinci ve dokuzuncu oturumlar bu çalışmada aktif vatandaşlık değeri açısından yönlendirme oturumu olarak kabul edilmiştir.

Süreç, kamera ile takip edilmiş, araştırmacı her dersin sonunda verileri transkript etmiş ve tematik analiz uygulamıştır. Bu analizde veriler araştırmacı tarafından kodlanmış, tema ve örüntüler aranmıştır (Glesne, 2012:255). Yapılan tematik analizde demokratik değerler ve kültürel değerler olmak üzere iki adet ana tema tespit edilmiştir. Daha sonra yapılan derinlemesine analizde bu temaların alt temalarına da ulaşılmıştır. Bulunan temalar aşağıdaki gibidir:

Ana temalar

- Demokratik değerler
- Kültürel değerler

Demokratik değerlerin alt temaları:

- Seçimlere katılım
- Toplumsal sorunlara duyarlılık
- İfade özgürlüğü
- Hoşgörü

¹ Bu çalışmanın bir kısmı Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı'nda Doç. Dr. Cengiz Dönmez'in danışmanlığında doktora tezi olarak yürütülmektedir.

- Farklı görüşlere saygı

Kültürel değerlerin alt temaları

- Atatürk sevgisi
- Milliyetçilik
- Cumhuriyetçilik
- Laiklik
- Dini aidiyet
- Çağdaşlaşma

Aktif vatandaşlıkla ilgili değer yargıları, kültürel ve sosyo ekonomik özelliklere göre değişim göstermektedir. Aktif vatandaşlık uygulamaları da katılımcıların değer yargılarıyla paralellik göstermektedir. Kültürel değerleri, demokratik değerlerden daha fazla ön plana çıkmaktadır. Katılımcıların, konuyla ilgili ortaya koydukları değerler, araştırmacının aktif vatandaşlıkla bağlantı kurduğu değerlerden çok daha fazladır. Konuların eğitimi, katılımcıların buna rıza gösterip göstermemesiyle doğrudan ilgili olup kalıp değer yargılarının bir eğitimle değiştirilmesi oldukça uzun bir süreçtir.

Değer yargılarının farklı olmasında özellikle milliyetçilik, cumhuriyetçilik, Atatürk sevgisi değerlerinin önceki eğitim hayatlarındaki bilgi eksikliğinden kaynaklandığı, bu değerlerin ilk ve orta öğretimde yanlış bilgilendirilmelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yükseköğretim öğrencileri açısından bakıldığında vatandaşlıkla ilgili kötü tecrübeleri, arkadaş ortamları, bireylerin aktif vatandaşlığa dair inançlarını olumsuz yönde etkilemiş ve cumhuriyetçilik, milliyetçilik gibi değerlerin olumsuz çağrışımlar yapmasına sebep olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aktif Vatandaşlık, Nitel Deney, Değer Yargısı

ORGANIZATION OF THE LEARNING OUTCOMES RELATED TO ACTIVE CITIZENSHIP AMONG PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS: AYDIN PROVINCE CASE²

İREM NAMLI ALTINTAŞ

How should the competences of the pre-service social studies teachers, taking citizenship education, related to values on active citizenship be constructed?

The study was carried out with sophomores studying Social Studies Teaching at the Faculty of Education at Aydın Adnan Menderes University during 2014-2015 spring semester. Because the study would be a qualitative study and because it would be difficult to determine value judgments with a large group, it was decided to work not with the whole group but with a study group. The study group was a heterogeneous group of 24 students chosen via the success test developed by the researcher.

The study is in the form of qualitative experiment (Mayring, 2011:63). A 9-week active citizenship education was given to pre-service social studies teaching department students by the researcher.

The sessions in this study, which is prepared to learn the value judgments of the students about active citizenship and to find out and teach them what they do not know, composed of three sections:

- **Getting to know session**
- **Discussion Session**
- **Guidance Session**

Getting to know session: The first three sessions, during which active citizenship values are introduced, participants introduced their own value judgments and examined whether social awareness is developed for the problems of the country with an active citizenship view, is accepted as the getting to know session in terms of active citizenship value.

Discussion Session: Fourth, fifth and sixth sessions during which participants are allowed to discuss the values introduced as active citizenship values is accepted as the discussion session.

Guidance Session: Seventh, eighth and ninth sessions during which the origins of the active citizenship values that are talked about during the discussion session are discussed are accepted as the guidance session in terms of active citizenship value.

The process was followed with a camera, and at the end of each lesson, the researcher decoded the data and analysed them thematically. The data in this analysis were coded by the researcher to look for themes and patterns (Glesne, 2012:255). Two main themes were found in the thematic analysis conducted. These themes were democratic values and cultural values. Later, in the in-depth analysis, sub-themes of these main themes were identified. The themes identified were:

Main themes

- Democratic values
- Cultural values

Sub-themes of democratic values:

- Participating in elections
- Sensitivity towards social problems
- Freedom of expression
- Tolerance
- Respect for different views

² Part of this study is carried out as a PhD dissertation under the Primary Education Department of the Graduate School of Education at Gazi University and with the advisorship of Associate Prof. Dr. Cengiz Dönmez.

Sub-themes of cultural values

- Love for Atatürk
- Nationalism
- Republicanism
- Secularism
- Religious belonging
- Modernization

Value judgments about active citizenship changes according to cultural and socio-economic characteristics. Active citizenship practices are parallel to the value judgments of the participants. Cultural values are more outstanding compared to democratic values. The values that the participants mentioned related to the topic are more than the values that the researcher connected with active citizenship. Teaching the topics is directly related to whether the participants are eager to learn and the process of changing stereotyped value judgments through education is a long process.

It is believed that in the difference among value judgments arises from the lack of knowledge about nationalism, republicanism and love for Atatürk and that students were misinformed about these values during primary and secondary education.

In terms of higher education students, their bad experiences about citizenship, their social circles impacted their beliefs about active citizenship negatively and caused such values as republicanism and nationalism to evoke negative meanings.

Key Words: Active citizenship, Qualitative Experiment, Value Judgments.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ VATANDAŞLIK KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

DENİZ ÇOŞKUN

Problem Durumu: Sosyal Bilgiler Dersi'nin genel amaçlarından bir tanesi öğrencilerin, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak hak, özgürlük ve sorumluluklarının bilincinde, demokratik hayata etkin bir şekilde katılarak, karşılaştığı sorunlara barışçıl çözümler üreten, yaşamın her alanında hoşgörü ve uzlaşma kültürünün oluşmasına ve gelişmesine katkı sağlayan bireyler olmaları (Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı 4, 5, 6, 7. sınıflar 2015) yönündedir. Bu doğrultuda sosyal bilgiler dersi kapsamında yer alan öğrenme alanları ve üniteler aracılığıyla öğrencilerin etkin birer vatandaş olarak siyasal ve sosyal yaşantı içerisinde aktif olarak yer almalarının gerekliliği ve önemi öğrencilere kazandırılmaya çalışılır. Onlara, gerek dahil oldukları sosyal gruplar içindeki gerekse bir vatandaş olarak üstlendiği roller, bu rollerin gerektirdiği sorumluluklar farkettilir. Böylece öğrencilerin, aidiyetinin bulunduğu ülkenin bir vatandaşı olarak vatandaşlık kavramına ilişkin bilgi ve becerileri içselleştirmesi hedeflenir. Dolayısıyla hedeflerin gerçekleştirilmesinde yönlendirici, aracı, rehber, rol modeli vb. görevler üstlenen sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu alanlardaki yeterlilikleri önem taşımaktadır. Sosyal bilgiler dersinin uygulayıcısı olacak olan öğretmen adaylarının vatandaşlığa ilişkin sahip oldukları algıları, onların yukarıda belirtilen ders amaçlarının kazandırılmasında da etkili olması bu alanda yapılacak tespitlerin gerekliliğini gösterir.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, öğretmen adaylarının vatandaşlık kavramına ilişkin metaforik algılarını belirleme amacıyla yapılmıştır. Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin vatandaşlık kavramına ilişkin ortaya çıkardıkları metaforlar ile bu metaforların ortak özelliklerinden hareket edilerek, kavramsal kategori başlıkları belirlenmiş, benzer metaforlara karşılık gelen başlıklar altında birleştirilmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi: Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilime desenlendirilmiştir. Metaforların ve temaların belirlenmesinde ise içerik analizinden yararlanılmıştır.

Veri Toplama Aracı: Katılımcılardan "Vatandaşlık.....benzer/gibidir. Çünkü" ifadelerindeki eksik kalan yerleri görüşleriyle tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada temel veri kaynağı, katılımcıların kendi el yazıları ile kaleme aldıkları bu tamamlamalardır.

Çalışma Grubu: Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği'nde öğrenim gören dördüncü sınıfa devam eden toplam 83 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Bulgular: Katılımcılar tarafından dile getirilen metaforlara ait adlandırılan temalar şöyledir: 1- Hayvanların Karakteristik Özellikleri (28 kişi, %33,73), 2- Bitki (27 kişi, %32,53), 3- İtaat (18 kişi, %21,67), 4- Gereklilik (10 kişi, %12,05). Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının vatandaşlık kavramını ilişkin kullandıkları ifadeler ve ifadelerinin açıklamaları onların, vatandaşlığı daha çok görev-sorumluluk ve sahiplik-zorunluluk ekseninde algıladıklarını göstermektedir. İlâveten, birlik, beraberlik konularının da vurgulandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Metafor, Vatandaşlık, Vatandaşlık Değeri, Öğretmen Adayları.

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES CANDIDATES TEACHERS TO CITIZENSHIP

DENİZ ÇOŞKUN

Problem situation: One of the overall purposes of social studies lessons is that they are individuals who is aware of their rights, freedom and responsibilities as a citizen of the republic of Turkey, participating effectively in democratic life, producing peaceful solutions to the problems faced by, contributing to the formation of the culture of tolerance and reconciliation and development in all areas of life (social studies curriculum 4,5,6,7. classes 2015). Through learning areas and units as part of social studies course, it is tried to teach to students that importance and necessity of taking active part in political and social life as effective citizens. Roles undertaken as a citizen and responsibilities required by these roles including their social groups is taught to them. Thus, it is aimed that the students internalize informations and skills about citizenship belong to their country. Because of achieving the goals, sufficiency of social studies teacher is so important as being a router, mediator, guide or role model. The perception about citizenship of teacher candidates who will be practitioners of social studies shows that the necessity of determination of their effectiveness in teaching the course objectives mentioned above.

The aim of the research: This research was performed to determine the metaphorical perceptions regarding the citizenship of teacher candidates. Metaphors about the concept of citizenship of students studying in the faculties of education and via the common features of these metaphors, the conceptual category titles have been determined and tried to combine under headings corresponding to similar metaphor.

Methods: The research has been patterned from qualitative research methods to phenomenology. Content analysis was used in determination of the metaphors and themes.

Data collection tool: It has been asked the participants that complete the remaining places in the testimony of "Citizenship is..... , because". The main data sources for research are these completition which they wrote their own manuscript.

Working group: Convenience sampling has been used in determining participants from nonprobablistic sampling methods. 83 teacher candidates who continued studying at 4th grade of Faculty of social studies education of Pamukkale University, in 2015-2016 academic year, constitute the working group of the research.

Results: the themes of metaphors expressed by the participants are as follows: 1-Characteristics of the animals (28 people, %33,73), 2-Plant (27 people, %32,53), 3-Obedience (18 people, %21,67), 4-Necessity (10 people, %12,05). Expressions relating to citizenship of candidates of teacher participated in the research and description of expressions shows that they understand the citizenship in duty-responsibility and ownership-obligation axis. Additionally, it was determined that emphasised unity and togetherness issues.

Key Words: Social Studies Teacher, Metaphor, Citizenship, Citizenship Value, Teacher Candidates.

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ-MUSAHABAT-I AHLAKİYE VE MALUMAT-I VATANİYE DERSİ

MUAMMER DEMİREL - SABRİ BECERİKLİ - SEVDA GÜLŞAH YILDIRIM

Toplumlarda sosyal uyumun sağlanması için vatandaşlara gerekli bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak gibi amaçları olan Sosyal Bilgiler Dersi, geniş alan tasarımıyla bütünleştirilmiş, temelde tarih, coğrafya ve vatandaşlık konularını içerir (MEB, 2004; NCSS, 1992). 1968’de Sosyal Bilgiler adıyla programlara girmesinden önce Türkiye’de Tarih, Coğrafya, Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vatanîye (1926 Programında Yurt Bilgisi olmuştur) dersleri programlarda ayrı disiplinler olarak yer almıştır. Bu çalışmada vatandaşlık dersi konu olarak seçilmiştir. Cumhuriyet’in ilk yıllarında “makbul vatandaş” yetiştirme görevi bu derse yüklenmiştir. Yetiştirilmesi düşünülen bu makbul vatandaş, 1924 programında Türkiye Cumhuriyeti’nin bir vatandaşı olmak sıfatıyla sahip olduğu hak ve vazifelerini tanıyan, bütün davranışlarında ahlaki ilkeler hâkim olan, milli ve insani vazifelerini bilip yerine getirebilen gençler olarak tanımlanmıştır.

Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vatanîye dersinin, amaçlar ve vatandaşlık eğitimi açısından incelenmesi, bu araştırmanın ana problemini oluşturmaktadır. 1924 yılı İlk Mektepler programının içerisinde yer alan ve ilkokullarda dördüncü ve beşinci sınıflarda okutulan Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vatanîye ders kitaplarından örnek bir kitap incelenmiştir. Dördüncü sınıfta vatandaş olarak bireyden beklenen kendine ve topluma karşı vazifelerini yerine getirmesidir. Bunlar; nefsimize, ailemize, milletimize, hemşeriye karşı teşarük (işbirliği) ve tesanüd (dayanışma) gibi vazifelerdir. Beşinci sınıfta devletin vatandaşa ve vatandaşın devlete olan vazifeleri ele alınmıştır. Bunlar; devletin vatandaşa sunduğu sağlık, alt yapı, güvenlik gibi hizmetlerdir. Vatandaşların ise bu hizmetler karşısında vergi vermek, askerlik yapmak gibi sorumlulukları vardır.

Araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yönteminin tercih edildiği çalışmada, veriler oluşturulan kategoriler çerçevesinde incelenmiştir. Bu çalışmanın sosyal bilgiler programı ve vatandaşlık konusu üzerine çalışan araştırmacılar için yararlı bir veri kaynağı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vatanîye, Vatandaşlık, Türkiye Cumhuriyeti, Ders programı

THE CITIZENSHIP EDUCATION IN EARLY REPUBLIC PERIOD: MUSAHABAT-I AHLAKIYE VE MALUMAT-I VATANIYE LESSON

MUAMMER DEMİREL - SABRİ BECERİKLİ - SEVDA GÜLŞAH YILDIRIM

Social Studies Lesson which has objectives such as to give necessary values, knowledge and skill to citizen for ensuring social adaptation in community and has been integrated with wide-area design involves fundamentally citizenship, history and geography topics (MEB, 2004; NCSS, 1992). Before this lesson was entitled as Social Studies, in Turkey, the history, geography and Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye (it was Civics in the 1926 curriculum of instruction) lessons took place as separate disciplines in the programmes. In this study, citizenship lesson was chosen as the subject. This lesson undertook the “good citizen” growing task in the early year of the Republic. This good citizen that was thought training was defined as youth who recognise rights and duties that he/she have thanks to be a citizen of the Republic of Turkey and who act according to moral principles and who know national and humanitarian tasks and these tasks fulfill in the 1924 curriculum.

Examining of course of Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye in terms of citizenship education and objectives is the main problem of this study. A sample book that one of Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye books which were read within fourth and fifths grades in elementary school located within “The First School Programme” in 1924. In the fourth grade, as citizen, the thing expected is that individual must carry out their tasks towards both society and oneself. These were duties such as collaboration and solidarity towards our soul, our family, our nation and our fellow townsman. In the fifth grade, duties for the citizen of the state and for the state of the citizen was dealt with. These for the citizen of state were service such as healthy, infrastructure and security. There were responsibilities of citizens such as to give tax, to do military service.

In this research was preferred document analysing method that is one of the research methods, data were examined within the framework categories determined. This study is considered to be a useful data source for researcher who work on citizenship subject and social studies curriculum.

Key Words: Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye, Citizenship, The Republic of Turkey, Curriculum

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL VATANDAŞLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

DÖNDÜ ÖZDEMİR ÖZDEN - YILDIRAY KARADAĞ

Gün geçtikçe küreselleşen dünya, geleneksel olarak sadece bir ülkenin sınırlarıyla ifade edilen vatandaşlık kavramında da dönüşüme neden olmaktadır. Bu dönüşümün ürünü olan kavramlardan birisi de küresel vatandaşlıktır. Küresel vatandaşlık, etrafında daha geniş bir dünya olduğunun farkında olan ve bir dünya vatandaşı olarak kendi rolünü benimsemiş, çeşitliliğe saygı duyan ve değer veren, dünyanın ekonomik, politik, sosyal, kültürel, teknolojik ve çevresel olarak nasıl işlediğine yönelik bir anlayışa sahip, sosyal adaletsizliğe karşı, yerel ve küresel düzeyde topluma katkı sağlayan ve katılım gösteren, dünyayı daha adil ve sürdürülebilir bir hale getirmek için eyleme geçmeye gönüllü ve eylemlerinin sorumluluğunu taşıyabilen kişileri (Oxfam, 2006) tanımlanmaktadır. Daha derin bir vatandaşlık anlayışına ve küresel düzeyde sorumluluk bilincine sahip söz konusu bireylerin yetiştirilmesi ancak etkili bir küresel vatandaşlık eğitimiyle gerçekleştirilebilir. Bu bağlamda sosyal bilgiler eğitimi ise etkin vatandaşlar yetiştirmede yaygın kabul gören rolü dolayısıyla küresel vatandaşların yetiştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla geleceğin sosyal bilgiler öğretmenleri olacak olan öğretmen adaylarının hizmet öncesinde küresel vatandaşlığa dönük anlayış ve düzeylerini belirlemek önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgileri öğretmen adaylarının hangi düzeyde küresel vatandaşlık anlayışına sahip olduklarını belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda öncelikle öğretmen adaylarının küresel vatandaşlık düzeyleri tespit edilecek ve ardından cinsiyet, sınıf, akademik başarı gibi değişkenler açısından öğretmen adaylarının küresel vatandaşlık düzeyleri arasında fark olup olmadığı belirlenecektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmanın katılımcılarını 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı tüm sınıflarında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Morais ve Ogden (2011) tarafından geliştirilen ve Şahin ve Çermik (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Küresel Vatandaşlık Ölçeği" kullanılarak toplanacak olan veriler frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılarak analiz edilecektir. Gruplar arasındaki karşılaştırmalarda ise t-testi ve Anova gibi istatistiksel teknikler kullanılacaktır. Verilerin analizi sonucu elde edilen bulgular alanyazındaki diğer araştırma bulgularıyla karşılaştırılarak tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Küresel Vatandaşlık, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı,

THE INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' GLOBAL CITIZENSHIP LEVELS

DÖNDÜ ÖZDEMİR ÖZDEN - YILDIRAY KARADAĞ

The world is becoming more global day by day. For this reason, the traditional notion of citizenship needs to be transformed because it only contains belonging to a state defined by territorial borders. Global citizenship is an outcome of this transformation. Oxfam (2006) sees the global citizen as “someone who is aware of the wider world and has a sense of their own role as a world citizen; respects and values diversity; has an understanding of how the world works; is outraged by social injustice; participates in the community at a range of levels, from the local to the global; is willing to act to make the world a more equitable and sustainable place; takes responsibility for their actions”. To educate individuals who have global responsibility requires an effective global citizenship education. Within this context, social studies have an important in global citizenship education with its common role for active citizen training. Hence, it is important to determine global citizenship understandings and levels of teacher candidates who will be social studies teachers in the future.

The main purpose of this study is to investigate pre-service social studies teachers' views on global citizenship. Based on the main purpose of the study, firstly teacher candidates' global citizenship levels will be determined. Also, it will investigate whether teacher candidates' global citizenship levels vary by the variables such as gender, level of class, and GPA. The design of the study is quantitative survey method. The data of this study will be collected using “Global Citizenship Scale” which was developed by Morais ve Ogden (2011) and adapted into Turkish by Şahin ve Çermik (2014). The target population of this study consists of current all teacher candidates enrolled in Social Studies Education Program at Dumlupınar University during the 2014- 2015 academic year. The data will be analyzed using statistical methods. The results will be compared with the other research results.

Key Words: Global Citizenship, Social Studies, Teacher Candidate.

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER BENLİK KAVRAMI VE DÜŞÜNME BECERİLERİNİ ETKİLEYEN BAZI DEĞİŞKENLERİN İNCELENMESİ

BURAK YASİN YILMAZ

İlköğretimde Sosyal Bilgiler temel derslerden biridir, Sosyal Bilgiler dersi, çocukların toplum ve sorunları hakkında bilgi sahibi olmalarını ve bir vatandaş olarak sorumluluklarını öğrenmede en gerekli olan derslerden birisidir, Bu açıdan öğrencilerin Sosyal Bilgileri öğrenmelerindeki etmenleri belirlenerek önlemlerin alınması gerekmektedir, Ülkenin ihtiyaçları, sosyal ve kültürel özellikler, bireylerin toplumsal olaylarla ilgili eğitim ihtiyaçları belirlenerek Sosyal Bilgiler dersinin hedefleri tespit edilmeli ve öğrenmeyi gerçekleştirmek için uygun yollar seçilmelidir.

Bandura (1986)'a göre, bireyin belli bir edimi gerçekleştirmek için gerekli eylemleri düzenleme ve yürütme gücüne ilişkin yargısına öz-yeterlik denir. Tanımdan da anlaşılacağı gibi öz-yeterlik, bireyin gelecekteki olası durumları denetlemede ne derece başarılı olabileceğine ilişkin geliştirdiği inancıdır. Pajares (2002), Öz-yeterlik, Bandura tarafından geliştirilen ve bireylerin sahip oldukları bilgi ve becerileri etkin biçimde kullanabilmeleri için, öncelikle, ilgili alanda kendi yeterliklerine güven duymaları gerektiğini savlayan Sosyal Öğrenme Kuramı'na dayandığını belirtmektedir (Özerkan, 2007).

Kökdemir (2000)'e göre eleştirel düşünme sürecinin içerdiği beceriler arasında; kanıtlanmış gerçekler ve öne sürülen iddialar arasındaki farklılığı yakalayabilme; elde edilen bilgilere ait kaynakların güvenilirliklerini test edebilme; ilişkisiz bilgileri kanıtlardan ayıklayabilme; önyargı ve bilişsel hataların farkında olabilme; tutarsız yargıların farkına varabilme; etkili soru sorabilme; sözlü ve yazılı dili etkili kullanabilme ve bireyin kendi düşüncelerinin farkına vardığı meta-biliş ve benzerleri vardır.

Sosyal Bilgiler benlik kavramı, öğrencinin Sosyal Bilgiler yeterliklerine ilişkin algısıdır. Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinden almayı bekledikleri karne notu ve bu derste başarılarını arkadaşlarına göre nerede gördüklerine ilişkin gerçekçi yargılar geliştirebildikleri belirlenmiştir (İçbay, 2001). Öğrencinin kendi yeterlik ve başarı düzeylerine ilişkin farkındalığının ve gerçekçi sosyal karşılaştırmalar yapması, akademik benlik kavramının gelişimine katkı sağladığı bilinmektedir.

Etkili birer vatandaş yetiştirme ilkesi ile yola çıkan Sosyal Bilgiler öğretiminde davranış değişikliklerini kontrol etmenin yolu, şüphesiz her bilimde olduğu gibi ölçüm yaparak elde edilen verileri değerlendirmekten geçer. İster nitel, isterse nicel olsun toplanan veriler bize program planlaması esnasında hedeflediğimiz sonuca ne derece ulaşıp ulaşmadığımızı gösterir. Programın başarısı öğrenci davranışlarındaki olumlu değişikliklerle doğru orantılıdır. Öğrencinin ne düzeyde olduğu, yetersizlikleri, olumlu ya da olumsuz durumları, ölçme ve değerlendirme yardımı ile ortaya çıkarılabilir.

Günümüz dünyasında eğitim ve eğitimde teknoloji kullanımı, birbirinden bağımsız düşünülemeyen iki kavram olmuştur (Simon, 1983; McCannon & Crews, 2000; Komis et al., 2007). Teknoloji, teknik bilginin yaşama geçirilmesini öngören tüm toplumsal ve ekonomik etkinlikleri ve örgütlenmeleri kapsayan bir alandır. İyimser bir tanımla teknoloji bilimsel ilke ve yeniliklerin, sorunların çözümüne uygulanması ve yaşamın kolaylaştırılmasıdır. Aynı zamanda, bilgi alanları ve disiplinler arasındaki ilişkileri değiştirmekte ve bilginin artmasına etki etmektedir (Goetsch, 1984; Middlehurst, 1999; Williams & Kingham, 2003). Toplumların geleceği açısından teknolojinin kullanıldığı en önemli alanlardan biri de eğitim ve öğretimdir. Bu nedenle başta gelişmiş ülkeler olmak üzere, bütün toplumlar teknolojiyi kullanarak kaliteli bir eğitimi bireylerine kazandırma çabasıdadırlar (MEB, 2004).

Bu bağlamda öğretmenlerin eğitimde teknolojiyi kullanmaları, özyeterlikleri ve geleneksel ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeylerinin öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı ve düşünme becerilerine etki edeceği düşünüldüğünden ve bu şekilde bir araştırma kurgulanmadığından bu araştırma yapılmaya kayda değer görülmüştür.

Amaç: Bu çalışmanın amacı Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin özyeterlik, teknolojiyi kullanma özgüvenleri ve ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeylerinin öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı ve düşünme becerileri üzerindeki etkisinin belirlenmesidir.

1. Sosyal bilgiler Öğretmenlerinin özyeterlikleri öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı ve düşünme becerilerini etkilemekte midir?
2. Sosyal bilgiler Öğretmenlerinin teknolojiyi kullanma özgüvenleri ve ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramını etkilemekte midir?
3. Sosyal bilgiler Öğretmenlerinin teknolojiyi kullanma özgüvenleri ve ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri öğrencilerin düşünme becerilerini etkilemekte midir?

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin özyeterlikleri, teknoloji kullanma özgüvenleri ve ölçme değerlendirme araçlarını kullanmalarının teorik olarak öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı ve düşünme becerilerini etkilediği düşünülmektedir. Değişkenler arasında bir neden-sonuç ilişkisi bulunduğu düşüncesinden hareketle çalışma nedensel bir desende tasarlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, Eskişehir İli ortaokullarında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise 2016-2017 eğitim öğretim yılında Eskişehir İli ortaokullarında öğrenim görmekte olan tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilmiş öğrenciler oluşturacaktır.

Araştırmada verilerin toplanması için öğretmenlere Sosyal Bilgiler Özyeterlik Ölçeği, Teknoloji Tutum Ölçeği ve Ölçme-Değerlendirme Araçlarını Kullanma Düzeylerine yönelik anket uygulanmıştır. Öğrencilere ise, Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı Ölçeği ve California Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği veri elde etmede kullanılacaktır.

Araştırma verisi gerekli izinler alındıktan sonra ders saatleri içerisinde toplanacaktır. Ölçeklerin uygulaması, araştırmacı tarafından bir ders saati (40 dakika) süresinde gerçekleştirilecektir. Öğrencilerce anlaşılamayan maddelere ilişkin gerekli açıklama, araştırmacı tarafından yapılacaktır.

Bu araştırmanın amacı öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı ve düşünme becerileri üzerinde Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin özyeterlik, teknoloji kullanma özgüveni ve ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeylerinin etkisini araştırarak geliştirilen teorinin test edilmesidir. Teorik yapıımızdaki değişkenler Yapısal eşitlik modeli ile açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Benlik Kavramı, Eleştirel Düşünme, Öz Yeterlik, Ölçme Değerlendirme, Eğitim Teknolojisi.

THE INVESTIGATION OF SOME VARIABLES THAT AFFECTING THINKING SKILLS AND THE SELF CONCEPT OF SOCIAL SCIENCES OF STUDENTS

BURAK YASİN YILMAZ

This study was conducted to determine the effect of Social Sciences Teachers' self-efficacy, confidence to using technology, utilization levels of assessment and evaluation tools on thinking skills and the self concept of social sciences of students. Casual design used in this study. The study will be conducted with secondary school students in Eskişehir. Social Sciences Self-Efficacy Scale, Technology Attitude Scale and questionnaires for utilization levels of measurement and evaluation tools will be used for teachers in the study. Self concept of social sciences scale and California Critical Thinking Disposition Inventory will be used for students in the study. Datas will be analyzed with Structural Equation Modeling (SEM).

Key Words: Social Sciences, Self Concept, Critical Thinking, Self-Efficacy, Assesment And Evaluation, Educational Technology.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERS BAŞARILARI, YETERLİK BEKLENTİLERİ, GÖREV DEĞERİ VE GÖREV ZORLUĞU ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN YAPISAL EŞİTLİK MODELİ İLE İNCELENMESİ

VURAL TÜNKLER - EYÜP YURT

Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler ders başarıları, sosyal bilgiler dersine yönelik yeterlik beklentileri, görev değeri ve çaba gereksinimi algıları arasındaki ilişkilerin bir model üzerinde incelenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modeline göre gerçekleştiren araştırma 245 ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin %59.6'sı (n=146) kız, %40.4'ü (n=99) erkektir. Öğrencilerin; %24.1'i beşinci (n=59), %29'u (n=71) altıncı, %26.5'i (n=65) yedinci ve %20.4'ü (n=50) sekizinci sınıfta okumaktadır. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik yeterlik beklentileri, görev değeri ve görev zorluğu algılarını belirlemek için Yurt ve Akyol (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan matematikte benlik ve görev algısı ölçeği, araştırmacılar tarafından sosyal bilgiler dersine uyarlanarak kullanılmıştır. Öğrencilerin demografik bilgilerini ve ders notlarını elde etmek için ise demografik bilgi formu kullanılmıştır. Kuramsal açıklamalar ışığında oluşturulan model, yapısal eşitlik modeli analizi ile test edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, test edilen modelin mükemmele yakın uyum değerlerine sahip olduğu anlaşılmıştır. Modelde, görev değeri algısının ders başarısını, yeterlik beklentisi ve görev zorluğu algısı üzerinden dolaylı olarak pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Ders başarısını; yeterlik beklentisinin doğrudan ve pozitif yönde, görev zorluğu algısının ise doğrudan ve negatif yönde etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Dersi, Değer-Beklenti Kuramı, Motivasyon, Ortaokul Öğrencileri, Başarı.

THE EXAMINATION OF RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ACHIEVEMENTS IN SOCIAL STUDIES, SUFFICIENCY EXPECTATIONS AND THEIR PERCEPTIONS OF TASK DIFFICULTY AND VALUES WITH STRUCTURAL EQUATION MODELING

VURAL TÜNKLER - EYÜP YURT

This study is aimed at examining a model on relationship between secondary school students' achievements in social studies, sufficiency expectations and their perceptions of task difficulty and values with structural equation modeling. Being relational survey pattern, this study was realized with 245 secondary school students, with a gender distribution of 59.6 percent male students (n=146) and 40.4 percent female students (n=99). 24.1 percent of the students were in 5th grade (n=59), 29 percent students were in 6th grade (n=71), 26.5 percent students were in 7th grade (n=65) and 20.4 percent students were in 8th grade (n=50). Adapted by Yurt and Akyol (2015) into Turkish to determine sufficiency expectations and task difficulty and value perceptions of students, the Self and Task Perception Scale was adapted and used for Social Studies. The demographic information form was used to collect the data about students' course marks and demographic details. The model established within the framework of theoretical explanations was tested with structural equation modeling. According to the findings, the model tested display values close to perfect fit. Task value perception in the model was found to affect course marks indirectly in a positive way through sufficiency expectation and task difficulty perception. Sufficiency expectation was determined to effect course success directly in a positive way while task difficulty perception affected it directly in a negative way.

Key Words: Social Studies, Expectancy-Value Theory, Motivation, Secondary School Students, Achievement.

İLKÖĞRETİM 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER ALGILARININ İNCELENMESİ

ERKAN DİNÇ - ŞEFİKA ÇETİN

İlköğretim okulların 5, 6 ve 7. sınıflarında okutulan sosyal bilgiler dersi içerdiği konular ve diğer disiplinlerle olan ilişkisi ve bütünlük yapısı açısından önemli bir derstir. Birçok farklı sosyal bilim alanından seçilen konuların öğretilmesi yoluyla öğrencileri, mensubu oldukları toplum ve ülkenin gerçekleriyle yüzleştirmenin yanı sıra onlara küresel farkındalık kazandırma amacıyla programlarda bu derse yer verilmiştir. Sosyal bilgiler dersinden beklenen en önemli işlev ise öğrencilerin toplumsallaşmasına katkı sağlamasıdır. Bu hedefe sağlıklı olarak ulaşılabilmesi de ancak öğrencilerin bir kavram ve ders olarak sosyal bilgileri doğru bir şekilde algılayıp anlamaları ve bu derste öğrendiklerinin kendi günlük yaşamlarıyla ilişkilendirmeleriyle mümkün olabilecektir.

Bu çalışmanın amacı, bir kavram ve ders olarak sosyal bilgilerin ilköğretim 7.sınıf öğrencileri için nasıl bir anlam ifade ettiğini tespit etmektir. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılacaktır. Araştırmanın verileri 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Uşak il merkezi ve Eşme ilçe merkezinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ortaokulun 7. sınıfında öğrenim görmekte olan 12 öğrenci ile yapılacak olan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile elde edilecektir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenecektir.

Araştırma sonucunda öğrencilerin bir kavram olarak sosyal bilgileri nasıl algıladıkları ve bir ders olarak sosyal bilgilerin onlar için tür anlamlar ifade ettiği ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır. Sosyal bilgilerin öğrenciler için ne anlama geldiğinin ortaya çıkarılması ile sosyal bilgilerin içerdiği konuları gerçek yaşamla ve kendi günlük yaşantılarıyla nasıl ilişkilendirdiklerinin tespiti açık ve örtük olarak derse atfedilen amaç ve işlevlerin ne düzeyde ve nasıl gerçekleştiğini belirlemeye yardımcı olacaktır. Bunların yanı sıra, öğretmenlerinin tutumları ile derste kullandıkları öğretim araç, yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin sosyal bilgiler hakkındaki görüş ve anlayışlarını nasıl etkilediği de çalışma dâhilinde ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Algısı, İlköğretim 7. Sınıf Öğrencileri.

AN INVESTIGATION OF 7TH GRADE STUDENTS' PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES

ERKAN DİNÇ - ŞEFİKA ÇETİN

Social studies is an integrated course has been taught in grades 5, 6 and 7 of the Turkish elementary schools. This course has been included into school curricula to enable students face with the facts and realities of their own society, nation and country as well as gaining a global awareness. The most important function attributed to social studies is to contribute students' socialisation processes. In order to reach this target, it is necessary to enable and empower students to perceive and comprehend social studies as a concept and a course with its full meaning as well as helping them to relate what they learn in social studies with their daily lives.

This study aims to define what social studies, as a concept and a course, meant for grade seven students. Adopting a qualitative phenomenological research design, this study uses semi-structured interviews to be conducted with 12 middle school students attending to public middle schools in center of Uşak province and one of its sub-province, Eşme in 2015-2016 academic year. Then, the collected data will be analysed thoroughly with the application of content analysis technique.

At the end of the study, it is aimed to disclose middle school students' perceptions of social studies as a concept and as a course. Uncovering the meaning of social studies for middle school students and the ways in which they relate the learning outcomes of social studies to their own lives will help to determine how and in what extent the purposes and functions of social studies are materialised. Besides, how the attitudes of teachers and the methods, techniques and materials they use influence students' understandings and viewpoints related to social studies will be revealed within the course of the study.

Key Words: Social Studies, Perception of Social Studies, 7th Grade Students.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ “BARİŞ ” KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

CELAL MUTLUER

Bu araştırmanın temel amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “Barış” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma alanını 2015- 2016 eğitim öğretim yılında İzmir’de bir üniversite bünyesinde öğretim gören 70 sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış açık uçlu soru formu aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma grubunun barış kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmak amacıyla onların her birine “Barış... benzer, Çünkü...” sorusu yöneltilmiş ve barış hakkında bir metafor geliştirerek gerekçelerini açıklamaları istenmiştir. Katılımcıların barış kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar ve mantıksal dayanakları araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmuştur. Çalışmadan elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz ve içerik analizi tekniği birlikte kullanılmıştır. Üretilen tüm metaforlar ve gerekçeleri incelenerek ortak özellikleri tespit edilmiş ve bunları temsil edebileceği düşünülen temalar oluşturulmuştur. Bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmen adayları barış kavramına ilişkin 50 adet geçerli metafor oluşturmuştur. Oluşturulan bu metaforlar 7 tema altında toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Barış, Metafor, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF SOCIAL SCIENCES TEACHER CANDIDATES ON CONCEPT OF “PEACE”

CELAL MUTLUER

The primary aim of this research is to reveal the perceptions of social sciences teacher candidates on the concept of “peace” through metaphors. One of the qualitative research designs, phenomenology has been utilized within this research. The study field of this research consists of seventy students from the Department of Social Sciences Teaching who study at a university in the city of Izmir in the Academic Year 2015-2016. The survey data was collected through a semi-structured open-ended question form. To find out the metaphors about the concept of “peace” which the participants of the survey had in mind, each of them were asked to complete statements such as “Peace is like; because” and they were requested to explain the metaphors they produced regarding the concept of peace and the reasons the metaphors were based on. The metaphors and reasons that the participants produced regarding the concept of peace has become the essential data resource of the research. To evaluate the data collected within the research, both content analysis and descriptive analysis methods were used. All metaphors produced and their reasons were analyzed and all categories that they could represent were formed. According to the findings, it has been found out that social sciences teacher candidates form 50 acceptable metaphors about the concept of “peace”. The metaphors are grouped in 7 categories.

Key Words: Peace, Metaphor, Social Sciences Teacher Candidate.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL ADALET ALGI VE DENEYİMLERİ

SERCAN BURSA - A. FİGEN ERSOY

Bu araştırma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal adalet algı ve deneyimlerini anlamayı amaçlamaktadır. Fenomenoloji desenine göre gerçekleştirilen bu araştırmaya maksimum çeşitlilik örneklemesi ile belirlenen 10 öğretmen katılmıştır. Bu öğretmenlerle yarı-yapılandırılmış görüşme ve bu öğretmenlerin içinden belirlenen 4 öğretmenin sınıfında katılımcı gözlem ile veriler toplanmış ve tümevarım analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin çoğunun sosyal adalet kavramını, eşitlik ve adalet olarak değerlendirdikleri görülmüştür. Öğretmenlerin çoğu, sosyal adalet algılarının gelişiminde ailelerinin ve aldıkları eğitimlerin, yaşadıkları çevrenin, çalıştıkları okulların önemli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çoğu, öğrencileri arasında ayırım yapmamış ve öğrencilerine karşı olumlu tutumlarda bulunmuşlar, ders içerisinde sosyal adaletin insan hakları, demokrasi ve çevre koruma boyutlarına kısmen değinmişlerdir. Ayrıca, öğretmenlerin haksızlıklarla mücadele etme konusunda bir algıya sahip olmadıkları ve sosyal bilgiler dersinde böyle bir deneyim yaşamadıkları belirlenmiştir. Araştırmada, sosyal bilgiler öğretmenlerin farkındalıklarının artırılması adına hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarının sosyal adalet ve eğitimi bağlamında yeniden düzenlenmesi sosyal adalet bilinci gelişmiş bireylerin yetiştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Adalet, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Sosyal Adalet Eğitimi.

SOCIAL JUSTICE PERCEPTIONS AND EXPERIENCES OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

SERCAN BURSA - A. FİGEN ERSOY

The purpose of this study is to understand the social justice perceptions and experiences of social studies teachers. Selected in accordance with maximum variation method, a total of ten teachers participated in this study, which was conducted based on phenomenological research design. The data were collected with semi-structured interviews with these teachers and participant observations in the classes of four teachers selected from among them. Data were analyzed using an inductive approach. As a result of the study, it was understood that most teachers perceive the concept of social justice as equality and justice. Most of the teachers stated that the development of their perceptions regarding social justice was affected by their families and educational backgrounds, the environment they live in, and the schools they work. Most of them did not discriminate between their students, exhibited positive attitudes towards their students, and revisited to some extent the human rights, democracy and environmental protection aspects of social justice during their lessons. Moreover, it was found that the participating teachers did not have perceptions regarding struggle against injustice and had no such experiences in social studies lessons. It was concluded that it is necessary to reconsider the pre-service and in-service training programs within the context of social justice and its education in order to raise awareness among the social studies teachers awareness and raise individuals with an established understanding of social justice.

Key Words: Social Studies, Social Justice, Social Studies Education, Social Justice Education

İLKÖĞRETİM 4.5.6. VE 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜR KAVRAMINA İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARININ İNCELENMESİ

MEHMET AKPINAR - ŞENGÜL KASIM

Bir toplumu ayakta tutan ve toplumun devamını sağlayan en önemli öge kültürdür. Bu bağlamda sosyal bilgiler dersinde kültür bilincini öğrencilere kazandırma konusunda önemli görevler düşmektedir. Bu araştırmanın amacı bu denli önemli olan kültür kavramının ilköğretimde sarmal bir yapıda verilip verilmediğini belirlemek ve öğrencilerin bu konuda bilişsel yapılarının neler olduğunu ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımı esas alınarak yapılmıştır. Araştırmanın kapsamını ilköğretim 4.5.6. ve 7.sınıfta öğrenim gören toplam 93 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin kültür kavramına ilişkin bilişsel yapılarını belirlemek için KİT(Kelime ilişkilendirme testi) kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin kültür kavramına ait öğeleri öğretim programından kazanmadıkları daha çok içinde bulundukları toplumdan aldıkları tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler KİT'in öğrencilerin bilişsel yapılarını ortaya koymada etkili bir değerlendirme tekniği olduğunu göstermektedir. Daha çok fen bilimlerinde kullanılan bu teknik farklı alanlarda da öğrencilerin bilişsel yapılarını ortaya çıkarmada kullanılabilir. Sosyal bilgiler programında yer alan farklı kavramlarda ve farklı okullarda bu teknik uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kelime İlişkilendirme Testi, Sosyal Bilgiler.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EROZYON KAVRAMINA YÖNELİK KAVRAM YANILGILARININ VE YANLIŞ ÖĞRENMELERİNİN BELİRLENMESİ

UFUK KARAKUŞ - HÜSEYİN KANAT - SELÇUK BACALAN

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler programı lisans eğitiminde öğrenim gören 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin, erozyon ile ilgili kavram yanlışlarının ve yanlış öğrenmelerinin tespit edilmesidir. Bu çalışmada ayrıca, kavram yanlışlarının nedenleri ve giderilmesi için yapılması gerekenler, kavram öğretiminin niteliği, ilkeleri ve karşılaşılan güçlükleri ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemleri işe koşulmuştur. Bu kapsamda, araştırmanın çalışma grubu olarak Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören ve amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenen 20 sosyal bilgiler öğretmen adayından oluşmaktadır. Erozyon kavramına ilişkin kavram yanlışlarını ve yanlış öğrenmeleri belirlemek için nitel araştırma yöntemlerinde veri toplama araçlarından biri olan yarı-yapılandırılmış görüşme formunda yer alan 3 açık uçlu soru hazırlanmıştır. Devam eden araştırmanın uygulaması yapıldıktan sonra öğretmen adaylarının bu sorulara verdikleri cevapların analizi ile çalışma tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Erozyon, Kavram Yanılgısı, Yanlış Öğrenme

AN INVESTIGATION THE MISCONCEPTION AND MISLEARNING OF THE PRESERVICE STUDENTS MAJORING IN THE SOCIAL STUDIES TOWARD THE CONCEPTION OF EROSION

UFUK KARAKUŞ - HÜSEYİN KANAT - SELÇUK BACALAN

The aim of the study was to explore the misconceptions and mislearning about the conceptions of erosion of freshman and senior students studying in social studies program. Besides, it was aimed to investigate the reasons behind the misconceptions, the ways to remove these misconceptions, the quality, principles, and difficulties of the teaching of conception. This study was conducted through qualitative research methods. The subjects of the study were composed of 20 preservice teachers majoring in social studies program at Gazi Faculty of Education, Gazi University. These subjects were chosen according to purposive sampling method. In order to determine the misconceptions and mislearning associated with the concept of erosion, including 3 open-ended questions, a semi-structured interview from qualitative data collection methods was employed. This study will be completed after the analysis of the semi-structured interview questions.

Key Words: Social Studies, Erosion, Misconceptions, Mislearning.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİVİL TOPLUM KURULUŞU KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI

BAHADIR KILCAN - ŞEYMA ÖZELMACI

Bu araştırmada herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olan ve hiçbir sivil toplum kuruluşuna üye olmayan Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının Sivil Toplum Kuruluşu (STK) kavramına ilişkin algılarını incelemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu random olarak seçilen 2014-2015 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde öğrenim gören 112 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Verilerin toplanmasında katılımcılardan “*Sivil Toplum Kuruluşu.....gibidir. Çünkü,.....*” cümlesini tamamlamaları ve sivil toplum kuruluşu kavramına yönelik resim/karikatür çizimleri istenmiştir. Araştırma nitel araştırma deseninde olgu bilimi modelinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlemesinde ve yorumlanmasında içerik analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre, herhangi bir STK'ya üye olan öğretmen adayları STK kavramına yönelik toplam 44 farklı metafor geliştirilmiş ve bu metaforlar 7 farklı kategoriye ayrılıp değerlendirilmiştir. Hiçbir STK'ya üye olmayan öğretmen adayları STK kavramına yönelik toplam 51 farklı metafor geliştirilmiş ve bu metaforlar 7 farklı kategoriye ayrılıp değerlendirilmiştir.

Araştırmanın sonucuna göre, STK'ya üye olan ve olmayan öğretmen adaylarının STK kavramına yönelik algısında önemli bir farklılık görülmemiştir. Katılımcılar tarafından STK'ların genel itibariyle olumlu algılandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sivil Toplum Kuruluşu, Nitel Araştırma, Metafor, Resim/Karikatür

PERCEPTIONS OF THE SOCIAL STUDIES PROSPECTIVE TEACHERS TOWARDS THE CONCEPT OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION

BAHADIR KILCAN - ŞEYMA ÖZELMACI

This study was conducted to examine the perceptions towards Non-Governmental Organizations (NGO) of the Social Studies Prospective Teachers whether or not a member of any non-governmental organization.

The study group of the research consists of 112 randomly selected prospective teachers of Social Studies who study at the Abant İzzet Baysal University in the spring term of 2014-2015.

For the collection of data, the participants were asked to complete the sentence “Non Governmental Organization is like..... . Because” and to draw paintings/caricature on the concept of nongovernmental organization. The research was realized in the qualitative research design and in the phenomenology model. Content analysis was used in the analysis and interpretation of the data obtained from participants.

According to findings of the research, 44 different metaphors in total were developed for the NGO concept of the prospective teachers who are members of any NGO and these metaphors were divided and evaluated in 7 different categories. 51 different metaphors in total were developed for the NGO concept of the prospective teachers who are not members of any NGO and these metaphors were divided and evaluated in 7 different categories.

According to the result of the study, no significant difference was found between the perceptions towards the NGO concept of the prospective teachers who are or aren't members of any NGO. It was found that the NGOs were generally perceived positively by the participants.

Key Words: Social Studies, Non Governmental Organization, Qualitative Research, Metaphor, Painting/Caricature.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM TARİHİ KONULARINA İLİŞKİN ALGILARI

BANU ÇULHA ÖZBAŞ - KADİR CAN ERBUDAK

Yeni sosyal bilgiler programında bilim ve teknoloji konularına büyük değer biçildiği görülmektedir (Ata ve diğer., 2010). İlköğretim sosyal bilgiler programında yer alan bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanı ile öğrenenlerin; bilimsel ve teknolojik gelişmeleri, yaşamımızdaki yeri ve önemini, bilimin insanlığa sunduğu bilgilerin teknolojiye dönüştürülerek toplumun yararına kullanılmasını öğrenmeleri hedeflenmiştir. Bireylerin bilimsel bilginin nasıl geliştiği, tarihsel, felsefi ve teknoloji bağlamında bu gelişimin nasıl etkilendiğini anlayabilirler ise 'Bilim-Teknoloji-Toplum' arasındaki bağı daha iyi kavrayabileceklerine ve dünya ile ilgili daha geniş, daha kapsamlı bilgiye sahip olabilecekleri düşünülmektedir (Justi ve Gilbert, 2000: 994'den Şimşek ve Şimşek, 2010: 175).

Bilim ve teknolojinin zaman içinde geçirmiş olduğu değişim ve gelişimin öğrenilmesi bilimsel yetiye ulaşmada önemli bir anahtardır (Şimşek ve Şimşek, 2010). Bu yüzden bilim tarihi öğretimi ile birey ilk çağlardan başlayarak günümüze kadar süregelen bilimsel ve teknolojik gelişmelerin kısa bir analizi sunulmak yoluyla bilimdeki ilerlemeye dönük bütünsel bir bakış açısı kazanabilmektedir (Tekeli vd. 1997). 2005 yılında uygulanmaya başlayan yeni ilköğretim programlarında disiplinler arası bir yaklaşım sergilenmiş ve derslerdeki konular diğer derslerin konuları ile ilişik hale getirilmiştir (Şimşek, 2009). Bu yüzden Sosyal Bilgiler Öğretim Programı da 4-7. Sınıf olmak üzere bir bütün olarak ele alınmış ve disiplinler arası yaklaşım vurgulanmıştır. Bu çerçevede Sosyal Bilgiler Öğretim Programının genel amaçlarından 11.si "Bilim ve teknolojik gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanır" şeklinde tanımlanmıştır. Bu şekilde, öğrencilerin bilim tarihi ve ilgili konular hakkında temel bilgilere sahip olmaları, tarihsel süreçte yaşanan gelişim ve değişimlerin farkına varmaları ve bu değişim ve gelişimin teknolojiyi nasıl etkilediğini fark etmeleri amaç edinilmiştir. Bu kazanımlar yoluyla, öğrencileri bilim ve teknolojiye gelişmelerin toplum hayatını ne anlamda şekillendirdiğinin farkına varılması beklenmiştir (Şimşek ve Şimşek, 2010). İlköğretim 2005 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı incelendiğinde bilim tarihi ile birçok konunun ilişkilendirildiği görülmektedir. Bu öğretim ile ilgili her sınıf ve seviyede farklı içeriğe sahip bir öğrenme alanı mevcuttur (Şimşek ve Şimşek, 2010). Bilim, Teknoloji ve Toplum adlı öğrenme alanı ile 4. sınıflarda İyi ki Var, 5. sınıflarda Gerçekleşen Düşler, 6. sınıflarda Elektronik Yüzyıl ve 7. sınıflarda Zaman İçinde Bilim adlı ünitelerle ortaya çıkmıştır.

Alan yazın incelendiğinde bilim tarihi öğretimi ile ilgili çalışmaların teorik düzeyde şekillendiği görülmektedir (Şimşek ve Şimşek, 2010; İmamoğlu ve Çeken, 2011; Doğanay, Demircioğlu ve Yeşilpınar, 2014; Şimşek, 2011; Kınık vd., 2004). Ayrıca Bilim Tarihi alanında Fen Bilgisi Öğretimi alanında çalışan bireylerin çalışmalar yaptığı saptanmış ve sosyal bilgiler eğitimi alanında pek çok konuyla ilişkilendirilen bilim tarihi konusunda çok fazla çalışma yapılmadığı belirlenmiştir (Ortaş, 2005). Sosyal bilgiler eğitimi için bu denli önemli bir alan hakkında çalışma yapılmamış olması büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır (Şimşek ve Şimşek, 2010). Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin bilim tarihi konularına ilişkin algıları incelenmiştir.

Bu araştırma problemine cevap aramak için tarama modeli kullanılmıştır. 5, 6, 7 ve 8. Sınıf ortaokul öğrencilerinin Bilim Tarihi konularına ilişkin algılarını belirlemek için, bilim tarihi konularına ilişkin bir anket hazırlanmıştır. Araştırmanın evreni İzmir İli Buca İlçesinde yer alan 9 ortaokul yer almaktadır. İlçe tesadüfı yollarla seçildikten sonra ilçede bulunan okullar küme örnekleme ile kümelanmış ve bunun için kriter olarak okulların Teog başarı sıraları ve Sosyo-Ekonomik durumları kullanılmıştır. Araştırmaya veri toplamak için ilk önce açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmış daha sonra kümeleme yöntemi ile seçilen öğrencilerle yarı yapılandırılmış odak-grup görüşmeler yapılmış ve veriler elde edilmiştir. Araştırmaya 404 kadın 456 Erkek, toplam 860 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin ankete vermiş olduğu cevaplar Betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Ayrıca odak grup görüşmelerinden elde edilen verilerle birlikte veri çeşitlemesi yoluyla öğrencilerin Bilim Tarihi konularına ilişkin algıları belirlenmeye çalışılmıştır.

Elde edilen verilen yaş, cinsiyet ve sınıflar düzeyi baz alınarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak kadın ve erkek öğrenci söylemlerinde okul ve okul dışındaki hayatlarını kolaylaştıran bilimsel olaylar tercihlerde önemli yer tuttuğu belirlenmiştir. "Yazının Keşfedilmesi, Bilgisayarın İcadı, Televizyonun İcadı" gibi bilimsel olaylar hayatlarını hem kolaylaştıran hem de hayatlarından çıkaramayacakları

bilimsel olaylardır. Ayrıca görüşmelerde *Yaşınız Küçük ya da Büyük Olsaydı Aynı Tercihleri Yapar mıydınız?* Sorusuna “*hayır yapmazdım*” şeklinde ifadeleri belirlenmiştir. Öğrencilerin yaş ve sınıf düzeyi arttıkça daha çok önemli olan bilim insanı ve olayları tercih edecekleri, yaş ve sınıf düzeyi azaldıkça ise daha çok çevresinde aşına olduğu bilimsel olay ve kişilikleri tercih edeceklerini söylemlerinde ifade etmişlerdir. Öğrenciler teknolojinin hayatlarına olumlu etkilerinin yanı sıra olumsuz etkilerinin de farkın olmaları bilinçli birer teknoloji kullanıcıları olma yolunda sağlıklı bir şekilde ilerlediklerinin göstergesidir. Ayrıca bazı bilimsel olaylar hakkında kavram yanlışlarının olduğu görülmektedir. Bilimsel olay ve kişilere aşına olmadıkları ve bilgi sahibi olmamaları buna etken olarak gösterilebilir. Kadın öğrencilerin daha çok insanlık için bilimsel olay ve kişileri yorumlaması dikkat çekicidir, buna rağmen erkek öğrenciler merak ettikleri bilimsel konu ve kişilikler üzerinden söylemlerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Bilim Tarihi, Bilim Tarihi Öğretimi.

SECONDARY SCHOOL STUDENTS PERCEPTION ABOUT HISTORY OF SCIENCE SUBJECT

BANU ÇULHA ÖZBAŞ - KADİR CAN ERBUDAK

The aim of this research is to investigate views of secondary school students perceptions about history of science subject if there is relationship between age, sex, grade. In social Studies, Science and Technology topics are extremely important (Ata ve diğer., 2010). Teaching the aim of the history of science, understanding importance of the scientific and developments in our lives and using this information to invent new things. Just as little scientist. In time learning the progress of science and technology necessary for the students understanding the Science-Technology-Society (Justi ve Gilbert, 2000: 994'den Şimşek ve Şimşek, 2010: 175).

Since 2005 started to be implemented new primary school curriculum was developed as interdisciplinary courses and the characteristics associated with other courses. (Şimşek, 2009). Therefore social studies teaching curriculum 4-7. class taken as a whole, and the interdisciplinary approach is highlighted. Referring the information 11th in the general aims of the Social Studies Curriculum is defined as Science and Technological Development and their impact on the process of social life by understanding the use of information and communication technology. In this way, students committed to history of Science and Related Topics To have basic knowledge about historical development and changes in the process of change and development become aware of this technology and realize how much affect it. 2005 primary Social Studies curriculum when we examined many unity that are associated with the history of Science. This teaching area and level of learning with every class with different content (Şimşek ve Şimşek, 2010). Science, Technology, and community learning field consist of, 4. grades İyi ki var, 5. grades Gerçekleşen Düşler, 6. grades Elektronik Yüzyıl and 7. grades Zaman İçinde Bilim unity. In general, studies about the history of science teaching remained at the theoretical level (Şimşek ve Şimşek, 2010; İmamoğlu ve Çeken, 2011; Doğanay, Demircioğlu ve Yeşilpınar, 2014; Şimşek, 2011; Kınık vd., 2004). Also the history of Science related to in science teaching but In Social Studies teaching in the field of study and has been neglected.

Survey model has been employed in this study to investigate, secondary school students perception. Questionnaire containing open ended questions was used to data collection tool. In this study has been used descriptive survey model and semi-structured focus group interview. 860 secondary school students participated the study. Prior to application, the questionnaire was examined by experts, and administered to secondary school students for a pilot study. The answers were coded two times by one of the researchers to understand the reliability of the findings. The reliability of this research was found as high.

The results showed that there are significant differences according to relationship between age, sex, grade and determining the history of science subject. Students who have chosen scientific events and people they are familiar with the situation. Also students said that, Age and grade level of students increase, which is very important for scientists and events will prefer, age and grade level decreases more familiar with the personalities of the scientific event and will prefer discourse expressed. Students are aware of the negative side in both the positive aspects of the technology. It may be conscious technology users in this way. Besides some misconceptions about scientific events has been identified.

Key Words: Teaching History of Science, Teaching Social Studies. History of Science.

GERÇEK HAYATLA TANIŞMAK: PASVAK AŞEVİ PROJESİNE İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

KEMAL DAŞCIOĞLU - KUDRET AYKIRI

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının uyguladıkları aşevi projesine ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırma, 2015-2016 öğretim yılı Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı III. sınıf öğretmen adayları üzerinde yürütülmüştür. Pamukkale Sağlık Eğitim Vakfı (PASVAK) bünyesinde 10 hafta boyunca öğretmen adayları tarafından etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada toplam 6 öğretmen adayının uygulamalar ile ilgili görüşleri alınmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni uygulanmıştır. Veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu, öğrenci çalışmaları (poster, haftalık rapor, afiş, dergi yazısı) ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Bu formun geliştirilmesinde ilgili literatür ve alan uzmanlarından destek alınmıştır. Toplanan veriler üzerinde betimsel analiz tekniği uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunun, topluma hizmet uygulamaları dersinde aşevi projesi uygulayacak öğretmen adaylarına karşılaşılan problemler, çözümler, faydalar ve dönütler konusunda ışık tutması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmanın sonucunda öğretmen adayları karşılaştıkları problemler, bu problem karşındaki çözümler ve aldıkları tepkiler konusunda görüşlerini sunmuşlardır. Bu sonuçlar dikkate alınarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Topluma Hizmet, Sosyal Proje, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları.

MEET TO REAL LIFE: OPINION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES REGARDING TO THE PROJECT OF PASVAK SOUP KITCHEN

KEMAL DAŞCIOĞLU - KUDRET AYKIRI

The aim of this study is to examine the opinions of social studies teacher candidates regarding to the soup kitchen project implemented by them. This Research was conducted on teacher candidates Pamukkale University Faculty of Education Social Studies Education Department thirth clasroom teacher candidates in 2015-2016 academic year. Activities was carried out by teachers throughout 10 weeks at Pamukkale Health and Education Foundation. The opinions of six teacher candidates were received about activities in research. In this study, case study design, one of the qualitative research methods, were applied. To collect data, semi-structured interview, student works (posters, weekly reports, posters, magazine articles), and focus group discussions were used. Support is taken from the related literature and experts for the development of this form. Descriptive analysis technique was applied on the collected data. The results of the study is thought to be important to shed light on the encountered problems and solutions, benefits and feedbacks to teacher candidates will have aplied soup kitchen project in Community Service Practices course. Result of the research, teacher candidates presented their opinions for problems faced and the solutions and responses recieved. Considering these results have suggested various proposal.

Key Words: Community Service, Social Projects, Social Studies, Teacher Candidates.

İNSAN İLİŞKİLERİ VE İLETİŞİM DERSİ ALAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERSTE HİKÂYE ANLATIMININ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

AYŞE MENTİŞ TAŞ

İletişim insanlar arasında karşılıklı duygu ve düşünce alışverişini sağlayan bir süreçtir. İletişim sürecinin etkili ve doğru kullanılması hem eğitim öğretim ortamında hem de özel yaşamımızda oldukça önemlidir. İletişim süreci sınıf ortamında öğretme ve öğrenme sürecine eşittir. Dolayısıyla iletişim becerilerine sahip bir öğretmenin sınıfta öğretme ve öğrenme sürecini iyi yönetmesi beklenen, istenen bir durumdur. Öğretmen adaylarının iletişim becerilerine sahip olması için “etkili iletişim”, “insan ilişkileri ve iletişim” adları altında eğitim fakültelerinde iletişim dersleri verilmektedir. Bu araştırmada Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde 2014-2015 öğretim yılı ikinci döneminde “insan ilişkileri ve iletişim” dersi alan öğretmen adaylarının dersin hikâye anlatımı kullanılarak işlenmesine ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmacı dönem boyunca girdiği “insan ilişkileri ve iletişim” dersinde her hafta işlediği ders konusuyla ilgili olarak konu anlatımı esnasında konuyu destekleyici hikâyeler anlatmıştır. Daha sonra da öğrencilerin her derste ders konusuna ilişkin hikâye anlatımının kullanımına ilişkin görüşlerini merak etmiş ve dönem sonunda öğretmen adayı öğrencilere “iletişim dersinde anlatılan hikâyeler derse olan ilginizi etkiledi mi?” ve “Kendi derslerinizde hikâye kullanmayı bir yöntem olarak düşünür müsünüz?” şeklinde iki soru sorarak öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemek istemiştir. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiş nitel bir araştırmadır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu sorulardan oluşan anket ile elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü üçüncü sınıfta okuyan ve “insan ilişkileri ve iletişim” dersi alan araştırmaya gönüllü olarak katılan 84 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmuştur. Bu araştırmada öğretmen adaylarının görüşleri açık uçlu sorulardan oluşan anket ile yazılı olarak alındığı için, verilerin analizinde bir nitel araştırma tekniği olan “betimsel analiz” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının neredeyse tamamı dersin hikâyeler kullanılarak işlenmesinden son derece memnun olduklarını, dersin sıkıcılıktan kurtulduğunu, anlatılan konuların somutlaştığını, konuların akılda kalıcı hale geldiğini, dersin ilgi çekici hale geldiğini, anlatılan konuların gerçek hayatla ilişkilendirildiğini ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının tamamı hikâye anlatımını derslerinde kullanacaklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Hikâye Anlatımı, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı.

THE VIEWS OF PRESERVICE TEACHERS OF SOCIAL STUDIES ATTENDING THE CLASS OF “HUMAN RELATIONS AND COMMUNICATION” ON THE USE OF STORY TELLING IN CLASS

AYŞE MENTİŞ TAŞ

Communication is a process that enables the exchange of mutual emotions and thoughts between individuals. It is highly important to use the communication process effectively and accurately both in educational and personal life. Communication process is equivalent to learning and teaching process within classroom setting. Therefore, it is a desired and expected outcome from a teacher with communicational skills to manage the learning-teaching process within the classroom. In order for preservice teachers to acquire the communicational skills, there are communication classes available with the names of “Effective Communication” and “Human Relations and Communication” in the departments of education. In the study, it was aimed at determining the views of preservice teachers attending the class of “Human Relations and Communication” during the second education term of 2014-2015 in the department of Social Sciences Teaching on using story telling in class. The researcher told supportive stories while lecturing about the subject that was processed in the class of “Human Relations and Communication” every week. Then, he wondered the views of the students on using story telling in every class about the course subject and wanted to determine the views of preservice teachers by asking two questions in the end of term as “Did the stories told in the class of Communication affect your interest level in that class?” and “Would you consider using story telling as a teaching method in your own classes?” The study was a qualitative one implemented with the scanning model. The data were collected through the survey consisting of open-ended questions created by the reseracher. The study group included 84 preservice teachers of social studies who participated in the study voluntarily and were attending the class of “Human Relations and Communication” in third grade of Social Sciences Teaching. Because the views of preservice teachers were obtained through the survey consisting of open-ended questions, the *descriptive analysis* method –one of the qualitative research techniques– was used while analyzing the data. According to the findings reached after the study, almost all of the preservice teachers stated that they were highly pleased with the use of stories during classes, by this way, the classes became free of being boring, the subjects processed became more concrete, memorable and interesting, and the subjects being lectured were associated with real life. All preservice teachers indicated that they would use story telling in their classes.

Key Words: Communication, Story Telling, Social Studies, Preservice Teachers.

OKUL İDARECİLERİNİN SÖZLÜ İLETİŞİM KURMADA DİKKAT ETTİKLERİ DEĞİŞKENLERİN BELİRLENMESİ

NİDA BAYINDIR - YUSUF KEMAL YALIMKILINÇ - AYNUR ÇUKURCALIOĞLU

Konuşma insanoğlunun en doğal ihtiyacıdır. İnsanlar hayatları boyunca konuşarak anlaşırlar. İnsanların eğitilmeleri iletişim sürecine dayalıdır. Bu yüzden eğitim öğretim işleri paydaşlar arasında kurulan iletişimlerle gerçekleşmektedir. Kurulan iletişimin ansal olanı sözlü iletişim yani konuşmadır. Sözlü iletişimdeki aksama eğitim öğretim işlerine de yansımaktadır. Bu araştırmanın amacı; okul idarecilerinin sözlü iletişim kurmada dikkat ettikleri değişkenlerin onların cinsiyetine, mesleki kıdemlerine, alanına, konuşma eğitimi alma durumuna göre belirlenmesidir. 2015-2016 öğretim döneminde tesadüfi olarak belirlenen Kütahya ilinde görev yapan 189 idareci örnekleme alınmıştır. Araştırma sonucuna göre, idarecilerin % 82,5'i herhangi bir konuşma eğitimi almamıştır. İdarecilerin sözlü iletişim kurmada en çok dikkat ettikleri değişken konuştukları kişinin yüzüne bakmalarıdır.

Anahtar Sözcükler: İletişim, Sözlü İletişim, Okul İdarecileri.

DETERMINING THE VARIABLES SCHOOL ADMINISTRATORS PAY ATTENTION TO DURING ORAL COMMUNICATION

NİDA BAYINDIR - YUSUF KEMAL YALIMKILINÇ - AYNUR ÇUKURCALIOĞLU

Speaking is the most natural need of humans. Humans communicate by speaking throughout their life. Education of humans is based on communication process. Therefore, education activity occurs through communication between the parties. The mental communication is oral communication; that is speaking. Any disruption in oral communication will cause reflections on the education activities. The aim of this research is to determine the variables school administrators pay attention to during oral communication in terms of their gender, professional seniority, domain and whether they had oral communication training or not. The sampling consists of 189 school administrators chosen randomly during 2015-2016 education period and working in the city of Kütahya. According to the research results, 82,5% of the school administrators didn't have any speaking training. The variable school administrators pay the most attention to during oral communication is looking at the face of the person they are talking to.

Key Words: Communication, Oral Communication, School Administrators.

İYİ - KÖTÜ VATANDAŞ KİMDİR? 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARI

ZAFER İBRAHİMOĞLU

Sosyal Bilgiler, temel amacı etkin vatandaşlık eğitimi olan bir öğretim programı olarak 20. yüzyılın başlarında A.B.D.'de ortaya çıkmış zaman içerisinde de dünya geneline yayılmıştır. Bu çerçevede 1960lı yıllardan sonra Türkiye'de de ilk ve orta dereceli okullarda okutulmaya başlanmıştır. Dersin içeriğinin nasıl düzenlenmesi gerektiği; hangi derslerin bünyesinde daha görünür olması gerekliliği günümüze kadar devam edegelen bir tartışma olmuştur. 2005 yılında yürürlüğe konan yeni Sosyal Bilgiler öğretim programında temel anlamdaki Tarih ve coğrafya öğretiminin yanısıra vatandaşlık, sosyoloji ve psikoloji gibi diğer sosyal bilimlere de yer verilmiş; bunun yanısıra/bu değişime paralel olarak dersin temel misyonunda da etkin vatandaşlık vurgusu ön plana çıkarılmıştır. 21. Yüzyıl bilgi-iletişim çağına yönelik etkin vatandaşlar yetiştirme hedefine sahip olduğu ifade edilen bu ders kapsamında öğrencilere pekçok bilgi, beceri ve değer kazandırılması hedeflenmiştir. Hedeflenen bu kazanımlara öğrencilerin ulaşabilmesi için öğretim programı ve programın uygulayıcıları olan öğretmenlerin büyük önem taşıdığı tartışılmaz bir gerçektir. Ancak öğrenme sürecinin temel ögesi olan öğrenen/öğrencinin konumu diğer tüm unsurların ötesinde yer almaktadır. Bu yüzden öğrencilerin, öğretim programı kapsamında ortaya konan kazanımsal hedeflere yönelik algıları ve eğitim sonucunda elde ettikleri kazanımlarının tespiti pekçok açıdan önemli veriler sağlamaktadır. Etkili vatandaşlık eğitim programı olarak Sosyal Bilgiler dersi kapsamında da öğrencilerin vatandaş ve vatandaşlık kavramlarını nasıl algıladıkları ve bu çerçevede de iyi/kötü vatandaş tanımlarını hangi kriterlere göre yaptıklarının tespit edilmesi bir yandan Sosyal Bilgiler dersi ile hedeflenen kazanımlara ulaşma noktasında araştırmacılara fikir verebilecekken diğer yandan da öğrencilerin ders ve ders hedeflerine yönelik algılarını da bir boyutta ortaya çıkarmış olacaktır. Bu konudaki ilgili alan yazın incelendiğinde konunun çoğunlukla yüzeysel olarak ve eğitim araştırmalarında sıklıkla kullanılmakta olan görüşme veya anket yolu ile veri toplama yönteminin seçildiği görülmektedir. Sonuç itibarıyla öğrencilerin vatandaşlık ve vatandaşlığın günlük yaşam pratikleri üzerindeki görünür haline yönelik algılarının ortaya konması için daha çok ve farklı veri toplama araçlarının işe koşulduğu araştırmaların yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. İlgili alan yazında var olan/ortaya çıkan bu ihtiyaçtan da hareketle bu araştırmanın temel amacı; 7.sınıf öğrencilerinin vatandaşlığı ve vatandaşlığın günlük yaşamdaki iyi ve kötü boyutlarını nasıl tanımladıklarını tespit etmektedir.

Araştırma, nitel araştırma yöntemine göre dizayn edilmiş ve uygulamaya geçirilmiştir. Bu kapsamda, İstanbul'da bulunan bir ortaokulun 7.sınıfında öğrenim görmekte olan 35 öğrenci araştırmaya dâhil edilmiştir. Çalışma kapsamında, katılımcı öğrencilere öncelikle birer hikâye yazmaları istenmiştir. Yazacakları bu hikâyede, iyi ve kötü vatandaş karakterlerine yer vermeleri istenmiştir. Hikâye yazımının ardından ise bu sefer hikâye analiz çalışma kağıdı öğrencilere doldurtulmuştur. Bu çalışma kağıdında, yazmış oldukları hikayedeki iyi ve kötü vatandaş karakterlerini neye göre seçtiklerinin cevabı aranmıştır. Veri analizinde içerik analizi aşamaları takip edilecek olup veri analiz süreci henüz tamamlanmadığı için ortaya anlamlı veriler konamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık, Hikâye Yazımı.

WHO IS A GOOD AND A BAD CITIZEN? PERCEPTIONS OF 7TH GRADERS

Zafer İBRAHİMOĞLU

As a curriculum that primarily focuses on citizenship education, social studies has emerged in the US in the early 20th century and spread across the world over time. In this regard, it started to be taught in elementary and middle school levels in Turkey after 1960s. How the content of the course should be organised and which courses should be incorporated in it have still been a matter of debate. In the new social studies curricula implemented as of 2005, citizenship along with social sciences such as sociology and psychology were included in addition to the basic instruction of history and geography, and besides, in parallel to this change, the emphasis of active citizenship was featured in the primary mission of the course. Within the scope of this course having the objective of educating active citizens for the information-communication age of the 21st century, it was aimed to equip students with many pieces of knowledge, skills and values. It is inarguable that in order to achieve this objective, the instructional curriculum and teachers who are the practitioners of this curriculum are of great importance. However, the place of learners as being the primary element of the instructional process is beyond all other elements. In this sense, examining students' perceptions of the curriculum objectives and the outcomes that they gain as a result of instruction provides significant data in many aspects. Identifying how students perceive the concepts of citizen and citizenship in the context of the social studies course as an active citizenship curriculum, and according to what criteria they define good and bad citizens can give an idea to researchers with respect to achieving the objectives of the course, and would also reveal students' perceptions towards a course and its objectives. When the literature on this topic is examined, it can be observed that it was mostly studied superficially and data-gathering through interviews or surveys that are often used in educational research was preferred. Therefore, there is a need to conduct studies in which more and different data-gathering tools are employed to reveal students' perceptions on the appearance of citizenship in daily life practices. Based on this need that arose in the literature, the primary aim of this study was to identify how 7th graders defined good and bad dimensions of citizens and citizenship in daily life.

The study was designed and conducted according to the qualitative research method. In this respect, the participants were 35 students studying in 7th grade at a middle school in İstanbul. The participants were firstly asked to write a story, and include good and bad citizen characters in their stories. After the stories were written, the story analysis worksheet was distributed to the participants. In this worksheet, they were asked to indicate according to what criteria they chose the good and bad citizen characters. Meaningful data could not be presented here since the data analysis process, in which the steps of content analysis will be followed, is still in progress.

Key Words: Social Studies, Citizenship, Story Writing.

SINIF VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ARAP BAHARI KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA ANALİZ EDİLMESİ

CİHAN KARA - KENAN BAŞ

Bu çalışmanın amacı Sınıf ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının “Arap Baharı” kavramına ilişkin düşüncelerini metaforlar yoluyla belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (Fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim bahar yarıyılında Fırat Üniversitesi ve Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 4.sınıf öğrencileri içinden toplam 91 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmaya katılmada gönüllülük esası dikkate alınmıştır. Araştırmada veriler, “Arap Baharı”.....ya / ye benzer; Çünkü..... ” biçiminde yarım bırakılmış bir cümlelerin bulunduğu formlarla toplanmıştır. Elde edilen veriler ışığında Sınıf ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, “Arap Baharı” kavramına ilişkin 48 geçerli metafor ürettikleri tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarından elde edilen bu veriler nitel (içerik analizi) veri çözümleme tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda belirlenen metaforlar ile bunlara bağlı oluşturulan kategorilerin doğruluğunun belirlenebilmesi amacıyla metafor ve kategori listeleri, çalışma alanında uzman 2 öğretim üyesi ile paylaşılmıştır. Uzman görüşleri sonrasında, ilgisiz metaforlar üzerinde tartışılarak çalışmada kullanılan metafor ve kategorilere son şekli verilmiştir. Çalışma sonucunda “Arap Baharı” kavramına ilişkin 7 ayrı kavramsal kategori elde edilmiştir. Bunlar: *İsyen, Özgürlük, Sömürgecilik, Ölüm, Belirsizlik, Kapsam, Umut* şeklinde adlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Baharı, Metafor, Sosyal Bilgiler, Kategori.

ANALYSIS OF THE PERCEPTIONS OF PRE-SERVICE CLASSROOM AND SOCIAL STUDIES TEACHERS ON ARAB SPRING NOTION USING METAPHORS

CİHAN KARA - KENAN BAŞ

The objective of the present study is to identify the views of pre-service classroom and social studies teachers using metaphors. One of the qualitative research methods, phenomenology design was used in the study. Study group included 91 senior pre-service teachers attending Fırat University and Artvin Çoruh University, Faculty of Education, Classroom and Social Studies departments in 2015 - 2016 academic year spring semester. Participation in the study was volunteer based. Data were collected using a form where the participants completed the following sentence: “Arab Spring is similar to _____, because _____.” Collected data demonstrated that pre-service classroom and social studies teachers produced 48 valid metaphors related to the concept of Arab Spring. Data collected from pre-service teachers were analyzed using qualitative (content analysis) data analysis technique. To determine the accuracy of identified metaphors and the categories created based on these metaphors, metaphor and category lists were shared with two field expert faculty members. Upon receipt of expert opinion, study metaphors and categories were finalized as a result of the discussions on unrelated metaphors. Study results demonstrated 7 different conceptual categories. These were; revolt, freedom, colonialism, death, uncertainty, scope, and hope.

Key Words: Arab Spring, Metaphor, Social Studies, Category.

SOSYAL BİLGİLER BAŞARISI İLE ÇOKLU ZEKÂ TÜRLERİNİN İNCELENMESİ

BURAK YASİN YILMAZ - ÜMMÜHAN YILMAZ - ÖZGE KÜÇÜKULAŞ

Gardner (2004), insanların en az sekiz tür zekâya sahip olduğunu söyler. Bu zekâ türleri şunlardır: Sözel/dilsel zekâ, matematiksel/mantıksal zekâ, görsel/uzamsal zekâ, müzikal zekâ, bedensel/kinestetik zekâ, doğacı zekâ, sosyal/kişilerarası zekâ, içsel/kişisel zekâ.

Çoklu zekâ kuramının ilkelerini göz önünde bulundurduğumuzda hiçbir öğrenci tembel değildir. Her öğrencide mutlaka baskın olan bir zekâ yapısı vardır. Çoklu zekâ kuramının ilköğretimde tam anlamıyla kullanılması öğrencilerin kendine güvenlerini kazanmaları; derslerin daha zevkli hale gelmesi; her öğrencide var olan zekâ türünün ortaya çıkarılması açısından önemlidir. Eğer öğretmenler öğrencilerin niteliklerini geliştirecek etkinlikler düzenlemeye özen göstermelidirler. Çoklu zekâ kuramı her bireye içindeki dâhiyi keşfedebilecek alternatifler sunar (Görer, 2008).

Sosyal bilgiler dersinde bütün zekâ alanlarına hitap edebilecek üniteler ve öğrenme alanları mevcuttur. Bu ünitelerin bütün öğrencilerle etkili ve verimli bir şekilde işlenmesi için de çoklu zekâ alanlarının bilinmesine ihtiyaç vardır. Ayrıca birey zayıf ve güçlü zekâ alanlarını bilirse, neyi nasıl öğrenebileceğinin ve zayıf yanlarını nasıl geliştirebileceğinin farkına vararak eğitimini öğretimini geliştirebilir. Armstrong (2000), sekiz zekâ türünün hepsiyle bir konunun öğrenilmesinin ya da öğretilmesinin zor olduğunu belirterek, olasılıkları düşünmek gerektiğini, hangi yolun insanı daha fazla ilgilendirdiğine bakılıp sonra karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir (Yalman, 2011). Öğrencilerin zayıf ya da baskın olan zeka türlerinin belirlenmesi hangi yönde kendilerini geliştirecekleri konusunda kendilerine ve öğretmenlerine ipucu vermektedir.

Çalışmalara bakıldığında genellikle çoklu zekâ yönteminin başarı ve tutuma etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırmalarda işlenen ünitelerdeki baskın çoklu zeka alanı ve öğrencilerdeki baskın çoklu zeka alanı arasındaki ilişkiye dair bir çalışma görülmemiştir. Alandaki bu çalışma acığının kapatılması ve bu iki değişken arasındaki ilişkinin ortaya konması amacı ile bu çalışma yapılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın amacını Sosyal Bilgiler 6. Sınıf öğrencilerinin Çoklu Zeka Kuramına göre zeka alanları ile Sosyal Bilgiler Dersi başarıları arasında ilişkinin incelenmesi oluşturmaktadır. Buna bağlı olarak da araştırmanın alt amaçları ise şu şekildedir;

1. Öğrencilerin hangi zeka türü baskın gelmiştir?
2. Öğrencilerin zeka türleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğrencilerin zeka türleri ile Sosyal Bilgiler başarıları arasında ilişki bulunmakta mıdır?
4. Öğrencilerin zeka türlerini Sosyal Bilgiler başarılarına göre farklılaşmakta mıdır?

Nicel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada çoklu zeka türleri ve sosyal bilgiler başarıları arasında ilişki olup olmadığı ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaçla ilişkisel araştırma deseni kullanılmıştır.

Araştırma evrenini Eskişehir ili ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Eskişehir merkezde yer alan bir ortaokuldan olasılık dışı örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiş 6. Sınıfa giden 37'si kız, 18'i erkek olmak üzere toplam 55 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada verileri toplamak için iki araç kullanılmıştır. Birisi sosyal bilgiler başarı testi, diğeri ise Armstrong tarafından geliştirilen Çoklu zeka kuramı değerlendirme ölçeğidir.

Araştırmamızın amaçları doğrultusunda öğrencilerin Sosyal Bilgiler Başarı Testinden aldıkları puanlara ve Çoklu Zekâ Testinden aldıkları puanlara ait aritmetik ortalama, standart sapma, frekans, t-Testi, Pearson Korelasyon, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan 55 öğrencinin *Sosyal Bilgiler Başarı Testi* puanlarına ilişkin ortalamaları 66.65 iken standart sapma değerleri 15.68 olarak bulunmuştur. Sosyal Bilgiler Başarı Testinden alınan puanlar 0-

44=1, 45-54=2, 55-69=3, 70-84=4, 85-100=5 şeklinde başarı notlarına göre dönüştürülmüştür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin *Çoklu Zekâ Ölçeği*ne ait faktör puanlarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerlerine göre öğrencilerin zekâ türlerine ilişkin görüşlerini ifade eden puanların aritmetik ortalamaları 2.94 ile 3.25 arasında değişmektedir. Öğrencilerin zekâ türlerinden İçsel Zekâ en düşük ortalamaya sahip iken Mantıksal-Matematiksel Zekâ en yüksek ortalamaya sahiptir.

Öğrencilerin zekâ türlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız gruplar t-testi sonuçları sunulmuştur. Elde edilen istatistiksel sonuçlara göre, öğrencilerin zekâ türlerinde *Mantıksal-matematiksel, müziksel-ritmiksel, doğacı, bedensel-kinestetik, kişilerarası ve içsel zekâlarında* öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık saptanmazken [$p>.05$]; *Sözel-dilsel ve görsel-uzamsal zekâ türlerinde* kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır [$p<.05$].

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler başarıları ile çoklu zekâ puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Pearson Korelasyon analizi sonucuna göre öğrencilerin Sosyal Bilgiler başarıları ile zekâ türlerine ait puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Öğrencilerin zekâ türü puanlarının başarı grubu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi sonucuna göre, öğrencilerin başarı puanlarından elde edilen başarı notlarına ilişkin gruplar *sözel-dilsel, mantıksal-matematiksel, görsel-uzamsal, müziksel-ritmik, doğacı, bedensel-kinestetik ve kişilerarası zekâ türlerinde* göre anlamlı bir farklılık saptanmazken [$p>.05$]; *içsel zekâ türünde* anlamlı bir farklılık saptanmıştır [$F=2.68$; $p<.05$]. Bu işlemin ardından ANOVA sonrası *içsel zekâ türünde* belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir.

İçsel zekâ türü puanlarının başarı değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda, 1(0-44) başarı grubuyla 3(55-69) grubu arasında 3(55-69) grubu lehine ve 1(0-44) başarı grubuyla 5(85-100) grubu arasında 5(85-100) grubu lehine istatistiksel olarak düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde araştırmaya katılan 55 öğrenciye uygulanan Sosyal Bilgiler Başarı Testine ait puanlara ilişkin aritmetik ortalamalarının 66.65 olduğu görülmektedir. Bunun yanında araştırmaya katılan öğrencilerin Çoklu Zekâ Ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin aritmetik ortalamalar incelendiğinde zekâ alanlarından Mantıksal-Matematiksel zekâ alanının diğer alanlara göre daha baskın olduğu görülmektedir. Berkant ve Ekici (2007) tarafından yapılan araştırmanın sonuçlarına göre de araştırmaya katılanların mantıksal-matematiksel zekâ alanlarının daha baskın olduğu görülmektedir. Bunun yanında her zekâ alanına sahip öğrencilerin bulunduğu görülmektedir. Bu açıdan Güneş ve Gökçek'in (2010) yaptığı araştırmanın sonuçları açısından oldukça benzerlik göstermektedir.

İkinci alt problemimize ilişkin bulgular incelendiğinde araştırmaya katılan 37 kız ve 18 erkek öğrencinin Çoklu Zekâ Ölçeğinden aldıkları puanlarına göre kız öğrencilerin Sözel-Dilsel ve Görsel-Uzamsal Zekâ alanlarının daha baskın olduğu görülmektedir. Diğer zekâ alanlarından aldıkları puanlarında öğrencilerin cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Berkant ve Ekici (2007) tarafından yapılan araştırmanın sonuçları ile bu araştırmanın sonucu benzerlik göstermektedir.

Üçüncü alt problemimize ilişkin bulgular incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin Sosyal Bilgiler Başarılarının çoklu zekâ alanlarıyla anlamlı bir ilişkisinin olmadığı görülmektedir. Buna karşın orta(55-69) ve çok iyi(85-100) başarı grubundaki öğrencilerin zayıf(0-44) başarı grubundaki öğrencilere göre içsel zekâ alanlarının daha baskın olduğu görülmektedir. Bunun dışında başarılarına göre öğrencilerin zekâ alanlarında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Buna göre araştırmamızın teorik çerçevesine göre Sosyal Bilgiler başarıları fazla öğrencilerin sözel-dilsel zekâlarının daha baskın

olmadığı ya da sözel-dilsel zeka alanı daha baskın olan öğrencilerin Sosyal Bilgiler başarıları daha yüksek olmadığı görülmektedir. Buna göre bireylerin başarılı oldukları ya da öğrenim gördükleri alanları yalnızca zeka alanlarıyla ilişkilendirmenin yanında birçok etmenin etkili olduğu şeklinde yorumlayabiliriz. Buna göre Müftüler (2009), Güneş ve Gökçek (2010), Yenice ve Aktamış (2010) ile Berkant ve Ekici (2007) tarafından gerçekleştirilen bu konuyla ilgili yapılan diğer çalışmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Öneriler

- Yapılacak diğer çalışmalar nitel veriler ile de desteklenebilir.
- Diğer disiplin alanları da zeka alanlarına göre incelenebilir.
- Sosyal bilgiler ile ilgili ÇZK öğrenme yönteminin etkisini belirlemek amacıyla, benzer çalışmalar; farklı konularda, farklı okullarda, farklı sınıf ve farklı düzeylerde veya aynı çalışma, daha fazla öğrenci grubu ile tekrarlanabilir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler Başarısı, Çoklu Zeka, Ortaokul.

THE INVESTIGATION OF CORRELATION BETWEEN MULTIPLE INTELLIGENCES AND SOCIAL SCIENCES SUCCESS OF STUDENTS

BURAK YASİN YILMAZ - ÜMMÜHAN YILMAZ - ÖZGE KÜÇÜKULAŞ

This study was conducted to determine of correlation between multiple intelligences and social sciences success of students. Relational research design used in this study. The study will be conducted with 55 sixth grade students a secondary school in Eskisehir. Social Sciences Success Test and Multiple Intelligences Assessment Scale that prepared by Armstrong was used for students in the study. Datas was analyzed with mean, standard deviation, frequency, t-test, Pearson correlation and ANOVA. There is significant weight of Logical-mathematical intelligence to others in this class. Verbal-linguistic intelligence and visual-spatial intelligence is dominant for female students. There is not significant correlation between multiple intelligences and social sciences success of students. So we can't say that there is correlation between intelligence area and successful lessons of students. Because there are many other factors.

Key Words: Social Sciences, Multiple Intelligences, Secondary School.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİNDEN “ÖĞRENCİYLE İLETİŞİM KURMA” YA İLİŞKİN YETERLİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

ALİ RIZA ERDEM

Eğitim ve öğretim uygulamalarında öğrencilerin bireysel farklılıkların dikkate alınarak, öğrenme ve öğretme süreçlerinin bireyselleştirilmesi ve her bir öğrencinin sahip olduğu potansiyel değerlerin en üst düzeye çıkarılması için öğretmen - öğrenci, öğrenci - öğrenci, öğrenci - aile ve öğretmen - aile arasındaki iletişimin sağlıklı olması zorunluluğu vardır. Öğretmenler açısından sağlıklı ve etkili iletişim daha çok önemlidir. Çünkü eğitimin amaçlarının en üst düzeyde gerçekleşebilmesi ve bireysel farklılıkların gözetilebilmesi için öncelikle kaynak konumunda olan öğretmenin öğrencileriyle sağlıklı ve etkili bir iletişim kurması gerekmektedir. Bunun için öğretmenin sağlıklı ve etkili iletişimin nasıl sağlandığını bilmesi ve bunu sınıfta uygulaması büyük önem taşımaktadır. Öğretmen, sınıf içerisinde öğrenmeyi sağlama ve rehberlik etme konumunun yanında iletişim becerilerini etkili bir şekilde işe koşması gerektiğinin de bilincinde olmalıdır. Öğretmen sadece eğiten-öğreten değil aynı zamanda sınıfa örnek olan bir kişi olduğu için, öğrencileriyle gerçekleştirdiği sözel ve sözel olmayan iletişim öğrenciler üzerinde son derece etkilidir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerinden “öğrenciyle iletişim kurma” ya ilişkin yeterlikleri hakkındaki görüşleri araştırılmıştır.

Araştırma betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın evreni Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okuyan öğretmen adaylarıdır. Örneklemi ise Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okuyan 4. sınıf öğretmen adaylarından amaçlı ve random örnekleme yoluyla seçilen 839 öğretmen adayı oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Veri toplama aracında “öğrenciyle iletişim kurma” ya ilişkin 11 soruya yer verilmiştir. Kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Seçeneklerde “Kendimi çok yeterli görüyorum”, “Kendimi iyi düzeyde yeterli görüyorum”, “Kendimi orta düzeyde yeterli görüyorum”, “Kendimi az yeterli görüyorum”, “Kendimi hiç yeterli görmüyorum” şeklinde beşli Likert tipi dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Cronbach Alpha değeri 0.90 olarak bulunmuştur. Dağılımın normal olup olmadığını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($K-S-z=1,816$ $p=0.003$). Çözümlemelerde de parametrik testlerden yüzde, aritmetik ortalama; non-parametrik testlerden ise Man Whitney U ve Kruskal Wallis kullanılmıştır. Süreksiz olan ölçekteki cevap seçenekleri, istatistiksel işlemlerle elde edilen sonuçların yorumlanabilmesi için geliştirilen bir ölçekle “sürekli” hale getirilmiştir. Sorunla karşılaşma derecesi bölümündeki 4 aralık 5 seçeneğe bölünmüş ($4: 5 = 0.80$); bulunan sayı seçenekleri temsil eden en alt sayıdan itibaren ilave edilerek: 1.00 – 1.80 Kendimi hiç yeterli görmüyorum, 1.81 – 2.60 Kendimi az yeterli görüyorum, 2.61 – 3.40 Kendimi orta düzeyde yeterli görüyorum, 3.41 – 4.20 Kendimi iyi düzeyde yeterli görüyorum, 4.21-5.00 Kendimi çok yeterli görüyorum şeklinde yorumlanmıştır.

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerinden “öğrenciyi güdüleme” ye ilişkin yeterlikleri hakkındaki görüşleri 4.01 aritmetik ortalama ile “Kendimi iyi düzeyde yeterli görüyorum” şeklindedir. Öğretmen adaylarının cinsiyetine, öğretim türüne ve anabilim dalına göre görüşleri arasında farklılık vardır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Sınıf Yönetimi Becerileri, Öğrenciyle İletişim Kurma, Yeterlik, Görüş.

OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ABOUT ONE OF THE CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS "COMMUNICATION WITH STUDENTS"

ALI RIZA ERDEM

In order to individualize the periods of teaching and learning and increase the level of students' level of potential values at maximum by considering their personal differences, the communication between teacher-student, student-student, student-family and family-teacher must be healthy, because in order to perform the aims of education at the highest level and consider the personal differences, the teacher as a resource must own a healthy communication with the students. Therefore, s/he must know how to provide a healthy and efficient communication and apply these skills in class. Apart from providing the teaching atmosphere and guiding the students, s/he must be aware of the fact that s/he is to use the communication skills effectively. As the teacher is not only an educating-teaching figure, but also a role model, s/he is very efficacious on verbal and non-verbal communication with the students. In this study, the ideas of teacher candidates about one of the classroom management skills "communication with students" are studied.

This is a descriptive research. The research population consists of the teacher candidates at Pamukkale University, Faculty of Education. Its sample consists of 839 teacher candidates who were elected among final year undergraduate students at Faculty of Education in Pamukkale University. The means of database was developed by the researcher. There are 11 questions about "communicating with students" in means of data gathering. For the validity of scope, the ideas of an expert were consulted. Five point likert scale type is used as a way of grading in multiple choice. The so-called choices are: "I am a very sufficient person", "I am a high-level sufficient person", "I am a middle-level sufficient person", "I am a low-level sufficient person", "I am not a sufficient person". The level of Cronbach Alpha level is 0,90. Kolmogorov-Smirnov test was used so as to check the normality of variation. According to the results, the outcome was defined to be abnormal (K-S $-z=1,816$ $p=0,003$). While resolving, percent in parametric tests, arithmetic mean; Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis in non-parametric tests were used. The multiple choices in discontinuous scale changed into "continuous" with a developed scale used to analyze the results in statically transaction. The 4 parts about level of facing with problems divided into 5 choices (4:5=0,80); the choices of numbers are added to each other starting from the lowest level :1.00-1.80 "I am not a sufficient person", 1.80-2.60 "I am a low-level sufficient person", 2.61-3.40 "I am a middle-level sufficient person", 3.41-4.20 "I am a high-level sufficient person", 4.21-5.00 "I am a very sufficient person".

The opinions of teacher candidates about one of the classroom management skills, "motivating the students" are concluded as 4.01 with the arithmetic mean which can be concluded as "I am a high-level sufficient person". These opinions differentiates depending on the teacher candidates' sex, kind of education and department.

Key Words: Teacher Candidate, Classroom Management Skills, Communication With Students, Sufficiency, Opinion.

ALTERNATİF ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİNE İLİŞKİN OKURYAZARLIĞIN GELİŞTİRİLMESİNDE MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

VURAL TÜNKLER - BÜLENT TARMAN - CEMAL GÜVEN

Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine yönelik okuryazarlık düzeylerinin geliştirilmesinde mikro öğretim yönteminin etkisini tespit etmektir. Araştırma, Türkiye’de bir devlet üniversitesinde Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında öğretim gören 60 öğretmen adayı (30 deney, 30 kontrol grubu) üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desene göre gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen “Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımlarına Yönelik Okuryazarlık Testi” uygulanarak toplanılmıştır. Verilerin analizinde, betimsel istatistikler ve bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, mikro öğretim yönteminin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin okuryazarlık düzeyinin geliştirilmesinde etkili bir araç olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Ölçme Ve Değerlendirme, Mikro Öğretim, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF MICRO TEACHING METHOD FOR LITERACY DEVELOPED WITH REGARD TO ALTERNATIVE ASSESSMENT AND EVALUATION TECHNIQUES

VURAL TÜNKLER - BÜLENT TARMAN - CEMAL GÜVEN

The aim of this study is to determine the effect of mikro teaching method in developed of literacy levels in relation to alternative assessment and evaluation techniques of pre-service Social Studies teachers. The study was conducted on 60 pre-service teachers (30 experiment, 30 control group) studying at Social Studies Education Department at a state university in Turkey. The data were collected using "Literacy Test towards Alternative Assessment and Evaluation Approach" developed by the researchers. Descriptive statistics and independent sample t-test were used to analyze the data. As a result of the study, it was observed that mikro teaching methods were an effective tool in the developed of literacy levels with regard to alternative assessment and evaluation techniques.

Key Words: Alternative Assessment And Evaluation, Mikro Teaching, Social Studies, Pre-Service Teachers.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ DEĞERLENDİRMELERİ DOĞRULTUSUNDA ÖZEL ALAN YETERLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

KADİR KARATEKİN - ERSİN TOPÇU

Türk milli eğitim sistemi için geliştirilen öğretim programlarının öğrenme-öğretme ortamına yansımadaki en temel unsur, merak sahibi, araştırmacı, yenilikçi, iş birliği yapabilen, öz güven sahibi öğrenciler yetiştirme yeterliklerine sahip, öğrenmeyi öğretebilen öğretmenlerdir. Bir ihtisas mesleği olarak kabul edilen öğretmenliğin, kendisinden beklenen amaçlara dönük yetiştirilmesi konusunda aranacak nitelikler eğitimin tüm paydaşlarının katılımı ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiştir. Belirlenen bu kriterlerle öğretmenlerin, görevlerini etkili bir biçimde yerine getirebilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır. Bu nedenle hem öğretmenlerin hem de öğretmen adaylarının öz değerlendirme doğrultusunda bir sosyal bilgiler öğretmenin sahip olması gereken özel alan yeterliklerine ne kadar sahip olduklarının tespit edilmesi önemlidir. Bu araştırmada da öğretmen ve öğretmen adaylarının özel alan yeterliklerinin karşılaştırmalı bir şekilde tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama (survey) modeli uygulanacaktır.

Bu doğrultuda araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü Tarafından geliştirilen "Sosyal Bilgiler Öğretmeni Özel Alan Yeterliklerinin" A2 düzeyindeki performans göstergeleri 5'li likert şeklinde yapılandırılarak veri toplama aracı oluşturulmuştur. Bu veri toplama aracı sosyal bilgiler öğretmen ve öğretmen adaylarına uygulanarak onların özel alan yeterlikleri karşılaştırmalı bir biçimde ortaya konulacaktır. Araştırma bulgularından elde edilecek sonuçların eğitim sisteminin tüm paydaşlarına faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı, Özel Alan Yeterlikleri

THE COMPARISON OF SPECIAL-FIELD COMPETENCIES BETWEEN SOCIAL STUDIES TEACHERS AND TEACHER CANDIDATES IN ACCORDANCE WITH THEIR SELF- ASSESSMENT

KADİR KARATEKİN - ERSİN TOPÇU

The main factor affecting the reflection of the teaching program developed for Turkish national education system on the teaching-learning environment is teachers who can teach learning and educate curious, innovative and confident students. Teaching is recognized as a specialized profession. Qualifications a teacher has to possess in order to fulfill his/her objectives are set by the Ministry of Education with the participation of all those who take part in education. The purpose of these criteria is to help teachers fulfill their duties effectively. Therefore, it is important to determine whether the teachers and teacher candidates feel competent that they possess the necessary special field competencies in social studies in accordance with their self-assessment. This study aims to identify the special field competency of teachers and teacher candidates in a comparative way. A quantitative research method, general screening (survey) is adopted as the research method.

In this context, data collection instrument was created using the personal information form developed by the researchers and the A2 level performance indicators of the "Social Studies Teachers Special Field Competency" developed by the Ministry of Education Teacher Education General Directorate are structured in a five code Likert scale. This data collection tool will be applied to social studies teachers and teacher candidates and their special field competency will be presented in a comparative manner. Researchers believe that the findings will be beneficial to all parties taking part in the education system.

Key Words: Social Studies, Social Studies Teacher, Social Studies Teacher Candidates, Special Field Competencies.

SOSYAL BİLGİLER KAVRAMLARININ ZİHİNSEL SÖZLÜĞE KAZANDIRILMASINDA HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARININ ROLÜ

AYŞEGÜL TURAL - AYŞE DERYA IŞIK

Sosyal Bilgiler öğretim programı 2005 yılında Yapılandırmacı Yaklaşım perspektifinde revize edildikten sonra program içeriğinde önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Öğrenme alanları, kavram, beceri ve değerler başlıkları öne çıkan kısımlar olarak görülmektedir. Bu çalışmada ise kavramlar özel olarak ele alınacaktır. Kavramlar, öğrencilerin bir konuya ilişkin bilgi düzeylerini ortaya çıkarırken, kelime haznelerini de geliştirmesi açısından önemli ve değerlidir. Özellikle Sosyal Bilgiler programı içerisinde yer verilen kavramlar, toplumsal yaşam içerisinde yer alan ve birey-toplum ilişkisini destekleyici niteliklere sahiptir. Sosyal Bilgiler programı içerisinde yer verilen her bir öğrenme alanına ait farklı düzeylerde kavramlar bulunmakla birlikte, bu kavramların bireylerin gelişimine etkileri de vurgulanmaktadır. Bireysel gelişimde kültürel gelişim de önemli alanlardan biridir. Kültürel gelişimin zenginliği ise dil gelişimi ve kelime haznesinin genişliği ile ölçülmektedir. İşte burada zihinsel sözlük kavramı karşımıza çıkmaktadır. Zihinsel sözlük kavramı çok uzun yıllardır literatürde olan bir kavram olmakla birlikte farklı biçimlerde ifade edilebildiği için yeni bir kavram izlenimi bırakmaktadır. Ancak zihinsel sözlük kavramı öğrencilerin sahip oldukları kelime haznelerini temsil etmesi bakımından bu çalışmada öne çıkmaktadır. İlgili çalışmada Sosyal Bilgiler kavramlarının zihinsel sözlüğe kazandırılmasında Hayat Bilgisi ders kitaplarının rolü ve işlevi üzerinde durmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Hayat Bilgisi kitaplarındaki Sosyal Bilgiler dersi kavramları analiz edilmiştir. Ardından belirlenen kavramların zihinsel sözlüğe kazandırılması noktasında Hayat Bilgisi ders kitaplarının rolü değerlendirilmiştir. Çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar tam metinde paylaşılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Kavram, Sosyal Bilgiler, Yapılandırmacı Yaklaşım, Zihinsel Sözlük.

OLE OF LIFE SCIENCE TEXTBOOK IN GAINED CONCEPT OF SOCIAL SCIENCE TO MENTAL DICTIONARY

AYŞEGÜL TURAL - AYŞE DERYA IŞIK

In the context of the Social Science curriculum significant changes have occurred after revised Constructivist Approach perspective in 2005. Learning areas, concepts, skills and values titles are seen as the lead portions. In this study concepts will be discussed in private. Concepts are revealed students' level of knowledge about a subject and it is also important and valuable for the development of vocabulary. In particular, the concepts included in the social science program are located within the social life and has supportive the relationship between the individual and society. Although there are the concepts of each learning area at different levels within the Social Science program, their effects on individual development of these concepts are also highlighted. Cultural development is one of the important areas in individual development. The wealth of cultural development is measured by the width of vocabulary and language development. The concept of mental dictionary is emerging at this point. Although the concept of mental dictionary is a concept that is so many years in the literature, it can be perceived as a new concept because it can be expressed in different ways. However, the concept of mental dictionary comes forward in terms of to represent the students' vocabulary in this study. The aim of this study was to determine the role and function of the Life Science textbooks in gaining the concept of Social Science to mental dictionary. For this purpose concepts of Social Science in the Life Science textbook were analyzed. Then the role of Life Sciences textbooks in gaining the concepts defined to mental dictionary was evaluated. In this study, document analysis method is used. The results will be shared in full text.

Key Words: The Concepts, Social Science, Constructivism, The Mental Dictionary.

PORTFOLYO DEĞERLENDİRME UYGULAMASINDAKİ GÜÇLÜKLER

FİSUN AKŞİT

Bu çalışmanın amacı, öğretmen eğitiminde portfolyo değerlendirme uygulamasında karşılaşılan başlıca güçlükleri değerlendirmektir. Problem durumu, öğretmen adayları ve öğretmen eğitimcilerinin bakış açısıyla incelenmiştir. Her iki grupta, portfolyo değerlendirmesinin nasıl uygulandığı ve portfolyo değerlendirmede karşılaşılan sınırlılıkların neler olduğu sorusuna odaklanılmıştır. Nitel araştırma metodolojisinin desenlerinden biri olan eylem araştırması yöntemiyle 14 hafta sürecinde gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinde 2012-2013 eğitim-öğretim yılı içinde “Özel Öğretim Yöntemleri I” dersini almakta olan 128 sosyal bilgiler öğretmen adayından rastgele örneklem yoluyla seçilen 25 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmuştur. Çalışmanın örneklemi, sınıf listesinden her beşinci öğretmen adayının seçilmesiyle belirlenmiştir. Portfolyo uygulaması sonunda öğretmen adaylarının portfolyo uygulama sürecine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen 3 açık uçlu soru ve 8 öğretim üyesiyle yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmelerden faydalanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu çalışma, portfolyo değerlendirme konusunda hala aşılması gereken birçok sınırlılığın olduğunu ortaya koymuştur. Öğretmen yetiştiren kurumlar ve öğretmen eğitimcileri, portfolyo değerlendirme uygulamalarının teşvik edilmesinde anahtar bir rol üstlenmektedir. Ayrıca, öğretmen eğitimi sürecinde öğretmen adaylarına portfolyo değerlendirme uygulamaları için daha fazla fırsat verilmelidir.

Anahtar Sözcükler: Portfolyo Değerlendirme, Alternatif Değerlendirme, Öğretmen Eğitimi, Öğretmeyi Öğrenme.

DIFFICULTIES IN APPLYING PORTFOLIO ASSESSMENT

FİSUN AKŞİT

This article aims to evaluate what the main obstacles are to implement portfolio assessment in teacher education. The problem is investigated from the perspective of student teachers and teacher educators. Both groups have evaluated how portfolio assessment is applied and what the obstacles are to portfolio assessment. An action research design was adopted involving 25 third grades social studies student teachers, who is chosen by randomly a sample of 128 by selecting every fifth student on the classroom list, over a semester-long course (14 weeks) in 2012-2013 academic years at a state university in Turkey. This study is a qualitative research based on the 3 open-ended questions and also semi-structured interviews which were held with 8 educators. The data were analysed qualitatively through content analysis. The results clearly indicated that there are still many obstacles to be overcome. Teachers and teacher education are considered as key factors in promoting portfolio assessment. Student teachers also need more opportunities to practice portfolio assessment during teacher education.

Key Words: Portfolio Assessment, Alternative Assessment, Teacher Training, Learning to Teach.

BİR YANILSAMANIN GELECEĞİ: DEĞERLER EĞİTİMİ ve BATI'NIN YENİ İSLAM ALGISI ÜZERİNE

İHSAN ÇAPCIOĞLU - AHMET ÖZALP

İnsanın gündelik yaşantısı ortaya çıkan yeni durumlara göre sürekli değişmekte ve yenilenmektedir. Bu süreçte bireyin maruz kaldığı birtakım uyarılar, onu kendini yeniden düzenlemeye itmektedir. Algısal temelde meydana gelen bu değişimler, sırası ile tutumlara ve bunun sonucunda davranışlara dönüşmektedir. Dinin bireysel yaşamda olduğu gibi gündelik yaşamda da bireylerin tutum ve davranışlarını şekillendirdiği bilinen bir gerçekliktir. Söz konusu şekillendirme, bireyin içinde bulunduğu ve etkileştiği grubun dinamiklerinden de çeşitli boyutlarıyla etkilenmektedir. Birey, öncelikle ait olduğu grubun değerlerini benimsemekte ve kendini bu değerlere yeniden ve yeniden uyarlamaya devam etmektedir. Gruba ait dini değerler bireyleri karşı gruba karşı birtakım savunma mekanizmaları göstermeye sevk etmekte ve grup üyesinin diğer grup üyesi ile olan etkileşimini olumsuz anlamda etkilemektedir. Sapma eğilimi gösterip şiddet faaliyetine yönelen dini gruplar dünya genelinde diğer toplumları kendilerinden farklı görerek onlara karşı varlıklarını ispatlamak ve dikkat çekmek amacı ile hareket edebilmektedir. Bu grupların şiddet faaliyetleri sonrasında grubun dışında dine karşı topyekün bir algısal değişim oluşmaktadır. Sanayileşmiş batı ülkelerinde meydana gelen dini uzantılı terör ve şiddet olayları ve bu ülkelerdeki değerler eğitimi İslam algısını sürekli bir değişime itmektedir. Bireyin ait olduğu grubun normlarına ve bakış açısına göre kendini şekillendirdiği gündelik yaşam içinde dini grupların toplumsal algıyı etkilememesi zor görünmektedir. Bu bağlamda çalışmamızın konusunu gelişmiş batı ülkelerinde ortaya çıkan olaylar (İkiz Kuleler ve Paris Saldırısı) sonucu bağlamında dini değerler eğitiminde değişiklikler, İslam algısında meydana gelen değişimler oluşturacaktır. Kapsamın çok geniş olmasından dolayı sadece batı ülkeleri (Fransa ve ABD) ile konu sınırlandırılmıştır. Bu ülkelerde yapılan çalışmalar, değerler eğitimi programları ve gazete haberleri (The Washington Post ve Le Monde) çalışmanın yöntemine etki edecektir. Bu bağlamda çalışma karşılaştırmalı kültürel bir bakış açısı ile dökümantasyon analizi yöntemine göre yapılacaktır. Çalışmanın temel amacını Ortadoğu'da son dönemde ortaya çıkan terör grupları ve bunların batı ülkelerinde gerçekleştirmiş oldukları birtakım eylemlerin değerler eğitimi yoluyla toplumsal algıda ne tür değişimlere neden olduğunu anlamaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam, Gündelik Yaşam, Değerler, Değişim, Eğitim.

FUTURE OF AN ILLUSION: ABOUT VALUES EDUCATION AND WEST'S NEW PERCEPTION OF ISLAM

İHSAN ÇAPCIOĞLU - AHMET ÖZALP

The daily life of a person is always changing and renewing based on new situations. During this process, person is exposed to some stimulus that force s/he to reform herself/himself. These changes that occur in perceptual base turns into attitudes and behaviours respectively. It is a known reality that religion shapes the behaviours and attitudes of person's daily life as it shapes person's personal life. The mentioned shaping is affected by the dynamics of the group that the person lives in in various way. The person, firstly adapts the values of the group that s/he belongs to and then s/he readapts to these values over and over again. The religious values that the groups members have may result in some defence mechanism against the opposite, second group which affects the relationship of members of both group negatively. Some religious groups shows tendency to violence in order to prove themselves to others and show the difference between them and the others. After the attacks of these groups, the other groups apart from these ones form a new and negative perception towards religion. In the industrialized western countries, the terror attacks that relates to religious groups causes a shift in the perception of the Islam. Based on the present situations in which person shapes hers/his life according to the group they are in, it is hard for religious groups not to affect social perception. By this means, the topic of our study is going to be the changes occurred in religious values and religious education in western countries based on the present issues (twin tower and Paris attack). Since the topic is too wide, we prefer to restrict it with only western (France and USA) countries. The method of the study is be influenced by the researches, values of education and the papers news (The Washington Post and Le Monde) of the mentioned countries. So the study is based on comparative cultural view with a documentation analysis method. The main aim of the study is to understand the recent terror groups that arise in Middle East and their attacks' influence on western countries based on values education.

Key Words: Islam, Daily Life, Values, Change, Education

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ZAMAN KAPSÜLÜ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

FİLİZ ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK - TALİP ÖZTÜRK

Zaman kapsülleri gelecekte belirlenen bir zamanda tekrar açılmak üzere kapatılan kutucuklardır. Zaman kapsüllerinin eğitimde kullanımı yeni bir olgu olmamakla birlikte, bunların sosyal bilgiler dersi için oldukça uygun oldukları ifade edilebilir. Zaman kapsülleri aracılığıyla çocuklar hem kendileri hem de sınıfları hakkında bilgiler ve grafikleri kaydetmektedirler. Kapsül açıldığında ise kapsül içerisindeki zaman içinde ne kadar değiştiğini, kendilerinin ne kadar değiştiğini anlamalarına yardımcı olmak amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmada, 2015 yılı güz döneminde Ordu ilinde bulunan bir ortaokulda gerçekleştirilen “zaman kapsülü” uygulamasına yönelik olarak yapılan uygulamaya ilişkin öğrenci görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Uygulama sürecinde “Zaman kapsülü” olarak bir kutu kullanılmış, kutu 2016 yılı sonunda açılmak üzere kapatılmış ve okulda güvenli bir yere saklanmıştır. Sonrasında öğrencilere uygulanan görüşme formu aracılığıyla uygulamaya ilişkin görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler, nitel analiz yöntemlerinden biri olan içerik analizine tabi tutulmuştur. “Zaman kapsülü” uygulamasının 5. Sınıf öğrencilerinin tarihsel bakış açılarını ve “zaman, süreklilik ve değişim”i algılamalarına katkıda bulunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zaman kapsülleri, Sosyal Bilgiler.

STUDENT OPINIONS ABOUT USING TIME CAPSULES IN SOCIAL STUDIES COURSE

FİLİZ ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK - TALİP ÖZTÜRK

Time capsules are the objects which are intended to open again in a certain date in the future. Although the time capsules are not a new fact in education, they are certainly suitable items to engage students in social studies course. Time capsules are placed with the intention that they will be opened or accessed at a future date. The use of time capsules in education is not a new fact but it is also appropriate in social studies classes. Children will record and graph information about themselves and the class. Then they will include this information in a time capsule that they will reopen at the end of the year to see how they have changed. The purpose of this study is to present how to use time capsules in social studies and examine students' opinion about it. The research application was done in 2015 fall season and the capsule closed to reopen at the end of 2016. The research was done in an elementary school in Ordu province/Turkey in five main steps. The content analysis, which is one of the qualitative research methods in data analysis, will be used in this study. It is expected that 'Use of Time Capsules' is going to contribute 5th grade social studies students' development in their history perspective.

Key Words: Time Capsules, Social Studies.

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ EĞİTİMDE KARİKATÜR KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

FİLİZ ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK - TALİP ÖZTÜRK - ZEYNEP SUDE ÖZKAN

Eğitimde karikatür kullanılmasının önemini vurgulayan bu çalışmada, hayat bilgisi programında yer alan doğal afetler konusunda sınıf öğretmenleri adaylarının algıları karikatürler aracılığı ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma, Ordu ilinde 2014-2015 eğitim öğretim yılında Ordu Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1. ve 2. sınıfta öğrenim gören 72 sınıf öğretmenleri adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma nitel bir araştırma olarak yapılandırılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; orman yangını, sel, erozyon, deprem olmak üzere dört doğal afetin ayrı ayrı ele alındığı karikatürler kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının erozyon ve heyelan afetleri arasında kavram karmaşası yaşadığı bulunmuştur. Yapılan içerik analizi sonucunda; doğal afetleri etkileyen faktörler açısından, çizerin vermek istediği mesaj ile alınan cevapların oldukça uyumlu olduğu görülmüştür. Karikatürler yolu ile eğitimde iletilmek istenen mesajın aktarılabilir olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Doğal Afetler, Karikatür, Sınıf Öğretmeni Adayları, Hayat Bilgisi.

DETERMINING THE TEACHER CANDIDATES OPINIONS ABOUT CARTOON USE IN EDUCATION

FİLİZ ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK - TALİP ÖZTÜRK - ZEYNEP SUDE ÖZKAN

In this study, starting from the two expectations of the “Life Studies” course in elementary education, it was aimed to evaluate teacher candidates’ opinions about natural disasters and cartoon use in education by means of cartoons. The study, which characterizes a qualitative method, was conducted with the freshmen and sophomore teacher candidates studying their 1st and 2nd years in Ordu University, Faculty of Education, Primary Education Department during 2014-2015 education year in Turkey. It has been found that using cartoon in teaching natural disasters is fruitful. It has been detected that teacher candidates have a concept confusion about erosion and landslide. It has been found that cartoons are effective tools delivering the message intended in education.

Key Words: Natural Disasters, Cartoons, Teacher Candidates, Life Studies.

II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA (1913 PROGRAMI) YERALAN MALUMAT-I VATANİYE DERSİNİN İNCELENMESİ

MEHMET MELİK KAYA - EMİN KILINÇ

II. Meşrutiyet içinde barındırdığı unsurlar itibariyle Türk modernleşmesi için ehemmiyet teşkil eden bir dönemdir. Osmanlıda toprak kayıpları, yenilikçi bir neslin ortaya çıkışı ve Avrupa'daki gelişmeler devletin modernize edilip kurtarılması için birçok alanda yenilikçi ve ıslah edici çalışmalar yapmayı zorunlu kılmıştı. Bunlardan en önemlilerinden biri de eğitim alanında yapılan köklü ve radikal değişiklikler olmuştur. Osmanlı'nın içinde olduğu arayışlar önemli ölçüde kişi hak ve özgürlüklerinin Osmanlı ülkesinde yer edinmesini sağlamıştır. II. Meşrutiyetle beraber artık Osmanlı vatandaş olmuştur ve reaya tabiri önemini kaybetmiştir. Bu dönemde itibaren ilkokullardan başlayarak yeni bir neslin oluşturulması hedeflenmiştir. İlk kez vatandaşlık ders kitapları ortaya çıkacak ve Osmanlı milli birlik ve beraberliğini sağlamak amacı ile okul programları ve ders kitaplarında bu türden konuların işlenmesi ehemmiyet kazanacaktır. Bu dönemde ilk defa ortaya çıkacak olan Malumat- Vatanîye ders kitapları daha sonra cumhuriyet nesli boyunca yurttaşlık, yurt bilgisi, vatandaşlık ve günümüzde de sosyal bilgiler gibi isimler adı altında farklı dersler olarak okutulmaya devam edilecektir. 1913'de Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-i Muvakkati (İlköğretim Geçici Kanunu) çıkarılmıştır. Bu yasa ilköğretime yeni ve zorunlu bir sistem getirmiştir. Bu kanun geçici olmasına rağmen, zaman içinde bazı değişiklikler yapılsa da 1961 tarihli İlköğretim Eğitim ve Öğretim Yasası'na kadar yürürlükte kalmış, 48 yıl boyunca ilköğretim sisteminin iskeletini oluşturmuştur.

Bu araştırmanın amacı; Osmanlı devletinde II. Meşrutiyet dönemi ilkokul vatandaşlık eğitiminin dönemin müfredat programında ve kaynaklarında yurttaşlık bilincinin oluşturulmasına yönelik yer alan yazı, düşünce, anlayış ve yaklaşım, açısından değerlendirilmesidir. Çalışma Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-i Muvakkati (İlköğretim Geçici Kanunu) ile çıkan Mektebi İptidadiye Ders Programında yer alan Musahabat-ı Ahlakiye (Diniye, Tarihiye, Medeniye) dersinin amaç ve içerik yönünden incelenmesini kapsamaktadır. Bu çalışmada kullanılacak yöntem tarihsel araştırma yöntemidir. Tarihsel araştırma yöntemi gündelik ya da gelecekteki olayların geçmişle ilişkilerini, nedenlerini, etki eden etkenleri ve gözlenen eğilimleri tespit etmek için yapılan sistematik veri toplamaya ve bunları değerlendirmeye dayanmaktadır. Bu çalışmada II. Meşrutiyet döneminde Mektebi İptidadiye Ders Programında yer alan Musahabat-ı Ahlakiye (Diniye, Tarihiye, Medeniye) dersi içerik analizi yöntemi ile 4 ana temaya ayrılmıştır. Bu temalar: Milli ve Manevi Bilinç, Ahlaki Değerler, Hak ve Sorumluluk ile Çevre ve Sağlık Bilincidir. Bu temaların altında; vatan sevgisi, yurt bilinci, devlete bağlılık, saygı, hoşgörü, mülkiyete saygı, görev bilinci, doğayı koruma ve hayvan sevgisi gibi birçok alt tema oluşturulmuştur. Alt temalarda örnek ifadeler yer verilmiş ve sonuçlar raporlaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: II. Meşrutiyet, Program, Vatandaşlık.

INVESTIGATION OF CIVIC COURSE DURING THE 2ND CONSTITUTIONAL ERA (1913 CURRICULUM)

MEHMET MELİK KAYA - EMİN KILINÇ

Considering the elements involved in 2nd Constitutional Period, it is an important era for Turkish modernization. Land losses in the Ottoman Empire obliged ones to do works that were innovative and reformatory in many areas in order to have an innovative generation and modernize the Empire and save it with the advances in Europe. One of the most important of these was the drastic and radical changes in the education. The things that Ottomans were looking for led individual rights and freedoms to take place in Ottoman territory substantially. With 2nd Constitutional Period, Ottomans were begun to be considered as citizens and the term reaya (sometimes cited as rayahs) lost its importance. From this period, it was aimed to create a new generation starting from primary school. For the first time, citizenship textbooks would appear and school curriculums aiming to ensure Ottoman national unity and teaching these kind of classes mentioned in textbooks would gain importance. In this period, for the first time Malumant- Vataniye (Knowledge of Homeland) textbooks would be released and after that, throughout the republic generation, yurttaşlık (citizenship), civics, vatandaşlık (the other name of citizenship) and today social studies textbooks have been continued to taught under the name of different courses. Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-i Muvakkati (Primary Education Temporary Statute) was put into effect in 1913. This law brought a new and compulsory system to elementary education. Although this was temporary statute and some changes were done in the course of time, it was in force until 1961 Primary Education and Education in General Law and it underlay the primary school system for 48 years.

The purpose of this study is to evaluate the primary school citizenship education in Ottoman Empire in 2nd Constitutional Era in terms of text, thought, understanding and approach aiming to create citizenship awareness in curriculum and sources of that era. The study includes the examination of Musahabat-ı Ahlakiye (Diniye, Tarihiye, Medeniye) - Ethics Talks - lesson in terms of purpose and content and this lesson was in the curriculum of Mektebi İptidadiye which was emerged by Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-i Muvakkati. The method used in this study is the historical research methods. This method is based on systematic data collection and evaluation of these which were conducted to identify the daily events of the past or future relationships, causes, factors and observed trends. In this study, Musahabat-ı Ahlakiye (Diniye, Tarihiye, Medeniye) - Ethics Talks - lesson taking part in Mektebi İptidadiye (Primary School) curriculum was divided into 4 main themes by using content analysis method. These themes are National and Spiritual Consciousness, Moral Values, Rights and Responsibilities and Environment and Health Awareness. Under these themes, many sub-themes such as patriotism, country awareness, public commitment, respect, tolerance, respect for property, sense of duty, nature conservation and love of animals have been constituted. Examples have been given in sub-themes and results have been reported.

Key Words: 2nd Constitutional Period, Curriculum, Citizenship.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN PERSPEKTİFİNDE BİREYİN TOPLUMSALLAŞMA SÜRECİNİN ANALİZİ

EROL KOÇOĞLU - MESUT AYDIN - FATOŞ GÜVEN

Sınırları belli bir coğrafyada, ortak değer ve normlara sahip organik ilişkilerin ve ikincil kurumların egemen olduğu kendine özgü yaşam tarzı olan farklı büyüklükteki insan gruplarına toplum olarak tanımlanabilir. Gelişen ve değişen dünyamızda bireyin toplumsallaşmasının bir takım evrelerden oluştuğu söylenebilir. Bu evrelerden biri belki de en önemlisi eğitimidir. Bireyin yaşamı boyunca aldığı eğitim bireyin sosyalleşmesine katkı sağladığı sağlamakla beraber bireyin toplumsallaşmanın boyutlarına bağlı olarak farklı davranışlar ya da tepkiler ortaya koymasını beraberinde getirmiştir. Bireyin eğitim hayatı boyunca toplumsallaşmasına katkı sağlayan bir takım çalışma alanları ve disiplinler vardır. Bu çalışma alanlarından biri de içerisinde birbirinden farklı disiplini ve öğrenme alanını barındıran sosyal bilgiler dersidir. Şöyle ki, ilkokul programları içinde yer alan derslerde toplumun değerlerinin aktarımının yanı sıra toplumu değiştirmekle de doğrudan ilişkilendirilebilecek derslerden biri kuşkusuz içeriği ve kullandığı yöntemlerle Sosyal Bilgiler dersidir. Sosyal Bilgiler dersi Sosyoloji bilimi ile iç içe olan bir derstir. Özellikle yapılandırmacı yaklaşım ile hazırlanan programlardan sonra Tarih ve Coğrafya konularının bile sosyolojik bir bakış açısıyla, sosyolojik içerik ve yöntemlerle verilmeye başlandığı görülmektedir. Buradan hareketle sosyal bilgiler dersinin aktarıcıları olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin bireyin toplumsallaşma sürecine ilişkin algılarını belirlemek bundan dolayı önemli olduğundan böyle bir çalışma yapılması gerekli görülmüştür.

“Sosyal bilgiler öğretmenlerinin perspektifinde bireyin toplumsallaşma süreci” isimli bu çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla öğretmen görüşleri alınmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup; veri analizinde içerik ve betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenleri bireyin toplumsallaşma sürecini değerlendirmeye ilişkin farklı algılara sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Toplumsallaşma, Birey, Öğretmen.

INDIVIDUAL ANALYSIS OF PERSPECTIVE OF SOCIAL STUDIES TEACHERS SOCIALISATION

EROL KOÇOĞLU - MESUT AYDIN - FATOŞ GÜVEN

Boundaries in a particular geography, common values and norms of organic relations and dominated by secondary institutions with unique lifestyle defined as groups of people in the community to different sizes. Developing and changing world, we can say that a team composed of the individual's socialization stage. This is perhaps one of the most important training phase. ensuring that individuals contribute to the socialization of individuals that education throughout life along with the individual's behavior or to reveal different responses depending on the size of socialization has brought. Throughout the educational life of the individual, there are some areas of study and disciplines that contribute to socialization. This study is also one of the areas in the different disciplines and learning from each other hosting social studies. Thus, the transfer of the values of the society in the courses in primary schools as well as programs to change society is also one of the lessons that can be attributed directly to social studies content and uses the method of doubt. The course is intertwined with social studies in sociology. In particular, the History and Geography subjects even after the program prepared by the constructivist approach with a sociological perspective, it is seen that start to be given the sociological content and method. Hence the transmitters of social studies teachers of social studies to determine the individual's perceptions regarding the socialization process is so important to do such a study was necessary.

"Social studies teachers from the perspective of the individual's socialization process" is semi-structured interviews with teachers feedback form prepared by the researchers in this study were obtained. The study is a qualitative research method used; content and descriptive analysis data analysis techniques were used. According to the results of social studies teachers it has emerged that they have different perceptions of assessment of the socialization process of the individual.

Key Words: Social Information, Socialization, Individual Teachers.

SOSYAL BİLGİLER VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN TARİHSEL ANALİZ VE YORUM BECERİLERİNE YÖNELİK TUTUMLARI

CENGİZ ÖZMEN - NURGÜL KIZILAY

Sosyal bilgiler dersi kapsamında yer alan tarih konularının öğretiminde, yeni tarih öğretimi yaklaşımından faydalanılmaktadır. Olay, yer, tarih, isim ve hedefler bilgisine dayanan eski tarih öğretimi anlayışı yerine, günümüzde sorgulayan, araştıran, kendilerine yöneltilen sorulara ders kitaplarının yanında belgeleri, tarihi mekânları ve geçmişe ait kalıntıları değerlendirip kanıtlar sunarak cevap veren, kısaca tarihsel düşünme becerilerine sahip öğrenciler yetiştirmeyi amaçlayan tarih eğitimi esas alınmaktadır. O halde, öğrencilerin eğitiminden sorumlu öğretmenlerin, tarihsel düşünme becerilerine sahip olması bir zorunluluk olmaktadır. Bu bağlamda, yeni tarih öğretimi anlayışıyla önemi artan tarihsel düşünme becerilerinden, tarihsel analiz ve yorum becerilerine yönelik sınıf öğretmeni ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin algılarını belirleme bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın yöntemini, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan ve araştırmanın konusunu oluşturan kişi ya da nesnenin bulunduğu şartlar içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışıldığı tarama modeli oluşturmaktadır. Adıyaman ilinde görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerine ve sosyal bilgiler öğretmenlerine uygulanan çalışmada, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Tarihsel Analiz Ve Yorum Becerisi Öz Yeterlilik Tutum Ölçeği” kullanılmış, araştırma sonucuna göre öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarihsel Düşünme, Tarihsel Analiz ve Yorum, Sınıf Öğretmeni, Sosyal Bilgiler Öğretmeni

THE ATTITUDES OF SOCIAL STUDIES AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS RELATED TO THEIR HISTORICAL ANALYSIS AND INTERPRETATION SKILLS

CENGİZ ÖZMEN - NURGÜL KIZILAY

In the teaching of history subjects covered in social studies, new history teaching approach has been used. Instead of the old history teaching approach which based on the information of event, place, date, names and targets, new history teaching approach has been taken into consideration. This new approach aims to train students as individuals who search, make reasoning, answer questions by using not only text books but also historical places, historical evidences, shortly who have historical thinking skills. Therefore, the teachers who are responsible for students' training should have historical thinking skills. In this context, through the understanding of the importance of historical thinking skills as a result of using new history teaching approach, the study aims to determine the perceptions of social sciences and primary school teachers' perceptions related to their historical analysis and interpretation skills. In the study, descriptive survey model has been used in which aims to descript a situation in the past or at present with its' existing conditions. Historical analysis and interpretation skills attitude scale has been used in the study. The scale has been administered to the social sciences and primary school teachers who work in the schools in Adıyaman province. The responses of the teachers have been evaluated and some suggestions have been offered thorough the findings.

Key Words: Historical Thinking, Historical Analysis and Interpretation, Primary School Teacher, Social Sciences Teacher.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN OKUL DIŞI ÇEVRELERE EĞİTİM AMAÇLI GEZİ DÜZENLEYEBİLME ÖZ-YETERLİK İNANÇLARI

OSMAN ÇEPNİ - BAHADIR KILCAN - TEVFIK PALAZ

Bu çalışmada, Sosyal bilgiler öğretmenlerinin okul dışı çevrelere eğitim amaçlı gezi düzenleyebilme öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenlere göre tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Ankara ili Mamak ilçesinde bulunan ortaokullardan random yoluyla seçilecek Sosyal Bilgiler Öğretmenleri oluşturmaktadır. Nicel araştırma deseninde gerçekleştirilecek olan çalışmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmada veri toplamak amacıyla, Bozdoğan (2015) tarafından geliştirilen “Okul Dışı Çevrelere Eğitim Amaçlı Gezi Düzenleyebilme Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği” kullanılacaktır. Kullanılacak ölçek 30 maddeden oluşmuş olup, Bozdoğan (2015) tarafından ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,93 olarak hesaplanmıştır. Uygulama sonrasında elde edilen verilerin analizinde spss 17 paket programının yardımıyla T testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılacaktır.

Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin okul dışı çevrelere eğitim amaçlı gezi düzenleyebilme öz-yeterlikleri tespit edilecek, elde edilecek sonuçlar dahilinde var olan eksiklere ait karar vericilere önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öz-Yeterlilik, Eğitim Amaçlı Alan Gezileri, Okul Dışı Çevreler, Öğretmenler.

SOCIAL SCIENCES TEACHERS' SELF-EFFICACY BELIEFS IN ORGANIZING EDUCATIONAL TRIPS TO OUT-OF-SCHOOL SETTINGS

OSMAN ÇEPNİ - BAHADIR KILCAN - TEVFIK PALAZ

The purpose of this study is to determine social sciences teachers' self-efficacy beliefs in organizing educational trips to out-of-school settings in terms of various variables. The study group consists of randomly selected social sciences teachers teaching at middle schools in Mamak district of Ankara province in the spring semester of the 2015-2016 academic year. Quantitative research design will be employed, and survey model will be used. Data will be collected via “Self-Efficacy Belief Scale for Planning and Organizing Educational Trips to Out of School Settings”, which was developed by Bozdoğan (2013). The scale consists of 30 items. Bozdoğan (2015) calculated the Cronbach's alpha reliability coefficient of the scale to be 0.93. The data to be obtained will be subjected to t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) through SPSS 17 package.

At the end of this study, social sciences teachers' self-efficacy beliefs in organizing educational trips to out-of-school settings will be determined, and recommendations will be made to decision-makers to remedy the deficiencies identified based on the obtained results.

Key Words: Self-Efficacy, Educational Field Trips, Out-Of-School Settings, Teachers.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ARAŞTIRMAYA YÖNELİK DİRENÇ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

BAHADIR KILCAN - OSMAN ÇEPNİ - SELMAN ABLAK

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik direnç davranışlarını belirlemektir. Araştırmada, öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik dirençlerinin; bölüm, sınıf düzeyi, araştırma süresi, araştırma sıklığı, araştırma becerisi ve araştırma tutumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlenmeye çalışılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi'nin ilköğretim bölümlerinde (Sınıf, Sosyal, Fen, Matematik) öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Nicel araştırma deseninde gerçekleştirilecek olan çalışmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmada veri toplamak amacıyla; Konokman ve Yelken (2015) tarafından geliştirilen, güvenirlik katsayısı 0.94 olarak bulunan "Araştırma Direnci Ölçeği" kullanılacaktır. Uygulama sonrasında elde edilen veriler SPSS 17 paket programı yardımıyla t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Araştırmaya Yönelik Direnç, Davranış, Öğretmen Adayları, İlköğretim.

DETERMINING PRE-SERVICE TEACHERS' RESISTANCE BEHAVIORS TOWARD RESEARCH

BAHADIR KILCAN - OSMAN ÇEPNİ - SELMAN ABLAK

The purpose of this study is to determine pre-service teachers' resistance behaviors toward research. An attempt will be made to realize whether pre-service teachers' resistance behaviors toward research vary by department, grade and duration of research, frequency of research, research skill, and research attitude. The study group consists of pre-service teachers attending the divisions (Classroom Education, Social Sciences Education, Science Teaching, Primary Mathematics Education) of the Department of Primary Education of Gazi University Faculty of Education in Ankara in the spring semester of the 2015-2016 academic year. Quantitative research design will be employed, and survey model will be used. Data will be collected via "Research Resistance Scale", which was developed by Konokman and Yelken (2015) and whose reliability coefficient was found to be 0.94. The data to be obtained will be subjected to t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) through SPSS 17 package.

Key Words: Research Resistance, Behavior, Pre-Service Teachers, Primary Education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ İNTERNETE OLAN BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

ZAFER ÇAKMAK - CENGİZ TAŞKIRAN - BİROL BULUT

Bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmelere paralel olarak internet kullanımının arttığı yadsınamaz bir gerçek haline gelmiştir. Elbette ki internetin, bilgiye ulaşmayı kolaylaştırması belki de bireyin sosyalleşmesine yardımcı olması gibi bir takım faydaları sıralansa da; internet kullanımındaki aşırılık toplumsal bağların kopmasına hatta aile içi iletişimin bile zarar görmesine yol açabilir. Bu bilgiler ışığında bu çalışmada, Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının internet bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu (evren) 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılının bahar döneminde Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada bütün öğrencilere ulaşma imkânı olduğundan ayrıca örneklem alma yoluna gidilmemiştir.

Araştırmanın verileri, kişisel bilgi formu ve Hahn & Jerusalem (2001) tarafından tasarlanan, Şahin & Korkmaz (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan “İnternet bağımlılığı Ölçeği”nden oluşmaktadır. Kişisel Bilgi Formu”; cinsiyet, sınıf, günlük internet kullanım süresi ve internet kullanım amacı değişkenlerinden oluşurken; İnternet Bağımlılığı Ölçeği 3 faktör ve 19 maddeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler; SPSS 17 istatistik programıyla analiz edilerek, alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnternet, İnternet kullanımı, Öğretmen adayları, Sosyal Bilgiler

AN ANALYSIS OF INTERNET DEPENDENCY LEVELS OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS

ZAFER ÇAKMAK - CENGİZ TAŞKIRAN - BİROL BULUT

It became an undeniable truth that Internet use increased substantially as a result of the rapid advances in information and communication technologies. Although there are several benefits of Internet such as facilitating access to knowledge and promoting socialization of individuals, excessive Internet use could result in rupture of social ties and even harm domestic communications. Thus, the present study aims to identify Internet dependency levels of pre-service social studies teachers. Study group (universe) of the research included students attending Fırat University, Faculty of Education, Social Sciences Teaching Department in 2015 - 2016 academic year spring semester. Since it was possible to reach all students in the universe, a sample was not selected.

Study data were collected using a personal information form and “Internet Dependency Scale” developed by Hahn & Jerusalem (2001) and adapted to Turkish by Şahin & Korkmaz (2011). Personal Information Form included questions on gender, class level, daily Internet use duration, and purpose to use Internet variables, while Internet Dependency Scale contained 3 factors and 19 items. Collected data were analyzed with SPSS 17 statistics software and it was considered that the results would contribute to the literature.

Key Words: Internet, Internet Use, Pre-Service Teachers, Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİNE ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ İŞİĞİNDA

FENEMOLOJİK BİR BAKIŞ

HALİL İBRAHİM SAĞLAM

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenliğine ilişkin olarak öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi'nde öğrenim gören 16'sı (%40) kadın, 24'ü (%60) erkek olmak üzere toplam 40 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kapsamında yürütülmüştür. Öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla, nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. İki bölümden oluşan görüşme formunun birinci bölümünde öğretmen adaylarının kişisel bilgilerine, ikinci bölümünde öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretmenliğine ilişkin görüşlerini belirleyecek sorulara yer verilmiştir. Görüşme formundaki soruların kapsam geçerliği için alanla ilgili üç uzmanın görüşüne başvurulmuş ve gelen öneriler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca, görüşme formundaki soruların anlaşılabilirliği beş öğretmen adayı ile görüşülerek kontrol edilmiş ve forma son şekli verilmiştir. Öğretmenlerinden elde edilen veriler içerik analizi yöntemine tabi tutularak çözümlenmiştir. Araştırmada; öğretmen adaylarının %40'ının sosyal bilgiler öğretmenliğini yeniden tercih etmek istediği, %55'inin yeniden tercih etmek istemediği, %5'inin tercih edip etmemede kararsız kaldığı; öğretmen adaylarının %72.5'inin sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik olarak *olumlu* bir algıya sahip olduğu, %27.5'inin ise *olumsuz* bir algıya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgiler, Algı.

A PHENOMENOLOGICAL PERSPECTIVE ON SOCIAL STUDIES TEACHING FROM THE VIEWPOINT OF PROSPECTIVE TEACHERS

HALİL İBRAHİM SAĞLAM

The purpose of this study is to identify the views of prospective teachers on social studies teaching. The sample contained 40 prospective teachers, 16 of them being female (40%) and 24 of them being male (60%), who studied Social Studies Teaching at Sakarya University during the 2015-2016 Academic Year. The study was designed as a phenomenological one, a qualitative research design. The views of the prospective teachers were identified using a semi-structured interview form, a qualitative data collection instrument. The form consisted of two sections. The first one attempted to collect personal information about the prospective teachers, whereas the second one was intended for the identification of their views on social studies teaching. The interview form was submitted to three experts who specialized in the area. They were requested to assess the content validity of the questions, which were revised in accordance with their advice. In addition, the comprehensibility of the questions was tested by five prospective teachers before it was analyzed. The data were subject to content analysis. While 40% of the prospective teachers reported that they would like to choose social studies teaching again if they had the chance, 55% said they would not, and another 5% was undecided. The results showed that 72.5% of them had a *positive* perception of social studies teaching whereas the remaining 27.5% had a *negative* perception.

Key Words: Social Studies Teaching, Prospective Teachers, Social Studies, Perceptions.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ DERSİNİN OLUŞTURMACI ÖĞRENME AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: INDIANA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ

MEMET KARAKUŞ - FAZİLET KARAKUŞ

Giderek karmaşık hale gelen bir dünyada yaşam ile ilgili demokratik değerlerle donatılmış, öğrenen, düşünen, eleştiren, üreten, katılımcı demokratik vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlayan bir çalışma alanı olan sosyal bilgiler dersinin öğretiminin nasıl yapılması gerektiği önemli bir konudur.

Sosyal bilgiler öğretiminde oluşturmacı öğrenmeye dayalı anlamlı öğrenme aktif olarak süreci oluşturmaya dayalıdır. Öğrenme süreci eğitimcilerin bilgi olarak adlandırdıkları fikirler, ilişkiler ve deneyimlerin bütünüdür. Yaşamdaki daha önceki deneyimlerle başlama yoluyla daha karmaşık sosyal bilgiler bilgi ağı oluşturmaya başlanır (NCSS,1994). Sosyal bilgileri etkili olarak öğretme öğretmenlerin, öğrencilere bilmelerini istediklerini söylemekten çok yapmalarını gerektirir. Onlar, öğrencilere kendileri için bilgiyi nasıl elde edecekleri konusunda ve demokratik bir toplumu destekleyen kararlarda bilgiyi kullanmalarına yardım etmek zorundadırlar (Sunal ve Haas, 2002).

Oluşturmacı öğrenmede öğretimin amacı bireylerin belirli şeyleri bilmesi değildir. Bunların mantıklı yorumlarının nasıl yapılabilceği, onlarla işbirliği içinde sağladığımız ya da geliştirilen araçları kullanma gösterilmelidir. Mantıklı kavramıyla alternatif görüş açıları ve diğer görüş açılarından alternatif yorumlar geliştirmeye yüreklendirme kast edilir. Bunun sonucunda tüm yorumlar ya da yapılar eşit olmadığı için, oluşturmacı öğrenmede bir doğru görüş açısı ya da tek bir yorum kabul edilmez (Cunningham,1992). Oluşturmacı öğrenme öğrencilerin konuyla ilgili çoklu görüş açıları oluşturma yoluyla öğrenmesi gerektiğini vurgular. Öğrencilerin farklı görüş açılarından olası en iyi durumu görmeleri, doğru bir şekilde alternatif görüş açılarını anlamak için gösterdikleri çaba önemlidir. Farklı görüş açılarını sağlamak için en önemli strateji işbirlikli öğrenme ortamını yaratmaktır (Bednar, Cunningham, Duffy & Perry, 1992).

Oluşturmacı öğrenmede öğrenenlerin kazanması gereken beceriler de tanımlanır. Odak hatırlama değil, yansıtma becerisi üzerinedir. Oluşturmacılıkta odak bilgiyi yapılandırma süreci ve bu süreçte farkındalığı yansıtma üzerindedir (Bednar vd., 1992). Öğrenme etkili olarak problem çözmede belirli bir alt beceriyi kullanma aracıdır. Beceriler uygulandıkları problemlerden bağımsız değildir (Cunningham,1992). Oluşturmacı öğrenmeye göre değerlendirmede amaç otantik görevlerde içerik alanını kullanma yeteneğini geliştirmektir (Bednar vd., 1992). Oluşturmacı öğrenme, öğrencilerin ezberleme yeteneklerine dayalı olarak belirli bir konuya ilişkin ne bildiklerini değil, performans ve düşünme süreçlerindeki yansımaları değerlendirmeyi gerektirir. Öğrencilerin konuları nasıl anladıkları ve daha önceki düşüncelerinden farklı olarak ne tür yeni düşünceler ortaya koydukları belirlenir (Brooks & Brooks,1993).

Yukarıda yer verilen oluşturmacı ilkelere sınıf ortamında yer verildiğinde oluşturmacı öğrenme öğretme süreci yaratılmış olur. Sosyal bilgiler dersinin temel amaçlarından biri olan demokratik ve etkili vatandaşlar yetiştirmek için oluşturmacı öğrenme ortamları ve oluşturmacı öğrenmeyi benimsemiş eğitimcilerin bulunduğu eğitim ortamları önemli bir seçenek olarak değerlendirilmelidir.

Araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretimi dersini oluşturmacı öğrenme açısından değerlendirmektir. Araştırma Indiana Üniversitesi eğitim fakültesinde sosyal bilgiler öğretimi dersini veren bir profesör gözlenerek gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma desenine göre oluşturulan araştırmada gözlem tekniği yoluyla veri toplanmıştır. Araştırmacılar dersin yapıldığı ortama doğrudan katılarak süreci doğal bir şekilde gözleyerek notlar almışlardır. Haftada üç saat olan ders dört haftalık süre ile on iki saat gözlenmiştir. Gözlem sonuçları betimsel olarak analiz edildikten sonra oluşturmacı öğrenme ilkeleri doğrultusunda yorumlanmıştır. Öğrenme öğretme süreci oluşturmacı öğrenmede önemli ilkeler olan öğrenmeyi temel alma, aktif öğrenme, sorun çözme, bilgi üretme, birincil kaynakları kullanma, öğrenci merkezlilik, tümel değerlendirme, ilgi ve merak uyandırma, keşfetme, yorumlama transfer etme, işbirliği ve üst düzey düşünme becerileri gibi ölçütleri açısından değerlendirilmiştir. Gözlemler sonucunda dersin öğrenme öğretme sürecinde üst düzey düşünme (tahmin etme, çıkarımda bulunma, yorumlama, benzerlik ve farklılıkları bulma, çoklu görüş açıları oluşturma), araştırma, keşfetme, grup tartışmaları, öğretimsel materyaller kullanma, farklı görüş

açıları üzerinden kendi görüş açısını oluşturma, yaşamdan örnekler, yaşamla ilişkilendirme, metafor kullanma, değerlendirme (grup değ) gibi oluşturmacı öğrenmenin ilkelerine dayalı olarak yürütüldüğü gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oluşturmacı Öğrenme, Sosyal Bilgiler Eğitimi.

AN EVALUATION OF SOCIAL STUDIES INSTRUCTION COURSE IN TERMS OF CONSTRUCTIONIST LEARNING: A SAMPLE OF INDIANA UNIVERSITY EDUCATION FACULTY

MEMET KARAKUŞ - FAZİLET KARAKUŞ

The way instruction of social studies course- which is a study field that aims to raise citizens who are equipped with democratic values, who learn, think, criticize, produce, and get involved in the world getting increasingly complicated- should be conducted is an important issue.

Meaningful learning based on constructionist learning in the instruction of social studies is based on the formation of the process actively. Learning process is the body of opinions, relations and experiences that educators call knowledge. More complicated social studies knowledge web is created by starting from previous experiences in life (NCSS, 1994). Effective instruction of social studies course requires teachers to do the actions, rather than telling them. They have to help their students about how to obtain knowledge for themselves and use the information in the decisions that support a society (Sunal and Haas, 2002).

The purpose of instruction in constructionist learning is not about individuals' knowing some certain things. They should be instructed how to make rational interpretations of these things and how to use tools provided or developed in cooperation with them. The term rational may mean encouragement for developing alternative interpretations from alternative views and other views. As all interpretations or structures are not equal as a result of this, one correct view or interpretation is not accepted as true in the constructionist learning (Cunningham, 1992). Constructionist learning emphasizes that students should learn by forming multiple views about the issue. Students' seeing the best possible situation among various views and their efforts to accurately understand the alternative views are of importance. The most important strategy for enhancing different views is to create a cooperative learning environment (Bednar, Cunningham, Duffy & Perry, 1992).

The skills that students need to gain in constructionist learning are also defined. The focus is not on recall, but on the reflective skill. The focus in constructionism is on constructing knowledge and reflecting this awareness in this process (Bednar et al., 1992). Learning is a tool of using a certain sub-skill in effective problem solving. Skills are not independent from the problems for which they are used (Cunningham, 1992). According to constructionist learning, the purpose in evaluation is to improve the ability of using the content field in authentic tasks (Bednar et al., 1992). Constructionist learning requires the evaluation of students' reflections on performance and thought processes, not what they know about a topic based on their ability to memorize. The way students comprehend topics and the new thoughts they produce differently from their previous thoughts are identified (Brooks & Brooks, 1993). The constructionist learning process is created when the abovementioned principles are included in the classroom environment. Constructionist learning and education environments with instructors who adopted constructionist learning should be evaluated as an important alternative with a view to raising democratic and effective citizens, which is one of the main goals of social studies course.

The purpose of this study, which was designed as a qualitative one, is to evaluate the instruction of social studies course in terms of constructionist learning. The study was conducted by observing a professor who taught instruction of social studies course in Indiana University Education Faculty. The data were collected through observations. The researchers took notes by directly participating in the course and observing it naturally. Observations were made for three hours in a week throughout four weeks, and a total number of 12 observations were conducted. Observation results were analyzed descriptively, and then they were interpreted in line with the principles of constructionist learning. The learning and teaching process was evaluated in terms of the main principles of constructionist learning which included using learning as a base, active learning, problem solving, producing information, using primary sources, student centeredness, plenary evaluation, raising interest and curiosity, exploring, interpreting, transferring, cooperating, and using higher-order thinking skills. Observations showed that the course was conducted based on the principles of constructionist learning such as higher-order thinking (guessing, inferring, interpreting, finding similarities and differences, forming multiple point of views), searching, exploring, group discussions, using educational materials, forming one's own views from different views, giving examples from life, relating with life, using metaphors, and evaluating (group evl.).

Key Words: Constructionist Learning, Instruction of Social Studies.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

KADİR KARATEKİN - SADULLAH ÜSTÜN - CEVDET UYSAL

Başarılı ilişkilerin temelini oluşturan sosyal beceriler, bireyin kendine olan inancını yükseltirken, başkalarından gelebilecek zararı da en aza indirir. Sosyal beceri düzeyi güçlü insanlar kendilerini potansiyel olarak güçlü hisseder; öğretmenleri, arkadaşları ve diğer kişiler tarafından çok çabuk kabul görür. Bu becerilere sahip olan öğrencilerin sosyal ilişkileri de oldukça gelişmiştir. Sosyal becerilerin çocuğun sosyal gelişiminde de önemli bir yeri vardır. Sosyal becerilere sahip çocuklar toplumsal yaşamda karşılaştıkları problemlerin üstesinden bu becerilerden yoksun çocuklara göre çok daha kolay gelebilmektedir. Öğrencilerin sosyal beceri düzeyleri onlara verilecek nitelikli bir eğitimle geliştirilebilir. Ortaokulda öğrencilerin sosyal beceri düzeylerini geliştirebilecek derslerin başında sosyal bilgiler dersi gelmektedir. Bu araştırmanın amacı da ortaokulda sosyal bilgiler dersini alan ancak sosyo-ekonomik düzeyi birbirinden farklı olan çocukların sosyal beceri düzeylerini karşılaştırmaktır. Böylece bu dersin farklı sosyo-ekonomik düzeydeki çocuklar üzerindeki etkisi de tespit edilebilecektir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılacaktır. Çalışma grubu olarak özel okulda öğrenim gören, devlet okulunda öğrenim gören ve koruma ve bakım altında kalan ortaokul öğrencileri seçilmiştir. Çocuklarda sosyal beceri düzeylerini belirlemek amacıyla Matson tarafından geliştirilen, Bacanlı tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarının öğretmenlere, ebeveynlere ve çocuklarla çalışan diğer meslek gruplarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Sosyal Beceri, Sosyal Çevre, Sosyal Katılım Becerisi, Sosyal Bilgiler.

COMPARISON OF SOCIAL SKILL LEVELS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

KADİR KARATEKİN - SADULLAH ÜSTÜN - CEVDET UYSAL

Being the foundation for successful relationships, social skills, while upgrading the individual's self-belief, also minimizes the damage that may come from others. People with strong social skill level feel themselves potentially powerful and they are quickly accepted by their teachers, friends and other people. Social relations of students who have these skills are quite advanced. Social skills have an important role on social development of a child. Children with social skills accomplish solving the problems which they faced in social life easily compared to children who lack social skills. Social skills of students can be developed by a qualified education that given to them. Social studies lesson forefronts of the lessons that may develop social skills in secondary school. The aim of this study is to compare the social skills of students of secondary school who take the lesson of social studies and who have different socio-economic levels. Thus the effects of social studies lesson on students who have different socio-economic levels will be identified. Descriptive research model in this study will be used. Children who have been attending to secondary school studying in private schools, studying in public schools and keeping under the care and protection were selected as the working group. In order to determine their level of social skills in children, the scale 'Matson Evaluation of Social Skills with Youngsters (MESSY)' developed by Matson and adapted to Turkish by Bacanlı will be used. There search results are expected to contribute to teacher, parents and other occupational groups working with children.

Key Words: Children, Youngsters, Social Skills, Social Environment, Social Participation Skills, Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA KADIN ALGISI (2000-2014)

HATİCE GÜLER

Bu çalışma, sosyal bilgiler ders kitaplarındaki kadın figürü üzerine araştırmalar yapılarak hazırlanmıştır. Çalışmanın ön hazırlığında ilk olarak; ilk Türk devletlerinde kadın, Osmanlı Devletinde kadın, Cumhuriyet Tarihinde kadın figürü nasıldı? Referans sorusu ile araştırmalar yapılmıştır.

Sosyal bilgiler ders kitaplarında yapılan incelemelere göre, ders kitaplarında kadınlara, kadın haklarına, değinilmiş mi? Hangi konularda kadın haklarına değinilmiş? Tarih boyunca kadınların önem nasıldı? Sorularına cevaplar aranmıştır. 5-6-7. sınıflarda ders kitaplarında yapılan incelemeler sonucunda "Ünite 2-Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk?" ünitesinde, 6. sınıflarda "Ünite 6- Demokrasinin Serüveni" ünitesinde "kadın algısı" içeriğine ile ilgi bilgiler verilmektedir. Elde edilmiş olan 7. Sınıf ders kitaplarında ise kadın için ayrılmış bir başlığa rastlanılmamıştır.

2000-2014 yılları arasındaki sosyal bilgiler ders kitapları incelendiğinde, zaman içerisinde toplum içerisinde kadının bazı haklarında değişimler olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimler: Sosyal Bilgiler, Kadın, Kadın Hakları.

WOMEN'S PERCEPTION OF SOCIAL SCIENCE TEXTBOOK in (2000-2014)

HATİCE GÜLER

This study was prepared by research on female figures in social studies textbooks. In the first preliminary study; The first of the Turkish state, the woman in the Ottoman Empire, how did the female figure in the history of the Republic? Research has been done with reference questions.

According to examination in social studies textbooks, textbooks for women, women's rights, is mentioned? in which subjects were touched on women's rights? How important women throughout history? answers to the questions were sought. 5-6-7. As a result of investigations in grades textbook "Unit 2 Republic How We Attain?" In the unit, 6th grades "Unit 6- The Adventure of Democracy" unit "female perception" are interested in information with the content. which has been obtained in the 7th grade textbooks were seen in a title reserved for women.

When social studies textbooks examined between 2000-2014 years, some of the rights of women in society include the time it was determined that there are variations.

Key Words: Social Studies, Women, Women's Rights.

TEOG KAPSAMINDA DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

MEHMET - KÖÇER - UĞUR CANPOLAT

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sistemi olarak bilinen TEOG, Türkiye’de 8.sınıf öğrencilerinin bir üst basamak olan ortaöğretime geçişi için uygulanan ortak sınavlardan oluşan bir sistemdir. TEOG kapsamında açılan Destekleme ve Yetiştirme Kursları ise öğrencilerin, bu sınavda sorumlu olduğu derslerle ilgili kazanımların aktarılması konusunda eksiklerinin tamamlanmasını hedefler. Bu araştırmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda yürütülen Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının, kurslarda görev alan Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni benimsenmiştir. Katılımcılar 2014-2015 eğitim öğretim yılında Eskişehir ili merkez ve ilçelerinden ölçüt örneklem yöntemi ile belirlenmiş 15 Sosyal bilgiler öğretmenidir. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme ile toplanmış ve veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda Sosyal bilgiler öğretmenleri genel olarak kursları yararlı bulduklarını ancak kursların yeni başlaması ve dershanelerin devam etmesi nedeni ile kurslara öğrenci katılımının az olduğunu; velilerin ve öğrencilerin bu kurslar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını vurgulamışlardır. Ayrıca, öğretmenler kursa katılım sağlayan öğrencilerde olumlu, rahat bir iletişim ortamının kurulmasından dolayı göreceli olarak ders ve sınav başarısının arttığını ve öğrencinin sosyal gelişimine katkı sağladığını da belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: TEOG, Destekleme ve Yetiştirme Kursu, MEB, Sosyal Bilgiler.

EXAMINATION WITHIN THE SCOPE OF TEOG OF SUPPORTING AND TRAINING COURSES IN LINE WITH THE OPINIONS OF TEACHERS OF SOCIAL STUDIES

MEHMET - KÖÇER - UĞUR CANPOLAT

TEOG, also known as the System for Transition from Primary Education to Secondary Education, is a system consisting of common exams applied to 8th grade students in Turkey for transition to the next stage, secondary education. The Supporting and Training Courses active within the framework of TEOG target at completing any possible insufficient gains of students in terms of the courses they are responsible for. The purpose of this research is examination of the Supporting and Training Courses in secondary schools reporting to the Ministry of National Education within the framework of the opinions of their Social studies teachers. Phenomenology pattern, which is a qualitative research method, has been adopted in this study. The participants are Social studies teachers determined with the method of criterion sampling from the center and districts of Eskişehir province in 2014-2015 academic year. The data of the research has been collected with semi-structured negotiations, and the data were analyzed via content analysis. Social studies teachers have underlined, as a result of the examination, that they find courses useful in general, however that participation of students is little because they have just started and private teaching institutions are still active; and that parents and students are not adequately informed about the courses. Furthermore, the teachers specified that course and examination success showed a relative increase in attending students because of the positive and comfortable communication environment, and that these courses also contribute to the social development of the student.

Key Words: TEOG, The Supporting and Training Courses, MEB, Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE BİR EYLEM ARAŞTIRMASI: POTANSİYEL KATKI, ZORLUK VE FIRSATLAR

İBRAHİM AKŞİT - ERKAN DİNÇ

Bu çalışmanın konusu bir doktora tez çalışması kapsamında gerçekleştirilen ve yedinci sınıf sosyal bilgiler dersi Türk Tarihinde Yolculuk ünitesinde geçen bazı kavramlar hakkında öğrencilerin sahip olduğu önbilgi ve algıların tespitini; bu kavramları daha etkili ve kalıcı olarak öğrenmesine yönelik etkinlikler hazırlanmasını; bu etkinlikler uygulanarak ilgili kavramların öğretilmesini ve araştırma boyunca gerçekleştirilen uygulamaların bu kavramları öğrenmeye etkisi ile bu süreçte yaşananlar hakkında öğrencilerin görüşlerini incelemeyi amaçlayan bir eylem araştırması ile ilgilidir.

Bilindiği üzere eylem araştırmaları, özünde bir şeyleri değiştirmeyi, bir sorunu çözmeyi amaçlar ve buna yönelik olarak tasarlanmış bir birlerini takip eden uygulama ve araştırma süreçlerini içerir. Her ne kadar nicel veri toplama araçları ve analiz teknikleri kullanılsa da özünde nitel araştırmanın dayandığı paradigmalardan biri olan yorumlamacılık üzerine inşa edilen bu araştırma deseninde araştırmacı aynı zamanda uygulama süreçlerinin doğal ve sıradan bir üyesi ya da parçası durumundadır. Dolayısıyla, eylem araştırmalarının ortaya koyduğu sonuçlar süreçte gerçekleştirilen uygulamalar ve belirli aşamalarda planlı olarak toplanan araştırma verileri ile sınırlı değildir. Bizzat uygulayıcı konumunda olan araştırmacının, araştırma sürecinde yaşadıkları ve gözledikleri de bir eylem araştırması için kayda değer veriler sağlar. Nitel araştırma yöntemleri ile ilgili temel kaynaklarda da belirtildiği üzere bu tür çalışmaların veri toplama ve analiz aşamalarının başlıca araç ve enstrümanlarından biri de araştırmacının kendisidir.

Bu bakış açısı esas alınarak planlanan bu çalışmanın amacı da yukarıda bahsedilen eylem araştırması sürecinde uygulayıcı ve araştırmacı rollerini üstlenen birinci yazarın çalışmanın planlanmasından doktora tezi formatındaki raporunun yazılmasına kadar ki dönemde yaşadığı tecrübeleri ve yaptığı gözlemleri ortaya koyarak eylem araştırmasının özellikle sosyal bilgiler eğitimi alanındaki uygulayıcı ve araştırmacılar için sunduğu potansiyel katkıları, zorlukları ve fırsatları sistematik bir biçimde ortaya koymaktır. Diğer bir ifadeyle bu araştırma, eylem araştırması boyunca araştırmacının süreci nasıl anlamlandırdığı ve yorumladığı yansıtılmaya çalışılacaktır.

Bu çalışmanın verileri gerçekleştirilen eylem araştırması sürecinde birinci yazarın gözlem ve deneyimleri olup araştırmacı sınıf içindeki ders uygulamalarının görüntülü kaydını almış, çalışma boyunca ayrıca bir de araştırma günlüğü tutmuştur. Adı geçen kayıtlardaki veriler analiz edilerek yukarıdaki amaç doğrultusunda yorumlanıp değerlendirilecektir.

Yapılacak analiz ve değerlendirmeler sonunda hem uygulayıcı-araştırmacının kendisinin hem de katılımcıların ele alınan kavramlar, kavram öğretimi, kavram öğretime yönelik etkinlik ve uygulamalar, eylem araştırması süreci ile ilgi algıları, anlamlandırmaları, deneyim ve bakış açıları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Eylem Araştırması, Kavram Öğretimi, Deneyim Ve İzlenimler.

AN ACTION RESEARCH IN SOCIAL STUDIES COURSE: POTENTIAL CONTRIBUTIONS, CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

İBRAHİM AKŞİT - ERKAN DİNÇ

The focus of this study is to determine the prior knowledge and perceptions of students on some substantives concepts that are include in the content of the study unit 'A Journey into Turkish History' in seventh grade social studies curriculum and performed as part of a doctoral thesis; preparation of activities for learning these concepts more effectively and permanently; it relates to an action research that aims to introduce concepts related to applying these activities and to examine students' opinions about influence of practices that performed during research to these concepts and what is happening in this process.

As known, action research aims to change things, to solve a problem and it includes practice and research processes followed one by one that designed for these practices. While it is used quantitative data collection tools and analytical techniques, researcher are also a natural and ordinary member or part of the implementation process in this research pattern that built on interpretation which is one of the paradigm that qualitative research studies is based. Therefore, the results of action research it is not limited with implementation performed in process and research data collected as planned at certain stages. Observation and lived processes by researcher who is in practitioner position, in the research process, provides valuable data for an action research. As noted in the basic resources related to qualitative research methods, one of the main tools and instruments for data collection and analysis of these studies is researcher himself/herself.

The aim of this study that is planned based on this perspective, is revealing lived experiences and observations by the second author who assume the role of practitioners and researchers, in the period from the planning of the operation to until the writing of the report on the dissertation format and demonstrate potential contributions, challenges and opportunities especially for practitioners and researchers in social studies education field offered by the action research in a systematic manner, in the process of researching the above-mentioned actions. In other words, this study will try to reflected how researcher meaning and interpreted this period during the action research.

The data of this study in the performed action research process is the observations and experiences of second author, researcher took the video recording of class practices in classroom, kept also a research diary throughout the study. Data which is mentioned in the records will be analyzed and interpreted in accordance with the above objectives and will be evaluated.

At the end of analysis and evaluation, it will attempt revealing perceptions, their meaning, experiences and perspectives of both practitioner-researcher himself and participants related to discussed concepts, concept teaching, activities and practices for teaching concepts, action research process.

Key Words: Social Studies Teaching, Action Research, Concept Teaching, Experience, Impressions.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

ZAFER ÇAKMAK - SÜLEYMAN ASLAN

Araştırmanın amacı Sosyal bilgiler tarih konularının öğretiminde karşılaşılan güçlükleri ve bunlara çözüm önerileri konusunda 5-6-7-8 sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymak ve bu görüşler arasındaki farkları incelemektir. Yarı yapılandırılmış form türünün kullanıldığı bu araştırmada 8 soruluk anket kullanılmıştır.

Araştırmanın örneklemini Diyarbakır ili Sur ve Yenişehir başta olmak üzere farklı ilçelerden rastgele seçilen 25 öğrenci ve 10 öğretmen oluşturmaktadır.

Araştırma, nitel araştırma türünde tasarlanmış olup amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğrenci ve öğretmenler Sosyal Bilgiler dersinde tarih konularının öğretiminde karşılaştıkları güçlükleri belirtmiş ve bunlara çözüm önerileri noktasında görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Tarih Öğretimi Sorunları Ve Çözüm Önerileri, Sosyal Bilgiler Öğrenci Ve Öğretmen Görüşleri.

A COMPRASİON OF VIEWS OF STUDENTS AND TEACHERS ON PROBLEMS OF HISTORY TEACHİNG AND SOLUTIONS FOR THESE PROBLEMS.

ZAFER ÇAKMAK - SÜLEYMAN ASLAN

The aim of the research challenges in the teaching of social studies and history subjects 5- 6-7-8 grade students and teachers in these solutions put forward their views and opinions on the differences between the species used in structured form 8 item questionnaire used in this study. The sample of the study, it consist of randomly in Diyarbakır Sur and Yenişehir randomly selected 25 students and teachers from different districts. The Research is designed purposive sampling method was used to type. According to the findings of research on social studies students and teachers teaching the subjects and their solutions to the difficulties mentioned at the comments.

Key Words: History Teaching Problems And Possible Solutions, Opinions Of Students And Teachers Of Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE KULLANILAN FİLMLER: AÇIKLAMALI BİR ENVANTER ÇALIŞMASI

ADNAN ALTUN

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleki becerilerinin geliştirilmesi için derslerde başvurulmuş filmleri belirlemek ve bu filmlerin kullanılma sebeplerinin ayrıntılı olarak yer aldığı bir envanter hazırlamak hedeflenmiştir.

Durum çalışması olarak yapılandırılan bu nitel çalışmanın örneklemini 4 farklı grup (sosyal bilgiler alan eğitimcileri, eğitim bilimciler, sosyal bilgiler öğretmenleri, sosyal bilgiler öğretmen adayları) oluşturmuştur. Verilerin elde edilmesinde görüşme yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analize başvurulmuş veri çözümleme sürecinde MEB tarafından 2008 yılında tamamlanan “Sosyal Bilgiler Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri” esas alınmış, lakin alan bilgisi ile ilgili olduğu düşünülen maddeler kapsam dışı bırakılmıştır. Çalışmanın geçerliği konusunda veri kaynağına yönelik çeşitlemeye; güvenilirliği konusunda da bulguların doküman (film) incelemesi ile teyit edilmesi sağlanmıştır. Elde edilen bulgular doküman (film) incelemesi ile de teyit edilmeye çalışılmıştır. Bulgular filme dair genel bilgiler (yapım yılı, süresi, konusu vb.), ilgili olduğu özel alan yeterlikleri ve pedagojik uygulama alanları gibi başlıklar altında ve envanter formatında sunulmuştur.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitime katkı sağlamak amacıyla hazırlanan bu envanterin mesleki beceri dışında alan bilgisi gibi öğretmen eğitiminin farklı boyutlarına ve film dışında kitap, belgesel, web sitesi vb. farklı formattaki yayın ve yapımları da kapsayacak şekilde genişletilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Eğitimi, Mesleki Beceri, Filmler.

THE MOVIES USED IN DEVELOPMENT OF SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS’ PROFESSIONAL SKILLS: AN ANNOTATED INVENTORY

ADNAN ALTUN

The purpose of this study are to determine the movies used in the courses for development of social studies teacher candidates’ professional skills and to prepare a detailed inventory of the movies.

The sample of this study, based upon a case study, consisted four different groups: (1) social studies educators, (2) pedagogs, (3) social studies teachers and (4) social studies preservice teachers. Interview was preferred as data collection instrument. Descriptive analysis was used to describe the basic features of the data in this study. Furthermore, “Social Studies Teachers’ Special Fields Proficiencies” completed in 2008 by the Ministry of National Education (MEB) was considered as reference point. However, the proficiencies are considered to be related in field information were excluded. The findings obtained were confirmed by document (the movies) review and presented in three categories. Firstly, general information (production year, time, storyline etc) were given about the movie. Secondly, it was explained the special fields proficiencies about the movies. Finally, it was described the pedagogical practice areas of the movies.

The inventory expected to contribute the social studies preservice teacher education. It is recommended that the preparation of inventories referring to different aspects of teacher education outside the professional skill and including to publications and productions in different formats and production as books, documentaries and websites outside the movies.

Key Words: Social Studies, Teacher Education, Professional Skill, Movies.

AKILLI TELEFONLARIN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KULLANIMI: ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

HANDAN DEVECİ - HATİCE TÜRE - UĞUR GEZER

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde hızlı ve sürekli değişimler yaşanmaktadır. Yaşanan bu değişimlerden bir tanesi mobil cihaz ve internet teknolojilerinin her geçen gün gelişmesi ve hızlı bir biçimde toplum yaşamında kullanımının yaygınlaşmasıdır. İnsanlar e-postalara bakmak, farklı bilgi kaynaklarına erişmek, ders notlarını ve ders programlarını öğrenmek ya da daha farklı gereksinimleri karşılamak için mobil cihazları kullanmayı tercih etmektedir. Günümüzde en çok kullanılan mobil cihazlardan biri akıllı telefonlardır. Sosyal bilgiler dersi, çok disiplinli yapısı nedeniyle akıllı telefonların ve mobil uygulamaların zengin bir biçimde kullanılabileceği derslerden bir tanesidir. NCSS gibi sosyal bilgiler hareketine yön veren toplulukların metinleri ve bu alanda yapılan akademik çalışmalar da, teknolojinin önümüzdeki yıllarda eğitim alanında ve sosyal bilgiler dersinde daha etkin kullanılmaya başlanacağına işaret etmektedir. Bu bağlamda akıllı telefonlar, eğitim ortamlarında ve sosyal bilgiler derslerinde etkili bir biçimde kullanılabilir. Alanyazın incelendiğinde konuyla ilgili olarak sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu bakımdan kullanımı hızla artan akıllı telefonlarda yer alan uygulamaların sosyal bilgiler derslerinde kullanımına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerine dayalı olarak gerçekleştirilecek bu çalışmanın alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada “sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde akıllı telefonlarda kullanılan uygulamalardan yararlanmaya ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak gerçekleştirilecek bu araştırma olgubilim deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme tekniğine göre belirlenecektir. Katılımcılar, bir devlet üniversitesinde öğrenim gören dördüncü sınıf sosyal bilgiler öğretmen adaylarından oluşacaktır. Araştırma verileri yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanacaktır. Verilerin çözümlemesinde içerik analizi tekniği kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Akıllı Telefonlar, Öğretmen Adayları.

THE USE OF SMARTPHONES IN SOCIAL STUDIES EDUCATION VIEWS OF TEACHER CANDIDATES

HANDAN DEVECİ - HATİCE TÜRE - UĞUR GEZER

Information and communication technologies change rapidly and constantly. One of these changes is the development in mobile devices and Internet technologies every passing day and their use becoming widespread in social life. People prefer using mobile devices to check their e-mails, access various sources of information, get to know their course syllabuses and notes, or meet other needs of them. Today, one of the most widely used type of mobile devices is smart phones. In this sense, the social studies course is one of the courses in which smart phones and mobile applications can be used productively due to its multidisciplinary structure. The publications of societies that direct the social studies movement like NCSS and the academic works conducted in this area also show that technology will start to be used more actively in the field of education and the social studies course in the coming years. Therefore, smart phones can be used effectively in educational environment and the social studies course. However, there is limited amount of research in the literature on this issue, and it is thought that this study which will be conducted based on the views of teacher candidates on the use of smart phone applications in the social studies course would contribute to this gap in the literature. The answer for the research question "what are the social studies teacher candidates' views on using smart phone applications in the social studies course?" is sought after in the study. Phenomenological design is employed in the study which will be conducted based on qualitative research approach. The participants will be selected using the criterion sampling technique, which is a purposeful sampling method. They will be social studies teacher candidates studying their fourth year in a Turkish state university. The data will be gathered using the semi-structured interview technique. In data analysis, content analysis technique will be employed.

Key Words: Social Studies Teaching, Smartphones, Teacher Candidates.

İLKÖĞRETİM 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARI

FEYZULLAH EZER - ÜLKÜ ULUKAYA

“Sosyal ve beşeri bilimleri, vatandaşlık yeterliliklerini geliştirmek amacıyla kaynaştıran bir çalışma alanı” olan sosyal bilgiler ilköğretim öğrencileri için büyük önem arz etmektedir. Bu ders aracılığıyla öğrenci hem toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmekte hem de tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimler ve vatandaşlık bilgisi konularını öğrenebilmektedir. Öğrenciler için bu denli önemli olan bu derse yönelik tutumlarda ise, pek çok faktör etkili olmaktadır. Öğretmenin derse ve öğrencilere yönelik tutumu, öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyi, ilgili materyallerin temini bu faktörlerden bir kaçıdır.

Araştırmanın amacı; ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin, sosyal bilgiler dersine ilişkin tutumlarını belirlemektir. Araştırmanın örneklemini ise 2015-2016 eğitim-öğretim yılında, Malatya ilindeki; Necip Fazıl Kısakürek, Cengiz Topel, Malatya Final, Atatürk ve Türkiyem ortaokullarının 5. sınıflarında öğrenim görmektedir olan 250 öğrenci oluşturmaktadır. Kullanılan veri toplama aracı ise “Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim sosyal bilgiler dersi 1-5. sınıflar öğretim programında hazırlanmış olan “İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği”dir. Araştırma sonunda elde edilen verilerin analizinde ise SPSS 20.00 paket programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tutum, Sosyal bilgiler, Vatandaşlık.

5TH GRADE STUDENTS' ATTITUDES TO SOCIAL SCIENCES

FEYZULLAH EZER - ÜLKÜ ULUKAYA

Social Sciences, which is a field of study integrating social and humanistic sciences to develop citizenship sufficiency, have a crucial importance for students. By this course, the student can realise his/her community existence and can learn history, geography, sosyology, antropology, citizenship matters, politics, psychology and law. A few contributing causes may effect students attitudes to this crucial course. Teacher's manner to students and course, the readines level of students, existence of needed materials are some of them.

The aim of the research is to clarify the 5th grades attitudes to Social Sciences. The sample of the research consists of 250 5th grade students from Necip Fazıl Kısakürek, Cengiz Topel, Private Malatya Final, Atatürk and Türkiyem Primary Schools in Malatya during the 2015-2016 education year. The used data collection tool is 'The Attitude Scale To Social Sciences For Primary School Students' which is prepared by Ministry of National Education Social Sciences 1-5th grades curriculum. For analysis of data, SPSS 20.00 packaged software has been used.

Key Words: Attitude, Social Sciences, Citizenship.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİMİNDE YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

FEYZULLAH EZER - ÜLKÜ ULUKAYA

Eğitimde yaşanan büyük değişim yeni yöntem ve tekniklerin eğitim-öğretim ortamında kullanımını zorunlu kılmıştır. Geleneksel eğitim anlayışında sadece belli başlı yöntem ve teknikler kullanılmakta, eğitimin merkezinde öğretmen yer almakta, öğrenci ise, bilginin pasif alıcısı konumunda bulunmaktadır. Bu anlayış öğrencilerin bilgileri sorgulamadan kabullenmesine ve gerçek hayatta kullanamamasına yol açmaktadır. Oysaki öğrencilerin aktif olarak derse katıldığı, yeni yöntem ve tekniklerin kullanıldığı bir ortam, öğrencinin öğrendiği bilgileri yapılandırmasına, gerçek yaşamda kullanmasına ve karşılaştığı sorunlara çözüm üretmesine olanak sağlayabilir.

İlköğretiminin en temel derslerinden biri olan sosyal bilgiler, öğrencilere yurttaşlık görev ve sorumluluklarını öğretmekte aynı zamanda, yaşadığı, çevreyi, ülkeyi, dünyayı tanıyıp, anlamasını sağlamaktadır. Öğrenciler için büyük önemle sahip olan bu ders sadece sınıf ortamında, dersin temel kitabına bağlı kalınarak bir kaç yöntem ve teknikle öğretilbilecek bir ders değildir. Özellikle dersin yeni yöntem ve tekniklerle işlenmesi öğrencinin konuyu daha iyi anlaması için büyük önem taşımaktadır.

Araştırmanın amacı; ilköğretim 7.sınıf sosyal bilgiler dersi, “Güç, Yönetim ve toplum” öğrenme alanına bağlı olarak “Türklerde Devlet Yönetimi” temasının yaratıcı drama yöntemiyle işlenmesinin, öğrenci başarısına etkisini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini ise, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Malatya ilindeki, Final ortaokulunun 7. sınıflarında öğrenim görmekte olan 40 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma da yöntem olarak nicel ve nitel yöntem birlikte kullanılmıştır. Araştırma sonunda elde edilen verilerin analizinde SPSS 20.00 paket programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Drama, Sosyal Bilgiler, Yöntem.

THE IMPACT OF THE CREATIVE DRAMA METHOD ON SUCCESS IN TEACHING SOCIAL STUDIES LESSON

FEYZULLAH EZER - ÜLKÜ ULUKAYA

The great change in educational system has made it compulsory to use new methods and techniques in education and training. In traditional understanding, only certain methods and techniques are being used; teacher is in the center of education and student is in the position of passive information receiver. This understanding causes students to accept the information without questioning and so they cannot use it in real life. Yet a setting, in which the students actively participate in lessons and in which the new methods and techniques are used, can enable the students to structure the information, to use it in real life and to produce solutions to the problems they have faced.

As one of the most important lessons of primary education, Social Studies, teaches the students their citizenship tasks and responsibilities, besides it enables them to know and understand the environment, the country and the World in which they are living in. This lesson, which has a great importance to the students, cannot be taught just in the classroom environment adhered to the main course book and just a few methods and techniques. Especially, to teach the lesson with new methods and new techniques has a vital importance for the students to understand the topic better.

The objective of the research is to present impact on students' success that teaching 7th grade Social Studies lessons based on the learning domain “Power, Management and Society” and to teach the theme of “The State Management in Turk” with the method of creative drama. The sample of the research is consisted of 40 7th grade students in Final Middle School in the city of Malatya in 2015-2016 school year. Qualitative and quantitative methods have been used together as research methods. To analyse the result data of the research, SPSS 20.00 package programme has been used.

Key Words: Drama, Social Studies, Method.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ARAŞTIRMA-SORGULAMAYA DAYALI ALTERNETİF BİR YAKLAŞIM: ARGÜMANTASYON TEMELLİ BİLİM ÖĞRENME

İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN - YAVUZ AKBAŞ - ELİF MERAL

Günümüz eğitim sisteminin öncelikli hedefi, mevcut bilginin öğrencilere aktarılmasından çok bağımsız düşünme becerisine sahip, yaşadığı deneyimler sonucunda bilgiye ulaşan, elde ettiği bilgi ve becerileri karşılaştığı problemlerin çözümünde kullanabilen bireyler yetiştirmektir. Söz konusu becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi ise bireyi öğrenme ortamında aktif kılan ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini (sorgulama, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme) geliştiren aktif öğrenme ortamlarının oluşturulmasına imkân sağlayan öğretim yaklaşımlarının işe koşulması ile gerçekleştirilebilir. Konuyla ilgili literatür, belirtilen düşünme becerilerinin özellikleri/doğası ve öğrencilerde bu becerilerin geliştirilmesine olanak sağlayan öğretim yaklaşımlarından biri olarak Argümantasyon Temelli Bilim Öğrenme Yaklaşımını önermektedir. Argümantasyon Temelli Bilim Öğrenme Yaklaşımının dünyada olduğu gibi ülkemizde de fen eğitimi alanında daha sık kullanıldığı ancak Sosyal Bilgiler eğitiminde yeterince kullanılmadığı ve bu alanda çok az çalışmanın mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, araştırma-sorgulama temelli bilim öğrenmeyi gerçekleştirmek için kullanılan Argümantasyon Temelli Bilim Öğrenme Yaklaşımının genel niteliklerinin tanıtılması ve bu yaklaşımın Sosyal Bilgiler öğretimindeki yerinin ortaya konulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Argümantasyon Temelli Bilim Öğrenme Yaklaşımı.

AN ALTERNATIVE APPROACH BASED ON INQUIRY IN SOCIAL STUDIES TEACHING: ARGUMENTATION BASED SCIENCE TEACHING

İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN - YAVUZ AKBAŞ - ELİF MERAL

Rather than transferring the existing knowledge to students, principal aim of the current educational system is to educate individuals, who have independent thinking skills, are able to reach knowledge via their experiences, and to use their gained skills/knowledge to solve problems they encountered. To train individuals with aforementioned skills deploys instruction approach that provides individual active engagement and develops students' higher-order thinking skills (inquiry, critical thinking, problem solving, and decision-making) in the active learning environment. The relevant literature suggests Argumentation Based Science Learning Approach as a teaching approach that provides an opportunity for students to develop their skills given the foregoing features/nature of thinking skills. It was determined that while Argumentation Based Science Learning Approach is frequently used in the science education, it is rarely exploited in social studies education. Further, few national and international studies have been conducted in this area. At the this context, aim of this study is to introduce general features of Argumentation Based Science Learning Approach used to implement inquiry based learning and to discuss its place in social studies education.

Key Words: Social Stuides Education, Argumentation Based Science Learning Approach.

ÖĞRETMEN ADAYLARI ÖĞRETMENLİK EĞİTİMİ HAKKINDA NELER DÜŞÜNÜYORLAR? SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARI ÖRNEĞİ

DENİZ TONGA

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 4 yıllık üniversite eğitiminde aldıkları derslere ilişkin düşüncelerini ve tespitlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Veri toplama aracı olarak odak grup görüşmesi kullanılmış, elde edilen veriler üzerinden içerik analizlerine yer verilmiştir. Katılımcıların seçiminde ölçüt örnekleme yaklaşımı kullanılmış, son sınıfta okuyor olmak ve not ortalamasının da 3 ve üzeri olması ölçüt olarak kabul edilmiştir. Toplam 15 öğretmen adayı ile çalışılmış ve veriler 2013 yılında toplanmıştır. Katılımcıların görüşlerinin yanında araştırmacının gözlem ve tespitlerine de yer verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında aldıkları 4 yıllık eğitime karşı genel olarak olumlu tutum geliştiremedikleri görülmektedir. Katılımcılar bu olumsuz tutum ve görüşün oluşmasında, derslerde kazandıkları bilgilerin meslek hayatında işlerine yarayıp yaramayacağı tereddüdü, aldıkları derslerin sosyal bilgiler kavramı ve günümüzle yeterince ilişkilendirilmemesini belirtmişlerdir. Katılımcılar öğretim elemanlarının derslerde yeterince materyal kullanmadığını ve derslere gereken önemi vermediklerini ifade etmişlerdir. Araştırmacının gözlemlerine bakıldığında ise, sistemden dolayı öğretmen adaylarının sosyal bilgiler eğitimine isteyerek gelmemeleri, yaşadıkları sorunları dışsal nedenler ile açıklamaları, ayrıca kendilerini mesleki açıdan geliştirmek için yeterince gayret sarf etmemeleri, üniversitenin ise bu gelişim için sağlıklı imkânlar sunamaması araştırmanın önemli sonuçları arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Lisans Programı, Öğretmenlik Mesleği.

WHAT DO TEACHER CANDIDATES THINK ABOUT THE TEACHING EDUCATION? EXAMPLE OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

DENİZ TONGA

In this research, it is aimed to reveal the opinions and observations of social studies teacher candidate about the courses they have taken during their 4-year university education. The focus group interview was used as the data collecting tool, and the content analyses were performed on the data obtained. The criterion sampling approach was used for selecting the participants, and being in the senior year and having a grade-point average of 3 or above were accepted as the criteria. 15 teacher candidates participated in the research and the data were collected in 2013. The researcher's observations and determinations were mentioned as well as the participants' views. According to the findings obtained, it is seen that social studies teacher candidates did not develop a positive attitude towards the 4-year education they have received in the social studies teaching undergraduate program in general. The participants reported that the following factors were important for the formation of this negative attitude and view: the fact that they were not informed sufficiently about the aims of the courses, the hesitation whether the information they acquired at the courses in the professional life, and the fact that the courses they take were not associated adequately with the concept of social studies and today. The participants stated that the instructors did not use enough materials and give the due importance to the courses. From the researcher's point of view, the following observations are among the important results of the research: the teacher candidates do not attend the social studies education due to the system, they explain the problems they experience with external reasons, they do not make enough efforts to improve themselves professionally, the university does not provide healthy opportunities for this improvement, and therefore, these affect the teaching education of social studies teacher candidates negatively.

Key Words: Social Studies Teacher Candidates, Social Studies Undergraduate Program, Teaching Profession.

EĞİTİMDE ALTERNATİF BİR ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UYGULAMASI: ZİPGRADE

ERHAN YAYLAK

Günümüzde telekomünikasyon teknolojisinin hızla ilerlemesiyle mobil/akıllı cihazlar her alanda etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Eğitim dünyası da bu ilerlemeden nasibini almaktadır. Eğitimciler ve öğrenenler için sınav durumu; soru hazırlama, sınav uygulama, sınav kağıtlarını okuma, soru analizi yapma ve en kısa zamanda öğrenene geri dönüt verme gibi sıkıntılı bir süreçtir. Bu sınav sürecini daha kısa zamanda bitirmek, hem eğitimcinin hem de öğrenenin yararına olabilir. Tanımlayıcı/betimleyici araştırma yöntemi ile yapılan bu çalışmanın amacı, Zipgrade uygulamasını kullanarak hem eğitimcinin evrak işlerini azaltıp zaman kazandırmak hem de öğrenene kısa zamanda geri dönüt verilerek öğrenmeyi daha kalıcı hale getirmeyi sağlamaktır. Araştırmanın bulguları; ZipGrade mobil bir uygulama olduğu için eğitimci zaman ve mekan gözetmeksizin sınav kağıtlarını okutup, gerekli analizleri yapar. Böylece öğrenene en kısa zamanda geri dönüt verilir. ZipGrade mobil uygulamasını kullanmanın önemi burada devreye girmektedir. Pedagojik anlamda geri dönüt ne kadar erken verilirse o kadar anlamlı olduğundan, Zipgrade mobil uygulamasının eğitimde kullanılması bu bakımdan önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Ölçme-Değerlendirme, Uygulama.

ALTERNATIVE ASSESSMENT AND EVALUATION PRACTICE IN EDUCATION: ZIPGRADE

ERHAN YAYLAK

Today, with the rapid advancement of telecommunications technology, mobile / smart devices are used effectively in all areas. Training takes its share from this world in progress. Test case for educators and learners; prepare questions, exam application, read the exam paper, the question is a difficult process to analyze and give feedback to the student as soon as possible. This examination process in a shorter time to finish, could benefit both the educators learn. Identifier / descriptive study with the objective of this research method; Using the application Zipgrade learning as well as to save time by reducing paperwork and giving educators is to provide students with feedback as soon as possible to make it more permanent. Research findings; ZipGrade is a mobile application for the exam, educators read out the paper, carry out the necessary analysis regardless of time and space. So, feedback is given to students as soon as. The importance of the se of ZipGarede mobile application come into play here. If that is so meaningful pedagogical sense, given how early feedback, the use of ZipGrade mobile application in education is important in this respect.

Key Words: Education, Assessment and Evaluation, Application.

1. VE 4. SINIF (SOSYAL BİLGİLER, TÜRKÇE, FEN BİLGİSİ VE SINIF) ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRE OKURYAZARLIK FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

NURETTİN BİLGİN - ESRA ÜNLÜ - SÜLEYMAN HİLMİ ŞAHİN - HÜSEYİN KAYA

Bu çalışma 1. ve 4. Sınıf (Sosyal Bilgiler, Türkçe, Fen Bilgisi ve Sınıf) Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlık Farkındalık Düzeylerinin anabilim dalı ve sınıf düzeyine göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaca göre farklı üniversitelerde öğrenim gören öğretmen adaylarına "Kişisel Bilgi Formu" ve "Çevre Okuryazarlığı Ölçeği" uygulanmıştır. Bu ölçekte çevre bilgisi, çevreye Araştırma tarama modeline uygun olarak ve kümeleme örnekleme tekniği ile yapılmıştır. Celal Bayar Üniversitesi ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi araştırmanın evrenini oluştururken 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde öğrenim gören 1. ve 4. sınıf Sosyal Bilgiler, Türkçe, Fen Bilgisi ve Sınıf öğretmenliği anabilim dalından 1605 öğretmen adayı çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Veriler analiz edilirken bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve çoklu karşılaştırma testlerinden biri olan Tukey kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Sosyal Bilgiler, Türkçe, Fen Bilgisi ve Sınıf öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim gören 1. sınıf öğretmen adayları arasında çevre bilgi, kullanım, tutum ve çevre sorunlarına ilgi puanlarında anabilim dalına göre anlamlı fark bulunmamıştır. 4. sınıf öğretmen adayları anabilim dalına göre değerlendirildiğinde ise çevre bilgi, kullanım, tutum ve çevre sorunlarına ilgi puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Sınıf düzeyinin öğrencilerin çevre bilgi, kullanım, tutum ve sorunlarına ilgileri üzerindeki etkisi incelendiğinde Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği ana bilim dallarında öğrenim gören 1. ve 4. sınıf öğretmen adayları arasında anlamlı fark bulunurken, Sosyal Bilgiler ve Türkçe öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim gören 1. ve 4. sınıf öğretmen adayları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Çevre okuryazarlığı boyutunda ele alındığında ise Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği ana bilim dallarında öğrenim gören 1. ve 4. sınıf öğretmen adayları arasında anlamlı fark bulunurken, Sosyal Bilgiler ve Türkçe öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 1. ve 4. sınıf öğretmen adayları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Elde edilen bu sonuçlara göre çevre eğitimi dersi alan bölümlerin çevre bilgi, tutum, kullanım ve sorunlarına ilgilerinin olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara bağlı olarak çevre eğitimi derslerinin, eğitim fakültelerinin bütün bölümlerinde verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Eğitimi, Çevre Okuryazarlığı, Çevreye Yönelik Tutum Ve Çevre Sorunları.

1ST AND 4TH GRADE (SOCIAL STUDIES DEPARTMENT, TURKISH LANGUAGE TEACHING DEPARTMENT, SCIENCE DEPARTMENT AND PRIMARY SCHOOL DEPARTMENT) TEACHER CANDIDATES' ENVIRONMENTAL LITERACY AWARENESS

NURETTİN BİLGİN - ESRA ÜNLÜ - SÜLEYMAN HİLMİ ŞAHİN - HÜSEYİN KAYA

The purpose of this study is to investigate the 1st and 4th Grade (Social Studies Department, Turkish Language Teaching Department, Science Department and Primary School Department) teacher candidates' environmental literacy awareness according to department and grade level. To this end, "Personal Information Form" and an "Environmental Literacy Scale" consisting of four subscales such as environmental knowledge, attitudes towards the environment, usages related to environment and environmental problems have been applied the pre-service teachers studying different universities. This study is a descriptive one based on the relational model. In this study, purposeful sampling method was used. The target population of the study consists of Celal Bayar University and Mehmet Akif Ersoy University, and the sample consists of 1605 1st and 4th grade teacher candidates who study at Social Studies Department, Turkish Language Department, Science Department and Primary School Department.

In data analysis, independent sample t-test, single direction variance analysis (ANOVA) and multiple comparison test (Tukey) are executed. According to obtained data, it was not found statistically a significant difference between the mean scores of teacher candidates regarding the environmental knowledge, usage, attitudes and problems of the Social Studies Department, Turkish Language Teaching Department, Science Department and Primary School Department teacher candidates based on the registered department. On the other hand, a statistically significant difference has been found between the mean scores of these groups regarding environmental knowledge, usage, attitudes and problems based on the registered department.

When examined the effect of grade level on environmental knowledge, usage, attitudes and problems, a statistically significant difference has been found between the 1st and 4th grade Science Department and Primary School Department teacher candidates while there is not a statistically significant difference between the 1st and 4th grade Social Studies Department, Turkish Language Teaching Department teacher candidates.

When examined on the part of environmental literacy, a statistically significant difference has been found between the 1st and 4th grade Science Department and Primary School Department teacher candidates while there is not a statistically significant difference between the 1st and 4th grade Social Studies Department, Turkish Language Teaching Department teacher candidates. In general, it has been observed the departments who take environmental education course have a positive attitude to environmental knowledge, attitudes, usage and problems. Hence, it is thought that environmental lessons should be given in accordance with the structure of the classes in all the departments of education faculties.

Key Words: Environment And Education, Environmental Literacy, Attitudes Towards The Environment And Problems.

ÖĞRETMENLERİN HAZIRLADIĞI SOSYAL BİLGİLER DERSİ SINAV SORULARININ TÜRLERİNE VE KAPSAM GEÇERLİĞİNE GÖRE İNCELENMESİ

HÜSEYİN ÇALIŞKAN - MEHMET UYMAZ

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin hazırladıkları beşinci, altıncı ve yedinci sınıf sınav soruları soru türleri ve kapsam geçerliğine göre analiz edilmiştir. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma grubunu, Sakarya ili Adapazarı, Akyazı, Arifiye, Hendek, Ferizli ilçelerindeki 30 ortaokulda görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen bulgular neticesinde, sosyal bilgiler öğretmenlerinin sınav sorularını hazırlarken çoğunlukla geleneksel ölçme ve değerlendirme tekniklerinden yararlandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin sınavlarda çoktan seçmeli, kısa cevaplı ve doğru-yanlış türündeki soruları tercih ettikleri ve öğretmenlerin öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye katkıda bulunacak sorulara çok fazla yer vermedikleri belirlenmiştir. Kapsam geçerliğine göre yapılan analizler neticesinde öğretmenlerin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımların sayılarına ve oranlarına dikkat etmedikleri ve bazı kazanımlara çok ağırlık verdikleri bazılarına ise yer vermedikleri tespit edilmiştir. Buradan hareketle sosyal bilgiler öğretmenlerinin hazırladıkları sınav sorularının kapsam geçerliğinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sınav Soruları, Soru Türleri, Kapsam Geçerliği.

ABSTRACT

HÜSEYİN ÇALIŞKAN - MEHMET UYMAZ

In this study, fifth, sixth and seventh grade exam questions prepared by social studies teachers were analyzed in relation to types of the exam questions and content validity. The study group consisted of social studies teachers, working in 30 different secondary schools in Adapazarı, Akyazı, Arifiye, Hendek and Ferizli districts of Sakarya province. As a result of the findings of the study, it was determined that the social studies teachers mostly benefited from traditional measurement and assessment techniques while preparing exam questions. Also, it was determined that they chose multiple choice, short answer and true-false type of questions and they didn't choose the questions that can contribute to the development of higher order thinking skills. In relation to the result of the content validity analysis, it was determined that social studies teachers didn't pay attention to the number and rate of acquisitions and did concentrate on some of them, but didn't choose others. Thus, it was concluded that the content validity of the exam questions prepared by social studies teachers is low.

Key Words: Social Studies, Exam Questions, Type of the Questions, Content Validity.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL PROBLEM ALGILARI

ELVAN GÜNEL - ÖNDER ERYILMAZ - AYŞEGÜL PEHLİVAN

Sosyal problemler Sosyal Bilgiler dersinin konuları arasında önemli bir yer tutmaktadır. Sosyal Bilgiler dersinin genel amaçlarından biri olan “Katılımın önemine inanır, kişisel ve toplumsal sorunların çözümünü için kendine özgü görüşler ileri sürer” (MEB, 2005) ifadesi sosyal problemlerin Sosyal Bilgiler dersi içindeki önemini daha net olarak göstermektedir. Bu amaca ilişkin bilgi, beceri ve değerleri kazanmış bireyler yetiştirilmesi için Sosyal Bilgiler öğretim programının uygulayıcısı ve paydaşı olan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin de sosyal problem kavramına ilişkin kazanıma sahip olması gerekmektedir. Çünkü öğretmenler kavramları, nesneleri, kişileri kısaca dünyayı nasıl algılıyorlarsa, bilgilerini öğrencilere algıları doğrultusunda aktarmaktadırlar. Bu nedenle, mesleğe başlamadan önce Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal problemlere ilişkin nasıl bir algıya sahip olduklarının bilinmesi önemlidir. Bu bağlamda, devam eden bu araştırmanın amacı, geleceğin öğretmenleri olacak olan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal problem kavramına ilişkin algılarının belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Sosyal Bilgiler öğretmen adayları sosyal problem kavramını nasıl tanımlamaktadır?
2. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal problem algısı nasıldır?
3. Sosyal Bilgiler öğretmen adayları Sosyal Bilgiler ve sosyal problemler ilişkisini nasıl açıklamaktadır?

Araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal problem kavramına ilişkin algılarını belirlemek olduğu için araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) desende gerçekleştirilecektir. Bu desende araştırmacı günlük hayatta sık karşılaştığımız fakat derinlemesine bilgiye sahip olmadığımız olguları anlamaya ve yorumlamaya çalışır. Bu olgular günlük hayatımızda deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar olarak karşımıza çıkmaktadır (Bogdan ve Biklen, 2007; Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Devam eden bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmak için nitel araştırmalarda kullanılan amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Ölçüt örneklemede araştırmacı araştırması için önemli olan bir dizi ölçüt belirler ve çalışma grubunu belirlediği ölçütlere göre oluşturur. Bu araştırmada çalışma grubunu belirlemek için iki ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütlerden biri Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı’nın VII. Yarıyılında zorunlu olarak okutulan “Günümüz Dünya Sorunları” dersinin alınmış olma durumu, bir diğeri ise Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı’nda seçmeli ders olarak okutulan ve bir takım ulusal ve küresel sorunların anlatıldığı “Küresel Eğitim” dersinin alınmış olma durumlarıdır. Çalışma grubu belirtilen bu iki dersi alan öğrencilerden oluşturulacaktır.

Araştırmada verileri elde etmek için yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılacaktır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda standartlaştırılmış sorular bulunmamaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde, araştırmacı görüşmeden önce araştırmanın amacı doğrultusunda bir takım sorular hazırlar ancak görüşme esnasında soruların cümle yapısını ve sırasını değiştirilebilir, bazı konuların ayrıntısına girebilir veya daha çok sohbet tarzı bir yöntem benimseyebilir. Araştırmacı daha önceden hazırlamış olduğu sorular dışında ek sorular sorup daha detaylı ve derinlemesine veriler elde edebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Devam eden araştırma kapsamında oluşturulacak yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmanın amacına uygun bir şekilde hazırlanacaktır. Hazırlanan sorular iki alan uzmanı tarafından kontrol edilecek ve verdikleri dönüt doğrultusunda gereken düzenlemeler yapılacaktır. Daha sonra düzenlenen görüşme soruları çalışma grubu dışında yer alan bir öğretmen adayına sorulacak; binişik, benzer veya anlaşılmayan sorular tekrardan düzenlenip, görüşme soruları yarı yapılandırılmış görüşmeler için hazır hale getirilecektir.

Devam eden araştırmanın çalışma grubunda yer alan öğretmen adaylarıyla toplam iki birebir görüşme gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Birinci görüşmede öğretmen adaylarının sosyal problem kavramına ilişkin düşünceleri ve sosyal problem kavramı ile Sosyal Bilgiler dersi arasındaki ilişki ile ilgili sorular yöneltililecektir. Daha sonra birinci görüşmeler makro analize tabi tutulacak, görüşmenin eksik kalan noktaları belirlenecek ve ikinci görüşme soruları hazırlanacaktır. Ayrıca ikinci

görüşmelerde Sosyal Bilgiler dersinin sosyal problemlerin çözümünde nasıl bir görev üstlendiği veya üstlenebileceğine ilişkin sorular da yer alacaktır.

Yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla elde edilen veriler öncelikle elektronik ortamda yazılı bir metin haline dönüştürülecektir. Yazılı metin haline dönüştürülen veriler nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi tekniği ile analiz edilecektir. İçerik analizi tekniğinde elde edilen verilerden kodlara, birbiri ile ilişkili olan kodlardan temalara, temalardan da bulgulara ulaşılır (Ekiz, 2015). Verilerin analizi sürecinde, nitel araştırmalarda kullanılan NVIVO 11 paket programından yararlanılması planlanmaktadır.

Araştırmanın verileri analiz edildikten sonra araştırmanın inandırıcılığını arttırmak için katılımcı onayına başvurulacaktır. İnandırıcılık kavramı, bulguların ne derece araştırılan olgunun deneyimlerini ya da bireyin görüşlerinin gerçeği yansıttığını ifade eder (Barbour, 1998'den akt. Curtin ve Fossey, 2007). Katılımcı onayındaki asıl amaç araştırmacının görüşülen kişinin aktardıklarından çıkarttığı anlam ile görüşülen kişinin düşünceleri arasındaki tutarlılığı sağlamaktır (Lincoln ve Guba 1985'den akt. Shenton, 2004). Katılımcı onayında analiz edilen veriler araştırmanın katılımcılarına sunulur ve katılımcılardan kendi verilerine verilen kodları kontrol etmeleri istenir. Katılımcı onayından sonraki aşamada araştırmacı, katılımcılardan gelen dönüt çerçevesinde analizlerini gözden geçirir ve yanlış anlaşılan veya yanlış kodlanan veriler tekrardan analiz edilip gerekli düzeltmeler yapılır.

Araştırmanın inandırıcılığını arttırmak için ayrıca ham verilerin %20sinin araştırmacıların dışındaki bir alan uzmanı tarafından kodlanması yapılacaktır. Barber ve Walczak (2009) verilerin %20'sinin farklı bir alan uzmanı tarafından bağımsız bir şekilde kodlanmasının ve araştırmacı ve verileri bağımsız olarak kodlayan alan uzmanının kodlamalar üzerinden gerçekleştirecekleri tartışmalardan ulaşacakları fikir birliğinin, verilerin analizi noktasında nitel araştırmanın inandırıcılığını arttırdığını ifade etmiştir.

PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS' PERCEPTIONS OF SOCIAL PROBLEMS

ELVAN GÜNEL - ÖNDER ERYILMAZ - AYŞEGÜL PEHLİVAN

Social problems are very significant in Social Studies education. One of the objectives of Social Studies course, which states that *"students should believe participation importance, propounds unique opinions for solutions of personal and social problems"* (MEB, 2005) clearly shows how important to teach about social problems in Social Studies education. It is expected that Social Studies teachers should have enough knowledge and skills to educate individuals who will also have enough knowledge, skills and values to be able to teach social problems and meet this objective. Because the teachers teach these concepts as how they perceive them, it is important to examine how Social Studies teacher candidates define and perceive social problems. Therefore, this on-going research aims to understand pre-service Social Studies teachers' perceptions of social problems. Research questions are:

1. How do pre-service Social Studies teachers define social problems?
2. How do pre-service Social Studies teachers perceive social problems?
3. How do pre-service Social Studies teachers explain how social problems and Social Studies education are related?

Due to the aim of this on-going research is to understand pre-service Social Studies teachers' perceptions of social problems, phenomenological design is employed. In, phenomenological research, the researchers try to understand and interpret phenomenon which we usually encounter but don't have detailed information in our daily life. The phenomenon appears as experiences, perceptions, intensions, concept and situations (Bogdan and Biklen, 2007; Yıldırım and Şimşek, 2013).

In this on-going research, criterion-sampling method, one of the purposeful samplings, was used. In criterion sampling method, the researchers identify a few important criteria for the research and select participants based on identified criteria. Two criteria were selected in order to find participants for this study. Participants who already had "Contemporary World Issues" course, which is a mandatory

course in Social Studies Education Programme and “Global Education” course, which is a selective course in Social Studies Education Programme.

Semi-structured interviews form will be used to collect data. The semi-structured interview form doesn't include standardized questions. The researchers prepare few questions before interviews but he/she can change questions.. The researchers also can ask detailed and deeper questions apart from prepared questions or employ conversation style (Yıldırım and Şimşek, 2013).

In the scope of on-going research, semi-structured interview form will be created based on the aim of the study. Questions will be checked by two Social Studies experts and be edited according to experts' feedbacks. Afterwards, informal interviews will be conducted. Unclear and similar questions will be revised and semi-structured interviews form will be prepared..

Two separate individual interviews will be conducted with the participants. During the first interviews, teacher candidates' perceptions about social problems and relation between social problems and Social Studies course will be asked. After that, macro analysis will be conducted starting from the first interviews. In the next step, missing questions during the first interviews will be asked during the second interviews. Moreover, what Social Studies teacher candidates think about the role of Social Studies to solve social problems will be asked.

In analysis process, collected data will be transformed into scripts. These transcripts will be analyzed by content analysis method. In the content analysis method, the researchers create codes, reach themes from codes and findings from themes (Ekiz, 2015). NVIVO 11 qualitative analysis software will be used in the analysis process.

In order to increase the trustworthiness of the study, the researchers will employ member check. Trustworthiness points out to what extent findings represent investigated the phenomenon (Barbour 1998 as cited in Curtin and Fossey, 2007). The main purpose of the member check is to see consistence between interviewed person's thoughts and the researchers' interpretation (Lincoln and Guba, 1985 as cited in Shenton, 2004). Analyzed data is given to participant for confirmation. Afterwards, the researchers revise and edit codes, themes and findings based on participant's feedbacks.

Furthermore, the %20 of data will be analyzed by one of the field expert and the researchers, field expert will discuss on dilemmas about codes, themes and findings until they provide consensus on data. Barber and Walczak (2009) suggest that this application enhances trustworthiness of qualitative research.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİYASET KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ

ÖZGE TARHAN

Problem Durumu: Yaşam boyu politik okuryazar bireyler yetiştirmek için eğitim sisteminde sosyal bilgiler öğretmenlerinin üzerine düşen önemli görevlerden biri de çocuklara siyasetle ilgili temel bilgi, beceri ve değerler ile siyasetin nasıl yapılacağını öğretmektir. Toplumun siyasal olarak bilinçli bireylerden oluşabilmesi için “Politik Eğitim” oldukça önemlidir. Bireylerin yaşadıkları topluma yararlı birer aktif vatandaş olmaları için öncelikle temel politik bilgiye sahip olması gerekmektedir.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının hoşgörü kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemektir. Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin hoşgörü kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar ile bu metaforların ortak özellikler bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplandığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi: Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji benimsenmiştir. Metaforların ve temaların belirlenmesinde ise içerik analizinden yararlanılmıştır.

Veri Toplama Aracı: Katılımcıların “Siyaset benzer. Çünkü” ifadelerini tamamlamaları istenmiştir. Katılımcıların kendi el yazıları ile kaleme aldıkları bu tamamlamalar araştırmada temel veri kaynağı olarak kullanılmıştır.

Çalışma Grubu: Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören toplam 68 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Bulgular: Katılımcılar tarafından dile getirilen metaforlara ait temalar sırasıyla şunlardır: 1- Siyasetin Zor Oluşu (20 kişi, %30,30), 2- Sevilmeyen Siyaset (19 kişi, %28,78), 3- Siyasetin Gerekliliği (27, %40,40). Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının hoşgörü kavramına ilişkin yaratıcı anlamlar yükledikleri ve bilinen tanımların dışına çıktıkları tespit edilmiştir.

Öneriler: Araştırma sonucunda elde edilen metaforlar, siyaset kavramının öğretmen adayları tarafından nasıl algılandığını belirlemek amacıyla güçlü birer ipucu özelliği taşımaktadır. Metaforlar öğrencilerin konu ile ilgili ön bilgilerini belirlemek için kullanılabilir. Öğrencilere öğretilebilecek her yeni değer ürettikleri metaforlar yardımıyla tespit edilebilir.

Anahtar Sözcükler: Siyaset, Metafor, Öğretmen Adayları, Nitel Araştırma.

EXAMINING SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' PERCEPTIONS REGARDING THE CONCEPT OF POLITICS THROUGH METAPHORS

ÖZGE TARHAN

Statement of the Problem: One of the duties of social studies teachers in the education system to train individuals who will be politically literate in their whole lives is to teach children the basic knowledge, skills and values related to politics, and how politics is done. In order for the society to be consisted of politically conscious individuals, "Political Education" is of great importance. In order to be active citizens beneficial to the society they live in, individuals firstly need to have basic political knowledge.

Aim of the Study: The aim of this study is to identify teacher candidates' metaphorical perceptions regarding the concept of tolerance. It was tried to determine the metaphors the students studying at the Education Faculty have for the concept of tolerance and under which categories these metaphors fall in terms of their common characteristics.

Method: Phenomenology, a qualitative research method, was adopted in this study. As for identifying the metaphors and the themes, content analysis was used.

Data Gathering Tool: The participants were asked to complete the following sentence: "Politics is like because". These completions that the participants provided with their own handwriting were used as the primary source of data in this study.

Participants: In selection of the participants, convenient sampling that is one of the purposive sampling methods was used. The participants of the study were 68 teacher candidates studying at the Education Faculty of Pamukkale University in the 2015-2016 academic year.

Findings: The themes related to the metaphors presented by the participants are as follows: 1- Difficulty of Politics (20 individuals, 30,30%), 2- Disliked Politics (19 kişi, 28,78%), 3- Necessity of Politics (27, 40,40%). It was found that the teacher candidates who participated in the study attached creative meanings to the concept of tolerance and went beyond the common definitions.

Suggestions: The metaphors revealed as a result of the study have the feature of being strong clues to determine how the concept of politics is perceived by teacher candidates. Metaphors can be used to identify students' prior knowledge related to a topic.

Key Words: Politics, Metaphor, Teacher Candidates, Qualitative Research.

SOSYAL BİLGİLER VE SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GİRİŞİMCİLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

ENSAR AYDIN - ÖZHAN CEYHAN - GALİP ÖNER

Küreselleşme olgusu ile birlikte ülkelerin, fırsatları keşfeden, problemlere karşı yaratıcı çözümler bulan, üretken, farklı bakış açısıyla bakabilen, kendine güvenen ve sorumluluk sahibi gibi birçok özelliğe sahip girişimci bireylere olan ihtiyacı artmıştır. Girişimci bireylerin, kendilerine dönük bireysel katkılarının yanı sıra ülke menfaatlerine de hizmet etmesi, girişimcilerin yetiştirilmesinin önemini artırmıştır. Eğitim faaliyetleri kapsamında yetiştirilebilecek olan girişimciler için ilk adımın ilköğretim düzeyinde atılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. İlköğretim düzeyinde hazırlanan öğretim programlarında girişimciliğin ortak bir beceri olarak yer alması bu durumu destekler niteliktedir. Dolayısıyla, gelecekte ilköğretim düzeyinde görev yapacak olan öğretmenlerin sorumluluklarının ayrı bir önem arz ettiği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik düzeylerini çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Betimsel tarama modeli kullanılan bu araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 203 sosyal bilgiler ve 232 sınıf öğretmenliği olmak üzere toplamda 435 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen "Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler, SPSS 22 paket programı kullanılarak analiz edilecektir. Elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçlar belirlenip çeşitli öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimci, Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Sınıf Öğretmeni.

INVESTIGATION OF ENTREPRENEURSHIP LEVELS OF SOCIAL STUDIES AND CLASSROOM TEACHER CANDIDATES

ENSAR AYDIN - ÖZHAN CEYHAN - GALİP ÖNER

Countries have an increased need for productive, confident and responsible entrepreneurial individuals discovering opportunities, finding creative solutions to the problems who are able to look at different perspectives with the phenomenon of globalization. Contributions of entrepreneurial individuals to the interests of the country in addition to their individual contributions to themselves increase the significance of training of entrepreneurs. The first step for the entrepreneurs to be trained within the scope of training activities is considered to be important to be taken at the primary school level. Having the entrepreneurship as a common skill in the teaching programs prepared at the primary school level supports this case. Therefore, it is considered that the responsibilities of the candidate teachers who will serve at primary schools in the future have a particular importance. The aim of this study is to investigate the entrepreneurship levels of the candidate social sciences and classroom teachers according to various variables. The study group of this study, in which a descriptive survey model was used, is formed by a total of 435 candidate teachers (203 candidate social sciences teachers and 232 candidate classroom teachers) studying at Erciyes University Department of Education in the academic year 2015-2016. The obtained data in the research were collected by personal information form prepared by the researchers and the "University Students Entrepreneurship Scale" developed by Yılmaz and Sünbül (2009). The data will be analysed by using SPSS 22 program. Results will be identified by using the obtained data and various recommendations will be developed.

Key Words: Entrepreneurship, Entrepreneur, Candidate Teacher, Social Sciences Teacher, Classroom Teacher

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRE SORUNLARINA İLİŞKİN DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ

MURAT TEKİROĞLU - SERKAN SAY

Sosyal Bilgiler öğretim programının içeriğine bakıldığında, birçok bilim dalının bütünleştirilmiş hali karşımıza çıkmaktadır. Esasında vatandaşlık eğitimi, tarih ve coğrafya öğretimi olduğu ifade edilse bile Sosyal Bilgiler bunların dışında daha fazla bilim ile bütünleşiktir. Bu dersi veren veya verecek olan öğretmen veya öğretmen adaylarının da kendilerini bu doğrultuda hazırlamaları, yetiştirmeleri ve geliştirmeleri gerekir. Sosyal Bilgiler öğreticisi, öncelikle çevresini çok iyi gözlemleyen birisi olmalıdır. Yaşadığı çevrede olup bitenleri en iyi şekilde okuyup, yorumlayıp ifade etmeyi bilmelidir. Bu açıdan değerlendirildiğinde bugün bakıldığında yaşanan çevrede en büyük problemlerden birinin de çevre sorunları olduğu gözlemlenmektedir. Bir Sosyal Bilgiler öğreticisi, çevre ile ilgili öğrencileri en iyi şekilde bilinçlendirmekle sorumludur. Bu bağlamda araştırmanın amacı özellikle Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, çevre sorunlarına ilişkin duyarlılıklarını çeşitli değişkenler açısından değerlendirmektir. Çalışmada betimsel ve vardamsal istatistik kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu olarak Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalında öğrenim gören öğretmen adayları seçilmiştir. Öğretmen adaylarına uygulanan ‘Çevre Sorunlarına Karşı Duyarlılık Ölçeği’ nin sonuçlarına göre elde edile veriler SPSS 23 programında analiz edilmiştir. Elde edilen verileri normal dağılım gösterdiğinden parametrik testlerden t testi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun çevre sorunlarına karşı duyarlı oldukları ve bunun öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Çevre Sorunları, Duyarlılık.

EXAMINING THE SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS' AWARENESSS RELATING TO ENVIRONMENTAL ISSUES

MURAT TEKİROĞLU - SERKAN SAY

Revising the context of the Social Studies curriculum, one confronts with the integrated form of many disciplines. Though it is stated to be the education of citizenship, history and geography, Social Studies is integrated with more disciplines other than those. For this very reason, the teachers or the preservice teachers of this subject needs to be prepared and improve themselves accordingly. A teacher of Social Studies must begin with observing his environment mindfully. He must read and know and have the skill to interpret what is going on in his environment. Considering the present day from this point of view, we come to a conclusion that the environmental issues are one of the most important troubles we are facing. A Social Studies teacher is responsible for educating his students ideally about their environment. In this context, the purpose of this study is to evaluate the preservice teachers' awareness regarding their environment from the point of multiple variables. Descriptive statistics and Inferential statistics has been utilized in the study. The preservice teachers from Pamukkale University, the Faculty of Education, the Department of Social Studies have been chosen as the study group of this study. The data obtained from the results of ‘The Awareness Scale Relating to Environmental Issues’ have been analyzed in SPSS 23 program. Because the data have shown a normal distribution, t- test has been chosen to be used from the parametric test as a result of the study, it has been found that the most of the Social Studies preservice teachers have the awareness regarding the environmental issues and that the sexual differences have no role in determining it.

Key Words: Social Studies, Environmental Issues, Awareness.

FİLMLER İLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ

TURGAY ATASOY - MEHMET AÇIKALIN

Film ile öğretim anlamlı ve güçlü bir öğretim stratejisidir. Filmler etkili bir iletişim aracı olarak öğrencilerde motivasyon, bilgi ve beceri kazanımı yanında duygu uyandırmayı sağlamaktadır. Filmler, Sosyal Bilgiler Dersinde yer alan tarih, coğrafya ve vatandaşlık konularının öğretiminde kullanılabilir. Eleştirel düşünme, akılda tutma ve anlama, özdenetim, yansıtıcı düşünme ve tarihsel düşünme becerileri gibi yapılandırmacı hedeflere ulaşmak için sosyal bilgiler derslerinde film kullanılabilir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler derslerinde filmlerle öğretimin uygulama aşamalarını açıklamak ve uygulama örnekleri vermektir.

William B. Russell' a göre, filmlerin öğretimde kullanılması; hazırlık, gösterim öncesi, film gösterimi ve değerlendirme olmak üzere dört temel aşamadan oluşan bir süreçtir. Uygulamanın en önemli aşamalarından biri hazırlık sürecidir. Bu aşamada öğretmen dersin kazanımına yönelik bir film seçmelidir. Bir ders saati süresince seçilen filmin tamamının gösterimi genelde imkansız olduğundan sunmak istediğimiz mesajı içeren kesit/klip dakika aralığı belirlenerek seçilmelidir. Şiddet, korku, küfür gibi öğrenciler üzerinde olumsuz etki yaratabilecek sahneler içermemesine dikkat edilmesi gerekir. İkinci aşama olan gösterim öncesi sürecinde filmin kısa bir özeti sunulmalı ve filmin amacı öğrencilere açıklanmalıdır. Bu aşamada öğretmen dersin amacına yönelik bir kaç soru sormalıdır. Film gösterimi aşamasında öğrencilere önceden hazırlanmış çalışma kağıtları ya da etkinlik örnekleri verilir ve bunları uygulamaları istenir. Değerlendirme aşaması ise öğretimin amaç ve hedefleri doğrultusunda filmin tartışılması aşamasıdır.

Bu çalışmada sosyal bilgiler dersinde kullanılabilecek iki film örneği ele alınmıştır. *Hayat Güzeldir* (1997) ve *Dedemin İnsanları* (2011) filmlerinin sosyal bilgilerde nasıl kullanılacağı yönelik ders planı ve etkinlik örneği hazırlanmıştır. Her iki film de gerek ortaokul gerekse lise tarih programında yer alan I ve II. Dünya Savaşlarının ilgili konuları ile ilişkilendirilebilir.

Etkinlik Örneğinin Hazırlanması ve Uygulanması

İlk olarak seçilen filmler orjinal DVD formatında satın alınmıştır. Irkçılık temasıyla ön plana çıkan *Hayat Güzeldir* filminden 50-52 dakika aralığı ve Milli Mücadele sonrası mübadele temasını içeren *Dedemin İnsanları* filminden 34-42 dakika aralığı seçilmiştir.

Sonraki aşamada filmlerde geçen bilinmeyen kavramlar etkinlik örneğinde resimlerle desteklenerek açıklanmıştır. Son olarak film gösteriminde tartışılacak sorular hazırlanmıştır. Tartışma soruları ile birlikte öğrencilerden gelen yanıtlara öğretmenin yapacağı değerlendirme ile etkinlik tamamlanmıştır. Bu çalışmada sunulan ders planı örneğinin öğretmenlere sosyal bilgiler derslerinde filmlerin nasıl kullanılabileceği konusunda yol gösterici ve faydalı olacağını ümit ediyoruz.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Film, Video, Öğretim, Ders Planı.

TEACHING SOCIAL STUDIES WITH FILMS

TURGAY ATASOY - MEHMET AÇIKALIN

Teaching with films is a powerful and meaningful learning strategy. Films as an effective means of communication are a source of motivation and provide knowledge and skills acquisition besides arousing emotion. Films are used to teach subjects such as history, geography and citizenship in the Social Studies course. Films could be used to achieve constructivist goals in social studies course such as critical thinking, retention and understanding, self-control and reflective thinking. The purpose of this study is to give application examples and to explain the implementation phase of the teaching with the films in the social studies course.

According to William B. Russell, the use of film in education is consist of the process of preparation, the pre-viewing stage, the watching film stage and the culminating activity stage. Preparation is one of the most important stages of this process. Teachers should select a film which is suitable for course. Instead of making students watch the whole film, teachers should show the related parts of the film. Films to be screened should not contain scenes including violence, fear and blasphemy which could have a negative effect on students. A brief summary and purpose of the film should be presented to students in the previewing stage. Teachers should ask a few question as a warming up activity in this stage. Before showing film, worksheets should be hand out to students. Then film should be screened so that students could complete the handouts. Evaluation and discussion of the film could be done at the final stage which is the culminating activity stage.

This study focuses on two films that can be used in social studies course. The films *My Grandfather's People* (2011) and *Life is Beautiful* (1997) are used in the lesson plans. Both films could be related to the World War I and World War II which are covered in the secondary and high school curriculum.

Preparation and Implementation of Lesson Plan

In the first stage, original films are bought for this study. The selected parts of (from 50 to 52. min.) the film *Life is Beautiful* which focuses on racism and also selected parts of (from 34 to 42. min.) the film *My grandfather's People* that focuses on the population exchanges between Turkey and Greece after the Independence War of Turkey were used in this study.

In the next stage, unknown concepts in the films are explained and supported with pictures in the activity. Then, guiding questions are prepared to be asked to the students during and after the films are showed. Finally, the activity ends with classroom discussion and teachers' feedback as response to students' questions. We hope that this lesson plans that presented in this study will be useful and helpful for teachers in terms of guiding them about using films in the social studies classroom.

Key Words: Social Studies, Film, Video, Teaching, Lesson Plan.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ALTERNATİF ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ALANINDA ÖZ YETERLİLİK İNANÇLARININ BELİRLENMESİ VE VAR OLAN KAVRAM YANILGILARININ TESPİT EDİLMESİ

MEHMET AKPINAR - ŞENGÜL KASIM

Son yıllarda bilgi toplumuna geçilmesiyle eğitimde bazı anlayışlar değişmiş, değişen bu anlayışlar ölçme ve değerlendirme araçlarına da yansımıştır. Bu araştırmanın amacı değişen ve gelişen yeni ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin öz yeterlilik inanışlarını belirlemek, bununla birlikte öğretmenlerde ölçme ve değerlendirme araçlarına yönelik var olan kavram yanlışlarını da tespit etmektir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak yapılmıştır. Araştırma kapsamında literatür taraması yapılmış ve 30 sosyal bilgiler öğretmeni ile konuya ilişkin görüşülmüştür. Veriler içerik analizine tabi tutularak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kendilerini daha çok öğrenci ürün dosyalarının oluşturulması ve proje etkinliklerinin yaptırılmasında yeterli bulurken, tanılayıcı dallanmış ağaç, yapılandırılmış grid, kelime ilişkilendirme testi gibi araçların kullanımında yeterli görmediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler kendilerini yeterli bulduklarını ifade ettikleri ölçme ve değerlendirme araçlarını söylerlerken kavram yanlışlarına düştükleri de ulaşılan sonuçlardan bazılarıdır. Bu sonuçlara dayalı olarak yapılandırmacı yaklaşımın getirdiği yeni eğitim anlayışı doğrultusunda öğretmenler ölçme ve değerlendirme araçları konusunda kısır bir döngüde kalmamalı farklı ölçme ve değerlendirme araçlarını da kullanma konusunda teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Ölçme Ve Değerlendirme, Öz Yeterlilik, Kavram Yanılgısı, Sosyal Bilgiler.

HAYAT BİLGİSİ DERSLERİNDE KULLANILAN METİNLERE YÖNELİK “OKUR DOSTU” METİN DEĞERLENDİRME RUBRİĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

BERRAK KOCAMAN - GÜRBÜZ OCAK

Bu araştırmanın amacı, Hayat Bilgisi derslerinde kullanılan metinleri değerlendirmede kullanılabilecek “Okur Dostu Metin Değerlendirme Rubriği” geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda ilgili literatürden yola çıkarak 7 boyuttan oluşan (metin düzenleme, zaman kullanımı, bağdaşıklık/tutarlık, ipucu verme, kavramsal yoğunluk, açıklama, söylem) bilgilendirme ve resimlendirme) rubriğe, okuyucu düzeyi göz önünde bulundurularak 2 boyut (bilgilendirme, resimlendirme) daha eklenmiş, ayrıca birlikte ele alınan tutarlılık ve bağdaşıklık boyutları farklı boyutlar olarak düşünülerek ayrı boyut haline getirilmiştir. Böylelikle rubrik 10 boyuttan oluşmuştur. Analitik türünde oluşturulan rubriğin nitelik derecesi 1-4 arası puanlanabilecek biçimde düzenlenmiştir. Çalışma iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi (içerik analizi) kapsamında 3. Sınıf Hayat Bilgisi ders kitabından rastgele seçilen 10 adet metin incelenmiştir. İkinci aşamada okur dostu metin değerlendirme rubriği geçerlilik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Rubriğin kapsam geçerliği uzman kişilerin görüşleri alınarak sağlanmıştır. Ayrıca rubriğin geçerliği dil, içerik, yapı ve ölçüt yönlerinin incelenmesiyle sağlanmıştır. Güvenirlik hesaplamaları için Ağırlıklı Kappa Katsayısına bakılmıştır. Buna göre rubriğin Ağırlıklı Kappa Katsayısı, metin düzenleme boyutunda ,83; zaman kullanımı boyutunda ,737; bağdaşıklık boyutunda ,615; tutarlık boyutunda ,737; ipucu verme boyutunda ,737; kavramsal yoğunluk boyutunda ,800; açıklama boyutunda ,643; söylem boyutunda ,780; resimlendirme boyutunda 1; bilgilendirme boyutunda 1” olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar geliştirilen Okur Dostu Metin Değerlendirme Rubriği’nin güvenilir ve geçerli olduğunu göstermektedir. Geliştirilen bu rubrik özellikle sınıf ortamlarında kullanılan metinlerin niteliğini değerlendirmede alternatif bir araç olabileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Hayat Bilgisi Dersi, Rubrik, Okur Dostu Metin, Rubrik Oluşturma.

AN EFFORT TO DEVELOP “READER FRIENDLY TEXT EVALUATION RUBRIC” ON TEXT USED IN SOCIAL STUDIES LESSON

BERRAK KOCAMAN - GÜRBÜZ OCAK

The aim of this study is to develop “Reader Friendly Text Evaluation Rubric” that is used in order to evaluate the texts in Social Studies Lesson. Two dimensions (informing, illustration) have been added to the rubric that consists of seven dimensions (text editing, time use, coherency/ consistency, giving clue, conceptual density, description, and discourse) considering the readers’ level and a separate dimension has been created by taking coherency and consistency together. So the rubric consists of 10 dimensions. Quality level of rubric in analytical form has regulated between 1 and 4. The study has been conducted in two stages. In the first stage, 10 texts have been analyzed in the book of 3rd grade social studies lesson within the scope of text editing in qualitative research methods. In the second stage, the analysis of validity and reliability of text evaluation rubric for readers have been conducted. The validity of rubric has been provided by taking the opinions of experts. Moreover, the validity has included language, context, and structure and criterion ways Weighted Kappa Coefficient has been used for reliability calculations. According to this; Weighted Kappa Coefficient has been found as, 83 for text editing; ,737 for time use; ,615 for coherency; ,737 for consistency; ,737 for giving clue; 800 for conceptual density; ,643 for description; ,780 for discourse; 1 for illustration and 1 for informing. These results show that “Text Evaluation Rubric for Readers” is reliable and valid. Such a rubric can be considered as a tool in order to evaluate the quality of texts in classes.

Key Words: Social Studies Lesson, Rubric, Text, Friendly Text.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNİN AMACINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

BANU ÇULHA ÖZBAŞ - KADİR CAN ERBUDAK

Günümüzde sosyal bilgiler öğretmenleri sınıflarında, uzmanlar tarafından geliştirilen program ve bilgileri farklı kanallardan sunmaktadırlar. Bu yüzden Sosyal bilgiler öğretmenleri sınıfların odak noktasındadırlar (Thornton, 2005). Bu nedenle öğretmenlerin kendi alanlarının sınırlarının neler olduğu, neden ve nasıl öğretilebileceğine ilişkin görüşlerini konu alan çalışmalar gün geçtikte artmaktadır (Thornton, 2005).

Alan yazın incelendiğinde sosyal bilgiler öğretiminin amacına dair farklı görüşlerin ortaya atılmış olduğu görülmektedir. Bazı sosyal bilgiler eğitimcileri, sosyal bilgiler öğretiminin amaçları arasında toplumda yaşanan sosyal problemleri çözme becerisini öğretmek ve bu yolla toplumsal refahı arttırmayı gösterirken (Saxe, 1991; Thornton, 2005), bazı sosyal bilgiler eğitimcileri, karakter eğitiminin bir parçası (Leming, 1985) düşünme becerilerin gelişiminde bir araç (Barr, Barth ve Shermis, 1977; Dilek, 2002; Doğanay, 2004) ya da etkili- aktör vatandaşlar yetiştirmede (Shaver, 1996; Barr, Barth ve Shermis, 1997; Doğanay, 2004) sosyal bilgiler öğretimine değerli bir rol biçmektedir. Farklı pek çok görüşün olması sosyal bilgilerin tek ve yegâne bir tanımının olmamasından kaynaklanmaktadır.

Sosyal bilgilerin iki temel anlayış etrafında şekillendiği görülmektedir (Thornton, 2005). Bu görüşlerin ilkinde, öğrencilere temel vatandaşlık görevlerini kazanmalarını sağlayacak becerilerin sosyal bilgiler öğretimi yoluyla öğrencilere kavratılmasıdır (Thornton, 2005). Türkiye’de sosyal bilgiler öğretiminin amaçlarını konu alan çalışmalar incelendiğinde de bu amacın yaygın olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. İkinci görüş ise; Sosyal bilgiler öğretiminin amacının eleştirel düşünebilen ve problem çözme yetileri gelişmiş, sosyal konulara duyarlı vatandaşlar yetiştirmektir (Thornton, 2005). Kısaca buradan çıkacak sonuç, sosyal bilgiler öğretimine yüklenen amacın nasıl bir vatandaş yetiştirmek isteniyor? Sorusuna verilen cevaplardan ayrı düşünülemediği görülmektedir.

Türkiye’de 2005 yılından itibaren kademeli olarak bir eğitim reformu gerçekleşmiştir. Bu paralelde Sosyal bilgiler eğitimi öğretmen merkezli yaklaşımdan tematik öğrenci merkezli yaklaşıma geçilmiştir. Ancak programda yeni sosyal bilgiler öğretimi yaklaşımlarının da benimsendiği vurgulansa da öğretmenlerin bu yeni vizyon çerçevesinde kendi alanlarını tanımlayıp tanımlamadıklarına ilişkin yapılan çalışmaların sayısı son derece azdır (Doğanay ve Sarı, 2008; Dinç ve Doğan, 2010) Yapılan çalışmalarda sosyal bilgiler öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşımı tam olarak içselleştiremedikleri ortaya çıkmış hatta öğretmenlerin mesleki kimlikleri çerçevesinde yapılmış olan çalışmada ise; Sosyal Bilgiler öğretmenlerin kendilerini genel öğretmen metaforları dışında tanımlayamadıkları görülmüştür (Çulha Özbaş, 2012).

Fakat sosyal bilgiler programının amacının ne olduğuna dair tartışmalar öğretmenlerin görüşlerine başvurulmadan, uzmanlar ve siyasetçilerin kararları ile şekillenmektedir (Nodding, 2003). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu konuda görüşlerinin ne olduğunun belirlenmesi bize sınıf içi uygulamalar hakkında da bilgi vereceğini için önemlidir ve kendi alanlarına ilişkin görüşlerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu çalışmada Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının kendi alanlarına ilişkin görüşlerinin neler olduğu incelenmiştir.

Bu araştırmanın problemine nitel araştırma yöntemleri kullanılarak ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya veri toplamak için katılımcılara açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Elde edilen verilerin doküman olarak kullanılarak doküman incelemesi yapılmıştır. Araştırmanın evrenini İzmir ilinde görev yapmakta olan sosyal bilgiler öğretmenleri ve Buca eğitim fakültesinde okumakta olan sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmaya 63 sosyal bilgiler öğretmeni ve 94 sosyal bilgiler öğretmen adayı katılmıştır. Veri toplama aracı olarak öncelikle öğretmenlere bireysel ve mesleki tanıma formu uygulanmış, Bunun yanında öğretmenlere yazılı olarak şu soru yöneltilmiştir: “Çevrenizdeki kişiler (aileniz, arkadaşlarınız, öğrencileriniz, veliler...) okullarda neden sosyal bilgiler dersi öğretiliyor? Bu dersin amacı nedir?” diye sorarlarsa onlara ne

cevap verirsiniz?” diye sorarlarsa ne cevap verirsiniz ayrıntılı bir şekilde anlatınız sorusu yöneltilmiştir. Veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde alan yazınından elde edilen kategorilerden yararlanılarak yapılmıştır. Araştırmada elde edilen nitel veriler öncelikle içerik analizine tabi tutularak kavramsal kategoriler çerçevesinde nicelleştirilmiştir.

Araştırmadan elde edilen veriler değerlendirilmektedir. Ancak şu 7 yaklaşım çerçevesinde şekilleneceği düşünülmektedir. Vatandaşlık aktarımı olarak sosyal bilgiler; yaşama uyarlayıcı olarak sosyal bilgiler; toplumsal yeterlikleri geliştirici olarak sosyal bilgiler; bireysel gelişimi destekleyici olarak sosyal bilgiler, sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler; yansıtıcı inceleme alanı olarak sosyal bilgiler; Küresel eğitim olarak sosyal bilgilerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimin Amacı, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Sosyal Bilgiler Öğretiminin Amacına Yönelik Yaklaşımlar.

SOCIAL STUDIES TEACHERS AND SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES PERCEPTIONS OF THE AIM OF TEACHING SOCIAL STUDIES

BANU ÇULHA ÖZBAŞ - KADİR CAN ERBUDAK

Today, Social Studies teachers are far more than mere conduits of information or curriculum developed by the experts. Social studies teachers are the key to what happens in classrooms (Thornton, 2005). To use Thornton's (2005) term, social studies teachers are the "curricular-instructional gatekeepers." As gatekeepers, teachers actively shape an instructional program. Teachers can interpret what counts as successful passage through the gate, open the gate wide or narrow, based on what they believe students can or should profit from on the other side, allow innovation through or block it based on their estimation of its educational or practical worth, and so forth (Thornton, 2010: 16).

In short, it is assumed that teachers' knowledge, beliefs, thinking, and attitudes serve as the basis for the decisions they make about their practice and student learning (Adler, 2008: 340). The aim of this study was to explore Social Studies teachers perception of the aim of teaching Social Studies in the school curriculum. Although the lack of consensus about the meaning of Social Studies itself (Nelson, 2001; Evans, 2004; Adler, 2008), the definition and meaning of Social Studies has significant implications for the school curriculum, teacher/classroom practice, the teacher education curriculum, and the forms of research valued in the field (Nelson, 2001: 15). As described in the published framework for K-12 social studies education the overarching aim is to prepare Turkish citizens who embrace Atatürk's principles and revolutions, understand Turkish history and culture, espouse democratic values, respect human rights, care about the environment, know about their rights and responsibilities as citizens, and think critically and creatively in order to make informed decisions (TTKB, 2009). The reforms to Social Studies education in Turkey required new approaches to curriculum, instruction and teacher education. The most important innovation in the new Social Studies curriculum is a student-centered approach and an emphasis on active participation and involvement by students in the learning activities (Doğanay, 2005; Öztürk, 2006; Saftan, 2008; Açıkalın, 2010). It is cleared that traditional education has been changed and the student-centered approach is made in planning. Although, the meaning and aim of the teaching social studies changes some studies showed that Social Studies make nothing of the new meaning and aim of teaching Social Studies (Doğanay & Sarı, Dinç & Doğan; 2010). In short, it is clear relevant literature that, there is need to examine social studies teachers' perceptions of the aim of teaching social studies.

Survey model has been employed in this study to investigate, social studies teachers and social studies candidates' perceptions. 63 social studies teachers and 94 social studies candidates participated the study. Questionnaire containing open ended questions was used to data collection tool. Prior to application, the questionnaire was examined by experts, and administered to social studies teachers for a pilot study. Following the expertise and pilot study, questionnaire took its final form to be applied. Descriptive analysis techniques one of qualitative analysis techniques was utilized for the analysis of the data collected through open ended questions (Yıldırım, Şimşek; 2005). The answers were coded two times by one of the researchers to understand the reliability of the findings

The results from the research are evaluated. However, research is thought to be 7 approach shaped around. Transforming citizenship than, for adopt to life, for social efficiency, for social development, for social efficiency, for reflecting inquiry, for global education.

Key Words: Aim Of Teaching Social Studies, Social Studies Teacher, Approaches For Teaching Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MEDYA OKURYAZARLIĞI KAVRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

HACER DOLANBAY

Araştırmada, medya okuryazarlığı dersini lisans programında ders olarak daha önceden almamış olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı kavramına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problemini “ Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı kavramına ve medya okuryazarlığı dersine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Araştırmada yöntem olarak temel nitel araştırma yöntemleri kullanılacaktır. Bu bağlamda Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği alanında eğitim gören 8 kız 4 erkek toplam 12 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturacaktır. Son yıllarda özellikle eylem araştırmalarında sıkça kullanılan nitel bir veri toplama tekniği olan odak grup görüşmesi yoluyla veriler elde edilecektir. Verilerin çözümlenmesi betimsel analiz yoluyla yapılacaktır. Araştırmanın bulguları ilgili literatürden elde edilen bulgular ile desteklenecek ve değerlendirilerek sonuçlar elde edilecektir. Elde edilen sonuçlar ışığında bir takım öneriler getirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Medya Okuryazarlığı, Odak Grup Görüşmesi.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE EMPATİ KURMA EĞİLİMLERİNİN ARAŞTIRILMASI

HAMZA AKENGİN - MURAT TARTUK

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme ve empati kurma eğilimlerinin araştırılmasıdır. Araştırmada, öğretmen adaylarının empati kurma ve eleştirel düşünme eğilimlerinin öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite ve sınıf düzeyleri, cinsiyetleri, yaşları, anne ve baba öğrenim durumu ve sosyo-ekonomik düzeye göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme ve empati kurma eğilimleri tespit edilmeye çalışıldığından tarama modeli betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini İstanbul, Diyarbakır ve Siirt illerindeki üniversitelere devam eden Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları oluşturmaktadır. Örneklemini ise Marmara Üniversitesi, Dicle Üniversitesi ve Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültelerinde öğrenim görmekte olan 459 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada “kişisel bilgi formu”, “california eleştirel düşünme eğilimi ölçeği” ve “empatik eğilim ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin çözümlemesinde tek yönlü varyans analizi (Anova), t testi, kruskal wallis H testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Araştırma verilerinden elde edilen sonuçlara göre; sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile empati kurma eğilimleri arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre farklılık vardır. Marmara Üniversitesi’nde okuyan öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Empatik eğilimde cinsiyet değişkenine göre kadınların lehine farklılık vardır. Yaş değişkenine göre ise yine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Yaş arttıkça empatik eğilimin arttığı görülmektedir. Ayrıca Marmara Üniversitesi’nde eğitim gören öğretmen adaylarının Dicle ve Siirt Üniversiteleri’nde eğitim gören öğretmen adaylarına göre empati kurma eğilimlerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Eleştirel Düşünme Eğilimi, Empati, Empatik Eğilim, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları.

THE INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS' CANDIDATES DISPOSITION OF CRITICAL THINKING AND EMPATHY

HAMZA AKENGİN - MURAT TARTUK

The aim of this study is to determine survey prospective teachers of social studies critical thinking and empathy inclination. In research it is looked into whether prospective teachers' critical thinking and empathy capability changes according to their studying at the university and class levels, gender, age, parental education status and socio-economic status.

In research, because social studies prospective teachers' critical thinking and empathy inclination is tried to be surveyed, screening model is a descriptive approach. The research has been studied among social studies prospective teacher from İstanbul, Diyarbakır and Siirt. Sampling is consisted of 459 pre-service teachers from Marmara University, Dicle University and Siirt University. In research "personal information form", "California critical thinking disposition inventory" and "emphatic disposition inventory" have been used. Data analysis one-way analysis of variance (Anova), t test, kruskal-wallis h-test and correlation analysis were used.

According to the results obtained from the research; there is positive and medium degree relation as a result of comparing critical thinking and empathy inclination averages. There is diversity according to university attended. It has been observed that students studied at Marmara University have higher capability of critical thinking. There is diversity in favour of women in terms of gender parameter in disposition of empathy. It has been also observed that there is a meaningful diversity in terms of age parameter. Inclination of empathy increases with increase of age. inclination of empathy has meaningful diversity in terms of university attended. Prospective teachers who study at Marmara University have higher inclination of empathy than prospective teachers from Dicle and Siirt Universities.

Key Words: Critical Thinking, Critical Thinking Disposition, Empathy, Disposition Of Empathy, Social Studies, Teacher Candidates.

TÜRKİYE'DE MİLLÎ BAYRAM KUTLAMALARININ TARİHSEL AÇIDAN 6. VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ SORULARIN TARİHSEL AKIL YÜRÜTME AÇISINDAN NİTELİKLERİ

FATMA GÜLTEKİN

Akıl yürütme tüm öğretim programlarında gerek düşünme becerilerinin içinde gerekse unsurları olan sebep-sonuç ilişkisi kurma, karşılaştırma, benzerlik kurma, farklılıkları ayırt etme, çıkarımda bulunma vb. ifadeler ile önemsenen bir beceri konumundadır. Sosyal Bilgilerin içinde tarih alanı oldukça yer kaplayan en önemli alanlardan biri durumundadır. Dolayısıyla sosyal bilgiler derslerinde tarihsel akıl yürütmenin geliştirilmesi beklenmektedir. Bu anlamda araştırma Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan, doğrudan tarih alanı ile ilişkili olan ünitelerde yer alan tarihsel akıl yürütmelerin niteliklerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu üniteler 6.sınıf için “Sosyal Bilgiler Öğreniyorum, Yeryüzünde Yaşam, İpek Yolu’nda Türkler ve Demokrasinin Serüveni” üniteleri; 7. sınıf için “Türk Tarihinde Yolculuk, Zaman İçinde Bilim, Ekonomik ve Sosyal Hayat, Yaşayan Demokrasi, Ülkeler Arası Köprüler” üniteleri olarak belirlenmiştir. Bu ünitelerde yer alan sorular tarihsel akıl yürütme türleri ve düzeyleri bakımından değerlendirilmiştir. Araştırma nitel araştırma deseniyle olup içerik analizi yapılarak sonuçlara ulaşılmıştır. Kitaplarda yer alan sorular “hazırlık soruları, görsellere dayalı sorular, metne dayalı sorular ve değerlendirme soruları kategorileri altında ele alınmıştır. Buna göre ders kitaplarında sözü edilen ünitelerde tarihsel akıl yürütme olarak en fazla sebep -sonuç akıl yürütmesinin kullanıldığı saptanmıştır. Ders kitaplarında yer verilmiş olan soruların yaklaşık yarısının yeteri kadar tarihsel akıl yürütmeyi geliştirici nitelikte olmadığı; geri kalanının önemli bir kısmının ise doğrudan değil ama öğretmenin etkili kullanımı neticesinde tarihsel akıl yürütmeyi geliştirici nitelikte olabileceği kanaatine ulaşılmıştır.

QUALITIES OF QUESTIONS IN 6TH AND 7TH GRADES SOCIAL SCIENCES TEXTBOOKS IN TERMS OF HISTORICAL REASONING

FATMA GÜLTEKİN

Reasoning is a skill which are important for all curriculum. Social Sciences course consists of many different areas. The one of the most important and intensive is history area. History area has typical reasoning: historical reasoning. By implication, it's expected historical reasoning in social sciences course. This study aimed that detected historical reasoning in units directly related with history area in 6th and 7th grades social sciences textbooks. These units were determined as “I Learning Social Sciences, Life in Earth, Turks on Silk Road, Adventures of Democracy” for 6th grade; “Journey in Turkish History, Science Through Time, Economic and Social Life, Living Democracy, Bridges Between Countries” for 7th grade. The questions in this units were evaluated in terms of historical reasoning types and levels. The research was qualitative research design and conclusions were reached by content analysis. The questions in the textbooks are discussed below “preparation questions, questions based on visuals, text-based questions and evaluation questions” categories. The analysis concluded that cause and effect reasoning has been identified as the most widely used historical reasoning type in said units of textbooks. In terms of level, it was evaluated that approximately half of questions are not capable promoting reasoning. Besides, an important part of other questions were evaluated as improving historical reasoning exclusively thanks to effective use of teachers.

LİSE TARİH DERS KİTAPLARI HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME

TÜRKAN BİLGİLİ

Milli Eğitim Bakanlığı ders kitabını "her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında kullanılacak olan, konuları öğretim programları doğrultusunda hazırlanmış, öğrenim amacı ile kullanılan basılı eser " olarak tanımlamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu kanun, yönetmelik ve onlara bağlı müfredat programlarına göre ders kitapları hazırlanır. Ders kitapları, öğretim programının uygulanmasında en çok başvurulan araçlardır. Ders kitapları programın hedef ve davranışlarının gerektirdiği içerik, strateji, yöntem ve teknikleri uygulamaya uygun bir araçtır. Eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için öğrencilerin öğrenme yaşantılarına yön veren ve en çok kullanılan öğretim aracıdır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinin 19'uncu maddesi (4)'üncü fıkrasında yer alan Millî Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okutulacak ders kitabının incelenmesinde, değerlendirilmeye esas olacak kriterlerden biri de "görsel tasarımın ve içerik tasarımının, öğrenmeyi destekleyecek nitelikte olması ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygunluğu" şeklinde belirlenmiştir.

İşte bu bildiride yukarıda belirtilen kritere göre Lise 11'inci sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabı değerlendirilecektir.

HIGH SCHOOL HISTORY COURSE BOOK ABOUT AN ASSESSMENT

TÜRKAN BİLGİLİ

The Ministry of National Education textbook "that any kind and will be used in formal and non-formal education institutions in degrees, prepared in accordance with curriculum issues, works published for use with the learning objectives" defined as. Law, which was prepared by Ministry of National Education, regulations and according to them, depending on the curriculum textbooks prepared. Textbooks, implementation of education programs are the most commonly referenced tools. Textbooks content required by the goals and behavior programs, strategies, methods and techniques are suitable for a vehicle application. Students to achieve the objectives of the training that lead to learning experiences and is the most widely used teaching tool.

Ministry of National Education Textbooks and Teaching Tools Article 19 of Regulation (4) formal subject exclusively to the Ministry of National Education in the third paragraph and to be taught in educational institutions in the examination of textbooks, one of the criteria will be essential to evaluate "the visual design and content design to support learning to be in compliance with the quality and developmental characteristics of students "it is defined as.

Thus, according to the above-mentioned criteria in this paper High School 11th class "Republic Of Turkey Revolution History and Kemalism" textbook will be evaluated.

MEKÂNI ALGILAMA VE ZİHİN HARİTALARININ GELİŞTİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

HAMZA AKENGİN - YAKUP AYAYDIN

Bu çalışma öğrencilerin yaşadıkları çevre ile ilgili mekânsal algılarını geliştirmek, bunların zihin haritalarına yansması ve yaşadıkları çevre ile ilgili varsa yanlışlarını düzeltmek, geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Öğrencilerin okul ve çevresine ilişkin olarak çizdikleri krokiler doküman incelemesi yoluyla analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'da Mili Eğitim Bakanlığına bağlı bir okuldaki altıncı sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma grubu kolay ulaşılabilirlik dikkate alınarak seçilmiştir. Veriler araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin okul ve çevresi ile okuldan eve gidiş yolları üzerinde hatırlayabildikleri mekân unsurlarını içeren çizimlerden ortaya çıkan krokilerin analizi ile elde edilmiştir. Öğrencilerin kroki çizimleri belli aralıklarla tekrar edilmiş, süreç içerisinde öğrencilerin mekân algılarını geliştirmek ve çevreyi tanımalarını sağlamak için öğrencilerle yaşadıkları çevre ile ilgili konuşma-tartışma ve değerlendirmeler yapılmıştır. Öğrencilerin süreç içerisinde çizdikleri krokilerde meydana değişimler de dikkate alınarak elde edilen veriler yorumlanmıştır. Araştırma sürecinde oluşturulan krokiler incelendiğinde; ilk uygulama ile son uygulama arasında öğrencilerin mekân algılarında önemli değişiklikler olduğu, zaman içerisinde mekânı daha dikkatle gözlemledikleri ve gözlemlerini daha yoğun bir şekilde krokilere yansıttıkları anlaşılmaktadır. Yapılan değerlendirmelerle öğrencilerin çevreleri ile ilgili algılarının değiştiği ve geliştiği çevrelerini algılamaya yönelik yanlışlarının düzeltilmesi tespit görülmüştür. Öğrencilerin okul ve çevresine ilişkin zihin haritalarında cinsiyetlerine göre tam olarak bir farklılık görülmezken, öğrenciler arasında var olan farklılıkların daha çok akademik başarılarına göre değiştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mekânı Algılama, Zihin Haritası, Kroki, Ortaokul.

A STUDY ON THE PERCEPTION OF ENVIRONMENT AND DEVELOPING COGNITIVE MAPS

HAMZA AKENGİN - YAKUP AYAYDIN

This study is conducted in purpose of developing children's environmental perceptions about their surroundings and their reflection to children's cognitive mappings and correcting, if there are any, fallacies about their surroundings they live in. During this study case analysis's method is utilized among the qualitative research methodologies. Sketches about school and its surroundings drawn by the students are analyzed via document review methodology. The studying pool of the research is formed from 6th graders from a school subordinated to Ministry of Education. The pool is chosen considering easiness of accessibility. Data is acquired via analysing of sketches spring from the students, who form the research pool; drawings consist of environmental components that students can remember about school and its surroundings and their ways to use to get home from school. The process of drawing sketch is repeated periodically; during the process, talks and discussions are held about their surroundings they live in, in order to improve students' perceptions of environment and recognize their surroundings. The gathered data is interpreted by taking into consideration the changes occurring in the sketches of students' during the process. After analyzing of sketches formed during the process of study, it is understood that, there are significant changes among the students' perceptions of environment between the first and last application, in course of time they observe their surroundings in a more detailed manner and reflect their observations to sketches more intensely. Via the conducted evaluations it is observed that the perceptions of students' about their environment are changed and their fallacies about perceiving their environment are improved. While it is not seen fully that there is a difference between genders on students' cognitive maps about their school and surroundings, it is identified that the existing differences among the students chances according to their academic success.

Key Words: Perception of Environment, Cognitive Mapping, Sketch, Secondary School.

EMEKLİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KULLANDIĞI YÖNTEM VE TEKNİKLER ÜZERİNE SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI

MELEK ÖZTÜRK

Ülkemizde 2004-2005 yılından bu yana yapılandırmacı (oluşturmacı) anlayışıyla eğitim-öğretim uygulanmaktadır. Bu tarihten önceki eğitim sistemi/öğretim programı tek disiplinli olması, öğretmeni merkez alması, vatandaşlık aktarımı olarak sosyal bilgiler öğretimi gibi yönleriyle eleştirilmektedir. Elbette sosyal bilgiler dersinin değişen ülke ve dünya koşullarında bilgiyi üretebilen etkin vatandaşlar yetiştirmesi için gelişimi ve dönüşümü gerekmektedir. Ancak bu durum geçmiş sistemlerin/programların/öğretmenlerin tamamen başarısız ve etkisiz olduğunu göstermez. Sonuçta günümüzün başarılı insanların tesadüfi olarak yetişmiş olması düşünülemez. Araştırmada bu düşünceden yola çıkılmış ve etkenlerden biri üzerinden çalışma yürütülmüştür.

Bu araştırma, bugünün başarılı insanların yetiştiği ortamda, yukarıda saymış olduğumuz etkenlerden biri olan emekli sosyal bilgiler öğretmenleriyle görüşerek, onların mesleklerine, öğrencilerine bakış açılarını değerlendirmeyi, derslerinde hangi yöntem ve tekniklerden yararlandıklarını belirlemeyi ve onların deneyimlerinden sonuçlar çıkarmayı hedeflemektedir. Çalışma grubunu Denizli ilinde yaşayan emekli sosyal bilgiler öğretmenleri (ulaşılabilenler) oluşturmaktadır. Araştırma için sözlü tarih yöntemi tercih edilmiş, veriler birebir görüşmelerle toplanmıştır. Bu yöntemin seçilmesindeki amaç hem derinlemesine bilgi toplamak hem de belli bir yaşın üzerindeki emekli öğretmenlerin yazmaktan çok konuşmayı tercih etmeleridir. Yapılan görüşmeler sesli olarak kaydedilmiş ve yazıya aktarılmıştır. Görüşmelerde emekli sosyal bilgiler öğretmenlerini tanıyıcı sorular (kısaca özgeçmişleri, mezun oldukları okul ve yıl, görev yaptıkları yerler, emekli oldukları yıl) dışında iki soru (1. Öğretmenlik yaptığınız sürede derslerin işlenişinde hangi öğretim yöntem ve tekniklerini kullandınız? 2. Öğretmenlik yaptığınız sürede derslerin işlenişinde uyguladığınız özgün yöntemler var mıydı? Varsa nelerdi?) ile çalışma yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Tarih, Öğretim Yöntem Ve Teknikleri, Emekli Sosyal Bilgiler Öğretmeni.

ORAL HISTORY STUDY REGARDING METHODS AND TECHNIQUES USED BY RETIRED TEACHERS OF SOCIAL STUDIES

MELEK ÖZTÜRK

Education with constructivist (constructionist) approach has been applied since 2004-2005 in Turkey. The education system/curriculum before this date has been criticized due to its aspects such as being single-disciplinary, being teacher-centered, and teaching social studies as citizenship transfer. Of course, development and transformation of the lesson of social studies are needed in order to train effective citizens who are capable of producing information in changing conditions of the country and the world. However, this situation does not show that previous systems/programs/teachers were completely unsuccessful and inefficient. Consequently, it can't be thought that today's successful people were trained accidentally. The study was based on this thought and the study was conducted on one of the factors.

This study aims to evaluate viewpoints of retired teachers of social studies, who were one of the above-mentioned factors, regarding their occupations and students, to determine which methods and techniques they used in their lessons, and to draw conclusions from their experiences by meeting them in the setting where today's successful people are trained. Retired teachers of social studies (who were reached) living in the province of Denizli constituted the sample group. Oral history method was preferred for the study and the data were collected through face-to-face interviews. The purpose for choosing this method is both to collect in-depth information and for retired teachers over a certain age to prefer talking rather than writing. Interviews were vocally recorded and put down on paper. The study was conducted with two questions (1. Which teaching methods and techniques did you use for teaching of lessons when you were teacher? 2. Were there original methods you applied for teaching lessons when you were teacher? If so, what were they?) except for the questions identifying retired teachers of social studies (brief background, the school and the year they graduated, the places they worked at, the year of retirement) in the interviews.

Key Words: Oral History, Regarding Methods And Techniques, Retired Teachers Of Social Studies.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMININ ÖZEL ALAN YETERLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

HAKAN AKDAĞ - MERVE KOCA

Bu çalışma, sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programını, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Özel Alan Yeterlikleri Genelgesi çerçevesinde değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Sosyal bilgiler eğitimi öğretmen adaylarının almış oldukları lisans eğitimini özel alan yeterlikleri çerçevesinde alan uzmanlarının görüşleri alınarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma için bahsi geçen genelge çerçevesinde ve beş alan uzmanının görüşü alınarak hazırlanan açık-uçlu soru formu kullanılmıştır. Ölçme aracı eğitim fakültelerinin sosyal bilgiler eğitimi lisans programında görev yapan sosyal bilgiler eğitimi alan uzmanlarına uygulanmıştır. İçerik analizi ile yapılan kodlamalar neticesinde elde edilen temalar yorumlanmıştır. Araştırma sonuçları çerçevesinde öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Lisans programı, Yeterlik, Özel Alan Yeterliği.

THE EVALUATION OF LICENSE PROGRAM OF SOCIAL STUDIES TEACHER TRAINING IN TERMS OF PRIVATE DOMAIN PROFICIENCY

HAKAN AKDAĞ - MERVE KOCA

This paper has been prepared to evaluate the license program of social studies teacher training within the framework of Special Domain Proficiency Circular which has been published by Ministry of National Education, General Directorate of Instructor Edification and Cultivation. It was tried to determine the license education of social studies teacher training candidates by collecting the ideas of specialists of the discipline within the framework of private domain proficiencies. Open ended question form was used for the research within the framework of circular told before by collecting the ideas of five specialists in the discipline. The measurement tool was implemented on the specialists who had had the education on social sciences and working in the license program of social studies teacher training. The themes were interpreted which had been gained as a result of the codes that had been done by content analysis. Proposals are presented within the framework of research results.

Key Words: Social Studies Education, License Program, Proficiency, Proficiency of Special Domain.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DEPREMDEN KORUNMA YOLLARININ ÖĞRETİMİNDE İTERAKTİF YAZILIMIN ETKİLİLİĞİ

MUSTAFA CİN - SALİHA TOROS

Deprem, gerçekleştiği ortamda büyük yıkımlara yol açan doğal afetlerden birisidir. Bilindiği gibi ülkemiz en önemli deprem kuşaklarından birinin üzerinde yer almaktadır. Bu sebeple Türkiye'nin en fazla zarar gördüğü doğal afet deprem olmaktadır. Dünyada ve Türkiye'de olası bir deprem karşısında meydana gelebilecek zararı en aza indirmek için bir takım önlemler alınmaktadır. Bu önlemlerden birisi de okullarda verilen deprem eğitimidir. Deprem eğitimi, bireyin deprem öncesinde, deprem anında ve deprem sonrasında ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve davranışları kazandırmayı amaçlar. Sosyal Bilgiler, deprem eğitimi konularının öğretiminin yer aldığı derslerden birisidir. Sosyal Bilgiler ders içeriğinde yer alan deprem eğitiminin verimli olabilmesi ve öğrenmenin kalıcı olması için interaktif eğitsel materyaller kullanımının gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin deprem anında karar verme şekilleri üzerinde interaktif yazılımın etkisini ortaya koymaktır. Samsun, Yozgat ve Kars illerinde bulunan 3 ortaokulda öğrenim gören 104 8. sınıf öğrencisi ile yürütülen çalışmada öntest-sontest kontrol grupsuz deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak interaktif hale getirilmiş alternatif ölçme araçlarından birisi olan tanılayıcı dallanmış ağaç ölçeği kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizi için IBM SPSS Statistics 22 paket programı kullanılarak ilişkili örneklemeler için t testi işlemi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda interaktif yazılımın depremden korunma yollarının öğretiminde pozitif yönde etkili olduğu belirlenmiş ve buna bağlı olarak Sosyal Bilgiler dersinde deprem eğitimi konularının öğretiminde interaktif yazılımların hazırlanması ve kullanılması konusunda öğretmen ve öğretmen adaylarının teşvik edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Deprem, Deprem Eğitimi, İteraktif Yazılım, Tanılayıcı Dallanmış Ağaç.

EFFICIENCY OF INTERACTIVE SOFTWARE IN TEACHING SELF-PROTECTION FROM EARTHQUAKES IN SOCIAL STUDIES CLASSES

MUSTAFA CİN - SALİHA TOROS

Earthquakes are a natural disaster causing huge ravage where they occur. As is known, our country is situated on one of the most important fault lines, which makes earthquakes the natural disaster that causes the most damage in Turkey. A number of measures are taken in Turkey as well as in the rest of the world to minimize the damage that would be caused by possible earthquakes. One of these measures is the earthquake training in schools. Earthquake training aims to equip individuals with the knowledge, skills, and behaviour needed before, during, and after earthquakes. One of the subjects in which earthquake training topics are taught is Social Studies. It is thought that the use of interactive educational materials is necessary so that the earthquake training in Social Studies classes can be effective and learning can be permanent. This study aims to reveal the effects of the interactive software on the decision-making processes of eighth-grade secondary school pupils in case of an earthquake emergency. An experimental pattern with no pre-test / post-test control group was used in the study conducted with 104 eighth-grade pupils in three secondary schools in the cities of Samsun, Yozgat, and Kars. The diagnostic branched tree scale, an alternative assessment tool that was rendered interactive, was used for data collection for the research. For the analysis of the data collected, the t-test was done for the correlational samples using the IBM SPSS Statistics 22 package program. The study concludes that the interactive software has a positive effect on the teaching of ways of self-protection from earthquakes, and that, consequently, teachers and teacher-candidates should be encouraged in the writing and use of interactive software for earthquake training in Social Studies classes.

Key Words: Social Studies, Earthquake, Earthquake Training, Interactive Software, Diagnostic Branched Tree.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÜRÜN (SEÇKİ) DOSYASI OLUŞTURULMASINA YÖNELİK ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

YAKUP AYAYDIN - HATİCE YILDIZ AYAYDIN

Bu çalışma nitel araştırma yöntemi kullanılarak öğrenci ve velilerin Sosyal Bilgiler dersinde ürün dosyası oluşturulmasına yönelik görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2015-2016 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde bulunan MEB'e bağlı bir okulda 32 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların seçiminde öğretmenin dersine girdiği sınıf dikkate alınarak kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada bir dönem boyunca ürün dosyası oluşturulmuş ardından veli ve öğrencilerin görüşleri araştırmacı tarafından uzman görüşü de alınarak geliştirilen açık uçlu sorular kullanılarak tespit edilmiştir. Katılımcıların görüşlerini rahatça ifade edebilmeleri için sorulara cevap verirken kişisel bilgilerini yazmaları istenmemiştir. Görüşmelerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda öğrenciler Sosyal bilgiler dersinde ürün dosyası oluşturmanın gerekli olduğunu, yapılan uygulamanın güzel, faydalı ve iyi olduğunu, ürün dosyası oluşturmanın başarılarını olumlu yönde etkilediğini, dersleri daha iyi anlamayı sağladığını, anlamadığı konuları anlamalarını, notlarının yükselmesini ve konuları tekrar ederek aklında kalmasını artırdığını ifade etmiştir. Öğrencilerin çoğu ürün dosyası oluşturmanın anlamayı kolaylaştırma, düzenli olmayı sağlama, sorumluluk bilinci kazandırma, başarıyı artırma, tekrar yapmayı sağlama, kalıcı öğrenmeyi sağlama, hatalarını görmeyi sağlama, derse hazırlık sağlama, öğrendiklerini pekiştirme, araştırma ve bilgi edinmeyi sağlama gibi olumlu yönleri olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte bazı öğrenciler ürün dosyası oluşturmanın fazla zaman alma, yorucu olma, düşük not alma korkusu ve puanlama olması gibi olumsuz yönleri olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin yaklaşık yarısı ürün dosyası oluştururken zorlanmadığını bununla birlikte öğrencilerin bir kısmı ürün dosyası oluştururken zorlandığını ifade etmiştir. Öğrenciler ürün dosyası ile kendilerini değerlendirmelerine ilişkin olarak kendilerini iyi şekilde değerlendirdikleri, bu değerlendirmenin kendilerine sorumlu hissetme, hatalarını görme, daha düzenli olma ve notunu yükseltme gibi yararlar sağladığı ifade etmiştir. Araştırmaya katılan veliler ürün dosyası oluşturmanın faydalı, güzel ve iyi bir uygulama olduğunu düşünmektedir. Velilerin ürün dosyası oluşturmanın öğrencilere konuları daha iyi kavrama ve tekrar etme, başarılı olma, araştırmaya yöneltme, kalıcı öğrenmeyi sağlama, konuları pekiştirme, derse ilgisini artırma, farklı alanlarda bilgi sahibi olma, kendini ifade etme yeteneği gibi katkılar sağladığını belirtmiştir. Ayrıca velilerin tamamı ürün dosyası oluşturmanın dersi anlama, düzenli olma, sorumluluk sahibi olma, konu tekrarı sağlama, araştırmaya yöneltme, bilgilerin kalıcı olmasını sağlama, bazı becerilerin gelişmesini sağlama, yeni bilgiler öğrenmeyi sağlama gibi olumlu yönleri olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte iki veli çantada ağırlık yapma ve unutulunca esnek davranılmamasını olumsuz bir yön olarak belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ürün Dosyası, Veli, Öğrenci.

A SURVEY ON PARENTS AND STUDENTS VIEW ON FORMING PORTFOLIO AT SOCIAL SCIENCE COURSES

YAKUP AYAYDIN - HATİCE YILDIZ AYAYDIN

This study is done in purpose of identifying parents and students view on forming portfolio at social science courses by using qualitative research methodology. The participants of the study formed by 32 6th grade students from a school subordinated to Ministry of Education in İstanbul city, Küçükçekmece County at academic year of 2015-2016. Choosing the participants is done by convenience sampling method considering the classes that the teachers attend. In the survey, a portfolio is formed during a semester and then the views of parents and students are identified by the researcher via open ended questions that are developed by taking the opinions of experts. For being able to state their views comfortably no personal data is requested from the participants while answering the questions. For decoding the data that is spring from the interviews descriptive analysis method is utilized. As a result of analyzing the data, students state that, it is necessary to form portfolio in social science lessons, the application is pleasant, good and beneficial, forming portfolio affects achievement in a positive way, help to understand lessons better, comprehend the subject they do not understand, getting higher grades and by repeating the subjects increasing remembrance. Most of the students state some positive points of forming portfolio as, enhancing comprehension, increasing the sense of responsibility, yields being organized, increasing success, making repetitions, resulting permanent learning, providing preparation for lesson, reinforcing what they learn, research and able to access information. On the other hand, some students state some negative aspects of forming portfolio as, taking a lot of time, fear of taking low grades and existing of point scoring. Half of the students state that they do not have difficulties while forming portfolio, however some students state that they have difficulties while forming a portfolio. Students express that, via portfolio as far as self-evaluation is considered, they make a better self-evaluation, and this evaluation results some good aspects such as feeling responsible, realizing mistakes and being systematically and increasing grades. Every participating parent thinks that forming portfolio is a good beneficial pleasant application. All parents state that forming portfolio has contributions to students such as, better comprehension and repetition of subjects, increasing interest to lessons, having knowledge about different fields, ability to express themselves. Furthermore all parents express that forming portfolio has some good aspects like; understanding lesson, being responsible, repeating lessons, directing to research, resulting permanent learning, developing some skills, learning new knowledge. On the other hand, two of the parents state, causing weight in the schoolbag and not being flexible in case of forgetting as negative aspects.

Key Words: Social Sciences, Portfolio, Parent, Student.

LİSE ÖĞRENCİLERİ SÖZLÜ TARİH ÇALIŞIYOR: TEKNOLOJİYE YENİK DÜŞMÜŞ BİR MESLEK OLARAK MUTEMETLİK

YÜCEL KABAPINAR - EMRE GÖFNER

Çalışan biri için maaş aldığı gün farklı bir gündür. Alın teriyle, emeğiyle kazandığı paraya kavuşur maaş günü. Temel ihtiyaçlarını satın alır, faturalarını öder, kendisinin ya da çocuklarının isteklerini karşılar. Günümüzde ise hesabınıza maaş yatırılır. Maaşınızı kartınızla bankamatikten çekersiniz. Ama ya 20-30 yıl önce çalışanlar maaşını nasıl alıyorlardı? Bu araştırmada bankamatik kartı öncesi dönemde maaşların çalışanlara kim tarafından ve nasıl ödendiğinin sözlü tarih araştırma yöntemiyle incelenmesi amaçlanmıştır. Bir diğer deyişle mutemetlik mesleğindeki “değişim ve süreklilik” ortaya konulacaktır. 2005 sonrası Sosyal Bilgiler Öğretim Programları’nın gündeme getirdiği yeni bir yaklaşımdır Sözlü Tarih ve temel amacı da öğrencileri “küçük tarihçiler” olarak tarih yazmaya teşvik etmektir.

Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul’daki bir özel okulun 9. sınıfına devam eden ve bu projeye gönüllü olarak katılan 2 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin sözlü tarihe ilişkin süreç içerisinde gerçekleştirdikleri basamaklar ve sürece ilişkin düşünceleri ile süreç sonunda ortaya koydukları ürün tanıtılacaktır. Bu çerçevede öğrenciler 4 çalışan ya da emekli mutemetle mesleklerinin niteliği ve süreç içerisindeki değişimlerine ilişkin yarı yapılandırılmış görüşmeler yapmışlardır. Ayrıca mutemetlerden maaş almış 4 çalışanla da mutemetlik mesleği ve maaş ödenmesindeki değişime ilişkin yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirmişlerdir. Gerçekleştirilen mülakatlardan elde edilen veriler belirli kategoriler altında sınıflandırılmıştır.

Bunlara ek olarak Şener Şen’in bir mutemeti canlandırdığı “Namuslu” adlı film de o dönemdeki mutemetlik algısını anlama noktasında bir veri kaynağı olarak incelenmiştir. Bundan başka mutemetlik mesleğinin tarihsel süreçteki izlerini yakalama noktasında, tarihçiler ile görüşmeler yapılmış ve önerdikleri akademik yayınlar ikinci elden kaynaklar olarak incelenmiştir. Öğrenciler de daha önce bilmedikleri mutemetlik mesleğini tanıdıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca kendilerini bir araştırmacı gibi hissettiklerini ve görüşme yapmanın oldukça keyifli olduğunu, buna karşılık araştırmanın yazım sürecinde ise zorlandıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sözlü tarih, Değişim ve Süreklilik, Mutemetlik.

HİGH SCHOLL STUDENTS ARE STUDYING “ORAL HISTORY”: TRUSTEESHIP AS SUCCUMBED AGAINST TECHNOLOGY

YÜCEL KABAPINAR - EMRE GÖFNER

For an employee the day which she/he receives the salary is a different day. She/He reaches the money that he earns with great effort and labour. She/He buys his basic needs, pay the bills, supplies his own or his children' demands. Today the salary is deposited in your bank account. You draw out your salary from the ATM by your bank card. But what about 20-30 years ago? How were the employees receiving their salary? In this research we intend to study in the oral history research methods by whom and how the salaries paid. In other words, “change and continuity” in the profession of trusteeship will be revealed. After 2005, “oral history” is a new approach that Social Studies Curriculum revived and the main goal is to encourage the students to write history as “little historians”.

Two 9th grade students, who volunteered to participate in this project, form the study group of this research who are attending a private school in İstanbul. The product which the students make during the process of oral history, their thoughts about the process will be introduced. In this context, the students conducted semi-structured interviews with four trustees who are still working or retired about the quality of their profession and the changes during time. They also interviewed with four employees who received their salary from the trustees about the profession of trusteeship and the changes about salary payment. The data which is obtained from the interviews, classified under specific categories.

Additionally, the movie named “Namuslu” which Şener Şen played a trustee, analyzed as a source of data to understand that time sense for trustee. Furthermore to capture the traces of trustees in history, interviewed with the historians and the academic publications were analyzed as a second-hand sources which they offered.

The result of the research which the students performed presented that in the past the profession of trusteeship done by the extremely reliable people. Students underlined that they do not have any idea about the meaning of the profession of trusteeship before the research that they conducted. As a result of the research, they learnt about it in a great detail. Students also stated that they felt like a researcher in the process and it was very entertaining to make interviews with the trustees. They were emphasized that writing the report, on the other hand, was a difficult process to conduct.

Key Words: Oral History, Change And Continuity, Trustee.

SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE BİR MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİ OLARAK EŞYA TARİHİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA

YÜCEL KABAPINAR - AHMET SAĞLAMGÖNCÜ

Klasik ders programları tarih konularını sultanlardan, vezirlerden, krallardan, padişahlardan, devletlerin birbirleriyle yaptıkları savaşlardan ve imzalanan antlaşmalardan ibaret kılmaktadır. Bu konular öğrenciler için görece zaman ve mekân olarak uzak olan konulardır. Oysa günlük yaşamımızda yer alan birçok eşyanın tarihi belirsiz ve ilginçtir. Eşya tarihi yaklaşımı ile Sosyal Bilgiler derslerinde öğrencilerin değişim ve sürekliliği algılama becerilerinin geliştirilmesi sağlanabilir. Eşyaların yapılmış oldukları materyallerinden, şekillerinden, özelliklerinden yola çıkılarak öğrencilerin akıl yürütmeleri ve o dönemin yaşam koşulları hakkında çıkarımda bulunmaları gerçekleştirilebilir.

Bu doğrultuda okul düzeyinde kullanılabilecek *eşya tarihi yaklaşımı*, öğrencilerin günlük yaşamlarında sıklıkla kullandıkları bir eşyanın/araç-gerecin geçmişten günümüze gelişimlerini gösterecek şekilde birinci ve ikinci elden kaynaklar kullanılarak araştırılmasını kapsar. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler derslerinde eşya tarihi konularının ders ortamlarına eklenip örnek bir uygulaması yapılarak öğrenciler üzerindeki etkililiği irdelenecektir.

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseni kullanılarak planlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu Adana ilinin Seyhan ilçesinde yer alan bir devlet okulunun 5. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya 11'i erkek, 10'u kız olmak üzere toplam 21 öğrenci katılmıştır. Başlangıçta öğrencilerle birlikte çamaşır makinesinin ve telefonun zaman içinde değişimini irdeleyen bir ders işlenmiştir. Ardından öğrencilerden bir eşya belirleyerek tarihini incelemeleri ve o eşyanın zaman içinde değişimini bilen 40 yaş üstü 4 yetişkinle de görüşme yapmaları istenmiştir. Ardından bu kaynaklardan elde ettikleri verileri kullanarak öğrencilerin bir rapor yazmaları sağlanmıştır. Öğrenciler tarafından teslim edilen ödevler hazırlanan değerlendirme ölçütleri (rubrik) kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu anlamda eşya tarihi ödevleri araştırmanın doküman inceleme temelli veri toplama aracıdır. Ayrıca çalışmaya katılan 5 öğrenci ile de süreçte ilişkin görüşmeler yapılmıştır. Bulgular analiz aşamasındadır.

Anahtar Kelimeler: Eşya Tarihi, Sosyal Bilgiler, Eylem Araştırması.

IMPLEMENTATION OF HISTORY OF MATERIAL AS AN MICRO HISTORY TEACHING METHODS USED IN SOCIAL STUDIES COURSES

YÜCEL KABAPINAR - AHMET SAĞLAMGÖNCÜ

Conventional history curriculum is mostly composed of sultans, kings, viziers, wars and treaties between the states. This approach makes history less interesting for younger students as the content relatively far from their daily life. However, the history of everyday life materials is more interesting. By implementing the history of material approach, students might have a chance to grasp the meaning of change and continuity during time. The materials that the things are made of, their shapes and functions might provide hints for students in making deductions about living conditions of the time studied.

Thereby, the present study aims to implement a teaching approach based on history of material that is part of students' everyday life. It also aims to investigate both feasibility of the teaching approach adopted in Turkish school settings and its effectiveness. It thus targets to find out students' viewpoints about the teaching approach that they experienced as well as their achievement in conducting history of the material.

The present study was planned in the line of qualitative paradigm where action research was the main research design. Twenty one students (10 female, 11 male) who are in 5th grades attending to a state school in Seyhan, Adana participated in this study. The teaching intervention started via the history of two everyday materials, washing machine and telephone. In this section of intervention the change and continuity of the everyday materials were examined by means of primary and secondary evidence. Then participants were asked to choose one of the materials that they use in their life and to conduct research about its history. Additionally, they were required to make interviews with 4 adults above 40 years old who could provide information on change and continuity of the chosen material. Finally students were expected to prepare a report about the history of the chosen material by compiling all written, audio and visual data obtained. These reports formed main data collected in the study. Apart from written data obtained via reports, interviews were also carried out with 5 students who participated in the study. Written and verbal data were obtained and analyzed and will be presented in the study.

Key Words: Social Studies, History Of The Material, Action Research.

YAPILANDIRMACILIK ÖNCESİ VE SONRASI DÖNEMDE KULLANILAN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ DEMOKRASİ KONULU ÜNİTELERİN SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

MURAT AYDIN - TURGAY ÇINKIRDAKLI

Demokrasi, Yunancada “demos” halk ve “kratos” otorite, iktidar, yönetim anlamına gelen bu kavramın Türkçedeki karşılığı halk egemenliği, halkın yönetimidir. Hukuk ve siyasal bilimlerde demokrasi, siyasi iktidarın halka dayandığı, egemenlik yetkisinin halka ait olduğu, halkın kendi kendisini yönettiği siyasi rejimleri ve yönetim biçimlerini karşılamaktadır (Gündüz ve Gündüz, 2005, 105). İlköğretim bünyesinde demokrasi konularının en yoğun olduğu ders, Sosyal Bilgiler dersi. Geçmiş yüzyıllar boyunca, Sosyal Bilgiler tanımı konuyla ilgili edinilen bilgi arttıkça ve geliştikçe, dahası çocuklar ve gençlerin anlamlı bilgileri nasıl ürettiği hakkında bilgi elde edildikçe değişme eğilimi göstermiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenleri her zaman, gelecek kuşaklara demokratik gelenekleri öğretmenin üzerinde durmuşlar ve Sosyal Bilgiler öğretiminin öğrencilerin sosyal hayatı anladıkları ve onun içinde vatandaş olarak yer aldıkları aktif bir süreç olması gerekliliğini savunmuşlardır (Sunal ve Haas, 2009, Akt: Kılıçoğlu, 18). Söz varlığı ise sözlerin bütünü, kelime hazinesi, sözcük dağarcığı anlamına gelmektedir. Deyimler, atasözleri, kalıplaşmış ifadeler, çeviri sözler, ikilemeler, terimler söz varlığının içerdiği unsurlardır. Başlıca ders materyali olan kitaplarda söz varlığı büyük önem taşımaktadır. Söz zenginliği kazanımlara ne kadar uygun olursa verilecek olan eğitim de o kadar nitelikli olacaktır.

Bu çalışmada, yapılandırımcılık öncesi ve sonrası dönemde kullanılan sosyal bilgiler ders kitaplarındaki demokrasi ünitesi, söz varlığı açısından incelenmiştir. Amaç, söz konusu dönemlerde kullanılan kitaplarda söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve kitaplar arasında karşılaştırma yapmaktır. Bu incelemede, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Sonuç ve tartışma bölümünde demokrasi ünitesi için kullanılabilecek söz varlığı unsurlarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Ders Kitapları, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Söz Varlığı, Yapılandırımcılık.

INVESTIGATION OF VOCABULARY IN TERMS OF THE TOPICS ON DEMOCRACY IN THE SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS USED DURING THE PERIOD BEFORE AND AFTER CONSTRUCTIVISM

MURAT AYDIN - TURGAY ÇINKIRDAKLI

The word Democracy is derived from two Greek words: dêmos "people" and κράτος (krátos) "power" or "rule", but its Turkish meaning is popular sovereignty, public administration. The democracy in juridical and political science refers to the political regimes and polities based on the public's political power, public sovereignty and self government (Gündüz and Gündüz, 2005, 105). Social studies course involves the majority of the topics on democracy in elementary education. During past centuries, the definition of the social sciences shows a tendency to change as long as the knowledge acquired on the subject increases and evolves; even the information is gotten about how children and young people achieve meaningful information. Social Studies educators always stressed the importance to teach democratic traditions to the future generations and they advocate social science education must be a process in which the students understand the social life and they play a part as a citizen (Sunal and Haas, 2009, cited Kılıçoğlu, 18). The vocabulary means the body of words, thesaurus, and the stock of words. Idioms, proverbs, stereotyped phrases, translated words, reduplications, and terms are the elements included in vocabulary. The vocabulary has a great importance the book in the main lesson material. As long as the rich vocabulary is more appropriate to gains, the training which will be provided is more qualified.

In this study, the vocabulary has been examined in terms of the topics on democracy in the social studies textbooks used during the period before and after constructivism. The aim of the study is to identify the vocabulary in the textbooks used in the mentioned period and to make comparisons between books. The document analysis technique, one of qualitative research methods was used in this study. The conclusion and discussion section involves the elements of vocabulary that can be used for the topics on democracy.

Key Words: Democracy, Textbooks, Social Studies Education, Vocabulary, Constructivism.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEMOKRATİK TUTUMLARI VE DEMOKRASİYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

E. ÖZLEM YİĞİT - İSMAİL HAKKI ÇATLAK

Demokrasi, insanların yönetimi olarak tanımlanabilir ve insanlar tarafından yine insanlar için uygulanan bir sistemdir (Becker ve Raveloson, 2008). Özgürlük ve temel haklar, özgür seçimler, hukukun üstünlüğü, güçler ayrılığı, parlamento, demokratik çoğulculuk, hükümet ve muhalefet, kamuoyu ve özgü medya demokrasinin temel ilkeleridir. Demokrasi hepimizin bildiği bir kavram olmakla birlikte hala yanlış anlaşılmakta ve yanlış kullanılmaktadır. Demokrasi sadece yöneticilerin seçimle belirlendiği bir yönetim biçimi değil, aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Kendi yaşamlarına demokrasiyi aktarmamış olan insanların ülkelerin demokratik bir biçimde yönetebilmeleri olası değildir. Bu nedenle, insanlara demokrasiyi nasıl yaşayacaklarının ve nasıl demokratik davranacaklarının öğretilmesi gerekir. Bu da karar almanın demokratik biçimlerinin korunmasına ve güçlendirilmesine yönelik sürekli çabayı gerekli kılar.

Sosyal bilgiler, geçmişten bu yana, vatandaşların demokrasiye hazırlanmaları ile ilişkilendirilir (Lybarger, 1991). 20. yüzyıl boyunca, birçok bilim insanı sosyal bilgilerin temel amacının demokratik anlayışın gelişmesi ve demokrasinin sürdürülmesi için gereken bilgi, beceri ve değerlerin sunulması olduğu yönünde fikir birliğine varmıştır (Hertzberg, 1981). Bu amaca ulaşmak için, sosyal bilgiler öğretmenlerinin demokratik yollarla eğitilmeleri ve gerek okulda gerekse kendi yaşamlarında demokrasiyi içselleştirmeleri gerekir. Dolayısıyla, hem bir vatandaş hem de geleceğin vatandaşlık eğitimcileri olarak öğretmen adaylarının eğitim süreçleri ön plana çıkmakta ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının demokratik tutumları ve demokrasiye yönelik görüşleri önem kazanmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının demokratik tutumları ve demokrasiye yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, karma araştırma desenlerinden biri olan açımlayıcı sıralı desenden yararlanılmıştır. Karma araştırma deseni genellikle, verilerin elde edilmesi, analizi ve yorumlanmasında hem nicel hem de nitel tekniklerin bir arada kullanılmasını ifade eder (Leech ve Onwuegbuzie, 2009, s. 267). Açımlayıcı sıralı desen nicel aşama ile başlayan ve ardından derinlemesine ve ayrıntılı sonuçların ortaya konulmasına yönelik ikinci bir aşamanın gerçekleştirildiği karma bir tekniktir (Creswell ve Plano Clark, 2011, çev. Delice, 2014, s. 90). Bu çalışmada açımlayıcı sıralı desenden öğretmen adaylarının demokratik tutumlarının ve demokrasiye yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yararlanılmıştır. Nitel aşamada öğretmen adaylarının demokrasiye yönelik görüşleri görüşmeler yoluyla elde edilmiş ve analize tabi tutulmuştur. Çalışma grubu Türkiye'deki bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Birinci sınıfta dördüncü sınıfa tüm öğretmen adayları karşılaştırma yapılabilmesi için çalışma grubuna dahil edilmiştir. Çalışma grubu tüm sınıf düzeylerindeki 180 sosyal bilgiler öğretmen adayından oluşmaktadır. Tutum Araştırmaları Laboratuvarı tarafından geliştirilmiş ve Gözütok (1995) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış olan Demokrastik tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 50 maddeden oluşmaktadır ve güvenilirliği .87'dir. Buna ek olarak 20 katılımcı ile görüşmeler yapılmıştır. Her bir sınıf düzeyinden 5'er öğretmen adayı demokrasiye yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla seçilmiştir. Elde edilen nicel verilerin analizinde ANAVO'dan yararlanılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi aracılığı ile görüşmeler kodlanmış ve kategorilere ulaşılmıştır. Bu süreçte önce elde edilen veriler okunarak incelenmiş ve her bir soruya verilen yanıtlar doğrultusunda bir matrise ulaşılmıştır. Genel kategorinin anlaşılması için açık kodlamadan yararlanılmıştır. Bununla birlikte, ilgili alt kategorilerin görülmesi için eksensel kodlama yapılmıştır. Buradan elde edilen kategoriler ve alt kategoriler bulgular kısmında ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Demokrasi, Demokratik Tutum.

DEMOCRATIC ATTITUDES OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS AND THEIR VIEWS ABOUT DEMOCRACY

E. ÖZLEM YİĞİT - İSMAİL HAKKI ÇATLAK

Democracy can be described as a government of people and is exercised by the people for the purpose of the people's own interest (Becker and Raveloson, 2008). Fundamental freedom and fundamental rights, free elections, rule of law, separation of powers, the parliament, democratic pluralism, the government and the opposition, public opinion and freedom of the media are the key principles of democracy. Although democracy may be a word familiar to most, but it is a concept still misunderstood and misused. Democracy is not only a form of government in which the rulers are elected by the people, it is also a life style and a life form. People who don't live democracy in their own lives also can not govern their states in a democratic way. Thus, we teach how do people live democracy and how do they behave in a democratic way. This requires a constant effort to save and strengthen democratic forms of decision-making.

Social studies have been associated with the preparation of citizens to democracy since the times in the distant past (Lybarger, 1991). Throughout the 20th century, many scientists have agreed that the primary goal of social studies is to supply the knowledge, capacity, and values required to develop the democratic understanding and maintain democracy (Hertzberg, 1981). To reach that aim social studies teachers are educated in a democratic way and they must internalize democracy both in school and in their own lives. Thus, the education process of the pre-service teachers step forward and both as citizens and also citizenship teachers of the future, the social studies pre-service teachers' attitudes towards democracy and views about democracy gain importance. In this research it was aimed to determine their democratic attitudes and views on democracy.

The research is done as exploratory serial design which is among mixed research designs. Mixed technique researches generally means as usage of both quantitative and qualitative techniques in data collection, analyse and interpretation processes of a research (Leech and Onwuegbuzie, 2009, p. 267). Exploratory serial design is a mixed technique design in which research starts with a quantitative step and then in depth and detailed results are asked by a second step (Creswell and Plano Clark, 2011, translated by Delice, 2014, p. 90). In this research exploratory serial design was used to determine democratic attitudes of pre-service social studies teachers and their views on democracy. In qualitative phase, pre-service teachers views about democracy analysed in depth through interviews. The sample of the study consisted of pre-service social studies teachers studying at a state university in Turkey. All levels from juniors to seniors were selected for the sample group to make comparison between them. Sample group is consisted of 180 social studies student teachers from all grades. A democratic Attitude Scale, developed by the Attitude Research Laboratory adapted into Turkish by Gözütok (1995), was used in this research. The scale is formed of 50 items and it is reliability is .87. In addition, interviews were done with 20 participants. 5 social studies pre-service teachers are selected from each grades to determine their views about democracy. ANOVA was used for the data gathered from the subjects. Qualitative data were analyzed through content analysis. By using the content analysis, the discourse was systematically observed based on various coding categories. While doing content analysis, first, data were read many times to ascertain any patterns. A matrix was developed according to the given answers to each question. In order to understand the general category, open coding was used. Furthermore, in order to see the related subcategories, axial coding was applied. These categories and their sub-categories emerged from axial coding are presented as data display in the findings section.

Key Words: Social Studies, Pre-Service Teacher, Democracy, Democratic Attitude.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİN VATAN KAVRAMINA YÖNELİK GELİŞTİRDİKLERİ METAFORLARIN İNCELENMESİ

FATMA ÜNAL - HARUN ER

Vatan kavramı sözlüklerde yurt, memleket şeklinde tanımlanmakla birlikte; ailevi bağların, tarihsel, kültürel geçmişin olduğu yer olarak da algılanmaktadır. Bir değer olarak vatan, birçok toplumda, küçük yaştan itibaren bireylere kavratılan, üzerinde hassasiyetle durulan bir kavramdır. Aynı zamanda vatan sevgisi bireylere kazandırılmaya çalışılan önemli bir değerdir. Bu araştırmanın amacı; vatan kavramına ilişkin okul öncesi öğrencilerinin geliştirdikleri metaforların incelenmesidir. Metafor kullanımı soyut kavramların açıklanmasında sıkça kullanılmaktadır. Bir metafor, anlamın doğrudan ifadesi olmaktan çok, sembolik olarak anlatımdır. Bu araştırma ile okul öncesi çağıdaki çocukların vatan kavramının anlamından ziyade sembolik olarak anlatımları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Olgu bilim (fenomoloji) deseninde yapılan araştırmanın çalışma grubunu, Bartın İl merkezinde yer alan bağımsız anaokullarında öğrenim gören okul öncesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında; demografik bilgi formu, çiz-anlat tekniği formu, etkinlik ("Vatan gibidir." ifadesi ve bu metaforun konusu ile kaynağını belirtebilecekleri gerekçeyi sorgulayan "Çünkü ..." ifadesi etkinliği) formu kullanılmıştır. Verilerin analizi içerik analizi yöntemiyle yapılarak, elde edilen bulgular frekans tabloları ile sunulacak ve yorumlanacaktır. Verilerin analizi süreci devam ettiğinden bulgulara ve sonuçlara burada yer verilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Vatan, Metafor, Okul Öncesi.

EXAMINING THE METAPHORS THAT PRE-SCHOOL CHILDREN DEVELOP REGARDING THE CONCEPT OF HOMELAND

FATMA ÜNAL - HARUN ER

The word homeland is defined as country, mother land in the dictionary; and it is also perceived as the place where our family ties, cultural and historical background exist. In addition, the love of country is an important value which we try to equip students with. The purpose of this study is to examine the metaphors that pre-school children develop regarding the concept of homeland. The use of metaphors is frequently used in explaining abstract concepts. Rather than the direct expression of a meaning, metaphor is the symbolic expression of something. This study aims to reveal the symbolic expressions of pre-school children on the concept of homeland rather than its actual meaning. Carried out as a phenomenological research, the sample group of the study involves pre-school children studying at independent kindergartens in Bartın city center. In collecting the data, demographic information form, draw-and-tell technique form and activity form (the activity including "Homeland is...." expression and "Because...." Expression which questions the motive behind this metaphor and its source) are used. Content analysis will be used in analysing the data, and the findings will be presented in frequency tables and then, interpreted. Since the data analysis is ongoing, findings and results are not included here.

Key Words: Homeland, Metaphor, Pre-School.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN T.C. İNKILAP TARİHİ DERSİNDE GEÇEN OSMANLICA KAVRAMLARI ANLAMA DÜZEYLERİ

YASİN DOĞAN - ALİ AVCU - HİLAL DEMİREZEN - MAHMUT SERKAN YERLİ

İBRAHİM HALİL ERCEMAL

Osmanlı Türkçesi ya da Osmanlıca olarak ifade edilen ve bir kısmının Arapça, Farsça menşeiili olarak Türkçeye geçtiği bilinen kelime, tamlama veya terimler tarih konularını öğretirken gerek öğretmenler tarafından ifade edilmekte gerekse ders kitaplarında yer almaktadır. Aslında bir kısım kavramlar günlük konuşma ve yazma dilimizde de sıradan bir şekilde kullanılmaktadır. Bununla birlikte tarihin terminolojisinde yer alan birçok kavram yer almaktadır. Tarih konularının yer aldığı dersler, çoğu zaman öğrenciler tarafından sıkıcı bir ders olarak algılanmasının önemli bir nedeni olarak da tarihin dili gösterilmiştir. Bir yetişkinin bile anlamakta, hatırlamakta zorlandığı tarihsel kavramların sayısı, hiç de az değildir.

Ülkemizde öğrencilerin tarihsel kavramları anlamaları konusunda çalışmalar yapılmış olmakla birlikte öğrencilerin Osmanlıca kavramları kazanma ve edinmeleri ile ilgili çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Aynı şekilde son birkaç yıl içerisinde Kamuoyunda “ Osmanlıca Eğitim Tartışmaları” olarak gündemde yer alan bu konunun alandaki karşılığının bilimsel bir bakışla ortaya konmasına ve katkı sunulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu araştırma, ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabında geçen ve öğrencilerin işlemiş oldukları konuları kapsayan Osmanlıca terim ve kavramları anlama düzeyini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışmasına göre desenlenmiştir. Araştırma, Adıyaman, Şanlıurfa, Gaziantep, Mardin ve İstanbul illerinde öğrenim gören 316 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen Kavram Anlama testi 2015-2016 eğitim- öğretim yılında, kavramların yer aldığı konuların işlenmesinden sonra uygulanarak veriler elde edilmiştir. Öncelikle T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabının 1. Döneminde işlenecek konularla ilgili tarama yapılmıştır. Bu kapsamda ders kitabında geçen Osmanlıca kavramların listesi oluşturulmuştur. Bu kavramlar arasında öncelikle ders kitabının sözlüğünde yer alan ve/veya metinde parantez içerisinde günümüzdeki anlamı açıklanan kelimeler ve tamlamalar çıkarılmıştır. Geriye kalan kavramlar arasında ise en az üç kez kitapta geçen kavramlardan 16 tanesi tespit edilmiştir. Bu kavramlar; taarruz, cemiyet, himaye, meşrutiyet, mütareke, cumhur, işgal, müdafaa, fırka, inkılap, lehine, istila, Kuvvayımilliye, harbiye nezareti, temsil heyeti, tekalifimilliye şeklinde terim tamlama ve kavramlardan oluşmuştur. Kavram anlama testi 3 aşamalı kullanılacak şekilde hazırlanmıştır. Birinci aşamada öğrencilerden testte yer alan 16 kelimenin her hangi bir açıklama ve ipucu verilmeden sözlük anlamını yazmaları istenmiştir. Birinci aşama tamamlandıktan sonra ikinci aşamada öğrencilerden aynı kavramların bir cümle içerisinde kullanımını okuduktan sonra kavramın ne anlama geldiğini yazmaları istenmiştir. Üçüncü ve son aşamada ise aynı öğrencilere bu kez 2 paragraflık bir metin içerisinde boş bırakılan yerlere sayfa altında yer alan 16 kelimedenden hangisinin gelebileceğini ilgili boşluğa yazmaları istenmiştir. Verilerin analizi yapılırken öncelikle kavramların hangi düzeyde anlaşıldığını yansıtmak için 6’lı derecelendirme yapılmıştır. Kavramın pekiştiği, kavramın anlaşıldığı, kavramın karıştırıldığı, kavram yanlışlığının görüldüğü, kavramın yanlış bilindiği ve cevap verilmediği şeklinde düzeyler oluşturulmuştur. Sonuç olarak öğrencilerin bütün kavramlar boyutunda kelimenin sözlük anlamını açıklamakta zorlandıkları ikinci aşamada verilen örnek cümleye rağmen sözlük anlamını bilme durumunu fazla geliştiremediği anlaşılmıştır. Ancak öğrencilerin boşluk doldurarak cümle içerisinde uygun olan hangi kavramın gelmesi gerektiğini anlayabildiği görülmektedir. Bu açıdan kavramları anlama düzeylerinin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin Osmanlıca tamlamalarda anlama düzeylerinin diğer kavramlara göre daha düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kavram, Osmanlıca, Tamlama, Öğrenci, Tarih.

MIDDLE SCHOOL STUDENTS' LEVELS OF UNDERSTANDING OTTOMAN TURKISH CONCEPTS MENTIONED IN T. R. HISTORY OF REVOLUTION COURSE

YASİN DOĞAN - ALİ AVCU - HİLAL DEMİREZEN - MAHMUT SERKAN YERLİ

İBRAHİM HALİL ERCEMAL

The words, phrases or terms, some of which are known to have been transferred into Turkish from Arabic and Persian and are expressed as Ottoman Turkish or Ottoman Language are expressed by teachers and are included in textbooks while teaching the subjects of history. In fact, some concepts are also used in our daily language and written language in an ordinary manner. Furthermore, there are also many concepts which are included in the terminology of history. The language of history has been shown as the important reason for the fact that courses including history subjects are often perceived as boring courses by students. The number of historical concepts that even an adult has difficulty to remember and understand is not low at all.

Although studies have been conducted on students' understanding and comprehending historical concepts in Turkey, it is seen that studies on students' acquiring and gaining Ottoman Turkish concepts are insufficient. Likewise, it is needed to reveal the equivalent of the issue, which has remained on the agenda as "Ottoman Language Education Debates" in the public opinion in the last few years, in the field with a scientific perspective and to make a contribution. This research aims to reveal elementary eighth-grade students' understanding levels of Ottoman Turkish terms and concepts which are mentioned in Turkey Republic Revolution History and Kemalism textbook and which include the subjects studied by students. The research was designed based on a case study, among qualitative research approaches. The research was conducted with 316 students studying in the provinces of Adıyaman, Şanlıurfa, Gaziantep, Mardin and İstanbul. Data were obtained by applying the Concept Comprehension Test which was developed by researchers after teaching the subjects that included the concepts in the 2015-2016 academic year. Firstly, scanning was performed concerning the subjects to be taught in the 1st term of the T.R Revolution History and Kemalism Textbook. In this context, the list of Ottoman Turkish concepts included in textbooks was created. Among these concepts, words and phrases which were included in the dictionary of the textbook and/or the present meanings of which were explained in parentheses in the text were first picked out. Among the remaining concepts, 16 of the concepts that were mentioned in the book for at least three times were determined. These concepts consisted of term, phrases and concepts as attack, society, protection, constitutionalism, armistice, public, occupation, defence, party, revolution, in favour of, invasion, national forces, the ministry of war, representative committee and tax for national responsibilities. The Concept Comprehension Test was prepared to be used as 3-staged. At the first stage, students were asked to write the dictionary meanings of 16 words in the test without providing any explanation and clue. After the completion of the first stage, students were asked to write the meaning of the concept after reading the use of same concepts in a sentence at the second stage. At the third and final stage, the same students were asked to write which of the 16 words located at the bottom of the page could be filled in the blanks in a text consisting of 2 paragraphs to the relevant blank. During the analysis of the data, 6-grading was firstly performed to reflect at what level the concepts were understood. The levels were created as the concept is reinforced, the concept is understood, the concept is confused, the misconception is observed, the concept is misknown and no answer. Consequently, it was understood that students had difficulty in explaining the dictionary meaning of the word in all concepts dimensions, and they could not develop too much the state of knowing the dictionary meaning despite the example sentence given at the second stage. However, it was seen that students could understand which appropriate concept should come in the sentence by filling in the blanks. In this respect, it was concluded that their level of understanding concepts was insufficient. Students' levels of understanding of Ottoman language phrases were observed to be lower than other concepts.

Key Words: Concept, Ottoman Turkish, Phrase, Middle School Student, History.

ADİL SAVAŞ KURAMI VE ÖĞRENCİ BAKIŞLARI: ÖĞRENCİLER SAVAŞIN MEŞRUIYETİNE NASIL YAKLAŞIYORLAR?

YASİN DOĞAN - ZELİHA OLAM GEZER - ZEYNEP DEMİR - SABRİ DULKADİR

Adil savaş kuramı, savaşın gerekçesini, koşullarını ve ilkelerini belirlemeye yönelik kuram olarak ortaya çıkmıştır. Savaşın ahlaki boyutları üzerinde düşünmeye, sorgulamaya dayalı Batı kaynaklı bir anlayışı ifade eden adil savaş kuramı hakkında sivillerin savaşta rolü ve savaşın koşulları hakkında birçok filozof yorum yapmıştır. Tarih boyunca filozofların katkılarıyla oluşan savaş ahlaki bazı kurallar gözetmiştir. Aristoteles, İbni Rüşd, John Locke, J.S. Mill, Cicero ve daha birçok düşünür savaşın kaçınılmaz olması ve hak arayışının niteliklerini betimlemiştir. Antik çağlardan modern zamanlara gelene dek savaşın ahlaki boyutu göz ardı edilmeye başlanmıştır. 20. yüzyılın başında savaş hala savaşanlar arasındayken bu yüzyıldaki I. Dünya Savaşı ve II. Dünya Savaşı ile savaşta sivil ölümler artmıştır. Savaşlardaki ortalama %10'luk sivil kayıp II. Dünya Savaşında %50'ye, 20. yüzyılın sonunda ise %75'e yükselmiştir. Savaşlarda sivillerin rolü ve savaş koşulları hakkında Cenevre Sözleşmeleri ile bazı kurallar ve yaptırımlar getirilmiştir. Bu kuramın pek çok uluslararası hukuk, anlaşma ve sözleşmenin esin kaynağı olduğu ve bu kuramla temellendirildiği bilinmektedir. Adil savaş kuramı iki adet teorik öncüle sahiptir. Jus ad bellum(savaş açma hakkı) ve jus in bello (savaşın adil idaresi)olarak iki başlıkta toplanan bu kriterler Thomas Aquinas öncülüğünde oluşan kurama dahil olan filozofların çalışmalarındaki ortak paydaya işaret eder. Savaş açma hakkı (Jus ad bellum); savaşa gitme nedeni sadece bir şeyleri ele geçirmek veya birilerini cezalandırmak olamaz. Müdahaleler hayatı korumak için yapılmalı. Masum hayatlara zarar vermekten kaçınılmalıdır. Güç yalnızca yanlışlığı doğru yapmak için kullanılmalıdır. Savaş, bir zümre ya da bir kesimin niyetleri uğruna değil, kamuoyunca belirlenmiş hedefler doğrultusunda gündeme gelmelidir. Adil savaş (Jus in bello); adil savaşın idaresinde ayırım gözetilmelidir. Savaş hamleleri düşman savaşçılara yöneltilmelidir. Savaşçı olmayanlar kendilerinin yaratmadıkları bu koşullarda mağdur edilmemelidir. Sivil konut alanlarının bombalanması, askeri hedef barındırmayan bölgelere saldırılmasından kaçınılmalıdır. Askeri tehdit oluşturmayan hiçbir savaşçı ya da sivil hedef gösterilmemeli, zarar verilmemelidir. Teslim olanlar, esir edilenler, yaralananlar şiddet görmemelidir.

Buradan hareketle yaşadığımız bölgenin (Ortadoğu) geçmişte ve bugün gerilimler ve çatışmalar açısından ne kadar hassas olduğu bilinen bir gerçektir. Tek kanallı televizyonun haber bültenlerinden bugünün çoklu medyasına her akşam değişmeden gündem oluşturabilen bir olgu olarak savaşın çocuklardaki yansımaları görmeye ve anlamaya ihtiyaç duyulmaktadır. Savaşların mağdurları olan siviller ve çocukların görüşlerine ve olanı biteni nasıl anladıklarına yönelik çalışmalar yürütülmüş olmakla birlikte bu araştırmayla Türkiye'nin güney sınırında yaşayan öğrencilerin sınırın ötesinden (Suriye) duydukları silah seslerini ve oradan kaçan insanların feryatlarını adil savaş kuramı ilkeleri açısından nasıl değerlendirdiği ortaya konulmuştur. Bu çalışma betimsel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Veri elde edebilmek için Pearcy (2016) tarafından son şekli verilen anket kullanılmıştır. Anket Suriye sınır şehrinde öğrenim gören öğrencilerle (Kilis, Hatay, Gaziantep ve Şanlıurfa) savaş olgusunun mekânsal olarak daha uzağında olan şehirlerde yer alan öğrencilere uygulanmıştır. Birçok bağımsız değişkenle ilişkilendirilip ilişkilendirilmediği de bu şekilde ortaya konulmaya çalışılmıştır. Verilerin analizi için (%) yüzde ve (f) frekans tabloları oluşturulmuştur. Ayrıca istatistiksel ilişkiler için SPSS programı kullanılmıştır. Sonuçlar bulgular ışığında tartışılmış olup öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Adil Savaş Kuramı, Çocuklar, Sosyal Bilgiler.

JUST WAR THEORY AND STUDENT VIEWPOINTS: HOW STUDENTS APPROACH THE LEGITIMACY OF WAR?

YASİN DOĞAN - ZELİHA OLAM GEZER - ZEYNEP DEMİR - SABRİ DULKADİR

The Just War theory emerged as a theory for determining the reasons, conditions and principles of the war. Many philosophers have made comments about the role of civilians in the war and the conditions of war concerning the Just War theory that represents an understanding of the Western origin based on thinking and questioning of moral dimensions of the war. The war ethics formed by the contributions of philosophers throughout the history has considered certain rules. Aristoteles, İbni Rüşd, John Locke, J.S. Mill, Cicero and many other philosophers described the inevitability of war and the qualifications of right seeking. The moral dimension of the war has begun to be ignored from ancient ages until modern times. Although the war was between those who were still fighting at the beginning of the 20th century, civilian deaths increased in this century with the World War I and World War II. An average of 10% of civilian casualties in wars increased to 50% in World War II and 75% at the end of the 20th century. Certain rules and sanctions regarding the role of civilians in wars and war conditions have been introduced by Geneva Conventions. It is known that this theory has been the source of inspiration for many international laws, agreements and contracts, and also, they have been grounded by this theory. The Just War theory has two theoretical premises. These criteria that are grouped in two titles as *jus ad bellum* (right to war) and *jus in bello* (the law in waging war) indicate the common ground in the studies of philosophers included in the theory formed under the guidance of Thomas Aquinas. In the right to war (*Jus ad bellum*); the reason for going to war cannot be solely for recapturing things or punishing people. Intervention must be performed to protect life. Bringing damage to innocent lives should be avoided. Force should be used only to make the wrong right. War should be brought to the agenda in line with the objectives defined by the public opinion, not for the sake of the intentions of a part or a sector. Just war (*Jus in bello*); the distinction should be considered in conducting a just war. The acts of war should be directed towards enemy combatants. Non-combatants should not be unjustly treated in these circumstances they do not create. Bombing civilian residential areas and attacking regions without military targets should be avoided. No combatants or civilians who are not military-threatening should not be pointed as a target and damaged. Those who have surrendered, who have been captured or who are injured should not be exposed to violence.

Thus, it is a well-known fact that the region where we live in (the Middle East) has been too much sensitive in terms of tensions and conflicts in the past and today. It is needed to see and understand the reflection of war on children as a phenomenon that forms the agenda every evening without changing from news bulletins of single channel television to the multimedia of present. Although studies have been conducted on the opinions of civilians and children who are the victims of war and on how they understand what is going on, how students living on the southern border of Turkey evaluated the gunshots they heard cross the border (Syria) and the cries of people escaping in terms of the principles of the just war theory has been presented by this research. This study was performed in the descriptive research model. The survey finalized by Percy (2016) was used to obtain data. The survey was applied to students studying in the Syrian border cities (Kilis, Hatay, Gaziantep, and Şanlıurfa) and students living in the cities that are spatially further away from the war phenomenon. An attempt to reveal whether it was associated with many independent variables was made in this way. The (%) percentage and (f) frequency tables were created for the analysis of the data. Moreover, SPSS program was used for statistical relationships. Results were discussed in the light of findings, and suggestions were proposed.

Key Words: Just War Theory, Children, Social Studies.

ÖĞRENME SERÜVENİNİ İZLERKEN COĞRAFYA ARAZİ ÇALIŞMALARINDAN YANSIMALAR

SELAHATTİN AKŞİT - FİSUN AKŞİT

Coğrafyacı için arazi bir eğitim merkezi olarak kabul edilir. Bu çalışmada öğretmen yetiştirme programlarında arazi çalışmalarının önemine değinilmektedir. Çalışma, TÜBİTAK desteği ile 2014 yılında sekiz günlük arazi çalışması olarak Kayseri'de gerçekleşmiştir. Projenin hedef grubu Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşturuldu. Çalışmanın verileri öğrenilerin gün sonu yazmış oldukları yansıtıcı günlüklerden elde edildi. Veriler içerik analiz yöntemiyle değerlendirildi. Analiz sonuçları, öğrencilerin daha önce öğrenmekte zorlandıkları fiziksel ve kültürel coğrafya konularını açık ve aktif öğrenme yöntemi ile öğrenmekten keyif aldıklarını ve gerçek mekansal ortamların ve süreçlerinin daha iyi anlaşılmasını ve sınıfta taklit edilemeyen sosyal etkileşim için fırsatlar sunduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Coğrafyacı, Arazi Çalışması, Öğretmen Eğitimi, Sosyalleşme

REFLECTIONS FROM THE GEOGRAPHY FIELDWORK WHILE WATCHING THE ADVENTURE OF LEARNING

SELAHATTİN AKŞİT - FİSUN AKŞİT

Fieldwork is considered central to an education as a geographer. This paper addresses the value of fieldwork in teacher education programs. This fieldwork took place in Kayseri in 2014 with the support of TUBITAK as eight day days fieldwork. The target group of this project was 3rd and 4th grade students at Education of Social Studies Department. Data were obtained by the students' reflected diaries. The data has been analyzed by the content analysis method. Analysis results showed that all students have enjoyed learning physical and cultural geography topics by outdoor and active learning method, although they were found difficult learning these topics before. The value of fieldwork lies particularly in providing students with a better sense of real-world environments and processes, an enhanced understanding of their subject and affords opportunities for social interaction that cannot be duplicated in class.

Key Words: Geographer, Fieldwork, Teacher Education, Socialization.

TABLETLERİN OKULLARDAKİ KULLANIMININ TEORİK ESASLARI VE COĞRAFYA DERSİNDE UYGULANABİLECEK PRATİK OLANAKLAR

SELAHATTİN AKŞİT - GABRIELE SCHRÜFER

Türkiye genelinde başlatılan Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi kapsamında, beşinci sınıftan itibaren tüm öğrencilerin tablet bilgisayarlarla donatılması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda okulların teknik altyapıları yenilenecek ve sınıflar interaktif tahtalarla donatılacaktır. Bu eğitim hamlesi okullar için bir yandan büyük bir meydan okuma, öte yandan şu a kadar kullanılmamış fırsatlar sunmaktadır. Ama donanımı gerçekleştirilen okullarda öğretmenler ve öğrenciler, tablet bilgisayarların yıllar öncesinden dağıtılmış olmasına rağmen derslerde nadiren ya da hiç kullanılmadığını belirtmektedirler. Söz konusu makale, bu teknik donanımın 21.yüzyıldaki eğitim fırsatlarını ve potansiyellerini irdelenecek ve coğrafya derslerinde kullanım olanakları sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafyada Tablet, Fatih Projesi, Etkileşimli Tahta, Yeni Öğretim Modeli.

APPLICATIONS OF TABLETS AT SCHOOL: THEORETICAL PRINCIPLES AND PRACTICAL POSSIBILITIES ON THE EXAMPLE OF GEOGRAPHY TEACHING

SELAHATTİN AKŞİT - GABRIELE SCHRÜFER

In a nationwide scale school project (Fatih) all pupils Turkey are equipped from the fifth grade in each with a tablet. In parallel, the technical equipment of schools is renewed and the classrooms are equipped with interactive whiteboards. For schools, this training initiative brings great challenges on the one hand, on the other hand also great opportunities, which until now little used. Teachers and students have repeatedly confirmed that the tablets are hardly or not at all used in the classroom, even if they were handed out years ago. The following article would like to comment primarily on opportunities and potentials of these technical facilities for education in the 21st century and describe possible applications.

Key Words: Tablets In Geography, Fatih Project, Smart Board (Interactive Board), New Teaching Model.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜRE DUYARLI BİR ÖĞRETMEN OLMALARI İÇİN FARKLILIKLARIN YÖNETİMİ

GÜL TUNCEL

Farklılıkların yönetimi, bir gruba herkesin kendinden bir şey verebileceği, grubun amaçları için tüm yetilerini ortaya koyabileceği ortam yaratmaktır. Bu ortam, bir taraftan bireylerin ve grupların kendi özelliklerini korumasına olanak sağlarken, diğer taraftan da grubun amaçlarının gerçekleşmesi için grup tarafından ortak değerler oluşturmaktadır. Bireyler arasındaki çatışmaların en önemli nedenlerinden birisinin değer farklılıkları olduğu bilinmektedir. Bu nedenle farklılıkları yönetebilmek için grup üyelerince benimsenen ortak değerlerin yaratılması gerekmektedir.

Okullarda grup değerlerinin oluşturulması, güçlendirilmesi ve yönetilmesi için öğretmenlerin bu konuda sorumluluk alması önemlidir. Özellikle de Sosyal Bilgiler dersi öğretmenlerinin kültüre duyarlı bireyler olmaları yükseköğretim sırasında edinmeleri gereken nitelikler arasındadır. Bu bağlamda araştırmanın problemini “Öğretmen adaylarının kültüre duyarlı bireyler olarak yetiştirmek için neler yapılabilir?” sorusu teşkil etmektedir.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim dalında 3.sınıfa devam etmekte olan öğretmen adaylarının *İnsan Hakları ve Demokrasi* adlı dersinde yapılan bu çalışma eylem araştırması olarak planlanmıştır. Elde edilen veriler söylem analizi ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu çalışmada sınıf tartışması, etkinlik hazırlama gibi uygulamalar yapılarak öğretmen adaylarının farklılıkların farkına varmaları ve farklılıkların avantajlarını kullanmaları hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültüre Duyarlı Öğretmen, Farklılık, Farklılıkların Yönetimi, Sosyal Bilgiler Dersi.

THE MANAGEMENT OF DIVERSITY FOR BECOMING A CULTURALLY RESPONSIVE TEACHERS

GÜL TUNCEL

The management of diversity is to create an environment where everyone can make a contribution from themselves and show their whole performance for the sake of group's goals. This environment, allows individuals and groups to protect their own properties and also the purpose of the group is constituted by the group for the realization of shared values. One of the most important causes of conflicts between individuals are known to have difference in values. Therefore, It requires the creation of common values adopted by the group members to manage differences. Take responsibility for the teachers in the schools is important for the managing, strengthening, creation of group values. Especially in Social Studies Teachers to be culturally responsive individuals should acquire qualifications at higher education. Problems of the research in this context "of what can be done to train teachers in culturally responsive individuals?" constitutes question. Study group is composed of students attending of the 3rd year in Social Studies Department. This study is planned as action research. The obtained data were analyzed discourse analysis and content analysis. It works by making teachers aware of the diversity of applications such as in classroom discussion or development activities and aimed to use the benefits of diversity.

Key Words: Culturally Responsive Teachers, Diversity, Management Of Diversity, Social Studies.

KALIP YARGILAR VE SOSYAL BİLGİLER: DERS KİTABI İNCELEMESİ

MÜSLİM OVALI - BÜLENT TARMAN

Günlük hayatımızda sıkça kullandığımız kalıp yargılar; insanları, kültürleri, olayları ve toplumlara ilişkin bilgi boşluklarını dolduran, böylece onlar hakkında karar vermeyi kolaylaştıran, zihnimizde oluşturduğumuz imgelerdir. Bu imgeler, insanlar ile ilişki kurarken bizim onlara karşı tutumumuzu etkilemektedir. Bu durum çatışmalara neden olabildiği gibi, bazı olumlu yargıları da koşulsuz kabul etmeyi beraberinde getirmektedir. Kalıp yargıların en hayati özelliği ve eğitime bakan yönü, değişime karşı oldukça dirençli olmalarıdır. Eğitim ve öğretimin her döneminde ders kitapları önemli bir yere sahip olduğu için, ders kitapları hazırlanırken öğrencilerin seviyeleri ve ihtiyaçları çok iyi şekilde belirlenmeli ve dikkate alınmalıdır. Bu nedenle hazırlanan ders kitaplarının öğrenci merkezli hale gelmesi ve bu şekilde işlevini yerine getirebilmesi çok önemlidir. Bu durum ders kitaplarının içerisinde yer alan görsel, şiir, örnek, metin vb. gibi öğrenciye anlatılmak istenen her şeyin çok dikkatli seçilmesi gerektiğinin göstergesidir. Ders kitabı içerisinde yer alan materyaller öğrencinin gelişim düzeyine uygun olmalı ve bu materyaller öğrencilerin anlama, ayırt etme becerilerini destekleyen her türlü yazılı ve görsel metinlerden oluşmalıdır.

Sosyal Bilgiler dersi; tarihsel empati, karar verme, iletişim, kalıp yargıları ayırt etme vb. gibi becerileri doğrudan verebilecek konumdadır. Bu nedenden dolayı Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan metin ve görsellerin kalıp yargılar açısından incelenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, 1998 yılında davranışçı yaklaşıma göre hazırlanan Sosyal Bilgiler Ders Kitapları ile 2005 yılında yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki metinlerin kalıp yargılar açısından inceleyip bu müfredatları karşılaştırmaktır. Çalışmamızın konusu olarak seçtiğimiz kitaplar ise 1998 ilköğretim müfredatının 2004-2005 dönemi ders kitabı ile 2005 ilköğretim müfredatının 2014-2015 döneminde yazılan Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarıdır. Bu iki dönemde yazılan ders kitaplarının seçilmesinin önemi de, müfredat değişikliğinin, müfredatın en güncel ders kitaplarındaki kalıp yargıları ne oranda etkilediğini belirlemektir. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının kalıp yargılar açısından daha önce incelenmemiş olması da bu çalışmaya ayrı bir önem katmaktadır. Sosyal Bilgiler 4. 5. 6. ve 7. ders kitaplarında yer alan metinleri kalıp yargılar açısından inceleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından bir çizelge geliştirilmiştir. Geliştirilen çizelge aracılığı ile ders kitaplarında yer alan kalıp yargılar incelenmiştir.

Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler Ders kitaplarının incelenmesi sonucu elde edilen veriler ise içerik analizine tabi tutularak elde edilen bulgular araştırmacı tarafından belirlenen kategori ve temalar altında değerlendirilmiştir.

Bulgular konusunda ise sosyal bilgiler ders kitaplarındaki metinlerin seçiminde gerekli hassasiyetlerin gözetilmediği belirlenmiştir. Ayrıca metinlerde geçen ifadeler toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olmadığı gibi ve bahsedilen metinlerin kadın-erkek eşitliği bağlamında tekrar gözden geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Son olarak sosyal bilgiler ders kitaplarındaki metinlere konu olan engelliler, sürekli yardıma muhtaç bireyler olarak anlatılması engellilere karşı kalıp yargı oluşturacak olumsuz bir durum olup, gerekli düzenlemelerin yapıldığı örnek uygulamaların gösterilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak ders kitapları öğrenci ve öğretmenlerin en çok kullandıkları materyal olması bakımından çok önemlidir. Seçilen ders kitaplarının içeriklerini oluştururken öğrencilerde birtakım olumsuz izlenimler oluşturmamaya çok dikkat edilmesi gerekmektedir. Metinlerin öğrencilerde herhangi bir grup ya da kişiye karşı kalıp yargı oluşturmaması ve görsellerin seçiminde iyi örnek uygulamalarına yer verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kavramlar: Eğitim, Sosyal Bilgiler, Ders Kitapları, Metinler, Kalıp Yargılar.

STEREOTYPES AND SOCIAL STUDIES: EXAMINATION OF TEXTBOOKS

MÜSLİM OVALI - BÜLENT TARMAN

The stereotypes we often use in our daily lives are the images we create in our mind which fill people, culture, events and information gaps related to the community. In relations with people, these images affect our attitude towards others. This case, as it may cause conflicts, it brings the unconditional acceptance of some positive judgments. The most vital aspect of stereotypes in relation to education is that they are highly resistant to change. Since textbooks have an important place in every stage of education, when preparing textbooks, the level and needs of students should be clearly determined and considered. Therefore, it is very essential to design textbooks in student-centered format and to be able to fulfill its function in this way. This situation highlights the importance of determining the elements of a textbook such as visual, poetry, example, text and etc. Also, such elements should be consistent with the development level of students, and these elements should be consisted of written and visual texts which supports the ability of understanding and distinguishing.

In social studies course, historical empathy, decision making, communication, distinguishing stereotypes etc. are among the abilities which aimed to convey students. For this reason, it is of critical importance to analyze the written and visual texts in textbook in terms of stereotypes.

The aim of present study is to compare the social studies course textbooks designed according to behaviorist theory in 1998 and the textbooks designed according to constructivist theory in 2005; in terms of stereotypes. The textbooks are chosen as; for 1998 primary curriculum, 2004-2005 academic-years; for 2005 curriculum 2014-2015 academic-year. The reason behind this choice is to reflect how curriculum change affects the stereotypes in most up-to-date textbooks. Besides, since social studies course have not been analyzed in terms of stereotypes, this study gains more importance. In order to analyze the writing texts in terms of stereotypes in 4th, 5th, 6th, and 7th grade textbooks, a rubric is developed by researcher. Based on this rubric, the stereotypes in textbooks are analyzed. Document analysis is applied for the study. The data obtained through the examination of social studies course textbook are analyzed according to content analysis. The results of the study analyzed based on themes and categories determined by the researcher.

Findings of the study show that texts are not selected accordingly. Furthermore, it is inferred that some texts include sentences and meanings against equal gender role as well as gender equality. Therefore, textbooks should be reviewed and revised to ensure this equality. Also, sentences about disabled depicted as if they (disabled) need daily care all the time. These parts also should be reviewed and revised as wellconsequently.

Consequently, textbooks are a significant material since it is one of the essential instruments of teaching and learning. Contents of the textbook should be carefully created so that students get proper impressions while studying with those textbooks. Finally, textbooks should consist of proper meanings, situations and examples instead of sentences that have the potential to cause preconceptions.

Key Words: Education, Social Studies, Textbooks, Texts, Stereotypes.

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YARATICI DÜŞÜNME ETKİNLİKLERİNİN KULLANIMI

EYÜP AHMET ÇELİK - SULTAN BAYSAN

Eğitimde hedeflenen amaç sadece bilgi aktarımında bulunmak değil, bireyi hayata hazırlamak, karşılaşılabileceği sorunlara çözüm yolları geliştirebilecek beceriler kazandırabilmektir. Bu doğrultuda, öğrencileri hayata hazırlamada yaratıcı düşünmenin geliştirilmesi ve yaratıcılığı teşvik eden etkinliklerin kullanılması önem taşır. Kuşkusuz yaratıcı öğrenme-öğretme çevrelerinin tasarlanması ve yaratıcı etkinliklerin geliştirilip uygulanması, öğretmenlerin bakış açısı ve donanımı ile doğrudan ilgilidir. Bu çalışmada, 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde yaratıcı düşünme etkinliklerinin kullanımının, öğrencilerin derse yönelik başarı düzeyleri ve derse karşı tutumları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında Aydın ili Efeler ilçesi 75. Yıl Vali Muhtarrem Göktayoğlu Ortaokulu'nda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Aydın ilinde bulunan ortaokullardaki 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise belirtilen ortaokulda 2014-2015 eğitim ve öğretim döneminde öğrenim gören sabahçı tüm 7. sınıflar oluşturmaktadır. Araştırmada 7-A sınıfı I. kontrol grubu, 7-C sınıfı II. kontrol grubu, 7-B sınıfı ise deney grubu olarak belirlenmiştir. Araştırma toplam 74 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Çalışma, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi 2 ve 3. ünitelerini oluşturan “Ülkemizde Nüfus” ve “Türk Tarihinde Yolculuk” üniteleriyle sınırlıdır. Araştırmada 13 hafta boyunca yaratıcı düşünme yeteneğini geliştirdiği düşünülen etkinlik, yöntem ve teknikler uygulanmıştır. Uygulama öncesinde ders başarısını ölçmek amacıyla kontrol ve deney gruplarına öntest, uygulama sonrasında ise sontest uygulanmıştır. Ayrıca kalıcılığı tespit edebilmek için sontestten 3 hafta sonra geciktirilmiş sontest uygulaması yapılmıştır. Bunların yanında Sosyal Bilgiler dersine karşı olan tutumu ölçmek amacıyla Demir ve Akengin tarafından geliştirilen *Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği* uygulanmıştır. Araştırma sonunda elde edilen veriler Kruskal-Wallis ve Wilcoxon testleri ile analiz edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin araştırma sürecinde ortaya koymuş oldukları etkinliklerin yaratıcılık açısından gelişim durumları da izlenmiştir. Elde edilen bulgular deney grubu öğrencilerinin, ders başarılarında anlamlı bir artış olduğunu göstermiştir. Bu farklılık geciktirilmiş sontest uygulamalarına fazla yansımaya da deney grubu öğrencilerinde kontrol gruplarına kıyasla Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma bakımından olumlu değişimlerin olduğu izlenmiştir. Yine öğrencilerin ilk haftalara oranla ilerleyen zamanlarda daha orijinal fikirler ürettikleri dikkat çekmiştir. Bu gözlem yaratıcı düşünme becerisinin zamanla geliştirilebilir bir özellik olduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Yaratıcı Düşünme Etkinlikleri, Yaratıcılık, 7. sınıf.

USE OF CREATIVE THINKING ACTIVITIES IN THE SOCIAL STUDIES COURSES OF THE 7TH GRADE

EYÜP AHMET ÇELİK - SULTAN BAYSAN

Education is not only transferring available information to the child, but also is to prepare the individual to life and develop skills for solving problems to be encountered. In this context, it is important to encourage the development of creative thinking skills and improvement of creativity of students. Certainly the design of innovative learning and teaching environments, developing and implementing creative activities in the class is directly related to the perspectives of teachers and their 'equipment'. In this study, the effect of creative thinking activities on students' attitudes towards Social Studies lesson in 7th grade and their success levels was analysed. The research was run in 2014-2015 educational year in 75. Yıl Vali Muharrem Göktaoğlu Secondary School. The population of the study consists of the 7th grade students in Aydın, Efeler province. The sample was the early riser group of 7th graders. 7/A and C classes were considered to be 1st and 2nd control groups and 7/B as an experimental group. The study was applied on 74 students in total. The study is limited to the 2nd and 3rd units, "Ülkemizde Nüfus" (the Population of Our Country) and "Türk Tarihinde Yolculuk" (Voyages in Turkish History) of the 7th grade. Some creative thinking development methods were used during 13 weeks. A pre and a post-test were applied in order to assess the success levels of students. In addition, 3 weeks later a "delayed post-test" was also applied in order to identify the persistence of student knowledge. For the assignment of students' attitudes towards Social Studies lesson, pre and post-test applications were practised by using *Social Studies Lesson Attitude Scale* developed by Demir and Akengin. At the end of the study, the data were analysed by Kruskal-Wallis ve Wilcoxon tests. In addition, development of students' creativity was monitored by looking at the student created products that were revealed in the research process. The findings from the experimental group showed a significant increase in the students' success level of Social Studies lesson when supported by creative thinking activities. However, it was hard to find these improvements in "delayed post-test". Surprisingly students' positive attitudes toward the lesson were developed substantially. It was also noted that students produced more original ideas in the recent weeks of the research process than the first weeks. This observation supports the idea that creative thinking skills can be developed over time if the proposed method of this study is used in a significant extent.

Key Words: Social Studies, Creative Thinking Activities, Creativity, 7th Grade.

FİZİKİ COĞRAFYA KONULARININ ÖĞRENİLMESİ ÜZERİNE FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA

NAZLI GÖKÇE

Sosyal bilgiler öğretmenliği programında, Genel Fiziki Coğrafya ve Türkiye Fiziki Coğrafyası dersleri ile dünya ve Türkiye ölçeğinde yer şekilleri, iklim koşulları, bitki örtüsü, topraklar ve su kaynakları gibi doğal ortamı oluşturan konular incelenmektedir. Bu dersler ile öğretmen adaylarının doğal ortamı oluşturan unsurlara dikkatleri çekilmekte, doğal ortam-insan ilişkilerini anlamaları, yaşanan çevre sorunlarını fark etmeleri ve çözümler üretebilmeleri beklenmektedir. Bu araştırmada, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 2.sınıf öğrencilerinin, Türkiye Fiziki Coğrafyası dersi kapsamında yaptıkları çalışmalar sonucunda fiziki coğrafya konularının öğrenilmesine ilişkin kendi algı ve deneyimleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilim) desen kullanılmıştır. Fenomenolojik yaklaşımlar, deneyimin insan için ne anlama geldiği ve bu deneyimi bilince nasıl dönüştürdüğüne odaklanmaktadır. Eğitim araştırmalarında fenomenografik yaklaşımın amacı, öğretmen ile öğrencilerin öğretme ve öğrenme deneyimleri arasındaki ilişkiyi anlamak, öğrencilerin öğrenirken ne yaptıklarını ve öğrenme konusunda ne tür yaklaşımlar sergilediklerini anlamaya çalışmaktır. Araştırma kapsamında, öğretmen adayları Türkiye Fiziki Coğrafyası dersinde Türkiye'nin fiziki coğrafya özelliklerini öğrenmeye yönelik harita çalışmaları yapmışlardır. Çalışmaları tamamladıklarında akıllarında kalan özellikleri kendi yazdıkları edebi bir metinde anlatmışlardır. Çalışmalara katılan 54 öğretmen adayının kendi öğrenmeleri ile ilgili deneyim ve algılarını ortaya çıkarmak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmış, elde edilen verileri derinleştirmek için 5 öğretmen adayı ile görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonunda; öğretmen adaylarının fiziki coğrafya konularını haritadan öğrenmelerine ilişkin algı ve deneyimleri, bu özellikleri edebi bir metinde anlatma konusunda yaşadıkları zorluklar gibi çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı, Fiziki Coğrafya, Fenomonolojik Yöntem.

A PHENOMENOLOGICAL STUDY ON HOW PHYSIOGRAPHY SUBJECTS ARE LEARNED

NAZLI GÖKÇE

Within the curriculum for Social Studies Teacher Training Program, building blocks of natural environment such as geographical formations, climatic conditions, flora, soils, and aquatic resources are studied in General Physiography and Turkish Physiography courses on both global and national scales. These courses aim to draw teacher candidates' attention onto the components of natural environment, and they are expected to understand the relation between humans and natural environment, to notice the contemporary environmental issues, and to produce solutions for those issues. The aim of this research is to describe how sophomore students studying at Social Studies Teacher Training Program at Faculty of Education, Anadolu University, perceive the learning of physiography subjects based on their experience in Turkish Physiography Course. This study has employed the phenomenological design, one of the qualitative research methods. The purpose of phenomenographic approach in educational research is to understand the relation between teaching and learning performed by teachers and students respectively, and to identify what students do when they are learning and what kind of approaches they adopt during learning process. Within the scope of this research, teacher candidates have done map studies in order to learn the physiographical characteristics of Turkey in Turkish Physiography Course. After finishing their studies, teacher candidates have written a text about what they remember considering the characteristics they learned. Furthermore, 54 participating teacher candidates have been administered a questionnaire with open-ended questions in order to determine their perception and experience regarding their own learning; and subsequently, interviews have been held with 5 of them to deepen the data set one step further. All data have been analyzed via content analysis. At the end of the research, the perception and experience of teacher candidates about learning physiography topics on maps have been identified, and the difficulties they had during reporting these characteristics in a text format have been discussed.

Key Words: Social Studies Teacher Candidates, Physiography, Phenomenological Method.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ

OSMAN SABANCI - FATİH ÖZTÜRK - OĞUZ SEYHAN

Bu araştırma, 2010-2015 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimi alanında yayınlanmış çalışmaların çeşitli değişkenler (yayın yılı, yayınlandığı dergi, genel/özel tema, yöntem, desen, örneklem grubu, örneklem tekniği, veri toplama ve veri analizi tekniği) açısından değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Sosyal bilgiler alanında son 5 yılda gerçekleştirilen çalışmaların değerlendirilmesi, çalışma alanlarının genel bir fotoğrafını sunması, sık çalışılan ve yeterince çalışılmamış konular hakkında fikir vermesi, yöntemsel tercihler hakkında bilgi vermesi bakımından yararlı olacaktır. Ayrıca sosyal bilgiler eğitimi alanında yayınlanan yüksek lisans ve doktora çalışmaları ile ilgili alanyazın çalışmaları bulunurken (Tarman, Acun ve Yüksel, 2010; Şahin, Gögebakan Yıldız ve Duman, 2011; Yaşar, Çengelci Köse, Göz, ve Gürdoğan Bayır 2015) alanla ilgili makaleleri konu alan çalışmalara rastlanılamamıştır. Bu çalışmanın alandaki boşluğu doldurmaya yardımcı olacağı umulmaktadır. Çalışmanın yöntemi betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında incelenen dergiler bu alanda uzman öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılmıştır. Sosyal bilgiler eğitimi, sınıf öğretmenliği ve tarih eğitimi alında doktora eğitimlerini tamamlamış 30 öğretim üyesinden akademik ve hakemli dergi ismi talep edilmiştir. Sosyal bilgiler alanında uzman 23 öğretim elemanına ulaşılmıştır. 23 öğretim elemanı toplamda 29 farklı dergi ismi belirtmişlerdir. Belirlenen dergiler sosyal bilgiler eğitiminin ana kavramları olan “sosyal bilgiler öğretimi”, “insan hakları ve vatandaşlık eğitimi”, “demokrasi eğitimi”, “değer eğitimi”, “beceri eğitimi”, “karakter eğitimi”, “küresel eğitim”, “coğrafya eğitimi”, “tarih eğitimi” “kültür eğitimi” vb kavramlara dikkat edilerek taranmıştır. Belirtilen dergilerde yayınlanan makalelerden, 220’si sosyal bilgiler öğretimi ile ilgili bulunmuştur. Alanyazında bulunan benzer araştırmalarda (Yaşar vd. 2015; Yücel-Toy 2015; Selçuk vd. 2014), araştırmacılar veri analizini belirli başlıklar altında yaptıkları gözlenmiştir. Yapılan çalışmada da

- yayın yılı,
- yayınlandığı dergi,
- genel/özel tema,
- yöntem,
- desen,
- örneklem grubu,
- örneklem tekniği,
- veri toplama
 - veri analizi tekniği başlıklarından oluşan bir matris geliştirilmiş ve incelenen çalışmalar bu başlıklara göre analiz edilmiştir. Oluşturulan matris için 1 alan uzmanı ve 1 ölçme değerlendirme uzmanından görüş alınmıştır. Matriste gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra forma son hali verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Araştırma Eğilimleri, Güncel Araştırma Konuları.

RESEARCH TENDENCY IN SOCIAL STUDIES EDUCATION

OSMAN SABANCI - FATİH ÖZTÜRK - OĞUZ SEYHAN

This study aims to review studies, which were published in the field of social studies education between the years of 2010-2015 with various variances (publication year, journal, general/specific theme, method, design, sample group, sample technique, data collection and data analysis). Reviewing the studies in the last 5 years in the field of social studies may be useful on presenting the current situation, informing about the less studied topics and the method preference. Although there are several studies about examination of the social studies education master and PhD dissertations there is a gap in the same topic in the examination of articles. It is expected that this study would fill the gap in the field. In this study descriptive survey model has been used. Journals which have been examined have been shaped with specialist instructors' opinions. 30 specialist instructors among the department of social studies education, the primary education and the history education have been requested to submit reviewed journal names. A total of 23 specialist instructors in the social studies education department pointed out 29 journal names. Determined journals have been scanned with some key words such as "social studies education", "human rights and citizenship education", "education of democracy", values education", "skill education", "character education", "geography education", "history education", culture education" and etc. A total of 220 articles have been found out in the determined journals. In literature it has been determined that limited studies follow the same paths for data analysis.

As in this study;

- Publication year,
- Journal,
- General/specific theme,
- Method,
- Design,
- Sample group,
- Sample technique,
- Data collection,
- Data analysis technique covers these categories. Matrix has been developed with these categories and articles have been analyzed with these categories

1 domain expert and 1 assessment and evaluation experts' opinions have been used used for the matrix. After the required regulation the form has been finalized.

Key Words: Social Studies Education, Research Tendency, Current Research Topics.

SOSYAL BİLGİLER VE FİNANSAL OKURYAZARLIK: DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE YÜRÜTÜLEN UYGULAMALARA KARŞILAŞTIRMALI BİR BAKIŞ

HAYATİ ADALAR

Doğru finansal kararlar almak ve bireysel refaha ulaşabilmek için gerekli olan farkındalık, bilgi, beceri, tutum ve davranışların tümünü ifade eden finansal okuryazarlık kavramı günümüzde birçok uluslararası otorite tarafından temel bir yaşam becerisi (core life skill) olarak kabul görmektedir. Küresel dünya karşısında rekabet edebilir bir insan kaynağını temsil edebilecek etkili ve sorumlu bir vatandaş olma sürecinde, finansal okuryazarlığın bireylere eğitim ve öğretim yoluyla kazandırılması oldukça önemlidir.

Dünyada ABD, Avustralya, Kanada, İngiltere, Çin ve Belçika gibi bir çok ülke finansal okuryazarlık eğitimini okul müfredatları içerisine entegre ederek kendi vatandaşlarının küçük yaşlardan itibaren finansal konularda dünya ile rekabet edebilen etkin karar vericiler olmalarını sağlama hedefine odaklanmışlardır. Okul programlarında ekonomi eğitiminin merkezinde yer almaya başlamış olan finansal okuryazar bireylerin yetiştirilmesi hedefi, birçok ülkeyi finansal okuryazarlık konularını eğitim müfredatları içerisinde başta “Sosyal Bilgiler” olmak üzere bazı disiplinlerle bütünleştirmek şeklinde öğretimi yolunda politika yürütmeye sevk etmiştir.

Türkiye’de finansal okuryazarlığın tüm toplumda iyileştirilmesine yönelik özellikle son yıllarda önemli çalışma ve projelere imza atıldığını görmek oldukça sevindirici olsa da yapılan araştırmalar bu konuda ülkemizin ciddi bir yol kat etmesi gerektiği gerçeğini de ortaya koymaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, özellikle temel eğitim seviyesinde finansal okuryazarlık eğitimi konusunda dünyada ve Türkiye’de yürütülen mevcut uygulamaların karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve analiz edilmesidir. Çalışmada doküman analizi yöntemine başvurulmuştur. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Verilere göre son yıllarda gerek kurumsal anlamda gerekse sivil toplum örgütlerini çalışmaları bakımından Türkiye’de yürütülen uygulamaların diğer dünya ülkeleri ile karşılaştırıldığında oldukça ümit verici olduğunu ancak temel eğitim seviyesinde konunun tartışılması ve diğer birçok ülkede olduğu gibi finansal konuların eğitim programlarının içerisine entegre edilmesinin önemli bir ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonuçları tam metinde etraflıca tartışılacaktır.

FINANCIAL LITERACY AND SOCIAL STUDIES: A COMPARATIVE OVERVIEW TO THE CURRENT PRACTICES IN THE WORLD AND TURKEY.

HAYATİ ADALAR

Financial literacy concept which expressing all of necessary awareness, knowledge, skills, attitudes and behavior for the getting the right financial decisions and reaching personal welfare is recognized as a core life skill by many international authorities in our day.

By integrating financial literacy education into the their school curriculum, a number of countries such as USA, Australia, Canada, Englan, China and Belgium are focused on the goal providing to be effective decision-makers which can compete with the world in financial matters for own citizens from an early age. The goal of educating the financially literate individuals which began to take place at the center of economic education programs in schools is canalized that many countres have carried out a policy in the direction of educate by integrating financial issues into social studies curriculum at the outset.

Though seeing many important works and projects which aimed at improving financial literacy in all communities in Turkey in recent years is very pleasing, Researches reveals the fact that our country should take a serious way in this regard.

In this context, the purpose of the study is researching and analyzing comperatively the current practices carried out in the world and Turkey about financial literacy education especially at basic education level. It was applied to the document analysis in this study. The data obtained are subjected to content analysis. According to the data, In recent years, work practices carried out in Turkey in terms of both the government agencies and civil society organizations are quite promising for us by comparison with other countries in the world. But like in many other countries, the discussion of this subject at the level of basic education and the integration the financial aspects into the training program has been observed that an important need. Results of this study will be discussed in detail in the full text.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERE FİNANSAL BAKIŞ

GÖKHAN TUZCU

Bilimsel ve teknolojik yenilikler yaratacak ve bu yenilikleri yaşam standartlarının yükseltilmesinde kullanacak olan insan kaynakları, ancak nitelikli bir eğitim süreciyle güçlendirilebilmektedir. Bu süreçte eğitimle ilgili göstergelerin üretilmesi ve bu göstergelerin planlama çalışmalarında kullanılması, yaratıcı ve ulusal bilinçle donanmış kuşakların yetiştirilmesinde vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

Eğitim fakültelerinin sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü, ortaokullara öğretmen yetiştirmektedir. Sosyal bilgileri oluşturan disiplinler ile ilgili temel bilgi ve süreçleri öğrencilere kazandırmaktadır. Bu bölümden mezun olan öğrenci;

- Sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel gelişmeleri anlama ve açıklama becerisine sahiptir.
- Türk ve dünya tarihini ve kültürünü oluşturan temel öge ve süreçlerin bilincindedir ve bunları öğrencilere kazandırabilir.
- Ekonomik çalışmalar ve gelişmelerin toplumlar üzerindeki etkisinin farkındadır ve bunları öğrencilere kavratır.
- Türk Devriminin tarihi anlamını, toplumun siyasal, ekonomik ve kültürel alanda gelişimine etkilerini ve önemini bilir ve bunları öğrencilere kavratır.

2015 yılında Türkiye genelinde 16.969 ortaokul vardır. Bu okullarda 2.607.989 kız, 2.670.118 erkek olmak üzere toplam 5.278.107 öğrenci vardır.

Okullaşma oranı hem kız, hem erkek öğrencilerde % 94'tür. Ortaokullar zorunlu olmasına karşın % 6 oranında okullaştırılamamış bir nüfus vardır. Öğrencilerin yalnızca % 6'sı köyde yaşamaktadır. Öğretmen başına ortalama 18 öğrenci düşmektedir.

Ortaokul öğrencileri için 84 eğitim fakültesinde sosyal bilgiler öğretmeni yetiştirilmektedir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin finansal yapısını çözümlemektir. Çünkü Türkiye'de üniversite öğrencilerinin gelir kaynakları ve bu kaynakların harcandığı alanlara ilişkin yeterli veri yoktur. Bu alanda araştırma yapan akademisyen de çok azdır.

Yetersiz veriler, plansızca (rastgele) politikalar üretilmesine ve uygulanmasına neden olmaktadır. Bu tür plansızlıklar ve savurganca harcanan kaynaklar nedeniyle, okullar kuruluş amaçlarını gerçekleştirememektedir ve varolan eşitsizlikler artmaktadır. Ekonomik ve psikolojik sorunlar yaşanmakta ve milyonlarca öğrenci eğitimini zor koşullarda sürdürmektedir.

Yöntem: Araştırma "tarama modeli" ile gerçekleştirilmektedir. Bilindiği gibi tarama modeli, geçmişte ve günümüzde varolan bir olayı ya da nesneyi, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlamaktadır. Araştırılan olay ya da nesne, kendi koşulları içinde varolduğu gibi tanımlanmaktadır. Herhangi bir biçimde değiştirilmemektedir. Araştırma, Denizli ilinde yapılmaktadır. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği bölümünde okuyan 200 öğrenci üzerinde çalışılmaktadır. Öğrencilerin ana-babalarının mesleği, ortalama aylık geliri, üniversiteye hazırlık dershanesine ödenen para vb göstergeler incelenmektedir. Karşılaştırma yapmak için 5 yıllık (2011-2016) bir dönem üzerinde çalışılmaktadır. Gereksinim duyulan veriler, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan anketle derlenmiştir.

Bulgular: Araştırma için gereksinim duyulan veriler derlenmiştir. Bu verilerin çözümlemesi sürmektedir. Yaklaşık bir ay içerisinde sonuçlanacaktır.

Sonuçlar ve Öneriler: Bu araştırmanın, sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin finansal yapılarının çözümlemesine ve böylece daha gerçekçi yükseköğretim politikalarının oluşturulmasına büyük katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Ekonomisi, Eğitim Harcamaları, Sosyal Bilimler Öğretmenliği.

A FINANCIAL VIEW ON THE STUDENTS WHO STUDY IN THE SOCIAL STUDIES TEACHING DEPARTMENT

GÖKHAN TUZCU

Introduction: Human resources that will be used in creating scientific and technological innovations and use these novelties to increase the life standards can only be strengthened by a qualified educational process. In this process, producing education related indicators and using these indicators in studies of planning have an indispensable role in raising generations that are equipped with creative and national consciousness.

The social sciences teaching departments of faculty of education educate teachers for middle schools. These departments train students in the main knowledge and processes related to the disciplines that make up the social sciences. A student who graduates from this department;

- Has the skills to understand and explain social, political, economical and cultural developments.
- Is aware of the fundamental constituents and processes that make up the Turkish and world history and culture and can teach these values to students.
- Is aware of the effects of economic studies and developments on societies and can make students comprehend these effects.
- Knows the meaning of the Turkish Revolution history, the effects and importance of the society on the developments of the political, economical and cultural fields can make students comprehend these effects. In the year 2015 there are 16.969 middle schools all across Turkey. There are 2.607.989 female, 2.670.118 male a total of 5.278.107 students in these schools.

Schooling rate is 94% both in female and male students. Although middle school is compulsory, there is a 6% of the population that has not been schooled. Only 6% of the students live in the villages. There are 18 students per teacher on average.

In 84 faculty of Education social sciences teachers are educated for middle school students.

Aim: The aim of this study is to analyze the financial structure of the students who are studying social sciences teaching department because there is insufficient data related to the sources of income of university students in Turkey, and the areas these sources are spent. Moreover, there are very few academicians who conduct research in this field.

Insufficient data result in producing and applying unplanned (random) politics. Due to these kinds of unplanned extravagantly spent resources schools cannot fulfill their reason of foundation and the existing inequality increases. Economical and psychological problems occur and millions of students continue their education under difficult circumstances.

Method: The current study is employing the "scanning model". As it is well known, the scanning model aims to describe an incident or object that existed in the past or present as it is. The incident or object that is studied is defined within its own circumstances as it exists. Nothing is changed under any circumstances. The current study takes place in the city of Denizli. The sample consists of the 200 students who are studying in Pamukkale University Social Sciences Teaching Department. Indicators such as parents' occupations, average monthly income, the amount paid to the training center when getting ready for the university entrance exam are being examined. In order to make comparisons a five-year-period (2011-2016) is studied. The required data was gathered using a survey developed by the researcher.

Findings: The data for the current study have been compiled. The analysis of the data is continuing. The data analyses will come out approximately within a month.

Conclusion and Suggestions: It is expected that the current study will analyze the financial structure of the students who are studying in the social sciences teaching department and thus contribute immensely to establishing more realistic higher education politics.

Key Words: Education Economy, Education Expenses, Social Sciences Teaching.

2006 VE 2013 YILI MEDYA OKURYAZARLIĞI DERS PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

PINAR IŞKIN - ALPER KESTEN

Etrafımıza şöyle bir baktığımızda medyadan izole olan hemen hemen hiçbir şey göremeyiz. Medya ve etkileri hayatımıza öylesine sirayet etmiş durumdadır ki bizim de kendimizi medyadan izole ederek yaşamamızın neredeyse imkânı kalmamıştır. Bu medya bolluğu içerisinde medyayı nasıl kullanacağımızı, medyanın yansıttıklarını nasıl bir süzgeçten geçirerek alacağımızı bilmek çok önemli bir hale gelmiştir. İşte bu nedenler Medya Okuryazarlığı kavramının doğmasını sağlamıştır. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı, okullarda seçmeli Medya Okuryazarlığı dersinin verilmesini sağlayarak öğrencilere Medya Okuryazarlığı becerisini kazandırmaya çalışmıştır. Bu araştırma yapılmaya başlanmadan önce 2006 yılı Medya Okuryazarlığı ders programı ile 2013 yılı Medya Okuryazarlığı ders programı (2006 yılı ders programının “örnek etkinlikler” bölümü hariç tutularak) karşılaştırılmış, aralarındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak veriler analiz edilmiştir. Tespit edilen benzerlik ve farklılıklardan yola çıkılarak Milli Eğitim Bakanlığı’na (MEB) bağlı okullarda Medya Okuryazarlığı dersini veren öğretmenlerle görüşme yoluyla veri toplamak için görüşme sorularını içeren bir form hazırlanmış, formlarda yer alan sorular Samsun ilinde Medya Okuryazarlığı dersini seçen on okulda görev yapan on iki Sosyal Bilgiler öğretmenine sorulmuştur. Bu görüşmede öğretmenlerden 2006 yılı Medya Okuryazarlığı ders programı ile 2013 yılı Medya Okuryazarlığı ders programını karşılaştırmaları istenmiştir. Toplanan verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. 2006 programını genel anlamıyla çok fazla yeterli bulanlar olduğu gibi programın yetersiz olduğunu savunan öğretmenlerin de olduğu saptanmıştır. Genel anlamda öğretmenlerin 2013 programını 2006 programından daha kapsamlı ve daha işlevsel buldukları saptanmıştır. Mevcut Medya Okuryazarlığı ders programını değerlendiren öğretmenlerin ders programını genel olarak, öğrenciye hitap edebilecek düzeyde olmasından dolayı olumlu değerlendirdikleri saptanmış, bir kısım öğretmenin ise programı, öğrenciye hitap edemeyecek bir yapıda olmasından dolayı olumsuz değerlendirdikleri tespit edilmiştir. 2013 yılı programını olumlu değerlendiren öğretmenlerin, programın içeriğinin hafifletilmiş olması, ölçme ve değerlendirmeye imkân tanıyan bir yapıya kavuşmuş olması, ders saatinin artırılmış olması gibi nedenlerle bu kaniya vardıkları görülmüştür. 2013 programının öğrenciyi merkeze alan bir yapıda olmasının öğretmenlerin programı olumlu değerlendirmelerini sağladığı düşünülmektedir. Kazanım, beceri, değer, etkinlikler, ölçme ve değerlendirme ve ders saati boyutlarında programı olumlu değerlendiren öğretmenlerin yanında, programı bu yönleriyle olumsuz değerlendiren öğretmenler de olmuştur. Bu öğretmenler, programın tekrar incelenmesi gerektiğini, programın içeriğinin boş olduğunu vurgulayarak içeriği daha dolu bir program istediklerini belirtmişlerdir. Ancak 2006 programının yoğun içeriğinden dolayı öğrenciyi derse katacak bir yapıda olmaması, öğretmenlerin 2013 programını yeterli bulmalarındaki en önemli faktörlerden bir tanesi olarak da görülmüştür. Öğretmenlerin iyi bir Medya Okuryazarlığı ders programından içerik açısından güncel, öğrenciyi aktif hale getirebilecek bir yapıda ve devingen bir yapıda olması gerektiğini bekledikleri tespit edilmiştir. Dersin işlenmemesinden kaynaklı olarak öğretmenlerin bazılarının programa yönelik çok fazla fikir sahibi olmadıkları ve tahmini konuştukları tespit edilmiştir. Bunun nedeni olarak da öğretmenlerin 2006 programı süresince Medya Okuryazarlığı dersi işlemek yerine farklı derslere yer vermiş olmaları, henüz yeni programı kullanmaya geçmemeleri ileri sürülebilir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin genel olarak 2013 yılı Medya Okuryazarlığı ders programını 2006 yılı ders programından daha olumlu değerlendirdikleri tespit edilmiştir. Bunun yanında öğretmenler 2013 yılı ders programının yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini vurgulamışlar ve programın üzerinde kazanım, beceri, değer, etkinlikler, ölçme ve değerlendirme ve ders saati bağlamında belli değişiklikler yapılması gerektiğini önermişlerdir. Yapılan araştırmada öğretmenlerin büyük oranda 2006 programını işlevsel bulmadıkları tespit edilmiştir. Buna karşın görüşme yapılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu 2013 yılı Medya Okuryazarlığı ders programını işlevsel bulduklarını belirtmişlerdir.

2013 programının kazanımlarının öğrenci merkezli olması, etkinliklerin öğrenciyi sürece dâhil edecek bir yapıda olması ve programın öğretmenlere dersi işlemek noktasında kolaylıklar sağlaması öğretmenlerin dersi işlevsel olarak değerlendirmelerinde başlıca etken olarak görülmektedir. Buradan yola çıkılarak 2013 yılı programının 2006 yılındaki işlevsellik sorununu aştığı da öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ortaya konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Medya Okuryazarlığı, Ortaokul, Müfredat, Eğitim, Kitle İletişim.

A COMPARISON OF THE 2006 AND 2013 MEDIA LITERACY CURRICULA

PINAR IŞKIN - ALPER KESTEN

It is almost impossible to see around us anything completely isolated from the media. The media and its influence have penetrated our lives so deeply that it is hardly possible for us to live unaffected. This abundance of the media has made it crucial to know how to use it and how to absorb what it reflects onto us. All this has given rise to the concept of Media Literacy. In this context, the Ministry of National Education (MEB) aims to equip students with the media literacy skills by means of the optional Media Literacy courses in schools. Prior to this study, the 2006 Media Literacy Curriculum and the 2013 Media Literacy Curriculum were compared (with the exception of the 'sample activities' part of the 2006 curriculum) in order to reveal the similarities and differences between the two curricula. Document analysis – a qualitative research method – was used in the course of the study. Building upon the similarities and differences detected, it was decided to collect the data through interviews with teachers conducting the media literacy courses in MEB schools and, to this end, an interview form was designed and the questions were put to 12 Social Studies teachers at 10 schools offering the media literacy courses in the City of Samsun. The teachers interviewed were asked to compare the 2006 Media Literacy Curriculum and the 2013 Media Literacy Curriculum. Descriptive analysis was used for the data collected. The 2006 curriculum was found to be quite adequate by some teachers but inadequate by others. Overall, however, the 2013 curriculum was deemed to be more comprehensive and more functional. The existing media literacy curriculum was judged to be positive by some teachers who believed that it presented the course to the students in a comprehensible way, but negative by others who thought that it did not. Those who considered the 2013 curriculum positive were found to do so due to lighter content, a structure that allowed better assessment and evaluation, and more teaching hours. It is believed that the teachers viewed the 2013 curriculum in a more positive light because of its student-centred nature. There were those who found the curriculum positive in terms of the attainments, skills, values, activities, assessment and evaluation, and teaching hours, as well as those who found it negative in those respects. The latter suggested that the curriculum needed to be reviewed and that it lacked content which needed improving. It was also found, however, that the weighty content of the 2006 curriculum, which deterred students from participation, was a primary factor in the 2013 curriculum being judged adequate. The teachers were found to expect a good media literacy curriculum to be up-to-date in terms of content, to actively engage the student, and to have a dynamic nature. Some of the teachers were found to lack insight into the curriculum and to voice their opinions based on predictions, as they were not actually teaching the course. The reason for this could be that, during the course of the 2006 curriculum, the teachers taught courses other than media literacy and did not move on to the new curriculum. The study concludes that teachers generally have a more favourable view of the 2013 curriculum compared to the 2006 curriculum. Nevertheless, they suggest that improvements are needed in terms of the attainments, skills, values, activities, assessment and evaluation, and teaching hours. A large majority do not find the 2006 curriculum to be functional but do find the 2013 curriculum functional. The major factors for this could be the student-centred nature of the 2013 curriculum, its activities that engage the student in the process, and the easier way it offers to do the course. It could be suggested that the functionality problem in the 2006 curriculum is thus resolved.

Key Words: Media Literacy, Secondary School, Curriculum, Education, Mass Communication.

YEREL COĞRAFYA ÖĞRETİMİNE BİR BAKIŞ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

GALİP ÖNER - HATİCE MEMİŞOĞLU

Yerel coğrafya, ülkemiz alanyazınında farklı adlarla anılmakla birlikte üzerinde pek durulmayan bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Nitekim bu durumun nedenlerin biri de “yerel” kavramının tam olarak ne kadar bir alanı kapsadığı konusu üzerinde bir uzlaşının olmamasından kaynaklandığını ifade edebiliriz. Yerel kavramı görelidir yani yerel, ulusal ve küresel’e karşı bir zıtlık içermektedir. Genel anlamda yerel’i sınırlandırılmış bir alan olarak tarif edilebilir. Bu bağlamda yerel coğrafya, yeryüzünün herhangi bir sınırlandırılmış alanının coğrafi olarak herhangi bir açıdan veya her yönden incelenmesini sağlayan bir coğrafya yaklaşımıdır. Yerel coğrafya öğretimi ise özelden genele doğru ilkesinden hareketle bireyin yakın çevresinden başlayarak bulunduğu çevreyi, bölgeyi, ülkeyi, kıtayı ve nihayetinde dünyayı anlamasına yardımcı olan bir öğretim yaklaşımı olarak adlandırabiliriz. Yerel coğrafya öğretimi adı üzerinde ‘yerel’ bir alanın onu diğer alanlardan ayıran özelliklerinin bireylere eğitim yoluyla aktarılmasını ve bireylerin içinde yer aldığı çevrenin, bölgenin, ülkenin ve yeryüzünün fiziki, beşeri ve ekonomik etmenlerini öğrenmesini, bireylerin öğrendiklerinden hareketle bilgilerini genellemesini, farklı bağintılar kurarak çıkarımlarda bulunmasını ve öğrendiklerini hayatları boyunca kullanmasını hedeflemektedir. Xin’ e (2007) göre, yerel coğrafya eğitimi, “ortaokul eğitiminin önemli bir parçasıdır. Yerel coğrafya, öğrencilerin okul çevresini bilmesini, ders kitabındaki bilgiyi kullanmasını, pratik kabiliyetini geliştirmesini ve sürdürülebilir kalkınma fikrini oluşturmasını, ülke ve memleket sevgisini harekete geçirerek geliştirmesine yardımcı olur” şeklinde ifade etmiştir.

Araştırma 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Kayseri ve Bolu’da görev yapmakta olan 101 sosyal bilgiler öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Nitel araştırma yöntemlerinden Durum Çalışması kullanılmıştır. Görüş formu ile elde edilen bulgular, Betimsel Analiz yöntemi ile çözümlenerek tablolar halinde verilmiştir. Araştırma sonucunda katılımcılar yerel coğrafya öğretimi “coğrafya konularının yakın çevreden yararlanarak öğretimi” ve “yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerinin öğretimi” olarak tanımlamışlar ve yerel coğrafya öğretiminin sosyal bilgilerde uygulanabilirliği konusunda olumlu görüşte bulunmuşlardır. Yine katılımcılar yerel coğrafya öğretiminin sosyal bilgilerde Yeryüzü Şekilleri ve İklim konularında kullanılabileceğini belirtmiş, bu kapsamda ise gezi-gözlem yönteminden yararlanılabileceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar yerel coğrafyanın öğrencilere olumlu katkılar sağlayabileceğini düşündükleri ve sosyal bilgiler öğretim programında yerel coğrafyanın fiziki, beşeri ve ekonomik yönlerine dair bir ünitenin var olmasını istedikleri araştırmanın sonuçları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Coğrafya, Yerel Coğrafya Öğretimi, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Öğretmen Görüşleri

AN OVERVIEW TO THE LOCAL GEOGRAPHY TEACHING: INVESTIGATION OF THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

GALİP ÖNER - HATİCE MEMİŞOĞLU

Local geography is not a popular subject as well as it is mentioned with different names in the literature of our country. Indeed, we can say that one of the reasons of this situation is the lack of a consensus on how far the "local" concept covers an area exactly. Local concept is relative, namely, it contains a contrast against local, national and global. In general terms, it can be defined as locally delimited area. In this context the local geography is a geographic approach that enables examined any geographically restricted area of the earth from any angle or in any direction. We can called the local geography as a teaching approach that helps to understand starting from the individual's environment, region, country, continent and ultimately the world teaching with the movement from closer area to farther. The local geography as understood from its name, aims to transfer the individuals of the distinctive features of a 'local' area from the others, to teach the physical, social and learning economic factors of the environment, where the individuals live, region, the country and the earth and to generalize their knowledge, to make inferences by making different connections and to use what they learn throughout their lives. According to Xin (2007), local geography education, "is an important part of elementary school education. Local geography helps students to know the school environment, use the information in the course book, to develop its practical ability and to create the idea of sustainable development, by stimulating the nationalism and patriotism".

The research was conducted with 101 social studies teachers working Kayseri and Bolu in the 2014-2015 academic year. In the study Case Study which is one of the qualitative research methods were used. The findings obtained by feedback form, are given in tables after analyzed by using descriptive analysis method. At the end of the survey the participants defined the local geography teaching as "teaching geography subject by utilizing the nearby environment" and "teaching of environmental and geographical characteristics which we live," and had a positive opinion on the applicability of the social studies on local geography teaching. In addition, the participants mentioned that the local geography teaching can be used in social studies on the subjects of Earth Figure and Climate issues, in this context; they told that they can benefit from the excursion-observation method. Moreover, the participants thought that local geography could contribute to the students in a positive manner and they wanted to be included a unit about physical, human and economic aspects of local geography.

Key Words: Local Geography, Local Geography Teaching, Social Studies Teaching, Teacher Views.

HARİTANIN DOĞDUĞU TOPRAKLARDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ HARİTA BİLGİLERİNİN İNCELENMESİ

GALİP ÖNER - ENSAR AYDIN - ÖZHAN CEYHAN

Türk Dil Kurumu tanımına göre harita, coğrafya, tarih, dil, nüfus vb. konularla ilgili yeryüzünün veya bir parçasının, belli bir orana göre küçültülerek düzlem üzerine çizilen taslağı olarak ifade edilmektedir. Coğrafi anlamda ise harita yeryüzünün tamamının veya bir parçasının kuşbakışı görünümünün matematik yöntemlerle istenilen ölçeğe göre küçültülerek, özel işaretleriyle bir düzleme çizilmiş örneğidir (Ünlü, Üçışık ve Özey, 2002). Coğrafyanın temel elamanlarından olan haritalar, kuşbakışı göremeyeceğimiz bir alanı bütün veya parça olarak bir düzlem üzerinde görmeye olanak tanıyan coğrafyanın görsel materyalleridir. Haritalar tarihin her aşamasında farklı amaçlarla kullanılmış ve insanoğlunun yaşamını kolaylaştıran bir gereksinim olmuştur. Günümüzde ise haritalar gelişen bilim ve teknoloji ile birlikte elektronik ortamlarda farklı gereksinimleri karşılayacak düzeyde gelişim göstermiştir. Bu gelişimle birlikte harita alanında uzmanlaşmaya gidilerek Kartografa (Harita Bilimi) ortaya çıkmıştır. Tüm bu gelişmelerle birlikte ilkokuldan itibaren sınıf duvarlarında yer alan haritalar, artık tablet, bilgisayar, akıllı tahtalar ve projeksiyon cihazlarıyla eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Bunlar dışında cep telefonlarında yer alan GPS ve benzeri internet tabanlı uygulamalarla birlikte ihtiyaçlarımıza yönelik çeşitli haritalara kolaylıkla ulaşabilmekteyiz. Dünya tarihinde bilinen ilk haritanın M.Ö. 6200 yılında ülkemiz topraklarında (Çatalhöyük'de) çizildiği yapılan araştırmalarla kanıtlanmıştır. Yaşadığımız coğrafyada insanoğlunun günümüzden yaklaşık 8200 yıl öncesine kadar uzanan harita bilgisinin günümüzdeki durumunu tespit etmek amacıyla ilköğretim düzeyinde haritalarla ilgili en fazla bilgiye sahip olması beklenen öğretmenler sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği mezunlarıdır. Bu kapsamda araştırmanın amacı sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının ülkemizin coğrafi bölge, bölüm ve illerine dair harita bilgilerini tespit etmek ve çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

Araştırma, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği programlarında öğrenim gören 4. Sınıf öğretmen adayları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Nitel Araştırma yöntemlerinden Doküman İnceleme kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının ülkemize ait dilsiz harita üzerinde coğrafi bölgelerimizi, bölümlerimizi, illerimizi ve ülkemizin bazı coğrafi unsurlarını gösterebilme durumları farklı değişkenler açısından ele alınarak çeşitli yorum ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Harita Bilgisi, Dilsiz Harita, Öğretmen Adayları, Sosyal Bilgiler, Sınıf Öğretmenliği.

INVESTIGATION OF MAP INFORMATION OF THE PRESERVICE TEACHER IN THE LANDS WHERE THE MAP WAS BORN

GALİP ÖNER - ENSAR AYDIN - ÖZHAN CEYHAN

According to the definition of the Turkish Language Institution, it is expressed as the draft drawn on a plane by scaling the earth of a part of it back according to a specific rate on the subjects such as map, geography, history, language, population, etc. In geographical meaning, the map is an example drawn on a plane with special signs by scaling the pictorial drawing of the earth or a part of it with mathematical methods (Ünlü, Üçışık and Özey, 2002). The maps, which are the basic elements of the geography, are the most important visual materials of geography that enables to see an area that cannot be seen from a pictorial drawing on a plane as a whole or a part. The maps became a requirement that have been used throughout the history. Today, maps have been developed in a level to meet different requirements in electronical platform with the developing science and technology. Together with this development Cartography has revealed thanks to the specialization in mapping. Thanks to all of these developments, the maps, found on the walls of the classroom starting from the primary school, are used in education-training activities through tablet, computer, smart boards and projectors. Except these means, we can reach the various maps according to our requirements through GPS and similar internet based applications in the mobile phones. In the world history the known first map was drawn in our country (In Çatalhöyük) in 6200 B.C. was proved through the investigations. In our geography, it is thought that the social studies and primary school teaching graduates have the greatest knowledge on maps in the primary school level in order to determine the situation of the map knowledge that leads to about 8200 years ago from today. Within this context, the purpose of the study is to determine the map information of the preservice teachers of social studies and primary school about the geographical region, parts, town and the other geographical factors and to investigate in terms of various variables.

This research was carried out with preservice teachers studied in the 4. grade of the Social Studies Teaching and Primary School Teaching of Education Faculty of Erciyes University in the 2015-2016 academic year. In the research, the Document Analysis that is one of the Qualitative Research Methods was used. As a result of the research, various comments and suggestions will be made by considering the presenting conditions of preservice teachers of some geographical elements of our geographical regions, parts, towns and our country on the speechless maps.

Key Words: Map Information, Mute Map, Teacher Candidates, Social Studies, Classroom Teaching.

HALKIN GÖZÜNDE SOSYAL BİLGİLER

SEVİN YILMAZ - DEDE YILMAZ

Yüz yıl kadar önce hayatımıza giren disiplinler arası bir çalışma alanıdır sosyal bilgiler. İsim olarak her ne kadar yeni olsa da muhtevası itibarıyla eski bir disiplindir. Sosyal bilimler olarak da bilinen tarih, coğrafya, vatandaşlık, felsefe, ekonomi, temel hukuk, siyaset bilimi gibi disiplinlerin okul programları ve öğrenci düzeylerine göre düzenlenip bir araya getirildiği bir çalışma alanıdır. Sosyal bilgiler muhatabına toplumla ilgili veya toplumu ilgilendiren konularda bir gerçeklik ve farkındalık kazandırmaya çalışır. İnsan ve toplumla yakından ilgili olan sosyal bilgiler, insanların ve toplumların geçirdiği çalkantılı süreçler boyunca onlarla birlikte değişmiş ve gelişmiştir. Kuşkusuz bu değişim ve gelişimlerde akademisyenlerin rolü ve katkısı çok büyük olmuştur. NCSS gibi şemsiye bir örgüte ve küresel ölçekte bir çalışma alanı olma özelliği taşıyan sosyal bilgiler için bu akademisyenler küresel çaplı yeni yaklaşımlar ve eğilimler belirleyen, sosyal bilgileri adım adım ileriye taşıyan düşünce adamlarıdır. Ancak bu sadece akademik camia ile sınırlıdır. Asit K. Biswas ve Julian Kirchherr'in dediği gibi; "profesör hiç kimse sizi okumuyor". Bu çalışma bu fikirden yola çıkarak akademik camia dışındaki insanların sosyal bilgiler algısını ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Çalışma nitel bir durum çalışmasıdır ve rastgele örnekleme yoluyla seçilen katılımcılarla yapılan yapılandırılmamış görüşmeler yoluyla yapılmıştır. Elde edilen veriler hem betimsel hem de içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma devam ettiğinden herhangi bir bulgu veya sonuç şimdilik elde edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Vatandaş Görüşleri, Eğitim.

PUBLIC PERCEPTION ON SOCIAL STUDIES

SEVİN YILMAZ - DEDE YILMAZ

Social studies is an interdisciplinary field of study which came into our lives about 100 years ago. Even though its name is new, it actually is an old discipline as of its contents. It is a field of study where disciplines such as history, geography, nationality, philosophy, economics, basic law and political sciences which are also known as social sciences have been prepared (arranged) according to school programmes and student levels and have been brought together. Social studies aims to build realization and bring awareness to people about society or the issues and topics it concerns with. Being closely related to humans and society, social studies has been changed and improved with them during their unsteady periods. Academicians have had a great role and contribution in these changes and developments without a doubt. However this is limited only with academic environment. As Asit K. Biswas and Julian Kirchherr said; "Professor, no one reads you". Based upon this idea, this study has been conducted in order to reveal social studies perception of people out of the academic environment. This is a qualitative case study and has been carried out by using unstructured interviews made with participants chosen by random selection. The data obtained have been subjected to both descriptive and content analysis. Since this study still proceeds, there have been no findings or results yet.

Key Words: Social Studies, Citizen Opinions, Education.

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK TÜRKİYE'DE YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALAR(LİTERATÜR TARAMASI ÖRNEĞİ)

ELİF AVCI - FARUK AYLAR

Bu çalışmada hem günlük hayatımızda hem de kültürel hayatımızda önemli bir yeri olan somut olmayan kültürel miras alanı ile ilgili akademik çalışmalar incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda popüler ve tek tip, yaşam biçimlerinin etkisinin hızla yayıldığı ülkemizde özellikle genç kuşakların kendi öz ve milli kültürlerini tanımaları ve öğrenmelerinin oldukça önemli olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle genç kuşakların tek ve ortak kültür karmaşası içerisinde yetişiyor olması, bu tip bir araştırmanın yapılmasının en önemli nedenidir. Ancak; bireylere somut olmayan kültürel mirasın geleneksel ve uluslar arası değerlerinin tanıtımından ve aktarımından önce somut olmayan kültürel miras ile ilgili ülkemizde ne kadar ve ne düzeyde akademik çalışma yapıldığı bilinmelidir. Bu araştırmanın ana problemi de kültürel miras kavramının iskeletini meydana getiren somut olmayan unsurlar ve değerler ile ilgili literatürde yer alan çalışmaların durumunu, niteliğini, kapsama ve uygulama alanını ortaya koymaktır. Bu çalışmada insanlar tarafından son bir kaç yıl içerisinde farkedilmeye başlanan somut olmayan kültürel mirasa yönelik ayrıntılı ve nitelikli bir inceleme yapılmıştır. Bu doğrultuda literatür taramasından yeterli ve doğru verileri elde edebilmek için sayı olarak olabildiğince çok kaynağa ve ilgili alana dönük yeterli kaynağa ulaşılmaya çalışılmıştır.

Araştırmada UNESCO'nun Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunma Sözleşmesi esas alınarak çalışılmıştır. Özellikle halk kültürü, halk bilim, milli folklor alanında çalışma yapmış olan akademisyen ve yazarların eserleri araştırmacının literatürünü oluşturan kaynakların arasına girmiştir. Bu bağlamda; Prof. Dr. M. Öcal Oğuz'un uluslararası projeleri ve somut olmayan kültürel miras alanı ile ilgili hazırlamış olduğu makaleleri temel alınmıştır. Bu temel kaynakların dışında Dr. Yaşar Kalafat'ın somut olmayan kültürün alt unsurları ve ülkemizde bu unsurların varlığını devam ettirebilmesi için yaşayan ve halen nesilden nesile aktarılan çeşitli örneklerini sunarak yazmış olduğu kitapları araştırmanın temel kaynakları arasında yer almıştır. Pınar Kasapoğlu Akyol, "Türkiye'nin Yaşayan İnsan Hazine Programı" ile ilgili çalışmada hem güncel kamuoyu haberi sayılabilecek hem de diğer ülkeler ile kıyaslama yapabilme imkânı verecek nitelikte verdiği bilgiler ile literatürü zenginleştirmiştir. Türkiye'nin on yılda yaptığı tüm projeler ve faaliyetlerin birçoğunun kültür ve kültürel miras alanı ile ilgili olduğu görülmektedir.

Derinlemesine bir literatür taramasından sonra elde edilen veriler sistematik ve hiyerarşik bir şekilde analiz edilmiştir. Yapılan değerlendirmelerin sonucunda somut olmayan kültürel mirasın öneminin her geçen gün arttığı görülmüştür. Literatür taramasında esas alınan çalışmalardan hareketle; belirli sonuçlara varılmış ve önerilerde bulunulmuştur. Temel eğitim-öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere yönelik teorik çalışmaların ve uygulama çalışmalarının yapılabileceği görülmüştür. Bu bağlamda somut olmayan kültürel miras kavramlarının ve unsurlarının yeni nesil tarafından ne kadar bilindiği araştırılmalıdır. Somut olmayan kültürel miras ile ilgili eğitim ve öğretim kademelerinin her basamağına yönelik, bireylere göre başarı testlerinin, uygulama ve farkındalık testlerinin hazırlanıp öğrencilere uygulanması gerekmektedir. Özellikle halen eğitim süreci içerisinde yer alan eğitim fakültesi öğrencilerinin kültürel farkındalıklarının bilinmesi önemlidir. Bireylerin somut olmayan kültürel miras alanında aktif deneyim kazanmasının önemi giderek artmaktadır. Çalışmalardan hareketle; Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda somut olmayan kültürel mirasını koruma ve geliştirme konusunda nasıl adım atması gerektiği konusunda da ufuk açıcı fikirler elde etmek mümkündür. Bundan sonraki süreçte devletlerin ve aydınların yönetsel, bilimsel ve akademik nedenlerden dolayı somut olmayan kültürel miras ile ilgili belgelere, sözleşmelere, haberlere ve bilimsel çalışmalara daha fazla ihtiyaç duyacakları beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Somut Olmayan Kültürel Miras, Literatür Taraması

ACADEMIC STUDIES CARRIED OUT IN TURKEY TOWARDS NON- CONCRETE CULTURAL HERITAGE (LITERATURE SURVEY SAMPLE)

ELİF AVCI - FARUK AYLAR

In this study , the academic studies were investigated towards not concrete cultural heritage which is very essential both for our cultural and daily lives. Related to the recent studies, the effect of the popular and single type of life style spreads out fast so it is important for the young generation to learn and know their national and original culture. The most important reason to carry out such a study is that the young generation grows up in a single and common environment. However, before teaching the international and traditional values of the non- concrete cultural heritage to the individuals, it is important to know how many or at what level academic studies were carried out in our country. The purpose of this study is to determine the quality, content and application field of the non concrete elements and the values that form the skeleton placed in the literature. In this study, a qualified and detailed investigation was carried out about non concrete cultural heritage that people started to aware in recent years. For the purpose it is aimed to reach as many as studies to obtain the true data.

The study was carried out based on the UNESCO's Non-concrete Culture Heritage Protection Agreement. Especially, the studies of the authors and academicians on folk culture were included in the reference of the researchers. In this context, Prof.Dr. M.Öcal Oguz's studies and projects on non concrete cultural heritage were taken into consideration. Apart from these fundamental studies, Dr. Yaşar Kalafat's books on non-cultural heritage which transfered to generation to generation The literature was enriched by adding the Pınar Kasapoğlu Akyol's studies on "Alive People Treasure in Turkey Program" that can be accepted as a comparative study with the other countries. It is seen that most of the studies and projects carried out in Turkeyin the last decade is about culture and cultural heritage.

The obtained data from the detailed survey of the literature was analysed systematically.After the evaluation of the data, it is seen that the importance of the non-concrete cultural heritage gained importance day by day. Starting from the literature survey, some results were obtained and some suggestions were given related to the research. It was observed that some theoritical and applicational studies can be made towards thestudents attending to the secondry and high schools. In this context, , it is necessary to investigate how much is known about the non-concrete cultural heritage by the younger generation.It is essential to prepare and apply awarness and success tests to the students attending to every level about non- concrete cultural heritage. On the other hand, it is crucial to for the students attending to the education faculties to aware of the culture. It gains importance for the individuals to acquire active experience about non-concrete cultural heritage. Inspiring from the study, it is possible to give new ideas about the protection and the development of the non-concrete cultural heritage in Turkey in future. From now on, it is expected that the nations, and the scientists need some documents, agreements, news and academic studies on non-concrete cultural heritage because of administrative and academic reasons.

Key Words: Non-Concrete Cultural Heritage, Literature Survey

SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE BİR MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİ OLARAK EŞYA TARİHİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA

YÜCEL KABAPINAR - AHMET SAĞLAM GÖNCÜ

Klasik ders programları tarih konularını sultanlardan, vezirlerden, krallardan, padişahlardan, devletlerin birbirleriyle yaptıkları savaşlardan ve imzalanan antlaşmalardan ibaret kılmaktadır. Bu konular öğrenciler için görece zaman ve mekân olarak uzak olan konulardır. Oysa günlük yaşamımızda yer alan birçok eşyanın tarihi belirsiz ve ilginçtir. Eşya tarihi yaklaşımı ile Sosyal Bilgiler derslerinde öğrencilerin değişim ve sürekliliği algılama becerilerinin geliştirilmesi sağlanabilir. Eşyaların yapılmış oldukları materyallerinden, şekillerinden, özelliklerinden yola çıkılarak öğrencilerin akıl yürütmeleri ve o dönemin yaşam koşulları hakkında çıkarımda bulunmaları gerçekleştirilebilir.

Bu doğrultuda okul düzeyinde kullanılabilecek *eşya tarihi yaklaşımı*, öğrencilerin günlük yaşamlarında sıklıkla kullandıkları bir eşyanın/araç-gerecin geçmişten günümüze gelişimlerini gösterecek şekilde birinci ve ikinci elden kaynaklar kullanılarak araştırılmasını kapsar. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler derslerinde eşya tarihi konularının ders ortamlarına eklenip örnek bir uygulaması yapılarak öğrenciler üzerindeki etkililiği irdelenecektir.

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseni kullanılarak planlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu Adana ilinin Seyhan ilçesinde yer alan bir devlet okulunun 5. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya 11'i erkek, 10'u kız olmak üzere toplam 21 öğrenci katılmıştır. Başlangıçta öğrencilerle birlikte çamaşır makinesinin ve telefonun zaman içinde değişimini irdeleyen bir ders işlenmiştir. Ardından öğrencilerden bir eşya belirleyerek tarihini incelemeleri ve o eşyanın zaman içinde değişimini bilen 40 yaş üstü 4 yetişkinle de görüşme yapmaları istenmiştir. Ardından bu kaynaklardan elde ettikleri verileri kullanarak öğrencilerin bir rapor yazmaları sağlanmıştır. Öğrenciler tarafından teslim edilen ödevler hazırlanan değerlendirme ölçütleri (rubrik) kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu anlamda eşya tarihi ödevleri araştırmanın doküman inceleme temelli veri toplama aracıdır. Ayrıca çalışmaya katılan 5 öğrenci ile de süreçle ilişkin görüşmeler yapılmıştır. Bulgular analiz aşamasındadır.

Anahtar Kelimeler: Eşya Tarihi, Sosyal Bilgiler, Eylem Araştırması.

IMPLEMENTATION OF HISTORY OF MATERIAL AS AN MICRO HISTORY TEACHING METHODS USED IN SOCIAL STUDIES COURSES

YÜCEL KABAPINAR - AHMET SAĞLAM GÖNCÜ

Conventional history curriculum is mostly composed of sultans, kings, viziers, wars and treaties between the states. This approach makes history less interesting for younger students as the content relatively far from their daily life. However, the history of everyday life materials is more interesting. By implementing the history of material approach, students might have a chance to grasp the meaning of change and continuity during time. The materials that the things are made of, their shapes and functions might provide hints for students in making deductions about living conditions of the time studied.

Thereby, the present study aims to implement a teaching approach based on history of material that is part of students' everyday life. It also aims to investigate both feasibility of the teaching approach adopted in Turkish school settings and its effectiveness. It thus targets to find out students' viewpoints about the teaching approach that they experienced as well as their achievement in conducting history of the material.

The present study was planned in the line of qualitative paradigm where action research was the main research design. Twenty one students (10 female, 11 male) who are in 5th grades attending to a state school in Seyhan, Adana participated in this study. The teaching intervention started via the history of two everyday materials, washing machine and telephone. In this section of intervention the change and continuity of the everyday materials were examined by means of primary and secondary evidence. Then participants were asked to choose one of the materials that they use in their life and to conduct research about its history. Additionally, they were required to make interviews with 4 adults above 40 years old who could provide information on change and continuity of the chosen material. Finally students were expected to prepare a report about the history of the chosen material by compiling all written, audio and visual data obtained. These reports formed main data collected in the study. Apart from written data obtained via reports, interviews were also carried out with 5 students who participated in the study. Written and verbal data were obtained and analyzed and will be presented in the study.

Key Words: Social Studies, History Of The Material, Action Research.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE ALGI DÜZEYLERİNİN ANALİZİ: DENİZLİ ÖRNEĞİ

ABDULLAH UĞUR - BARBAROS HAYIRLI ÖKÜZCÜOĞLU

Dünyada sürekli artan nüfus ve sanayileşmenin etkisi doğal denge üzerinde kendisini hissettirmesiyle ortaya çıkan ve gittikçe etkisini artıran çevre sorunu, XXI. yüzyılın en önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Başlangıçta yerel veya bölgesel düzeyde gelişen bu sorun bazı yönlerden artan etkisiyle küresel boyuta ulaşmış ve ekolojik dengeyi geri döndürülemeyecek şekilde etkileme sürecine girmiştir. Çevre sorunlarının çözümü ve çevrenin korunarak sürdürülebilir bir gelişmenin sağlanması için yeni teknolojik gelişmeler ya da çevrenin korunması anlamında çıkarılan yasaların uygulamasının yanında belki de bunlardan hepsinden daha önemlisi yeni nesillerden çevre bilincinin geliştirilmeye ihtiyacı vardır. Bunun içinde öncelikle yeni neslin, çevre bilincinin ne düzeyde olduğunun bilinmesi gerekir. Buradan hareketle bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin çevre algı düzeylerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Nicel araştırma desenlerinden biri olan tarama modeli ile yapılandırılan araştırmanın evreni Denizli ilinde öğrenim gören ortaokul öğrencileri, örneklemini ise farklı sosyo-ekonomik mahallelerde bulunan dokuz ortaokulda öğrenim gören ortaokul öğrencileri oluşturmuştur. Çalışmada Denizli şehrinin farklı sosyo ekonomik alanlarında yer alan ortaokullardaki öğrencilere çevre tutum ölçeği anketi uygulanmıştır. Anket sonuçlarından ölçek oluşturulduktan sonra SPSS 17.0 programında aritmetik ortalama, t testi ve anova analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin çevre grubu çalışmalarına ve sosyal etkinlik grubu çalışmalarına katılma düzeylerine bağlı olarak anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Çalışma da kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre çevre bilinci daha yüksek çıkmıştır. Bunlarla birlikte anne-baba eğitim düzeyleri, gelir durumları ve farklı sosyoekonomik mahallere göre öğrencilerin çevre bilinci düzeylerinde anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Çevre, Çevre Bilinci, Algı

ANALYSIS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS PERCEPTION LEVEL OF ENVIRONMENT: SAMPLE OF DENİZLİ

ABDULLAH UĞUR - BARBAROS HAYIRLI ÖKÜZCÜOĞLU

Environmental Problem, that shows itself on natural balance with constant population increase and industrilization in the World and lifts its effectiveness day by day, has become one of the most important problems of XXI. Century. At first this problem had been grown local or territorial, however then it has reached a global extent with increasing effects in some ways, and it has started to effect ecological balance irrevocably. On behalf of the solutions of environmental problems or protection of enironment and make a sustainable progress, besides the practice of laws for protection of environment and new technological advances, maybe the most imprtant thing is that; environmental consciousness should be provided in rising generation. Therefore environmental consciousness level of rising generation should be known. Starting from this point of view, it has been aimed to find out the perception level of environment os secondary school students. This research has been structured by scanning method education which is one of the models of quantitative reseraches, and the students studying in Denizli are the population of the study, the students studying in 9 different Secondary Schools in different social- economic territories are the samples of the study. In this study the questionnaire of environmental attitude scale has been conducted to Secondary School students in diffrent social-economical city of Denizli. After making a scale by using the results of questionnaire, arithmetic average on the programme of SPSS 17.0, t test and anova analysis have been done. In consequence of the research, a meaningful variation has occured depending on the attendance of students to environmental group works and activity group works. According to the research, environmental consciousness level of female students are higher than male students. In addition to this, it has been confirmed that; educational level of parents, income statues, differences in social-economical territories do not make a significant variation on environmental consciousness level of students.

Key Words: Social Study, Environmental, Environmental Consciousness, Perception.

SOSYAL BİLGİLER ANABİLİM DALLARININ EĞİTİM ORTAMLARI AÇISINDAN ANALİZİ

GÜL TUNCEL - TANER ŞAHİN

Eğitimin amacına ulaşması, eğitim ortamının düzenlenmesine bağlıdır. Bu nedenle eğitim ortamındaki araç ve gereçler ihtiyaçlara cevap verebilmesi gerekmektedir. Yapılan araştırmalar, eğitim ortamlarının fiziki niteliklerinin öğrenci başarısına doğrudan etki ettiğini göstermektedir. Bu bağlamda araştırmanın problemi “Sosyal bilgiler öğretmenliği ana bilim dalı programlarındaki sınıfların fiziki mekânları eğitim öğretim için ideal bir ortam sunmakta mıdır?” sorusu teşkil etmektedir. Bu doğrultuda, araştırmada betimsel model kullanılmıştır. Betimsel model mevcut durumu betimlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket ve yarı yapılandırılmış görüşmeden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Eğitim fakültelerindeki ilköğretim bölümü sosyal bilgiler eğitimi ana bilim dallarında görev yapan öğretim elemanları oluşturmuştur. Çalışma kapsamında elde edilen veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırmanın bulguları çerçevesinde, sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalındaki dersliklerin teknik donanım açısından yeterliliği tartışılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, sosyal bilgiler ana bilim dalındaki dersliklerin eğitim-öğretime uygun hala getirilmesi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Eğitim Ortamı, Öğretim Üyesi.

ANALYSIS SOCIAL STUDIES DEPARTMENT IN TERMS OF EDUCATIONAL ENVIRONMENT

GÜL TUNCEL - TANER ŞAHİN

To achieve the objectives of the training depends on the organization of the educational environment. For this reason tools and equipment in the educational environment must be able to respond to needs. Researches show that the physical quality of the educational environment impact on student achievement directly. In this context, the question of research is “ Do physical places of classes in social studies teaching program offer an ideal environment for education?” In this regard, descriptive method was used in the study. Descriptive method aims to describe the current situation. Semi-structured interview and survey techniques were used as data collection. Social studies lecturers in primary department at the faculties of education constitutes the working group of research. The data obtained in this study, were subjected to descriptive analysis. In the context of the research findings, social studies classroom adequacy in terms of technical equipment were discussed. According to the results of research recommendations are presented in order to make appropriate educational social studies classrooms.

Key Words: Social Studies, Educational Environment, Lecturer.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

KAMİL UYGUN - ALİ RAMAZAN ER

Girişimcilik, imkân oluşturmak için, ürün veya hizmet elde etmek için yapılan yenilikçi etkinliklerdir. Girişimcilik becerisinin kazandırılmaya çalışıldığı derslerden biri de Sosyal Bilgiler dersi. Sosyal Bilgiler dersinin öğrenme alanlarından biri, Üretim-Dağıtım-Tüketim öğrenme alanıdır. Ayrıca, bu dersin genel becerileri arasında girişimcilik yer almaktadır. Girişimci öğrenci yetiştirecek olanlar, öğretmenlerdir. Bu yüzden, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girişimcilik özellikleri önemlidir. Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girişimcilik özelliklerini ortaya koymaktır. Araştırma, tarama (survey) yöntemiyle yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2015-16 Eğitim-Öğretim yılında İzmir ilinde görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada, Kuvan (2008) tarafından geliştirilen “Girişimcilik Özellikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, Likert tipi kullanılarak hazırlanmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Veriler, cinsiyet, çalışılan kurum, kıdem yılı, anne-babanın çalıştığı sektör, yetişme yeri ve öğrenme durumuna göre analiz edildi. Ölçek sonuçlarının istatistiksel olarak değerlendirilmesinde veri setine uygun olarak frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, t testi ve Anova uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Girişimcilik Özellikleri, Öğretmen.

THE INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ENTREPRENEURSHIP

KAMİL UYGUN - ALİ RAMAZAN ER

Entrepreneurship is the name of innovative activities to create facilities or to obtain services. Social studies class is one of the classes that try to learn this entrepreneurship. Production distribution consumption is one of the learning areas. Additionally, entrepreneurship is among general skills of this course. Teachers are the ones that will train entrepreneur student, therefore, the entrepreneur aspect of social studies teachers is significant. The aim of this study is to state the entrepreneur aspect of social studies teachers. The study has used the survey method. The population of this study is social studies teachers in İzmir for 2015- 2016 education year. The scale of entrepreneur aspects” which is developed by Kuvan (2008) is used in the study. The scale is formed through a likert scale. SPSS is used for the analysis of the study. The data is analysed in terms of gender, affiliation, years of seniority, the occupations of father and mother, the place of growth and education status. In the statistical evaluation of scale results; frequency, average, standard deviation, t test and Anova are applied in accordance with the series of data.

Key Words: Social Studies, Entrepreneur Aspects, Teacher.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER SERGİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

SELAHATTİN KAYMAKCI

Sosyal bilgiler öğretiminde önemli rol oynayan okul dışı öğretim türlerinden biri de sergilerdir. Sosyal bilgiler öğretiminde sergiler sadece ilk ve ortaokul düzeyinde gerçekleştirilen bir etkinlik değildir, öğretmen adayları tarafından da sergiler yapılabilmektedir. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler sergisine yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Nitel yaklaşımın esas alındığı araştırmada fenomenolojik yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı üçüncü sınıfta öğrenim gören toplam 225 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında öğretmen adayları tarafından Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinde hazırlanan öğretim araç ve gereçleri sergilenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan soru formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının birtakım zorluklarla karşılaşmış olmalarına rağmen sosyal bilgiler sergisinin kendileri için önemli bir deneyim olduğunu ve yaparak yaşayarak öğrenmelerine fırsat tanıdığını ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sergi, Öğretmen Adayı.

SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS' PERCEPTIONS ABOUT SOCIAL STUDIES EXHIBITION

SELAHATTİN KAYMAKCI

Exhibitions are one of the important out-of-school activities in social studies education. Social studies exhibitions are not only activities, done by students in elementary and middle grades, but also they can be done by preservice teachers in teacher education programs. The aim of this study is to elicit social studies preservice teachers' perceptions about social studies exhibition. This study used qualitative methodology, specifically phenomenological method. The study was conducted with 225 social studies preservice teachers who were studying as junior graders at Karadeniz Technical University, Fatih Faculty of Education, Department of Primary Education, Social Studies Teacher Education Program in 2013-2014 academic year. In the context of the study, teaching materials, prepared by social studies preservice teachers, were exhibited in Teaching Technologies and Material Design course. Open-ended question forms were used as data collection tools. The collected data were analyzed with content analysis. The results of the study showed that despite social studies preservice teachers faced with some problems during the process, they claimed that exhibitions are important experiences and present learning by doing opportunities for themselves.

Key Words: Social Studies, Exhibition, Preservice Teacher.

KURAM VE UYGULAMADA SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ARGÜMANTASYON TEMELLİ ÖĞRETİM

FATMA TORUN

Hızla değişen dünyada insanlar, baş etmek zorunda oldukları yüzlerce bireysel veya toplumsal problem ile karşılaşmaktadır. Bu durum, üzerinde tartışılacak konu sayısını da artırmıştır. Sosyal bilgiler dersi bu konuları sıkça barındırmaktadır. Bu problemlerin tartışılması ve çözüme kavuşturulması ise eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, bilimsel düşünme ve karar verme becerisi gibi bazı üst düzey düşünme becerileri gerektirmektedir. Bu açıdan belirtilen becerilerin okul programlarında yer alması ve öğretimi önem taşımaktadır. Son yıllarda dünyada sıkça kullanılmaya başlanan ve Stephen Toulmin (1958) tarafından geliştirilen argümantasyon temelli öğretimin üst düzey düşünme ve karar verme becerilerini geliştirdiği belirlenmiştir. Öğrencilerin belirtilen becerilere sahip olma düzeyleri veya bu becerilerin geliştirilmesi için kullanılan yöntem ve teknikler incelendiğinde, argümantasyon temelli öğretim yaklaşımının bu amaç için kullanılan yöntemler arasında yer aldığı belirlenmiştir. Bir tür yapılandırılmış bilimsel tartışma tekniği olan argümantasyon eğitimin pek çok alanında kullanılmaktadır. Dünyada bu yöntemin eğitim alanında kullanım durumu incelendiğinde hem fen bilgisi hem de sosyal bilgiler eğitiminde kullanıldığı ve bu yöntemin öğrencilerin akademik başarılarını ve üst düzey düşünme becerilerini artırdığı belirlenmiştir. Ülkemizde argümantasyon temelli öğretimin eğitim alanında kullanım durumu incelendiğinde dünyada olduğu gibi fen bilgisi alanında daha sık kullanıldığı, ancak sosyal bilgiler alanında yeterince kullanılmadığı ve bu alanda çok az çalışmanın mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bu yöntemin doğası incelendiğinde toplumsal konuların sıkça yer aldığı sosyal bilgiler ders içeriklerinin bu yöntemin kullanımına uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu durumdan hareketle hazırlanan bu araştırmanın amacı argümantasyon temelli öğretimin sosyal bilgiler öğretimi açısından önemini ortaya koymak ve sınıf içi Argümantasyon etkinlikleri uygulamaları ile argüman düzeylerini ilişkilendirerek somutlaştırmaktır.

Çalışma derleme (review) araştırma şeklinde yapılmış tır ve öğrencilerin argüman düzeylerinin belirlenmesi için örnek uygulama gerçek bir sınıf ortamında gerçekleştirilmiştir. Örnek uygulama argümantasyon sürecine uygun bir öykü tamamlama etkinliği şeklinde tasarlanmış ve 27 yedinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Öğrencilerin üretmiş oldukları argümanların düzeyleri Erduran, Simon ve Osborne (2004) tarafından geliştirilen “Argümantasyon Değerlendirme Ölçeği” kullanılarak belirlenmiştir. Bu ölçeğe göre argümanlar içerdikleri bileşenlere göre 5 düzeyden oluşmaktadır. İddia, veri, gerekçe, destekleyici ve çürütücü bileşenlerinden bir veya daha fazlasını içeren argümanların kalitesi yer aldığı düzeye göre belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon, Argüman Düzeyi, Sosyal Bilgiler, İddia, Çürütücü.

ARGUMENTATION BASED TEACHING IN SOCIAL STUDIES COURSE IN THEORY AND PRACTICE

FATMA TORUN

People are faced with hundreds of individual or social problems they have to deal with in the rapidly changing world. This has increased the number of the issues to be discussed. Social studies course frequently includes these issues. Discussion and resolution of these issues require some higher level thinking skills, such as critical thinking, creative thinking, scientific thinking and decision-making skills. In this respect, inclusion and teaching of the specified skills in school programs are important. It has been determined that argumentation based teaching which has begun to be frequently used in the world in recent years and which was developed by Stephen Toulmin (1958) has developed thinking and decision-making skills of a higher level. When the methods and techniques used for students' levels of having specified skills or the development of these skills are analyzed, argumentation based teaching approach is determined to be included in the methods used for this purpose. Being a type of the structured scientific discussion technique, argumentation is used in many fields of education. When the usage status of this method in the field of education in the world is analyzed, it is determined that this method is used in both science and social studies education and increases students' academic achievements and higher level thinking skills. When the usage status of argumentation based teaching in the field of education in our country is analyzed, it is determined that it is more frequently used in the field of science as in the world, however, it is not sufficiently used in the field of social studies, and there are very few studies in this field. When the nature of this method is analyzed, social studies course contents that frequently include social issues are found to be suitable for the use of this method. The aim of this research which is prepared based on this situation is to reveal the importance of argumentation based teaching in terms of social studies teaching and to concretize in-class practices of argumentation activities and argument levels by associating.

This study was performed as a review research, and the sample practice was carried out in a real classroom environment for the determination of students' argument levels. The sample practice was designed as a story completion activity appropriate to the argumentation process and carried out with 27 seventh-grade students. The levels of arguments produced by students were determined by using the "Argumentation Rating Scale" developed by Erduran, Simon and Osborne (2004). According to this scale, arguments consist of 5 levels by the components they contain. The quality of the arguments containing one or more of the components of claim, data, reasoning, supportive and corrosive was determined according to the level in which they are included.

Key Words: Argumentation, Argument Level, Social Studies, Claim, Corrosive.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YÖN KAVRAMLARINI KULLANMA DURUMLARI

ÜMİT ÖZER

Her birey zihninde yaşam alanlarına ilişkin haritalara sahiptir. İhtiyaç duyulduğunda bu haritaları ifade ederken kullanılan kavramlarla eğitim öğretim süreci içerisinde ilkokuldan itibaren karşılaşmaya başlanır. İlgili literatür incelendiğinde, bireylerin yön belirten kavramları (ana ve ara yönler) kullanmalarında farklı okul ve sınıf düzeylerinde birçok güçlük ve yanlışlara sahip olduğu görülmektedir. Bu araştırmada, öğrencilere yön kavramlarının öğretilmesinde birincil rolde görev alan öğretmenlerin henüz öğretmen adayı konumundayken yön kavramlarını kullanım durumlarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2015-2016 eğitim öğretim yılında sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenliği programlarında eğitim alan 221 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmada veriler gönüllülük esasına bağlı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı araştırmacı tarafından uzman görüşüne de başvurularak hazırlanmıştır. Elde edilen verilere içerik analizi ve betimsel analiz uygulanmıştır. Çalışma sonucunda sınıf ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, günlük yaşamda sıklıkla başvuru alan coğrafi kavramlar olan yön ifadeleri yerine öznel ifadeler olan sağ, sol, yukarı, aşağı, karşı gibi ifadeleri tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Bunun yanında bir yerin konumunu tarif etmede mesafe belirtilmesi çok sınırlı düzeyde kalmıştır. Kimi öğretmen adaylarının ise sağ ile solunu karıştırdığı sonucu göze çarpmıştır. Araştırma sonucunda yön kavramlarının öğretiminde temel rol alacak öğretmen adaylarının eğitiminde yön ifadelerinin kullanımına dönük becerilerini artıracak derslerin uygulamalarla desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mekânsal Biliş, Yönler, Konum Tarifi.

TEACHER CANDIDATES' CONDITIONS OF USING DIRECTION CONCEPTS

ÜMİT ÖZER

Every individual has the maps of living spaces in his/her mind. When the need arises, the concepts used while describing these maps are started to be encountered beginning from a primary school in the education process. When the related literature is examined, it is observed that individuals have many difficulties and mistakes in their use of direction concepts (cardinal and intercardinal directions) at different schools and grade levels. In this study, it was aimed to identify the conditions of using direction concepts of the teachers having the first roles in teaching direction concepts to students when they are still in the position of a teacher candidate. A case study pattern of qualitative research methods was used in this study. The study group of the research consists of 221 teacher candidates getting an education in the classroom and social sciences teaching programs in the 2015-2016 academic year. The data in the study were collected with semi-structured interview forms on a volunteer basis. The researcher prepared the data collection tool of the research by asking expert's opinion. Content and descriptive analyses were applied to the data obtained. As a result of the study, it was found out that the classroom and social sciences teacher candidates preferred subjective expressions, such as right, left, up, down and opposite, instead of direction expressions that are geographic concepts often referred to in everyday life. Moreover, indicating distance for describing the location of a place remained at a limited level. The result that some teacher candidates confused the right with the left also attracted attention. As a result of the research, it is considered that the lessons to improve the skills for using direction expressions should be supported with applications during the education of teacher candidates that will have an important role in teaching direction concepts.

Key Words: Spatial Cognition, Directions, Location Description.

4. SINIF SOSYAL BİLGİLER (MEB) DERS KİTABINDA YER ALAN “YAŞADIĞIMIZ YER” ADLI ÜNİTENİN ÇEVRE EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

AYŞEGÜL ÇELİK - TURHAN ÇETİN

Çevre eğitimi bilinci, gerek ilköğretim gerekse ortaöğretimde öğrencilere kazandırılması hedeflenen temel konular arasında yer almaktadır. Çevre eğitimi bilincinin öğrencilere verilmesindeki asıl amaç, çevreye duyarlı bireyler yetiştirmektir. Bu konu ise, Sosyal Bilgiler dersi öğretiminin de temel amaçlarından birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda Sosyal Bilgiler dersinde öğrenciden beklenen, çevreyle ilgili konularda da aktif bir şekilde yer alarak duyarlı bir birey olmasıdır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, 4. sınıf Sosyal Bilgiler (MEB) ders kitabında yer alan, “Yaşadığımız Yer” adlı ünitenin çevre eğitimi açısından incelenmesidir. Araştırma, 2014-2015 eğitim öğretim yılı 4. sınıf Sosyal Bilgiler (MEB) ders kitabında yer alan, “Yaşadığımız Yer” adlı ünite ile sınırlıdır. Araştırmada, çalışmanın amacına uygun olarak nitel araştırma modeli kullanılmış olup, durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemi içerisinde bulunan tipik durum örneklemesine göre seçilmiş olan 4. sınıf Sosyal Bilgiler (MEB) ders kitabında yer alan, “Yaşadığımız Yer” adlı ünite oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Analizinde ise, içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında 4. sınıf Sosyal Bilgiler (MEB) ders kitabında 19 sayfa olarak yer alan, “Yaşadığımız Yer” adlı ünite çevre eğitimi doğrultusunda, “İzci Kampındayız”, “Krokinin Yaşamımızdaki Yeri”, “Hava Nasıl Oralarda?”, “Çevremizde Gördüklerimiz”, “Efsane ve Şiirlerde Yaşayan Yerler” ve “Güvenli Yaşam” konularının paragrafları ve resimleri, üniteye göre oluşturulan kategori ve kodlar doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada genel olarak elde edilen sonuçlara göre, 4. sınıf Sosyal Bilgiler (MEB) ders kitabında yer alan, “Yaşadığımız Yer” adlı ünite çevre eğitimiyle ilgili eksiklikler vardır. Bu eksikliklerin giderilerek Sosyal Bilgiler derslerinde öğrencilere, çevre eğitimi bilincinin kazandırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Çevre Eğitimi, Duyarlılık.

A RESEARCH ON ENVIRONMENTAL EDUCATION OF UNIT “THE ENVIRONMENT WE LIVE” WHICH ARE FOUND IN PRIMRY SCHOOL 4TH SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS

AYŞEGÜL ÇELİK - TURHAN ÇETİN

Environmental awareness training, should be given to the students as well as elementary and secondary education are among the main issues targeted. By giving to the students of environmental education awareness. The main objective is to educate individuals sensitive to the environment, If this issue constitutes one of the essential purpose of social studies education. Accordingly, the purpose of this study is to assess on environment education of unit “The Environment We Live” in 4th grade social studies textbook. The study is carried out pursuant to the design of case study method that is one of the qualitative research methods. Research, 2014-2015 academic year the 4th grade Social Studies (MEB) located in the textbook, "The place where we" is limited with his unit. In this study, as data collection tool have been used the documental analysis method. Content analysis is used to analyze the data. The results indicate that there are some shortcomings related to environment education in unit “The Environment We Live” in 4th grade social studies textbook. The document was used to collect data in this research study. In the analysis, content analysis is used. In the collection of data phase 4th grade Social Studies (MEB) courses in the 19 pages of the book "The Place Where We" has units in accordance with environmental education, "Scouts are Kampınd", "Place Our Sketch of Life", "Air How Out There?", "What We See Around Us", "Myth and Poetry in the Living Places" and "Safe Life" of paragraphs and pictures topic has been examined in accordance with the categories and codes generated by the unit. According to the results obtained in the study overall, 4th grade Social Studies (MEB) located in the textbook, "The Place Where We" are related to the lack of environmental education from the unit. Eliminating these deficiencies in social studies students are required to gain awareness of environmental education

Key Words: Social Studies, Environment Education, Susceptibility.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN PARALEL VE MERİDYEN KAVRAMLARINA İLİŞKİN ZİHİNSEL MODELLERİ

HÜSEYİN EROL - MUZAFFER ÇATAK - MEHMET FATİH KAYA

6. sınıf öğrencilerinin paralel ve meridyenlere ilişkin zihinsel modellerini belirlemenin amaçlandığı bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden özel durum çalışması desenine sahiptir. Çalışma gurubu Adıyaman il merkezinde bulunan bir ortaokulda kolay ulaşılabilir durum örneklemesine uygun olarak 6. sınıflardan seçilen 32 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrenciler seçilirken ilgili konunun yazılı değerlendirme sonuçları göz önünde bulundurularak heterojen bir öğrenci gurubu oluşturulmaya özen gösterilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan bir form ve paralel ve meridyenlere ilişkin yaptıkları çizimler kullanılmıştır. Soruların öğrencilerin paralel ve meridyen ile ilgili teorik bilgileriyle ilişkili olmasına özen gösterilmiştir. Elde edilen verilerin analizi ilkel, sentez ve bilimsel modellere göre sınıflandırılarak gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmanın sonucunda 6. sınıf öğrencilerinin paralel ve meridyen konusu ile ilgili sahip oldukları zihinsel modeller ortaya çıkarılacaktır. Elde edilen bulgular üzerindeki analiz işlemleri devam etmektedir. Çalışmanın bu alanda yapılacak araştırmalar için önemli bir veri kaynağı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Paralel, Meridyen, Zihinsel Modeller.

THE MENTAL MODELS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON THE CONCEPTS OF PARALLEL AND MERIDIAN

HÜSEYİN EROL - MUZAFFER ÇATAK - MEHMET FATİH KAYA

This paper aiming to reveal the mental models of Grade-6 students on the concepts of parallel and meridian utilizes “special case study” design, a qualitative research design. The working group is constituted by 32 students studying in Grade 6, selected in accordance with the convenience sampling method, in a secondary school in Adiyaman city center. While selecting these students, the results of a written examination regarding the relevant topics were taken into consideration and great attention was paid to create a heterogeneous group of students. As the data collection tool in this study were utilized a form consisting of open-ended questions, developed by researchers, and students’ drawings about parallels and meridians. Questions were paid strict attention to be connected to their theoretical knowledge regarding the parallel and meridian. The analysis of data obtained was carried out by classifying the data according to the primitive, synthesis and scientific models. This study will provide findings about the mental models Grade 6 students have in regard to the parallel and meridian subjects. Analysis of the data obtained is ongoing. This study is considered to be a significant data source for research to be done in this field.

Key Words: Parallel, Meridian, Mental Models.

ATASÖZLERİNDE YER ALAN DEĞERLERİN HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDA YANSITILMA DURUMU

SULTAN AKDEMİR - AHMET SABAN

İlkokul Hayat Bilgisi dersinin amacı, öğrencileri hayata hazırlamaktır ve ders kitapları da bu amaca uygun olarak öğrencilerin günlük yaşamlarında kullanabilecekleri bilgileri içermektedir. İlkokul Hayat Bilgisi dersi, aynı zamanda toplumun kültürünü yansıtan bir kaynak olarak da gösterilebilir. Öğrenciler okula aileleri, çevre ve toplum tarafından belirli değerleri kazanmış olarak gelirler. Bu değerler haricinde okulda belirli bir program dâhilinde kazandırılmaya çalışılan değerlerin çoğu Hayat Bilgisi dersinde kazandırılmaktadır. Hayat Bilgisi ders kitaplarında belirli değerler ön plana çıkarıldığı gibi bazıları da göz ardı edilmiştir. Bu çalışmada ilkök 1., 2. ve 3. sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarının içerdiği değerler incelenerek toplumun kültürünü (örneğin, değerlerini) yansıttığı varsayılan atasözlerinin öne çıkardığı değerler ile karşılaştırılacaktır. Gerçekten o topluma ait değerler tümüyle yansıtılmış mı yoksa kazandırılması gereken ya da göz ardı edilen değerler var mıdır? Çalışma nitel araştırma desenlerinden doküman analizi ile gerçekleştirilecektir. Öncelikle, ilkök 1., 2. ve 3. sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında bulunan değerler ünitelere/konulara göre incelenecek ve bu başlıklar altında tasniflenecektir. Daha sonra, bu konu başlıklarıyla ilgili atasözleri derlenerek ders kitaplarındaki değerlerle karşılaştırılacaktır. Ayrıca, bu konu başlıkları dışında bulunan, ancak atasözlerinde vurgulanan diğer değerler ayrı konu başlıkları altında gruplandırılarak, bu değerlerin ilkök 1., 2. ve 3. sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında yer alma durumu ile ilgili uzman görüşü alınacaktır. Veri toplama ve analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi Ders Kitabı, Değer, Atasözü.

REFLECTION OF THE VALUES IN THE PROVERBS TO THE LIFE SCIENCES COURSE BOOKS

SULTAN AKDEMİR - AHMET SABAN

The aim of the Life Sciences lesson is preparing the students for life so in accordance with this purpose the course books comprise the information that students can use in daily life. At the same time, Primary School Life Sciences lesson can be shown as a source that reflects the culture of the society. Students come to school as acquired certain values by their families', social environment and the society. Except for these values, most of the values are tried to be acquired within a specific program in Life Sciences lesson. In Life Sciences Course Books some specific values are highlighted but some are ignored. This study aims to research the values in Primary School Life Sciences course books and to compare the proverbs which are supposed to reflect the culture of the society. Are the society's values really reflected entirely or are there any values which must be acquired or are ignored. In this study document analysis which is a qualitative research design is used. Firstly the values in Life Sciences course book will be researched and they will be classified under the subjects and units. Then the proverbs about these subjects will be compiled and compared with the values in Life Sciences course books. Also the values will be classified in proverbs which except the Life Sciences course books and expert opinions will be taken about it. Data collection and analysis process is ongoing.

Key Words: Life Sciences Course Book, Value, Proverb.

KAMU SPOTLARINDA ÇOCUK İMAJİ

FEYZULLAH YİĞİTOĞLU

Giriş: Kamu spotu, toplumu ilgilendiren konularda halkın yararına yapılan, devlet tarafından düzenlenen, devlet ve özel kanallar aracılığıyla aktarılan, bireyleri tavsiye edilen davranışlara uymaya yönelten kamu eğitim kampanyalarıdır. Kamu spotlarının doğrudan halkla ilişkilerle ilintisi bulunmaktadır ve mesaj odaklıdır. Bu bağlamda bir kamuoyu oluşturmayı hedeflemektedir. Kamu spotu yeni bir kavram olmasına rağmen hayatımıza hızlı bir giriş yapmıştır. İmaj ise zihinlerdeki çağrışımlar, hisler, tutumlar ve izlenimler ile bunların olumlu/olumsuz değerlendirmelerinden oluşur, akla gelen özet-resim ya da sembolik anlamdır.

Amaç: Bu çalışmada, kamu spotlarında çocuk imajı konusunu incelemek ve sonuçlarını değerlendirmek amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bunun için Youtube'dan 2014-2016 yılları arasında çocuk imajının işlendiği kamu spotları incelenmiştir.

Bulgular: 2014-2016 yılları arasında kamu spotlarındaki çocuk imajı konu içerikleri incelendiğinde; ailelerin çocuklara eğitim konusundaki yaklaşımları, savaş ve şiddetin çocuklar üzerindeki olumsuz etkisi, çocuk ihmal ve istismarı, sağlıklı beslenme, organ ve kan bağışının önemi, yardımlaşmanın önemi, trafik kuralları, engelli bireylere alt yapı eksikliğinden dolayı yaşatılan sıkıntılar, aile içi şiddet gibi konuların işlendiği tespit edilmiştir.

Sonuç: Son yıllarda kamu spotlarında çocuk imajı giderek artmaktadır. Ailelerin farkındalığını sağlamak için çocuk imajı birincil olarak işlenmektedir. İncelenen kamu spotları farklı konulara değinse de genel olarak birbirine yakın değerlere vurgu yapmaktadır. Yani çocuğun korunması, eğitilmesi gibi unsurlar toplumun en önemli ortak noktaları olarak görülmektedir. İyi ve sağlıklı bireylerin sayısının artması için çocuk imajının olduğu kamu spotlarının yaygınlaştırılması önemlidir. Ayrıca bu konunun toplum üzerindeki etkisini görmek için daha fazla akademik çalışmaların yapılması oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Spotu, Çocuk, İmaj, Kamuoyu.

IMAGE OF CHILDREN IN PUBLIC SERVICE ANNOUNCEMENTS FEYZULLAH YİĞİTOĞLU

Introduction: Public service announcements are public education campaigns used for the public interest in matters that concern society, regulated by the government, transferred through private channels and directed individuals to comply with the recommended behaviors. There is a direct correlation between public service announcements and public relations and these announcements give social messages. In this context, it aims to mold public opinion. Although public service announcement is a new term, it has suddenly become a part of our lives. Images consist of connotations in the mind, feelings, attitudes and impressions and positive/negative evaluations of these and they are abstract-picture or symbolic meanings come to the mind.

Objective: In this study, it was aimed to investigate the image of children in the public service announcements and their results.

Method: For this purpose, public service announcements published on YouTube between the years of 2014-2016 about the image of children were examined.

Results: Considering the context of children image in public service announcements between the years of 2014-2016; the subjects such as approaches of families in regard with education of their children, negative effects of wars and violence on children, child neglect and abuse, importance of healthy food, organ and blood donation, importance of helping each other, traffic rules, the troubles faced by people with disabilities due to the lack of infrastructure and domestic violence were included.

Conclusion: The image of children is becoming widespread in public service announcements in recent years. The image of children has become a primary issue in these announcements in order to ensure the awareness of parents. Although public service announcements include various subjects, they highlight the importance of similar issues in general. Thus, factors such as protection and education of children are considered to be the most important elements that are common in society. It is important to extend the use of public service announcements with image of children to increase the number of good and healthy individuals in the society. In addition, it is also important to conduct further academic studies to see the effects of public service announcements on the society.

Key Words: Public Service Announcements, Child, Image, Public.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ELEŞTİREL DÜŞÜNMENİN ÖĞRETİMİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

NIHAT GÜREL KAHVECİ - MESUT ŞENGÜLEÇ

Sosyal bilgiler eğitimi, bilimsel bilgide yeterliliğe sahip, üst düzey düşünme becerilerini uygulayan aktif vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Eleştirel düşünme sosyal bilgiler eğitiminde çok uzun zamandır önemli bir kavram olarak ele alınıyor olsa da yeni sosyal bilgiler öğretim programlarında önemi çok daha fazla vurgulanmaktadır. Türkiye’de 2005 yılında yeni sosyal bilgiler öğretim programının başlamasıyla düşünme becerileri sosyal bilgiler öğretim programlarının hedeflediği öğrencilerin edinmesi gereken çok önemli beceriler arasında yerini almıştır. Bu beceriler arasında eleştirel düşünme de yerini almıştır. Sosyal bilgiler eğitimi geleceğin vatandaşları için problemleri ve olası çözümlerini bir arada sunduğundan dolayı sosyal bilgiler derslerinde eleştirel düşünmenin yeri oldukça önemlidir. Fisher ve Scriven (1997) eleştirel düşünmeyi “gözlemlerin, iletişimin, bilginin ve tartışmanın ustaca ve etkin bir şekilde yorumlanması ve değerlendirilmesi” olarak tanımlamaktadır (Fisher ve Scriven, 1997, s. 21). Öğrencilere eleştirel düşünme becerilerinin öğretimi sosyal bilgiler dersinin önemli bir parçası olduğundan öğretmenlerin bu konudaki eğitimleri ve onların eğitim üzerine görüşlerini vurgulamanın önemi daha belirgin bir hale gelmiştir. Bu çalışma sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler eğitiminde eleştirel düşünme üzerine görüşlerini vurgulamayı amaçlamaktadır. Çalışma nitel bir örnek olay çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırma Türkiye’nin kuzey batısında bir üniversitenin sosyal bilgiler bölümünde yapılmıştır. Araştırmanın katılımcıları alt ve üst sınıflardan gönüllüler arasından seçilmiştir. 12 sosyal bilgiler öğretmen adayı (6 kız, 6 erkek) yarı yapılandırılmış sorularla mülakata alınmıştır. Veriler kategori ve temalara göre analiz edilmiştir. Araştırmanın bulguları, sosyal bilgiler derslerinde eleştirel düşünme becerilerinin desteklenmesinin öğrenci merkezli etkinlikler ve eleştirel düşünme odaklı öğretimsel yaklaşımlar yoluyla olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Eleştirel Düşünme, Öğretmen Eğitimi

AN EXAMINATION OF PROSPECTIVE SOCIAL STUDIES TEACHERS’ VIEWS ON INSTRUCTION OF CRITICAL THINKING IN SOCIAL STUDIES EDUCATION

NIHAT GÜREL KAHVECİ - MESUT ŞENGÜLEÇ

Social studies education aims to educate actively participating citizens while using social science knowledge competent with implementation of higher order thinking skills to achieve this purpose. Even though critical thinking has been thought as a considerable concept in social studies curriculum for a long time, new social studies curricula stressed more emphases on it. In Turkey, departure of new social studies curriculum in 2005, thinking skills is placed is one of the crucial skills to bring in among students’ skills aimed by the social studies curriculum. Critical thinking skills, among others, placed in the curriculum. Since social studies education incorporates problems and their possible solutions for future citizens, education critical thinkers by means of social studies creates an intersection of social studies and critical thinking. Fisher and Scriven (1997) defined critical thinking as “skilled and active interpretation and evaluation of observations and communications, information, and argumentation” (Fisher & Scriven, 1997, p. 21). Considering instruction of critical thinking skills to students has been significant part of social studies education has been important, importance of preparing teachers and highlight teachers views on teaching critical thinking has been become evident. This study aims to highlight prospective social studies teacher views on critical thinking in social studies education. Study was designed as a qualitative case study. The study was conducted in a Northwestern University in Turkey, social studies teacher education department. Participants of the study were selected voluntarily based among junior and senior classes. 12 prospective social studies teachers (6 male, 6 females) were interviewed using semi-structured interviews. Data were analyzed in terms of categories and themes. Findings of the study reveals that promoting critical-thinking skills in social studies classroom by means of considerations on student-centered activities and utilizing instructional approaches to use critical thinking in classrooms. Further results will be discussed in the presentation.

Key Words: Social studies, Critical Thinking, Teacher Education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EKONOMİ KAVRAMLARINI BİLME DÜZEYLERİ

SEFA SEKİN

Sosyal Bilgiler dersi ABD’de eğitimcilerin ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin eğitimi için geliştirdiği bir derstir. Tarih, coğrafya, vatandaşlık bilgisi, sosyoloji, siyaset bilimi, felsefe, hukuk, arkeoloji, antropoloji, eğitim ve ekonomi gibi sosyal bilimlerin verilerinden faydalanır. Sosyal bilgiler derslerinin ünite ve konularının bir kısmı doğrudan bu bilimlerin içeriğine dayanır. Örneğin 5.sınıf Sosyal Bilgiler dersinin 4. ünitesinde “Ürettiklerimiz” başlığı altında ekonomi biliminin kavram ve konularına yer verilmiştir. Ekonomik Faaliyetler ve Ülke Ekonomisindeki Yeri, Ekonomide İnsan Etkisi, Ekonominin temel kavramları vb. bu üniteye ele alınmaktadır. Sosyal Bilgiler dersinin öğrenme alanları arasında da 5. sırada Üretim Tüketim ve Dağıtım başlığıyla ekonomiye yer verilmiştir. Ekonominin hayatın her safhasında yer aldığı günümüzde bireyin kendi faydasını artıracak şekilde karar alması düşüncesini belirtmek maksadıyla günümüz insanı için homo economicus kavramı da kullanılır.

Ünitenin kazanımları arasında “Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetleri fark eder. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerin ülke ekonomisindeki yerini değerlendirir. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlere ilişkin meslekleri belirler. Ekonomideki insan etkisini fark eder. Üretime katkıda bulunma konusunda görüş oluşturur.” yer almaktadır. Bu kazanımların gerçekleşmesi için öğretmenlerin öncelikle ekonomi biliminin temel kavramlarını çok iyi bilmeleri gerekmektedir. Bunu sağlamak ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarını daha donanımlı hale getirmek amacıyla Sosyal Bilgiler öğretmenliği lisans programında 1. sınıf 2. yarıyılta “Ekonomiye Giriş” dersi verilmektedir. Dersin içeriğinde temel ekonomik kavramlar, ekonomik faaliyetler, makro ve mikro ekonomiyle ilgili temel bilgilerin verildiği görülür.

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğretmen adaylarının ekonominin temel kavramları konusundaki bilgi düzeylerini belirlemektir. Sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında 4. sınıfa devam etmekte olan ve Ekonomiye Giriş dersini almış olan öğretmen adaylarına yönelik olarak yapılan bu çalışma tarama modeline uygun olarak planlanmıştır. Dicle, Marmara ve Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programının son sınıfına devam etmekte olan öğrenciler arasından rastgele seçilmiş 30’ar öğrenciye ekonomi kavramlarını sorgulayan çoktan seçmeli, açık uçlu, doğru yanlış türü sorular sorulmuştur. Elde edilen verilerin analizinde frekans, yüzde, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi ile içerik analizi kullanılmıştır. Çalışma Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ekonomi kavramlarını bilme düzeylerini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ekonomi Kavramları, Ekonomi Öğretimi.

SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' LEVEL OF RECOGNITION OF THE BASIC CONCEPTS OF ECONOMICS

SEFA SEKİN

Social studies is a course which has been designed for elementary school students firstly in USA. It makes use of the content from social sciences such as history, geography, civil rights, sociology, politics, philosophy, law, archeology, anthropology, education, and economics. Some of the content of social studies courses directly depends on these areas. For instance, in 5th grade, unit four, 'The Things We Produce' involves concepts from economics. This unit also involves themes such as 'Economic Activity and Its Effect on Economy', 'The Effect of Man on Economy', and 'Basic Concepts of Economy'. Economics, under the heading of Production, Consumption and Distribution has been ranked as the fifth learning strand of social studies. To underline the idea of man acting upon his interest in our day, when economy is within every aspect of our lives, the term homo economicus is also used to refer it.

Some outcomes of the unit are; 'The learner knows what economic activities exist in his region; Evaluates the importance of these economic activities for his country; Realises the human factor in economy; Learns how to contribute to production.' In order to fulfill these outcomes, teachers have to understand the basic concepts of economics very well. Therefore, 'Introduction to Economics' is a core course in the second semester of first year of social studies teacher training programs. The course involves major economics terms, economic activities and the terms related to macro and micro economy.

The purpose of this study is to examine teacher candidates' level of recognition of the basic concepts of economics. The study employs survey method. The 30 respondents are chosen randomly among seniors from Dicle, Marmara and Yıldız Technical University. They have been asked multiple choice, open-ended and true-false type questions. The data has been analyzed by frequency, percentage, Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H test. The study shows social studies teacher candidates' level of recognition of the basic concepts of economics.

Key Words: Social Studies, Economics Terms, Economics Teaching.

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNDE SOSYAL BİLGİLER ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

NIHAN TÜRK - ELİF BÜŞRA UZUN

Bu çalışmanın amacı Sınıf Öğretmenliği eğitimi bilim dalı sosyal bilgiler alanında 2010- 2015 yılları arasında yapılan lisansüstü tezleri tür, yapıldığı yıl, örneklem, yöntem ve konularına göre incelemektir. Araştırma tarama modelinde bir durum çalışması olup veriler doküman analizi yöntemiyle elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesneler ya da durumlardan oluşturulmasıdır. Bu çalışmada sınıf öğretmenliği bilim dalı sosyal bilgiler alanı bir ölçüt, 2010-2015 yılları arası yapılan lisansüstü tezler diğer bir ölçüt olarak alınmıştır.

Sınıf öğretmenliği bilim dalı sosyal bilgiler alanında yapılan tezleri incelemek için YÖK ulusal tez arama merkezi veri tabanı kullanılmıştır. Veri tabanının ayrıntılı tarama bölümünde “Bilim Dalı” kısmında “Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı” seçilmiş, yıl kısmına ise 2010-2015 aralığı yazılmış ve tarama yapılmıştır. Veri tabanında belirlenen ölçütlere göre, 63 Tez olduğu saptanmıştır. Ölçütlere uygun olarak tespit edilen tezler yıl, tez türü, yöntem, örneklem ve konu olmak üzere beş başlık altında incelenmiştir. Bu alt başlıklara ilişkin bulgular frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır. Yapılan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2010 yılında 21, 2011 yılında 9, 2012 yılında 2, 2013 yılında 8, 2014 yılında 12, 2015 yılında 11 tez bitirildiği görülmüştür. Yapılan tezlerin daha çok yüksek lisans programlarında yoğunlaştığı görülmektedir. İncelenen 63 tezin 50’si yüksek lisans; 13’ü doktora tezidir. Tezlerin yöntemlerine bakıldığında ise çalışmaların ağırlıkla nicel araştırma temelli olduğu saptanmıştır. İncelenen tezlerin 34’ü nicel, 14’ü nitel, 15’i ise karma modelde desenlenmiştir. Örneklem/çalışma grubu incelendiğinde 34 tezin örneklemini ilkökul öğrencilerinin; 15 tezin öğretmenlerin; 6 tezin dokümanların (kitap, belge, çizgi film vb.); 5 tezin hem öğretmen hem öğrencilerin, 3 tezin ise öğretmen adaylarının oluşturduğu görülmektedir. Tezlerin konularına bakıldığında 21 tezin değer eğitimi; 16 tezin bir öğretim yöntemini (işbirlikçi eğitim yöntemi, drama yöntemi, beyin uyumlu öğrenme yöntemi vb.); 9 tezin programda yer alan farklı becerileri (empati, eleştirel düşünme, medya okuryazarlığı); 7 tezin vatandaşlık bilinci-insan haklarını; 2 tezin kavram öğretimini; 2 tezin ölçme-değerlendirme yöntemlerini; 1 tezin karakter eğitimi konu olarak ele aldığı saptanmıştır. Sonuç olarak bakıldığında tezlerin özellikle 2010 yılında yoğunlaştığı yıllar içerisinde sayıda bir düşüş olmasına rağmen son iki yılda sosyal bilgiler alanında yapılan çalışmaların arttığı söylenebilir. Çalışma kapsamındaki tezlerde örneklem/çalışma grubundaki katılımcılar incelendiğinde çoğunluğunu öğretmen ve ilkökul öğrencilerinin oluşturduğu görülmektedir. Bu durumun öğretmen ve öğrencilerin sosyal bilgiler dersiyle daha çok etkileşim içinde olmasından kaynaklandığı ifade edilebilir. Tezlerin konuları incelendiğinde ise en çok tercih edilen konunun değer eğitimi olduğu saptanmıştır. Bunu herhangi bir öğretim yönteminin (işbirlikçi eğitim yöntemi, drama yöntemi, beyin uyumlu öğrenme yöntemi vb.) uygulanmasını temel alan tezler izlemektedir. Bu durum değer eğitiminin hem Milli Eğitimin amaçlarında hem de sosyal bilgiler programında önemli bir yerinin olmasıyla açıklanabilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler, Lisansüstü Eğitim.

INVESTIGATION OF THE GRADUATE THESIS IN THE DEPARTMENT OF PRIMARY TEACHER EDUCATION IN THE FIELD OF SOCIAL STUDIES

NIHAN TÜRK - ELİF BÜŞRA UZUN

The aim of the study is to investigate the post-graduate thesis carried out between 2010-2015 in the department of primary teacher education in the field of social sciences in terms of their types, when they are carried out, target groups, methods and subjects. The research was designed as survey model and data was collected through document analysis. The working group of the research was determined by criterion sampling. Criterion sampling is the sample created having the qualities related to the problem, events, objects or situations. In this study one criteria is graduate thesis in the department of primary teacher education in the field of social sciences, another one is graduate thesis carried out between 2010-2015. To investigate the graduate thesis in the department of primary education in the field of social sciences YÖK national thesis data base has been used. When surveying, in the field of detailed search in data base they were written "department of Primary education" in part of "department" (Discipline) and "2010-2015" year range in part of "year". It was found that 63 thesis in data base according to criteria determined. Thesis identified with criteria were examined under five subject consisted of year, type of thesis, reserch design, target groups and subject. These findings related to subtitle frequencies and percentages were calculated. The following conclusions were reached in the light of findings. When examining distribution by year of graduate thesis, it was seen that, 21 thesis in 2010, 9 thesis in 2011, 2 thesis in 2012, 8 thesis in 2013, 12 thesis in 2014 and 11 thesis in 2015 were completed. It has seen that thesis focused on master degree program. The 63 of thesis studied are 50 master's theses ; 13 is a PhD thesis. When the methods of the thesis are observed, it is determined that the researches are made of in quantative based. 34 thesis that have analyzed were designed in quantativive research, 14 of them were designed qualitative research and 15 of them were designed in mixed method.

It is seen that the sample/working group of 34 researches are formed with primary school students, 15 of them are formed with primary teachers, 6 of them are formed with documents (as text book, cartoon); 5 of them are formed with both teachers and students; 3 of them are formed with pre-service teachers. When the subject of thesis are examined, it is observed that 21 of thesis take value education; 16 of them take teaching methods (as cooperative learning, drama method, brain compatible learning); 9 of them take different skills (as empathy, critical thinking, media literacy), 7 of them take citizenship consciousness and human rights; 2 of them take concept teaching; 2 of them assessment and evaluation methods; 1 of them takes character education as subject of the study. In terms of results it was observed the thesis were centred on the year of 2010 and even though the number of theses were decreased over years, it can be said the researches that are about social studies are increasing in last two years. It is seen that the participants that join the researches are mostly formed with students and teachers. This can be explained by the interaction of the teachers and students with social studies. because they have more interaction than the other participants. It is observed the most preferred subject is value education in the thesis that have analyzed. It is followed by the thesis that have teaching methods (as cooperative learning, drama method, brain compatible learning) as subject. This can be explained because of the importance of value education is in both social studies curriculum and national educational goals.

Key Words: Primary Education, Social Studies, Graduate Education.

SCAMPER TEKNİĞİYLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: BİR DERS PLANI ÖRNEĞİ

ÜNAL ŞİMŞEK - BÜLENT TARMAN

SCAMPER, yaratıcı düşünme becerilerini geliştiren, özgün fikirler ortaya koymayı amaçlayan, düşünmeyi belirli bir zihinsel kalıptan çıkaran, uygulaması kolay ve eğlenceli olan bir öğretim tekniğidir. SCAMPER tekniği, öğrencilere düşüncelerini özgürce ortaya koyma imkânı verirken, onlardaki yaratıcı fikirleri ortaya çıkarmaya çalışır. SCAMPER kelimesinin her bir harfi bir anlam teşkil eder ve sürece bu akrostiş yön verir: S (Substitute/Yer değiştirme), C (Combine/Birleştirme), A (Add-Adapt/Uyarlama), M (Modify-Minimize-Magnify /Değiştirme, küçültme, büyütme), P (Put to other uses/Başka amaçlarla kullanma), E (Eliminate/Yok etme, çıkarma), R (Recombine- Rearrange -Reverse /Tersine çevirme ya da yeniden düzenleme) şeklindedir. Bu sistematik işleyiş sayesinde öğrenci konuya özgün ve pratik çözüm önerileri sunar. Bu çalışmada 5.sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki "Gruplar, Kurumlar ve Sosyal Örgütler" öğrenme alanı, "Toplum İçin Çalışanlar" ünitesinde yer alan, "Kurumların insan yaşamındaki yeri konusunda görüş oluşturun" kazanıma yönelik SCAMPER tekniği kullanılarak örnek bir ders planı hazırlanmıştır. Araştırmada SCAMPER tekniğiyle öğrencilerin toplum için çalışan kurumların önemine dair görüşler geliştirmeleri amaçlanmıştır. Araştırma ünitelendirilmiş yıllık plan göz önünde bulundurularak hazırlandığı için uygulama süreci henüz başlamamıştır. Bundan dolayı da şu aşamada bulgulara yer verilememektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Scamper Tekniği, Kurumlar.

TEACHING SOCIAL STUDIES WITH SCAMPER TECHNIQUE: A TEACHING PLAN EXAMPLE

ÜNAL ŞİMŞEK - BÜLENT TARMAN

Scamper is a teaching technique which improves the creative thinking abilities, aims to produce original ideas, keeps the thinking away from a certain cognitive mould, easy to practice and entertaining. As the Scamper technique gives the students the opportunity to reveal their thoughts freely, it tries to reveal their creative ideas. Each letter of the word SCAMPER has a meaning and this acrostic directs the process: S (Substitute), C (Combine), A (Add-Adapt), M (Modify-Magnify), P (Put to other uses), E (Eliminate), R (Recombine- Rearrange -Reverse). Thanks to this systematical progression, the student offers unique and original solutions. In this research, an example teaching plan is prepared by using the SCAMPER technique which is aimed at the gain of "builds opinion about the place of the institutions in human life" which is in learning domain of "Groups, Institutions and Social Organizations" within the unit of "Workers for the Society" in the 5th grade Social Studies Curriculum. In the research, by the SCAMPER technique, students' aim is to improve ideas about the importance of the institutions which work for the society. As the research is prepared by taking into consideration the annual plan, the practice process has not started yet.

Key Words: Social Studies, Scamper Technique, Institutions.

SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE YARATICI DÜŞÜNCE BECERİSİNİN KAZANDIRILMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

EMİNE ÖZEL - HANİFİ ŞAHİN

Bu çalışma ilköğretim Sosyal Bilgiler dersinde yaratıcı düşünme becerisinin kazandırılmasına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Yaratıcı düşünme araştırmacılara göre uygun koşullar sağlandığında öğrenilebilmekte ve geliştirilebilmektedir. Bunun için bireylerde özgüven duygusunun ve bağımsız düşünebilme becerisinin gelişmesi gereklidir. Bunların yanında ailenin, çevrenin ve okulun öğrencilerin yaratıcı düşüncelerinin geliştirilmesinde önemli olduğu görülmektedir. Bu nedenle Sosyal Bilgiler öğrencilerinin gelişim çağında yaratıcı düşüncelerini destekleyecek ne tür öğretim faaliyetleri yürütüldüğü ve öğrencilerin bu düşüncelerinin gelişmesi için yapılması gerekenler bu çalışma ile irdelenmeye çalışılmıştır. Bu araştırma betimsel tarama modelinde nitel araştırma desenine göre yapılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 öğretim yılında Isparta il merkezindeki 6 farklı Ortaokulda görev yapmakta olan 14 Sosyal Bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışmada araştırma grubu oluşturulurken amaçsal örnekleme tekniklerinde kartopu örnekleme yaklaşımına göre hareket edilmiştir. Bu yaklaşım araştırmacının çalışmasındaki probleme ilişkin bilgi kaynağı açısından donanımlı bireylere ulaşmak için tercih edilir (Patton, 2002, Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu nedenle çalışmadaki katılımcı grup oluşturulurken 2003 - 2004 ve 2004 - 2015 öğretim yılında öğretmenlik mesleğine başlamış iki Sosyal Bilgiler öğretmeni ile araştırmaya başlanmış ve katılımcıların önerileri doğrultusunda 12 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile daha görüşme yapılmıştır. Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz ve içerik analizi birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın bulgu çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelime: Sosyal Bilgiler, Yaratıcı Düşünce, Öğretmenler.

TEACHER OPINIONS ON GAINING CREATIVE THINKING SKILLS IN SOCIAL STUDIES LESSONS

EMİNE ÖZEL - HANİFİ ŞAHİN

The purpose of this study is to identify teacher opinions on gaining creative thinking skills in Social Studies lesson. According to the researchers, creative thinking can be learnt and improved when the appropriate conditions are met. For this, the development of a sense of self-confidence and independent thinking skills in individuals are required. Additionally, family, social environment and school all appear to be important in the development of students' creative thinking. Therefore, what type of teaching activities that can support Social Studies students' creative thinking in their development period are conducted and what can be done to improve this type of thinking for students are researched in this study. This research was done based on qualitative research design of descriptive survey model. The study group is consisted of 14 Social Studies teachers who work at 6 different Secondary School located in Isparta province in the academic year 2015 - 2016. When creating a research group in this study, snowball sampling approach of purposive sampling techniques was used. This approach is preferable to reach qualified individuals in terms of source of information about problems in the researcher's work (Patton 2002, Yıldırım and Şimşek, 2006). For this reason, when creating study group, the study was firstly started with two Social Studies teachers, who began working at 2003-2004 and 2004-2015 academic year, and 12 additional Social Studies teachers were involved in the later stages of the study in line with the recommendations of the participants. The research data was collected with personal information form and semi-structured interview form. Descriptive analysis and content analysis were collectively used to analyze the data. The process of the research findings is ongoing.

Key Word: Social Studies, Creative Thinking, Teachers.

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP ÖĞRENCİLERE YÖN, HARİTA ve PUSULA KAVRAMLARININ ÖĞRETİMİ

ZEYNEP YAYLACI- BÜLENT AKSOY

Araştırmanın amacı zihinsel yetersizliğe sahip öğrencilere yön, harita ve pusula kavramlarını doğrudan öğretim modeli ile öğretmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2014- 2015 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Keçiören ilçesinde bir özel eğitim kurumuna devam eden hafif düzey zihinsel yetersizliğe sahip üç öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri yön, harita ve pusula kavramları ile ilgili yarı yapılandırılmış 4 sorudan oluşan “Kavram Bilgisi Testi” ile toplanmıştır. Verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre ön testte yön kavramına hiç anlamama ve kavram yanılgısı kategorisinde cevap veren öğrencilerin, son testte kısmi anlama ve tam anlama kategorisinde cevap verdikleri görülmüştür. Pusula gülü üzerinde ana ve ara yönleri yerleştirmeleri istenen öğrencilerin cevapları ön testte hiç anlamama kategorisinde yer alırken son testte tam anlama kategorisinde yer almıştır. Pusula kavramına kısmi anlama kategorisinde cevap veren öğrenciler son testte tam anlama kategorisinde cevap vermişlerdir. Harita kavramına ise ön testte hiç anlamama kategorisinde yanıt veren öğrencilerin son testte kısmi anlama kategorisinde yanıt verdikleri ve haritanın öğrencilerin anlamakta en zorlandıkları kavram olduğu ortaya çıkmıştır. Buradan hareketle harita kavramının öğretiminde doğrudan öğretim modelinin tek başına yeterli olmadığı ve farklı yöntemlerle birlikte öğretim yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel yetersizlik, yön, harita, pusula, kavram öğretimi

TEACHING THE CONCEPTS OF DIRECTION, MAP and COMPASS TO THE STUDENTS WITH MENTAL RETARDATION

ZEYNEP YAYLACI- BÜLENT AKSOY

Purpose of this research is to teach the concepts of direction, map and compass to the students who have mental retardation via direct teaching model. Working group of research is consisted of three students who have mild mental retardation attending a private teaching institution located in Keçiören County of Ankara Province in the 2014-2015 academic year. Research data is collected with “Concept Information Test” consisting of half-structured four questions related to the concepts of direction, map and compass. In the analysis of data, content analysis from the qualitative data analysis methods is used. According to the findings of research, it is specified that students who answered the direction concept of pre test in the category of not understanding anything and concept mistake, answered the question in the last test in the category of partly understanding and fully understanding. While answers of students who are requested to put the cardinal and intercardinal points on direction arrow in the pre test take place in the category of not understanding anything, their answers take place in fully understanding category in the last test. Students who answered the concept of compass in partly category, answered the questions in the category of fully understanding. Students who answered the map concept in the pre test in the not understanding anything category, answered the question in the last test in the partly understanding category and it was revealed that map was the most difficult concept for students to understand. From this point of view, direct teaching method is not sufficient alone for the students with mild mental retardation in teaching concept of map and it is suggested that it should be taught with different teaching methods.

Key Words: Mental retardation, direction, map, compass, concept teaching

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN “ZAMAN VE KRONOLOJİYİ ALGILAMA” BECERİSİNE İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİ

MURAT AYDEMİR - M. HANİFİ ŞAHİN

Bu çalışma, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda yer alan “zaman ve kronolojiyi algılama” becerisinin Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirmek amacı ile yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 öğretim yılında Manisa ilinin Turgutlu ilçesinde görev yapan 10 Sosyal Bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde seçkisiz olmayan amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcıların seçilmesinde ölçütler; çalışmaya gönüllü olarak katılmaları ve Sosyal Bilgiler öğretmeni olmalarıdır. Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinden elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırmanın bulgu çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelime: Sosyal Bilgiler Öğretmenleri, Zaman Ve Kronolojiyi Algılama, Öğretim Programı.

THE OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS' ON THE SKILLS OF "TIME AND CHRONOLOGY PERCEPTION"

MURAT AYDEMİR - M. HANİFİ ŞAHİN

This study was conducted with the purpose of researching and evaluating the opinions of Social Studies teachers on the skill of “the perception of time and chronology” which is found in Social Studies Curriculum. Phenomenological method of qualitative research design was used in the study design. The study group is consisted of 10 Social Studies teachers who work in Turgutlu town of Manisa in the academic year of 2015 – 2016. In determining the participants, criterion sampling method of non-random sampling of purposive sampling was used. Criterion for the selection of the participants includes “conducting the study with Social Studies teachers and voluntary participation of the study group”. The research data was collected with personal information form and semi-structured interview form. The data obtained from Social Studies teachers was analyzed using content analysis technique. The process of the research findings is ongoing.

Key Word: Social Studies Teachers, Time and Chronology Detection, Öğretim Programı.

AZERBAIJAN VE TÜRKİYE’DE İLKÖĞRETİM TARİH/SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA YER VERİLEN TARİHİ ŞAHSİYETLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

CEMİL ÖZTÜRK - SELDA ŞAN

Azerbaycan ve Türkiye, aralarında güçlü bir tarih ve kültür birliği bulunan iki komşu ülkedir. Bugünkü Azerbaycan 19. Yüzyılda Türk dünyasında millî dil ve tarih bilincinin doğduğu ilk ülkelerden biridir. Azerî aydınlar bu konudaki fikirleriyle Osmanlı Türk aydınları üzerinde etkili olmuştur. Birinci Dünya Savaşı’nın ardından bağımsızlığını kazanan Azerbaycan ile Milli Mücadele ve Cumhuriyet Türkiye’si arasında dostane ilişkiler kurulmuş; eğitim ve kültür alanlarında güçlü bir işbirliği tesis edilmiştir. Sovyet rejiminin ülkeye hâkim olmasından Soğuk Savaş’ın bitişine kadar zayıflayan ikili ilişkiler, son çeyrek yüzyılda tekrar canlanarak tarihteki en iyi seviyesine ulaşmıştır. İki ülkenin devlet başkanları bu ilişkiyi “Tek millet, iki devlet” sloganıyla özetlemiştir. Azerbaycan 21. Yüzyılın eşiğinde eğitim sistemini yeniden kurarken Türkiye’yi model almıştır. Taraflar arasında imzalanan anlaşmalarda eğitim yoluyla iki ülke gençliğinde ortak dil ve tarih bilinci oluşturmak için tedbirler alınması kararlaştırılmıştır.

Bu araştırmanın amacı, Azerbaycan ve Türkiye’de sosyal bilgiler/tarih kitaplarında yer verilen tarihî şahsiyetleri farklı açılardan karşılaştırmak; elde edilen bulgular ışığında iki ülkede öğretilen ortak ve farklı şahsiyetleri, bunlar hakkındaki olgusal bilgi ve yorumları belirlemek ve nihayet bunlara yüklenen pedagojik rolü ortaya koymaktır. Nitel araştırma modelinde tasarımılanan bu çalışmada doküman incelemesi yöntemi ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre her iki ülkede tarihî şahsiyetlerin kullanılış amaçları büyük bir benzerlik göstermektedir. Bunların en önemlisi millî gurur, vatan sevgisi ve özgüven gibi değerlerin inşası/güçlendirilmesidir. Haydar Aliyev’e Mustafa Kemal Atatürk’üne benzer bir kurucu lider rolü verilmiştir. Türkiye’deki ders kitaplarında Selçuklu – Osmanlı merkezli bir yaklaşım ve şahıs kadrosu öne çıkarken Azerbaycan tarih kitabında hem Türk hem de dünya tarihine dair şahsiyetlerin belirlenmesinde daha geniş bir perspektiften yaklaşıldığı dikkati çekmektedir. Buna paralel olarak Azerîlerin Türkiye ile ortak tarihî konuları işlerken de öteki dili kullanmamaya dikkat ettikleri görülmektedir.

Key Words: Sosyal Bilgiler/Tarih Ders Kitabı, Azerbaycan, Türkiye, Tarihî Şahsiyetler.

A STUDY ON HISTORICAL FIGURES PLACED IN AZERBAIJAN'S AND TURKEY'S SOCIAL STUDIES/HISTORY TEXTBOOKS

CEMİL ÖZTÜRK - SELDA ŞAN

Azerbaijan and Turkey are two neighboring countries that have a strong association of history and culture between themselves. Today's Azerbaijan is one of the first countries that national language and historical consciousness were born in the nineteenth century and in Turkish world. With the ideas on this subject, Azerbaijani intellectuals have been effective on Ottoman Turkish intellectuals. Among the National Struggle, Republic of Turkey and Azerbaijan gaining independence after the I. World War, amicable relations were established. In the field of education and culture a strong cooperation has been established. Bilateral relations weakening until from the Soviet regime's dominating the country to the end of the Cold War have reached the best level in the history by revitalizing in the last quarter-century. The presidents of two countries summerized the relationship with the slogan "one nation, two states". While Azerbaijan was reestablishing the education system on the verge of the 21st century, Turkey was became a model. In the agreement signed between the parties, taking measuring was decided to create a sense of a common language and history for the youth of the two countries through the education.

The purpose of this study is to compare the historical figures- contained in social studies/history textbook in Azerbaijan and Turkey, - from different angles; to determine both the common and different figures -taught in two countries-,factual information and comments about them with the help of the findings and finally to reveal pedagogical role uploded them. In this study, which is designed in qualitative research, document analysis method and content analysis techniques were used.

According to obtained findings in two countries the purpose of the using historical figures shows a great smilarity. The most important smilarity is to construct/be strengthened the values such as national pride, patriotism and self esteem.

Key Words: Social Studies/History Textbook, Azerbaijan, Turkey, Historical Figures.

İDEAL BİR MÜZE EĞİTİM PAKETİ NASIL OLMALIDIR?

ÖZHAN CEYHAN - GALİP ÖNER - ENSAR AYDIN

Müzeler okul dışı eğitim etkinliklerde ve informal öğrenmede çevrelerinde önemli rol oynayan mekânlardır. Son yıllarda müzenin eğitim işlevinin ön plana çıkması ile müzeler daha bilinçli ve geniş kapsamlı çalışma sürecine girmiştir. Bu amaçla müzelerde eğitimin kalitesini ve etkililiğini arttırmaya yönelik müzeyi ziyarete gelen okul grupları ve diğer ziyaretçiler için eğitim paketleri hazırlanmaktadır. Müze eğitim paketi sadece müze gezisini değil aynı zamanda müze öncesi yapılması gerekenleri ve müze sonrası etkinliklerini de içermektedir. Ülkemizde daha çok özel müzeler tarafından hazırlanan müze eğitim paketlerinin sayısı oldukça azdır. Her müze tarafından hazırlanması ve müzede eğitim yapan eğitimcilerin kullanması gereken müze eğitim paketleri hazırlanırken, eğitim, sanat, tarih, öğrenme psikolojisi ve görsellik gibi birçok açıdan ilgili uzmanların görüş ve önerileri alarak hazırlanmalıdır. Çalışma, müze eğitimi alanında uzman, akademiye ve müze eğitimcisi, arkeolog ve sanat tarihçilerinin görüş ve önerileri alınarak okul ve okul dışı müze ziyaretçileri için ideal müze eğitim paketinde yer alması gereken kriterleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmada Nitel Araştırma yöntemlerinden *Yarı Yapılandırılmış Mülakat* kullanılmıştır. Mülakat ile elde edilen veriler Maxqda paket programı kullanılarak *İçerik Analizi* ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda müze ziyareti öncesi, müze ziyareti boyunca ve müze ziyareti sonrası için, öğretmen ve ziyaretçilere yönelik ideal müze eğitim paketinde olması gereken kriterler alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Müze, Müze Eğitimi, Müze Ziyareti, Müze Eğitim Paketi.

HOW SHOULD BE AN IDEAL MUSEUM TRAINING KIT?

ÖZHAN CEYHAN - GALİP ÖNER - ENSAR AYDIN

Museums are the places which play important roles in out-of-school activities and informal learning. As a result of the recent prominence of educational function of the museums, they have entered into a more conscious and more exclusive working process. In this regard, some training kits are prepared for the school groups and other visitors visiting the museum in order to increase the education quality and efficiency in the museums. Museum training kits include not only museum visits but also activities which are carried out prior to and after the museum visits. The number of museum training kits which are mostly prepared by private museums in our country is very few. While preparing museum training kits which should be prepared by every museum and used by the trainers in the museums, opinions and suggestions of the specialists should be taken into consideration in terms of education, art, history, learning psychology and visuality. This study aims at determining the criteria which should be included in an ideal museum training kit for school and out-of-school museum visitors by taking the opinions and suggestions of the academicians, museum trainers, archeologists and art historians who are specialized in museum training.

Semi-structured interview, a qualitative research method, has been used in the research. Data obtained from this interview have been analyzed through Content Analysis by using Maxqda package program. As a result of the research, criteria which should be included in an ideal museum training kit for trainers and visitors prior to, during and after museum visits will be determined in accordance with the opinions of the specialists.

Key Words: Museum, Museum Training, Museum Visit, Museum Training Kit.

YAPILANDIRMACILIK ÖNCESİ VE SONRASI DÖNEMDE KULLANILAN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ DEMOKRASİ KONULU ÜNİTELERİN SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

MURAT AYDIN - TURGAY ÇINKIRDAKLI

Demokrasi, Yunancada “demos” halk ve “kratos” otorite, iktidar, yönetim anlamına gelen bu kavramın Türkçedeki karşılığı halk egemenliği, halkın yönetimidir. Hukuk ve siyasal bilimde demokrasi, siyasi iktidarın halka dayandığı, egemenlik yetkisinin halka ait olduğu, halkın kendi kendisini yönettiği siyasi rejimleri ve yönetim biçimlerini karşılamaktadır (Gündüz ve Gündüz, 2005, 105). İlköğretim bünyesinde demokrasi konularının en yoğun olduğu ders, Sosyal Bilgiler dersi. Geçmiş yüzyıllar boyunca, Sosyal Bilgiler tanımı konuyla ilgili edinilen bilgi arttıkça ve geliştikçe, dahası çocuklar ve gençlerin anlamlı bilgileri nasıl ürettiği hakkında bilgi elde edildikçe değişme eğilimi göstermiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenleri her zaman, gelecek kuşaklara demokratik gelenekleri öğretmenin üzerinde durmuşlar ve Sosyal Bilgiler öğretiminin öğrencilerin sosyal hayatı anlamalarını ve onun içinde vatandaş olarak yer aldıkları aktif bir süreç olması gerekliliğini savunmuşlardır (Sunal ve Haas, 2009, Akt: Kılıçoğlu, 18). Söz varlığı ise sözlerin bütünü, kelime hazinesi, sözcük dağarcığı anlamına gelmektedir. Deyimler, atasözleri, kalıplaşmış ifadeler, çeviri sözler, ikilemeler, terimler söz varlığının içerdiği unsurlardır. Başlıca ders materyali olan kitaplarda söz varlığı büyük önem taşımaktadır. Söz zenginliği kazanımlara ne kadar uygun olursa verilecek olan eğitim de o kadar nitelikli olacaktır.

Bu çalışmada, yapılandırımcılık öncesi ve sonrası dönemde kullanılan sosyal bilgiler ders kitaplarındaki demokrasi ünitesi, söz varlığı açısından incelenmiştir. Amaç, söz konusu dönemlerde kullanılan kitaplarda söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve kitaplar arasında karşılaştırma yapmaktır. Bu incelemede, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Sonuç ve tartışma bölümünde demokrasi ünitesi için kullanılabilecek söz varlığı unsurlarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Ders Kitapları, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Söz Varlığı, Yapılandırımcılık

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN (POLİTİK) DÜNYA GÖRÜŞLERİ, MEMLEKETLERİ VE SOSYO-EKONOMİK SEVİYELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

CEMİL YÜCEL - İSMAİL ACUN - BÜLENT TARMAN - CÜNEYT BELENKUYU - NİHAN SÖLPÜK

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin dünya görüşleri, memleketleri ve ailelerinin sosyo-ekonomik seviyeleri arasındaki ilişkinin Türkiye sathında nasıl dağıldığını ortaya koymaktır. Üniversite yılları gençleri politik ve inanç bakımında yönelimlerinin belirginleşmeye başladığı, düşünsel ve kimi zaman aktif olarak yönelimler doğrultusunda aksiyona geçtikleri gelişimsel dönem olarak adlandırmak yanlış olmayacaktır. Bireylerin içinde yetiştiği ailenin ve daha geniş çevre olarak kültürüyle yetistikleri memleketlerinin onların inanç ve siyasi açıdan politik gelişmelerine etkisi şüphesiz vardır. Bu sebeplerden dolayı vatandaşlık araştırmalarının bir parçası olarak bu konuda bir araştırma yapmak önemli bulgular doğuracaktır.

Bu araştırma, nicel ve nitel araştırma yaklaşımlarını birlikte işe koşan karma bir desene sahip daha büyük bir araştırma projesi için toplanan verilerinin bir kısmının kullanılmasıyla vücuda gelmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Orta Anadolu'da bulunan 6 ayrı üniversitesinin Edebiyat fakültelerinde okuyan yaklaşık 2500 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubundan 1804 kişiden veriler hâlihazırda toplanmış ve ön analizleri yapılmaya başlanmıştır (Veri toplama ve işleme süreci halen devam etmektedir.). Veriler geniş araştırma için geliştirilmiş olan ve içinde 6 değişik ölçme aracını içeren ölçme araçları kitapçığının demografik değişkenler bölümündeki sorulara verilen cevaplardan elde edilmiştir. Veriler korelasyonel analizlere tabii tutulmaktadır.

Verilerin analizleri halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-Ekonomik Seviye, Politik Oryantasyon, Üniversite Öğrencileri

THE RELATIONSHIP AMONG UNIVERSITY STUDENTS' POLITICAL VIEWS, THEIR BIRTH PLACE AND SOCIO-ECONOMIC STATUS

CEMİL YÜCEL - İSMAİL ACUN - BÜLENT TARMAN - CÜNEYT BELENKUYU - NİHAN SÖLPÜK

The aim of the study is to understand the relationship between university students' political views, their birth place and socio-economic status, and determine how it is distributed across Turkey.

The years spend during undergraduate study might be very influential on students' political tendencies. Another factor that might have an effect on their political orientation and civic engagement is the culture that they were reared in their family and broader society. Thus, carrying out a piece of research covering these issues might yield fruitful results in the area of citizenship studies.

The research is drawn from the data collected for a bigger research project that utilize both qualitative and quantitative approaches. Qualitative part of main project has not been completed yet. Quantitative part of main research project is near completion. There are 6 different measurement scales employed to collect data from university students. However, this paper is drawn from the demographic data of the scales mentioned above. Students were asked to state their political affiliations (and/or tendencies) and birth cities in Turkey. A series of questions were asked to them to determine their socio-economic status.

Participants of the study are the students from 6 different university located in central Anatolia studying several departments of faculty of arts and letters. The data is collected from approximately 2500 individuals. Since data entering is under process, this piece of research is based on the data from 1806 individuals.

The data is being subjected to correlational analysis.

Key Words: Socio-Economic Status, Political Orientation, University Students.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜNYA GÖRÜŞLERİ VE DEMOKRATİK SİSTEMİN İŞLEYİŞİNDEKİ KURUMLARA GÜVEN

İSMAİL ACUN - CEMİL YÜCEL - BÜLENT TARMAN - NİHAN SÖLPÜK - CÜNEYT BELENKUYU

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin dünya görüşleri ve Türkiye'deki temsili demokrasinin işleyişindeki kurumlara olan güvenleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymaktır. Üniversite yılları gençleri politik ve inanç bakımında yönelimlerinin belirginleşmeye başladığı, düşünsel ve kimi zaman aktif olarak yönelimler doğrultusunda aksiyona geçtikleri gelişimsel dönem olarak adlandırmak yanlış olmayacaktır. Ülkemizde seçme seçilme yaşının 18 yaşına düşürülmesinden sonra üniversite öğrencileri siyasi ve diğer politik meselelere (kadın hakları gibi) daha yoğun ilgi gösterdikleri söylemek yanlış olmayacaktır. Bu sebeplerden dolayı, üniversite öğrencilerinin demokratik vatandaşlık araştırmalarının bir parçası olarak bu konuda bir araştırma yapmak önemli bulgular doğuracaktır.

Bu araştırma, nicel ve nitel araştırma yaklaşımlarını birlikte işe koşan karma bir desene sahip daha büyük bir araştırma projesi için toplanan verilerinin bir kısmının kullanılmasıyla vücuda gelmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Orta Anadolu'da bulunan 6 ayrı üniversitesinin Edebiyat fakültelerinde okuyan yaklaşık 2500 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubundan 1804 kişiden veriler, halihazırda toplanmış ve ön analizleri yapılmaya başlanmıştır (Veri toplama ve işleme süreci halen devam etmektedir.). Veriler geniş araştırma için geliştirilmiş olan ve içinde 6 değişik ölçme aracını içeren ölçme araçları kitapçığının demografik değişkenler bölümündeki sorulara verilen cevaplardan ve demokratik kurumlara güven ölçme aracından elde edilmiştir. Demokratik kurumlara güven ölçme aracı 5 boyutlu toplam 27 madde içermektedir. Aracın güvenirlik...(Cronbach's Alpha)

Veriler korelasyonel analizlere tabii tutulmaktadır.

Verilerin analizleri halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Politik Oryantasyon, Üniversite Öğrencileri, Demokratik Kurumlara Güven

UNIVERSITY STUDENTS' POLITICAL VIEWS AND THEIR TRUST IN THE INSTITUTIONS IN DEMOCRATIC SYSTEM

İSMAİL ACUN - CEMİL YÜCEL - BÜLENT TARMAN - NİHAN SÖLPÜK - CÜNEYT BELENKUYU

The aim of the study is to determine whether there is a relationship between university students' political views and their trust in the institutions in democratic system of Turkey or not.

The years spend during undergraduate study might be very influential on students' political tendencies and may be active participation in civic engagement. Turkey has adopted a bill that lowered down the legal age to 18 years of age for youngster to participate in politics as electors and/or candidates. This might be another factor for university students' possible awareness and participation in politics. Thus, the study is designed to help understand the relationship mentioned above.

The research is drawn from the data collected for a bigger research project that utilize both qualitative and quantitative approaches. Qualitative part of main project has not been completed yet. Quantitative part of main research project is near completion. There are 6 different measurement scales (and data for demographic variables) employed to collect data from university students one of which is 'trusts in democratic institutions'. This scale has 5 dimensions and 27 items in it. The factor loadings of dimensions and their reliability scores will be given after all of the data is processed (data is collected from approximately 2500 individuals).

Participants of the study are the students from 6 different university located in central Anatolia studying several departments of faculty of arts and letters. This piece of research is based on the data from 1806 individuals.

The data is still under analysis process. The data is being subjected to correlational analysis.

Key Words: Political Orientation, University Students, Trust In Institutions In Democratic System.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL SORUN ÇÖZME DÜZEYLERİ

MUSTAFA İÇEN - ÖZLEM BEKTAŞ ÖZTAŞKIN

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal sorun çözme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünden 148 kadın (% 51,6) ve 158 erkek (% 48,4) toplam 306 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı yer almıştır. Çalışmada betimsel model kullanılmıştır. Veriler SPSS 21.0 istatistik programı kullanılarak, t-testi, tek yönlü varyans analizi (anova) ve Pearson korelasyon analizi ile çözümlenmiştir. Veri toplama aracı olarak D’Zurilla & Maydeu-Olivares tarafından 1995 ve 1996 yıllarında oluşturulan ve D’Zurilla, Nezu & Maydeu-Olivares tarafından 2002’de son revizyonu yapılan sosyal sorun çözme envanterinin (SSÇE-G) Eskin & Aycan (2008) tarafından Türkçeye uyarlaması, güvenirlik ve geçerlik analizi yapılan “Gözden Geçirilmiş Sosyal Sorun Çözme Envanteri (Tr-SSÇE-G)” kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; yaş arttıkça/ilerledikçe NGS puanlarının; NGS puanları arttıkça OSY puanlarının; ASÇT puanları arttıkça NGS puanlarının; DDSÇT puanları arttıkça OSY puanlarının; DDSÇT puanları arttıkça ASÇT puanlarının; KSÇT puanları arttıkça OSY puanlarının düşeceği tespit edilmiştir. Sınıf değişkenine göre; Negatif Sorun Yönelimi (NGS) puan ortalamaları arasındaki fark anlamlıdır. 3. sınıf öğretmen adaylarının NGS puanları 4. Sınıf öğretmen adaylarının NGS puanlarından yüksektir. Bu çalışmada cinsiyet değişkenine göre ise araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyete göre hem Negatif Sorun Yönelimi (NGS) hem de Kaçınan Sorun Çözme Tarzı (KSÇT) puanları arasındaki fark anlamlıdır. Erkeklerin Negatif Sorun Yönelimi (NGS) ve Kaçınan Sorun Çözme Tarzı (KSÇT) puanları bayanların puanlarından yüksektir. Ancak Öğretmen adaylarının cinsiyete göre Olumlu Sorun Yönelimi (OSY), Akılcı Sorun Çözme Tarzı (ASÇT), Dürtüsel-Dikkatsiz Sorun Çözme Tarzı (DDSÇT) arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Sorun Çözme, Öğretmen Adayları

SOCIAL PROBLEM SOLVING LEVELS OF PRESERVICE SOCIAL SCIENCES TEACHERS

MUSTAFA İÇEN - ÖZLEM BEKTAŞ ÖZTAŞKIN

The purpose of this study is to examine preservice Social Sciences teachers’ social problem solving levels with regards to various variables. A total of 306 preservice Social Sciences teachers, 148 female (51.6%) and 158 male (48.6%), in Erzincan University, Faculty of Education, Department of Social Sciences Teaching participated in the study. The descriptive model was used in the study. The data were analyzed with t-test, one way variance analysis (anova) and Pearson correlation analysis by using the SPSS 21.0 software. The Social Problem Solving Inventory (SPSI), which was developed by D’Zurilla & Maydeu-Olivares in 1995 and 1996 and revised by D’Zurilla, Nezu & Maydeu-Olivares in 2002 (SPSI-R), was adapted into Turkish by Eskin & Aycan (2008) and the “Revised Social Problem Solving Inventory (Tr-SPSI-R)” was used in the study as the data collection instrument. According to the analyses; NPO scores decrease as the individual grows; PPO scores decrease as NPO scores increase; NPO scores decrease as RPSS scores increase; PPO scores decrease as ICPSS scores increase; RPSS scores decrease as ICPSS scores increase; PPO scores decrease as APSS scores increase. According to the classroom variable; there is a significant difference the averages of Negative Problem Orientation (NPO) scores. NPO scores of year 3 preservice teachers are higher than the scores of year 4 preservice teachers. According to this study, there is a significant difference between preservice teachers’ Negative Problem Orientation (NPO) and Avoidant Problem Solving Style (APSS) scores with regards to the gender variable. Negative Problem Orientation (NPO) and Avoidant Problem Solving Style (NPSS) scores of males are higher than females. However, there are no significant differences between preservice teachers’ Positive Problem Orientation (PPO), Rational Problem Solving Style (RPSS) and Impulsive-Careless Problem Solving Style (ICPSS) scores based on the gender variable.

Key Words: Social Studies, Social Problem Solving, Prospective Teachers.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KUM MASASI KULLANIMININ ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ GÜNLÜKLERİNE YANSIMASI VE EĞİTİMSEL DOĞURGULARI

ZEKERYA AKKUŞ - ŞULE ERDİLMEN OCAK - ERSİN DURSUNLAR

Sosyal bilgiler dersi bireyin toplum, doğal çevre; tarihi ve kültürel miras vb. konular arasında anlamlı bir duruş belirlemesi, toplum içerisinde varlık göstermesi, etkili ve aktif bir vatandaş olarak yetiştirilmesini konu alır. Geçmiş, bugün ve yarın konu alan bu dersin öğretiminde; öğrencilerin konuları somutlaştıramaması, ders kazanımlarını günlük hayatla ilişkilendirememesi, öğrenmenin soyut düzeyde kalması gibi sıkıntılar yaşanması; öğrencilerin ders başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Dersin işlenişinde karşılaşılan bu vb. sorunların giderilmesi için kullanılan öğretim araç gereçleri, tebeşir ve kâğıttan başlayarak; kitaplar, yazı tahtaları, panolar, kuklalar, resimler, harita ve küreler, gerçek eşya ve modeller devamında tepegöz, sinevizyon, bilgisayar programları ve akıllı tahtalara kadar gelmiştir. Kum masası da öğrenciyi merkeze alan, rehber konumuyla öğretmenin çeşitli yönlendirmeler yaparak dersi işlemekte kullandığı çok yönlü ve multi-disipliner bir öğretim materyalidir.

Kum masası Türk Eğitim Kurumlarında geçmişte bir öğretim materyali olarak yer edinmiş ve yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Ancak, zaman içinde popülerliğini yitirmiş ve çok az kullanılan bir materyal haline gelmiştir. Kum masasının yeniden eğitim öğretim ortamlarında yaygın şekilde kullanılması için günümüz teknolojisiyle revize edilmesi bir çözüm olarak görülebilir. Bu araştırmayla kum masasının revize edilmiş halinin yeniden eğitim öğretim ortamlarına girmesi planlanmaktadır.

Tarihsel kullanım şekli dikkate alınarak, günümüz ihtiyaçlarını giderecek şekilde modernleştirilen kum masası, gerek kullanım şekli gerekse kapsama alanı bakımından önceki uygulamalardan farklıdır. Bu araştırmada geleneksel kum masası içerisinde kinetik kum kullanılacaktır. “Kinetik kum” %98 saf kum %2 polimer ihtiva etmektedir. Bu madde, öğrencilerin tıpkı bir oyun hamuru gibi şekillendirebilecekleri, oyun hamurundan farklı olarak havayla temas ettiğinde bozulmayan, tekrar tekrar şekil alabilen, müdahale edilinceye kadar şeklini koruyan, istenildiğinde akışkan olabilen, uluslararası sağlık kuruluşları patentine sahip özel bir maddedir.

Bu çalışmanın amacı, kinetik kum masası kullanımının hem sosyal bilgiler eğitimi açısından doğurgularını tespit etmek hem de öğrencilerin bu derse yönelik bakış açıları üzerindeki etkisini, öğretmen ve öğrenci günlükleri üzerinden ortaya koymaktır. Nitel yöntemin benimsendiği bu araştırmanın verileri görüşme formu ve öğretmen-öğrenci günlükleri üzerinden toplanmaktadır. Elde edilen veriler betimsel analiz yaklaşımı ile değerlendirilecektir. Çalışma grubu ölçüt örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Çalışmaya dâhil olan öğretmenin seçilmesinde lisans eğitimi esnasında kinetik kum masası deneyimine sahip olması, öğrencilerin belirlenmesinde ise sözel ifade gücünün yüksek olması ölçütü esas alınmıştır. Erzurum İli Pasinler İlçesinde görev yapan bir Sosyal Bilgiler Öğretmeni ve onun 7.sınıfa devam eden 19 öğrencisi bu araştırmanın çalışma grubu oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında veri toplama süreci halen devam etmektedir. Elde edilecek veriler analiz edildikten sonra bulgular tam metin olarak sempozyumda sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Kinetik Kum Masası, Öğretmen-Öğrenci Günlükleri

ABSTRACT

ZEKERYA AKKUŞ - ŞULE ERDİLMEN OCAK - ERSİN DURSUNLAR

Social studies deal with the subjects of community, natural environment, historical and cultural inheritance etc. It includes the qualifications students should obsess in order for them to define their positions between these subjects and make their existence felt within the community and thus is to do with their growing up as effective and active citizens. During the teaching of this subject, concerning the past, present and future, students cannot concretize the subjects, nor can they relate them with their daily life, and such problems have an adverse effect on students' comprehension and thus their success. The tools used in order to overcome such problems encountered during the classes range from chalks and papers to books, white boards, panels, puppets, pictures, maps, overhead projector, cine vision, computer programs and smart boards. Sand box is a unique, versatile and multi - disciplinary material which complies best with the student centered teachings.

In the past, sand box took its place as an education material in Turkish Education Foundations and was widely used. Over the years, however, it has lost its popularity and become a material used much less. For the sand box to gain its popularity in education environments again, its revision through today's technology can be seen as a solution, which is the aim of this research.

The sand box, modernized with regard to its historical use so as to meet today's needs, is different from the former applications not only by the way it is used but also its scope. In this research, kinetic sand, comprising of 98% pure sand and 2% polymer, will be used in a traditional sand box. This is a special material, which can be shaped like play dough and it is not deformed on contacting air. Retaining its shape till interference, it can be reshaped easily. It can also be fluidal when pleased and has a patent of international health authorities.

The objectives of this project are both to detect the outputs of the sand box in terms of social studies education and its effects on the way students see this subject and to reveal those effects according to student diaries. The data of this Project, in which qualitative method is adopted, has been being collected through interviews and teacher - student diaries. The data obtained will be evaluated by means of descriptive analysis. Work group has been defined by criterion sampling technique. On choosing the teacher involved in the research, the criterion is that she/he has the experience of sand box during the university education and choosing the students; the criterion is that they have a high capacity to express themselves verbally. A Social Studies teacher working in Pasinler County of the City of Erzurum and his 19 students going on their 7th grade education make up the work group of this research.

In the scope of this research, the data collection process is currently going on. Having been analyzed, the data to be obtained will be presented at the symposium as a whole text.

Key Words: Teaching Social Studies, Kinetic Sand Box, Teacher - Student Diaries.

TÜRKİYE VE ABD'DEKİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ KİTAPLARININ KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

BAYRAM TAY

Bu çalışma, Türkiye ve ABD'deki Sosyal Bilgiler Öğretimi Kitaplarının bazı kriterler boyutu ile karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Bu amaca ulaşmak için amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenen 7 adet Türkiye'de 6 adet de ABD'deki sosyal bilgiler öğretimi kitapları veri kaynağını oluşturmuştur.

Araştırmada doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Türkiye ve ABD'deki Sosyal Bilgiler Öğretimi Kitapları sayfa sayısı, bölüm sayısı, bölüm başlıkları, yazar sayıları, resim ya da fotoğraf içerme durumları, tablo ve grafik içerme, bölümlerin içerik özellikleri, renklendirme ve fiyat boyutları açısından karşılaştırılmıştır.

Araştırma verilerine göre elde edilen sonuçlardan bazıları şunlardır: Türkiye'deki sosyal bilgiler öğretimi kitaplarını sayfa sayıları açısından karşılaştırıldığında en çok 789 sayfa en az 358 sayfa olduğu, bölüm sayıları bakımından ele alındığında en çok 29 bölüm en az 7 bölümden oluştuğu, yazar sayıları boyutu ile bakıldığında 2 kitabın tek yazarlı diğer beş kitabın editörlü ve dolayısı ile çok yazarlı olduğu, editörlü kitapların en çok 35 yazarlı en az 12 yazarlı olduğu, resim ya da fotoğraf içerme durumları açısından bakıldığında bir kitapta hiçbir resim ya da fotoğraf olmadığı diğer altı kitapta ise en çok 103 en az 21 resim ya da fotoğrafın yer aldığı tespit edilmiştir. ABD'deki sosyal bilgiler öğretimi kitaplarını sayfa sayıları açısından karşılaştırıldığında en çok 509 sayfa en az 217 sayfa olduğu, bölüm sayıları bakımından ele alındığında en çok 15 bölüm en az 8 bölümden oluştuğu, yazar sayıları boyutu ile bakıldığında 4 kitabın tek yazarlı diğer iki kitabın editörlü ve dolayısı ile çok yazarlı olduğu, editörlü kitapların her ikisinin de 22 yazarlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Sosyal Bilgiler Öğretimi Kitabı, Türkiye ve ABD

COMPARATIVE INVESTIGATION OF THE TEACHING BOOKS OF SOCIAL STUDIES IN TURKEY AND IN AMERICA

BAYRAM TAY

This study has been done for a comparison of the in Turkey and in America in terms of some criteria extent. For this aim, the data source is comprised of 7 teaching books of social studies in Turkey and also 6 teaching books of social studies in America, determined by a criterion sampling from between purposeful criterion sampling techniques.

In the study, document research method has been used. Some specialties such as number of pages, number of chapters, chapter titles, number of authors, absence of pictures or photos, absence of table or graphics, content specialties of chapters, coloring and prices of teaching books of social studies in Turkey and in America have been compared.

According to survey data, some obtained results are in the following: It is determined that the books are comprised of 789 pages at most and 358 pages at least in terms of page number, 29 chapters at most and 7 chapters at least in terms of number of chapters, 2 books have one writer, five books have editors with multiple writers and these books with editors have 35 writers at most and 12 writers at least in terms of numbers of writers, there is no picture or photo in one book and there are 103 pictures or photos at most and 21 pictures or photos at least in other 6 books in terms of picture or photo numbers in teaching books of social studies in Turkey. It is determined that the books are comprised of 509 pages at most and 217 pages at least in terms of page number, 15 chapters at most and 9 chapters at least in terms of number of chapters, 4 books have one writer, other two books with editors have 22 writers in terms of numbers of writers in teaching books of social studies in America.

Key Words: Social Studies Education, Teaching Books of Social Studies, Turkey and America

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ VE FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİYE YÖNELİK ALGILARININ BELİRLENMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI

SERKAN SEVİM - OSMAN SİNECEN - MİTHAT AYDIN - MAHMUT SİNECEN

Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği Programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik algılarını metafor analizi yöntemiyle tespit etmek ve karşılaştırmaktır. Bu çalışmanın yöntemi Betimsel araştırma yöntemidir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkiye'deki dört farklı üniversitenin (Pamukkale Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi) eğitim fakültelerinde öğrenim gören toplam 250 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarına uygulanan anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümü kişisel özelliklerini, ikinci bölüm ise metaforlarını ortaya çıkarmak için hazırlanmış cümle tamamlamaları oluşturmaktadır. Örneğin "Teknoloji ...'dır, çünkü ..." gibi. Verilerin analizi ve yorumlanmasında Gök ve Erdoğan (2010)'un kullandığı 5 adımlık süreç kullanılmıştır. Bunlar (i) Metaforların tanımlanması, (ii) Metaforların sınıflandırılması, (iii) Kategorilerin belirlenmesi, (iv) Geçerlik ve Güvenirlilik ve (v) Nicel analiz için SPSS programının kullanılmasıdır. Çalışmada metafor kategorileri araştırmacılar tarafından belirlenmiş ve güvenirlilik analizi yapılmıştır. Veriler incelendiğinde her iki anabilim dalındaki öğretmen adaylarının teknoloji algılarının kısıtlı ve daha çok ürün ve günlük kullanıma yönelik olduğu ortaya çıkmıştır. Ancak öğretim teknolojileri boyutunda algılamalara pek rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Öğretmen Adayı, Teknoloji Eğitimi

ABSTRACT

SERKAN SEVİM - OSMAN SİNECEN - MİTHAT AYDIN - MAHMUT SİNECEN

Purpose of the Study: This study was carried out to investigate and to compare student teachers' conceptions of technology at Science Education Department and Department of Social Studies Education with metaphor analysis. This study is a descriptive research method. The data is gathered using qualitative research methods. The sample included 250 student teachers who were studying four different universities (Pamukkale University, Adnan Menderes University, Karadeniz Technical University and Çanakkale Onsekiz Mart University) from Turkey at Teacher Education Program of Faculty of Education. A questionnaire form was prepared in order to elicit information about the perception of teacher candidates for the concept of technology. In the first section of the form, they were asked to provide personal information, while they were asked to complete the sentence "Technology is like ... , because..." in the second section of the form. The analysis and interpretation process of the metaphors created by the teacher candidates in the sample consisted of 5 steps as the process was used by Gök and Erdoğan (2010) and as follows: 1) defining the metaphors 2) classifying the metaphors 3) developing categories 4) ensuring validity and reliability 5) transferring the data to SPSS software for quantitative analysis. In this study the metaphor categories are created individually by the researchers and then compared with each other for the reliability of the analysis process. Overall, the results suggest that student teachers' conception of technology is restricted and mostly focuses on artifact and technical dimensions. Unfortunately, none of them created a metaphor including learning or teaching technologies.

Key Words: Metaphor, Student Teachers, Technology Education.

KÜLTÜR AKTARIMI BOYUTUYLA HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI

ÖMER FARUK SÖNMEZ - ESER İRŞİ -SÜMEYYE AYCIL

Kültür, belirli bir toplumun üyeleri tarafından paylaşılan ve birbirine aktarılan bilgi, tavır ve davranış kalıplarının hepsinin toplamı olarak ifade edilmektedir. (Tümertekin&Özgüç, 2011: 95). Bu bilgi, tavır ve davranış kalıpları çeşitli yollarla nesilden nesile aktarılmaktadır. Aile, çevre, medya, yazılı sözlü edebiyat ürünleri, eğitim kültür aktarımı sağlayan yollar arasında yer almaktadır. Hayat Bilgisi Dersi genel amaçları, kazanımları ve içeriği itibari ile kültür öğretiminde önemli bir yere sahiptir ve sosyal bilgiler dersine de temel oluşturmaktadır. Bu araştırmanın amacı; Hayat Bilgisi Programı kazanımları içinde kültür öğelerinin yerini belirleyebilmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Hayat Bilgisi Programı (2015) 1, 2, 3. sınıf kazanımları analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi, Kültür, Kültürel Öge.

LIFE SCIENCE LESSON ATTAINMENTS IN TERMS OF CULTURAL TRANSMISSION

ÖMER FARUK SÖNMEZ - ESER İRŞİ -SÜMEYYE AYCIL

Culture is defined as the entirety of information, attitudes and behavioural patterns shared by and transmitted among the members of a specific community (Tümertekin&Özgüç, 2011:95). These information, attitudes and behavioural patterns are transmitted from one generation to the other through various means. Family, environment, media, written and oral literary works, and education are listed among the means of cultural transmission. Life Science lesson has a particular place in the teaching of the culture in terms of its general aims, attainments and content and also forms a basis for the social sciences lesson. The aim of the present study was to determine the role of the cultural elements in the attainments of the Life Science Lesson. Document analysis technique which is one of the qualitative research methods was used in this study. Attainments of the 1st, 2nd and 3rd grade students in the Life Science Program (2015) were analyzed.

Key Words: Life Science, Culture, Cultural Element.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ ZÜMRE TOPLANTILARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

TAHİR KODAL - MURAT TEKİROĞLU

Eğitim sisteminde plan ve programın yapılması başarıyı etkileyen önemli bir unsurdur. Plansız ve programsız öğretimin amacına ulaşması söz konusu değildir. Öğretmenlerin ders planı yapması, derse hazırlıklı girmesi, işlenen dersin verimliliğini artırdığı bilinmektedir. Aynı şekilde okul, ilçe ve il içerisinde belirli dönemlerde aynı derse giren öğretmenlerin bir araya gelerek zümre toplantılarını yapmaları, bu toplantılarda belirli kararlar alıp uygulamaları veya uygulayamamaları da eğitim-öğretimin verimlilik düzeyi açısından önemlidir. Zümre toplantılarında, akademik başarı, disiplin meseleleri, sosyal etkinlikler (gezi, gözlem, ziyaret) gibi konular konuşulmaktadır. Öğrencilerde özellikle akademik açıdan verimliliği artıracak tedbirler, çalışmalar, öneriler zümre toplantılarının ana konusunu oluşturduğu görülmektedir. Gerçekten zümre toplantılarının verimli olup olmadığı konusunda ise değişik görüşler vardır. Bu araştırmanın amacı özellikle Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler zümre toplantılarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaya yöneliktir. Araştırmada betimsel ve vardamsal istatistik kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubu, 2015-2016 eğitim öğretim yılında İzmir ilindeki iki merkez ilçede ve iki de merkeze dışındaki ilçelerde bulunan ortaokullarda görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, dört ilçedeki ortaokullarda görev yapan yıl olarak farklı mesleki deneyimlere sahip olan sosyal bilgiler öğretmenleri arasından, eleman örnekleme yönteminden, oranlı eleman örnekleme ile random olarak seçilmiş yüz kişilik katılımcı Sosyal Bilgiler öğretmen grubu oluşturmaktadır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlere yapılan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS 23 programında analiz edilmiştir. Araştırma verileri normal dağılım gösterdiğinden parametrik testlerden t testi kullanılmıştır. Çoklu değişkenleri karşılaştırılmasında ise ANOVA kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin zümre toplantıları konusunda görüşlerini net olarak ifade etmemekle birlikte, toplantıların verimsiz olduğu yönünde beyanları daha ağır basmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Zümre Toplantısı, Öğretmen, Öğretim.

VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ON BRANCH MEETINGS

TAHİR KODAL - MURAT TEKİROĞLU

Planning and programming are significant elements affecting the achievements in the system of education. It is out of the question to reach the targets without plan and program. It is known that the teachers' planning and being prepared for the lesson increase the efficiency of it. Accordingly, the common branch teachers' meetings in particular times in schools, districts and provinces, their taking decisions and whether implementing them or not are also vital in the efficiency of teaching. In branch meetings, topics like academic achievements, disciplinary issues and social activities (tours, observations, visitations) are discussed. It is observed that the main topics in branch meetings include precautions, studies and suggestions particularly for academic achievements. And there are different views on whether branch meetings are really beneficial or not. The purpose of this study is to reveal the Social Studies teachers' views regarding the Social Studies branch meetings. The descriptive and inferential statistics are utilized in the study. Social Studies teachers in Secondary schools, two of which are serving in central district and the other two in out-of-centre district, in Izmir in 2015-2016 academic year comprise the study group of the research. And, one hundred participatory Social Studies teachers who are chosen randomly by rational sampling from cluster sampling methods among the ones who have different professional experiences in terms of years and are serving in the four different districts comprise the sample of the study. Relational screening method is applied in the study. The data obtained from the questionnaire that is applied to teachers has been analyzed in SPSS 23 program. As the research data has demonstrated a normal distribution, the t test from the parametric tests has been used. As a result of the research, the branch meetings were stated to be inefficient by the Social Studies teachers.

Key Words: Social Studies, Branch Meeting, Teacher, Teaching

ÖNCÜLER EKOLLER

ÇEŞİTLİLİK NÜFUS KÜRESELLEŞME
TEKNOLOJİ
DEĞERLER EĞİTİMİ
ÇOCUK ve OKUL
BEYİN DOLAŞIMI
GÜNCEL OLAYLAR
SOSYAL MEDYA GÖÇ ÇEŞİTLİLİK
DEMOKRASİ KATILIMCILIK
KÜLTÜR
AVRUPA BİRLİĞİ VE
TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE
SOSYAL BİLGİLER
EĞİLİMLER

ISBN 978-975-6992-67-8

Program için QR kodu okutunuz.